HİCRİ 1261/MİLADİ 1845 TARİHLİ DİYARBAKIR MERKEZ KAZASI GAYRİMÜSLİM NÜFUS DEFTERİ TRANSKRİPT VE DEĞERLENDİRİLMESİ

İkram ERTAŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tarih Anabilim Dalı

T.C.

BATMAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

HİCRİ 1261/MİLADİ 1845 TARİHLİ DİYARBAKIR MERKEZ KAZASI GAYRİMÜSLİM NÜFUS DEFTERİ TRANSKRİPT VE DEĞERLENDİRİLMESİ

İkram ERTAŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tarih Anabilim Dalı

Mart-2017

BATMAN

T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAYI

Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN danışmanlığında İkram ERTAŞ tarafından hazırlanan "Hicri 1261/Miladi 1845 Tarihli Diyarbakır Merkez Kazası Gayrimüslim Nüfus Defteri Transkript ve Değerlendirilmesi" adlı tez çalışması 13/02/2017 tarihinde aşağıdaki jüri üyeleri tarafından oy birliği ile Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	İmza
Başkan Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN	.....
Danışman Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN	.....
Üye Yrd. Doç. Dr. Tekin İDEM	.....
Üye Yrd. Doç. Dr. Efe DURMUŞ	.....

Yukarıdaki sonucu onaylarım.

Prof. Dr. H. Rıdvan YURTSEVEN
SBE Müdür V.

TEZ BİLDİRİMİ

Bu tezdeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

DECLARATION PAGE

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

İkram ERTAŞ

Tarih: 12. 03. 2017

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HİCRİ 1261/MİLADİ 1845 TARİHLİ DİYARBAKIR MERKEZ KAZASI GAYRİMÜSLİM NÜFUS DEFTERİ TRANSKRİPT VE DEĞERLENDİRİLMESİ

İkram ERTAŞ

Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN

Yıl: 2017, 502 Sayfa

Jüri
Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN
Yrd. Doç. Dr. Tekin İDEM
Yrd. Doç. Dr. Efe DURMUŞ

Osmanlı Devleti'nde klasik dönem boyunca tahrir ve toprak yazımı usulleriyle yapılmış olan sayımlar 19. Yüzyıl itibariyle modern nüfus sayımları olarak örneklerini vermeye başlamıştır. 19. Yüzyıl itibariyle modern nüfus sayımları neticesinde meydana gelen nüfus defterleri şehir, köy, kasaba ve nahiyelerin nüfusu, bu nüfusun sosyo-ekonomik yapısını anlamamızda ve bunlarla ilgili çeşitli veriler ortaya koymamızda başvurulacak en mühim kaynaklar arasında yer almaktadır. Ayrıca şehirlerin geçmişteki mahalle yapısı, nüfus yapısı, şehir, köy, kasaba ve bölgeler arasında yaşanan göç ve nakillere ışık tutmasının yanısıra, günümüzdeki insanların kendi ataları ve atalarının aile yapıları, fiziksel görünüşleri ile ilgili bilgi sahibi olmalarına nüfus defterlerinden elde ettiğimiz verilerden ulaşma imkanına sahip olabileceklerdir.

Hazırlamış olduğumuz bu çalışmada 19. yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır merkez sancağında mütemekkin olan gayrimüslim milletlerin nüfus defteri verilerinden elde ettiğimiz çeşitli bilgi ve saptamaları ortaya koymaya gayret ettik. Bu noktada Osmanlı nüfus sistemi ve nüfus sayım usullerinin bir örneğini teşkil eden bu nüfus defteri çalışmasında, Diyarbakır merkez gayrimüslim nüfusu üzerine yapılmış ilk nüfus defteri olma özelliğinin yanı sıra sekiz ayrı gayrimüslim grubun nüfusu, isimleri, icra ettikleri meslekler, yaşadıkları mahalleler, yaş ve fiziksel özellikleri, mükellef oldukları vergi oranları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, Gayrimüslimler, Diyarbakır Nüfusu, Osmanlı, Diyarbekir, Amid.

ABSTRACT

TRANSCRİPTİON AND EVALUATİON OF NON-MUSLİM POPULATİON BOOK İN DİYARBAKİR CENTER OF HİJRİ 1261/MİLADİ 1845

İkram ERTAŞ

THE GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCE OF BATMAN UNIVERSITY

THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
IN MECHANICAL ENGINEERING

Advisor: Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN

Year, 2017, 502 pages

Jury
Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN
Yrd. Doç. Dr. Tekin İDEM
Yrd. Doç. Dr. Efe DURMUŞ

Censuses made by the Ottoman State during the classical period with the methods of typing and landing began to give examples as modern population censuses in the 19th century. The 19th century population books, which are the result of the modern population censuses, are among the most important resources to be applied when we have a clear understanding of the population of cities, villages, towns and seas, their socio-economic structure and reveal various data about them. In addition to the city's past neighborhood structure, population structure, city, village, town migration between regions and besides shed light on the transit the ancestors of today's people and family structures of their ancestors, to have information about their physical appearance they could have access to the data we obtained from the population books.

İn this work we have prepared in the first half of the nineteenth century, we tried to reveal various information and findings obtained from the data of the population books of the non-Muslim nations, who were the followers in the central turban of Diyarbakır. In this population book study, which is an example of the Ottoman population system and census procedures at this point, the population of the eight non-Muslim groups, their names, the professions they live in, the neighborhoods they live in, their age and physical characteristics, as well as being the first population book on the Diyarbakır center non- , Tried to determine the tax rates they are liable to.

Keywords: Population, Non-Muslims, Population of Diyarbakir, Ottoman, Diyarbekir, Amid.

ÖNSÖZ

Tarihte yer edinmiş hemen hemen tüm devlet ve İmparatorluklarda insan nüfusu, devletlerin ekonomik, siyasi ve sosyal alanda yükselmelerinde ön ayak olmuştur. Yüzyıllar boyunca devletler ve imparatorluklar sınırları dahilinde bulunan insan nüfusunu ordu için nefer ve bu ordunun ihtiyaçları için de ekonomik gelir sağlayan bir ünite şeklinde değerlendirmişlerdir. Güçlü bir ordu güçlü bir hazine (ekonomi) gerektirir, bunun en mühim dayanağı ise insan nüfusudur. Bu sebeplerle devletler nüfus potansiyelleri hakkında bilgi edinmek, toplanabilecek vergi miktar ve çeşitlerini tespit etmek, bu vergiyi uygulamak, hazineye gelir sağlamak için çeşitli şekil ve usullerle nüfus sayımlarına başvurmuşlardır.

Bu çalışma iki cilt ve beş bölümden meydana gelmektedir. Birinci cildin birinci bölümünde tarihi geçmişi M.Ö. 10.000-12.000 yıllarına kadar inen ve ilk yerleşimden bu yana 33'ten fazla medeniyete beşiklik etmiş olan Diyarbakır'ın coğrafi konumu ve adının menşei tarihi seyir içinde ele alındıktan sonra Osmanlı hâkimiyetine geçtiği tarih olan 16. yüzyılın ilk çeyreğinden 19. yüzyılın ortalarına kadarki idari yapısı ele alınmıştır. İkinci bölümündeOsmanlı nüfus kayıt sistemi ve nüfus sayımları; tahrir, avarız ve cizye defterleri ve bu defterlerin vergilendirme açısından taşıdığı önemi kapsamında değerlendirilmiş, ardından Diyarbakır'ın nüfusu ve bu nüfusun zamanla gösterdiği değişimler ortaya konulmuştur.

İncelemesini yaptığımız defterde sekiz gayrimüslim grubun yer alması ve bunların Osmanlı Devleti ile olan ilişkilerinin, hukuklarının, sosyo-ekonomik durumlarının iyi kavranması ve değerlendirilmesi gereği ile çalışmanın üçüncü bölümünde Osmanlı Devleti'nde Millet sistemi adlı çalışmaya da yer verilmiştir. Çalışmanın dördüncü bölümünde ise Başbakanlık Osmanlı Arşivi Nüfus Defterleri Kataloğu'nda yer alan H. 1261 tarihli ve 3731 numaralı Diyarbakır merkez gayrimüslim nüfus defteri değerlendirilmesi yer almaktadır. Çalışmanın ikinci cildin beşinci bölümünde de değerlendirmesini yaptığımız defterin transkribi yer almaktadır.

Bu çalışmada arşiv belgeleri, dergi, ansiklopedi, sözlük, makale, kitap ve saha araştırması verilerinden elde edilen bilgilerden istifade edilmiştir. Çalışmam sırasında değerli vakit ve görüşlerini benden esirgemeyen başta tez danışmanım Sn. hocam Prof. Dr. Mustafa Nuri TÜRKMEN'e, ayrıca bölge gayrimüslimleri üzerine çalışmaları

bulunduğundan gayrimüslim isimleri konusunda kendisine bizzat ulaştığım ve değerli fikirlerini aldığım Sn. Yrd. Doç. Dr. Kasım ERTAŞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İkram ERTAŞ
BATMAN-2017

İÇİNDEKİLER

TEZ BİLDİRİMİ ……..iii

ÖZET..... iv

ABSTRACT..... v

ÖNSÖZ..... vi

KISALTMALAR x

TABLO VE GRAFİKLER:..... xii

GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

A.DİYARBAKIR TARİHİ..... 5

1.Coğrafi olarak Diyarbakır 5

2.Diyarbakır Adının Menşei..... 7

3.Osmanlı Hakimiyeti Öncesinde Diyarbakır 11

4.Osmanlı Yönetiminde Diyarbakır..... 20

4.1.İdari Birim Olarak Diyarbakır 25

İKİNCİ BÖLÜM

A.OSMANLI DEVLETİ'NDE NÜFUS..... 34

1.Osmanlı Devleti'nde Kayıt Tahrir Geleneği..... 35

2.Osmanlı Devleti'nde Modern Nüfus Sayımları..... 45

B.DİYARBAKIR NÜFUSU..... 55

1.16. Yüzyıldan 19. Yüzyıl Ortalarına Kadar Diyarbakır Nüfusu 55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

A.OSMANLI MİLLET SİSTEMİ..... 59

1.İslam Hukuku ve Gayrimüslimler..... 61

2.Devlet Kontrolünde Millet Sistemi..... 66

3.Millet Sisteminin İdari Yapılanması 71

4.Millet Sisteminin Hukuki ve Sosyal İçeriği 75

5.Batılı Müdahalesi ve Sisteme Etkisi 78

6.Sistemin Bozulması ve Düzeltme Çabaları..... 81

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

A.HİCRİ 1845 TARİHLİ NÜFUS DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ... 84

1.1845 Tarihli Nüfus Defterine Göre Diyarbakır'da Bulunan Gayrimüslim Milletler 92

2.Nüfus Defterine Göre Diyarbakır'da Meslekler 93

3.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslimlerin İkamet Ettiği Mahalleler 103

4.Nüfus Defterine Göre Dışarıya Gidenler.....113

5.Nüfus Defterine Göre Dışarıdan Gelenler.....117

6.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim Milletlerin Cizye Oranları.....125

7.1.Cizye'den Muaf Olan Gruplar 126

8.Diyarbakır Gayrimüslim Din Adamları.....134

9.Diyarbakır Gayrimüslim Çocuk ve Gençleri 137

10.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslimlerin Yaş ve Fiziki Özellikleri 156

10.1.Diyarbakır Gayrimüslim Milletlerinin Yaş Özellikleri 159

11.1845 Tarihli Nüfus defterine göre Diyarbakır'da Bulunan Gayrimüslim Nüfusu 167

12.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim İsimleri.....169

SONUÇ ve BULGULAR 171

BİBLİYOGRAFYA 172

BEŞİNCİ BÖLÜM

A.1845 TARİHLİ DİYARBAKIR NÜFUS DEFTERİ TRANSKRİPSİYONU187

RESİMLER 498

ÖZGEÇMİŞ..... 502

KISALTMALAR

AYK: Atatürk Kültür, Dil ve TarihYüksek Kurumu.

a.g.e: Adı Geçen Eser

a.g.m: Adı Geçen Makale

Bk: Bakınız

Bky: Babıali Kültür Yayınları

BOA: Başbakanlık Osmanlı Arşivi

C: Cilt

Çev: Çeviren-Çevirenler

DTCF: Dil Tarih Coğrafya Fakültesi.

Edit: Editör-Editörler

H: Hicri

Haz: Hazırlayan, Hazırlayanlar

İSAM: İslam Araştırmaları Merkezi

M: Miladi

TDVİA: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MEBİA. Milli Eğitim Bakanlığı İslam Ansilopedisi

MŞH.ŞSC.d: Meşihat Şer'iye Sicilleri Defterleri

MVL: Meclis-i Vala

Nfs.d: Nüfus Defterleri

No: Numara

nr: Numara

s: Sayfa

S: Sayı

Sad: Sadeleştiren

SBArD: Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi.

TD: Tarih Dergisi

TTK: Türk Tarih Kurumu

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

Yay: Yayınları-Yayınevi

YTY: Yeni Türkiye Yayınları

TABLO VE GRAFİKLER:

Tablo 1: 16. yüzyıl Diyarbakır İdari Taksimatı
Tablo 2: 16. Yüzyılda Diyarbakır Nüfusu
Tablo 3: Nüfus Defterine Göre Diyarbakır Merkez Kazasında Bulunan Gayrimüslim Gruplar
Tablo 4: Nüfus Defterine Göre Diyarbakır Gayrimüslim Meslek Grupları
Tablo 5: 1845 Tarihinde Gayrimüslim Milletlerin İkamet Ettiği Mahalleler
Tablo 6: Ermeni Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 7: Katolik Ermeni Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 8: Keldani Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 9: Süryani Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 10: Katolik Süryani Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 11: Rum Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 12: Katolik Rum Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 13: Yahudi Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı
Tablo 14: Dışarıya Gidenler ve Gittikleri Yerler
Tablo 15: Diyarbakır'a Dışarıdan Gelenler ve Yerleştikleri Mahalleler
Tablo 16: Nüfus Defterine Göre Diyarbakır Gayrimüslimlerinin Cizye (Esnâf-ı selâse) Dağılımı
Tablo 17: Nüfus Defterine Göre Amel-mânde Nüfus
Tablo 18: Nüfus Defterine Göre Engelli Kişiler
Tablo 19: Nüfus Defterine Göre Keşişler
Tablo 20: Nüfus Defterine Göre Papazlar

Tablo 21: Nüfus Defterine Göre Haham Din Adamları

Tablo 22: Yaş Durumlarına Göre Ermeniler

Tablo 23: Yaş Durumlarına Göre Katolik Ermeniler

Tablo 24: Yaş Durumlarına Göre Keldaniler

Tablo 25: Yaş Durumlarına Göre Süryaniler

Tablo 26: Yaş Durumlarına Göre Katolik Süryaniler

Tablo 27: Yaş Durumlarına Göre Rumlar

Tablo 28: Yaş Durumlarına Göre Katolik Rumlar

Tablo 29: Yaş Durumlarına Göre Yahudiler

Tablo 30: 1845 Tarihli Nüfus Defterine Göre Diyarbakır'da Mütemekkin Olan Gayrimüslim Nüfusu

Grafik 1: Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim Milletlerin Boy Durumları

Grafik 2: Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim Grupların Sakal Bıyık Durumları

GİRİŞ

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Nüfus defterleri kataloğu'nda Diyarbakır nüfusu ile ilgili olarak incelemesini yaptığımız defterle beraber 9 adet nüfus defteri bulunmaktadır. En eskisi Hicri 1250(1834) tarihli defter[1] icmal defteri olup Harput eyaleti, Maadin-i Hümayun, Diyarbekir(Diyarbakır) ve Erzurum'a bağlı bazı kaza ve nahiyelerinde re'âya nüfusunun kayıt edildiği defterdir.

Bu defter dışında h.1262(1846) tarihli olup aynı ay ve günlerde hazırlanmış iki defter daha bulunmaktadır. Bunlardan biri Diyarbekir eyaleti Arabgir livası Eğin kazası müslim defteridir[2]. Diğeri ise Diyarbekir eyaleti Arabgir livası Eğin, Puşadi nahiyesi re'âya defteridir[3]. Yine h.1262(1846) tarihli olup farklı ay ve günlerde hazırlanmış olan bir diğer defter ise Diyarbakır, Musul ve Cizre'ye ait olan icmal defteridir[4].

H.1263(1847) tarihli bir diğer defter de Diyarbakır merkez kazasında bulunan bazı han ve konaklarda hizmetçi olan müslim ve gayrimüslim nüfusun birlikte kaydedildiği defterdir[5]. Bunların dışında h.1262 tarihli olup Diyarbekir eyaletine bağlı Lice, Hani, Çapakçur, Hazro, Mihrani, Siirt gibi kaza ve bu kazalara bağlı karyelere ait nüfus defteri[6] ve h.1264 tarihli olup bu tarihte Diyarbakır'a tabi bir kaza olduğu anlaşılan Midyat kazasına bağlı Arabiyâ, Gercüş, Hasankeyf gibi nahiyelerine ait icmal defteri de bulunmaktadır[7].

Bu defterle aynı tarihte(1264) olup Diyarbakır'a bağlı Lice, Beşiri, Hani ve Cezire kazası ve nahiyelerine ait karışık bir defter[8] daha bulunmaktadır. Son olarak 1255 tarihli olup Anadolu canibinde "Tanzimat-ı Adliyye icra olunan" eyaletlerin eyalet ve sancak nazırları tarafından altı ayda bir merkeze gönderilen defter sayılarını gösteren ve burada müstesna altında bulunduğu zikredilen Trabzon, Erzurum

[1] BOA, *Nfs.d.* nr. 2709.
[2] BOA, *Nfs.d.* nr. 2613.
[3] BOA, *Nfs.d.* nr. 2615.
[4] BOA, *Nfs.d.* nr. 3735.
[5] BOA, *Nfs.d.* nr. 3730.
[6] BOA, Nfs.d. nr. 3732.
[7] BOA, Nfs.d. nr. 3733.
[8] BOA, Nfs.d. nr. 3799.

eyaletleriyle beraber Diyarbakır eyaletinden de gönderilen defter adetlerini gösteren bir defter de bulunmaktadır[9].

Diyarbakır nüfus defterleriyle alakalı bu bilgilerden sonra transkript ve değerlendirmesini yaptığımız defterin ne sebeple tutulduğu konusunda bilgi vermek gerekmektedir. Nüfus sayım ve yazımlarını havi olan defterlerin tümünün dolaylı da olsa askeri amaç taşıdığı düşünülebilir. Ancak değerlendirmesini yaptığımız defter gayrimüslim defteri olduğundan ve Müslüman nüfusu içermediğinden doğrudan askeri amaçlı olmadığı, daha çok alınabilecek cizye vergisinin miktarını kontrol amaçlı olduğu söylenebilir.

Nitekim defterin son bölümünde bu konuda bilgi yer almakta olup yeri gelince bu konuya değinilecektir. Diyarbakır eyaletinde askeri amaçlı nüfus sayımının 1261(1845) yılı içerisinde icra edildiği h. 10 Recep 1261(15 Temmuz 1845) tarihli belgeden anlaşılmaktadır. Bu belgede Diyarbakır'ın Erzurum ve Elviye-i selâse ile birlikte "*tahrir-i nüfus-ı askeriye için*" nüfus sayımına dahil edildiği ve ayrıca Anadolu'nun Sivas, Musul eyaletleriyle Gümüşhane, Karahisar-ı Şarki sancaklarının da bu sayımda yer aldığı, bu sayım için 25 zabitin tayin edildiği de söylenmektedir[10].

Aynı yıl olmak üzere bu tarihten bir ay önce yani 3 Cemaziye'l-ahir 1261(9 Haziran 1845) tarihli belgede Diyarbakır, Erzurum ve elviye-i selâse'nin tahrir-i nüfus-ı askeriyesi için yapılmakta olan sayımın iki üç ay ertelenmesi istendiğinden Diyarbakır eyaletinde askeri amaçlı nüfus sayımına bu tarihten önce başlandığı anlaşılmaktadır[11].

Sayımın amacına yönelik bir diğer ön görümüz ise Tanzimat ile alakalı olduğudur. Bu konuda Lütfi Tarihi'nde 1261(1845) yılı olayları anlatılırken Tanzimat uygulamalarının ilk başlarda uygulanmamış olduğu Rumeli'nin ve Elviye-i selâse ile Anadolu'daki istisna altında bulunan Diyarbakır ve Erzurum eyaletlerinin Tanzimat'a dahil edimesiyle icap eden usullerin uygulanması için Elviye-i selâse'ye Bosnalı Abdülaziz Ağa Efendi, Erzurum'a Vali Paşazade Selim Bey ve Diyarbakır'a ise Bağdat valisi Ali Paşa'nın divan katibatı hizmetinde bulunan Osman Bey'in defterdar

[9] BOA, *Nfs.d*. nr. 7430.
[10] BOA, *MVL*, nr. 200009.
[11] BOA, *MVL*. nr. 218001.

olarak tayin edildiği, ayrıca Takvim-i Vekayi'de de bu vechle görüldüğü söylenmektedir[12].

Nitekim Diyarbakır'a ait bir tahrir belgesinde Diyarbakır eyaletinin Tanzimat'a dahil edildiğinden söz edilmekte ve tahririn kısa zamanda bitirilmesi istenmektedir[13]. Diyarbakır'ın h. 3 Cemaziye'l-ahir 1261 (9 Haziran 1845) tarihinden önce de Tanzimat'a dahil edilmiş olduğu arşiv belgelerinden anlaşılmaktadır[14]. 1260 zilka'ide tarihli Diyarbakır müşirinin gönderdiği bir belgede Diyarbakır ve bağlı kazalarda nüfus sayımı ile görevli memurların isimlerini içeren iki defter gönderildiği söylenmektedir[15].

Bu belge ışığında Diyarbakır eyaletinde nüfus sayımı için memur tayin ve hazırlıklarına 1260(Aralık 1844) sonlarına doğru başlandığı ve defterimizin başlangıç tarihi olan 29 Muharrem 1261(7 Şubat 1845) tarihinden itibaren sayıma başlandığı söylenebilir. İncelediğimiz defter 1261(1845) yılı içerisinde başlanıp bitirilmiş ise de ayrı nüfus sayımları dahi olsalar nüfus sayımının Diyarbakır eyaletinin tümünde 1266(1849) yılına kadar sürdüğü anlaşılmaktadır.

Nitekim 12 Ramazan 1265(1 Ağustos 1849) tarihli belgede Diyarbakır ve Harput eyaletlerinde yapılmakta olan nüfus sayımının layıkıyla icra olunmadığı ve söz konusu eyaletlerde sayımın tekrar yapılması istenmektedir[16]. Diyarbakır'ın Osmanlı hakimiyetine girmesinden 19. yüzyıla kadar olan dönem üzerine yapılmış daha önceki çalışmalarda ilk dönemler için tahrirlerden ve sonraki dönemler nüfusu için genellikle seyyahların verdiği rakamlardan yararlanılarak nüfus miktarı ortaya konulmuştur.

Bunların dışında Diyarbakır'ın 19. yüzyıl nüfusu ile ilgili olarak doğrudan nüfus defterleri üzerinde yapılmış herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Esasında buradaki boşluğun sebebi önceki çalışmalarda belirtildiği gibi Diyarbakır'ın 19. yüzyılın ilk yarısındaki nüfusunu gösteren belge eksikliğinden ileri gelmektedir. Nitekim bu tarihten önceki nüfus çalışmaları daha çok tahrir defterlerinden

---

[12] Lütfi Paşa, Tarih-i Lütfi, C. 8, (Neşreden Abdurrahman Şeref), Sabah Matbaası, Dersaadet, 1328, s. 13.
[13] BOA, *Cevdet Dahiliye*, nr. 11473.
[14] BOA. *MVL*. nr. 218001.
[15] BOA. *Cevdet Dahiliye*, nr. 10960.
[16] BOA. *MVL*. nr. 22745.

yararlanılarak yapıldığından gerçeğe yakın nüfus sayısını vermekten uzak olup tahrir rakamlarının genellikle kabul edilmiş bir takım katsayılarla çarpımı ile elde edilen tahmini sonuçlardan oluşmaktadır. Öte taraftan Diyarbakır salnamelerinde yer alan nüfus verileri ise 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren olan rakamları gösterdiğinden yine 19. yüzyılın ilk yarısındaki Diyarbakır nüfusu konusundaki eksikliği gidermekten uzaktır.

Her ne kadar müslüman nüfus ele alınmamış ise de Diyarbakır'ın 19. yüzyıldaki gayrimüslim nüfusu konusundaki boşluğu gidermeye yönelik bir adımı teşkil eden bu çalşma herhangi bir etniki veya siyasi gaye taşımamaktadır. Çalışmanın asıl amacı 1845 tarihinde Diyarbakır merkez sancağında yaşamış gayrımüslim milletlerin nüfus oranını ortaya koymak, bu konuda daha önce yapılmış ve daha sonra yapılacak olan çalışma ve saptamalara katkı sağlamaktır.

Diyarbakır merkez kazası modern nüfus sayımı ve gayrimüslim nüfus üzerine yapılmış ilk sayım olmasının yanı sıra sayım amacının Tanzimat uygulamaları ve cizye ile alakalı olduğunu düşündüğümüz bu çalışmada, Diyarbakır'ın gayrimüslim nüfusu, nüfusun cizye ve mahallelere göre dağılımı, yaş ve fiziki özellikleri, dışarıdan göç edip merkeze yerleşenler hakkında bilgiler verilmiştir. Bununla beraber gayrimüslim millet grupları her başlıkta ve her konuda karşılaştırılmış ve değerlendirilmişlerdir.

Ancak değerlendirmeye geçmeden önce Diyarbakır'ın başlangıçtan 19. yüzyılın ilk yarısının sonlarına kadar olan tarihine, adının menşeine, coğrafi konumuna, Osmanlı Devleti yönetiminde idari yapısına, Osmanlı nüfus sayım ve yazım işlemlerine ve son olarak Diyarbakır'ın nüfusu konusunda bilgi vermek lazım gelmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

A.DİYARBAKIR TARİHİ

1.Coğrafi olarak Diyarbakır

Diyarbakır, Dicle mıntıkasının yukarı bölümünde, yüksek bir platoda, önemli ticaret ve ulaşım yolları kavşağında kurulmuştur[17]. Bu coğrafi konumu itibariye tarih öncesi devirlerden itibaren Akdeniz ile Basra Körfezi, Karadeniz ile Mezopotamya, Doğu Anadolu ile Azerbaycan ve İran gibi bölgeler arasında bir köprü görevi görmüş ve bu sebeple de hemen hemen her devirde önemini korumuştur[18].

Bir bölümü günümüzdeki ülke sınırlarımızın dışında kalmış ise de gerek idari, gerek coğrafi adı ile Güneydoğu Anadolu veya diğer tarihi isimlerleel-Cezire[19](Yukarı Mezopotamya) denilen bölgenin merkezi ve en büyük şehri olan Diyarbakır[20], Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin orta kesiminde, El-cezire'nin kuzeyinde yer almaktadır. Tarihte "Bereketli Hilal" diye de tabir edilen bu bölgenin üzerinde bulunan Diyarbakır, çevresi yüksekliklerle kuşatılmış ortası çukur bir havza durumundadır. Bu çukur alanın çevresini batı-doğu doğrultulu geniş Dicle Vadisi oluşturur[21].

Tarihin her döneminde büyük medeniyetlere ve zengin kültürlere beşiklik etmiş olan bölge üzerine yapılan son dönem arkeolojik çalışmalarla dünyadaki en eski yerleşim alanlarının bu bölgede olduğu görülmüştür. Bu bağlamda Ergani ilçesine 8

---

[17] Nejat Göyünç, "*Diyarbakır*", TDVİA, C. 9, İstanbul 1994, s. 464.
[18] İbrahim Yılmazçelik, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840), TTK. Yay., Ankara, 2014, s. 11.
[19] Arap coğrafyacıları tarafından Yukarı Mezopotamya'ya verilen addır. Abdurrahman Acar, ''*Âmid (Diyarbakır) Şehrinin Fethi (Vakidiye Göre)*'', Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 1, Diyarbakır 1999, s. 195; Bahaeddin Yediyıldız, "*Osmanlı Öncesi Diyarbakır'ına Genel Bir Bakış*", Osmanlı'dan Cumhuriyete Diyarbakır, C. 1, (Edit: Bahaeddin Yediyıldız-Kerstin Tomenendal), Diyarbakır Valiliği ve Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 2008, s. 17; Arapça "*ada*" anlamına gelmektedir. Adnan Çevik, "*Ortaçağ İslam Coğrafyacılarına Göre el-Cezire ve İdari Taksimatı*", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, İSAM, C. 33, Muammer Kemal Özergin Hatıra Sayısı I, İstanbul 2009, s. 36; Zamanla sınırlarında değişiklikler gösteren el-Cezire bölgesi, coğrafi olarak Dicle ile Fırat nehirleri arasında kalan yerin adı olup, eski Yunanlılar ve bugünkü Avrupalılar bu bölgeye Mezopotamya ismini vermiştir. Mevlüt Koyuncu, "*İlk İslam Fetihleri Döneminde el-Cezire Bölgesi ve İslamlaşma Süreci*",(Edit: Recep Yaşa), Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi, C. 10, S. 1, 2008, s. 132.
[20] Kenan Ziya Taş, "*Bir İnanç Merkezi Olarak Diyarbakır'da Dini ve Kültürel Çeşitlilik*" Uluslararası Türk Dünyası İnanç Merkezleri Kongresi Bildirileri, (Mersin, 23-27 Eylül 2002), Ankara, 2004, s. 1059.
[21] TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Diyarbakır 2013, TÜİK Yay., no; 4334, Ankara 2014, s. 11.

km. mesafedeki "Hilar Şehri Harabeleri"nde yapılan Çayönü arkeolojik kazıları dünya tarihine ışık tutmuştur[22].

Çayönü kazıları ile yapılan araştırmalar sonucunda önceleri tarihinin M.Ö. 3000 yılına kadar uzandığı bilinirken[23], uygarlık geçmişinin günümüzden 10.000-12.000 yıl önceki Neolitik Dönem(Cilalı Taş Çağı)'e kadar uzanmakta olduğu anlaşılmış ve bu tarihte başlayarak dünyaya yayılan yerleşik yaşama ilk geçiş ve kentleşme örüntülerinin başlangıcı olarak kabul gören bölgeleri içerdiği belirlenmiştir[24].

[22] Ali Melek-Abdullah Demir, Dini Değerleri ile Diyarbakır: Peygamber Makam ve Kabirleri-Sahabe Türbe ve Kabirleri-Tarihi Cami ve Mescitler-Türbeler-Havralar-Kiliseler, Diyarbakır İl Müftülüğü Yay., Ankara, 2009, s. 13.
[23] Armağan Çelik, Kültür Turizmi Çerçevesinde İnanç Turizmi Diyarbakır İli Örneği, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Uzmanlık Tezi, Ankara 2008, s. 35.
[24] TÜİK, Diyarbakır 2013, s. 11.

2.Diyarbakır Adının Menşei

Bölgenin adı olan "Diyarbekir =Diyarbakır'' ve merkezi teşkil eden "Amid'' adlarının menşei konusunda çeşitli fikirler ileri sürülmüştür. İbrahim Yılmazçelik *19. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır* adlı eserinde ilk çağlarda "*Amida*" adını taşıyan merkez adının, "Amid" olarak zamanla değiştiğini söylemektedir[25]. Ancak buradaki "*Amida*" isminin daha çok Roma döneminde verilen bir isim olduğu ve Yakutçadaki bakır sikke anlamında kullanılan "*Amiday*" kelimesinden geldiği kaynaklarda sıkça geçmektedir[26]. Şehrin adı yazılı kaynaklarda ilk olarak Asur hükümdarlarından I. Salmanasar'ın M.Ö. 1260 senesindeki fethini gösteren kılıç-kabzasında ''*Amidi*'' diye geçmektedir[27].

Aynı ad, M.Ö. 800, 726, 705 yıllarından kalma Asur valilerinin isimlerini gösteren belgelerde de vardır[28]. İlk Asur hakimiyeti sırasında buranın "*Amidi*'' diye anılması, bu adın şehrin ilk hakimleri bulunan Hurri/Mittanni devletinden kaldığını göstermektedir. Bu ismin bir yerli ''ilah/put'' veya ''boy/oymakla'' ilgili olduğu düşünülmektedir[29]. Değişik dönemlerde farklı devletlerin işgaline uğrayan şehir, adının da egemen devletin inancının, kültürünün ya da dilinin farklılığı sebebiyle değiştiğini görmekteyiz. Dolayısıyla şehirde hakimiyet kurmuş olan her devlet kendi kaynaklarında şehir ismine şivesel farklılıklarla yer vermişlerdir.

Bununla birlikte aynı kökten türemiş olmaları itibariyle kısmı değişikliklerin ötesinde kökten bir değişim görülmemektedir. Pek çok isimle bilinen Diyarbakır; *Amid, Amidi, Amad, Amida, Kara Amid* ve *Diyar-ı Bekr* isimleriyle anıla gelmiştir[30].

---

[25] Yılmazçelik, a.g.e., s. 11.
[26] Canan Parla, "*Surları ve Türk Dönemi Dokusuyla Diyarbakır Kenti*", Tarih ve Medeniyetler Tarihi Dergisi, C. 5, AYK. Yay., Ankara 2012, s. 2466.
[27] Şevket Beysanoğlu, Bütün Cepheleriyle Diyarbakır, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Yay., no: 3, İstanbul 1963, s. 3.
[28] Diyarbakır İl Yıllığı 1967, İş Matbaacılık ve Ticaret, Ankara, 1967, s. 174; Rıfkı Arslan "*Diyarbakır Kentinin Tarihi ve Bugünkü Konumu*", Diyarbakır Müze Şehir, (Haz: Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY., İstanbul 1999, s. 81.
[29] Beysanoğlu, a.g.e., s. 3.
[30] Cuma Karan, Diyâr-ı Bekr ve Müslümanlarca Fethi, Ensar Yay., İstanbul 2014, s. 56; Bu isimlere ek olarak Yeni Asur döneminden itibaren kullanılmış olduğu belirlenen Amedi, Amidu, Ameda gibi birbirine benzer diğer isimlerle de bugünkü Diyarbakır kastedilmiştir. Bu ad Yeni Asur Dönemi ile ilgili yapılan harita çalışmalarında bugünkü Bismil ilçesinde yer alan Tus'an'ın (Ziyaret Tepe) kuzeybatısına konumlandırılmıştır. Nurgül Yıldırım, "*Yeni Asurca Belgelerde Geçen Amedi Şehri*", Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi, C. 52, S. 2, Ankara 2012, s. 1.

305 yılında Hıristiyanlığın II. Tiridat devrinde kabulünü bildiren Agathangelos'un eserinde şehirden "*Amid*'' diye bahsedilmektedir. Süryani kaynaklarında, 639'dan beri Arapça eserlerde hep bu ad geçer. Roma tarihçisi Antakyalı Ammiyanus Marsellinus 359'da gördüğü şehrimizi "*Amida*'' diye yazar. Bundan sonraki Roma (Latin), Bizans (Rum) kaynaklarında şehir bu adla beraber "*Amid, O'mid, Emit, Amide*" gibi isimlerle de anıldığı görülmektedir. Romalılar zamanında şehre bir dönem "*Augusta*" adı verilmiş ise de bu isim pek tutunamamış, kısa bir sürede unutulmuştur[31].

Eski Oğuzlar'ın tarihi destanı olan "Kitab-ı Dede Korkud"da M.S. 283'te Sasanlıları buralardan kovan Oğuz İlbeği ve Başbuğ "Mandak-Uni (Mandak Hanedanından) Ardavazd'ın künyesi anlatılırken: "*Hamidile Mardin Kal'asın depüp yıkan… Kara-Kona(k) oğlu Kara-Budak*"deniliyor[32]. Öte taraftan Oğuzname'de şehre verilen "*Hamid*" adı, "Divanü Lügat it-Türk"te bile anılan ve "Emir'' yerine "Khamir" diyen Oğuz/Türkmen ağzına göredir. Birtakım ada ve sözlerin başına "**G**" ve "**H**" ekleyen Türkmenler; Siirt'teki suya ve kazaya adını veren tarihi Garzan**,** Lice bölgesi merkezi Atak'a Hatak**,** ayvaya hayva**,** avluya havludemişlerdir[33].

Amid adı Türklerin bu bölgeyi ele geçirmelerinden sonra da devam etmiş ve bazı Türkçe kaynaklarda "*Kara Amid*'' veya "*Kara Hamid*" şeklinde zikredilmiştir[34]. Şehrin fethine nail olan Timur'un savaşlarını anlatan Zafernameler'de şehir "*Kara Kale*", "*Karaca Kale*" adıyla geçmektedir "*Kara*" sıfatının, şehrir surlarının esmer bazalt taşından yapılmış olmasından kaynaklandığı kabul edilmektedir[35]. Öte taftan"*Amid*" isminin Hz. İbrahim'in neslinden Amid b. Bülendi/Belenda'ya dayandığı gibi bir rivayet varsa da kelimenin nereden geldiği kesin olarak bilinmemektedir.

[31] Diyarbakır İl Yıllığı 1967, s. 147.
[32] Vedat Güldoğan, Diyarbakır Tarihi, Kripto Yay., Ankara 2011, s. 19.
[33] Beysanoğlu, a.g.e., s. 3.
[34] Yılmazçelik, a.g.e., s. 11-12.
[35] Diyarbakır İl Yıllığı 1967, s. 147.

Amid adının manası ve hangi türden türediği konusunda ise fikir birliği olmamakla beaber[36] ünlü Arap coğrafyacısı Yakut b. Abdullah (ö. 626/1228-9), Rumca (Yunanca) olduğu görüşündedir. Ancak herhangi bir delil ortaya koymamıştır[37].

Şehrin diğer bir ismi olan "Diyârbekir[38]" ise, Yukarı Dicle bölgesine, Yemen tarafından gelip buralara yerleşen Rebî'a Arapları'nın iki büyük kolundan biri olan Bekir b. Vâ'il kabilesine nispetle verilen "Diyâr-ı Bekr"den gelmektedir[39]. Burada geçen *Diyâr-ı Bekr,* bugünkü Diyarbakır'ın eski adı olan Âmid ile Meyyâfârıkîn (bugünkü Silvan), *Hısn-ı Keyfâ* (bugünkü Hasankeyf) ve daha birçok şehri içine alan bölgenin adıdır. Bekr b. Vâ'il Araplarının yerleştiği bu bölgenin sınırı, Dicle'nin batısından Nusaybin'e kadar uzanır[40].

Bölgenin, Halife Hazreti Ömer zamanında İslamlaşmasıyla beraber (VII. asrın ilk yarısında), Bekr kabilesine mensup muhtelif batınlar ve Şeybanlar Dicle ile ilk kollarının etrafına daha çok yayıldılar ve açılan şehir, kasaba ve kalelere yerleştiler. Halife Hazreti Osman zamanında ise el- Cezire kıtasına yerleşen Arap kabilelerinden olan Beni Rebi'a kabilesine nispetle *Diyar-ı Rebi'a,* Beni Muzar kabilesine nispetle de *Diyar-ı Muzar*ve Bekir kabilesinden dolayı da *Diyar-ı Bekir*adları ortaya çıkmıştır.

Böylece Yukarı Dicle bölgesine verilmiş olan "*Diyarbekir*"adı[41] sonraları vilayetimizin adı olmuş, şehre yine "*Amid*'' denmekte devam edilmiştir. 3 Ağustos 1869 gününden başlayarak şehirde haftalık çıkan "*Diyarbekir*"isimli resmi vilayet gazetesi ve memurların resmi yazıları dolayısıyla şehrin "*Amid*" adı yavaş yavaş unutularak yerini, "*Diyarbekir*"e bırakmıştır[42]. Özetle Osmanlı hakimiyeti sırasında

[36] Yılmazçelik, a.g.e., s. 11.
[37] M. Faruk Toprak, "*Arap Kaynaklarında Diyarbakır*", Diyarbakır: Müze Şehir, (Edit: Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY., İstanbul 1999, s. 131.
[38] Bekir'in diyarı veya Bekir kabilesinin memleketi anlamındadır. Bu ad, el-Cezire'nin kuzey kısımlarını içine almaktadır. Tuncer Baykara, Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I, (Anadolu'nun İdari Taksimatı), Ankara 2000, s. 18.
[39] Melek-Demir, a.g.e., s. 13.
[40] Toprak, a.g.m., s. 131.
[41] Şemsettin Sami, Kamusu'l-Alâm, C. 3, Mihran Matbaası, İstanbul 1891, s. 2203; Diyarbakır İl Yıllığı 1967, s. 147-148.
[42] Beysanoğlu, a.g.e., s. 4.

"*Diyarbekir*" adının eyaletin tamamına, "*Amid*" adının ise sadece bugünkü Diyarbakır merkezine tekabül ettiği görülmektedir[43]. Nitekim Osmanlıca belgelerde de "Diyarbekir Eyaleti[44] ve Amid[45]'' adları çokça geçmektedir. 1937'de bu ad bölgede bakır madeni ile ilişkilendirilerek bakır diyarı anlamında "Diyarbakır" olarak resmi kaynaklara geçmiştir[46].

[43] Yılmazçelik, a.g.e., s. 12.
[44] BOA, *Nfs.d.* nr. 07432.
[45] BOA, *MŞH.ŞSC.d.* nr. 03693
[46] Osmanlı Belgeleri'nde Diyarbakır Tarihi, (Çev: Ahmet Hezarfen), (Hazırlayan: Cemal Şener), Etik Yay., İstanbul 2003, s. 5.

3.Osmanlı Hakimiyeti Öncesinde Diyarbakır

Sümer-Akkad'lardan kalma belgelerden anlaşıldığı kadarıyla milattan önce üçüncü binde, el-Cezire/Mezopotamya da denilen Dicle-Fırat nehirleri arasındaki bölgeye *Subartu* ve buraya yerleşmiş savaşçı oymaklara da *Subaru* denildiği anlaşılmaktadır. Diyarbakır'ı da içine alan Yukarı-Dicle bölgesinin ilk uygar ahalisi Subaru'lardan sayılan Hurri[47]'lerdir.

Hurri'ler, Zağros dağlarından Anadolu'nun güneydoğu kısmı ile Suriye'ye kadar uzanan sahaya yayılmışlardı. Başkentleri de Hurri şehri idi. Bu şehir aynı zamanda M.Ö. XVII. yüzyıl Asur tabletlerinde güçlü Khanigalbat krallığının merkezi olarak gösterilmiştir[48]. Uzun süre Hurri adı altında yaşayan boylar, M.Ö. ikinci bin yılın ortalarında Hurri ve Mittani adında iki konfederasyona ayrıldı. Zamanla Mittaniler Hurrileri ortadan kaldırdı. Bölgeye, Mittaniler'den sonra Asurlular ve Urartular egemen oldu[49]. Asurlular bölgeye hakim olarak Diyarbakır'ı Asur devletinin bir eyaleti yapmışlardı[50].

Urartular'dan sonra Diyarbakır bölgesi İskitler'in (M.Ö. 653-625), Medler'in (M.Ö. 625-550), Persler'in (550-331), Büyük İskender'in (331-323), Selevkoslar'ın (323-140), Partlar'ın (140-85), Büyük Tigran'ın (85-69) ve Romalılar'ın (M.Ö. 69-M.S. 53) egemenliğine girmiştir[51]. İskitlerin eline geçen şehir bir müddet Med egemenliğinde kaldıktan sonra Persler, Diyarbakır ve yöresini Aemenia satraplığına bağlarlar. Bir ara Büyük İskender ve Selevkoslar şehre hakim olur.

Partların ve Romalıların eline geçer. Bunlar arasında birçok kez el değiştirir. Bu durum aynı şekilde Sasaniler ile Romalılar arasında da cereyan eder. Roma

---

[47] Zamanla Eski Önasya'ya yayılan bir kavim olan Hurriler M.Ö. VII. Yüzyıla kadar varlığını devam ettirmişlerdir. Konuşulan dil itibariyle filolojik bakımdan Asya kökenli olduğu kabul edilen kavim, Eskiçağ Tarihi alanında "Hurri" adıyla isimlendirilmektedir. M.Ö. II. Bin ortalarında bütün Eski Önasya'da görünmüş olup, M.Ö. I. binin yaklaşık ortalarına kadar varlık göstermişlerdir. Adil Alpman "*Hurriler*", Ankara Üniversitesi DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi, C. 14, S. 25, 1981, s. 283.

[48] Şevket Beysanoğlu, *''Kuruluşundan Günümüze Kadar Diyarbakır Tarihi''*, Diyarbakır: Müze Şehir, (Edit: Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY., İstanbul 1999, s. 41.

[49] Çelik, a.g.m., s. 35.

[50] Yılmazçelik, a.g.e., s. 14.

[51] İbrahim Sarı, Şehrimiz Diyarbakır, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kültür Yay., no: 2, İstanbul 1996, s. 11.

döneminde Amida, Mezopotamya eyaletinin başkentiydi. Roma İmparatorluğu bölününce Amida, Bizans hakimiyeti altında kaldı[52].

Roma ve bunu takip eden Bizans hakimiyetleri sırasında bu devletlerin İran'a karşı yürüttükleri mücadelede şehir ileri bir karakol rolünü üstlenmiştir. Nitekim Bizans imparatoru II. Constantinus şehrin etrafını surlarla çevirerek savunmasını sağlamlaştırmak amacında olmuştur[53]. Sasanlı hükümdarları ile Bizans arasında Diyarbakır bölgesinde müteaddit savaşlar oldu. Şehir birkaç kez sahip değiştirmiş olup, şehrin Müslüman ordularınca fethi en son Bizans işgalinde iken[54] Hz. Ömer'in halifeliği döneminde (634-644) Bizans ile yapılan *Yermuk Savaşı* ile Suriye'nin ele geçirilmesinden sonra olmuştur.

Halife Hz. Ömer'in Yermuk zaferinden sonra el-Cezire ve Mezopotamya'nın fethiyle görevlendirdiği İyaz b. Ğanm komutasındaki sekiz bin kişilik İslam ordusu tarafından beş aylık bir kuşatma sonucunda 639 tarihinde Diyarbakır İslam ordularınca fethedilmiştir[55]. Sonuçta İyaz b. Ğanm başkumandanlığında hızlıca ele geçirilen bölge bundan sonra merkezden atanan valiler ile yönetilmeye başlanmıştır[56]. Bizanslılardan alınan şehre İyaz b. Ğanm tarafından savaşta bulunmuş sahabelerden olan Sa'saa ilk Müslüman vali olarak tayin edilmişitr[57].

Aynı zamanda Diyarbakır Anadolu'da Müslümanlarca ilk fethedilmiş Anadolu şehirlerinden olmuştur[58]. Diyarbakır ve bölgesinin İslam ordularınca sulh ile alınıp alınmadığı hususunda muhtelif görüşler vardır. Ancak tarihi kaynaklar sulh ile fethedildiği hususunda birleşmektedir[59].

---

[52] Yediyıldız, a.g.m., s. 17-36.
[53] Yılmazçelik, a.g.e., s. 14.
[54] Beysanoğlu, a.g.m., s. 48.
[55] Güldoğan, a.g.e., s. 23-24-27; Şehrin fetih tarihini Beysanoğlu h. 18, m. 639 tarihi olarak belirlemektedir. Beysanoğlu, a.g.e., s. 103; ayrıca bk. Karan, a.g.e., s. 110.
[56] Mehmet Azimli, Diyarbakır ve Çevresinin Müslümanlaşma Süreci, Çizgi Kitabevi Yay., Konya 2010, s. 19-20.
[57] Diyarbekirli Sait Paşa, Diyarbekir Vilayetinin Tarihçesi, Diyarbekir Vilayet matbaası, Mart 1885, s. 31-32.
[58] Adil Tekin, Diyarbakır, Diyarbakır'ı Tanıtma ve Turizm Derneği Yay., No: 2, İstanbul 1971, s. 12.
[59] Azimli, a.g.e., s. 22.

Ünlü gezgin Evliya Çelebi Seyatnamesinde "*Hz. Yunus Aleyhisselam Diyârbekr'e geldikde ahâlîsi mu'cize istemeden cümlesi İslâm ile müşerref oldu*" demektedir[60]. Bu hususta ilk el kaynaklarımızdan olan Belazuri ise eserinde "el-*Cezire Bölgesi ve şehirleri Sulhen ele geçirildi."*demektedir[61]. Netice itibariyle Hz. Osman'ın halifeliği sırasında (644-656) Arap kabileleri bölgedeki şehir, kasaba ve kalelere daha çok yerleşmeye başladılar[62].

Bu dönemde bölge Şam'a bağlı olarak yönetildi ve Muaviye zaman zaman buraya sefer yaptı. Bunun sonucunda bölge Muaviye ve Hz. Ali arasında savaşlara sahne oldu. Hz. Ali bölgede Malik el-Eşter'i görevlendirmişti. Fakat bölge merkez ile ihtilafa düşenlerin sığınağı durumuna gelmiş ve bu sebeple zaman zaman isyanlar baş gösteriyordu[63]. Hz. Ali 24 Ocak 661 tarihinde Abdurrahman b. Mülcem tarafından hançerlenerek üç gün sonra vefat etti. Hilafet ve iktidar bundan sonra Emeviler'e geçmiş oldu[64]. "Hakem olayı" ile Muaviye halife seçilince Emevi devleti kurulmuş olup böylece tüm Cezire ve Diyarbakır Emevi devletine bağlanmıştır. Bölge Emeviler döneminde Cezire eyaleti olarak yönetilmeye devam etti. Cezire'nin bu dönemdeki merkezi Diyarbakır değil Harran idi[65].

Bu tarihten sonra Diyarbakır, Emevileri takiben Abbasiler'in elinde kalmıştır. Bu dönemde Diyarbakır, Arap-Bizans mücadelelerinde büyük rol oynamıştır. Abbasi halifesi tarafından bölgeye vali tayin edilen Abu Musa İsa b. Al-Şayh'ın halifeye isyan etmesi sonucu Diyarbakır'da Şeyhoğulları beyliği hüküm sürmüştür[66]. Bundan sonra da Hamdaniler (930-980), Büveyhoğulları (980-984), Mervaniler (984-1085) ve daha sonra Büyük Selçuklu (1085-1183) egemenliğine girmiştir[67].

---

[60] Evliya Çelebi, Seyahatname, C. 4, (Haz: Yücel Dağlı-Seyit Ali Kahraman), YKY., İstanbul 2000, s. 21.
[61] El-Belâzurî, Fütûhu'l-Büldân, (Çev: Mustafa Fayda), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., no: 707, Ankara 1987, s. 251.
[62] Güldoğan, a.g.e., s. 27.
[63] Azimli, a.g.e., s. 21.
[64] Beysanoğlu, a.g.m., s. 51.
[65] Azimli, a.g.e., s. 21.
[66] Yılmazçelik, a.g.e., s. 14-15.
[67] Beysanoğlu, a.g.m., s. 39-79.

Büveyhiler 978-984 yılları arasında hakim olmuş ise de Hamdanilerin zayıflaması ile bölgedeki boşluğu değerlendiren Mervaniler, Abbasilerin bölgede etkinliğinin zayıflaması ve Selçukluların da bölgeye daha ulaşamadığı bu dönemde yaklaşık 50 yıl kadar hakim oldu[68]. X. yüzyılın sonuna doğru kurulup az zamanda Hamdanilerin yerine geçen ve Nasr'üd-devle Mansur'un hükümdarlığı başlangıcında (1081) Diyarbakır, Meyyafarikin, Mardin ve Erzen gibi büyük şehirlerin yanı sıra Siirt, Hısn-ı Keyfa, Cizre, Savur ve daha otuz kadar kaleye hakim olan[69] Mervaniler kimi yerlerde Bizans'a tabi konumunda görülürken, bazen de Selçukluların Hükümdarı Tuğrul Bey'den yardım istiyorlar ve ona tabi oluyorlardı[70].

Mervaniler döneminde şehir birkaç defa oğuzların saldırılarına uğramıştır[71]. Ancak Mervanilerin Selçuklu hakimiyetini tanıyıp itaatlerini bildirmeleri ile bu akınlar durmuştur[72]. 1046 yılının sonlarında Mervanoğlu Nasrüddevle, Doğu Anadolu'ya akınlar yapan Tuğrul Bey'in tabiiyetini kabul etti ve bölgeye Türkmen reislerinden bazıları yerleştirildi. Amid Kalesi'ne de Türk muhafızlar konuldu[73].

1050 tarihinden itibaren ise Büyük Selçuklular adına hutbe okuttular ve yaklaşık olarak 40 yıllık bir süreçte Selçuklulara bağlı denilebilecek vassal bir devlet konumunda oldular[74]. Nasrüddevle'nin 1061'de ölümü üzerine iki oğlundan büyüğü Said Amid'e, küçüğü Nizamüddevle Nasr Meyyafarikin'e hakim olmuş, 1070'te Sultan Alparslan Amid'e geldiğinde ise ikisi birlikte onu karşılayarak itaatlerini bildirmişlerdi[75].

1083'te Melikşah Fahrüddevle'ye Diyarbakır'ı verdiği gibi ona hilat giydirdi. Diyarbakır'a gidip orayı Mervanoğulları'ndan alması için[76] kendisini Diyarbakır

---

[68] Azimli, a.g.e., s. 21.
[69] İbrahim Kafesoğlu, Büyük Selçuklu İmparatoru Sultan Melikşah, MEB. Yay., İstanbul 1973, s. 37.
[70] Azimli, a.g.e., s. 23-24.
[71] Tekin, a.g.e., s. 12.
[72] Yılmazçelik, a.g.e., s. 15.
[73] Göyünç, a.g.m., s. 465.
[74] Azimli, a.g.e., s. 23-24.
[75] Göyünç, a.g.m., s. 465.
[76] İbnü'l-Ezrak, Meyyafarikin ve Amid Tarihi (Artuklular Kısmı), (Çev: Ahmet Savran), Erzurum Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yay., Erzurum 1992, s. 29(Dipnot).

emirliğine tayin etti. Bu hususta kendisine muhtar emirlere mahsus olup kapısında nöbet çalma, adını hutbede okutma ve para basma gibi ayrıcalıkları tanıdı[77].

Fahrüddevle büyük bir ordu ile Diyarbakır bölgesine geldi. Oğlu Zaimüddevle'yi Amid'i kuşatmaya gönderdi. Kendisi Meyyafarikin'i sardı. Ayrıca bu sırada şehri Hıristiyan bir vali yönetiyordu. Uzun bir kuşatmadan sonra Amid şehrinin içinde kıtlık baş göstermiş, halk açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmışlardı[78]. Şehirde bulunan Rum, Ermeni ve Süryaniler depoladıkları yiyecekleri Müslümanlarla paylaşmıyor veyahut yüksek fiyatla satmaya çalışıyorlardı. Tüm bunların üzerine bir de kale muhafızı tarafından buna göz yumulması sebebiyle şehirde ihtilaf baş göstermişti.

Valinin bu tutumu ve açlık tehlikesinin devam etmesi sebebiyle kalabalık bir halk topluluğu Ebu'l-Hasan adında bir köylünün yönetiminde bir fırsattan yararlanıp şehir kapılarından birini açıp Selçuklu ordusunun şehre girmesini sağladılar. Diyarbakır şehri Mayıs 1085'te Büyük Selçukluların eline geçti[79]. Fahrüddevle bundan sonra Diyarbakır'ın idaresini Zaimüddevle'ye bırakıp ayrıca Çubuk'u da şıhne tayin etmiştir[80]. Bölge Melikşah'ın ölümünden sonra hükümdarlığını ilan edip hutbe okutan ve buna karşı çıkan Bağdat halifesini, Berkyaruk tarafından kendisinin üzerine gönderilen Kerbuka ve Aksungur'u yenen Alp Arslan'ın oğlu Tutuş'un hakimiyetine yani Şam Selçuklularının eline geçmiştir.

Sultan Tutuş'un, Sultan Berkyaruk ile Rey civarında yaptığı savaşta ölümü sonrasında Diyarbakır bölgesi de Türk ümerası arasında; Meyyafarıkin Altaş'a, Amid Sadr'a, Hani ile Erzen Şahruh'a, Siirt ve Bahmurd ise Kızıl-Arslan'a kalacak şekilde bölüşülmüştür. Bu tarihten itibaren Sadr'ın hükümdarlığında olan Amid bir ara Musul Emiri Kerbuka tarafından kuşatıldı ise de alınamadı. Sadr 1097'de ölünce yerine geçen

[77] Osman Turan, Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti, Turan Neşriyat, İstanbul 1969, s. 157.
[78] Beysanoğlu, Bütün Cepheleriyle Diyarbakır, s. 118-119.
[79] Kafesoğlu, a.g.e., s. 43; Ali Sevim-Erdoğan Merçil, Selçuklu Devletleri Tarihi, (Siyaset, Teşkilat ve Kültür), TTK. Yay., Ankara 1995, s. 103.
[80]Kafesoğlu, a.g.e., s. 43.

kardeşi İnal hakimiyetinden itibaren şehir İnaloğulları (diğer adlandırma ile Yınaloğulları) hakimiyetine geçmiş oldu[81].

İnaloğullarının hakimiyet süresi 1097-1142 yılları arasında olup, bunlar 1105 tarihinde Anadolu Selçuklu devletine itaat etmişlerdir[82]. XII. yüzyılın başlarından itibaren bölgede Diyarbekir Türk beylikleri dönemi diyebileceğimiz bir dönem başlamıştır. Nitekim Ahlat ve Van bölgesinde Ahlatşahlar (veya Ermenşahlar)[83], Amid'de merkez olmak üzere İnaloğulları, Bitlis-Erzen bölgesinde Dilmaçoğulları, Hısn-ı Keyfa, Mardin ve Meyyafarikin'de Artukoğulları, , Siirt yöresinde Kızıl Arslan Oğulları gibi muasırlarına nazaran daha az bilinen beylikler uzun dönem hüküm sürmüşlerdir[84].

Diyarbakır İnaloğullarına vezirlik eden ve İnaloğlu Sa'düddevle İlaldı'nın ölümü üzerine yerine geçen hükümdarın zaafından faydalanan Nisanoğulları 1142-1183 yılları arasında idareyi fiilen ellerine geçirmişlerdir. Diyarbakır Nisanoğullarının elindeyken 1183 tarihinde Eyyubi Sultanı Selâhaddin Eyyubi tarafından fethedilerek yönetimi Hısn-ı Keyfa Emiri Artuklu Nurettin Mehmed'e bırakılmıştır[85]. Son dönemlerinde siyasi-askeri vaziyetlere göre sırası ile önce Eyyubilere, sonra da Anadolu Selçuklularına metbu bir siyaset izlemişerdir[86].

Hısn-ı Keyfa Artuklularının Diyarbakır hakimiyeti 1232 yılına kadar sürmüştür. Nitekim bu tarihlerde Anadolu Selçuklularının hücumları yüzünden Artukluların Hısn-ı Keyfa ve Amid şubelerinin hakimiyet sahası daralmıştır. Her iki Artuklu şubesi bu fırsattan istifade eden Eyyubilerin hakimiyeti altına girmiştir[87].

Eyyubilerin bu hakimiyeti 8 yıl kadar sürmüş ve 1240 yılında Anadolu Selçuklularının hakimiyetinin başlamasına[88] vesile olan olay Harzemlilerin bölgeyi

---

[81] Beysanoğlu, a.g.e., s. 120-121.
[82] Yılmazçelik, a.g.e., s. 15.
[83] Yediyıldız, a.g.m., s. 25
[84] Adnan Çevik, "*Selçuklu Füttuhatı Ardından Diyarbakır ve Yöresinde Kurulan Türkmen Beylikleri*", Uluslararası Oğuzlardan Osmanlı'ya Diyarbakır Sempozyumu Bildirileri I, (20-22 Mayıs), Diyarbakır Valiliği Yay., Diyarbakır 2004, s. 137.
[85] Yılmazçelik, a.g.e., s. 16.
[86] Fuad Köprülü, "*Artukoğulları*", MEBİA., C. 1, İstanbul 1978, s. 618.
[87] Yediyıldız, a.g.m., s. 28; Fuat Köprülü, a.g.m., s. 618.
[88] Yılmazçelik, a.g.e., s. 16.

yağmalaması olmuştur. Harzemlilerin yağma faaliyetleri üzerine II. Gıyaseddin Keyhusrev'in gönderdiği ordunun uzun süren kuşatması sonucunda yapılan anlaşma ile şehir Anadolu Selçuklularına teslim edilmiştir[89]. Anadolu Selçukluları devrinde Diyarbakır idaresi Moğolların kontrolü altında yürütülmüştür[90].

Öte taraftan Eyyubilerden Melik Kamil, Moğolların Orta Anadolu'yu istilasını[91] ve Diyarbakır'daki muhafız ordusunun seferde olmasını fırsat bilerek şehri kuşatmış ve böylece Diyarbakır yine kısa süreliğine de olsa Eyyubi hakimiyetine geçmiştir[92]. Şehir 1257'de iki seneliğine Eyyubiler'in idaresinde kalmış ise de 1259 yılında İlhanlılar tarafından geri alınarak tekrar Anadolu Selçuklu devletinin idaresine verilmiştir. İlhanlılar batı seferlerinde Diyarbakır'ı merkez olarak kullanmışlar ve İlhanlı devlet merkezinden gönderilen valiler aracılığı ile idare etmişlerdir. Bu tarihten sonra İlhan Gazan han Suriye seferi sonrasında büyük yardımlarını gördüğü Mardin Artukluları'na vermiş ve 1384 yılına kadar bölgeye Mardin Artukluları hakim olmuşlardır. Ancak bölgede İlhanlı nüfuzu devam etmiş, bölgeye gönderilen valiler İlhanlılar tarafından merkezden atanmışlardır.

Bu uygulama İlhanlı hükümdarları tarafından uzun süre devam ettirilmiştir. Bölgede Moğol etkisinin zayıflamasıyla beraber Mardin Artukluları burayı tekrar ele geçirmişlerse de 1394'te bölge bu kez Timur Devleti'nin hakimiyetine girmiştir[93]. Diyarbakır Timur ordusunun kuşatmasına ancak beş gün dayanabilmiştir[94]. Timur Diyarbakır'ı aldıktan sonra Irak ve Suriye seferlerinde öncü olarak kullandığı vassalı ve o zamanki Malatya valisi Kara Yülük Osman Bey'e hizmetlerine karşılık 1401 senesi Nisan'ından itibaren Mardin'i yağmalayarak burayı Kara Yülük'ün idaresine

[89] Yediyıldız, a.g.m., s. 30.
[90] Tekin, a.g.e., s. 14.
[91] Beysanoğlu, a.g.m., s. 65.
[92] Güldoğan, a.g.e., s. 59.
[93] Yılmazçelik, a.g.e., s. 16.
[94] Basri Konyar, Diyarbekir Tarihi, C. 1, Ulus Basımevi Yay., Ankara 1936, s. 203.

verdi. Diyarbakır ve havalisini de bu sırada ona ikta olarak verdi. Bu tarihten sonra Akkoyunlular[95] Diyarbakır'ı başkent yaparak devlet kurdular[96].

Böylece Oğuz boyundan olan Akkoyunlu Türklerinin Diyarbakır hakimiyeti başlamıştır[97]. Kara Osman'ın ölümü ardından başa gelen Osman Bey'in büyük oğlu Ali Bey ve onun en büyük oğlu Cihangir zamanına kadar Akkoyunlular arasında ihtilaf sürmüştür. Ali Bey'in ölümünden sonra oğlu Cihangir hükümeti ele aldı. Cihangir zamanında Karakoyunlular ile yapılan ve 1447-1453 yılları arasında süren savaş sonucunda Akkoyunlular manen Karakoyunlu Cihan Şah'ın nüfuzu altına girmiştir. Muharebeden sonra Akkoyunlu ailesi arasında tekrar zıtlıklar belirmiş ve kardeşi Cihangir tarafından küstürülen Uzun Hasan[98], Cihangir'in Mardin civarına gittiği bir sırada ani bir baskınla Diyarbakır'ı almıştır. Kendi adına para bastıran ve hutbe okutan Uzun Hasan böylelikle Akkoyunlu hükümdarı olmuştur[99].

Bir müddet sonra Karakoyunlu hükümdarı Cihanşah ile uğraşmak mecburiyetini görmüş olan Uzun Hasan'ın kendisine karşı hazırlık yapmakta olduğunu anlayan Cihanşah, Diyarbakır'ı kuşattı. Alamayacağını anlayınca Azerbaycan'a doğru gitmekte iken Uzun Hasan ardından yetişerek onu çadırında bastırıp öldürdü. Böylece Karakoyunlu devleti geçmişe karışırken[100] Uzun Hasan Karakoyunlu ülkesiniz zapt edip payitahtını Diyarbakır'dan Tebriz'e götürmüş ve bu şehri kendisine merkez yapmıştır[101].

---

[95] Akkoyunlular tarih sahnesine Tur Ali Bey döneminde çıktılar. Şevket Beysanoğlu, Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi (Akkoyunlular'dan Cumhuriyete Kadar) C. 2, Diyarbakır Belediyesi Diyarbakır'ı Tanıtma Yay., no: 1, Neyir Matbaası, Ankara 1990, s. 398; Akkoyunlu Devleti'nin kurucusu Kara Yülük Adıyla meşhur olan Kara Osman Bey'dir. Bunlar Oğuzlar'ın Bayındır boyundan oldukları için kurdukları devlete "*Bayındıriyye*" de denilmiştir. XIII. yüzyıl sonlarına doğru İlhanlı hükümdarı Argun Han (1284-1291) zamanında Horasan'dan Azerbaycan'a gelerek on dördüncü yüzyılın sonlarında Azerbaycan, Harput ve Diyarbakır arasındaki yerlerde yer tuttular. O tarihlerde aşiretin reisi Tur Ali Bey oğlu Kutlu Bey ve daha sonra onun oğlu Ahmet Bey'dir. Ebubekr-i Tihrani, Kitab-ı Diyarbekriyye, (Çev; Mürsel Öztürk, TTK. Yay., Ankara 2014, s. 1; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri, TTK. Yay., Ankara 1937, s. 65; Konyar, a.g.e., s. 204.

[96] Beysanoğlu, a.g.e., s. 403; Tihrani, a.g.e., s. 2; Konyar, a.g.e., s. 203-204.

[97] Konyar, a.g.e., s. 204-206.

[98] Uzunçarşılı, Anadolu., s. 64-65.

[99] Beysanoğlu, a.g.e., s. 414-415.

[100] Konyar, a.g.e., s. 209.

[101] M. Halil Yinanç, "*Diyarbekir*", MEBİA, C. III, İstanbul 1977, s. 622.

Otuz yıl kadar süren Uzun Hasan dönemi Akkoyunlular'ın geniş ve teşkilatlı güçlü bir devlet kurdukları dönemdir[102]. Uzun Hasan'ın 1473'te Fatih Sultan Mehmet ile yaptığı savaş sonucu mağlup olması ile Akkoyunlu devleti de 1507 yılında yıkılmıştır[103]. Şah İsmail Elbistan seferi sırasında kışın yaklaşması üzerine Dulkadiroğulları ülkesini terk ederken onlara ait Harput'u fethetmiştir.

Diyarbakır hakimi Musullu Emir Bey de bu sırada Şah İsmail'e itaatini bildirmiştir. Böylelikle geniş ve fethi kolay olmayan Diyarbekir bölgesi Safevi devletinin idaresi altına girmiştir[104]. Şah İsmail, Diyarbakır'ı aldıktan son Muhammed Han Ustaclu'yu buraya vali olarak atamış ancak Ustaclu'nun Sünni olan bu şehri itaat altına alması hayli zor olmuştur[105]. Böylece Diyarbakır'da başlamış olan Safevi hakimiyeti Osmanlı devletinin Diyarbakır ve çevresini aldığı 1515 yılına kadar sürmüştür[106].

[102] Uzunçarşılı, a.g.e., s. 65.
[103] Yılmazçelik, a.g.e., s. 17.
[104] Faruk Sümer, Safevi Devleti'nin Kuruluşu ve Gelişmesinde Anadolu Türklerinin Rolü, Selçuklu Tarih ve Medeniyeti Enstitüsü Yay., Ankara 1976, s. 30.
[105] Tahsin Yazıcı, "*Şah İsmail*", MEBİA, Cilt XI, İstanbul 1979, s. 276.
[106] Yılmazçelik, a.g.e., s. 17.

4.Osmanlı Yönetiminde Diyarbakır

Yavuz Sultan Selim, yönetim devrinin tamamını doğuda Safevilere, güneyde ise Memluklara karşı sefer yaparak geçirmiştir. Doğu sınırında saldırganlığının yanı sıra Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içinde faaliyet yürüten Kızılbaşlar ve liderleri olan Şah İsmail sebebiyle Safeviler büyük tehlike arz ediyordu[107].

Esasında Yavuz daha Trabzon'da vali iken bu tehlikeyi sezmiş ve hatta tahta oturduğu gün bile huzurunda bulunan ümera ve vüzeraya ve de askerlere malumatı dile getirip, Kızılbaşların üzerine yürümek istediğini açıklamıştır. Fakat kardeşleriyle olan taht mücadelesinin hallolunmasını düşündüğünden İran seferini ertelemiştir[108]. Yavuz babasının tahtı kendisine terk edip ölümünden sonra kardeşleri ile olan taht mücadelesinde başarılı çıkmıştır. Nitekim bu uğurda Bursa Yenişehir'de ağabeyi Ahmet ile giriştiği savaşta galip gelmiş ve akabinde Ahmet'i boğdurtmuştur. Daha sonra diğer ağabeyi Korkut'u ve 10 yeğenini idam ettiren Sultan Selim, hükümdarlığını sağlama aldıktan sonra Şah İsmail üzerine sefer tertip etmiştir[109].

Sultan Selim 20 Mart 1514'te üç gün öncesinde Divan'da almış olduğu karar gereği Edirne'den İstanbul'a geçip çeşitli hazırlıklardan sonra İran'a hareket etmiş ve 23 Ağustos 1514'te Çaldıran Ovası'na varıp burada mevki almıştır[110]. Yavuz Sultan Selim ile Şah İsmail arasında burada vuku bulan ve adını da buradaki ovadan alan Çaldıran Savaşı'nda Şah İsmail'in ordusu büyük bir yenilgiye uğramıştır. Ayrıca bu savaşta bulunmuş olan Şah İsmail'in Diyarbakır valisi Ustaclu Muhammed Han'ın ordusu dağıtılmış kendisi de öldürülmüştür[111]. Şah İsmail ise yaralanmışsa da Darcuzin'e kaçmayı başarmıştır[112].

Çaldıran zaferi Anadolu tarihinde ve bilhassa Osmanlı ülkesinin güvenliği açısından bir dönüm noktasıdır. Bir kere bu zaferin ardından Doğu Anadolu'yu

---

[107] M. Mehdi İlhan, Amid (Diyarbakır), TTK. Yay., Ankara 2000, s. 73.
[108] Selahattin Tansel, Yavuz Sultan Selim, MEB., Yay., Ankara 1969, s. 31.
[109] Yavuz Sultan Selim'in şehzadelik dönemi ve kardeşleriyle mücadelesi için bk. Yılmaz Öztuna, Yavuz Sultan Selim, BKY. Yay., İstanbul, yyty, s. 7; Abdurrahman Şeref Efendi, Osmanlı Tarihi, (Haz: Ahmet Demir-Mehmet Kafkas), C. 1, Kaynak Yay., İzmir 1995, s. 142.
[110] M. C. Şehabeddin Tekindağ, "*Yeni Kaynak ve Vesikaların Işığında Yavuz Sultan Selim'in İran Seferi*", İstanbul Üniversitesi, TD., C. XVII, S. 22, 1968, s. 57,58, 65.
[111] Beysanoğlu, a.g.e., s. 492.
[112] İlhan, a.g.e., s. 74.

tamamiyle ülkesine katmış olan Sultan Selim, bölgenin yüksek yaylasının ilhakı ile Osmanlı Anadolu'sunu doğudan gelecek istilalara karşı güvence altına almaktaydı. Öbür yandan İran, Irak ve Kafkasya'daki fütuhat için bölgedeki Erzurum, Van ve Diyarbakır başlıca üsler olarak kullanılacaktı. Bölgenin ilhakı ekonomik açıdan da epey önem arz etmektedir.

Nitekim Tebriz-Halep ve Tebriz-Bursa ipek yolunun kontrolü tam olarak ele geçirilmiş olacaktı. Bu iki yol üzerindeki zengin ticaret ve sanayi şehirleri, özellikle o zaman Mezopotamya ile İran, Anadolu ve Halep yollarının birleştiği büyük ticaret merkezi olan Diyarbakır'ın zaptı Osmanlı hazinesine büyük bir gelir kaynağı olacaktı[113]. Dolayısıyla Safeviler'in elinde bulunan Diyarbakır, bu devletin Osmanlı sınırındaki en önemli kentlerinden biriydi. Diyarbakır'ın alınması, doğu sınırları açısından ve özellikle İran'a karşı önemli bir teminat oluşturacağından Osmanlı devleti için bu dönemde büyük önem taşımaya başlamıştı[114].

Öte taraftan bu öneminin yanında Sultan Selim Anadolu'yu tamamen hakimiyeti altına almak ve Şiilik tehdidini bertaraf etmek istiyordu. Ayrıca Anadolu'nun her bakımdan birlik ve beraberliğini, güvenliğini sağlama düşüncesinde olan Osmanlı Padişahı Sünni olan Diyarbakır ve Güneydoğu Anadolu havalisinin Safevi hakimiyetine girmesini istememiştir[115].

Sultan Selim Tebriz'in fethiyle sona eren İran seferinden dönerken yanında bulunan[116] "Heşt Bihişt" müellifi İdris-i Bitlisi[117]'yi Osmanlı menbalarında "ümerâ-yı ekrâd" denilen bölge beylerine gönderip Safevi hakimiyetinden ayrılmaya davet etmesi için görevlendirmişti[118]. İdris-i Bitlisi'nin gönderildiği bölge, Urmiye Gölü

---

[113] Halil İnalcık, "*Osmanlı Tarihine Toplu Bir Bakış*", Osmanlı, C. 1, (Edit; Güler Eren), YTY., Ankara 1999, s. 90-91.
[114] Yılmazçelik, a.g.e., s. 19.
[115] Remzi Kılıç, "*Diyarbakır ve Güneydoğu Anadolu'nun Osmanlı Devleti'ne Katılması ve Sonuçları*", I. Uluslar arası Oğuzlardan Osmanlı'ya Diyarbakır Sempozyumu, (20-22 Mayıs 2004), Diyarbakır, s. 575(giriş).
[116] Beysanoğlu, a.g.e., s. 492.
[117]*İdris-i Bitlisi*; Esas ismi İdris'tir. Baba adı ve lakabıyla birlikte tam künyesi "*Mevlana Hakimüddin İdris Mevlana Hüsameddin Ali-ül Bitlisî"*dir. M. Törehan Serdar, Mevlana Hakimüddin İdris-i Bitlisî, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2008, s. 13.
[118] İsmail Hami Danişmend, İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, C. 2, Türkiye Yay., İstanbul 1971, s. 22.

sahillerinden batı hududu olan Malatya'ya ve Diyarbakır'a kadar uzanan bölgeyi kapsamaktaydı[119].

Netice itibariyle Sultan Selim'den Kürt beylerine hitaben yazılmış emirnameler alarak bölgeye hareket eden İdris-i Bitlisi kısa zamanda Ermi, Esni, Suran, Sason, Bitlis, İmadiye, Hasankeyf, Hizan, Cezire-i Ömeriye emirleri ve bölgedeki daha yirmi beş emirlerle temasa geçti. Ermi ve Esni emirleri Osmanlı hakimiyetini hemen kabul ettiler. İdris-i bitlisi daha sonra Hasankeyf, Siirt, Bitlis ve Hizan'a gitti. Nihayetinde yirmi beş emiri bir araya getirerek onlarla yaptığı toplantı yapmaya muvaffak olmuştur.

Sonuçta Hasankeyf emiri Halil Eyyübi, Bitlis emiri Şerefeddin, Hizan emiri Davut, Sason emiri Ali Bey ve Nemran emiri Abdal Bey'ler Sultan Selim'e biat etmeye hazır olduklarını ve Osmanlı devletinden bir serdar talep edip onun reisliğinde İranlılarla savaşıp vatanlarını kurtarmaya ve Diyarbakır şehrine yardıma ittifakla karar verdiler[120]. İdris-i Bitlisi'nin faaliyetleri kısa zamanda olumlu sonuçlar vermiş, bölge beyleri Osmanlı devletine tabiyetlerini bildirmişlerdir. Bu sırada Diyarbakır halkı da ayaklanarak Safevi kuvvetlerinden bir kısmını öldürmüş, geri kalanlarını da sur dışına çıkartarak Osmanlı devletinden yardım istemişlerdi[121]. Diyarbakır halkının isyanını haber alan Şah İsmail, Çaldıran Savaşı'nda ölen eski Diyarbakır valisi Ustaclu Muhammed Han'ın kardeşi Karahan'ı ve Urfa hakimi Durmuş Bey ile birlikte Diyarbakır'ı kuşatmaya gönderdi.

Karahan şehri kuşattı fakat halkın müdafaası karşısında şehri almaya muvaffak olamadıysa da kuşatmayı kaldırmamış ve bu sebeple şehir halkı pek çok eziyet çekti. Sultan Selim bu sırada Dulkadiroğulları'na karşı seferde olduğundan büyük bir yardım gönderemedi[122]. Diyarbakır halkı bir taraftan kuşatmaya direnirken bir yandan İdris-i Bitlisi aracılığıyla Sultan Selim'den yardım taleplerini tekrarlıyorlardı. Bunun üzerine Sultan Selim Yiğit Ahmet'i bir miktar askerle yardıma gönderdi. Amasya'dan

[119] Joseph Von Hammer, Büyük Osmanlı Tarihi, C. 4, s. 166-167.
[120] İlhan, a.g.e., s. 75-76; Şevket Beysanoğlu, Anıtlarıyla 2, s. 492-493; Hammer, a.g.e., s. 166-167.
[121] Yılmazçelik, a.g.e., s. 19.
[122] Yinanç, a.g.m., s. 623.

hareketle Diyarbakır önlerine gelen Yiğit Ahmet, karanlık bir gecede ani bir baskınla Karahan kuvvetlerini yararak Rum (Urfa) kapısından şehre girmeyi başarmıştır[123].

Safevi kuvetlerinin Diyarbakır'ı muhasarası bir yıl kadar sürmüştür. Diyarbakır halkının ısrarlı talepleri üzerine o esnada Dulkadir seferiyle meşgul olan padişah, İdris-Bitlisi'nin tavsiyesi ile Bayburt'ta bulunan Bıyıklı Mehmet Paşa'nın gönderilmesini, Rum Beylerbeyi Sadi Paşa'nın da beş sancak beyi ile Bıyıklı Mehmet Paşa'ya yardım etmesi emrini vermiştir. Bu sırada İdris-i Bitlisi de boş durmayıp Doğu Anadolu'da bulunan birçok Kürt ümerasını Diyarbakır'ın yardımına mamur etti. Bunlar arasında Palu hakimi Cemşit Bey ve Çemişkezek hakimi vardı. Neticede bahsi geçen beyler önce Çapakçur'u Safeviler'in elinden kurtarıp Diyarbakır önlerine geldiler.

Osmanlı Ordusu da bu sırada şehir yakınındaki Kara Köprü mevkiinde toplandı. Bu haberi alan Karahan kuşatmayı kaldırarak Mardin taraflarına kaçmıştır. Şehir halkının kale kapılarını açması ile Osmanlı kuvvetleri Eylül 1515 ortalarında şehre girmiştir[124]. Yöre topraklarının ele geçtiği haberini alan Sultan Selim, Kürt beylerinin isteği ve İdris-i Bitlisi'nin tavsiyesi üzerine, Bıyıklı Mehmet Paşa'yı 4 kasım 1515'te Diyarbakır Beylerbeyliğine tayin etmiştir[125].

Ancak Mardin, Hasankeyf, Nusaybin, Urfa, Musul, Çermik, Erbil ve Sencer başta olmak üzere bütün Diyarbakır eyaletinin mutlak hakimiyeti için Osmanlı ve Safeviler arasındaki mücadele iki yıl daha sürmüştür. Nihayet 1517 yılı son baharında[126] Bıyıklı Mehmet Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu ve Safevi kuvvetleri arasında Koçhisar yakınlarında ve Dede Kargın sahası Koruk mevkiinde yapılan nihai savaşta Osmanlı kuvvetleri kesin galibiyet almış, Safevi kuvvetlerinin başında bulunan Karahan da öldürülmüştür[127].

---

[123] Beysanoğlu, a.g.e., s. 493.
[124] Nejat Göyünç, Mardin Sancağı, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1969, s. 18.
[125] Göknur Göğebakan, "*Doğu Anadolu'nun Osmanlı Hakimiyetine Girişi*", Türkler, C. 9, YTY., Ankara 2002, s. 869.
[126] Yinanç, a.g.m., s. 623.
[127] Göyünç, a.g.e., s. 25-26.

Böylece Diyarbakır'ın yanı sıra, Çermik, Hısn-ı Keyfa, Savur, Sincar, Tel'afer, Ergani, Siverek, Ruha ve en son Mardin kalesinin de düşmesiyle Osmanlıların Diyarbakır bölgesi fetihleri tamamlanmış oldu[128].

[128] İlhan, a.g.e., s. 84.

4.1.İdari Birim Olarak Diyarbakır

Günümüzde olduğu gibi geçmişte de devletler yönettikleri alanları büyükten küçüğe doğru yönetim birimlerine ayırmışlardır. Bu ayırımdaki esas amaç vergilerin kolay toplanabilmesi ve devlet hizmetinin kurumlar aracılığıyla en küçük yerleşim birimlerinde yaşayan nüfusa kolayca ulaştırılması doğrultusundadır. Diyarbakır ili günümüzde ikinci derece veya alt yönetim birimleri bakımından 14 ilçeye ayrılmıştır.

Bunlar merkez ilçe olan Diyarbakır, Bismil, Çermik, Çınar, Çüngüş, Dicle, Eğil, Ergani, Hani, Hazro, Kocaköy, Kulp, Lice ve Silvan ilçeleridir. Günümüzdeki idari yapı il, ilçe, bucak ve köy şeklinde dört basamaktan oluşmaktadır. Osmanlı idari taksimatında ve bilhassa Tanzimat öncesinde idari birimler eyalet, sancak (liva), kaza, nahiye ve köy olmak üzere beş basamaktan oluşuyordu[129]. Diyarbakır'ın Osmanlı yönetimi altında idari olarak teşkilatlandırılmasına geçmeden önce, Osmanlı idari teşkilatı bilinmelidir.

Osmanlı devlet teşkilatı merkez ve taşra olmak üzere iki grupta incelenmektedir. Osmanlılar, coğrafi saha olarak genişlemeye başlayınca merkeze bağlı idari birimler kurmaya başlamış, merkezi idarenin dışında kalan sahalara taşra denilmiştir[130]. Osmanlı ülkesi bu ayırım çerçevesinde, "Vilayet" veya "Eyalet" olarak adlandırılan büyük idari ünitelere ayrılmıştır. Bu vilayet ve eyaletler "sancak" veya "liva"lara, bunlar da sırasıyla kaza, nahiye, köy ve mezralara bölünmüştür[131]. Kendisine bağlı köylerle birlikte nahiyelerin birleşmesiyle kazalar, kazaların birleşmesinden sancaklar, sancakların birleşmesinden de eyaletler ortaya çıkmıştı[132].

Devletin ilk devirlerinden itibaren Osmanlı sultanları her idari birime iki amir tayin ederlerdi. Bunlardan biri "bey" (Beylerbeyi veya Sancak beyi[133]), diğeri ise onun

---

[129] Mesut Elibüyük, "*Tarihi Coğrafya Bakımından XVI. Yüzyılda Diyarbakır*", Tüm Yönleriyle Diyarbakır Sempozyumu 2, Diyarbakır Tanıtma Kültür ve Yardımlaşma Vakfı Yay., no: 11, Efil Yay., 16-17 Aralık 2010, s. 130-131.

[130] Fahameddin Başar, Osmanlı Eyalet Tevcihatı, TTK., Ankara 1997, s. 1(giriş).

[131] Kenan Ziya Taş, Tarih Işığı'nda Güneydoğu ve Diyarbakır, Berikan Yay., Ankara 2012, s. 4.

[132] Yusuf Halaçoğlu, XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, TTK Yay., Ankara 1996, s. 83.

[133]*Beylerbeyi;* Eyaletlerin en büyük amiridir. Yerine ve durumuna göre *beylerbeyi, mîr-i mîran, vali* veya *emirü'l-ümera* da denilmektedir. Osmanlılarda XIV. Yüzyıl ortalarında kurulmuş olup, XIV. Yüzyılın ortalarından itibaren taşra kuvvetlerinin kumandanı ve çeşitli sancaklardaki beylerin amiri

hukuki yetkisini kullanan ve temsil eden, ilmiye sınıfından gelen "kadı[134]" idi[135]. Beylerbeyi Osmanlı taşra idaresi içinde görev bölgesi için kullanılan bir terimdir[136]. Osmanlılarda ilk yıllarda "geniş askeri yetkileri olan kumandan" anlamında kullanılırken yeni fetihlerden hemen sonra kurulan eyaletlerin askeri ve idari amirine beylerbeyi denildi[137].

Başlangıçta eyaletlerin yöneticileri olan beylerbeyiler, o bölgenin hem mülki-mali hem de askeri şefleri idiler. Kendileri "Paşa Sancağı" denilen ve eyalete merkezlik yapan bir şehirde otururlardı. Bağlı sancakları da bunlar adına fakat merkezden atanan sancakbeyleri yönetirlerdi. İmparatorluğun kuruluş ve gelişme dönemlerinde beylerbeyinin sancakbeyleri üzerinde özellikle askeri denetimleri vardı[138].

Sivil idare bakımından beylerbeyinin paşa sancağında sancak beyi olmaktan başka yetkisi yok gibidir. Bu bakımdan beylerbeyinin paşa sancağı dışında kalan sancaklara karışma olanağı yoktur. Fakat reaya ile sancakbeyi arasında anlaşmazlık çıkarsa, devlet merkezinden gelen müsaade ile beylerbeyi meseleyi halletme görevini

---

durumunda olmuştur. Orhan Kılıç, "*Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilatı: Beylerbeyilikler/Eyaletler, Kaptanlıklar, Voyvodalıklar, Meliklikler (1362-1799)"*, Türkler, C. 9, Ankara 2002, s. 1645.

[134]*Kadı*; kelime olarak "hükmeden", "yerine getiren" manalarına gelmektedir. Osmanlılarda şer'i ve hukuki hükümleri tatbik eden ve ayrıca devletin emirlerini yerine getiren bir fonksiyona sahiptir. Halaçoğlu, a.g.e., s. 109; Kadılara hakimü'ş-şer'i ve daha sonra alelıtlak hakim de denilmiştir. İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı, TTK, Ankara 1988, s. 83; Teoride ve uygulamada Kadı, genel olarak sivil (medeni) ve cezai dediğimiz davalara bakar. Fakat görevinin şer'i niteliği, kadı'nın idari bir takım görevleri de yürütmesini, denetlemesini, gerektirmiştir. Bu nedenle cami, vakıf gibi kurumların yönetim ve denetiminden şehir idaresi ve asayiş işlerine kadar onu baş sorumlu olarak görmek mümkündür. İlber Ortaylı, Osmanlı Devleti'nde Kadı, Turhan Kitabevi Yay., Ankara 1994, s. 20; Asayiş amiri de Kadı idi. Bu hususta kendisine bir Subaşı ve onun emrinde bulunan Asesbaşı yardım ediyorlardı. Asesbaşının emrinde polis mahiyetinde asesler vardı. Subaşılar, 15. asrın sonlarına kadar her kazaya bir kişi olmak üzere hükümet tarafından ulufe ile tayin olunurlardı. Mustafa Akdağ, "*Osmanlı Müesseseleri Hakkında Notlar*", Ankara Üniversitesi DTCF. Dergisi, C. 13, S. 1-2, Ankara 1955, s. 49-50; Kadı'nın devlet yönetimi ile ilgili görev ve sorumlulukları hakkında daha fazla bilgi için bk. Hasan Tahsin Fendoğlu, İslam ve Osmanlı Anayasa Hukukunda Yargı Bağımsızlığı, Beyan Yay., İstanbul 1996, s. 123; Ekrem Buğra Ekinci, "*Osmanlı Devleti'nde Mahkemeler ve Kadılık Müessesi Literatürü*", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. 3, S. 5, 2005, s. 418.

[135] Nejat Göyünç, "*Osmanlı Devleti'nde Taşra Teşkilatı(Tanzimat'a Kadar)*", Osmanlı, C. VI, YTY., Ankara 1999, s. 77.

[136] Mustafa İngenç, "*Anadolu Valisi Seyyid Ali Paşa Asi Miydi*" Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Kütahya Özel Sayısı, Kasım 2014, s. 39.

[137] Mehmet İpşirli, "*Beylerbeyi*" ,TDVDİA, C. VI, İstanbul 1992, s. 69.

[138] Musa Çadırcı, "*Tanzimat'ın İlanı Sırasında Türkiye'de Yönetim (1826-1839)*", Belleten, LI/201 (1987), s. 1215,1240.

üstlenebilmektedir. Kaza idaresi ise askeri salahiyeti yoksa da hem idari hem adli amir vazifesinde olan kadının sorumluluğundaydı[139].

Kadının kendisi kasabada oturur, bölgedeki çeşitli topluluklara *naib*'lerini gönderir ve nahiye mahkemeleri açardı. Kadı öncelikle şeriat ve kanunu uygulayan bir yargı hakimi olup aynı zamanda sultanın idari ve mali emirlerinin yerine getirilmesini gözetmekle de görevliydi. Bu yönüyle kadı, mali işler denetçisiydi ve yöneticilerin yasadışı icraatlarını merkeze bildirme yetkisine sahipti[140]. Osmanlı'nın ilk devirlerinde ilk idari birim sancaktı ve idarede sancak temeline dayanan bölünme vardı. Taşra idaresinde sancak temel birimken, 1361'den itibaren, özellikle Rumeli fetihlerinin artması, sancaklar üzerinde de bir kontrolün tesisini zaruri kıldı.

I. Murat 1362'de tahta çıkmak üzere Bursa'ya hareket ettiği zaman lalası Şahin Paşa'yı ilk olarak Rumeli Beylerbeyi olarak tayin etti. Böylece klasik Osmanlı İdaresinde eyalet bir üst örgütlenmeden çok bir kontrolcü ve koordinatör fonksiyonlu birim olarak doğdu ve idaresi beylerbeyine verildi. Bu tarihten sonra I. Bayezit döneminde ise Anadolu Beylerbeyliği de teşkil edildi[141]. XV. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı devletinde üç beylerbeylik vardı: Rumeli, Anadolu ve Rum eyaletleri. 1468'de ise Karaman'ın Osmanlı topraklarına katılması ile burası da beylerbeyliği oldu. Bu dönemde ülkedeki idarenin esası sancak sistemine dayanmakta ve her sancağın ayrı bir kanunnamesi olabilmekteydi.

XVI. yüzyıl başlarında, Yavuz Sultan Selim'in doğu ve güneydeki fetihleri ile[142] 1515 yılı kasım ayının dördüncü günü Bıyıklı Mehmet Paşa'nın Diyarbekir Beylerbeyliğine tayini ile Osmanlı idari teşkilatı içerisinde beşinci eyalet olarak Diyarbekir eyaleti oluşturulmuştur. Bu bölgede Osmanlılar tarafından alınan topraklar Diyarbakır merkez olmak üzere teşkilatlandırılmıştır[143].

---

[139] Mustafa Akdağ, Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası (Celali İsyanları), Cem Yay., İstanbul 1995, s. 86.
[140] Halil İnalcık, Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600), (Çev; Ruşen Sezer), YKY., İstanbul 2016, s. 122.
[141] Ortaylı a.g.e., s. 251; İnalcık, a.g.e., s. 108.
[142] Halaçoğlu, a.g.e., s. 7.
[143] Yılmazçelik, a.g.e., s. 20.

Diyarbakır ili ve çevresi Osmanlı ülkesine katıldıktan sonra[144] Diyarbakır merkez kabul edilerek Musul, Bitlis, Mardin ve Harput da dahil olmak üzere bütün Doğu Anadolu'da geniş bir eyalet oluşturuldu[145]. Diyarbakır Beylerbeyliği'nin ilk idari taksimatına bakıldığında, ilk dönemlerde bölgenin Safevi dönemi etkisi ile epey geniş bir sınırı kapsadığı[146], Diyarbakır şehrinin de bu eyaletin merkezi konumunda olduğu anlaşılmaktadır[147]. 1518 tahririnde Diyarbakır eyaletinin 12 sancaktan oluştuğu görülmektedir. Bunlar Amid, Mardin, Sincar, Berriyecik, Ruha, Siverek, Çermik, Ergani, Harput, Arabkir, Kiğı ve Çemişkezek sancaklarıdır[148].

Diyarbekir eyaleti Osmanlı hakimiyeti altında ilk dönemlerdeki idari statüde hep aynı kalmamış olup çeşitli sebeplerle bazı değişikliklere uğramıştır. Sivas ve Erzurum'un güneyinden Musul'a kadar olan geniş bir bölgeyi içine alan Diyarbekir eyaleti, Kanuni'nin 1535'teki Irakeyn seferinden sonra yeni bir teşkilatlanmaya gidilerek Bitlis, Musul ve Urfa bölgesi Diyarbekir eyaletinden ayrılarak ayrı eyaletler olarak teşkil edildi[149].

Bu konuda Evliya Çelebi Sultan Süleyman tarafından yapılan bu yeni düzenlemeyle Diyarbakır vilayetini vezirlik rütbesinde bir eyalet haline getirdiğini belirtmektedir[150]. Daha sonraki tarihlerde Erzurum Beylerbeyliği teşkil edilerek Diyarbakır eyaletinin kuzeyindeki bazı sancaklar buraya bağlanmış, Van beylerbeyliği de teşkil edilerek doğusundan bir kısım sancaklar da yeni oluşturulan Van beylerbeyliğine katılmıştır[151].

---

[144] Diyarbakır İl Yıllığı 1967, s. 67.
[145] İdris-i Bitlisi, Heşt Bihişt, (Haz; Mehmet Karataş-Selim Kaya-Yaşar Baş), C. 1, Betav Yay., no: 4, Ankara, s. 17.
[146] Yılmaçelik, a.g.e., s. 21.
[147] Taş, a.g.e., s. 21.
[148] Nejat Göyünç, Mardin Sancağı, s. 35.
[149] Mehmet Ali Ünal, "*Diyarbekir'de Osmanlı Hakimiyetinin ve Diyarbekir Beylerbeyliğinin Kurulması*", Oğuzlardan Osmanlı'ya Diyarbakır Sempozyumu Bildirileri I, (20-22 Mayıs 2004 Diyarbakır), s. 573.
[150] Martin Van Bruinessen-Hendrik Boeschoten, Evliya Çelebi Diyarbekir'de, (Çev; Tansel Güney), İletişim Yay., İstanbul 2003, s. 248.
[151] Baykara, a.g.e., s. 81.

Ancak bunlara rağmen Diyarbakır Eyaleti, Osmanlı idari teşkilatında önemini korumuş, bilhassa İran sınırına yakın olması sebebiyle İran'a karşı yapılan seferlerde merkez üssü olarak kullanılmıştır[152]. Osmanlı devleti Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinin fethinden sonra idari teşkilatlanmayı yaparken bölgenin coğrafi özelliklerini, siyasi ve sosyal yapısı gibi hususlar göz önünde bulundurularak Çaldıran zaferini müteakip yapılan idari teşkilatlanma ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da üç tip sancak ortaya çıkmıştır. Bunlar; *Klasik Osmanlı Sancakları*, *Yurtluk-Ocaklık sancaklar* ve *Hükümet sancakları*'dır[153].

XVII. yüzyıl ünlü gezginlerinden olan Evliya Çelebi Diyarbekir eyaletini on dokuz sancak ve beş hükümet olarak göstermiştir. Bunun 11 sancağı Osmanlı topraklarındaki gibi zapt edildiğini, 8 sancağın ise Yavuz Sultan Selim'in fetih sırasında Kürt beylerine *yurtluk* ve *ocaklık* olarak ihsan edilmiş olduğunu, "*azl ve nasb kabul etmezler öyle kanundur*" şeklinde belirtmektedir. Evliya Çelebi ayrıca hükümet sancakları beş sancak olarak vermektedir[154].

Ocaklık sancaklar yapı itibariyle iki gruba ayrılmaktadır. Birincisi *hükümet* sancaklar, diğeri ise *liva* (sancak) olarak adlandırılan *yurtluk-ocaklık* sancaklardır. Osmanlı kaynaklarında hükümet sancaklar zikredilirken, "liva" veya "sancak" tabiri kullanılmamış olup, bu tabir daha çok *yurtluk-ocaklık* sancaklar için kullanılmıştır. Uygulamada hem *hükümet,* hem de *yurtluk-ocaklık* sancaklar aslında birer *ocaklık*tır. Kanuni devrinde hazırlanan bir Kanunname-i Hümayun'da Diyarbekir Eyaleti'ne bağlı hükümet sancaklar için "*... bunlardan ma'ada dokuz hükümet vardır ki, mülkiyet tariki üzere tefrik ederler. Hatta memleketleri mefrûzü'l-kalem ve maktûl'ü'l-kademdir. Cümle kendülere mahsusdur."* denilmektedir.

Yurtluk-ocaklık sancaklar ise " *Ve bir bahşi dahi ocaklık dur ki, hîn-i fetihde ba'zı ümeraya hitmet ve itâ'atleri mukâbelesinde ber-vech-i te'bid arpalık ve sancak*

[152] Yılmazçelik, a.g.e., s. 21.
[153] Mehmet Ali Ünal, "*Osmanlı Devleti'nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı*", Osmanlı, (Edit; Güler Eren) C. VI, YTY, Ankara 1999, s. 116,117.
[154] Evliya Çelebi, Seyahatname, C. 1, (Haz; Seyit Ali Kahraman-Yücel Dağlı), YKY., İstanbul 2003, s. 139.

hâssı tarikıyle tevcih olunmuşdur." diye tarif edilmişlerdir[155].Mir-i miranlıklar, yani *hükümet* sancaklar, mülkiyetleri sahiplerine ait kabul edilmiş olup, buna karşılık devletin yüksek hakimiyetini tanıyan sancaklardı.

Doğu Anadolu'da bulunan Cizre, Genç, Bitlis, İmadiye, Mahmudiye, Hakkari, Eğil ve Palu gibi sancaklar bu türden sancaklardı. *Yurtluk-ocaklık* sancaklar ise yerli beylere verilmiş olup, bu sancaklar mahlul olduklarında o sancakbeyinin oğulları veya kardeşlerine verilirdi. Yurtluk-ocaklık sancakların başlıcaları Sokman, Kulp, Atak, Tercil, Mihrani, Pertek, Çapakçur ve Çermik idi. Bu sancakların XVIII. yüzyılda fazla olduğu dikkat çekmektedir[156].

Hükümet sancaklardan bazılarının zaman zaman bir beylerbeylikten diğerine aktarıldığı görülmektedir. Mesela İmadiye Diyarbakır'dan Bağdat'a, Bitlis ve Hizan da yine Diyarbakır'dan Van beylerbeyliğine verilmişlerdir[157]. Hükümet ve yurtluk-ocaklık sancaklar, Osmanlı devletinin siyasi yönden hareketli olan hudut bölgelerinde bulunmaktaydı. Bundaki sebep, bu gölgelerdeki yerli beylerin nüfuzundan faydalanmak ve merkezi otoriteyi bir ölçüde beyler vasıtasıyla korumak ve tesis etmekti[158].

Diyarbakır eyaletinin ilk idari taksimatının yapıldığı 1515 yılı ve akabindeki çeşitli tarihlerde yapılmış tahrirlere göre 16. Yüzyıl boyunca müteşkkil olduğu sancak sayıları aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir.

---

[155] Orhan Kılıç, "*Ocaklık Sancakların Osmanlı Hukukunda ve İdari Tatbikatta Yeri*", Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, C. 11, S. 1, s. 259.
[156] Başar, a.g.e., s. 5.
[157] Göyünç, "*Taşra Teşkilatı*", s. 86.
[158] O. Kılıç, a.g.m., s. 261.

Tablo 1: 16. yüzyıl Diyarbakır İdari Taksimatı

1515[159]	**1520**[160]	**1568-74**[161]
Vilayet-i Diyarıbekir	**Vilayet-i Diyarbekir**	**Vilayet- i Diyarbekir**
1. Amid	1. Kemah	1. Amid
2. Kemah	2. Harput	2. Ruha
3. Harput	3. Kara Hamid	3. Harput
4. Ruha	4. Ruha	4. Ergani
5. Arabkir	5. Arabkir	5. Kabur
6. Ergani	6. Ergani	6. Deyr-i Rahba
7. İspir	7. İspir	7. Siverek
8. Bayburd	8. Kiğı	8. Atak
9. Kiğı	9. Bayburd	9. Nusaybin
10. Çemişkezek	Cemaat-i Kürdan	10. Tercil
11. Hizo	10. Çemişkezek	11. Çermik
12. Atak	11. Hazo	12. Rakka
13. Palu	12. Atak	13. Sincar
14. Süleymaniyan	13. Palu	14. Hısnkeyf
15. Birecik	14. Süleymaniyan	15. Eğil
16. Eğil	15. Birecik	16. Çapakçur
17. Çermik	16. Eğil	17. Eski Musul
18. Hısn-ı Keyf	17. Çermik	18. Cammase
19. Cere	18. Hısn-ı Keyf	19. Siird
20. Çapakçur	19. Cereyir	20. Kabile-i Beni Rabi'a
21. Fusûl	20. Çapakçur	21. Ağcakale
22. Hilvan	21. Fusûl	22. Mihrani
23. Bidlis	22. Hilvan	23. Kulb

[159] Nejat Göyünç, "*Diyarbekir Beylerbeyliğinin İlk İdari Taksimatı*" İstanbul Üniversitesi TD, S. 23, (Mart 1969), s. 26-29.
[160] Ömer Lütfi Barkan, "*H. 933-934 (M. 1527-1528) Mali Yılına Ait Bir Bütçe Örneği*", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 15, S. 1-4, (1953), s. 306-307.
[161] Baykara, a.g.e., s. 92-93.

24. Sason	23. Bidlis	24. Cemaat-i Peysan ve Zilan
25. Cezire	24. Sason	25. Gence
26. Hizan	25. Cezire	26. Görgil
27. Siverek	26. Hizan	27. Hayzo
28. Berdinç	27. Siverek	28. Hancuk
29. Haytan	28. Berdinç	
30. Zeriki	29. Haytan	
31. Musul	30. Zeriki	
32. Çüngüş	31. Musul	
33. Poşadi	32. Çüngüş	
34. Haçuk	33. Poşadi	
35. Sincar	34. Haçuk	
36. Aşiret ve Ulus	35. Sincar	
37. Genç	36. Gence	

16. yüzyıl sonlarıyla beraber tımar sisteminde meydana gelen çözülmeye paralel olarak idari sistemde de farklılaşmalar meydana gelmiştir. Bu durumun en önemli etkenlerinden biri iltizam[162] ve malikâne sisteminin hazinenin nakit ihtiyacı sebebiyle yaygınlaşmasıdır. Bu yaygınlaşmayla beraber 18. yüzyıla gelindiğinde ise eyaletlerin daha geniş muhtariyet kazanmasının yolunu açmıştır[163].

17. yüzyılda Diyarbakır eyaletinin havi olduğu sancakların isimleri yukarıdaki tabloda verilmiş olan isimlerle hemen hemen aynı olmakla beraber bunların sayıları çeşitli tarihlerde ve çeşitli sebeplerle artmış veya azalmıştır. 1609'da 24 olan sancak sayısı, 1626-1637 tarihinde 29, 1653'te ise 22'dir. 18. Yüzyılda müteşekkil olduğu sancak sayısına baktığımızda ise 1733'te 19, 1739'da 20 ve 1747'de 27 sancaktan

[162] İltizam, sözlükte "gerekli sayma, üzerine alma" gibi anlamlara gelmektedir. Terim olarak "özel bir şahsın devlete ait herhangi bir vergi gelirini toplamayı belli bir yıllık bedel karşılığında üzerine alması" demektir. Bu işi yapan şahıslara ise mültezim denmektedir. Mehmet Genç,"*İltizam*", TDVİA, C. 22, İstanbul 2000, s. 154.

[163] Ayla Efe, "*Tanzimat'ın Eyalet Reformları 1840-1864: Silistre Örneği*", Karadaniz araştırmaları, C. 6, S. 22, 2009, s. 88.

oluştuğu, bazılarının *yurtluk-ocaklık*, bazılarının da *hükümet sancak* olduğu anlaşılmaktadır[164].

19. yüzyıla gelindiğinde yüzyılın başlarında Diyarbakır eyaletinin 26 sancağı kapsadığı görülmektedir. Tanzimatla beraber başlayan yeni düzenlemelerle 1847 Kasım'ında Diyarbakır vilayetine bir vali atanmışken Takvim-i Vekayi'de de yayınlandığı üzere Diyarbakır eyaleti ile Van, Muş, Hakkari sancakları ve ayrıca Cizre, Bohtan ve Mardin kazalarından oluşan Kürdistan Eyaleti adıyla yeni bir eyalet teşkil edilmiştir. İlk tasarılarda eyaletin merkezi olarak Ahlat düşünülmüş ise de bir ara Van, Muş ve daha uzun bir süre Diyarbakır merkez kazası olan Amid bu eyaletin merkezi olmuştur[165].

[164] Bu sancakların isimleri ve ayrıntılı listeleri için bk. Yılmazçelik, a.g.e., s. 188, 191, 192.
[165] Çalışmamızın inceleme aralığını 16. Yüzyıl başlarından 19. yüzyıl ilk yarısı ile sınırladığımızdan bu tarihten sonraki Diyarbakır eyaleti idari durumundan bahsedilmemiştir. Baykara, a.g.e., s. 105, 113.

İKİNCİ BÖLÜM

A.OSMANLI DEVLETİ'NDE NÜFUS

Nüfus, Arapça anlamıyla "nefs" kelimesinin çoğuludur[166]. Türkçedeki anlamıyla "nefis" ruh, can, hayat ya da insanın yeme içme, gibi fizyolojik ihtiyaçları manasında olup, "şahıs"ı ifade eder. Buradaki şahıstan kastımız "birey" anlamındadır[167] ve daha çok bir coğrafyada yaşayan insanları ifade etmektedir. Bir yerde oturan, ikamet eden "sükkan/sekene" karşılığı olarak da kullanılmaktadır. Kur'an-ı Kerim'in çeşitli ayetlerinde dini bir gruba ya da bir aileye mensup bireyler için çokça geçen (bk. El-Bakara 2/105; el-Araf 7/96-98; el-Kasas 28/145) "ehl" kelimesiyle de nüfus kastedilmektedir[168].

Kısaca belirli bir zaman diliminde sınırları belli bir alanda, bir ülkede ya da bir bölgede, bir ailede, bir topluluktaki toplam insan sayısıdır nüfus. Dünyada nüfusun sayılması her zaman belirli amaçlar doğrultusunda yapılmıştır[169]. Yüzyıllar boyunca ülkeler doğum, ölüm ve evlenme gibi nüfus olaylarını ve nüfus hareketlerini, genel olarak askerlik ve vergi gayesi ile kayıt altına almaya çalışmışlardır. Bu temelde Osmanlı devletinde yapılmış olan nüfus sayım işlemlerini erken dönem sayımları olan *tahrirler* ve *modern dönemnüfus sayımları* çerçevesinde iki döneme ayırmak mümkündür. Bu mantık dairesinde öncelikle erken dönem tahrir işlemleri hakkında bilgi vermek lazım gelmektedir[170].

---

[166] Nebi Bozkurt, *Nüfus*, TDVİA, C. 33, İstanbul 2007, s. 293-294.
[167] Ferit Develioğlu, *Nüfus,* Osmanlıca Türkçe Lügat, s. 1013.
[168] Bozkurt, a.g.m., s. 293-294.
[169] Zübeyde Güneş Yağcı-Serdar Genç, H. 1256/M. 1840-41 Tarihli Balıkesir Nüfus Defteri (Değerlendirme ve Transkripsiyon), Balıkesir Belediyesi Kent Arşivi Yay., no: 9, Bursa 2013, s. 23.
[170] Adnan Çimen, "*Sayım Kayıt Düzeni ve Teşkilatlanma açısından Osmanlı'da Nüfus Hizmetleri*", Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2012, s. 185.

1.Osmanlı Devleti'nde Kayıt Tahrir Geleneği

Tahrir, kelime olarak sözlükte "yazma, kaleme alma[171], kaydetme deftere geçirme" anlamlarına gelmektedir[172]. Ayrıca nüfus ve arazi gibi umumi olarak yapılan "yazma işinin" karşılığı olarak kullanılan bir tabirdir[173]. Terim olarak, Osmanlı maliye teşkilatında vergilerin ve bu vergileri vermekle yükümlü olanların ismen tespiti için farklı dönem ve şehirlerde gerçekleştirilen sayımları ve bu sayımların kaydedilme işlemini ifade eder[174].

Sanayi öncesi tarım toplumu yapısının hakim olduğu çeşitli devlet ve imparatorluklarda vergi ve vergi nüfusu potansiyelini belirlemek maksadıyla tahrirler yapılmıştır. Mısır'da ve Akdeniz havzası medeniyetlerinde, Roma'da, Ortaçağ Avrupa devletlerinde de bu usulle sayımlar yapıldığı bilinmektedir[175]. Mısır'da eski çağlarda daha ilk sülaleler devrinden (2500-3000 sene evvel) başlamak üzere arazi tahrirlerinin yapılmakta olduğu anlaşılmaktadır. Daha sonraları bu gelenek Romalılar ve Ortaçağlarda Mısır'da kurulan İslam devletleri tarafından devam ettirilmiştir.

Roma İmparatorluğu'nda *Census*,İngiltere'de *Domesday Book*,Mısır'da *Revk* ve Bizans'ta *Praktika*, olarak adlandırılan ve tahrirler şeklindeki işlemler genellikle ülkelerde uygulanan toprak rejimi ve vergi sistemi ile doğrudan ilişkildir[176]. Osmanlı Devleti de bu ilişki çerçevesinde yeni fethettiği memleketler ile kendi arazisini, toprağın mülkiyet ve tasarruf biçimini, vergi miktarını tayin ve tespit etmek amacıyla belirli zamanlarda tahrirler aracılığıyla istatistiki bilgiler edinmiştir[177].

Nüfus ve arazi tahrirlerini Anadolu Selçuklu Devleti'nden miras olarak alan Osmanlı Devleti, bu sistemi daha da gelişmiş bir şekilde uygulamıştır[178]. Nitekim

---

[171] Şemseddin Sami, Kamus-ı Türki, Çağrı Yay., İstanbul 2010, s. 383.
[172] Mehmet Öz, "*Tahrir*", TDVİA, C. 39, İstanbul 2010, s. 425.
[173] Mehmet Zeki Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. 3, MEB Yay., İstanbul 1983, s. 376.
[174] Öz, a.g.m., s. 425.
[175] Öz, a.g.m., s. 426.
[176] Kemal Çiçek, "*Osmanlılardan Önce Akdeniz Dünyasında Yapılan Tahrirler Hakkında Bazı Gözlemler*" Ankara Üniversitesi OTAM Dergisi, S. 6, Ankara 1995, s. 51-86.
[177] Erhan Afyoncu, "*Osmanlı Devleti'nde Tahrir Sistemi*", *Osmanlı*, C. 6, YTY., Ankara, 1999, s. 311-314.
[178] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 24.

tahrir uygulamaları ile oluşturulmuş olan Osmanlı tapu tahrir defterleri bu gelişmişliği gösteren en açık delillerdendir[179]. Tahririn esas gayesi vergi ve asker toplamayı belirli bir düzene kavuşturmaktır. Osmanlı devletindeki tahrirler de eski İslam-Türk devletlerinde veya daha evvel Çin, Roma veya İran'da yapılmış olan tahrirlerin belli değişikliklere uğrayarak gelişmiş ve geniş memleketlere yayılarak tatbik edilmiş şekilleridir[180].

Osmanlı Devleti'nde nüfus sayımları denilebilecek ilk çalışmalar da bu tahrirler şeklinde kendini göstermiştir. Geçmişi Osmanlı'nın ilk dönemlerine kadar uzanan tahrirler, *tımar sistemi*[181] ile bağlantılı olarak yürütüldüğü için tımarın uygulandığı yerlerde tahrir icra edilir, uygulanmadığı yerlerde ise icra edilmezdi[182]. Osmanlı hükümdarları birbirinden farklı yapıdaki imparatorluğun gücünün devlet hazinesini dolu tutmaya bağlı olduğunun bilincindeydiler. Bu durum fonksiyonel bir vergi sistemi gerektirmekteydi. Bunu başarmak amacıyla da toprak ve reaya ile ilgili iyi kayıt tutulması temel alınmıştı[183].

İmparatorluktaki bütün tebaayı ilgilendiren toprağın sıkı devlet gözetiminde tutulması ve üretimin aksamaması zarureti *çift-hane* denilen üretim tarzının

---

[179] Mehmet Yavuz Erler, "*Osmanlı Nüfus Kayıtlarına Dair Alternatif Bir Kaynak: Defter-i Liva-i Canik (1837)*", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 2, S. 8, 2009, s. 160.
[180] Mehmet Ali Ünal, Osmanlı Müesseseleri Tarihi, Fakülte Kitabevi Yay., Isparta 2015, s. 123.
[181] Türkçede "dirlik" ile eş anlamlı kullanılan timâr(tımar) sözlükte bakım, ilgi anlamına gelir. Terim olarak Osmanlı merkez vilayetlerinde bir süvari birliğini ve askeri idari hiyerarşiyi desteklemek amacıyla yapılan ve tevarüs (miras) yoluyla başkasına geçmeyen tahsisatı ifade eder. Halil İnalcık, "*Timar*", TDVİA, C. 41, Ankara 2012, s. 168; Osmanlı İmparatorluğu'nda geçimlerine veya hizmetlerine ait masrafları karşılamak üzere bir kısım asker ve memurlara muayyen bölgelerden kendi nam ve hesaplarına tahsili salahiyeti ile birlikte tahsis edilmiş olan vergi kaynaklarına ve bu arada bilhassa defter yazılarındaki senelik geliri 20.000 akçeye kadar olan askeri dirliklere verilen isimdir. Ömer Lütfi Barkan, "*Timar*", MEBİA, C. 12, İstanbul 1979, s. 286; Tımarların başında dirlik sahibi denilen "Sipahi" veya "Sahib-i arz" bulunmaktadır. Devlete ait olan arazi, mülkiyeti devlette kalmak suretiyle devlet tarafından dirlik sahibine verilip ona bu araziyi reaya denilen çiftçi sınıfına tapu resmi mukabilinde kiraya vermek salahiyetini ve devletin alması gereken bazı vergileri toplama hakkı veriyor, buna karşılık sipahinin elde edeceği gelir nispetinde asker beslemek, teçhiz etmek ve onları sefer zamanı sefere getirmek veya diğer hizmetlerle mükellef tutmuştur. Coşkun Üçok, "*Osmanlı Devlet Teşkilatı'nda Tımarlar*" Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 4, Ankara 1943, s. 540; Burada tımar sahibi bir vergi tahsildarı değildir, "artı emeği" (ister emek, ister ürün, ister para olarak) kendine mal edinir. Müzaffer İlhan Erdost, Osmanlı İmparatorluğu'nda Mülkiyet İlişkileri Asya Biçimi ve Feodalizm, Onur Yay., Ankara 1989, s. 27; Osmanlı İmparatorluğu'nun zirai, hukuki ve içtimai nizamı büyük ölçüde bu sistem üzerine kurulmuştur. İlhan Şahin, "*Tımar Sistemi Hakkında Bir Risale*", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi TD, S. 32, İstanbul 1979, s. 905.
[182] Mehmet Güneş, "*Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili*", Akademik Bakış Dergisi, C. 8, S. 15, Ankara 2014, s. 223.
[183] Fikri Akdeniz-Fetih Yıldırım, "*Türkiye'de- Osmanlı'dan Günümüze- İstatistik Tarihine Bakış",* TÜİK, İstatistik Araştırma Dergisi, C. 8, S. 3, Ankara 2011, s. 6.

uygulanmasıyla ortaya çıkmıştır. Bu üretim tarzı ile tımar toprakları, *raiyyet çiftliği*denilen ufak aile tarım birimlerine bölünmüş ve köylü tasarrufuna bırakılmıştır. Bu birimlerin kaybolmaması, toprak tasarrufu ve üretimi sıkı gözetim altında tutma düşüncesi devamlı kontrol edilmesini de gerektirmiştir. Bu kontrol zaman zaman yapılan toprak ve dolayısıyla köylünün sayımı yani tahrir sistemi ile sağlanmıştır[184].

Buradan hareketle Osmanlı İmparatorluğu'nda nüfus sayımı asırlarca toprak yazımı münasebetiyle yapılmıştır[185]. Tahrirler, yeni bir padişahın tahta geçmesi, fetih, zamanla umumi değişiklikler olması, vergi gelirlerinin bir şekilde artması ya da eksilmesi ve en önemlisi de defter harici kalan gelirleri de deftere kaydetmek gayesiyle yapılmaktaydı. Ayrıca tahrirler, bir bölgeye mahsus olarak yapılmakla birlikte bütün memlekete yayılan umumi tahrirler şeklinde de yapılabilmekteydi[186].

Arazi ve vergi konularında öncü araştırmacılardan Ebul'ula Mardin'e göre en eski tahrir Sultan Orhan (1326-1360) döneminde yapılmıştır. İktisat tarihçisi Prof. Dr. Ömer Lütfi Barkan'a göre ise en eski arazi tahrir defteri Sultan Murat (1360-1389) devrine aittir[187]. Barkan, ilk tahririn Sultan Murat zamanında yapıldığını belirtirken, Ebu'l'ula Mardin'in ilk tahriri Sultan Orhan zamanında icra edilmiş olarak göstermesini de haklı bulmaktadır[188].

Tahrir konusunda ilk defa Halil İnalcık tarafından bir giriş ile neşri yapılmış olan ve Umur bin Saruca Paşa'nın tahrir etmiş olduğu h. 835 tarihli Arvanid Sancağı tahrir defteri, elimizde mevcut olup Osmanlı tahrir defterlerinin en eski örneğini teşkil etmektedir[189]. İnalcık defterden yola çıkarak Osmanlı tahrir sisteminin bu tarihe kadar kesin olarak yürütülmekte olduğunu kanıtlar niteliktedir demektedir. İnalcık, ayrıca tahririn Yıldırım Bayezid (1389-1402) dönemine kadar izlenebildiğini belirtmekte ve

---

[184] Halil İnalcık, Devlet-i Aliyye, (Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 2015, s. 218.
[185] Enver Ziya Karal, Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Nüfus Sayımı (1831), Başbakanlık Devlet İstasitik Enstitüsü Yay, Ankara 1995, s. 6.
[186] Dündar Ali Kılıç, Sürmene Nüfus Defteri (Sürmene-Araklı-Köprübaşı), (1834), Alioğlu Yay., İstanbul 2013, s. 19.
[187] Akdeniz-Yıldırım, a.g.m., s. 2.
[188] Ömer Lütfi Barkan, "*Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Nüfus ve Arazi Tahrirleri*", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 2, S. 1, 1940-1941, s. 32.
[189] Halil İnalcık, Hicri 835 Tarihli Suret-i Defter-i Sancak-i Arvanid, TTK, Ankara 1987, s. xıı(Giriş).

bu arada tahrir defter usullerinin Sultan Orhan zamanında başladığı iddiasının mevcut olduğunu söylemektedir[190].

Netice itibariyle ilk tahririn ne zaman yapıldığı konusunda fikir birliğinin olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. İlk tahrir konusunda görülen bu muhtelif görüşler en son tahrir konusunda da görülmektedir. Mustafa Nuri Paşa *Netâyicü'l-Vukû'at* adlı eserinde II. Selim'den sonra tahrir icra edilmediğini ve tahrirlerin yüz senede bir yapıldığını söylemektedir[191]. Ancak, *Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Nüfus ve Arazi Tahrirleri* adlı çalışmasında Barkan, II. Selim zamanına kadar tahrirlerin hemen hemen her padişah zamanında yapıldığını söylemekte ve II. Selim'den sonraki zamanlarda, özellikle III. Murat devrinde tahrirler yapılmış olduğunu belirtmektedir[192]. Genel olarak tahrirlerin 15. yüzyılın ilk dönemlerinde başladığı ve 17. yüzyılın başlarına kadar yapılmaya devam ettiği kabul edilmektedir[193].

Tahririn ilk aşamasında tahriri yapılacak yerin kadıları ile beraber iki resmi görevli olan *defter emini* ve *vilayet katibi*nden oluşan tahrir heyeti kurulur, gerektiğinde güvenliği sağlamak üzere silahlı koruyucular da katılırdı. Tahrir heyeti önce tahriri yapılacak olan eyalet merkezini ziyaret eder ve o mıntıkada mevcut tımar, vakıf ve mülk sahipleri ile muafiyet erbabını görüp, her türlü hukuk ve vazifelerini bildiren berat, vakıfname ve mülkname gibi kendilerine tahsis edilmiş bulunan gelir kaynaklarına ait defterleri kontrol eder. Vergilerin miktar ve nevilerini de bu sırada tespit ederdi.

Hizmet erbabının sahip olduğu gelir kaynaklarını bildiren bir nevi *beyanname* mahiyetinde olan bu tebliğler arasında kendilerine ait bulunan reayanın vergi verme çağında olan erkek nüfusunun isimleri ile her birinin öşür ve sair rüsum halinde vermekte oldukları vergilerin hasıllarını bildiren listeler de vardı[194]. Tahrir heyeti

---

[190] İnalcık, Devlet-i Aliyye., s. 219-220.
[191]Mustafa Nuri Paşa, Netâyicü'l-Vukû'at Cilt 1-4, (Haz: Yılmaz Kurt), Tıpkıbasım, TTK. Yay., Ankara 2014, s. 123.
[192] Barkan, a.g.m., s. 32.
[193] Fatma Acun, "*Klasik Dönem Eyalet İdare Tarzı olarak Tımar Sistemi ve Uygulaması*'', Türkler, C. 9, Ankara, s. 1669.
[194] Ömer Lütfi Barkan, "*Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Nüfus ve Arazi Tahrirleri ve Hakana Mahsus İstatistik Defterleri II*", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 2, S. 1, 1940-

burada reayanın elindeki bu belgelere bakarak her türlü gelirde meydana gelen değişiklikleri ve en son durumu yerinde tespit etmektedir[195]. Kadılar ise bu noktada hiçbir gelir kaynağının hariç kalmamasına dikkat ederek böylece tahrir eminlerini hazine adına kontrol etmiş olmaktadırlar[196].

Şehir merkezi yazımı bittikten sonra bağlı kazalar/nahiyeler, köy, mezra, kıt'a, arazi, bostan gibi alt birimler hane ve her türlü mahsul ve diğer gelirleri yıllık olarak akçe cinsinden kaydedilirdi[197]. Böylece nüfus ve arazi tahrirleriyle imparatorluk dahilinde, mali mükellefiyeti olan nüfus ile bütün tarım toprakları ve bunlar üzerindeki vergi yükü, eksilmeyen bir denetimle muhafaza edilirken devlet bütçesinin de mevcudiyeti korunmakta ve çeşitli kaynaklardan oluşan bütçe teşekkül edilmekteydi[198].

Tahrir ameliyesi bittikten sonra tutulan defterler kapsamına göre ikiye ayrılmaktadır. Vergi gelirlerinin tımar, dirlik ve köy adı itibariyle kısaca kayıt edildiği defterler *icmal*, ayrıntılı olarak bütün bilgilerin, yani vergi veren nüfusun ve muafların hane reisleri itibariyle kaydedildiği defterlere ise *mufassal defter* adı verilmektedir. Özellikle mufassal defterler bir bölgenin demografik verileri içermesi açısından ayrı bir öneme sahiptir[199].

Yeni fethedilen bir ülke veya bir bölgede ilk tahrir, Osmanlı İmparatorluğu'na ilhak edilmesine karar verildiği ve tımar sistemi kurulmak üzere olduğu zaman yapılırdı. Esas olarak tımar rejiminin uygulanabilmesi için fethedilen bölgede daha harbin tüten dumanları sönmeden tahrir işlemi uygulanırdı. Böylece vergilerin matrahı ve gelirleriyle birlikte arazinin kimlere dirlik olarak tevcih edileceği belirlenir. Bu

1941, s. 214; Ahmet Akgündüz, Bilinmeyen Osmanlı, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul 1999, s. 119; Acun, a.g.m., s. 899-908.
[195] İnalcık, a.g.e, s. 221.
[196] İnalcık, Arvanid, s. xıx(Giriş).
[197] Mehmet Öztürk, "*1616 Tarihli Halep avarız defteri*", Ankara Üniversitesi, OTAM Dergisi, S. 8 1997, s. 250.
[198] Mehtap Özdeğer, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Miri Arazi Rejimi ve Tahrir Geleneği*", Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 3, S. 5, 2003, s. 7.
[199] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 26.

noktada her türlü gelir kaynağı saptanır ve ayrıntılı biçimde *defter-i mufassal*'a kaydedilirdi[200].

İlk yapılan tahrir defterine *Defter-i Atik,* ikinci deftere ise *Defter-i Cedid* denir. Eğer üçüncü bir tahrir yapılmış ise, o zaman Defter-i Atik *Defter-i Köhne*'ye, Defter-i Cedid Defter-i Atik'e ve en son defter de Defter-i Cedid'e dönüşmektedir[201].Bütün bu defterlerin bir nüshası eyalet merkezinde bir nüshası merkezde divanda bulunurdu[202]. On dördüncü asrın ikinci yarısından başlayarak Osmanlılar, yukarıda da izah etmeye çalıştığımız usuller ve vergi amacıyla sahip oldukları toprakların kapsamlı kayıtlarını tuttular. 15. ve 17. yüzyıllara ait nüfus verisi öncelikle Osmanlı yönetiminin fethedilen topraklarda dönem dönem yaptırdığı sayım ve yazımlara yani tahrirlere dayanır.

Bu tür verinin toplandığı tapu tahrir defterleri bu dönemler için demografik malzemeyi oluşturur. Ancak burada öncelikli amaç, nüfus sayımları değil, birer arazi (tapu), ve tarımsal gelir dökümü olarak düşünülmüştür. Bugünkü anlamda bir demografik amaç yoktu. Çünkü bu tahrirlerde sayım birimi tek tek kişilerin kendileri değil, vergiye tabi tutulacak olan toprak sahibi hanelerdir[203]. Bu noktada tahrirle ilgili vurgulanması gereken nokta, Osmanlı tahriri ekilebilir toprak alanlarının, yetiştiriciye vergi uygulamak üzere hesaplanması amacındadır[204].

Tahrir defterlerinde geçen ve nüfus hesaplarında kullanılan hane; hane reisi, eş ve çocuklardan oluşmaktadır. Hane reisi belli bir yaşın üstünde olup, eli silah tutan ve vergi mükellefi olan kişidir[205]. Nitekim bütün Osmanlı tahrirlerinde yani vergi kaynaklarını belirleyen defterlerde vergi-nüfus sayımında hane, aileyi temsil eden

---

[200] Halil İnalcık, (Edit; Halil İnalcık-Donald Quataert), Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi, (Çev; Halil Berktay), Eren Yay., İstanbul 2010, s. 75; İlber Ortaylı, Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi, Cedid Neşriyat, Ankara 2008, s. 125-126.
[201] Mehmet Öztürk, a.g.m., s. 250-251.
[202] Ortaylı, a.g.e., s. 127.
[203] Akdeniz-Yıldırım, a.g.m., s. 2.
[204] Abdülkadir Gül-Salim Gökçen, Son Dönem Osmanlı Nüfusu ve Ecnebiler Meselesi, Cedit Neşriyat Yay., Ankara 2010, s. 37.
[205] Nejdet Bilgi, "*Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları Hakkında*", Türk Yurdu Dergisi, S. 148-149, TTK. Yay., Ankara 1999-2000, s. 118.

kocanın adıyla tespit edilir[206]. "*hane*" kelimesinin kaç nüfusluk bir topluluğu ifade ettiği ise halen tartışmalı olup, esasında birer vergi matrahını teşkil eden birimdir[207].

Bu arada bu kaynaklardan yararlanılarak tahriri yapılan bölgenin nüfusu yaklaşık olarak tahmin edilebilir ancak sonuçlar nüfus tespitinde kesin veriler olarak kullanılamaz. Bunun yanı sıra modern nüfus sayımlarından farklı olan yönüyle tahrir defterlerinden bahsi geçen nüfusun etnik kimliklerini tespit ve geriye dönük silsile takibini yapmak da neredeyse imkansızdır. Bunun sebebi tahrirlerde soy ve aile adlarının geçmemesidir[208]. Ayrıca bu sayımlarda sadece vergi veren nüfus kayıt altına alınmış olması dolayısıyla ekonomik, mali yapı ortaya konulurken nüfusun tamamı üzerinden sosyal yapıyı açıklamak da oldukça zor görünmektedir[209].

Ancak tutulan kayıtlardan yola çıkılarak tahriri yapılmış yerler hakkında kesin olmasa da yaklaşık olarak bilgi elde etmek mümkün olabilir[210]. Bu konuda araştırmacıların uyguladığı yöntem genel olarak tahmini nüfus tespitinde hane sayısının 5 katsayısı ile çarpılması yönündedir. Örneğin XVI. yüzyılın ilk yarısı için ülke geneline ilişkin tahrir defterlerinden yola çıkarak yukarıda bahsettiğimiz katsayı değerini kullanan ve böylece tahmini bir nüfus verisi ortaya koyan Ömer Lütfi Barkan'ın yaptığı hesaplamaya göre 1520-1530 yılları arasında ülke nüfusu (Mısır, Irak, Tuna ötesi Avrupa hariç) 11. 357.365'dir[211].

Tahrirler XVI. yüzyıldan itibaren kesintiye uğramış olup süreklilik kaybetmişlerdir. En son tahririn III. Murad döneminde yapıldığı kabul edilmektedir. Bundan sonra Osmanlı nüfusu hakkında bilgi bulmak ve nüfus verisi elde etmek için Mufassal ve İcmal defterleri kadar açık bilgiler vermeseler de *avarız* ve *cizye* defterlerine bakılması gerekmektedir.

---

[206] İnalcık, Devlet-i Aliyye, s. 246.
[207] Nejat Göyünç, "*Hane Deyimi Hakkında*", İstanbul Üniversitesi TD., S. 32, İstanbul 1979(giriş).
[208] Zehra Topal, 1840 Tarihli Akçaabat Nüfus Kayıtları, Akçaabat Belediyesi Yay., No: 5, Trabzon 2010, s. 16.
[209] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 23.
[210] Dündar Alikılıç, a.g.e., s. 20.
[211] Ömer Lütfi Barkan, "*Tarihi Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi*", Türkiyat Mecmuası, C. 10, Osman Yalçın Matbaası, İstanbul 1953, s. 11.

Dolayısıyla 17. ve 18. yüzyılın Osmanlı nüfusuna dair veriler bu defterlerden elde edilebilmektedir[212]. Bu durumun yakından alakalı olarak kaynaklandığı sebep ise 16. yüzyıldan itibaren tımar sisteminin çözülmeye başlaması ile tımar sisteminin taşra yönetimindeki ağırlığını kaybetmesine paralel olarak ayrıntılı tahrirlerin yapılmasına duyulan ihtiyacın kısmen ortadan kalkmasıdır[213]. 17. Yüzyıldan itibaren görülen bu durum, tahrir geleneğinin tamamen terk edilişi olarak yorumlanmasına sebep olmuş ise de bu konuya özellikle değinen Mustafa Öztürk, terk edilen şeyin "*klasik tahrir geleneği*" olduğunu belirtmekte ve 17. Yüzyıldan itibaren görülen bu değişimin *klasik tahrir geleneğinin değişimi* olarak görülmelidir demektedir[214].

Nitekim 17. Yüzyıldan itibaren Avarız, cizye ve tımar tevcih sayımlarının yapılmasında bu değişimi görmek mümkündür[215]. XVII. yüzyılın başlarında klasik tahrirlerin terk edilmesi ile birlikte nüfus/hane, mukataalar, cizye, timar ve evkaf defterleri yerine, daha ayrıntılı bilgi içeren belli konulara yoğunlaşan, avarız-hane defterleri, mukataa defterleri, cizye ve cizye muhasebe defterleri, tımar tevcih/yoklama defterleri, evkaf tahriri/evkaf yoklama defterleri, nüfus yoklama defterleri, vilayet muhasebe defterleri, mevacib defterleri, tahrir-i emlak ve nüfus defterleri nüfus tahrirleri, temettüat defterleri gibi defterler tutulmaya başlanmıştır[216].

Avarız veya avarız-ı divaniyye, Osmanlı İmparatorluğu'nda Tanzimat'ın ilanına kadar olağanüstü durumlarda harp masraflarını karşılamak üzere halkın doğrudan doğruya vermeye mecbur tutulduğu her türlü hizmet, eşya veya para şeklindeki ayni veya nakdi vergilere verilen isimdir[217]. Osmanlı tahrir defterlerinde

---

[212] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 26.
[213] Numan Elibol, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Nüfus Meselesi ve Demografi Araştırmaları*", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 12, S. 2, s. 138-139.
[214] Mustafa Öztürk, "*1616 Tarihli Halep Avarız-Hane Defteri*", OTAM Dergisi, S. 8, Ankara 1997, s. 251.
[215] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 26.
[216] Çimen, a.g.m., s. 193.
[217] Ömer Lütfi Barkan, "*Avarız*", MEBİA, C. 2, İstanbul 1979, s. 13-19; Ârız ve ârızanın çoğulu olan avârız, sözlükte "sonradan olan, sonradan ortaya çıkan şey" demektir. Mehmet Akif Aydın, "*Avarız*", *TDVİA*, C. IV, İstanbul 1991, s. 108; Osmanlı kaynaklarında ilk kez bu vergi I. Murat devrinde Ergene Köprüsü'nün yapımı ve yeni bir yerleşik yeri olarak Ergene Kasabasının kuruluşu dolayısı ile geçmektedir. Ayrıca daha önce bu konuda mevcut olan bilgi, bu verginin Fatih zamanına ait olduğu yönündeydi. Necdet Öztürk, Çadırdan Saraya 14-15. Yüzyıllarda Osmanlı Devlet Düzeni, Yitik Hazine Yay., İzmir 2012, s. 85.

nüfus, "avarız hanesi" ve "hane-i gayr ezavarız" olarak ikiye ayrılırdı. Avarız haneleri vergilendirilebilir veya fiilen vergilendirilmiş olan hanelerdir.

Diğeri ise derbentçilik, tuzculuk, madencilik, celeplik, şahincilik gibi belirli hizmetlerle yükümlü olanları; kadı, naib, sipahi, muhassıl, müderris gibi resmi görevlileri; imam, hatip, müezzin, zaviyedar, şeyh, seyyid gibi din adamlarını; körlük, delilik, düşkünlük gibi bedeni sakatlıkları olan kimseleri kapsamakta olup bunların vergilerin tamamından veya bir kısmından muafiyetini ifade ederdi[218].

Avarız vergisi vermekle mükellef olanlar ise askeri sayılmayan reayadır. Şahısların avarız mükellefi olması için ev, tarla, dükkan ve benzeri gayrimenkul sahibi olmaları şartı aranmakla birlikte çok defa bir ev sahibi olmak mükellefiyet için yeterli sayılmıştır[219]. Hane esası üzerine kurulan vergi başlangıçta savaş gibi olağanüstü durumlarda talep edilirken[220], tımar sisteminin de çözülüşü ve bu çerçevede askeri sınıf mensuplarına tahsis edilmekte olan tımar gelirlerinin yavaş yavaş iltizama verilmesine bağlı olarak[221] 17. yüzyıldan sonra devlet hazinesinin içine düştüğü sıkıntılardan kurtarılması için düzenli olarak toplanmaya başlanmış ve olağandışı yapısı ortadan kalkmıştır[222].

17. yüzyıldaki değişikliklerle birden çok gerçek hane veya "*nefer*"den bir avarız hanesi oluşturulmaya başlanmıştır. Avarız hanesi Osmanlı'da belli sayıda gerçek hanelerden oluşan vergi ünitesi şeklinde tarif edilebilir. Ayrıca bir avarız hanesi içindeki gerçek hane sayısı zaman içerisinde ve bölgenin sosyo-ekonomik durumuna göre farklılıklar gösterebilmektedir[223].

---

[218] Halil Sahillioğlu, "*Avarız*", TDVİA, C. IV, İstanbul 1991, s. 108.
[219] Ünal, a.g.e., s. 166.
[220] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 27.
[221] Levent Küçük, "*Osmanlı Vergi Hukukunda Avarız Kavramı ve Avarızın İdaredeki Rolü*", Ankara Üniversitesi Yakın Çağ Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara 2007, s. 111.
[222] Mehmet Esat Sarıcaoğlu, Mali Tarih Açısından Osmanlı Devleti'nde Merkez Taşra İlişkileri (II. Mahmut Döneminde Edirne Örneği), Kültür Bakanlığı Yay, Ankara 2001, s. 94.
[223] Süleyman Demirci, "*Diyarbakır Vilayetinde Olağanüstü Vergi uygulamalarına Yönelik Gözlemler*", Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Diyarbakır, (Edit; Bahaeddin Yediyıldız-Kerstin Tomenendal), C. 2, Diyarbakır Valiliği Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 2008, s. 367.

Avarız hanesinin kaç gerçek kişiden oluştuğu konusunda ayrıntılı avarız defterleri üzerinde yapılan çalışmalar, avarız vergisinin aslında "hane" yani ev başına değil, tıpkı klasik tahrirlerdeki geleneğin bir devamı olarak "nefer" başına yani belli bir yaşın üstündeki bütün yetişkin erkeklerden toplandığını ortaya koymuştur. Zira müstakil avarız sayımlarında "hane reisi" erkeklerin yanı sıra yetişkin bekarların "mücerred" kaydıyla sayıma dahil edilmiş olmalarını başka türlü izah etmek pek mümkün görünmemektedir[224]. Halk arasında "Salgun" olarak da bilinen avarız vergisi XIX. yüzyılda tamamen paraya çevrilmiş olup Tanzimat Fermanı ile tüm şekliyle ortadan kaldırılmıştır[225].

Avarızın yanı sıra Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarından bir diğeri de gayrimüslimlerden alınan *cizye*[226] vergisi, diğer adıyla baş vergisi idi[227]. Osmanlı İmparatorluğu'nda fethedilen topraklar bir Osmanlı eyaleti haline getirildiğinde cizye vermekle mükellef durumunda olanların tahriri o bölgenin kadısı tarafından yapılır, hazırlanan defterlere "defter-i cizye-i gebrân" adı verilirdi.

Bunun yanı sıra Osmanlılarda cizye, şer'i hukuka uygun olarak kadın, çocuk, kör, malul, işsiz, fakir kimselerden alınmazdı[228]. Esas olarak akil baliğe ermiş, hür ve maddi gücü yerinde olan gayrimüslim erkeklerden alınırdı[229]. Osmanlı devletinin son dönemlerine kadar tatbik edilmiş olan cizye vergisi[230], çerçevesinde gayrimüslimler "Alâ, Evsat, Edna" diye üç sınıfa ayrılmış ve genellikle Alâ'dan 48, Evsat'dan 24, Edna'dan 12 akçe cizye alınmıştır[231].

---

[224] Oktay Özel, "*Avarız ve Cizye Defterleri*", Osmanlı Devleti'nde Bilgi ve İstatistik, (Edit; Halil İnalcık-Şevket Pamuk), Devlet İstatistik Enstitüsü Yay., no: 2396, Ankara 2000, s. 43.
[225] Ziya Kazıcı, "*Osmanlılarda Örfi vergiler ve Bu Vergilerin Kaynağı Olan Örfi Hukuk*", İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, S. 4, İstanbul 1986, s. 295.
[226]*Cizye*; "kafi gelmek", "karşılığını vermek", "ödemek", anlamlarına gelmektedir. Mehmet Erkal, "*Cizye*", TDVİA, C. VIII, İstanbul 1993, s. 42; İslam devletlerinde bulunan gayrimüslim ehli kitap tebaanın İslam zimmet akdini kabul etmeleri durumunda gayrimüslim erkeklerden kendileri, aileleri, mallarının emniyeti ve himayeleri karşılığında alınan baş vergisidir. C. H. Becker, "*Cizye*", MEBİA., C. III, İstanbul 1977, s. 199.
[227] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 27.
[228] Halil İnalcık, "*Osmanlılar'da Cizye*", TDVİA, C. VIII, İstanbul 1993, s. 45-46.
[229] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 27.
[230] Ünal, a.g.e., s. 182.
[231] Yavuz Ercan, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayrimüslimlerin Ödedikleri Vergiler ve Bu Vergilerin Doğurduğu Sosyal Sonuçlar*", Belleten/LV/213, (1991), s. 392.

15 yaşın üstündeki bütün yetişkin gayrimüslim erkeklerden şahıs başına ve yıllık toplanması gereken bir vergi olan cizye, zaman zaman "hane" başına yada grup halinde (bervech-i maktu) toplandığı da olmuştur. Uzun süre hane başına toplanan ve klasik dönemin geniş vergi tahrirleri, yani sayımları, aynı zamanda cizyeye tabi gayrimüslim nüfusun da sayımı anlamına gelmiştir. Bu yönüyle cizye için ayrı bir sayım yapılmamış, çoğunlukla doğrudan söz konusu tahrirlerin kapsamlı verileri üzerinden hesaplanmış ve toplanmıştır.

Müstakil cizye sayımları artık büyük tahrirlerin yapılmadığı dönemde 17. yüzyılın başlarından itibaren gerçekleştirilmiş, böylece daha sistemli tutulmuş bir dizi cizye defteri ortaya çıkmıştır. Cizye üzerinden yapılan bu sayımlar 1856'da cizye vergisi kaldırılıncaya kadar merkez hazinesinin en önemli uygulamaları arasında yer almıştır. Özet olarak kökleri klasik döneme kadar giden ve uygulamaları 19. yüzyıl ortalarına kadar uzanan iki önemli vergi türüyle doğrudan alakalı olan avarız ve cizye defterleri esas itibariyle birer "nüfus sayımı" niteliğindedir.

Diğer bir ifadeyle tahrir, avarız ve cizye defterleri *merkez hazinesinin gelir kaynaklarının tümünün tespitini hedefleyen aynı bürokrasinin veaynı sayım geleneğinin farklı dönemlerdeki farklı ürünleridir* diyebiliriz. Her iki vergi de tek tek veya gruplar halinde şahıslardan alındığı için, avarız ve cizye defterleri yalnızca bu vergilere tabi nüfusla ilgili veriler içermektedir. Bu bakımdan, ekilebilir toprak büyüklüğü ve ürün miktarını da içeren tahrirlerden farklıdırlar. Dolayısı ile söz konusu defterler esas olarak dönemin demografi tarihi açısından son derece büyük önem arz etmektedir[232].

2.Osmanlı Devleti'nde Modern Nüfus Sayımları

Osmanlı İmparatorluğu gelişme ve büyüme sırasında nüfus sayımına büyük önem vermiştir. İmparatorluğa katılan her toprak parçasında yapılan ilk işlerden biri toprak yazımı diğeri ise nüfus sayımıdır.[233] Fakat XIX. yüzyıla gelinceye kadar

[232] Oktay Özel, a.g.m., s. 35-37; İstanbul nüfus meselesi ve alınan önlemler için bk. Münir Aktepe, "*XVIII. Asrın İlk Yarısında İstanbul'un Nüfus Meselesine Dair Bazı Vesikalar*", İstanbul Üniversitesi TD, C. 9, S. 13, İstanbul 1958, s. 7,8,9.
[233] Enver Ziya Karal, Osmanlı Tarihi, Nizam-ı Cedid ve Tanzimat Devirleri (1789-1856), C. 5, TTK. Yay., Ankara 2007, s. 155.

Osmanlılarda yalnız nüfusu saptamak amacıyla yapılmış sayımlara rastlanmamaktadır[234]. Bu bağlamda XIX. asırda bir çok defa nüfus sayımına teşebbüs edildiği ve bazen de kısmi veya genel nüfus sayımı yapıldığı bilinmektedir[235].

Modern anlamda "ilk" nüfus sayımı, Osmanlı İmparatorluğu'nun bütün kazalarındaki nüfusu sayılmamış olmakla birlikte 1828-1829 yılı başında hem Avrupa'da hem Anadolu'da yapılmış olan sayımdır[236]. II. Mahmut döneminde yapılmış olan bu ilk nüfus sayım teşebbüsü yeniçeri ocağının kaldırılması ve Rusya'ya karşı savaşa girişilen yıllar (1826-1828) arasında olmuş ise de Osmanlı-Rus savaşı nedeniyle teşebbüsten öteye gidememiş ve sonuç alınamamıştır. Bu sayımlarla başladığı kabul edilen modern anlamdaki nüfus sayımları, toprak ve mülk amacıyla değil, doğrudan doğruya nüfus tespiti amacıyla olmuştur[237].

Celali İsyanları, Anadolu ve Rumeli'de yürütülen muharebeler sebebiyle 17. yüzyıldan itibaren İstanbul'da yoğun bir nüfus artışı baş göstermiştir. Dolayısıyla 18. asrın başlarından itibaren III. Ahmet ve akabinde I. Mahmut döneminde daha da artış gösteren İstanbul nüfusu ve bunun sonucunda ortaya çıkan asayiş ve iaşe sorunları bazı yoklamalarla kontrol altına alınmaya çalışılmış ise de alınan tüm önlemlere rağmen İstanbul'a olan göçler ve buna bağlı oluşan asayiş iaşe sorunları 19. Asrın başlarına kadar devam etmiştir.

Ancak bu yoklamalarda amaç nüfus miktarı, nitelik ve niceliklerinin bilinmesi değil, durumu bilinmeyenlerin saptanmasıydı. Bu yoklama geleneğinin bir devamı olarak modern nüfus sayımları öncesinde de kısmi de olsa bazı yoklamalarla ve yoklama defterleriyle karşılaşmaktayız.

Örneğin Yeniçeri ocağının kaldırılmasından hemen sonra 12 Aralık 1826 tarihli bir iradeden Kasımpaşa'daki esnafların daha önceden sayılmış olup defterlere kaydedilmiş oldukları vurgulanarak bu defa tüm Kasımpaşa'da bulunan ahalinin

---

[234] Akdeniz-Yıldırım, a.g.m., s. 3.
[235] Karal, İlk Nüfus, s. 8.
[236] Kemal H. Karpat, Osmanlı Nüfusu (1830-1914), Timaş Yay., İstanbul 2010, s. 62.
[237] Karal, a.g.e., s. 8.

yoklanması ve uygunsuz olanların mahalleden çıkarılması istenmiştir. Hatta buna benzer bir yoklamanın Osmanlı-Rus savaşı devam ederken bile İstanbul'a olan göçleri engellemek ve güvenliği sağlamak amacıyla yapıldığı 4 Ocak 1829 tarihli İstanbul Kadısı ve ihtisap ağasına gönderilen emirden anlaşılmaktadır[238].

XIX. asrın başlarında, imparatorluğu dağılma ve çökmekten kurtarma çabalarıyla birlikte nüfus, arazi ve mal-mülk sayımı yeniden önem kazanmaya başlamıştır. II. Mahmut ülke yönetimini ele aldıktan sonra içte ve dışta karşılaştığı güçlüklerin az da olsa üstesinden geldikten sonra yeni düzenlemelere gitmiştir. Yeniçeri ocağının kaldırılmasından hemen sonra oluşturulan yeni ordunun giderlerini karşılamak, imparatorluğun vergi kaynaklarını ve askerlik çağındaki nüfusu tespit etmek amacıyla 1830'da oluşturulan özel bir meclis kararıyla bütün ülkede genel bir nüfus sayımı yapılmasına karar verilmiştir[239].

Osmanlı Devleti'nde "ilk genel nüfus sayımı" olarak adlandırılmış olan 1830-31 nüfus sayımı ile müslim ve gayrimüslim nüfusu ortaya çıkartmak, böylece Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılıp (1826) yerine yeni bir ordunun kurulması için ülke dahilindeki aktif gücün, yani askere alınabilecek Müslüman erkek nüfusun, diğer taraftan da ülke sınırları genişlediği için cizye alınabilecek gayrimüslim nüfusun tespitinin yapılması gayesi ile yürütülmüştür[240].

Sayımlar sırasında Müslüman ve gayrimüslim nüfus ayrı defterlere yazılırken şahısların yerli ve yabancı olma durumları da gösterildi. Bunların isim, şöhret ve durumları kayda geçirilirken on dört yaşından kırk yaşına kadar olup askerliğe elverişli bulunan kişiler için ayrıca "mim" işareti de konulmuştur[241].

---

[238] Sedat Bingöl, "*İstanbul'da 1829 Nüfus Sayımı ve Bazı Mahallelerin Müslüman Nüfusu Üzerine Bir İnceleme*", Ankara Üniversitesi DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi, C. 23, S. 36, Ankara 2004, s. 45-46.

[239] Musa Çadırcı, Tanzimat Dönemi'nde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, TTK. Yay., Ankara 2013, s. 45.

[240] Osmanlı İdaresinde Kıbrıs Nüfusu-Arazi Dağılımı ve Türk Vakıfları, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara Ekim 2000, s. 81.

[241] Güneş, a.g.m., s. 226.

Sayım memurlarının gittikleri yerlerde topladıkları istatistik defterleri İstanbul'da toplanmaya başlandı. Nüfus ve emlak tespiti ile ilgili bu defterleri korumak, buradaki kayıtlara göre vergileri yeniden hesaplamak ve nüfus değişikliklerini tespit etme görevi için 1831'de "*Ceride Nezareti*" de kuruldu[242]. Eyalet ve sancak merkezlerinde ise buna paralel olarak nüfus işlerine bakmak üzere "*Defter Nazırlığı*" oluşturuldu. 1831 yılından itibaren bütün Osmanlı eyalet ve sancaklarında yeni kurum çalışmaya başladı. Modern nüfus müdürlüklerinin gördükleri hizmetleri yapmanın yanı sıra dönemin ihtiyacına göre başka yetkilerle de donatılan Defter Nazırlığı'nda "Defter Nazırı", bölgenin büyüklüğüne göre mukayyit ve katipler aylık ödenerek görevlendirilmişlerdir.

Defter Nazırlarının başlıca görevleri, kentlerinde ve bağlı kasaba ve köylerde doğanları, başka yerden gelip yerleşenleri günü gününe nüfus defterlerine kaydetmek, ölen ve göç edenleri defterden silmekti[243]. Fakat o vakte kadar böyle genel bir nüfus sayımı yapılmamış olduğundan halkın endişeye düşebileceği ihtimali göz önünde bulundurulmuş ve bu ihtimalin önlenebilmesi[244] ve sayımın halk tarafından olumlu karşılanması için sayım memurlarının rabıtalı ve dirayetle hareket etmelerini temin maksadıyla rical, ulema, hacegan, müderris, kapıcıbaşı, gedikli ve ketebe arasından seçilmeleri yoluna gidilmiştir[245].

1830 senesi haziranından itibaren hazırlıklarına başlanan ve 1831 senesi ilk altı ayı içinde gerçekleşen bu sayımda Mısır ve Arabistan dışarda tutulmak üzere Anadolu ve Rumeli esas alınmıştır. Bu konudaki hemen hemen tüm kaynaklarda imparatorlukta yapılan çağdaş veya modern manada "*ilk genel nüfus sayımı*" olarak 1830-31 yılında yapılmış olan sayım kabul edilmektedir. Bu yaklaşımla "1829 İstanbul Sayımı" ise ülke çapında genel bir nüfus sayımı olmamakla beraber çağdaş anlamda yapılmış "*ilk nüfus sayımı*" kabul edilir[246].

---

[242] Cevdet Küçük, "Ceride Nezareti", *TDVİA*., C. VII, İstanbul 1993, s. 409.
[243] Çadırcı, a.g.e., s. 45-46.
[244] Karal, a.g.e., s. 12.
[245] Bilgi, a.g.m., s. 119.
[246] Bingöl, a.g.m., s. 44-45.

İlk genel nüfus sayımı dediğimiz 1830-31 nüfus sayımı sadece erkek nüfusu sayımı olarak yapıldığı için Rumeli ve Anadolu'nun tam nüfusunu vermekten uzaktır. Yine de erkek nüfusuna oranla kadın mevcudunu aşağı yukarı tahmin etmek mümkündür. Bu nedenle 1830-31 sayımında Rumeli ve Anadolu'da yaşayan insanların miktarı hakkında gerçeğe yakın bir rakam vermek mümkün olabilmektedir. Ayrıca sayımda genel olarak erkekler din bölümüne göre bölünmüş, Rumeli ve Anadolu'nun nüfusları Müslüman olanlar "İslam", Müslüman olmayanlar "Reaya" adı altında nüfusları tespit edilmiştir.

Bulgarlar, Ermeniler Reaya olarak kabul edilmiş, Hıristiyan Kıptilere "Kıpti Reayası" denilmiş ve Yahudiler ayrıca işaret edilmiştir. Reaya nüfusunun kalabalık olduğu şehirlerde millet bakımından Bulgar, Rum, Ermeni diye tefrik edilerek sayım defterlerine kayıt edildikleri de olmuştur. Nitekim Filipe'de Selanik'te ve aynı tefrikle Batı Anadolu özelikle İzmir ve Aydın sancaklarında da uygulanmıştır. Çeşitli yerlerdeki aşiret ve yörüklerin sayısı ise genellikle reayanın sayısından sonra defterlere geçirilmiştir.

Reaya ayrıca "cizyeye müstehak olan reaya" ve "cizyeye müstehak olmayan reaya" şeklinde iki kısma da ayrılarak, cizyeye müstehak olan reaya Ala, Evsat, Edna adıyla taksim edilmiş, cizyeye müstehak olmayan reayaya da ihtiyar, amelmande denilmiştir[247]. Ayrıca nüfus kayıtlarının yapıldığı defterler Müslüman olanlar ve Müslüman olmayanlar için ayrı ayrı düzenlenmiş[248], kimi yerde yaş, kimi yerde ise bıyık ve sakalın yoğunluğu ve rengi özellikle askerliğe uygun kimselerin saptanmasında esas alınmıştır[249]. Nitekim 1830-31 sayımındaki bu usul ve esaslar 1830 yılı içerisinde şehir merkezi ve merkeze bağlı köy ve diğer yerlerin sayımının yapılmaya başlanıp tamamlandığı söylenen Ankara sayımında da icra edilmiştir[250].

İstatistiki olarak 1831 sayımı bize toplam insan nüfusunu değil, Rumeli ve Anadolu gibi imparatorluğun iki büyük parçasının İslam ve Müslüman olmayan reayanın erkek nüfusunu vermekte olup sayım sonucu 4 buçuk milyona yakın görülen

[247] Karal, a.g.e., s. 19-22.
[248] Bilgi, a.g.m., s. 119.
[249] Akdeniz-Yıldırım, a.g.m., s. 3.
[250] Musa Çadırcı, 1830 Sayımı'na Göre Ankara Şehir Merkezi Üzerinde Bir Araştırma, Osmanlı Araştırmaları I, İstanbul 1980, s. 112.

erkek nüfusun bir buçuk milyona yakın miktarı Rumeli'de, iki buçuk milyondan bir az fazlası da Anadolu'da gözükmektedir[251]. 1831'de yapılan nüfus sayımı ülkede yaşayan Müslüman ve gayrimüslim nüfusunu ortaya çıkarması, ülke dahilinde merkezi bir nüfus kayıt sisteminin kurulmasını ve nüfus değişikliklerinin düzenli takip edilmesini sağlaması açısından önemlidir[252].

Tanzimat Fermanı'nın ilanını izleyen 1840 yılı, Tanzimat uygulamalarının başlangıç yılı olmuş, yer yer ayaklanmalar, karşı koymalar ve sosyal tepkilere rağmen hükümetin ısrarlı tutumu üzerine şeklen de olsa yenilikler uygulamaya konulabilmiştir. Tanzimat uygulaması öncelikle can-mal güvenliğinin korunması, vergilendirmede, askerlik alanında başlatılmıştır. Özellikle vergilerin herkesin gelirine göre alınabilmesi için mal mülk ve nüfus sayımına gerek duyulmuştur. Bunun için imparatorluğun tümünde uygulanacak olan Tanzimat'ın öngördüğü düzenlemeler imparatorluğun her yerinde aynı anda uygulamaya konulmadı. Öncelik hükümetin kesin denetiminde olan Edirne, Bursa, Aydın, İzmir, Konya ve Sivas gibi yerlere verilmiştir[253].

Hükümet nüfus konusunda özellikle 1839'dan itibaren eyaletlere nüfus nazırı, sancak ve kazalara da nüfus memuru ve mukayyit adında görevliler tayin etti. Bu memurların görevi, doğum ve ölüm olaylarını izleyerek her bölgede toplam nüfusu gösteren cetveller hazırlamak ve İstanbul'daki Ceride-i Nüfus Nezareti'ne bağlı olarak faaliyetlerini yürüteceklerdi fakat çeşitli nedenlerle bu nezaret bir süre sonra kaldırılmış, nüfus memurları *Tahrir-i Emlak İdaresi*'ne bağlanmışlardır[254].

Tanzimat'la beraber askeri ve mali alanda yapılan düzenlemelerin yeni bir nüfus sayımını gündeme getirmesi üzerine 1843 yılında imparatorlukta yaşayan

---

[251] Karal, a.g.e., s. 22.
[252] Osmanlı İdaresinde Kıbrıs, s. 92-93.
[253] Musa Çadırcı, "*Tanzimat'ın Uygulanması ve Karşılaşılan Güçlükler (1840-1856)*", Tanzimat (Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu), (Edit; Halil İnalcık-Mehmet Seyitdanlıoğlu), Phoenix Yay., Ankara Eylül 2006, s. 151; Tanzimat uygulamalarına geçildiği zaman karşılaşılan güçlüklerin başında vergi reformu konusu gelmektedir. Örneğin tahrirde servetlerinin iki misli gösterilmesinden rahatsız olanların yanı sıra o zamana kadar vergi ödemeye alışmamış olan imtiyazlı kesimler, fakir reaya kadar vergi ödeyen zengin Hıristiyanlar vergi reformuna ve dolayısı ile Tanzimat uygulamalarına karşı propagandaya başka türlü iddialarla reayayı tahrik ederek ayaklanmalarına sebep olmuşlardır. Halil İnalcık, "*Tanzimat'ın Uygulanması ve Sosyal Tepkileri*", Tanzimat (Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu), (Edit; Halil İnalcık-Mehmet Seyitdanlıoğlu), Phoenix Yay., Ankara Eylül 2006, s. 140.
[254] Gül-Gökçen, a.g.e., s. 49-50.

müslim ve gayrimüslim erkek nüfusunun tespiti kararlaştırılmıştır. Bu karar üzerine 1845 yılında yapılan nüfus sayımında daha önceki uygulamalarda olduğu gibi sadece erkek nüfusun yazıldığı görülmekte ve bu sayım defterleri Mart 1873 tarihine kadar kullanılmıştır[255].

Osmanlı Devleti'nde merkez nüfus kayıt sisteminin bir düzene sokulması ile birlikte tüm ülkede nüfus sayımı 1844 yılında dönemin Harbiye Nazırı Rıza Paşa'nın başkanlığında yapılmış olup bu sayım ile de orduyu yeniden tanzim etmek ve asker alma usulünü değiştirmek amaçlanmıştır. Bu sayımın 1831 nüfus sayımından farklı olan yönü bütün Osmanlı ülkesini kapsaması, kadın-erkek ayırımı yapmaksızın tüm halkı içine almasıdır.[256].

1844'te başlayan sayım, hükümetin 1851 yılında Aydın ve Menteşe eyaletlerine sayım memurları atayarak ve 1857 yılında Kıbrıs'ta yapılan sayımın kapsamını genişletme girişimi ve göçebe aşiretleri de sayıma dahil etme çalışmaları nedeniyle uzun bir müddet sürmüştür[257]. Bu sayım sonucunda 1855 yılında Anadolu ve Rumeli'de (Müslümanların çoğunlukta olduğu bölgelerde) Müslümanlara zorunlu askerlik hizmeti getirilmiştir[258].

1849'da ise bu tarihe kadar sayıma dahil edilmeyen Harput, Sayda, Halep ve Arabistan'da sayım yapılmıştır. 1852 yılında Rumeli'de de bir sayım yapıldı. Bu sayımları 1856 yılında Anadolu ve Suriye sayımı izledi. Fakat bu sayımlar bölgesel olduklarından dolayı bunlar genel nüfus sayımları içerisinde sayılmamaktadır[259].

1830-31 sayımından sonra ikinci genel nüfus sayımı olan 1844 sayımı hükümetin her idari birime nüfusu oranında vergi yükleyeceği söylentileri sebebiyle bir çok yerde halk yanlış beyanda bulunmuştur. Memurların da gevşek davranmaları da bu sayımın sonuçlarına şüpheyle bakılmasına sebep olmuş ve sonuçları

---

[255] Hasan Yüksel, "*Osmanlı'da Modern Anlamda Yapılan İlk Nüfus Sayımına Göre Divriği'nin Demografik Yapısı*", Hacettepe Üniversitesi Nüfus Bilim Dergisi, Cilt 28-29, Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara 2006-2007, s. 73.
[256] Gül-Gökçen, a.g.e., s. 49-50.
[257] Karpat, a.g.e., s. 77.
[258] Topal, a.g.e., s. 18.
[259] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 34.

yayınlanmamıştır. Ancak başta Ubicini olmak üzere bu döneme ait monografik çalışmalarda sayımın sonuç ve uygulamalarına ilişkin bilgi verilmektedir.

1844 sayımı sonuçları 1830-31 sayımından farklı olarak bütün ülkeyi ve kadın nüfusunu kapsamakla beraber[260], Ubicini'ye göre bu sayım sonucu 15.500.000'i Avrupa'da, 16. 050.000'i Asya'da ve 3.800.000'i Afrika'da bulunmak üzere imparatorluğun genel toplam nüfusu 35.350.000'dir. Ubicini ayrıca bu sayım sonuçlarını ırk ve dinlere göre de tasnif etmiştir[261]. 1866 yılında önemli bir bölge olan Tuna Vilayeti'nde (kısmen Irak'ta da) bölgenin etnik, dini, ekonomik ve toplumsal konularda gerçekleşen köklü değişimler nedeniyle bir nüfus sayımının yapılması zorunlu olmuştur.

Vali Mithat Paşa'nın denetiminde 1866'dan 1873'e kadar süren ve olağan verilerin yanı sıra cevaplayanların mesleklerinin ve mal varlıklarının da kaydedilmesi açısından bütün Osmanlı sayımlarının içinde en kapsamlı olanıdır denilebilir. Nitekim sayım sonuçları Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki topraklarının toplumsal ve demografik tarihi hakkında başlıca bilgi kaynağı olacak raddede kapsamlı ve eşsiz bilgiler içeriyordu[262].

1868'de kaldırılan Meclis-i Vala'nın yerine oluşturulan iki yeni meclisten biri olan Şura-yı Devlet'e nüfusla ilgili düzenleme yetkileri verildi. 1855'ten sonra Rusya'dan Osmanlı ülkesine doğru başlayan göçlerin yarattığı hızlı nüfus hareketleri, 1871'de son şeklini alan *İdare-i Umumiye-i Vilayat Nizamnamesi*'nin taşra teşkilatında meydana getirdiği değişiklikler yeni bir sayım ve kayıt sistemini zorunlu kılması ile 1874 yılında yeni bir sayım yapılması kararı alındı. Ayrıca sayım yönetimi, yeni kayıt sistemi ve nüfus memurlarının görevlerine yönelik üç nizamname de yayınlandı[263].

Ancak 1875'te Bosna-Hersek'te çıkan ayaklanmalar, Sultan Abdülaziz'in tahttan çekilmesi ve intihar etmesi, 1876 Anayasası'nın ilanı, Sultan II. Abdülhamit'in

---

[260] Bilgi, a.g.m., s. 121-122.
[261] M. A. Ubicini, Türkiye 1850, (Tanzimat-Ulema-Basın), (Türkçeye çev; Cemal Karaağaçlı), C. 1, Tercüman 1001 Temel Eser yay., no: 63, s. 47
[262] Karpat, a.g.e., s. 79-80.
[263] Nuri Akbayar, "*Tanzimat'tan Sonra Osmanlı Devleti Nüfusu*", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklıpedisi, C. 5, İletişim Yay., İstanbul 1985, s. 1240.

1876'da tahta geçmesi ve özellikle 1877-78 Osmanlı-Rus savaşı ve ardından büyük toprakların kaybı Osmanlı iç düzenini alt üst etmişti. Ayrıca çok sayıda Müslüman göçmenin 1877-78'de Balkanlar'dan Osmanlı ülkesine akın etmesi ve onların iskan edilmesi sorunları sebebiyle sayım, bu sorunlar giderilinceye değin ertelendi[264].

Tüm bu sorunların ve iç karışıklıkların dinmesi ve Şura-yı Devlet tarafından hazırlanan Sicil-i Nüfus Nizamnamesi'nin Eylül 1881'de yürürlüğe girmesiyle 1881/82 yıllarında yeni sayım ve kayıt çalışmaları başladı. Çok uzun süren bu sayım çalışmaları pek çok vilayette 1886/87 yıllarına kadar tamamlanamamıştır. İstanbul'da bile 1885 yılında ancak tamamlanabilen bu sayımın sonuçları 1893 yılında yayınlanmış olup, Osmanlı nüfusu ile ilgili olarak XIX. yüzyılda derlenmiş en kesin, eksiksiz ve güvenilir rakamları vermektedir[265].

Ayrıca bu sayım sonuçları Osmanlı nüfusu ile ilgili resmi istatistiklere ve ileride alınan idari önlemlere temel oluşturmuştur[266]. Nitekim daha önce yapılan düzenlemelerin ışığında 1903 yılında başladığı düşünülen yeni bir nüfus sayımı 3 yıl kadar devam ederek 1906 yılında tamamlanmış, Asır gazetesinde yayımlanmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun son nüfus sayımı ise Birinci Dünya Savaşı'ndan hemen önce 14 Mart 1914 yılında yapılmıştır. Ancak bu sayımda daha çok 1905 yılı sayım verilerinden yararlanılmıştır[267].

Osmanlı demografi çalışmaları son dönemde Başbakanlık Osmanlı arşivinde nüfus defterlerinin araştırmaya açılması ile beraber yerel bazda da olsa artarak devam etmektedir.

Bu çalışmalara; Sürmene, Balıkesir, Akçaabat, Ünye, Of, Amasya, Payas, Düzce, Maçka, ve Ayandon kazası defterlerini örnek gösterebiliriz. Yapılan bu çalışmalar nüfus sayım sonuçlarının değerlendirilerek Osmanlı geneli için daha sonra

[264] Karpat, a.g.e., s. 96.
[265] Çimen, a.g.m., s. 197.
[266] Karpat, a.g.e., s. 110.
[267] Çimen, a.g.m., s. 198.

yapılacak ve ortaya konulacak nüfus profilinin ortaya çıkartılmasına önemli derecede katkı sağlayacakaktır[268].

[268] Mehmet Başaran-Aysun Sarıbey Haykıran, "*H.1261/M.1845 Tarihli Nüfus Defterine Göre Tire'ye Gelen Müslim ve Gayrimüslimlerin Nitelik ve Nicelikleri*", İnternational Periodical For The Languages, Literature and History Of Turkish or Turkic, Volume 10/1, Winter 2015, s. 154.

B.DİYARBAKIR NÜFUSU

1.16. Yüzyıldan 19. Yüzyıl Ortalarına Kadar Diyarbakır Nüfusu

Diyarbakır tarihi üzerine yapılan araştırmalarda şehrin 16. yüzyıldaki nüfusu konusunda tahrir defterlerinden istifade edilerek bazı sonuçlara gidilmiştir. Bunun dışında şehrin XVII. ve XVIII. yüzyıllardaki nüfusu hakkında herhangi bir inceleme mevcut değildir. Bu yüzyıllarla birlikte XIX. yüzyılın ilk yarısı da dahil olmak üzere bazı yabancı seyyahların verdikleri bilgilerden başka bir kayda rastlanmamaktadır.

Bu tarihten önceki Diyarbakır nüfusu ile ilgili veriler daha çok tahrirlerden yola çıkılarak avarız hanesi üzerinden hesaplanmış tahmini nüfus verileri ve diğer kaynaklarda yer alan bilgiler ile de takviye edilmesi yoluna gidilerek Diyarbakır nüfus tespit edilmiştir[269]. Diyarbakır'ın Osmanlı hakimiyetine girmesinden sonra yapılan ilk tahrire ve ondan sonraki değişik tarihlerde yapılmış olan tahrirlere göre 16. yüzyıl Diyarbakır nüfusu tahmini olarak tablodaki gibidir[270].

Tablo 2: 16. Yüzyılda Diyarbakır Nüfusu

Yıllar	Nüfus
1518	12.000-13.260[271]
1540	18.226[272]
1564	23.000[273]
1571-1580	28.585[274]

[269] Yılmazçelik, a.g.e., s. 151-152.
[270] Taş, a.g.e., s. 29.
[271] Taş, a.g.e., s. 32.
[272] İlhan, a.g.e., s. 32
[273] Bruinessen-Boeschoten, a.g.e., s. 70.
[274] Bu tarihteki nüfus sayısını Barkan çalışmasında toplam hane sayısı olarak vermiştir. Biz buradaki hane adedini 5x katsayısı ile hesaplayarak elde ettik. Barkan, "*Demografi*", s. 22.

1608-1619 yılları arasında Anadolu seyahati sırasında Diyarbakır'ı da ziyaret etmiş olan Polonyalı Simeon Diyarbakır'da 1000 hanelik Ermeni nüfusunu olduğunu söylemektedir[275].

17. yüzyılda Diyarbakır şehrinin nüfusu hakkında bilgi veren diğer seyyah Tavernier 1630 yılında[276] şehrin nüfusundan bahsederken sadece Hıristiyanların 20.000'den fazla olduğunu, bunun üçte ikisinin Ermeni, geri kalanın çoğunun Nasturi ve birazının da Yakubi olduğunu söylemektedir[277].

1701 Ekim'inde şehirde bulunup şehir hakkında kısa bilgi veren Fransız seyyah Paul Lucas, bu tarihte şehir nüfusunun oldukça kalabalık olduğunu söyler. Ancak Lucas nüfusla ilgili herhangi bir sayısal veri ortaya koymamıştır. 1766 Mayıs'ında Diyarbakır'da bulunan diğer bir seyyah olan Carsten Niebuhr ise şehir nüfusunun en çok 100.000 olabileceğini belirtmektedir[278]. 19. Yüzyılda Diyarbakır'ı ziyaret eden seyyahlardan İnciciyan 1804 yılında[279] 50.000 hane olarak verdiği Diyarbakır nüfusunun çoğunluğunu Ermenilerin oluşturduğunu, yoğunluk bakımından Ermenilerden sonra Süryanilerin geldiğini ve Rumları 50, Yahudileri ise 70-80 hane olarak vermiştir[280].

19. Yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır nüfusu ile ilgili bilgi veren Buckingam 1815'te Diyarbakır nüfusunu 50.000[281], seyyah A. Duprê ise 50.000 Türk, 4.000 Ermeni, 300 Süryani-Yakubi, 50 aile Yahudi, bir o kadar Rum ve 80 Keldani olarak vermiştir[282]. Southgate ise Diyarbakır şehrinin nüfusunun 2.700 hane olarak tahmin edildiğini, bunun 1.500'ünün Müslüman, 500'ünün Ermeni, 15 hanesi Şemsi olan 300'ünün Yakubi, 150'sinin Ermeni Katolik, 100'ünün Keldani, 50'sinin Musevi,

---

[275] Polonyalı Simeon Seyahatnamesi 1608-1619, (Çev; Hrand D. Andreasyan), (Sad; Resul Bozyel), Kesit Yay., İstanbul 2007, s. 120.
[276] Yılmazçelik, a.g.e., s. 153.
[277] Jean Baptiste Tavernier, Tavernier Seyahatnamesi, (Edit; Stefanos Yerasimos), (Çev; Teoman Tunçdoğan), Kitap Yay., İstanbul 2006, s. 288.
[278] İlhan Pınar, "*Gezginlerin Gözüyle Diyarbakır (1701-1924)*", Diyarbakır Müze Şehir, (Haz; Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY., İstanbul Aralık 1999, s. 154.
[279] Yılmazçelik, a.g.e., s. 153.
[280] Polonyalı Simeon Seyahatnamesi, s. 123; M. Şefik Korkusuz, Seyahatnamelerde Diyarbekir, Kent Yay., no: 1, İstanbul 2003, s. 16.
[281] Yılmazçelik, a.g.e., s. 153.
[282] Besim Darkot, "*Diyarbekir*", MEBİA,C. 3, İstanbul 1977, s. 604.

25'inin Süryani Katolik ve 20 hanenin de Rumlardan oluşmakta olduğunu ve nüfusunun ekseriyetini Müslümanların oluşturduğunu belirtmektedir[283].

1830 nüfus sayımına Diyarbakır eyaleti dahil edilmemiş olup[284], 1844 nüfus sayımında ise Asya Türkiye'si (Anadolu) başlığı altında tüm Anadolu sayım sonuçlarına dahil edilerek özel olarak herhangi bir Anadolu şehrinin nüfusu verilmediğinden 1844 tarihindeki sayımdan Diyarbakır nüfusunu da aynı sebeple tespit etmek mümkün değildir[285].

İncelediğimiz dönem olan 19. Yüzyılın ilk yarısı için Yılmazçelik'in Diyarbakır nüfusuna dair verdiği tahmini rakam 53477'dir. Bu sayı ayrıca yukarıda yararlandığımız seyyahların Diyarbakır nüfusu hakkında verdikleri rakamlarla da uyuşmaktadır. Bu sebeple Diyarbakır nüfusuna dair 19. Yüzyılın ilk yarısı için verilecek tahmini nüfus sayısı 50.000 ile 55.000 arasında olduğu söylenebilir. Bu arada Diyarbakır nüfusunun azalmasına yada artmasına sebep olan çeşitli faktörlere değinmek gerekmektedir. İlki 6 Aralık 1712, ikincisi ve "*Büyük Ölet*" denilen 1762 yılındaki salgında Diyarbakır eyaletinde toplam 50 bin kişi ölmüştür.

1799-1800 yılları arasındaki ilk veba salgını ve daha sonraki 1815-1816 ikinci veba salgını ve akabinde 1827'deki ve son veba salgını olan 1848 yılındaki salgın hastalıklar sebebiyle Diyarbakır şehir nüfusu hayli azalmıştır. 1843-1848 yılları arasında görülen kolera hastalığının yanı sıra 1805, 1810 ve 1817'de yaşanan kıtlıklardan da nasibini alan Diyarbakır, 1818 kışının çok sert geçmesi ve 1826'da meydana gelen deprem gibi hadiseler de şehir nüfusu üzerinde olumsuz etkileri olmuştur denilebilir[286].

[283] Mehmet Alaaddin Yalçınkaya, "*Batılı Seyyahlara Göre Diyarbakır'ın Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Durumu (1800-1850)*", Osmanlı'dan Cumhuriyete Diyarbakır (Edit: Bahaeddin Yediyıldız-Kerstin Tomenendal), Diyarbakır Valiliği ve Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 2008, s. 207.
[284] Yılmazçelik, a.g.e., s. 154.
[285] Ubicini, a.g.e., s. 47.
[286] Yılmazçelik, a.g.e., s. 164-167.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

A.OSMANLI MİLLET SİSTEMİ

Osmanlı toplumu içerisinde genelde kabul edilen dört millet (millet-i Erbia) vardır. Bunlar, Müslüman milleti, Rum milleti, Ermeni milleti ve Yahudi milletidir. Müslüman milleti "Millet-i Hâkime" olarak isimlendirilmiştir[287]. Bu topluluklar itibar sırasına göre sıralanır ve imtiyazları farklı olurdu. Genel olarak itibar sırası; Müslümanlardan sonra, Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler şeklindeydi.

Asli unsur sayılan Müslümanlar, Türk, Kürt, Arnavut, Pomak, Boşnak, Arap ve diğer Müslüman gruplardan oluşuyordu. Gayrimüslim Osmanlı toplumları içinde en önemli unsur, Rum Ortodoks Kilisesi etrafında toplanan Hıristiyanlardı. Ortodoks patrikliğine bütün Ortodoks kavimler üzerinde ruhani egemenlik hakları verilmişti. Eflak-Boğdan bölgelerine Fener soylu Rum ailelerinden prensler tayin edilmişti. Ayrıca Avrupa ile ilişkiler artınca tercümanlık görevlerine de Rumlar atanıyordu. Osmanlı Devleti bu yönüyle adeta bir İslam-Hıristiyan Ortodoks birliği manzarası arz ediyordu[288].

Osmanlı belgelerinde "Tebaa-i gayrimüslime", "cemaat-ı muhtelife", "milel-i saire'' ve "cemaat-ı muhtelife" gibi terimlerle de adlandırılmış olan gayrimüslimler, dinlerine göre Hıristiyanlar, Museviler ve Sabiiler olarak üç ana gruba ayrılmışlardır. Katolik Hıristiyanlar; Latinler, Gürcüler, Ermeniler, Süryaniler, Keldaniler, Maruniler, Kıptiler ve Katolik Rumlar'dan, Ortodokslar; Gregoryenler, Nasturiler, Yakubi Süryaniler, Melkitler ve Mandeiler'den, Museviler ise; Rabbaniler, Karailer ve Samiriler'den oluşmaktaydı[289].

Bu üç grup din mensubundan Sabiiler yok denecek kadar az bulunmuştur. Geri kalan iki gruptan sayıca en kalabalık olanları Hıristiyanlardı. Museviler sayıca

---

[287] Uğur Kurtaran, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi*", Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 8, 2011, s. 61.
[288] Cevdet Küçük, "*Osmanlı Devleti'nde Millet Sistemi*", Osmanlı, C. IV, (Edit: Güler Eren), YTY., Ankara 1999, s. 210.
[289] Ayşe Almıla Gök, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayrimüslimler*", Türkiye ve Siyaset Dergisi, S. 3, Ankara 2001, s. 101.

Hıristiyanlardan az olmakla birlikte, ekonomik bakımdan ülke içindeki etkileri oldukça büyüktü[290].

[290] Yavuz Ercan, Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler, Turhab Kitabevi Yay., Ankara 2001, s. 51.

1.İslam Hukuku ve Gayrimüslimler

İslam hukukuna göre halkı Müslüman olmayan bir şehir fethedilince şehrin sakinleriyle "zimmet akdi" denilen bir anlaşma yapılır. Bu anlaşmayı kabul eden gayrimüslimlere *zımmi*[291]denir. Bu antlaşmayla hakları garanti altına alınmış olan gayrimüslimler birçok konuda Müslümanlarla eşit hale gelir ve Müslümanlar gibi bütün hususi haklardan faydalanırlar.

İslam hukukunun önemli bir bölümünü teşkil eden ve ilk uygulamaları Hz. Peygamber döneminde yapılan zimmet akdine göre Müslüman idareciler, cizye ödemeyi kabul eden zımmilerin can ve mal güvenliklerini sağlamak zorundadırlar[292]. Zimmet "Cihad''ın bir sonucudur. Cihad ise "daru'l-harp'' ve "daru'l-islam'' ile ilgilidir. Fıkha göre dünyada iki kısım toprak vardır. Birincisi "daru'l-harp'' yani İslam egemenliğinde olmayan ülkeler, ikincisi "daru'l-İslam'' yani İslam egemenliğinde olan ülkelerdir[293].

Buna göre gayrimüslimler siyasi yönden iki gruba ayrılır: 1-Ehl-i harb (Müslümanlarla savaş halinde olanlar). 2-Ehl-i Ahd (Müslümanlarla antlaşma yapmış olanlar). Ehl-i Ahd olanlar da 3'e ayrılır. 1- Zımmiler (İslam devletinin himayesini kabul edenler, ehl-i zimmet) 2-Muahedler (Kendileriyle barış yapılmış olanlar, ehl-i hudne) 3-Müste'menler (kendilerine eman verilmiş olanlar, ehl-i eman). İslam hukukçuları gayrimüslimleri din ve inanışlarına göre de ikiye ayırırlar: *1- Ehl-i kitap olanlar*, kendilerine semavi kitap gönderilmiş olanlar, Yahudiler, Hıristiyanlar bu gruba girer. *2- Ehl-i kitab olmayanlar*, puta tapan Müşrikler ile Museviler bu gruba girer[294].

Fıkıh hükümlerine göre daru'l-harbe yaklaşan Müslüman ordusu savaş başlamadan önce, düşmanı Müslüman olmaya çağırır, kabul edilmezse zimmete girmeleri önerilir. Bu öneriler yapılmadan savaşmak yasaktır.

---

[291] Zımmi anlam olarak sözlükte; Müslüman ahid ve emanına girmiş yahut başka bir ifade ile İslam hükümlerinin usulü dairesinde tabiiyetini kabul etmiş olan gayrimüslim (Müslümanın Gayri, Hristiyan, Yahudi) yerinde kullanılır bir tabirdir. Pakalın, a.g.e., s. 663.

[292] Ali İhsan Karataş, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlere Tanınan Din ve Vicdan Hürriyeti"*, Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 15, S. 2, 2006, s. 268.

[293] Ercan, a.g.e., s. 5.

[294] İbrahim Özcoşar, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Hukuki Durumları ve Millet Sistemi"*, Dicle Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 7, 2003, s. 124-125.

Eğer İslam ordusu bir Müşrik ülkesine gitmişse, onlara yalnız Müslüman olmaları önerilir. Müşrikler için zimmet durumu olamaz. Bunlar ya Müslüman olmak veya savaşmak şıklarından birini seçmek zorundadır. Müşriklere bundan başka bir hak tanınmamıştır[295]. İslam hukukunda gayrimüslimler, bulundukları kısma göre farklı statülere sahiptiler.

Vatandaşlık fertle devlet arasındaki siyasi ve hukuki bağ olarak tanımlandığına göre, İslam ülkesindeki sürekli olarak yaşayan insanların hepsi, bu ülkenin vatandaşlarıdır. İster Müslüman isterse gayrimüslim olsunlar. Ehl-i kitap olan gayrimüslimler, İslam devleti hakimiyetinde yaşamayı kabul ettikleri takdirde, kendilerine "Allah ve peygamberin zimmesi" verilir ve böyle kimselere "gayrimüslim tebaa" veya "gayrimüslim reaya" da denir. "Zimme" , himaye (koruma), sahip çıkma, koruma mecburiyeti, birinin emniyetini taahhüt etmek gibi manalara gelir.

İslam devleti, içten ve dıştan gelebilecek, her türlü tehlikeye karşı "zımmileri" korumayı, onların can, mal, ırz ve namusları ile dini hayatlarını ve mabetlerini emniyet altına almayı Allah adına taahhüt etmektedir. Kendi topraklarında başka din mensuplarına da geniş hayat hakkı tanıyan İslam hukukunun bu temel anlayışı, tarih boyunca değişmeyen bir esas olarak varlığını Osmanlılara kadar sürdürmüştür. Bunun açık delili, İslam-Türk devletlerinin hakim oldukları bölgelerde hala diğer dinlerin varlıklarını sürdürmekte olmalarıdır[296].

Emevilerle Abbasiler zamanında da zimmet antlaşması çerçevesinde gayrimüslimlerin hakları korunmuş, onlara çeşitli devlet kademelerinde görevler verilmiş ve kendilerine daima hoşgörüyle muamele edilmiştir. Selçuklular döneminde de Hıristiyanların can ve mal güvenliği koruma altına alınmış ve mabetlerine dokunulmamıştır. Onların kilise ve manastırları ile ruhani reisleri her türlü vergiden muaf tutulmuştur[297].

İslam devletlerinin İslam hukuku çerçevesinde can, mal, din ve kültür gibi konularda himaye sağlaması ve gayrimüslimlerin de buna karşılık devlete vergi

---

[295] Ercan, a.g.e, s. 5.
[296] Küçük, a.g.m., s. 208.
[297] Abdullah Poş, *"XIX. Yüzyılda Tarsus'ta Müslim-Gayrimüslim İlişkileri"*, Uludağ Üniversitesi Dergisi, C. 17, S. 2, 2008, s. 595.

vermesi Osmanlı Devleti'nin idaresinde de bazı farklılıklarla beraber uygulanmıştır. Zımmiler bu uygulama gereğince bir taraftan münferit olarak fıkıhtaki zimmet hükümlerine tabi tutulurken, diğer taraftan mensup oldukları din ve mezheplere göre "millet'' adı verilen farklı gruplarda toplanmışlardır[298].

Millet kelime olarak İbranice ve Aramice'de **melel** "konuşmak, söylemek" , **mille** de "kelime, söz" manasına gelir. Bununla da ilişkili olarak Arapça'da "ezberden yazdırmak, dikte etmek" anlamındaki **imlal** (imla) kökünden türeyen **millet**, işitilen ve okunan bir şeye dayanması veya dikte edilmesi ve yazılması bakımından "din" karşılığında kullanılmış, ayrıca kelimeye "izlenen, gidilen yol" manası verilmiştir.

Bu çerçevede "el-milletü'l-İslamiyye (el-milletü'l-Muhammediye), el-milletü'l-Yehudiyye, el-milletü'n-Nasraniyye" veya "milletü'l-İslam, milletü İbrahim, milletü'l-Mesih (milletü'n-Nasraniyye), milletü Yehud (milletü'l-Yehudiyye), milletü'l-Mecus, milletü's-Sabie, milletü'l-hak, milletü't-tevhid, milletü'l-küfr" gibi tamlamalarda belli dinleri ifade eder. Kelime, muhtemelen daha sonraları kendisine sosyal bakımdan yüklenen anlamdan da etkilenip modern dönemde Batı'daki "nation" kavramının karşılığı olarak Türkçe ve Farsça'ya geçmiş ve bu dillerde tamamen sosyolojik ve siyasal bir içerik kazanmıştır[299].

Osmanlı sistemi içerisinde "Millet" tabiri Arapça'daki anlamı ile dini bir topluluğu karşılayan bir terim olup, bu terim kimi zaman geniş bir cemaati olduğu gibi yansıtmakta, kimi zaman bir dille konuşan grubu, kimi zaman ise, bir ibadethanede ibadet eden aynı inançtaki insanları ifade etmektedir[300]. İslami literatürde din ile eş anlamlı olması yanında belli bir dinin mensuplarını ifade eden *millet* kelimesi, Osmanlı Devletinde klasik dönemden itibaren dini zümreleri ifade etmek için kullanılmıştır. XVI-XVIII. yüzyıllarda karşımıza çıkan belgelerde "Papanın Milleti", "Millet-i Ermeniyân", "Milel-i Selase" tabirleri geçmektedir[301].

---

[298] Almıla Gök, a.g.m., s. 101.
[299] Recep Şentürk, "*Millet*", TDVİA, C. 30, İstanbul 2005, s. 64.
[300] Kurtaran, *a.g.m.*, s. 58-59.
[301] İlber Ortaylı, *"Osmanlılarda Millet Sistemi"*, TDVİA, C. 30, İstanbul 2005, s. 66.

Bu bağlamda Osmanlı Devleti'nin hakimiyeti altında bulunan toplulukların din ya da mezhep esasına göre örgütlenip yönetilmesine "millet sistemi" denilmiştir[302]. *Millet* kelime olarak Arapça bir sözdür. Arapça'dan evvel İbranca bir kelimedir ve Aramca'dan gelir. "Söz'' demektir. Buradaki söz kelamın ta kendisidir ve Allah'ın sözü etrafında toplanan bir komünoteyi, bir cemaati, bir inançlılar kitlesini, bir inancı ifade etmektedir[303].

Şemseddin Sami, "Din'' ve "Millet'' ikisi birdir diyerek belirttikten sonra milleti, 'bir din ve mezhepte bulunan cemaat' şeklinde izah etmektedir[304]. "Millet'' kelimesinin modern "nation''u karşılaması ise son derece yeni bir gelişmedir. 20. Asrın başlarına kadar Osmanlı literatüründe "millet'', aynı dine (veya mezhebe) inanan insan topluluğunu ifade etmek için kullanılmıştır[305]. Osmanlı'da ise klasik anlamda millet kavramı, dini ve sosyal topluluğu ve onların idari ve dini yapısını ifade etmektedir. Osmanlı Devleti'ndeki millet sistemi esas itibariyle İslam'daki zımmi hukukuna dayanır[306].

XIX. yüzyıldan önce millet sözünün dini bir topluluk için kullanıldığı, hatta sadece Osmanlı Devleti içindekiler değil, darü'l-harp sayılan toplumlara da bu şekilde hitap edildiği bilinmektedir. Nitekim Osmanlı padişahları, Avusturya, büyük dükaları ve Alman imparatoru gibi Hıristiyan ülke hükümdarlarına hitap ederken onları o milletin reisi olarak düşünmüşlerdir. Mesela Kanuni sultan Süleyman'ın Avusturyalı Ferdinand'a gönderdiği namesinin elkab kısmında "milletü'l-mesihiyye ve taifetü'n-nasraniyye" deyimleri geçer[307].

Osmanlı devleti Müslümanları tek millet, gayrimüslimleri de inandıkları din veya mezheplere göre ayrı ayrı milletler olarak tanımlamış; siyasi, idari ve sosyal organizasyonları bu ayırım temelinde geliştirmiştir.

İslam Hukuku'nun getirdiği esaslara ve kayıtlamalara bağlı kalarak gerçekleştirilen bu organizasyonda, her dini topluluk yarı özerk siyasal ve sosyal ayrı

---

[302] Kurtaran, a.g.m, s. 59.
[303] İlber Ortaylı, Üç Kıtada Osmanlılar, Timaş Yay., İstanbul 2012, s. 63.
[304] Sami, a.g.e., s. 1400.
[305] Mümtaz'er Türköne, Osmanlı Modernleşmesinin Kökleri, Yeni Şafak Yay., İstanbul 1995, s. 42.
[306] Kurtaran, a.g.m., s. 59.
[307] Ortaylı, a.g.m., s. 66.

bir birim oluşturmakta, bu birimlerin meydana getirdiği sisteme de "millet sistemi'' adı verilmektedir[308]. Millet sistemi özünde "çoğulcu'' bir nitelik taşımaktadır. Bu sistem, etnik kökenlere göre değil, salt dinlere dayalı bir biçimde gelişmiştir. Örneğin aynı etnik kökenden gelen ve aynı dili konuşan Osmanlı Ermenileri tek millet değil, "Katolik Ermeni'' ve "Protestan Ermeni'' milletler şeklinde ayrılıyordu[309].

Kendi içlerinde önemli bir özerklik alanına sahip olan cemaatler, devletin küçük bir modeli olarak yapılanmışlardır. Bu cemaatsel yapının temel direği ise, millet sistemidir. Buna göre "Millet" klasik İslam literatüründe şeriat, din, mezhep ve bunlara bağlı topluluğu ifade etmekte olup, ırk/soydan ziyade din/mezhep mensubiyetini vurgulamaktadır. Bu anlamıyla "Millet" kavramı, ırki ve etnik bir toplumu değil, dini bir aidiyeti ifade etmektedir[310].

Osmanlı topraklarında yaşayan belli başlı Hıristiyan mezheplerinin yanında, bir takım farklılıklar arz eden çeşitli dini mezhepler de bulunuyordu. Eskiden beri bu mezhepler arasında mücadele devam etmekteydi. Hatta, aynı mezhepten oldukları halde, asılları, menşeleri, adetleri, ahlak anlayışları ve tarihi gelenekleri birbirlerinden farklı olan cemaatler arasında kanlı mücadeleler olmaktaydı.

Mesela Katolik oldukları halde, Ermeniler, Maruniler ve Keldaniler Doğu kilisesi usulüne göre, Melkitler (Rum Katolikleri) ve Süryaniler ise Batı kilisesi usulüne göre ibadet ediyorlardı. Bu farklılıklar yüzünden sık sık meydana gelen kanlı olaylar Osmanlıların kurduğu bu düzen sayesinde önlenebildi. Osmanlılar her cemaate örf ve adetlerine göre bir düzen kurma imkanı verdi. Cemaatler, her türlü dini ve dahili işlerini düzenlemede serbest bırakıldılar. Her türlü dini ve vicdani hürriyetten istifade eden kiliselerin politikayla uğraşmaları yasaktı. Devlet cemaatlerin dini işlerine karışmazdı.

Ancak dini liderlerin aynı zamanda idari vazifelerinin de olması nedeniyle, bunların seçimine müdahale ederdi. Her cemaat dini liderlerini ve ruhani meclisini serbestçe seçer ve devletin onayına sunardı. Padişah tasdik ederse patrik görevine

---

[308] Türköne, a.g.e., s. 42.
[309] Ömer Çaha, *"Osmanlı'da Sivil Toplum"*, Osmanlı Toplum Yapısı Üzerine Derleme, Konya 1996, s. 386-387.
[310] Kurtaran, a.g.m., s. 59.

başlardı[311]. Azınlıklarla ilgili davalar, kilisede kurulan mahkemelerde, kilise kanunlarına göre görülmüş, verilen kararlar onlar adına Osmanlı Devleti tarafından uygulanmıştır[312]. Osmanlılar yükselme döneminde bir taraftan mali olarak sağlam ve askeri olarak güçlü bir merkezi yönetim yapısını korurken, diğer taraftan da geniş bir cemaatsel özerkliğe izin veren bir düzen kurmuşlardır[313].

Bu sistemde göze çarpan en önemli husus, yukarıda anlatıldığı gibi gayrimüslimlere tanınan özerkliktir. Millet sistemi, bu özerk cemaat yapılarının Osmanlı siyasi birliği altında oluşturduğu rengarenk kompozisyonun adıdır. Klasik Osmanlı toplum yapısı, resmen din esasına dayanan "millet"lere bölünmüş idari teşkilatlanmada bu ayırım nirengi noktası alınmış, vergilendirme, eğitim, sosyal hayat bu esas çerçevesinde düzenlenmiştir. Millet ayırımında dil ve ırk esası hiçbir zaman dikkate alınmamıştır[314].

2.Devlet Kontrolünde Millet Sistemi

Osmanlı'da "devlet kontrolünde" işleyen bir millet sistemi, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethinden sonra Ortodoks Patriği ataması ve Ortodokslara içişlerinde ve dini konularda geniş özerklik vermesiyle başlamıştır[315]. İstanbul'un alınması ile İmparatorluk haline gelen Osmanlı, birçok konuda geleneksel hayat algılarını sistematik hale getirdi. Kanunların sistemleştirilmesi, devlet kurumlarının mutlaklaşması ve sistemleştirilen çoklukların dengelenmesi, Fatih döneminin özelliklerinden birisidir[316].

Fatih devrinde, fonksiyonunu yitirmek üzere bulunan Ortodoks Rum patrikliği, İstanbul'un fethinden sonra ihya edildi. Patrikhane'ye Bizans imparatorlarından daha fazla dini ve hukuki haklar tanındı. Aynı şekilde Musevilere kendi havralarına sahip olma hakkı verildiği gibi, Ermenilerin başına da bir patrik tayin edilerek, cemaatler

---

311 Küçük, a.g.m., s. 210.
312 Yelda Demirağ, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Yaşayan Azınlıkların Sosyal ve Ekonomik Durumları*", Ankara Üniversitesi OTAM. Dergisi, S. 13, 2002, s. 16-17.
313 Kurtaran, a.g.m., s. 59.
314 Türköne, a.g.e., s. 44-45.
315 Kurtaran, a.g.m., s. 60.
316 Nuri Adıyeke, "*Osmanlı Millet Sistemine Dair Tartışmalar ve Siyasal Bir Uzlaşma Modeli Olarak Osmanlı Millet Sistemi"* , Yeni Türkiye Dergisi, C. 1, S. 60, 2014, s. 3.

arasında bir denge sağlandı[317]. Bu çerçevede, kuruluşundan itibaren içerisinde gayrimüslimleri sistem unsuru olarak kabul eden Osmanlı yönetimi, imparatorluk örgütlenmesi çerçevesinde gayrimüslim cemaatleri de mutlak bir sisteme bağlamaya yönelmiştir.

Bu da Osmanlı millet sisteminin başlangıcı olmuştur. Osmanlı millet sisteminin Fatih döneminde başladığı tezi şüphesiz ki tartışmalı bir tezdir. Osmanlı tarihçileri bu konuda iki farklı görüş oluşturmuşlardır. Bazı tarihçiler, Osmanlı millet siteminin Fatih Sultan Mehmet tarafından oluşturulduğunu, bunun için fethedilen İstanbul'da tüm yasal dinsel cemaat merkezlerinin yaratıldığını kanıt olarak göstermektedir. Kemal Karpat çok açık ve net bir ifadeyle Osmanlı İmparatorluğu'nda "Rum milletinin yanı sıra Ermeni ve Yahudi milletleri XV. yüzyılda kurulmuşlardı" demektedir.

Bilal Eryılmaz, "İstanbul'un fethinden sonra Fatih Sultan Mehmet'in Ortodoks patriği ataması ve Ortodokslara iç işlerinde ve dini konularda geniş özerklik vermesini" millet sisteminin başlangıcı olarak kabul etmekte,gayrimüslimlere, devletin yapısı içinde millet statüsünün Fatih zamanında gerçekleştiğini söylemektedir. İkinci bir görüşe göre, millet sistemi olarak değerlendirilebilecek düzenlemelerin Osmanlı İmparatorluğu'nda Tanzimat ile gündeme geldiğini, millet sistemi denilecek bir olgudan ancak XIX. yüzyıldan itibaren söz edilebileceğidir. Modern dönem öncesi için millet sisteminden söz edilemeyeceğidir. Buradaki tartışma genellikle Fatih döneminden itibaren uygulanan cemaatler sisteminin varlığı mı? yoksa isimlendirilmesi mi olduğuna dair bir tartışma gibi görünmektedir[318].

İnalcık'ın da katıldığı yaklaşım makul görülmektedir. Buna göre, sistemin gayri resmi olan ilk periyodu İstanbul'un fethinden önceki dönemde uygulanmıştır[319]. Osman, Germiyan tarafından gelen yağma akınlarına karşı bölge Hıristiyanlarını koruma görevini üstlenmiş, fetholunan yerlerde yerli Hıristiyan halkı, köylü ve

[317] Küçük, a.g.m, s. 210.
[318] Adıyeke, a.g.m, s. 3-4.
[319] Gazi Erdem, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Hıristiyanların Sosyal ve Dini Hayatları*" , Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara, 2005, s. 10-11.

şehirliyi *istimalet* ile yerlerinde bırakıp korumuştur. "İstimalet" hoşgörü ile kendi tarafına kazanma anlamınadır. Osmanlı kaynakları, istimaletin, Osmanlı fetihlerinde ve devletin kolaylıkla yayılışında önemini vurgularlar.

Rum halkı İslam'ın zimmet hukuku dairesinde koruma, Rum Ortodoks rahiplerinin ayrıcalıklarını tanıma, Osmanlı egemenliğinin hızla yayılış sırrını açıklar[320]. Resmi olan ikinci dönem ise 1453 yılında İstanbul'un fethi ile başlamış ve sonraki yüzyıllarda gelişerek devam etmiştir[321]. Böylece tebaa (reaya) önce gayri resmi olarak ve 1453'ten sonra da resmen "*millet"*lere bölünmüştür[322]. Buna göre ilk dönemi, resmi olan ikinci dönemden farklı kılan, gayrimüslimlerin idare sistemini belirleyen ve düzensiz gibi görünmesine de neden olan en önemli koşul *fetih öncesindeki durumun aynen korunması* geleneğidir[323].

İsmi ne olursa olsun Fatih döneminden itibaren Osmanlı devleti içinde resmi hüviyete sahip gayrimüslim cemaatler sistemin bir unsuru haline gelmişlerdir. Tanzimat dönemi, Osmanlı millet sisteminin oluşturulduğu bir dönem değil, her konuda olduğu gibi yeniden düzenlendiği, tanzim edildiği bir dönem olmuştur[324].

Kanımızca, kuruluş yıllarından beri uygulanmış olan *istimalet* ile gayrimüslimleri koruma, ayrıcalık tanıma ve kendi tebaasıyla iç içe olarak farklı dini grupları yönetme geleneği Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethiyle beraber resmi bir millet sistemi haline gelmiştir. Bununla beraber sistemin bu tarihten sonra resmi bir politika haline gelmesinin diğer bir boyutu, Fatih'in karakterinin yanı sıra, İstanbul'un dini-siyasi özelliği ve fethiyle alakalıdır. Nitekim İstanbul fethedilmeden önce bütün Hıristiyanlık aleminin kalesi durumundaydı. Çünkü; Hıristiyan alemi için önemli dini merkezlere sahip olan Bizans(Doğu Roma)'ın payitahtı burasıydı.

Bu da Bizans'ı Hıristiyan aleminin lideri, İstanbul'u ise Hıristiyanlığın merkezi durumuna getiriyordu. Bunun bir sonucu olarak Fatih; İstanbul fethinin getirdiği

---

[320] Halil İnalcık, Devlet-i Aliyye, Kültür Yay., İstanbul 2009, s. 12.
[321] Erdem, a.g.m, s. 10-11.
[322] Arshi Khan, "*Osmanlı İmparatorluğu: Çokkültürlülüğün Doğulu Mimarı*" , Osmanlı, C. IV, (Edit; Güler Eren) , YTY., Ankara 1999, s. 233.
[323] Canan Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı: Ermeniler Örneği*", Milel ve Nihal, İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi, S. 2, Haziran 2005, s. 130.
[324] Adıyeke, a.g.m, s. 4-5.

prestij ile Roma ve halifelik imparatorluklarının imparatoru olmuştur[325]. İstanbul'un fethiyle beraber Fatih üçüncü bir geleneği de benimsemiştir. Gerek Türk gerekse Bizans geleneğine göre, hanlığın veya İmparatorluğun merkezine fiilen sahip olan kişi, imparatorluğun da haklı sahibidir. Fatih, İstanbul'u aldıktan sonra kendisini Roma İmparatorluğu'nun tek meşru varisi saydı.

Fatih'in Rum ve İtalyan nedimlerine eski tarihleri okutarak bu kavram hakkında fikir edindiğini biliyoruz. 1466'da G. Trapezuntios Fatih'e şöyle hitap ediyordu: "Kimse şüphe etmez ki, sen Romalılar İmparatorusun. İmparatorluk merkezini hukuken elinde tutan kimse İmparator'dur ve Roma İmparatorluğu'nun merkezi de İstanbul'dur." Aynı Tarihte J. Languschi'ye göre "Fatih'in iddiasınca dünyada bir tek imparatorluk, bir tek iman ve bir tek hükümdarlık olmalı imiş. Bu birliği kurmak için de dünyada İstanbul'dan daha layık bir yer yok imiş. Bu şehir sayesinde Hıristiyan dünyasını hükmü altına alabilirmiş."

Bu sonuncu cümle, Fatih'in kayserlik geleneğini nasıl bir anlayışla benimsediğini açıklar. O, bu sıfatı siyasi bir araç, fetihleri için meşru bir hareket noktası sayıyordu. Hanlık, gazilik ve kayserlikte, her üçünde de evrensel hakimiyetin yolunu görmekte idi.

Çağdaşı Kemal Paşazade "*tedbiri cihangirlik zikrinde idi*" diye Fatih'in gerçek emelini açıklar. Fatih, aynı amaçla Rum Ortodoks Patriği'ni, Ermeni Patriği'ni İstanbul'da payitahtında yerleştiriyordu[326]. Abdurrahman Şeref Efendi, patriğin Fatih tarafından tayin edilmesi hakkında şöyle demektedir; "Patriğin seçilmesinde imparatorlar zamanında geçerli olan usul ve ayin tamamen ifa olunmuştur.

Şöyle ki; Patrik efendi işlemeli beyaz örtülü bir ata binerek saray-ı hümayuna geldi. Onun erkanı daha önce gelip huzur-u hümayunda bekliyorlardı. Mevcut bütün ruhbanlar her bir ağızdan padişah duasını yaptılar. Daha sonra padişah hazretleri ayağa

[325] Ahmet Gündüz, "*İstanbul'un Osmanlılar Tarafından Fethi, Türk-İslam ve Avrupa Açısından Önemi*", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, C. 5, S. 17, Bahar 2008, s. 54-57.
[326] İnalcık, a.g.e., s. 111.

kalkıp patrik efendiye ayak öptürüp elleriyle mücevherli bir asa hediye etti. Bu tören Fatih hazretlerinin yüksek siyasetini gösteren bu konudaki delillerdendir"[327].

Fatih Sultan Mehmet'in verdiği bir ferman ile Patrikhane'ye özel bir statü kazandırması, Katolik Kilisesi'ne karşı Osmanlı yönetimini kabul eden Ortodoksları ödüllendirmek demek olduğu kadar, İstanbul Kilisesi'ni Roma'ya karşı yanına almak amacını da güdüyordu[328]. İstanbul'un fethi ardından Osmanlı-Türk Sultanı ile Galata Zımmileri arasında yapılan ahidname ile[329] Osmanlı devletinin bu hesaplı siyaseti, bir buçuk asırdan beri zaman zaman kiliselerin birleşmesi için Papa'ya yapılan müracaatı tamamen kapamıştır.

Aynı zamanda Galata'daki Cenevizlilerle Galata ahalisine de bir fermanla teminat verilmiş ve bu hareketiyle Osmanlı hükümeti gerek Balkanlarda kendi idaresi altındaki ve gerek Mora, Sırbistan, Eflak ve Arnavutluk'taki Ortodoksları samimi olarak kendi idaresine bağlamıştır[330]. Fatih tarafından verilen ilk fermanın aslı kayıp olmakla birlikte genel olarak yüzyıllar boyunca fermanların içeriği değişmediğinden tarihçiler bize onun özünü yansıtmışlardır.

Buna göre fermanda; patriğin dokunulmazlığı, özgürlüğü ve her türlü vergiden muaf olduğu, bu statünün kendisinden sonra gelenlere de sağlanacağı, kendisine verilen imtiyazlardan emri altında bulunan din adamlarının da yararlanabileceği, kiliselerinin camiye çevrilmeyeceği, Rumların kendi aralarındaki davaları yine kendi mahkemelerinde görebilecekleri, evlenme, defin vb. hususlarda kilisenin adetleri gereği görevlerini ifa edebileceği, bayramlarını kutlayabilecekleri, kiliseye ait malların idare ve kontrolünün patriğe ait olduğu, halkın ve patriğin eski haklarının kendi güvencesi altında olduğu hususları belirtilmiştir[331].

---

[327] Şeref, a.g.e., s. 107.
[328] Yuluğ Tekin Kurat, "*Çok Milletli Bir Ulus Olarak Osmanlı İmparatorluğu*" , Osmanlı, C. IV, (Edit; Güler Eren), YTY., Ankara 1999, s. 218.
[329] Hikmet Özdemir, "*Azınlıklar İçin Bir Osmanlı-Türk Klasiği: 1453 İstanbul Sözleşmesi*", Osmanlı, C. IV, (Edit: Güler Eren), YTY., Ankara 1999, s. 225.
[330] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, C. II, TTK. Yay., Ankara 1988, s. 30-31.
[331] Erdem, a.g.m., s. 12.

Fermanda sayılan bu imtiyazların çoğu Osmanlı hakimiyetinde yaşayan diğer zımmi gruplara da aynen tanınmıştır[332]. İslam hukukunun zimmet akdi çerçevesinde gayrimüslimlere tanıdığı bütün hak ve hürriyetler, aynen bu belgede tanınmış ve garanti altına alınmıştır[333]. Bazı yazarların da dikkat çektiği gibi, seçilen patriğin Katolik karşıtı olduğu, bu sistemle gerek kurumlar, gerekse halk bazında Katolik-Ortodoks yakınlaşmasının ve ittifakının önlendiği, Hıristiyan tebaanın Osmanlı yönetimine bağlanmasının sağlandığı gibi yararlar göz önüne alınınca, Fatih'in bu hususta pragmatist davrandığı düşünülebilir. Bununla birlikte, sağlanan hak ve imtiyazlar Bizans'ın ve aynı çağda başka devletlerin kendi azınlıklarına sağladığından daha ileridir[334].

3.Millet Sisteminin İdari Yapılanması

Osmanlı Millet sisteminin idari açıdan en önemli dayanağı, Fatih Sultan Mehmet'in her üç cemaat için de resmi devlet memuru statüsünde birer *millet başı* tayin etmesidir[335]. Devlet nezdinde cemaatini temsil etme ve onların davranışları konusunda sorumluluk taşıma, gerektiğinde Divan-ı Hümayun'da onlar adına söz söyleme yetkisine sahip oldukları için kendilerine "millet başı" denilmişti. Cemaat liderleri yalnızca dini otoriteyi değil, aynı zamanda idari otoriteyi de temsil etmekteydiler[336].

Ayinlerin düzenlenmesi, din adamlarının seçilmesi ve azledilmesi, mabetlerin gelir ve giderleri, çocukların eğitim-öğretimleri gibi konular zımmilerin iç işlerinden kabul edilerek bunlarla ilgili uygulama ve düzenleme yetkisi patrik ve metropolitlere verilmiştir. Millet mensupları dini liderlerin bu yetkilerine rağmen, dini liderlerin veya ruhanilerin kötü idareleri ve suistimalleri ile ilgili olarak doğrudan doğruya Osmanlı Devleti'ne başvurabilmişlerdir[337].

---

[332] İlker Bulunur, "*II. Mehmed Tarafından Galatalılara Verilen 1453 Ahidnamesi ve Buna Yapılan Eklemeler Hakkında Yeni Bilgiler*", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, S. 50 (2009/2), İstanbul 2010, s. 67.
[333] Özdemir, a.g.m., s. 227.
[334] Erdem, a.g.m., s. 12-13.
[335] Adıyeke, a.g.m., s. 6.
[336] Eryılmaz, a.g.m., s. 237.
[337] Özcoşar, a.g.m., s. 130.

Doğu (Bizans) ve Batı (Roma) kiliseleri arasında yaşanan problemler sonucunda Patrik II. Anastasios istifa etmiş ve Ortodoks dünyasının liderliği boş kalmıştı[338]. İlk olarak İstanbul'un fethedilmesinden sonra sultan Mehmet, Bizans İmparatorluğu'ndan tevarüs eden Ortodoks kilisesini canlandırmış ve *Georgios Scholarios Gennadios*'u patrik olarak tayin etmiştir.Patrik sultana bir itikadname sunmuş, sultan da patriğe bir berat ihsan etmiştir[339]. Fatih Rum Ortodokslarının dini şefi olarak *Gennadios*'u onaylayarak O'nun kendisinden önceki patriklerin yetkilerine sahip olduğunu belirtmiştir.

Ortodoksların dini mahkemeleri olacaktır. Mahkemenin üyeleri ruhbandır. Patrikliğe ekonomik imtiyazlar verildiği gibi patrik kendi cemaatine yönelik vergi koyabilecektir. Balkanlardaki bütün Slav halklar, Rum Ortodoks kilisesi altında birleştirildiği gibi Havariyun kilisesini de patriğe verdi. Sonradan patriğin müracaatı üzerine S.T. Vierge de Pamma Carisdos kilisesi patrikhane kilisesi oldu.

Bu kilise Rumeli, Anadolu, Mısır, Suriye, Filistin ve Rus Ortodokslarının ruhani ve idari merkezi haline getirildi. Bulgar kilisesi ise 870'ten itibaren Ortodoks kilisesine bağlıydı. Ortodoks kilisesi patriğin dini ve idari otoritesine bağlı olarak Rum milleti adı altında düzenlendi[340].

Fatih döneminden itibaren, Osmanlı yönetimi çerçevesinde patrik, hem kilisesinin amiri hem de Osmanlı sultanının bir memuru haline gelmiş oluyordu. Patriğin dini yetkileri genişletildi ve ona siyasi yetki de verildi.

O Osmanlı Hıristiyanlarının *Millet başı* veya *Ethnarch*'ıydı.Nitekim bu tarihten Osmanlı'nın yıkıldığı tarihe kadar bu durum aynı şekilde devam edip gitti. Patrik resmi belgelerde artık *millet başı* olarak zikrediliyordu. Doğu Roma'nın fatihi Rum Ortodoksları'nın yanı sıra asırlardan beri Anadolu'da yaşayan Ermeni cemaati için de bir millet başı tayin etti[341]. Ermeni Patrikhanesi ise yine Fatih tarafından 1461'de kuruldu. Bursa metropoliti *Ovakim* patrik olarak seçildi. Yahudi ve Rumlara tanınan yetkiler ona da verilerek Süryani, Habeş ve Kıpti kiliseleri de bu patriğe

[338] Karataş, a.g.m., s. 269-270.
[339] Adıyeke, a.g.m., s. 6.
[340] Gündüz, a.g.m., s. 60-61.
[341] Adıyeke, a.g.m., s. 7.

bağlandı. Ermenilere ait iki bağımsız kiliseden biri olan ve Kudüs'te bulunan patriğe de Yavuz'un Mısır seferi ile diğer Ermenilere tanınan haklar verildi[342].

Ermeni patriğinin görevi de millet başı olarak, idaresine verilen cemaatin işlerini düzenlemek, cemaatle Osmanlı idaresi arasında aracı rolü üstlenmek ve cemaatin sadakatini temin etmekti[343]. Burada dikkat çekici iki husus vardır. Birincisi, Osmanlı topraklarındaki Ermenilerin monoblok bir yapı göstermemelerine rağmen Ermeni cemaati bir bütün haline getirilmeye çalışılmıştır. İkinci ve daha önemlisi de İstanbul'da daha önce olmayan bir merkez-kilise ihdas edilmiştir. Bilindiği üzere kadim Ermeni cemaatinin, tarihsel ve kutsal niteliklerle anılan Ecmiyadin, Sis, Ahtamar ve Kudüs kiliseleri vardı.

Fatih İstanbul'da daha önceden olmayan bir kiliseyi ihdas etmiş, üstelik bu kiliseyi diğerleri üzerine hakim kılmıştır. Bu yeni bir uygulamadır[344]. Zamanla benzer özellikler Yahudiler için de sağlanmıştır[345]. Osmanlı İmparatorluğu tarihinde ilk Yahudi toplumu Bursa'dadır. Orhan Gazi Bursa'yı fethettikten sonra buradaki Yahudilere dokunmadı ve hatta onlara bir havra yapmaları için izin verdi.

İstanbul'un fethinden sonra, diğer Müslüman olmayan halk gibi, Yahudilere de İstanbul'da oturma, havra ve okul yapma, ticaretle uğraşma hakkı verildi.Fatih Mora'daki Yahudileri de İstanbul'a davet edince, bu kez İstanbul'daki hahamhane önem kazanmaya başladı. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'da ilk atadığı hahambaşı *Moses Capsali*'dir. *Capsali*'den sonra Yahudiler, hahambaşılarını kendileri seçmeye başladı. Ancak seçilen hahambaşının padişah tarafından onaylanması gerekliydi. Fatih'ten itibaren İstanbul hahambaşısı gittikçe önem kazandı ve bir süre sonra Osmanlı İmparatorluğu'ndaki bütün Yahudilerin yönetim merkezi oldu[346].

Fatih'in Yahudilerinin hahambaşısı olan *Moses Capsali*'yi tüm Yahudi cemaatinin başkanı olarak ataması ile geleneklerinde ve tarihlerinde olmadığı bir şekilde Yahudileri de tek bir hahambaşının (Grand Rabbi) idaresine aldı.

---

[342] Gündüz, a.g.m., s. 60-61.
[343] Erdem, a.g.m., s. 13.
[344] Adıyeke, a.g.m., s. 7.
[345] Kurtaran, a.g.m., s. 60.
[346] Ercan, a.g.e., s. 117-118.

Hahambaşılık bizzat Osmanlı tarafından icat edilmiş bir kurumdur ve Yahudilik inancı içinde olmayan bir hiyerarşik örgütlenmeyle Yahudi ruhbanları bu hahambaşılık kurumuna tabi kılınmıştır. Tek başına bu çaba bile somut olarak idari ve siyasi organizasyona işaret etmektedir[347].

Fatih'ten sonraki devirlerde çeşitli ülkelerden ve özelikle, İspanya, Portekiz, Fransa, İtalya'daki katliamlardan kaçıp kurtulabilen Yahudiler, Hıristiyan Avrupa'dan çok daha iyi şartlarda yüzyıllarca rahat yaşadıkları Osmanlı topraklarına göç ettiler. Pek çok Avrupa Yahudi'si Filistin, Suriye ve Mısır'a yerleşti. Yavuz Mısır'ı fethettiğinde oradaki "**reis**" olarak adlandırılan dini başkanlarının yetkilerini kaldırarak İstanbul'a bağladı. Hahambaşı böylece ülkedeki tüm Yahudileri temsil etmeye başladı[348].

Rum Ortodoks cemaatinin idaresini geleneksel kiliselerinin devamı olarak kurgulayan Fatih Sultan Mehmet, Ermeni ve Yahudi cemaatlerinin örgütlenmesini, geleneksel tutumları tamamen yok etmeden ama daha çok kendisinin düzenlediği yeni bir örgütlenme şeması ile merkeze bağlayarak oluşturdu. Her üç cemaatin reisleri de resmi statüye sahip ve sultanın atama fermanı ile tayin edilmiş devlet görevlileri idi.

Sultana karşı sorumluydular ve cemaatlerinin sorumluluğu onlara tevdi edilmişti.İdari hiyerarşide sultan tarafından atanan millet başının da alt yönetici ve ruhbanları atama yetkileri vardı. Yahudiliğin daha informel olan ibadethane örgütlenmesine karşın Ermeni ve özellikle Rum kilisesi çok formel bir hiyerarşik yapıya sahiptir. Dolayısı ile bu kiliselerin ve bölge metropolitlikleri görevlilerinin atanmasında her iki millet başının önemli yetkileri vardı[349].

Görüldüğü gibi Osmanlı Devleti'nin imparatorluk statüsüne ulaştığı II. Mehmet döneminde, kiliselerin devlet kontrolünde örgütlenmesi ile "devletin organize ettiği" millet sistemi başlamıştır. Bu sistem içerisinde yer alan cemaatlere XV. yüzyıldan XIX. yüzyıl sonlarına kadar "Millet" denilmiştir. Gayrimüslim topluluklar her zaman ve her coğrafyada millet olarak isimlendirilmeseler de, devlet tarafından

[347] Adıyeke, a.g.m., s. 7.
[348] Gündüz, a.g.m., s. 61.
[349] Adıyeke, a.g.m., s. 7.

organize edilen millet sistemi içerisinde yaşantılarını sürdürmüşlerdir. Osmanlı yönetim sisteminde Ortaçağ yönetim geleneklerine uygun bir şekilde bireysel mensubiyet değil, cemaatsel mensubiyet esas alınmıştır. Bu anlamda devlet, bireyi değil, bireye toplumsal statü kazandıran grupları/ cemaatleri muhatap kabul etmiştir[350].

4.Millet Sisteminin Hukuki ve Sosyal İçeriği

İmparatorlukta yaşayan gayrimüslimlerle Müslümanlar arasındaki ilişkilere bakılacak olursa her iki topluluğun kendi içlerinde olduğu gibi, bazen de birbirleri ile olan ilişkilerinde meydana gelen anlaşmazlıkların günlük hayatın içerisinde olabilecek türden münakaşalar olduğu şer'iyye sicillerinde bulunan kayıtlardan anlaşılmaktadır.

Böyle bir olay, 1834 Ağustosu başlarına tarihlenen bir belgede bulunmaktadır. Bolulu bir Ermeni, İstanbul'a yazdığı arzuhalinde, babası keresteci Vasil'in, yine kereste tüccarlarından Hacı Alioğlu Mustafa Çavuş tarafından tabanca ile vurulduğunu bildirmiştir.

Bolu'daki yetkililere gönderilen emirnamede, Mustafa Çavuşun kaçtığı Akçaşehir kasabasında yakalanıp, mahkeme edilmesi, sonra da kendisine gereken cezanın verilmesi istenmektedir. 10 Nisan 1840 tarihli diğer bir belgede ise Bolu'da Debbağlar Mahallesi sakinlerinden Bakkal Çalıkoğlu Arif İbn Molla İbn Elhac Mehmed, Ankaralı Karaçor adındaki bir zımmiyi mahkemeye şikayet etmektedir.

Belgeye göre adı geçen Müslüman şahıs, zımminin kahvehanesinde, kahvehane sahibince dövülmüş, setresinin yakası yırtılmış ve küfredilerek oradan kovulmuştur. Mahkemece Karaçor suçlu bulunmuş, kendisine şer'an tazir lazım geldiği ve setrenin bedelinin ödenmesi gerektiği kararına varılmıştır[351]. Bununla birlikte istemeleri halinde Osmanlı mahkemelerine de başvurma hakları vardı ki şer'iyye sicillerinde on binlerce gayrimüslimin hemen her konuda şer'i mahkemelere başvurduğu ve meselelerine İslam hukukuna göre çözüm istedikleri görülmektedir[352].

[350] Kurtaran, a.g.m., s. 61.
[351] Demirağ, a.g.m., s. 23-24.
[352] Karataş, a.g.m., s. 271.

Bu durumun en önemli sebeplerinden biri kuşkusuz kadı mahkemelerinin tarafsızlığıdır. Nitekim 1786-1834 yıllarını kapsayan 50 yıllık Kıbrıs Şer'iye Sicilleri üzerinde yapılan bir çalışmada, adadaki Müslüman Türklerle, Rumlar arasında ihtilaf konusu olan yedi dava bulunduğu ve bunlardan altısını Rumların kazandığı tespit edilmiştir[353]. Bu tür münakaşalar dışında, kompartımanlar arasında ilişki azdır, çatışma da. Modern toplumdaki azınlık ferdi gibi çevre ile yarışma, kimlik ispatı, asimile olma veya direnme dolayısıyla çatışmacı davranışlara girme gibi durumlar söz konusu değildir.

Bu gibi rekabetler ve cemiyet hayatında kozmopolit seçkinler içine girmek için çekişmeler, Osmanlı cemiyetinde son asırdaki uluslaşma ve modernleşme ile başlamıştır[354]. İdaredeki hoşgörü, imtiyazlar verilerek halka yansıtılmıştır[355]. İşlenen suçlar karşısında Gayrimüslimlere verilen cezalar incelendiğinde Müslümanlara göre daha hafif cezalara çarptırıldıkları anlaşılmaktadır, örneğin, Süleyman Kanunnamesi'nde zina ile ilgili suçlarda gayrimüslimlerin, aynı suçu işleyen Müslümanlara göre yarı yarıya daha az cezaya çarptırılacağına dair hüküm bulunmaktadır[356].

Hepsinden önemlisi gayrimüslim bir kişi iki ayrı hukuka tabi idi. Bunlardan birisi cemaatin kendi iç hukuku, bir diğeri de Osmanlı yönetiminin üst hukuku idi. Örneğin, Tanzimat dönemine kadar milletlerin nüfus defterleri kilisede tutulurdu. Evlenme, boşanma gibi hukuksal işlemler, milletin kendi iç hukuku ile ve kendi mahkemelerinde uygulanıyordu. Bununla beraber boşanan bir çift kimi zaman ilanını gidip kadı siciline de işletebiliyordu. Yine kadı sicillerinde, farklı milletlere mensup kişilerin tereke paylaşımı için kadı mahkemelerine başvurdukları da görülmektedir. Hukuk açısından bir başka sorun şahitlik kurumudur.

İslam hukukuna göre bir gayrimüslimin, Müslüman üzerine şahadeti mümkün değildir. Dolayısıyla, XIX. yüzyıl ortalarına kadar bu gelenek sürmüştür[357]. Diğer

[353] Poş, a.g.m., s. 602.
[354] Ortaylı a.g.m., s. 67.
[355] Erdem, a.g.m., s. 15.
[356] Demirağ, a.g.m., s. 19.
[357] Nuri Adıyeke, "*Islahat Fermanı Öncesinde Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi ve Gayrimüslimlerin Yaşantılarına Dair*" , Osmanlı, C. IV, (Edit; Güler Eren), YTY., Ankara 1999, s. 258.

taraftan Gayrimüslimlerin, askerlik hizmeti karşılığı olarak cizye ödeme mecburiyetleri vardır.Bu vergi dışında, Müslümanlarla gayrimüslimler arasında bir fark yoktur. Farklı hukuklara tabi olsalar da Devlet, tebaasının tamamına eşit koruma sağlamış ve eşit muamele etmiştir. Hıristiyan tebaanın ayinlerini yerine getirmelerine, kitap ve ikonlarını taşımalarına ve bayramlarını açıkça kutlamalarına karışılmamıştır. Ana dillerini kullanmaları serbest olup,kendi mülkiyetlerinde istedikleri gibi tasarruf etme, ticari faaliyetlerde bulunma ve seyahat etme özgürlükleri garanti edilmiştir[358].

Tarihte en büyük gayrimüslim nüfusu idare eden Osmanlılar, İslam hukukunun getirdiği yükümlülük ve kayıtlamaları ayrıntıda bazı ilaveler yaparak düzenli bir şekilde belirlemiş ve uygulamışlardır. Gündelik hayatta çok geniş yansımaları olan bu ayrıntılı hükümlerden diğerleri ise şöyledir; Gayrimüslimler Müslümanlara has kıyafetleri giyemezler, ata binip silah taşıyamazlar, dini ibadetlerini Müslümanların gözü önünde icra edemezler, çan çalamazlar, yeni ibadethane açmaları veya eskilerini tamir etmeleri izne bağlıdır, evlerini Müslümanların evlerinden yüksek yapamazlar ve açık renge boyayamazlar.

Bu gibi yükümlülükler tamamiyle bir hukuk sistemi içinde düzenlenmiştir. Bu sistem içinde zımmilere dönemin dünyasının azınlık dinlerine tanıdığı hakların çok ilerisinde haklar tanınmıştır[359].

[358] Erdem, a.g.m., s. 15.
[359] Türköne, a.g.e., s. 43-44.

5.Batılı Müdahalesi ve Sisteme Etkisi

Şüphe yok ki Osmanlı millet teşkilatı altı asrı aynı yapı içinde geçirmemiştir[360]. Değişen şartlar ve zaman içerisinde bu sistemde de birtakım bozulma ve değişimler meydana gelmiştir. Bu bozulmaların temelnedeni ise değişen şartlara bağlı olarak ortaya çıkan Batı etkisi ve değişimlerdir[361]. Avrupa ülkelerine birbiri arkasına verilen kapitülasyonlar ve buna bağlı olarak Osmanlı askeri gücünün giderek zayıflaması, Batılı devletlerin Osmanlı ülkelerine müdahalelerine engel olamadı.

Batı emperyalizminin Ortadoğu'ya ticari, siyasi, askeri, ve kültürel alanlarda sarkmış olması, bu ülkelerde Osmanlıların gerçekleştirmek istedikleri "dini-siyasi cihanşümullük" fikrini temelden sarsmıştı. Gayrimüslimler İslam-Türk ve medeniyetini çok iyi bildikleri gibi XVIII. asırda Batı kültür ve edebiyatı ile de yakından temas etmeye başladılar. Batı etkisi, Hıristiyan halk kitlelerinin hayatı üzerinde etkisini göstermeye başladı.

Diğer taraftan, Batılı devletler kapitülasyonlarla elde ettikleri imtiyazlarla gayrimüslim tebaa üzerinde bir "himaye hakkı" elde etmişlerdi. Bu konuda ilk önemli adımı atan Fransa'dır. Cizvit papazlarından oluşturduğu misyoner teşkilatı ile Osmanlı topraklarında başlattığı Katolik propagandasının amacı yalnız dini değil, iktisadi ve ticari düşüncelerinin tatbiki idi. Özellikle 1673 kapitülasyonlarından sonra Osmanlı gayrimüslim cemaat arasında Katolik mezhebine geçmeler artmıştı.

Fransa'nın himayesi ve ticari imtiyazlar Osmanlı gayrimüslimlerine cazip gelmiştir. Fransa'nın yardımlarıyla misyoner okullar ve matbaalar açılarak yoğun bir propaganda faaliyeti başlar. Ermeni ve Rum kiliseleri buna karşı tedbir alınması için Osmanlı Hükümeti'ni sıkıştırırlar. Babıali bu baskılar üzerine 1701 yılında misyonerleri sıkı bir takibe başlayıp matbaalarını kapatır ve Osmanlı gayrimüslimlerin mezhep değiştirmelerini yasaklar. Babıali'nin bu tedbirlerine rağmen Katolik propagandası devam etti. 1740 tarihli Kapitülasyon Antlaşması ile 1620'de bir fermanla Fransa'ya verilmiş olan dini haklar ve Kudüs'teki Katoliklere ait mukaddes

[360] İlber Ortaylı, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi*", Türkler, C. 10, YTY., Ankara 2002, s. 397.
[361] Kurtaran, a.g.m., s. 63.

yerler üzerindeki tasarruf haklarının teyit edilmesi, Katolik mezhebine geçişleri arttırdı.

Başta İngiltere olmak üzere Protestan ülkeler önce Katolik propagandasına karşı Osmanlı Hükümeti'ni desteklerken, daha sonra onlar da bu gibi faaliyetlere katıldı. İngiliz Protestan misyonerleri de 19. Asır başlarından itibaren propaganda faaliyetlerini yoğunlaştırdı. Daha sonra Amerika, Almanya Hollanda ve diğer Avrupa devletleri de bu himayeci politikaya başladılar[362]. 1774 Küçük Kaynarca Anlaşması'na dayanarak Ortodoks milleti üzerinde himaye hakkı iddia eden Rusya'yı, Katolikleri savunan Fransa, protestanlığı savunan İngiltere ve Amerika izlemiştir. Böylece sorun uluslararası bir görünüm aldı.

XIX. Yüzyıla kadar saf, dinî karakter taşıyan milletler artık ulusçu idealle bölünmeye başlamışlardır[363]. Gayrimüslim unsurların milliyetçilikle tanışmalarının yanı sıra, XVIII. Yüzyılın ikinci yarısından sonra Rusya ile başlayan, bu unsurların başka yönetimlerce himaye altına alınması istekleri, Tanzimat döneminde gayrimüslim cemaatlerin dinamiklerinden birisi haline geldi. Osmanlı İmparatorluğu'nun tebaası olan gayrimüslimler artık Doğu Sorunu'nun da bir parçası idi[364]. Devletin güçlü zamanlarında iyi işleyen millet sistemi, devlet zayıfladıkça yıkılmayı hızlandıran en önemli nedenlerden bir olmuştur.

Uyanmaya başlayan ulusçuluk duyguları doğal olarak ulusal devlet isteğini gündeme getirmiştir. Böylece Osmanlı Devleti'nde millet sözcüğü artık anlam değiştirerek bugünkü kavramı çizmeye başladı. Sırp, Rum, Romen, Bulgar, Ermeni, Arnavut ve Araplar ulusal duygularla ayaklandılar. Batı ülkeleri kendi uyruklarına Osmanlı Devleti'nin tek yanlı bağış olarak verdiği kapitülasyonlardan veya ikili anlaşmalardan doğan imtiyazlardan zımmileri de yararlandırmaya başladılar. Fransa ya da Rusya kutsal yerlerle ilgili olarak verilen himaye hakları bu ülkelerin baskısıyla zımmilere de teşmil edildi[365].

---

[362] Küçük, a.g.m., s. 211.
[363] Gündüz, a.g.m., s. 60.
[364] Adıyeke, "*Uzlaşma Modeli*", s. 11.
[365] Gündüz, a.g.m., s. 60.

Osmanlı milletleri içinde Rumlar kuşkusuz sosyo-ekonomik bakımdan en ileri düzeyde olup, gayrimüslimler arasındaki aydın ve esnaf sınıfları içinde büyük bir çoğunluğu teşkil ediyorlardı. İşte Osmanlı'nın kendilerine kazandırdığı bu olanaklardan yararlanarak, Grek hayranı Hıristiyan Avrupa'nın müdahalesi sayesinde kıta Yunanistan'ında bağımsızlıklarını kazanabilmişlerdi. Yunan bağımsızlık hareketi imparatorluğun temellerini sarsmaya başlayacaktı[366].

Avrupa' da gelişen milliyetçilik düşüncesi işlevini yitiren sistemin toplumsal dayanaklarını hızla dönüştürerek varlık zeminini ortadan kaldırmıştır[367]. İşte 19. yüzyılda bu güç, Güneydoğu Avrupa'nın egemeni olan Osmanlı Devleti'nin kapılarını zorlamaya başladı[368]. Bu çerçevede Osmanlı gayrimüslimleri XIX. asır başlarından itibaren bugünkü anlamda birer millet olarak ortaya çıkmak için bir takım faaliyetlere başladılar.

Böylece Batılı güçlerin kışkırtma ve destekleri sonucunda ortaya çıkan Yunan bağımsızlığı (1829) ile "Millet sistemi" ilk defa parçalanmıştır. Yine Batılı güçlerin kışkırttığı Mehmet Ali Paşa İsyanı Osmanlı Devleti'nin güçsüzlüğünü ortaya koyarak toplumda devlete olan güveni sarsan son bir hadisedir. Bunun sonucunda klasik dönemde oldukça iyi bir şekilde işleyen Osmanlı yönetim yapısı ve toplumsal düzeninde zamanla bozulmalar meydana gelmiş ve devlet ileri gelenleri bu bozulmaların önüne geçebilmek için çeşitli çözüm yolları arayışı içerisine girmişlerdir[369].

---

[366] Kurat, a.g.m., s. 219.
[367] Gürsoy Akça, "*Osmanlı Millet Sisteminin Dönüşümü*", Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi, C. 6, S. 1, Elazığ 2007, s. 62.
[368] Oral Sander, Siyasi Tarih(İlkçağlardan 1918'e), İmge Kitabevi Yay., Ankara 2006, s. 290.
[369] Kurtaran, a.g.m., s. 64.

6.Sistemin Bozulması ve Düzeltme Çabaları

İletişimin yaygınlık ve yoğunluk kazandığı, her azınlığın milli kimliğini idrak etmeye başladığı ve devletin otoritesini kurmakta güçlüklerle karşılaştığı bir dönemde Osmanlı devletinin parçalanma dinamikleri harekete geçen coğrafyayı bir arada tutabilmek için başvurabileceği tek politika vardı: Gayrimüslim azınlıkları Müslümanlarla eşit vatandaşlar haline getirmek ve ideolojik bir bağlılık oluşturmak.

II. Mahmut'un din ayırımını mabetlerle sınırlı tutan eşitlikçi beyanları ve Tanzimat Fermanı'nda "devlet ve millet gayreti ve vatan muhabbeti" arttırma yolundaki istek, bu yönelişin hakkıyla fark edilmesini gösterir[370]. Geniş anlamda Tanzimat, Osmanlı devlet yapısında ve devlet toplum ilişkilerinde yapılan düzenlemeleri ifade eder[371]. Devletin iç ve dış sorunlarının zirveye tırmandığı 1830'lu yıllarda, öncelikle iç barışı sağlamayı amaçlayan ve *Gülhane Hatt-ı Hümayun*'u olarak sunulan reformlar paketinde, *vatan ve millet* sözcükleri ilk kez göze çarpıyordu.

İmparatorluğun, yani vatanın kurtarılabilmesi için, bütün milletlerin padişahın egemenliği altında kardeşçe birleşmelerine ihtiyaç vardı. Bu yapılmaksızın iç barışın korunamayacağı bilincinde olan devlet adamları, 1839 Tanzimat ve 1856 Islahat Fermanları ile gayrimüslimlerle Müslümanları adalet ve vergi bakımından eşit aldıkları gibi, kamu sektörünün kapılarını onlara açıyorlardı[372]. İngiltere'nin ve diğer Avrupa devletlerinin can damarı ise, İmparatorluğun bütün uyrukları arasında tam bir eşitliğin sağlanması noktasında odaklaşıyordu. Bundan beklenen de, özellikle Hıristiyan unsurların korunması ve gelişmelerinin sağlanmasıydı.

İşte başta 1839 Tanzimat fermanı ve 1856 Islahat fermanı olmak üzere Tanzimat'ın esas icraatı bu bağlam içinde ortaya çıkmıştır. Nitekim 1839'da tanınan hakları yetersiz, verilen sözleri de tutulmamış sayan batılı devletler 1856 Paris Barış Konfernası öncesinde, Osmanlı Devleti'ni Rusya'nın müdahalelerine karşı korumanın bedeli, Avrupa devletleri ailesine kabul edebilmenin de koşulu olarak isteklerinin

[370] Türköne, a.g.e., s. 46.
[371] Bülent Tanör, "*Anayasal Gelişmelere Toplu Bir Bakış*", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C. 1, İletişim Yay., İstanbul 1985, s. 13.
[372] Tekin, a.g.m., s. 219.

düğüm noktası yine Hıristiyan haklara tanınacak olan haklardı. Bu nedenle fermanın bir dış baskı olduğu açıktır[373]. Millet sistemi 1860'lı yıllarda yeniden düzenlendi.

Daha önceki, Hatt-ı Şerif (1839) ve Hatt-ı Hümayun (1856) ile birlikte, gayrimüslimlerin merkezi ve bölgesel düzeydeki önemli yapılarda gereken şekilde temsil edilmeleri sağlanmıştı. Hatt-ı Hümayun'un ilanından üç ay sonra ilk Hıristiyan delegeler Meclis-i Vala-yı Ahkam-ı Adliye'ye atandılar. Bu gayrimüslimler sadece bütün Osmanlı tebaasını ilgilendiren konular tartışıldığında oturup oy veriyorlardı. 1867'den itibaren Konsey'in gayrimüslim üyeleri sadece belli durumlar için değil, Müslüman meslektaşları gibi sürekli olarak sandalye sahibi oldular[374].

Bu çerçevede Tanzimat ve özellikle de Islahat Fermanı'nın getirdiği yeni haklarla Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan azınlıkların durumu Müslümanlara nazaran çok daha iyi bir duruma gelmiştir. Bu şekilde 1839 ve 1856 tarihli iki imparatorluk fermanında bahsedilen politikalar ve diğer kanunların yürürlüğe girmesi, gayrimüslim halkın güvenlik, eşitlik, adalet ve hukuk mahkemelerinde yeterli derecede temsil edilmelerini sağlamıştır[375]. Tanzimat'tan sonra bu şekilde cemaatlerin her biri, laik unsurların da cemaat idaresine katılma talebiyle yavaş yavaş birer nizamname çıkarttırmış, patrik ve ruhani kurulların yanında millet meclislerinin teşekkülü safhasına girilmiştir.

Böylece millet teşkilatı adeta bir şahsiyet-i hükmiye kazanıyor; cemaatlerin vakıf, okul ve ictimai tesislerinin idaresi ve denetimi bu meclislerin eline geçiyordu. Patrikhanelerin yetkileri azalıyor, ruhban dışı laik unsurların idarede ve fikir hayatında rolü artıyordu.

İmparatorluğu kompartımanlara dayanarak yönetme sistemi, II. Meşrutiyet yıllarında ''Kiliseler Kanunu'' ile vazgeçilen ve bu hata sonucu millet grupları arasındaki gerilimin azalmasıyla ulusçu hareket ve birleşmeleri arttıran sonuçlar doğurmuştur[376]. Son olarak, etnik gruplar ve milliyetler, Osmanlı Devleti'nin tarihi anayasaları olan 1876 ve 1909 anayasalarında tanınmıştır. Buna göre imparatorluk

[373] Tanör, a.g.m., s. 13-16.
[374] Khan, a.g.m., s. 233.
[375] Kurtaran, a.g.m., s. 66.
[376] Ortaylı, a.g.m., s. 397-398.

tebaasının hukuk eşitliğine dayanan Osmanlı birliği siyaseti ilk olarak Tanzimat devrinde kendini göstermiştir. Ardından 1856 Islahat Fermanı'nın temel yapısını oluşturmuş ve nihayet 1876 Kanûn-i Esasi'de "Devlet-i Osmaniye tabiiyetinde bulunan efradın cümlesine her hangi din ve mezhepten olursa olsunlar bila istisna Osmanlı tabir olunur" maddesinde kesin şeklini bulmuştur[377].

[377] Kurtaran, a.g.m., s. 66.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

A.HİCRİ 1845 TARİHLİ NÜFUS DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışma konumuzu teşkil eden defter Hicri 1261(1845) tarihli defter olup, bugünkü Diyarbakır merkez Sur[378] ilçesi ile ilgili re'âya defteridir. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Nüfus Defterleri Kataloğu'nda NFS.d koduyla 3731 numarada kayıtlıdır. Miladi 1845 sayım sonuçlarına göre Diyarbekir eyaleti merkez kazası(Amid) gayrimüslim nüfusunu ihtiva etmektedir.

3731 numaralı bu defterde hiç Müslüman nüfus kaydedilmemiştir. Bundan dolayı aynı tarihte Müslüman nüfus ile ilgili bir sayım yapılmış olsa dahi müslim-gayrimüslim nüfusun sayımda ayrı defterlere kaydedilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Fakat arşivlerde h.1261(1845) veya önceki tarihlerde yapılıp sonuçlandırılmış olan Müslüman nüfusun kaydedildiği herhangi bir deftere rastlanmamaktadır. Bu sebeple üzerinde çalıştığımız bu defter Diyarbakır merkez kazasında yapılmış ilk modern nüfus sayım defteri olması ihtimali kuvvetle muhtemeldir.

Araştırma konumuzu teşkil eden defter 29x78 ebadında 177 varaktan oluşmaktadır. Defterin bn2-3b, 6b-ba, 171b-172a, 177a-177b sayfaları boş bırakılmış, mükerrer varak numarası 78'dir. Defterin kapağında sol üste köşede yazılmış olan "bn1" numarası sonradan yazılmış olduğu anlaşılmaktadır. Zira bundan sonraki numaralandırma sayfa esası ile değil varak usulü ile numaralandırılmıştır. Biz transkripsiyon sırasında defteri varak usulü çerçevesinde, her varağı kendi numarasıyla transkribe ederek numaralandırdık.

Buna göre hangi hanenin veya numaranın(kişinin) defterin neresinde yer aldığı varak, hane ve şahıs numarasından yani "*Nfs.d. nr. 3731, vr. 12, hane 1, no:1*" gibi numaralardan takip edilebilir.

Yine kapağın orta bölümünde defterin tutulduğu tarihte bir kısmı silik ise de okuyabildiğimiz kadarıyla Osmanlıca olarak "*Tahrir-i Diyarbekir*" yazısı bulunmaktadır. Ayrıca defterin başında kayıt amacı yazılmamış olup fihristi yoktur.

[378] Defterin orijinal nüshasında "*Sur*" ismi kullanılmamıştır. Alan incelememiz sırasında defterde sayımı yapılan tüm mahallelerin bugün bu ilçede bulunduğunu tespit ettik. Bu ilçe aynı zamanda eski ismi Osmanlı Belgelerinde Diyar-ı Bekr(Diyarbakır) eyaletinin merkezi olan Amid kazasına tekabül etmektedir.

Defter 4 numaralı varak ile başlamakta ve kapaktan sonraki 1, 2, 3 numaralı varaklar ve 7, 8, 172 numaralı varaklar aldığımız nüshada yoktur.

Bundan da anlaşıldığı üzere bu varaklar arşivde yıpranmış veya herhangi bir şekilde kaybolmuş olduğu muhtemeldir. Defterin başlangıç tarihi olarak bilgi formunda ve defter kapağında Hicri 5 muharrem 1261 tarihi geçmekte ise de deftern başlarında bu tarih hiçbir yerde geçmemektedir. Bu sebeple bu tarihin kayıp olan ilk varaklarda yer aldığı düşünülebilir. Defterin bitiş tarihi ise son varakta geçtiği üzere 5 zilhicce 1261 tarihidir.

Dördüncü varaktan başlanarak ilk önce "*millet-i Ermeniyân Kuraha*" başlığı altında Ermeni nüfusunun bulunduğu mahalleler tablo halinde yazılmıştır. Bu tabloda Fatih Paşa Mahallesi'nden kayda başlanarak Ermeni nüfusunun bulunduğu 34 mahalle yer almaktadır. Tablonun en alt satırında bunların toplam hane ve numaraları yer almaktadır. Aynı usulle bundan sonraki gayrimüslimler de "*millet-i Keldani*", "*Millet-i Katolik Ermeniyân*", "*Milet-i Süryâni*", "*Millet-i Katolik Süryaniyân*", "*Millet-i Rum*", "*Millet-i Katolik Rum*" başlıkları altında 6. varak dahil olarak sırası ile mahalle bazında ayrı ayrı kaydedilmişlerdir. Bu tabloların sonunda "*CümleYekûn Millet-i Ermeniyân*","*Cümle Yekûn Millet-i Keldâni*", "*Cümle Yekûn Millet-i Katolik Ermeniyân*","*Cümle Yekûn milleti-i Süryani*","*Yekûn Rum Milleti*'', "*Yekûn Cümle Millet-i Rum Katoliği*" denilerek kaç kişi ve hane oldukları, toplam hane sayısı "*Hânehâ*'', Toplam kişi sayısı ise ''*Numara''* tabirinin altına rakamlarla kaydedilmişlerdir.

Yahudi milletinin bulundukları mahalle isimleri ise diğer milletlerde olduğu gibi bir tablo ile verilmesi gerekirken herhangi bir tablo ile verilmemiştir[379]. Son olarak 6. varakta "*Diyarbekir'de sakin ve mütemekkin re'âyâ ve Yahudi ve gurebâ*" başlığı altında tüm milletlerin bulunduğu hanelerin sayı ve numaraları tek tabloda rakamlarla verilmiş, Yahudilere de bu tabloda yer verilmiştir. Defterde her milletin sayımı katolik olup olmamalarına göre bir ayırıma tabi tutularak nüfusları ayrı ayrı yazılmıştır[380].

[379] Defterin Yahudi milletine ait bölümlerinden söz konusu Yahudilerin bulunduğu mahalle isimlerini tespit etmek mümkün olup çalışmamızın ilerleyen bölümlerinde bu mahalleler liste halinde verilecektir.

[380] Ancak Katolik olmayanlar Ortodoks, Protestan vs gibi adlarla belirtilmemişlerdir. Örneğin Ermeniler "*millet-i Ermeniyân*" ve "*millet-i Katolik Ermeniyân*" diye iki ayrı grupta tasnif edilmiş

Sayım işlemi sırasında Ermeniler, Katolik Ermeniler ve Keldanilerin sayımı Fatih Paşa mahallesinden başlanarak yapılmıştır. Süryaniler 'Us Paşa[381], Rumlar Sulukiye, Katolik Rumlar ise Hasırlı mahallelerinden başlanarak kaydedilmişlerdir.

Yahudi milletinin sayımı ise Arap Şeyh mahallesinden başlamaktadır. Nüfusun başladığı ilk mahallelerden sonraki mahalle sıraları ise her millette aynı değildir. Örneğin Ermeni, Katolik Ermeni, Keldani nüfusunun bulunduğu ilk iki mahalle Fatih Paşa ve Arabşeyh iken sonraki mahalleler aynı sırada değildir. Yani Ermeni sayımında üçüncü mahalle Molla Bahaddin mahallesi iken, Keldani sayımında üçüncü mahalle Hüseyin Efendi mahallesi, Katolik Ermenilerde ise Kılbaş mahallesi üçüncü sırada yer almaktadır. Bundan sonraki mahalleler de her millette sıra olarak birbiri ile aynı değildir.

Tabloların yer aldığı 4-5 ve 6 numaralı varaklardan sonra her bir millete ait olan ve nüfusun ayrıntılı olarak başladığı sayfada fihrist olarak "*Diyarbakır derununda vaki' re'âyâ taifelerinden …''* diye devam ederek hangi milletin nüfusu olduğu belirtilmiştir. Ardından fihristin alt orta kısmında mahalle ismi genellikle siyah mürekkeple belirtildikten sonra mahalle ibaresinin altına "*hânehâ*" yani toplam hane sayısı ve "*numara*" toplam kişi sayısı olarak kırmızı mürekkeple yazılmış ve sayımın ilgili olduğu milletin kaç hane ve kaç numaradan (kişi) müteşekkil olduğunu belirten sayılar kırmızı mürekkeple verilmiştir.

Ardından her hane bir aile ve her numara ise o ailede bulunan kişi adedi olarak kaydedilmiştir. Buradaki hane numarası, sıra numarası üstte ve bazı istisnalar dışında genellikle kırmızı mürekkeple yer almakta olup, hane ibaresi ise genellikle siyah mürekkeple yazılmıştır. Ayrıca cizye vergisi verenlerin durumunu belirten ibarelerin yanı sıra cizye vergisi verenlerin ve veremeyenlerin veya hangi düzeyde cizye vergisi verdikleri deftere kayıt edilmiştir. Cizye vergisinden hasta olanlar, yaşlılar ve çocuklar muaf olduklarından bunlara vergi tahakkuku yapılmamıştır. Örneğin cizye vergisi

olup Katolik olmayanların hangi mezhebe bağlı bulunduklarına dair herhangi bir sıfat yazılmamıştır. Bu tasnif defterde yer alan diğer tüm milletlerde de görülmektedir.

[381] Bu mahalle ismi defterde milletlerin bulundukları mahallelere göre tablolaştırıldığı 6 numaralı varakta geçmekte olup nüfusun ayrıntılı olarak verildiği bölümde ve diğer yerlerde geçmemektedir. Ayrıca daha önceki çalışmalarda da bu isme rastlanmamaktadır.

veremeyen iş görmez düzeyde engelli olanlar ve yaşlı kişiler *"amel-mânde"* olarak kaydedilmişlerdir.

Amel-mânde tabiri genellikle kırmızı mürekkeple yazılmakla beraber siyah mürekkeple yazıldığı da olmuştur. Cizye kaydı vergi düzeyine göre a'lâ, ednâ ve evsat şeklinde olup defterimizde bunlar kısaltılarak kırmızı mürekkeple ait olduğu hane numarasının hemen sol tarafına yazılarak belirtilmiştir. Yani 'alâ عا ('â), ednâ نا (Nâ), evsât طا (Tâ) heceleriyle belirtilmiştir.

Defterimizde sadece bir kereye mahsus olmak üzere عا ('â) ibaresi *'âlâ* şeklinde yazılmıştır. Bunun dışında herhangi birinin doğrudan yazıldığı ise görülmemektedir. Bunların yanı sıra م (Mim) ibaresi ile de 0-2 yaş arası çocuklar kaydedilmiş ve bu ibarenin kullanıldığı tüm 0-2 yaş arası çocuklar da cizyeden muaf tutulmuştur.

Eğer kişinin özel bir durumu varsa kendisine ait numaranın hemen üstüne yukarıya doğru yazılmak suretiyle kırmızı mürekkeple kaydedilmiş olup bazı yerlerde yine siyah mürekkeple de yazıldığı olmuştur. *Bâ berât Papaz, amel-mânde-sâil, ticaret hizmetine der 'aliyeye gitmiş, borcu olduğundan firâr, patrik tercümanı oldu, Musul tarafına gitmiş, iki gözden a'mâ, iki gözden 'alîl, divâne ve müteferrik olmağla firâr etmiş, yek çeşm,* gibi daha birçok ibareyi özel durumlar için örnek verebiliriz.

Bazı yerlerde geçen özel durumlarda "*bu dahi/bu dahidir*" denilerek kendisinden önceki kişinin özel durumuyla aynı durumu taşıdığı belirtilmeye çalışılmıştır. Mesela amel-mânde olan şahıstan sonraki kişinin de amel-mânde olduğunu belirtmek için "*amel-mânde*" yazmak yerine "*bu dahi*" denilmiştir[382]. Neticede biz bu gibi ibareleri transkript ederken kişinin yaş kaydını verdikten sonra yazdık.

Ayrıca bazı yerlerde bu gibi özel durumların, ait olduğu numaranın üstünde ayrı olarak değil, yaşı ve eşkâli verilen kişinin adından önce metin içinde yazıldığı da olmuştur. Buna örnek olarak *iki gözden 'alîl Avanes, orta boylu a'mâ Mıkırdiç, orta boylu yek çeşm Avanes, orta boylu yek çeşm divâne Artin* gibi ibareler kişinin lakabı

[382] Yine Ticarete gitmiş kişinin özel durumunda nereye gittiği tarihi ile beraber yazılırken bu kişinin hanesinde hizmetçi olarak çalışan kişinin de hane sahibi ile beraber şehir dışına gittiğini belirtmek için "*bu dahidir"* denilmiştir.

gibi kullanılmıştır. Yine transkript sırasında bu gibi ibareleri ise defterin orijinal haline sadık kalarak aynı şekilde yazdık.

Öte taraftan sayımda kişilerin fiziksel özellikleri dikkate alınarak boy, saç, sakal, bıyık durumları belirtilerek resimleri çizilebilir mahiyette betimlenmiştir. Kişilerin boyları için genellikle *kısa boylu*, *orta boylu*, *uzun boylu*, *uzunca boylu* tabirleri kullanılmıştır. Buradaki *uzunca* tabirini ise kişinin boyunun orta ve uzun aralığında bir derecede olduğunu göstermek için azımsanmayacak çoklukta kullanıldığını görmekteyiz.

Sakal bıyıkların uzun-kısalığı için genellikle *ter bıyıklı*, *az bıyıklı*, *az sakallı*, renkleri için de *kara bıyıklı*, *kumral bıyıklı*, *kır bıyıklı*, *sarı bıyıklı* ve az da olsa *ak bıyıklı*, deyimlerin kullanıldığı görülmektedir. Sakal rengi için *kır sakallı*, *ak sakallı*, *kara sakallı*, *kumral sakallı* ve *beyaz sakallı* olmak üzere beş şekilde kaydedilmiştir. Sakal veya bıyığı olmayanlar ise *köse*, *köse sakallı*, denilerek kaydedilmişlerdir. *Sarı bıyıklı Kirakos, kara bıyıklı Karabet, ter bıyıklı Tomas, az bıyıklı Istepan, kır bıyıklı Kaspar, kumral bıyıklı Arakil, ak sakallı İkob, köse İsak* gibi deyimler sıkça kullanılmıştır.

Kişilerin yaptığı meslekler ise kişilerin isimlerinden hemen önce kaydedilmiştir. Bunlara *orta boylu kalaycı Mardik, uzun boylu kuyumcu Karabet* örnekleri verilebilir. Bu meslek isimlerinin hemen hemen hiç lakap olarak yazılmadığını, kişinin babasının mesleği ile kendi mesleğinin farklı olmasından ve örneğin Kalaycıoğlu yerine kalaycı diye yazılmış olmasıdan, kişinin icra ettiği mesleği olduğunu ve aile ismi yada lakap olmadığı sonucunu çıkarmaktayız.

Defterde kişilerin nereli veya nereden buraya geldiğini gösteren ibareler de sıkça kullanılmıştır. Örnek olarak *uzun boylu kara bıyıklı Liceli çulha Haco, uzunca boylu kara bıyıklı Kulp nahiyesinden Manuk* gibi deyimlerin kullanıldığını görmekteyiz. Ayrıca defterde kişiler baba adlarıyla beraber yazılmışlardır. Bunlar yazılırken de "*oğlu*" anlamına gelen "*veled-i*" kelimeleri kullanılmıştır. *Osib veled-i Mirza, Mihayil veled-i Kiryakis* gibi.

Öte taraftan birçok yerde kullanılmış olan ve hane reisinin amcası anlamında "*'ammı"*, amcasının oğlu anlamına gelen *'ammısı* oğlu ve "*'emmisi oğlu"*, halasının

oğlu anlamına gelen "*bibisi oğlu"* ve "*ümmüzadesi"*, teyzesinin oğlu anlamında "*tiyzesi oğlu*", eşinin bir önceki evliliğinden olan ve üvey oğlu anlamına gelen "*ökke oğlu"* ve "*güveğisi oğlu",* gibi tanımlamalarla da kişilerin kaydedilmiş olduğunu görmekteyiz.

Bunlar dışında "*yeğeni"* hane reisinin kardeşinin çocuğunu, "*bacısı oğlu"* hane reisinin kız kardeşinin oğlu, "*kaynı*" eşinin erkek kardeşini, "*damadı"* kızının veya torununun kocasını, "*enişte*si" ile de hane reisinin kız kardeşinin, halasının veya teyzesinin kocası ifade edilmiştir. Bu ifadelerle beraber bir de "*torunu"* ibaresi ile de hane reisinin çocuklarından birinin oğlu olduğunu göstermekle beraber bu ifadenin olduğu bazı yerlerde torun diye gösterilen kişinin babası hanede yazılmamıştır. Buradan yola çıkılarak adı geçen torunun, babasının hayatta olmadığı[383] ve dedesinin yanında yaşadığı sonucu çıkarılabilir.

Söz konusu kayıtlar içerisinde birçok haneye baktığımızda, amca torununun dahi hane sahibi ile aynı hanede kaydedildiğini ve oldukça geniş aile olduklarını sıkça görmekteyiz. Aslında bu yapı geleneksel doğu ailesinin geniş aile olmasından kaynaklanmaktadır. Nitekim defterde 10 ve üzeri kişi sayısından oluşan ailelere çokça rastlanmaktadır[384]. Defterimizin isimler konusunda çokça rastladığımız ilk özellik isimleri bozma yani sonuna "o" harfi getirme geleneği ile yazılmış olmasıdır[385].

Bu isim bozmaya *Yako veled-i İlya, Şemo veled-i Osib* gibi çok sayıda örnek vermek mümkündür. Biz bu isimleri defterin aslına sadık kalarak aynen olduğu gibi transkript kurallarına bağlı kalarak yazdık. Ancak özellikle meslekleri transkript kurallarına bağlı kalmakla birlikte daha iyi anlaşılması için bugünkü yazım şekliyle yazmayı tercih ettik. Örneğin defterde bahcevan, na'alçeci, temurci, na'albend de gibi

[383] Zira defterde ölmemiş olup sayım sırasında şehirde bulunmayan kişiler gittikleri tarihle beraber nereye gittikleri yazıldığından bu gibi kişilerin hayatta olmadığı söylenebilir. BOA, *Nfs.d*. nr. 3731, vr. 43, hane 86.
[384] BOA, *Nfs.d*. nr. 3731, vr. no: 174, hane: 34.
[385] Zira doğu insanının bir özelliği olarak o bölgede günümüzde de isimlerin bu şekilde telaffuz edildiğine dair bilgiyi alan araştırmamız sırasında yerinde teyit etmiş bulunmaktayız. Günümüzde hala Diyarbakır'da Örneğin Mehmet ismi Memo veya Miheme, Mirza ismi Mirzo şeklinde yaygın olarak kullanılmakta olup bu geleneğin müslümanlar arasında da hem o dönemde hem günümüzde de yaygın olduğu görülmektedir.

meslekleri bugünkü yazım şekliyle, bahçıvan, nalçacı, demirci, nalbant şeklinde yazdık.

Defterde kişiler yazılırken önce hane reisi, sonra varsa oğulları yazıldıktan sonra varsa kardeşleri ve kardeşlerinin oğulları büyükten küçüğe doğru yaş sırasına göre kaydedilmişlerdir. Eğer geniş bir aile ise ve herhangi bir torun var ise onlar da kendi babalarından sonra yazılmışlardır. Bu torun veya oğulların, hane reisinin hangi oğlunun çocuğu olduğunu genellikle çocukların babalarından hemen sonra yazılmış olmasından veya *veled-i* ibaresinden sonra gelen ismin oğlu olarak yazılmış olduğundan anlamaktayız.

Yine aynı şekilde hane reisinin bir damadı, kaynı, amcası, amcasının oğlu, dayısı ve dayısının oğlu, hala ve teyzesinin oğlu aynı hanede yaşıyorsa bunların isimleri hane reisinin varsa çocukları, kardeşleri ve torunları da yazıldıktan sonra yazılmıştır. Aynı şekilde hizmetkârları veya hademeleri var ise bunlar da tüm hane bireyleri yazıldıktan sonra en son sırada yazılmış ve nihayetinde bunların da çocukları varsa kendilerinden hemen sonra yazılmışlardır. Kişiler yazılırken hane reisi yani babası ölmüşse varsa oğlu kaç yaşında olduğu fark etmeksizin hanenin reisi olarak en başta kaydedilmiştir. Sonuç olarak defter yaş sırasını ve kan bağı derecesini dikkate almıştır.

Kişilerin yaşı ise Arapça olarak "*sinn"* tabiri ile belirtilerek en son yazılmış olup biz transkript ederken aslına sadık kalarak olduğu gibi sinn diye yazdık. Bunun yanı sıra genellikle 4 yaş ve üzeri çocuklar *mektebi* adıyla kaydedilmişlerdir. Bu yaştan öncekiler için bazı yerlerde ayrıca sülbünden gelmek, kendi kanından gelmek anlamında "*Sulbî"* tabiri kullanılmıştır. Her ne kadar bir fihristle belirtilmemiş ise de defterin tutulma amacı hususunda defterin son kısmında bu konuyla ilgili bilgi yer almaktadır.

Defter bu tarihte Diyarbakır'da bulunan tüm gayrimüslim nüfusunu "*bir nefer geri kalmadan"* alınacak cizye miktarının yanı sıra bunların sahip oldukları dükanları ve cizye evrağını kontrol amacıyla ve icra ettikleri mesleklerin kaydedilmesine yönelik yapılmış bir nüfus sayım örneğidir.

Ayrıca sayım ile görevli kişiler Alişan Bey ve Defter Nazırı Mesud Bey sayım sırasında görevli kişiler olarak defterde adları geçmektedir. Zira defter hülasasında " *Asakir-i nizâmiye-i cenâb-ı şâhâne 'atik alay âmilerinden Sa'âdetlû Alişân beğ ve nüfus nâzırı fâziletlû Mes'ud Efendi beraber olunduği halde sagîr dükan dükan mu'ayene ve yerlerinde cizye evrakı olup olmadığı tahkik birle ber mûcib-i ta'limât-ı seniyye sebt ve tahrir kılınmıştır*"[386] denilmektedir.

Defter muhteviyat olarak Osmanlı nüfus kayıt usullerinin birçoğunu havi olmasının yanı sıra Osmanlı Millet Sistemi'ni birçok açıdan yansıtmaktadır. Nitekim defter daha önce değindiğimiz gibi sekiz milletin nüfusunu kapsamaktadır. Deftere bakıldığında bu sekiz milletin nüfusu kaydedilirken öncelikle ayrı cemaatler şeklinde, mahalle, hane ve numara bazında ayrı ayrı olmak üzere tasnif edilmişlerdir. Her milletin Katolik grupları da ayrı olarak sayılmış ve kaydedilmişlerdir.

Ayrıca millet başı olan papaz gibi din adamları da ait olduğu milletin nüfusunun başladığı bölümlerde ilk hanede "*Bâ berât millet papazı/babası"* diye kaydedilmişlerdir. Defter tutulduğu sırada nüfus sayımı ile görevli *muharrir*lerinyanı sıra "*her sınıf milletin babası ve kocabaşı ve ruşehri hazır oldukları halde*" diye devam ederek sayım sırasında bunların da görev aldıklarını, *keşiş*, *rahip*, *kocabaş* gibi şahısların imzalarından anlamaktayız.

Bu yönüyle inceleme ve değerlendirmesini yaptığımız bu defter, Osmanlı Devleti'nin gayrimüslim milletlerle ilgili bir işlem yapacağı zaman onlardan sorumlu kişileri de işlem sırasında hazır bulundurmuş olduğuna önemli dayanakları taşıdığı rahatlıkla söylenebilir. Bu aynı zamanda Osmanlı bürokrasisinin tek tek kişileri değil, cemaatleri ve dolayısıyla bu cemaatlerden sorumlu şahısları muhatap aldığının açık bir örneğidir.

[386] BOA. *Nfs.d*. nr. 3731, vr. 177.

1.1845 Tarihli Nüfus Defterine Göre Diyarbakır'da Bulunan Gayrimüslim Milletler

İncelemeye tabi tuttuğumuz 1845 tarihli nüfus defterindeki kayıtlar merkez kazada bulunan gayrimüslim millet gruplarını tespit etmemize imkan vermektedir. Bu dönemde imparatorluğun birçok kazasında olduğu gibi Diyarbakır'da da hemen hemen her dini inançtan gayrimüslim insanların yaşadığı anlaşılmaktadır. Defterde dini ve mezhep aidiyetlerine göre tasnife tabi tutulmuş olan gayrimüslimler genel olarak Hıristiyan ve Musevi olmak üzere iki ayrı dini gruptan oluşmaktadırlar.

Hıristiyanlık inancına mensup nüfusu Ermeniler, Süryaniler, Keldaniler ve Rumlar teşkil etmektedir. Bu gruplar dinsel inanç-ibadet ve gelenek farklılıklarına göre Ermeniler, Ermeni Katoliği, Rumlar, Rum Katoliği, Süryaniler, Süryani Katoliği, Keldaniler, Keldani olarak geçmektedirler. Defterde Musevi inancına mensup kişiler de Yahudi olarak geçmekte olup bunlar için defterin herhangi bir yerinde "*Musevi*" ibaresi kullanılmamıştır. Aynı şekilde Katolik olmayan Hıristiyanlar ise Ortodoks veya herhangi bir mezhep adıyla belirtilmemişlerdir. Bu tarihte nüfus defterine göre Diyarbakır'da bulunan gayrimüslim milletler Tablo 1'de görüldüğü gibidir.

Tablo 3: Nüfus Defterine Göre Diyarbakır Merkez Kazasında Bulunan Gayrimüslim Gruplar

1. Ermeniler
2. Katolik Ermeniler
3. Keldaniler
4. Süryaniler
5. Katolik Süryaniler
6. Rumlar
7. Katolik Rumlar
8. Yahudiler

2.Nüfus Defterine Göre Diyarbakır'da Meslekler

Çalışmamızın özünü oluşturan defter gayrimüslim ahalinin zanaat, ticaret ve diğer birçok işlerde Diyarbakır'da oldukça geniş bir yere sahip olduklarını göstermektedir. Diyarbakır'da icra edilen mesleklere yönelik olarak daha önce yapılmış çalışmalarda genellikle şerriye sicillerinden ve çeşitli arşiv belgelerinden istifade edilerek bu mesleklerin sadece isimleri ortaya konulmuştur. Ancak bu mesleklerle uğraşan müslim ve gayrimüslim nüfusun hangi oranda ve kaç kişi yaptığına dair herhangi bir çalışma henüz yapılmış değildir[387].

Bu açıdan bakıldığında defterimiz her ne kadar sadece gayrimüslim nüfusu ile ilgili olsa da defterdeki kayıtlar 1845 tarihinde Diyarbakır'da yürütülen meslek çeşitleri ve bu meslekleri icra eden gayrimüslimlerin kişi bazında sayılarını ortaya koyma şansı vermektedir[388]. Evliya Çelebi 17. Yüzyılda gezip gördüğü şehrin çarşısında 2008 adet dükkan olduğunu; çilingir, zerger(kuyumcu), haffâf, palancı, kazzâz ve bezzâz başta olmak üzere 366 esnafın dükkanları mevcuttur demektedir[389].

Çelebinin verdiği bilgiye nazaran incelemesini yaptığımız defterden 19. yüzyılın ortalarında da bu mesleklerin çoğunun hala icra edilmekte olduğunu görmekteyiz. Nitekim 1845'te Diyarbakır şehri yukarıda ismi geçen mesleklerin yanı sıra çorbacıdan çıracıya, berberden, aşçıya, bahçıvandan çiçekçiye varıncaya kadar hemen her çeşit meslek türünün var olduğu bir şehir olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunlarla beraber adını ilk defa duyduğumuz ve daha önceki çalşmalarda ismi verilmemiş değişik meslekler olan bükreci, çengûş, dikmenci, gibi meslekler de bulunmaktadır.

1845 tarihinde Diyarbakır'da önemli bir meslek olarak karşımıza çıkan ve Diyarbakır ekonomisi için bu önemini 19. yüzyıldan önce de koruyan çulhacılık

---

[387] XIX. Yüzyılın ilk yarısı Diyarbakır üzerine geniş çaplı bir araştırma yapan Yılmazçelik, Diyarbakır'da faaliyette bulunan esnaf gruplarını çeşitli tevzii defterlerinden, şerriye sicillerinden yola çıkarak 88 farklı mesleği liste halinde vermiş olmakla birlikte bu meslekleri icra eden esnafların sayılarını gösteren belgelere rastlamanın mümkün olmadığını da söylemektedir. Yılmazçelik, a.g.e., s. 450-451.

[388] Bu tarihlerde Diyarbakır'da faaliyette bulunan Müslüman esnaf sayılarını da gösteren herhangi bir belgeden istifade edilecek olursa, ortaya koyduğumuz bu verilerle beraber Diyarbakır'ın bu dönemlerde faaliyette bulunmuş müslim-gayrimüslim esnaf sayısı ve meslek çeşitleri ortaya konulmuş olacaktır.

[389] Çelebi, Seyahatname, C. 4, s. 28.

Diyarbakır'da 19. yüzyıl ortalarında gayrimüslimler arasında en yaygın meslek olarak görülmektedir.

Bir çeşit dokumacılık mesleği olan çulhacılık işini yapanlar sayı olarak defterde 562 usta olmak üzere kalfa çırak gibi yardımcılarla beraber 727 kişiden oluşmaktadır. Nitekim 17. yüzyılın sonlarında bile dokumanın Diyarbakır ticaretinde ve üretim hayatında önemli yer tuttuğunu, 1685-1686 yılları arasında Diyarbakır'da bulunmuş olan Cizvit Philippe Avril, Diyarbakır'da önemli ticaret malları, yörede üretilen iki ürün kırmızı pamuklu dokuma ve kırmızı sahtiyandı demektedir[390].

Oysa 1691 tarihli Diyarbakır cizye defteri üzerinde çalışma yapan Mehmet Salih Erpolat[391], XVII. yüzyılın sonlarında Diyarbakır'da en yaygın mesleğin çulculuk olduğunu söylemektedir. Buradan hareketle 1845'lere kadar çulculuk mesleğinde gayrimüslimlerin yerini müslümanların almış olduğu söylenebilir. Zira defterimizde gayrimüslim milletlerin toplamı olan 3.225 kişilik çalışan nüfusundan çulculuk işini yapan sadece 6 kişi görünmektedir.

1845 yılında Diyarbakır'da gayrimüslimlerin icra ettiği en yaygın meslekler çulhacılıktan sonra dikici, Irgat, tüccar, berber, etmekçi, debbâğ, eskici, kuyumcu, kazzâz, basmacı, kazancı, boyacı, tütüncü, çilingir, hamal ve kasap gibi meslekler gelmektedir. Bununla beraber gayrimüslimler tarafından çok az icra edilen meslekler de vardır. Örneğin 1 Allaf, 1 bahçıvan, 1 bekçi, 1 baklacı, 1 fırıncı, 1 kabzacı, 1 kadayıfçı, 1 çadırcı, 1 çaputçu, 1 çıracı, 1 çiçekçi, 1 çorbacı, 1 meyveci, 1 kapıcı, 1 kırbaççı, 1 samancı, 1 yüncü ve 1 sarraf gibi meslekler bunlardan bazılarıdır.

Aşağıdaki tabloda sayılarıyla beraber verdiğimiz meslekler ve bu meslek çalışanlarının toplamları rakamlarıyla beraber verilmiştir. Tablodan gayrimüslimlerin Diyarbakır'da hangi meslekte kaç kişi çalıştığı, bununla birlikte usta olacak potansiyeldeki çırak ve kalfa gibi yardımcıların da sayısı takip edilebilmektedir. Defterde çırak ve kalfanın yanı sıra *şakird*[392] denilen ve yardımcı-yamak anlamına gelen üçüncü bir çalışan grubu da yer almaktadır ki bu kişiler de çırak ve kalfa gibi

[390] Bruinessen-Boeschoten, a.g.e., s. 75.
[391] Mehmet Salih Erpolat, "*Cizye Defterlerinin Sosyal ve İktisadi Tarih araştırmaları Açısından Önemi: Diyarbakır Örneği*", SBArD, S. 4, Eylül 2004, s. 199. ss. 189-204.
[392] Zanaat öğrenmek üzere bir üstada bağlı bulunan genç, çırak; Sami, a.g.e., s. 765.

ustalarından yaptıkları mesleğin inceliklerini genç yaşta öğrenir daha sonra da ustalığa adım atarlar.

Tablo 4: Nüfus Defterine Göre Diyarbakır Gayrimüslim Meslek Grupları

Meslek	Usta	Kalfa	Çırak	Şakird	Toplam
Abacı	2	-	-	-	2
Allâf	1	-	-	-	1
Aşçı	17	-	-	-	17
Attar	46	-	2	3	51
Bahçıvan	1	-	-	-	1
Bakkal	35	-	6	-	41
Balıkçı	15	-	-	-	15
Baklacı	2	1	-	1	2
Baloncu	1	-	-	-	1
Bardakçı	4	-	2	-	6
Basmacı	51	1	21	2	75
Bâzcı	2	-	-	-	2
Bekçi	1	-	-	-	1
Beneci	1	-	-	-	1
Berber	92	4	25	3	124
Bastacı(?)	1	-	-	-	1
Bıçakçı	1	-	-	-	1
Bikri	2	-	-	-	2
Bitikçi	2	-	-	-	2
Borucu	36	-	5	1	42
Boyacı	63	-	8	-	71
Bükreci	2	-	-	-	2
Camcı	1	-	-	-	1
Cennân	2	-	-	-	2
Çadırcı	1	-	-	-	1
Çaputçu	1	-	-	-	1

Çâker	1	-	-	-	1
Çengûş	6	-	-	-	6
Çıracı	1	-	-	-	1
Çiçekçi	1	-	-	-	1
Çilingir	37	2	19	7	65
Çizmeci	3	-	-	-	3
Çorbacı	1	-	-	-	1
Çörekçi	3	-	2	-	5
Çulcu	4	-	2	-	6
Çulha	562	49	102	14	727
Çulha Büken	1	-	-	-	1
Çuvaldızcı	4	-	3	1	8
Debbâğ	79	1	20	-	100
Değirmenci	42	-	1	-	43
Değirmen İşçisi	1	-	-	-	1
Demirci	29	3	12	5	49
Dibekçi	-	-	1	-	1
Dikenci	8	-	1	-	9
Dikici	165	2	39	19	225
Dikmenci(Dikmancı)	1	-	-	-	1
Dinkçi	16	-	1	-	17
Doğancı	3	-	-	-	3
Döğerci	1	-	-	-	1
Dökmeci	8	-	2	3	13
Du’acı	2	-	-	-	2
Dukak	1	-	-	-	1
Duvarcı	17	-	-	-	17
Dülger	4	1	1	-	6
Ekserci	6	-	2	-	8
Enfiye Miricisi	1	-	-	-	1
Eskici	80	-	15	5	100

Eşenci	1	-	-	-	1
Etmekçi	85	2	12	6	105
Fes Boyacısı	1	-	-	-	1
Fırıncı	1	-	2	-	3
Gemci	3	-	1	-	3
Haffâf	11	-	-	-	11
Hakim(Hükkam)	2	-	-	-	2
Haham	1	-	-	-	1
Hamal	59	-	-	-	59
Hamamcı	1	-	-	-	1
Harbende	1	-	-	-	1
Hancı	4	-	-	-	4
Hizmetkâr	56	-	-	-	56
Hüddâm	5	-	-	-	5
Irgat	186	-	-	-	186
Itdâr	1	-	-	-	1
İlikçi	2	-	-	-	2
Kabzacı	1	-	-	-	1
Kadayıfçı	1	-	-	-	1
Kalcı	9	1	-	1	11
Kalancı	22	-	11	13	46
Kalaycı	11	1	7	6	25
Kapancı(kabancı)	4	-	1	-	5
Kapıcı	1	-	-	1	2
Kasap	40	1	15	2	58
Kassârcı	17	1	4	1	23
Katırcı	7	-	-	-	7
Kayacı	1	-	-	-	1
Kazancı	49	-	22	3	74
Kazzâz	64	-	13	2	79
Kebapçı	6	-	2	1	9

Keçeci	8	-	1	-	9
Kepeci	1	-	-	-	1
Kepekçi	2	-	-	-	2
Keşiş	44	-	-	-	44
Kılcı	3	-	4	2	9
Kılıççı	2	-	2	-	4
Kırbaççı	1	-	-	-	1
Kinisa(kilise) çırağı	1	-	-	-	1
Kinisa(kilise)mütevellisi	2	-	-	-	2
Kuyumcu	64	4	19	7	94
Külhancı	21	-	-	-	21
Kürekçi	9	-	3	2	14
Kürek Hamalı	1	-	-	-	1
Lüleci	15	1	5	-	21
Mazucu	31	-	4	1	35
Mestuni	1	-	-	-	1
Meyancı	1	-	1	-	2
Meyhci	1	-	1	-	2
Meyhaneci	8	-	-	-	8
Meyveci	1	-	-	-	1
Mıhçı	2	-	3	-	5
Mi’mar	1	-	1	-	2
Mumcu	8	-	-	-	8
Nâbis	1	-	-	-	1
Nalbant	34	2	9	2	47
Nakkaş	14	-	4	-	18
Nalçacı	6	-	-	1	7
Nâtır	2	-	-	-	2
Oturakçı	7	-	-	-	7
Pabuççu	2	-	-	-	2
Palancı	17	-	6	1	24

Papaz	7	-	-	-	7
Pirinççi	3	-	1	-	4
Rençber	3	-	-	-	3
Saatçı	2	-	-	-	2
Sabuncu	13	-	-	-	13
Saka	1	-	-	-	1
Samancı	1	-	-	-	1
Sarraf	1	-	-	-	1
Sazbend	16	-	1	-	17
Sebzeci	2	-	-	-	2
Sebzevâncı	7	-	-	-	7
Semerci	5	-	1	-	6
Seyis(sâyis)	1	-	-	-	1
Sırri?	1	-	-	-	1
Sıvacı	12	-	-	-	12
Sirad?	1	-	-	-	1
Sucu	10	-	-	-	10
Şerikçi	7	-	1	-	8
Tabip(cerrâh)	11	-	1	-	12
Tâcir	1	-	-	-	1
Taşçı	72	1	-	1	74
Dellâl	40	-	-	-	40
Dellâk	11	-	-	-	11
Terekeci	1	-	-	-	1
Tercüman	1	-	-	-	1
Tüccar	105	2	27	4	138
Tüfenkçi	9	-	3	1	13
Tütüncü	57	1	7	4	69
Yazıcı	2	-	-	-	2
Yüncü	1	-	-	-	1
Zenguç	1	-	-	-	1

Usta-çırak ilişkisi içerisinde yürütülmekte olan mesleklere; attar, bakkal, bardakçı, basmacı, berber, borucu, bezzâz, çilingir, çörekçi, çulcu, çulha, çuvaldızcı, debbâğ, değirmenci, demirci, dikici, dikenci, dinkçi, dökmeci, dülger, ekserci, eskici, etmekçi, fırıncı, gemci, kebapçı, kahveci, kalaycı, kapancı(kabancı), kassârcı, kasap, kazzâz, keçeci, kalcı, kalancı, kapıcı, kılcı, kılıççı, kuyumcu, kürekçi, kazancı, lüleci, mazcı, meyhci, meyancı, mıhçı, mimar, nalbant, nalçacı, nakkaş, neccâr, palancı, pirinççi, semerci, şerikçi, tabip, taşçı, terzi, tüfenkçi, tütüncü, Baklacı gibi örnekler verilebilir.

Yılmazçelik'in belirttiğine göre bu meslekler arasında çulha, attar gibi mesleklerde müslim ve gayrimüslim gruplar arasında bir denge söz konusu olup, kuyumcu ve mumcu gibi meslek gruplarında ise gayrimüslimler yoğunlaşmışlardır[393]. Nitekim tabloda da görüldüğü üzere yardımcılarıyla beraber 94 gayrimüslim kuyumcunun olduğunu düşündüğümüzde Diyarbakır'da kuyumculuk mesleğinde gayrimüslimlerin ne derece yoğunlaşmış oldukları kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Kuyumculuk mesleğini en çok yapan milletlere baktığımızda ise çulhacılıkta olduğu gibi yine Ermenilerin bu alanda öne çıktığı görülmektedir. Evliya Çelebi Diyarbakır kuyumcuları için altın ve mücevher yapmada eşsiz üstad olduklarından övgüyle bahsetmektedir[394]. Öte yandan Diyarbakır Ermenileri üzerine geniş çaplı bir araştırma yapmış olan Kasım Ertaş[395], Ermenilerin Osmanlı İmparatorluğu'nun genelinde olduğu gibi Diyarbakır'da da kuyumculukta başı çektiklerini belirtmiş ancak bunların sayılarıyla ilgili herhangi bir veri sunmamıştır.

Defterde tespit ettiğimiz kadarıyla yardımcılarıyla beraber 94 kuyumcunun 71'inin Ermeni olduğu anlaşılmaktadır. Bu sayıya Katolik Ermenileri de dahil ettiğimizde 88 kuyumcunun Ermeni olduğu ortaya çıkmaktadır. Zaten defterde nüfus bakımından çoğunlukta olan Ermeniler kuyumcu mesleğinde olduğu gibi diğer birçok

---

[393] Yılmazçelik, a.g.e., s. 453; Ancak defterde Müslüman nüfus kaydedilmediğinden Müslüman nüfusun meslek mensuplarının sayılarını verme imkanına sahip değiliz.
[394] Çelebi, Seyahatname, C. 4, s. 28.
[395] Kasım Ertaş, Osmanlı İmparatorluğu'nda Diyarbakır Ermenileri, Rağbet Yay., İstanbul 2015, s. 152-153.

alanda da çoğunluğu oluşturmaktadırlar[396]. Katolik Ermenilere baktığımızda bunların da en çok mensubu oldukları mesleklerin başında çulha(62), kazzâz(23), kuyumcu(17), borucu(10), boyacı(11), basmacı(10) gibi mesleklerin geldiğini görmekteyiz.

Diğer bir millet olan Keldanilerin ise en çok yaptıkları meslekler çulha(48), ırgat(26), hizmetkâr(18), dikici(16), berber(15), çerçi(15), attar(10) gibi mesleklerdir. Ayrıca defterin tümünde toplam 12 tabipten 5'inin Keldani olduğu bunun yanı sıra tüccar(9), Hamal(9), kassârcı(7), dellâl(8) işlerinin dışında geriye kalan mesleklerde çalışan Keldani sayısının oldukça az olduğu anlaşılmaktadır.

Süryani milleti ise Ermenilerden sonra Diyarbakır esnaf grupları arasında aktif olan ikinci grup olarak karşımıza çıkmaktadır. En çok icra ettikleri meslek yine diğer milletlerde olduğu gibi çulhacılıktır. Nüfusunun 184 kişisi çulhacılıkta çalışmakta olan Süryanilerin bu mesleği takiben boyacı(31), debbâğ(21), ırgat(18), hamal(10) gibi işlerde çalışmakta oldukları anlaşılmaktadır. Ayrıca şehirde oldukça fazla olan tüccar sayısı açısından baktığımızda 27 kişinin Süryani olduğu görülmektedir.

Katolik Süryaniler, Rumlar ve Katolik Rumlar ise şehir ticaretinde ve esnaf grupları arasında pek söz sahibi görünmemektedirler. Nitekim kayıtlarda Katolik Süryanilerin 8 çulha mensubunun dışında diğer mesleklerin hiçbirinde sayıları 5 kişiyi geçmemektedir. Ancak burada dikkatimizi çeken husus Katolik Süryanilerin mensup oldukları meslekler az ise de icra ettikleri mesleklerde genellikle usta olarak çalıştıkları anlaşılmaktadır. Zira bunlar arasında 3 çırak dışında kalfa veya şakirt olarak çalışan kimse görünmemektedir.

Rum milletinin ise mensup olduğu toplam 16 meslek bulunmaktadır. Mesela 10 kişi ırgat, 4 kişi çulha, 3 kişi keşiş, 3 kişi lüleci, 2 kişi eskici, 2 kişi de dellâl mesleğine mensuptur. Geriye kalan 11 mesleğin her birinde çalışan Rum sayısı sadece birer kişidir[397]. Katolik Rumların ise mensup olduğu mesleklerin başında lüleci

[396] Ermenilerin çoğunluk olarak yaptığı diğer mesleklere baktığımızda 166 dikicinin 142'sini, 138 tüccarın 89'unu, 85 etmekçinin 77'sini, 64 kazzâzın 44'ünü, 42 değirmencinin 40'ını, 35 bakkalın 26'sını ve 29 demircinin 26'sını da Ermeniler oluşturmaktadır.

[397] Rum milletinin icra ettiği diğer meslekler kilise çalışanı, meyhçi çırağı, kileci, terzi çırağı, çuvaldızcı çırağı, hamal, balıkçı, dellâk gibi mesleklerdir.

mesleği gelmektedir. 14 kişinin çalıştığı lüleci mesleğinden sonra çulha 8, terzi 6, kürekçi(6) meslekleri en çok mensup oldukları mesleklerdir.

Katolik Rumların yaptığı işlere bakıldığında bunların el marifeti isteyen işlerde maharetli oldukları söylenebilir. Zira oturakçı, tüfenkçi, çuvaldızcı, mıhçı, kılıççı gibi el becerisi isteyen işlerde bunların çalıştığı görülmektedir. Diyarbakır gayrimüslim esnaf grupları içerisinde yer alan diğer bir millet ise Yahudilerdir. Sekiz mesleğe mensup oldukları görülmekte olan Yahudilerin daha çok gezici esnaf oldukları anlaşılmaktadır. Bir çeşit tuhafiye işi olan çerçi mesleği en çok mensup oldukları işlerin başında gelmektedir.

77 kişinin çerçi olduğu anlaşılmakta olan Yahudilerin en çok icra ettikleri diğer meslekler ise 12 kişi bezzâz, 9 kişi eskici 3 kişi attar ve 3 kişi de kalcı olmak üzere toplamda 8 mesleğe mensup oldukları görülmektedir[398]. XIX. Yüzyılın ilk yarısı Balıkesir nüfus konusunu ele alan Zübeyde Güneş Yağcı-Serdar Genç, Balıkesir'de rençberlik, Semercilik, Debbağlık, kalaycılık, keçecilik ve kasaplık gibi mesleklerin sadece Müslümanlar tarafından yapıldığını söylemektedirler[399].

Ancak bu gibi durumların yere ve zamana göre değiştiği açıktır. Zira yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi aynı tarihlerde Diyarbakır'da bu mesleklerin gayrimüslimler tarafından azımsanmayacak sayıda icra edildiğini görebilmekteyiz. Araştırmamız sırasında yararlandığımız bazı nüfus defterlerinde görüldüğü gibi lakap niteliğinde olarak kullanılan meslek isimlerine ise defterde çok az sayıda yer verilmiştir. Buna örnek olarak "*Dikmenci oğlu*[400]", "*Çengûş Aslan*" gibi misaller verilebilir[401]. Defterde birebir meslekler yazıldığından, yani herhangi bir mesleğe mensup kişiler istisnasız meslek ismiyle verildiğinden dolayı yukarıda verdiğimiz örnekler dışında bunların aile veya baba lakapları olarak kullanıldığını söylemek mümkün görünmemektedir.

---

[398] Yahudilerin mensup olduğu diğer meslek grupları hizmetkâr(2), haham(1), çengûş(1) gibi mesleklerdir.
[399] Güneş Yağcı-Genç, a.g.e., s. 51.
[400] BOA, *Nfs.d*. nr. 30731, vr. 39, Hane 8, No: 1.
[401] Bunun dışında meslek isminden ziyade, nereli olduğuna dair bilgi verecek nitelikte memleket ve yer adından gelen veya aile adı şeklinde olan "*Vanlıoğlu"* ve "*Ma'denlioğlu"* sıfatları da birer defa kullanılmıştır.

3.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslimlerin İkamet Ettiği Mahalleler

Diyarbakır üzerine yapılmış hemen hemen tüm çalışmalarda mahalle isimleri verilmekle beraber hangi mahallede kaç müslim kaç gayrimüslim olduğu sayısal verilerle henüz ortaya konulmuş değildir. Nitekim bundaki sebep Diyarbakır'ın 19. Yüzyıl ortalarıyla ilgili müslim-gayrimüslim nüfus oranını ortaya koyacak belge konusundaki eksiklikten ileri gelmektedir.

Evliya Çelebi 17. yüzyılda 47 mahallenin Müslüman, 7 mahallenin Ermeni olduğunu, Rum, Frengi ve Kıpti mahallelerinin olmadığını söylemekte[402] ise de defterden yola çıkarak zaman içerisinde bu mahalle sayılarının arttığı ve gayrimüslim nüfus oranın da değiştiğini söyleyebiliriz. Nitekim incelemesini yaptığımız defterdeki gayrimüslim gruplar arasında 1845 tarihinde Ermenilerin yanı sıra Keldani, Süryani, Rum ve Yahudilerin de Diyarbakır'da ikamet ettikleri görülmektedir.

Bunlar arasında hane ve nüfus bakımından çoğunlukta olan millet Ermeni milletidir. Ermeniler bu tarihte toplam 34 mahallede mütemekkindirler. Genel olarak Ermenilerin hane ve nüfus bakımından yoğun oldukları mahalleler, Fatih Paşa, Hacı Eşref, Ali Paşa, Arab Şeyh, Hoca Ahmed, Şeyh Matar, Sulukiye ve Hasırlı mahallelerdir[403]. Keldani milletine baktığımızda ise en yoğun oturdukları mahalleler Hasırlı, Hüsrev Paşa, Şeyh Matar mahalleleri olmak üzere toplamda 16 mahallede oturdukları anlaşılmaktadır. Defterimizde yer alan bir diğer gayrimüslim grup olan Süryaniler 23 mahallede ikamet etmişlerdir.

Bunların ise yoğun oturdukları mahalleler Hüsameddin, Lala Beğ, Ali Paşa ve Sulukiye mahalleleridir. Geriye kalan mahallelerde ise dağınık ve az nüfuslu bir yerleşime sahiptirler[404]. Rumlar 7 mahallede, Katolik Rumlar ise 8 mahallede oturmaktaydı. Her iki grubun da yoğun oturdukları mahallelere baktığımızda Hasırlı, Fatih Paşa ve Şeyh Said Küçük mahalleleri öne çıkmaktadır. Oturdukları mahalle

---

[402] Çelebi, Seyahatname, C. 4, s. 27.
[403] Verdiğimiz bu mahalleler aynı zamanda 17 mahallede ikamet eden Katolik Ermenilerin de yoğun oldukları mahallelerdir. Ermenilerin hane ve nüfus bakımından yoğun olmadıkları mahalleler ise Abdülaziz, Salos, Ali Bin Reşid ve Cami'ü's-Sefâ mahalleleridir.
[404] Süryani milletinden Katolik olanların yoğun nüfuslu oldukları mahalleler ise Fatih Paşa, Hasırlı ve Hüsrev Paşa mahalleleridir. Bunlar da genel olarak 17 mahalleye dağılmışlardır.

sayısından da anlaşıldığı gibi Diyarbakır'da bu tarihte Rum sayısı Katolik Rum sayısından daha az görünmektedir.

Diyarbakır'da ikamet eden bir diğer gayrimüslim grup ise Yahudilerdir. Bunlar da sadece Arab Şeyh mahallesinde kayıtlı görünmektedirler. Aşağıda öncelikle defterde yer alan mahalleler isimleri itibariyle liste halinde verilmiş olup ardından bu mahallelerde hangi milletten kaç hane ve kaç kişininbulunduğunu gösteren ayrıntılı tablolar verilmiştir. Bu mahalleler incelendiğinde 1845 tarihindeDiyarbakır'da yaşamış olan gayrimüslim grupların şehirdeki konumları daha iyi anlaşılacaktır.

Tablo 5: 1845 Tarihinde Gayrimüslim Milletlerin İkamet Ettiği Mahalleler

1.	Fatih Paşa	21.	Hüseyin Efendi Mescidi
2.	Arap Şeyh	22.	İskender Paşa
3.	Molla Bahaeddin	23.	Hacı İzeddin Mescidi
4.	Hacı Eşref	24.	Hüsrev Paşa Cami'i
5.	Hacı Osman Mescidi	25.	Kastal (Nam-ı diğer Paşa Camii)
6.	İbrahim Beğ Mescidi	26.	Kaşık Budak Mescidi
7.	Lala Beğ Cami'i	27.	Cami'ü'n-Nebi
8.	Kılbaş Mescidi	28.	Salos Mescidi
9.	Şeyh Matar Cami'i Şerif	29.	Kavvâs-ı Kebîr
10.	Şeyh Said Küçük	30.	Ali Bin Reşid Mescidi
11	Hoca Ahmed	31.	Dabanoğlu
12.	Hacı Büzürg	32.	Alican
13.	Kavvâs-ı Sagîr	33.	Cami'ü's-Sefâ
14.	Sulukiye	34.	Hasırlı Mescidi
15.	Şerif Çavuş	35.	Ali Paşa
16.	Hüsameddin	36.	Yiğid Ahmed Mescid-i Şerif
17.	Mu'allak Mescid-i Şerif	37.	Çakal Mescidi
18.	Abdülaziz Cami'i Şerif	38.	Cami'ü'l-Esved

19.	Melik Ahmed Paşa Cami'i Şerif	39	'Us Paşa
20.	Kadı Cami'i		

Tüm bu mahalleler o tarihte şehrin merkezini oluşturan kısımda yer almaktaydı. Bugün yukarıdaki mahallelerin yer aldığı mıntıka *Sur* adıyla geçmektedir. Burayı günümüzde güney-kuzey yönünde Gazi caddesi ayırmakta ve defterde geçen Hüsrev Paşa, Salos, Muallak, Hasırlı, Kılbaş, Kavvas-ı sagir, Şeyh Matar, Arapşeyh, Kadı Cami, İbrahim Bey, Dabanoğlu, Yiğit Ahmed, Camiü'n-Nebi, Kaşıkbudak, Hacı Büzürg gibi mahalleler bu caddenin doğu tarafında yer almaktadır. Ali Paşa, Lala Bey, Melik Ahmed, İskender Paşa, Kastal gibi mahalleler ise bu caddenin batı tarafında yer almaktadır.

Defterde mahalle isimleri "*Cami-i şerif*", "camii", "*mescidi*" gibi isimlerle kaydedilmişlerdir. Mesela Şeyh Matar Cami-i şerif, Camiü'n-Nebi, Kadı Camii gibi isimler bunlara örnek verilebilir. Ancak bugün bu mahalle isimlerinin bazılarında kısmi bazılarında ise tamamiyle değişiklikler olduğu görülmektedir. Mesela araştırmamız sırasında Kavvas-ı sagir mahallesinin Küçük Kavvas diye geçtiğini tespit ettik. Yine Salos mahallesi Saloz, Şeyh Matar Şeyh mutahhar şeklinde geçmekte olup bazılarının ise tamamiyle değişmiş olduğunu söylemek mümkündür.

Saha araştırmamız sırasında bu mahallelerden bazılarını tamamiyle gezme şansımız oldu ise de bölgede süren silahlı çatışmalar ve bazı mahallelerde ilan edilmiş olan sıkı yönetim sebebiyle diğer bazı mahalleleri gezip görme şansımız olmadı. Ancak yine de birebir gezdiğimiz bazı mahallelerin fotoğraflarını çekme şansı elde ettik ve bu fotoğraflara çalışmamızın ekler kısmında yer vermiş bulunmaktayız. Bu mahallelerden Arab Şeyh, İskender Paşa, Hüsameddin, Ali Paşa, Cami'ü'n-Nebi, Kadı Cami'i, Hasırlı, Dabanoğlu, Melik Ahmed, Hacı Büzürg, Salos, Mu'allak[405], Hüseyin Efendi, Kılbaş, Şeyh Matar, Sulukiye, Cami'ü's-sefâ, Hoca Ahmed, Çakal[406], Hüsrev Paşa, Molla Bahaddin, Kastal, Şerif Çavuş, İbrahim Beğ, Alican, Cami'i Kebir, Şeyh Said

[405] BOA, *MŞH. ŞSC.d*. nr. 03693, vr. no; 8,12,13,15,24,36,42,43,45,52,91.
[406] Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri (Amid Mahkemesi), (Edit; Ahmet Zeki İzgöer), C. 2, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yay., Diyarbakır Eylül 2013, s. 3,15,18,44,53,59.

Küçük gibi mahallelerde Müslim ve gayrimüslimlerin karışık oturdukları şer'iyye sicillerinden de anlaşılmaktadır[407].

Müslüman mahallelerini eserinde liste halinde vermiş olan Yılmazçelik, Cami'ü's-sefâ, Abdülaziz, Çakal, Kadı Cami'i, Salos, Hüseyin Efendi, Cami'ü'l-Esved, Arab Şeyh gibi mahallelerine ait belgelerin tamamının Müslümanlara ait olması dolayısı ile bu mahalleleri müslüman mahalleleri içinde göstermiştir[408]. Ancak tablolarda verdiğimiz gibi adı geçen bu mahallelerde gayrimüslimlerin ikamet etmiş oldukları ortadadır. Bu sebeple bu mahalleleri Müslüman mahalleleri saymak yerine karışık mahalle saymak icap etmektedir.

Yine Yılmazçelik'in Müslüman olmayanların oturduğu mahalleler olarak belirttiği Hace Maksud, Mar-Habib, Küçük Kinisa, Meryemun, Bekçiyan, Şemsiyan, Rumiyan, Meryem-i Sağir, Köprüyan, Sarraf İskender, Meryem-i Kebîr, Yahudiyan ve Molla Hennan[409] gibi mahalle adları ise defterimizde geçmemektedir. Aşağıdaki verdiğimiz tablolarda her milletin ikamet ettiği mahalleler cemaatlerine göre ayrı ayrı olmak üzere hane ve numara(kişi) sayısı ile beraber verilmiştir.

[407] BOA, *MŞH. ŞSC.d*. nr. 3693, vr. 11,25,45,46,51,65,82.
[408] Yılmazçelik, a.g.e., s. 76.
[409] Yılmazçelik, a.g.e., s. 76.

Tablo 6: Ermeni Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalle	Hane	Nüfus	Gurebâ Hane	Gurebâ Nüfus
Fatih Paşa	361	996	25	58
Arap Şeyh	108	223	11	21
Molla Bahaeddin	18	47	-	-
Hacı Eşref	108	295	4	7
İbrahim Beğ	42	93	6	15
Lala Beğ	38	101	-	-
Kılbaş	19	54	-	-
Şeyh Matar	54	168	4	4
Mu'allak	11	30	-	-
Abdül'aziz	3	12	-	-
Melik Ahmed	12	55	-	-
Kadı Cami'i	15	39	-	-
Şeyh Sa'id Küçük	13	34	-	-
Hoca Ahmed	58	164	5	13
Hacı Büzürk	28	80	-	-
Kavvâs-ı Sagîr	20	46	3	5
Sulukiye	52	138	-	-
Şerif Çavuş	16	38	11	22
Hüsameddin	20	55	-	-
Hüseyin Efendi	16	41	4	7
İskender Paşa	19	41	-	-
Cami'i İzeddin	11	41	-	-
Hüsrev Paşa	21	43	-	-
Kaşıkbudak	9	18	5	11
Cami'ü'n-Nebi	9	18	-	-
Salos	5	13	-	-
Kavvâs-ı Kebîr	6	13	-	-
Ali Bin Reşid	7	20	-	-

Dabânoğlu	20	50	6	20
Alican	11	25	-	-
Cami'ü's-sefâ	7	15	7	13
Hasırlı	55	147	3	5
Ali Paşa	79	223	24	53
Yiğid Ahmed	44	108	6	10

Tablo 7: Katolik Ermeni Nüfusunun Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalle	Hane	Numara(Kişi)	Gurebâ Hane	Gurebâ Numara (Kişi)
Fatih Paşa	28	95	-	-
Arabşeyh	9	26	-	
Kılbaş	1	2	-	-
Hüseyin Efendi	1	3	-	-
Hasırlı	13	39	7	14
Şeyh Sa'id Küçük	2	2	1	3
Ali Bin Reşid	2	6	1	2
Kavvâs-ı Sagîr	7	23	1	6
Şeyh Matar	21	62	5	10
İzeddin	7	27	-	-
İbrahim Beğ	5	17	-	-
Yiğid Ahmed	7	23		
Hacı 'Eşref	5	16	1	5
Molla Bahaddin	3	7	-	-
Hacı Büzürg	3	8	-	-
Hoca Ahmed	1	3	-	-
Lala Bey	1	3	1	3

Tablo 8: Keldani Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalle	Hane	Numara(Kişi)	Gurebâ Hane	Gurebâ Numara (Kişi)
Fatih Paşa	16	43	1	1
Arabşeyh	6	12	-	-
Hüseyin Efendi	2	12	1	4
Hasırlı	55	117	12	32
Ali Bin Reşid	2	6	-	-
Hüsrev Paşa	16	39	10	25
Mu'allak	3	7		
Şeyh Matar	22	54	1	3
Kavvâs-ı Sagîr	3	8	1	3
Şeyh Küçük	7	24	-	-
Hacı 'İzeddin	4	15	-	-
Hacı 'Eşref	2	6	-	-
Melik Ahmed	1	2	-	-
İbrahim Bey	2	6	-	-
Molla Bahaeddin	1	2	-	-
Yiğid Ahmed	1	1	-	-

Tablo 9: Süryani Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalle	Hane	Numara(Kişi)	Gurebâ Hane	Gurebâ Numara (Kişi)
Ali Paşa	27	73	1	1
Hüsameddin	84	198	1	1
Lala Bey	67	153	17	28
Sulukiye Mescidi	18	49	1	3
Melik Ahmed	10	19	-	-
Cami'ü'l-Esved	1	2	-	-
Şerîf Çavuş	20	41	3	3
Hoca Ahmed	6	13	-	-
Hüsrev Paşa	1	1	-	-
Fatih Paşa	2	5	1	1
Abdül'aziz	1	5	-	-
İbrahim Bey	1	1	-	-
Yiğid Ahmed	2	4	-	-
Mu'allak	2	3	-	-
Kavvâs-ı Sagîr	5	11	-	-
Ali Bin Reşid	3	9	-	-
Molla Bahaddin	1	4	-	-
Çakal	2	5	-	-
Alican	1	3	-	-
Arabşeyh	2	5	-	-
Şeyh Matar	1	1	-	-
Salos	1	1		
Kaşık Budak	?	?	2	5

Tablo 10: Katolik Süryani Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalle	Hane	Numara(Kişi)	Gurebâ Hane	Gurebâ Numara (Kişi)
Fatih Paşa	10	31	-	-
Hasırlı	11	27	-	-
Hüsrev Paşa	4	14	-	-
İbrahim Bey	1	2	-	-
Hüseyin Efendi	1	4	-	-
Kadı Cami'i	1	4	-	-
YiğidAhmed	1	1	-	-
Ali Bin Reşid	1	2	-	-
Şeyh Matar	2	7	-	-
Mu'allak	1	2	-	-
Hüsâmeddin	1	1	-	-
Kavvâs-ı Sağir	1	1	-	-

Tablo 11: Rum Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalle	Hane	Numara(kişi)	Gurebâ Hane	Gurebâ Numara(kişi)
Hasırlı	13	29	-	-
Cami'ü's-Sefâ	2	4	-	-
Sulukiye	1	1	-	-
Mahalle adına bakılacak?	2	5	-	-
Fatih Paşa	1	3	-	-
Mu'allak	1	3	-	-
Alican	1	2	-	-

Tablo 12: Katolik Rum Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalle	Hane	Numara(Kişi)	Gurebâ Hane	Gurebâ Numara (Kişi)
Sulukiye	1	2	-	-
Hasırlı	34	95	-	-
Ali Paşa	2	5	-	-
Fatih Paşa	4	11	-	-
Hüsrev Paşa	1	2	-	-
Sa'id Küçük	3	13	-	-
Kastal	1	6	-	-
Melik Ahmed	1	1	-	-

Tablo 13: Yahudi Milletinin Mahallelere Göre Dağılışı

Mahalleler	Hane	Numara(Kişi	Gurebâ Hane	Gurebâ Numara (Kişi)
Arap Şeyh Camii	68	213	-	-

4.Nüfus Defterine Göre Dışarıya Gidenler

1845 tarihli bu defter her ne kadar 1845 tarihinde kayda geçirilmiş ise de bu tarihten önceki her hangi tarih olursa olsun nüfus sayımı sırasında hazır bulunmayıp başka şehre veya bölgeye gitmiş olanlar gittikleri yerlerin isimleri ve gittikleri tarihlerle beraber kaydedilmişlerdir.

İncelememiz sırasında aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere bu kayıtlardan Diyarbakır'ın çevre şehir ve bölgelerle olan sosyo-ekonomik ilişkisine dair öngörülere sahip olabiliyoruz. Bu tarihte Diyarbakır'ın çevre şehir ve bölgelerle oldukça yoğun bir ticareti olduğu anlaşılmaktadır. Zira dışarıya gidenlerin çoğu Bursa, İstanbul, Halep Amasya, Şam, Sivas, Tokat gibi ticari potansiyelleri yüksek yerlere gittikleri ve bu gidenlerin umumiyetle tüccar oldukları görülmektedir.

Nitekim kayıtlarda bu kişilerin ticaret için gittikleri doğrudan yazılmıştır. Bu kişilerin yaptıkları ticaretin ne olduğu yazılmıyorsa da kişinin yaptığı mesleği de yazılmış olduğundan muhtemel olarak işiyle ilgili bir ticaret söz konusu olduğu fikrini doğurmaktadır. Mesela ticaret için İstanbul[410], Amasya, Bursa, Derik, Mekke gibi şehirlere gidenlerin çulha mesleğine mensup oldukları yine İstanbul'a giden kişinin Kuyumcu, Kars'a gidenin kasap ve attar olanların da İstanbul'a ticarete gittikleri yazılmış olduğundan bu işlerle ilgili ticaret maksatlı gittikleri söylenebilir.

Öte taraftan Siverek'e giden kişinin balıkçı olduğu düşünüldüğünde Siverek civarındaki tatlı sularda balıkçılık yapıldığı ihtimalini akla getirmektedir. Nitekim Siverek sınırlarına yakın olan Fırat ırmağında tatlı su balıkçılığı günümüzde de yapılmaktadır. Bunlarla beraber şehir dşına olan göçlerin toplumsal yönleri de bulunmaktadır. Mesela borcu sebebiyle firar etmiş olanlar olduğu gibi kısmet arzusu ve ziyaret amacıyla gidenlerin yanı sıra kayıp olandan divane olan kişilere kadar değişik sebeplerle gidenler de mevcuttur.

[410] Defter kayıtlarında "İstanbul" ismi doğrudan yazılmamış, "Der'aliyye", "Dersa'adet" ve "Asitâne" isimleri kullanılmıştır.

Tablo 14: Dışarıya Gidenler ve Gittikleri Yerler

Adı	Meslek	Gittiği Yer	Gitme Sebebi	Tarih
Mardiros	Çulha	Der sa‘adet	Ticaret	1259
İkob	--	Der sa‘adet	Firar	1261
Karabet	Çulha	Der ‘aliyye	Ticaret	1261
Bogos	Tüccar	Bursa	Ticaret	1261
Istepan	Tüccar	Halep	Ticaret	1261
Kirakos	Huddâm	Der ‘aliyye	Hizmet	1261
Melkon	Çulha	Balaban	Ticaret	1261
Mardik	Çuha Büken	Bursa	Ticaret	1261
İkob	Mazucu	Cezire	Firâr	1257
Korko	‘Attar	Der ‘aliyye	Ticaret	1258
İkob[411]	‘Attar	Der ‘aliyye	Ticaret	1258
Tomas	Çulha	Amasya	Ticaret	1261
Serkis	Dikici	Siverek	Divane ve müteferrik olmakla firâr	1260
Istepan	Kalancı	Şam	Ticaret	1261
Istepan	Dökmeci	-[412]	Borcu olduğundan firâr.	1261
Bedros	Berber	Asitane	Rençberlik hizmeti için gitmiş.	1261
Toros	Dikici	Halep	Ziyaret	1261
Kiyo	--	Şam	Ticaret	1261
Bogos	Kuyumcu	Asitane	Ticaret	1260

[411] 10 yaşında olan bu kişi, adını kendisinden önce yazdığımız Korko’nun oğlu olup “*babasıyla Der ‘aliyye’ye gitmiş*” olduğu yazmaktadır. BOA, *NFs.d*. nr. 3731, vr. 22, Hane 246.
[412] Defterin orijinal nüshasında gidilen yerlerin isimleri, gitme sebepleri veyahut gidiş tarihlerinin yazılmamış olduğu yerler için tabloda “—” ibaresi kullanılmıştır.

Ohannes	Etmekçi	Harran	Rençberlik için gitmiş.	1256
Kalo	Çulha	Derik	--	1260
Bogos	Terzi	Sivas	--	1261
Bedros	Tüccar	Bursa	--	1261
İkob	Bezzâz	Balaban.	Ticaret hizmetinde	1260
Kazar	--	Asitane	--	1261
Istepan	Çulha	Mekke	Ticaret	1256
Karabet	Balıkçı	Siverek	--	1261
Bedros	Etmekçi Çırağı	Der ‘aliyye	--	1261
Karabet	Huddâm	Musul	--	1260
Mıkırdiç	Kasap	Kars	--	1261
Avanis	Dikici	Çermik	--	1261
Artin	--	--	Divane ve müteferrik olmakla firâr	1261
Bogos	--	Şam	Rençberlik	1261
Karabet	Boyacı	Çermik	--	1261
Karabet[413]	--	Kayıp	--	--
Istepan	Tütüncü	--	Firâr	1260
Abraham	Dikici	Tokat	--	1261
Osib	Hizmetkâr	Bağdat	Kısmet tarikiyle gitmiş.	1260
Osib	Çulha	Amasya	Ticaret	1261
Bogos	Berber	Şam	Kısmet arzusuyla gitmiş.	1259

[413] 20 yaşında olan ve “*Gayipte*” diye yazılan bu şahsın nerede olduğu, nereye gittiği ve tarihi ile ilgili bir bilgiye yer verilmemiştir. Bu sebeple bu gibi durumları dışarıya gidenler başlığı altında vermeyi uygun gördük. BOA, *Nfs.d*. nr. 3731, vr. 95 Hane 9, No: 2.

Mıkırdiç	--	Manastır	Keşiş olmak için gitmiş.	1255
Osib	--	Der ‘aliyye	Ticaret için gitmiş.	1261
Korkis	Çulah Çırağı	Erzurum.	--	1261
Kiryakis	--	Halep	Kısmet arzusuyla gitmiş.	1257
Osef	Katırcı	Rumeli	Hizmetkârlık için gitmiş.	1259
Numan	Kahveci	Der ‘aliyye	Kısmet arzusuyla gitmiş.	1258
Bali	Hizmetkâr	Musul	Hizmetkârlık için gitmiş.	1261

5.Nüfus Defterine Göre Dışarıdan Gelenler

Günümüzde çeşitli sebeplerle insanlar bir yerden başka bir yere göç etmek zorunda kalmaktadırlar. Bu sebeplerin başında ekonomik, siyasi ve sosyal sebepler, savaş, kuraklık ve bunun yol açtığı kıtlık, salgın hastalıklar gelmektedir. Diyarbakır'a çeşitli vesilelerle geçici veya kalıcı olarak göç edip yerleşenler mevcut idi. Diyarbakır'a dışarıdan gelen bu kişiler soyadları kullanılmadığından eşkâlleri veya baba adlarından tanınırlardı. Defterde bu kişiler eşkâlleri ve fiziki durumları betimlenerek geldikleri yerlerin isimleriyle beraber yazılmışlardır.

Dışarıdan gelen kişiler, genellikle aslen nereli olduklarını ve kimin oğlu olduklarını doğrudan gösterir şekilde "*Ma'denliÇulha Serobveled-iMardiros"* şeklinde kaydedilmişlerdir. Bu kişiler defterde yerli nüfus sayımının bittiği her millet nüfusunun sonuna eklenerek "*gurebâ*" başlığı altında yazılmışlardır. Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere Diyarbakır'a 1845 yılında oldukça fazla bir göç olduğunu söylememiz mümkündür. Nitekim bu tarihte Diyarbakır'a dışarıdan gelip yerleşenlere baktığımızda hane nüfuslarıyla beraber olmak üzere Ermeniler 264, Katolik Ermeniler 43, Keldaniler 68, Süryaniler 42 kişi olmak üzere toplamda 417 kişinin dışarıdan geldiğini anlıyoruz. Rum, Katolik Rum ve Yahudi milletlerinden ise dışarıdan gelen kimse olmamıştır.

Dışarıdan gelen kişilerin çoğu Diyarbakır'a bağlı kaza ve köylerinden gelmiş olmalarıyla beraber Van, Muş, Urfa, Mardin Arapkir, Ankara gibi şehirlerden gelenler de bulunmaktadır. Gelenler arasında meslek olarak en fazla olanlar ırgatlardır. Buradan hareketle Diyarbakır ovasını düşündüğümüzde bölge tarla, bahçe ve bostanlarda mevsimlik işlerde çalışmak için geldikleri düşünülebilir. Burada önemli bir konuya değinmekte fayda vardır. Şöyle ki dışarıdan gelenlerin geldikleri şehir, köy veya bölge isimleri doğrudan yazılmıştır. İncelememiz sırasında bu gibi yer isimlerinin bazılarının Kürtçe isimlerle kaydedildiklerine de şahit olduk.

Mesela Günümüzde Batman ili merkezine bağlı bir köy olan Balpınar köyü defterde bugünkü Kürtçe adı ile "*Gıresirân*[414]" diye Beşiri'ye bağlı bir karye olarak kaydedilmiştir.

Yine Kürtçe olarak yazılmış bir diğer karye ise *Gir* adıyla yazılmış bu da Kürtçede tepe anlamına gelmektedir. Bu karye de Diyarbakır'ın bugünkü ilçelerinden biri olan ve defterde de Diyarbakır kazası olarak geçen Lice ilçesine bağlı bir karye olarak geçmektedir. Kürtçe olarak yazılmış diğer bir yer ismi ise günümüzde Batman ili merkez ilçesine bağlı olan "*Binatlı"* köyü defter kayıtlarında Kürtçe olarak günümüzde de kullanılan "*Bleyder"* adıyla Beşiriye bağlı bir karye olarak geçmektedir.

Öte taraftan Batman ili sınırları içinde yer alan, tarihi oldukça eskiye dayanan, 1926'da ise sular altında kaldığı söylenen ve defterde Beşiri'ye bağlı bir karye olarak geçen "*El-medin/El-medina karyesi*" adı defterde doğrudan geçmektedir. Burası günümüzde Batman şehrinin batı kısmı ile Diyarbakır hududuna yakın Batmançayı'nın doğu yakasına ve ırmağa yakın olarak konumlandırılmıştır[415]. Bu isimlerin dışındaki diğer yer isimlerinin çoğu ise Türkçe'dir. Mesela Muş'a bağlı Boğazköy ve Kızılağaç karyeleri bunlara örnek verilebilir.

Tablo 15: Diyarbakır'a Dışarıdan Gelenler ve Yerleştikleri Mahalleler

Adı	Yaşı	Mesleği	Geldiği Kaza veya Karye	Yerleştiği Mahalle
Tomas	24	Irgat	Lice	İbrahim Bey
Haco	70	Irgat	Beşiri Gırêsirân	İbrahim Bey

[414] Bu karye aynı adla h. 1264 tarihinde Diyarbakır'a bağlı bir kaza olduğu görülen Midyat'a bağlı bir karye olarak geçmektedir. Yani incelemesini yaptığımız defter tarihinden üç sene sonra buranın Beşiri'den Midyat'a bağlandığı görülmektedir. Bk. BOA, *Nfs.d*. nr. 3733.

[415] Nitekim defterde "*El-medin*" diye yazılmış olan bu yer üzerine Batman Üniversitesi'nin 2011 yılından itibaren yüzey araştırmaları başlattığı bilinmektedir. http://www.batmancagdas.com/el-medina-kesfedilmeli-h16510.html (Erişim: 02. 01. 2017); Bu yer coğrafi konum olarak 37° 53′ 49″ Kuzey ile 41° 4′ 17″ Doğu koordinatları arasında olup bugünkü Batman-Diyarbakır sınırında Batman sınırları arasında yer almaktadır. http://www.haritatr.com/harita/Elmedin/31285 (Erişim: 02. 01.2017); Bu konuda bilgi için bk. http://www.hurriyet.com.tr/anadolu-da-tarihin-basladigi-sehir-batman-9130273 (Erişim: 02. 01. 2017).

Dolto	22	Çulha	Lice	İbrahim Bey
Melkon	26	-	Kulp	İbrahim Bey
İkob	35	Terzi	Arapkir Maşkir karyesi	İbrahim Bey
Serkis	50	Çulha	Bicar Keski karyesi	İbrahim Bey
Serkis	30	Çulha	Ergani	Şeyh Matar
Haco	20	Külhancı	Silvan Bışka karyesi	Şeyh Matar
Serkis	25	Hizmetkâr	Silvan Bışka karyesi	Şeyh Matar
Haco	26	Sıvacı	Ergani	Şeyh Matar
Bedros	30	Irgat	Garzan	Hoca Ahmed
Ohannes	25	Çulha	Rehvanlı	Hoca Ahmed
Mardiros	17	Çulha	Garzan	Hoca Ahmed
Murad	30	Irgat	Buhtanlı	Hoca Ahmed
Kirkor	35	Irgat	Buhtanlı	Hoca Ahmed
Murad	35	Hamal	Van Ardamerd karyesi	Kavvâs-ı sagîr
İkob	39	Tütüncü	Buhtan karyesi	Kavvâs-ı sagîr
Kirkor	62	Irgat	Buhtan	Şerif Çavuş
Kiryo	28	Irgat	Silvan Mergi karyesi	Şerif Çavuş
Ari	40	Irgat	Silvan	Şerif Çavuş
Kirakos	30	Irgat	Silvan	Şerif Çavuş
Istepan	18	Irgat	Hazro	Şerif Çavuş
Astor	30	Eskici	Garzan	Şerif Çavuş
Salko	35	Çulha	Kassam karyesi	Şerif Çavuş
Kirakos	25	Irgat	Garzan	Şerif Çavuş
Dolto	35	Çulha	Hazro	Şerif Çavuş
İrmo	50	Çulha	Hazro	Şerif Çavuş

İkob	35	Irgat	Beşiri	Hüseyin Efendi
Mirza	35	Irgat	Beşiri Tercil	Hüseyin Efendi
Artin	40	Çulha	Lice	Hüseyin Efendi
Haco	36	Irgat	Silvan	Hüseyin Efendi
Serkis	40	Irgat	Lice	Kaşık Budak
Serkis	28	Irgat	Lice Gir karyesi	Kaşık Budak
Milo	25	Irgat	Bicar Kazası	Kaşık Budak
Kazar	30	-	Gaslonlu	Kaşık Budak
Haco	31	Çulha	Liceli	Kaşık Budak
Dolo	21	Irgat	Silvanlı	Cami'ü's-sefa
Bero	32	Irgat	Silvan Hemvarkan	Cami'ü's-sefa
Malo	35	Irgat	Silvan	Cami'ü's-sefa
Odis	25	Irgat	Silvan 'Ataş karyesi	Cami'ü's-sefa
Koto	35	Irgat	Kulp	Cami'ü's-sefa
Asım	25	Irgat	Silvan	Cami'ü's-sefa
Toros	25	Irgat	Silvan	Cami'ü's-sefa
Zakar	40	Çerçi	Zebân	Cami'ü's-sefa
Ato	25	Dinkçi	Lice	Dabanoğlu
Vartan	35	Çulha	Palu	Dabanoğlu
Bogos	45	Çulha Kalfası	Lice	Dabanoğlu
Murad	30	Irgat	Lice	Dabanoğlu
Kirkor	35	Çulha	Hani	Dabanoğlu
Karabet	15	Aşçı	Palu	Dabanoğlu
Abram	25	Irgat	Silvan	Hasırlı
Melkon	30	Irgat	Bışka karyesi	Hasırlı
Bobo	30	Irgat	Silvan	Hasırlı
Avanis	35	Irgat	Silvan	Ali Paşa
Vartan	30	Irgat	Şirvan	Ali Paşa

Avanis	45	-	Garzan	Ali Paşa
Kırho	31	Irgat	Buhtan	Ali Paşa
Ohan	30	Irgat	Hazro	Ali Paşa
Avanis	35	Irgat	Silvan	Ali Paşa
Vartan	30	Irgat	Şirvan	Ali Paşa
Avanis	45	Irgat	Garzan	Ali Paşa
Kırho	31	Irgat	Buhtan	Ali Paşa
Ohan	30	Irgat	Hazro	Ali Paşa
Kirkor	90	Peyker	Mergi	Ali Paşa
Vartan	55	Irgat	Muş	Ali Paşa
Bogos	39	Irgat	Buhtan	Ali Paşa
Kato	30	Irgat	Şirvan Kezer karyesi	Ali Paşa
Kolan	30	Irgat	Buhtan	Ali Paşa
Kazar	25	Irgat	Buhtan	Ali Paşa
Vesaro	25	Irgat	Beşiri	Ali Paşa
Kiryo	35	Irgat	Beşiri El-medin karyesi	Ali Paşa
Bedros	30	Irgat	Garzan Zivik karyesi	Ali Paşa
Ohan	40	Demirci	Şirvan	Ali Paşa
Bogos	37	Irgat	Hazro Handof karyesi	Ali Paşa
Aro	42	Irgat	Hazro	Ali Paşa
Murad	45	Irgat	Bezirto(?)	Ali Paşa
Serkis	30	-	-	Ali Paşa
İkob	35	Çulha	Lice	Ali Paşa
İkob	22	Çulha	Lice	Ali Paşa
Avadis	40	Eskici	Çüngüş	Ali Paşa
İkob	37	Irgat	Hirerot(?)	Ali Paşa
Serkis	22	Irgat	Muş	Ali Paşa

Torsos	40	Saatçı	Urfa	Ali Paşa
Serkis	22	Irgat	Muş	Ali Paşa
Azar	20	Irgat	Silvan	Yiğid Ahmed
Bogos	26	Irgat	Silvan	Yiğid Ahmed
Istepan	21	Külhancı	Çermik	Yiğid Ahmed
Karabet	18	Irgat	Lice	Yiğid Ahmed
Murad	21	Irgat	Muş Boğazköy karyesi	Yiğid Ahmed
Kirakos	40	Irgat	Muş Kızılağaç karyesi	Yiğid Ahmed
Anatli	30	Papaz	Ankara	Yiğid Ahmed
Aknaviyos	30	‘amel-mânde	Ankara	Yiğid Ahmed
Simo	30	Dikici	Mardin	Kavvâs-ı sagîr
Murad	40	Hamal	Buhtan	Ali Paşa
Apo	34	Çulha	Midyat	Hüsameddin
Azad	50	Irgat	Lice	Lala Bey
Simon	35	Çulha	Lice	Lala Bey
Şero	28	Irgat	Garzan	Lala Bey
Moso	27	-	Garzan	Lala Bey
Halya	21	Irgat	Garzan	Lala Bey
Yako	42	Irgat	Garzan	Lala Bey
Şero	32	-	Midyat	Lala Bey
Mihayil	30	Irgat	Arapkir	Lala Bey
Saho	23	-	Şirvan	Lala Bey
Milo	30	Irgat	Silvan	Lala Bey
Korsiş	35	Irgat	Beşiri	Lala Bey
Ado	40	Irgat	Rahvan	Sulukiye
Yakob	30	-	Lice	Şerif Çavuş
Dolto	25	-	Lice	Şerif Çavuş
Tome	32	‘Abacı	Mardin	Şerif Çavuş

Kiyo	30	Çulha	Lice	Fatih Paşa
Seva	27	Hamal	Buhtan	Kaşık Budak
Akatyos	40	Keşiş	Ma'den	Hasırlı Mescidi
Yogi	40	Irgat	Ma'den	Hasırlı Mescidi
Yakob	26	Irgat	Ma'den	Hasırlı Mescidi
Mosi	30	Irgat	Ma'den	Cami'ü's-sefa
Yani	30	Irgat	Ma'den	Sulukiye
Yorgi	50	Irgat	Ma'den	Fatih Mehmed Paşa
Pavli	50	Irgat	Ma'den	Fatih Mehmed Paşa
Akatyos	40	-	Ma'den	Hasırlı
Ohan	35	Irgat	Hayende Semendon karyesi	Hacı Osman
Haco	35	Çulha	Van	Hacı Osman
Hibo	29	Irgat	Hayende Salta karyesi	Hacı Osman
Serkis	35	Semerci	Arapkir	Hacı Osman
Arko	70	Irgat	Silvan Dökmeziye karyesi	Arapşeyh
Serob	23	Çulha	Ma'den	Arapşeyh
Bozo	25	Irgat	Buhtan	Arapşeyh
İkob	36	Çulha	Becce karyesi	Arapşeyh
Kaspar	30	Irgat	Silvan 'Ataş karyesi	Arapşeyh
Ohan	30	Irgat	Beşiri Bleyder karyesi	Arapşeyh
Avanis	30	Irgat	Silvan Ba'de karyesi	Arapşeyh

Arakil	31	Irgat	Silvan	Arapşeyh
Aşur	35	Irgat	Silvan Ba'de karyesi	Arapşeyh
Kazar	25	Neccar	Hani	Arapşeyh
Artin	50	Irgat	Zebân Ba'de karyesi	Arapşeyh
Hoşo	30	Irgat	Ba'de	Arapşeyh

6.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim Milletlerin Cizye Oranları

İncelemesini yaptığımız bu defterde sayım sırasında cizye ile mükellef olanlar daha önce de belirttiğimiz gibi a'la (عا) ('â) , Evsat(ط) (Tâ), Ednâ(نا) (Nâ) şeklinde kısaltmalarla kaydedilmişlerdir. Cizye ile mükellef olan Keldani, Katolik Ermeni, Süryani, Katolik Süryani, Rum, Katolik Rum ve Yahudi nüfus "*Esnâf-ı selâse*[416]" başlığı altında tasnif edilerek sayımları yapılmıştır[417]. Aşağıdaki tabloda esnâf-ı selâse itibariyle Diyarbakır merkezinde ikamet eden gayrimüslim nüfusunun vergi mükellefiyeti oranları verilmiştir.

Tablo 16: Nüfus Defterine Göre Diyarbakır Gayrimüslimlerinin Cizye (Esnâf-ı selâse) Dağılımı

	A'la	Evsat	Edna	Toplam
Ermeni Milleti	29	1469	993	2487
Keldani Milleti	11	141	118	270
Katolik Ermeni Milleti	12	154	79	245
Süryani Milleti	12	251	164	427
Katolik Süryani Milleti	3	35	15	53
Rum Milleti	-	13	16	29
Katolik Rum Milleti	-	42	24	66
Yahudi Milleti	-	46	80	125

Tablodan anlaşıldığı üzere Katolik Süryani, Rum, Katolik Rum ve Yahudilerin cizye miktarı düşüktür. Ermeniler arasında ise her üç vergi oranında mükellef olanların

[416] Cizye vergisi ilk vazedildiği dönemde 1, 2, 4 dinar karşılığı olarak 12, 24, 48 akçe olarak tahsil edilmiş ve "*Esnâf-ı Selâse*" diye tabir edilen bu tasnif Tanzimat sonrasına kadar yürürlükte kalmıştır. İbrahim Özcoşar-Hüseyin Haşimi Güneş, "*Osmanlı Devleti'nde Cizye ve 19. Yüzyıla Ait Bir Cizye Defteri(Cizre Sancağı'nın Cizye Defteri)*", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, C. 5, S. 15, 2006, s. 161.

[417] İlk sırada sayımı yapılmış olan Ermeni milletinin başlıklarında ise Esnâf-ı selâse tabiri kullanılmamışsa da bunların da yine kısaltmalar şeklinde hane numaralarının yanında cizye durumları yazılmıştır.

sayısı defterine göre Diyarbakır merkez sancağında gayrimüslim milletlerin mükellef oldukları cizye oranlarının toplamı a'la 67, Evsat 2151, Ednâ ise 1489 neferdir.

7.1.Cizye'den Muaf Olan Gruplar

Defter kayıtlarında cizyeye dair herhangi bir kayıtları yapılmamış kişileri 5 gruba ayırmak mümkündür. Umumiyetle 0-2 yaş arası olan çocuklar م(mim)[418] işareti ile kaydedilmiş ve bunlara herhangi bir vergi tahakkuku yapılmamıştır. Cizyeden muaf olan diğer bir grup ise *'amel-mânde* olarak tabir edilen kişilerdir. Amel-mânde olarak kaydedilen bu kişiler esasında yaşa göre değil bedeni ve akli engel durumlarının derecesine göre istisnasız olarak cizyeden muaf tutulmuşlardır.

Bu gibi kişileri herhangi bir yaş aralığında göstermek mümkün görünmemektedir. Zira nüfus defteri verilerinde 95 yaşında olan amel-mânde olduğu gibi 5 yaşında olan kişiler de bulunmaktadır. Bu sebeple esasında kişilerin amel-mânde olarak yazılmalarının ve vergiden muaf tutulmalarının en önemli koşulu kişilerin sakatlık, körlük gibi bedeni ve divâne(deli) gibi zihinsel rahatsızlıklarının derecesine ve yaş haddinden dolayı geçimini temin edemeyecek durumda olması gibi sebepler göz önünde bulundurulmuştur.

Bunların yanı sıra her ne kadar amel-mânde diye kaydedilmemişlerse de bazı engelli kişilerin yine cizyeden muaf tutuldukları görülmektedir. Bunlar da genellikle mecruh, sail, amâ, alil veya sakat kişilerdir. Ancak bunlardan bazılarının cizyeden muaf tutulmadıkları da görülmektedir. Netice itibariyle bu gibi kişilerin engel durumlarına göre cizyeden muaf tutuldukları söylenebilir. Mesela bir gözünden engelli olup bir işte çalışan kişiler cizyeden muaf tutulmamışlardır. Buna karşın iki gözünden amâ olup bir işte çalışamayacak durumda olan kişiler amel-mânde olarak yazılmamış olsalar da cizyeden muaf tutulmuşlardır.

Defterde vergiden muaf tutuldukları anlaşılan beşinci grup ise daha önce de bahsini ettiğimiz gibi her milletin nüfusunun başladığı kısımlarda "*bâ berât-ı 'ali millet babası/papazı*" diye yazılmış millet başı olan papazlardır. Zaten bu

[418] Bu kişilerin defterdeki toplam sayısı 502 kişidir.

kişilerin millet başı olarak atandıkları doğrudan yazıldığından bunlara herhangi bir vergi uygulanmayacağı açıktır.

Aslında bu Osmanlı İmparatorluğu millet sisteminin içerikte tek kişileri değil, cemaatleri ve bu cemaatlerin başı olan millet başlarını muhatap aldığı düşüncemizin dayanağı ve açık bir örneğidir.Aşağıdaki tabloda nüfus kayıtlarında amel-mânde olanlar, amel-mânde olarak kaydedilmemiş olup herhangi bir engel durumundan dolayı vergi tahakkuku yapılmamış olanlar ve vergiden muaf tutulmayıp ancak engelli olan kişiler isim, yaş, engel durumu ve varsa mükellef olduğu cizye türü ile beraber verilmişlerdir.

Tablo 17: Nüfus Defterine Göre Amel-mânde Nüfus

Adı	Yaşı	Engel Durumu
Karabet	80	-
Avanes	80	-
İkob	75	A’mâ
Bedros	65	‘Alil
Kirkor	54	Sail
Davit	58	-
Karabet	55	-
Tomas	35	İki gözden A’mâ
Menas	90	Mecruh
Bedros	53	-
Istepan	35	-
İğya	50	A’mâ
Aruş	50	A’mâ
İkob	35	-
Tanil	50	A’mâ
Kirakor	25	Yek çeşm, mecruh
Kirakos	36	-

İkob	50	-
Hokas	23	Topal, mecruh
Sahak	60	-
Bedros	50	-
İrmoş	35	Mecruh
Mardo	80	-
Hino	22	Belden sakat
Mesrob	55	-
Aruş	35	A'mâ
Karabet	80	-
Bedros	68	Yek çeşm
İkob	30	'Alil
Karasil	35	-
İkob	33	İki gözden 'alil
İğya	45	İğya
Kirkor	95	-
Karabet	50	-
Tomas	50	Çolak
Avanis	60	-
Avanis	80	İki gözden 'alil
Avanis	50	İki gözden 'alil
Serkis	80	İki gözden 'alil
Serkis	73	Mecruh
Avanes	25	İki gözden 'alil
Kopo	50	Mecruh
Arko	60	A'mâ
Tomecan	75	Mecruh
Mardo	5	Mecruh
Arakil	95	-
Kiyork	60	-
İğya	75	İki gözden 'alil

Bedros	77	-
Kilyos	70	Mecruh
Kaspar	60	-
Avak	95	-
Kirkor	90	-
Hibo	65	-
Artin	40	İki gözden a'mâ
Kirakos	90	-
Ohannes	45	Mecruh
Makar	60	-
Korkis	70	-
Lal	30	-
Simon	48	-
İsak	55	-
Ekneviyos	30	-
Mıkırdiç	50	-
Mardik	52	-
İsak	45	-
Bali	40	-
İlor	90	-
Baho	20	-
Korkis	60	-
Amih	30	-
Abram	90	-
İlor	40	-
Batris	55	-
Hristo	56	-
Mihayil	58	-
Kızmo	30	-
Dimitri	35	-
Batris	70	-

Hena	50	-
Osef	50	-
İsak	65	-
Mıkırdiç	30	A’mâ
Karabet	35	Sakat ve mecruh

Tablo 18: Nüfus Defterine Göre Engelli Kişiler

Adı	Yaşı	Engel Durumu	Mükellef olduğu Cizye Türü
Serkis	20	Bir gözü sakat	Ednâ
Magak	30	Gözleri sakat	Ednâ
Avadis	70	Bir gözü sakat	Ednâ
Mıkırdiç	26	Sakat	Ednâ
Ohannes	8	Sakat	-
İrmoş	10	Sakat ve Mecruh	-
Hokas	23	Mecruh ve Topal	-
Yako	20	Mecruh ve Fakir	-
Kilyos	70	Mecruh	Ednâ
Abram	10	Mecruh	-
Osib	9	Mecruh	-
Apo	50	A'mâ	-
Tomas	8	A'mâ	-
Istepan	11	Alil	-
Karabet	75	Alil	-
Mıkırdiç	51	Alil	Ednâ
Serkis	52	Topal	Evsat
Menah	30	Topal	Ednâ
Avanes	14	Yek çeşm	Ednâ
İkob	18	Yek çeşm	Evsat
Tomas	9	Yek çeşm	-
Artin	30	Yek çeşm-Divane	Ednâ
Bedros	25	Yek çeşm	Ednâ
Kevork	22	Yek çeşm	Ednâ
Tomas	9	Yek çeşm	-
Avanis	15	Yek çeşm	-
İğya	21	Yek çeşm	Evsat
Ovadis	60	Yek çeşm	Ednâ

Tohman	32	Yek çeşm	Evsat
Bogos	40	Yek çeşm	Evsat
İkob	40	Yek çeşm	Evsat
Haco	9	Yek çeşm	-
Bogos	10	Yek çeşm	-
Kirakos	20	Yek çeşm	Ednâ
Bogos	55	Yek çeşm	Evsat
Kaspar	55	Yek çeşm	Ednâ
Tomas	25	Yek çeşm	Evsat
Apo	55	Yek çeşm	Evsat
Aruş	32	Yek çeşm	Ednâ
Mıkırdiç	15	Yek çeşm	Ednâ
Tomas	32	Yek çeşm	‘Alâ
Mıkırdiç	8	Yek çeşm	-
Tomas	18	Yek çeşm	Ednâ
Manuk	1	Yek çeşm	-
İkob	15	Yek çeşm	Evsat
Ohannes	35	Yek çeşm	Ednâ
Manuk	25	Yek çeşm	Ednâ
İkob	36	Yek çeşm	Ednâ
Abraham	30	Yek çeşm	Evsat
Avanis	39	Yek çeşm	Ednâ
Ohan	23	Yek çeşm	Evsat
Bedros	15	Yek çeşm	Ednâ
Tomas	10	Yek çeşm	-
Apo	5	Yek çeşm	-
Davit	45	Yek çeşm	Ednâ
Karabet	15	Yek çeşm	Ednâ
İğya	35	Yek çeşm	Evsat
Kirakos	6	Yek çeşm	-
Mişara	25	Yek çeşm	Evsat

Mıkırdiç	30	Yek çeşm	Ednâ
Kirkor	20	Yek çeşm	Ednâ
İlor	8	Yek çeşm	-
Elyas	3	Yek çeşm	-
Apo	40	Yek çeşm	Evsat
Kiryo	7	Yek çeşm	-
Şalom	5	Yek çeşm	-
Moşi	12	Yek çeşm	-
Suşa	8	Yek çeşm	-
Sorka	30	Yek çeşm	Ednâ

8.Diyarbakır Gayrimüslim Din Adamları

Nüfus defteri verilerine bakıldığında keşiş, papaz, haham gibi üç din adamı grubu olduğu anlaşılmaktadır. Bu kişiler sayı olarak en çok Ermeni milleti arasında yer almakta, mahalle olarak ise en çok Fatih Paşa mahallesinde, en az ise Kılbaş, Lala Beğ ve Hoca Ahmed mahallelerinde yer almaktadırlar. Aşağıda tablolarda keşiş, papaz ve haham ayırımıyla din adamlarının isimleri, hangi milletten oldukları, hangi mahallede oturdukları ve yaşları ayrıntılı tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 19: Nüfus Defterine Göre Keşişler

Adı	Yaşı	Ait olduğu millet	Mahalle
Avanes	80	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Dimitri	35	Rum Katoliği	Hasırlı
Bogos	40	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Hena	50	Rum Katoliği	Şeyh Sa‘id Küçük
Kirkor	54	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
İkob	58	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Karabet	55	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Bedros	53	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Istepan	35	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Avanis	55	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
İkob	35	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Kirakos	36	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Kirakos	57	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
İkob	50	Ermeni	Arapşeyh
Sahak	60	Ermeni	Arapşeyh
Bedros	50	Ermeni	Arapşeyh
Mesrob	55	Ermeni	Kılbaş
Karasil	35	Ermeni	Hoca Ahmed
Karabet	50	Ermeni	Sulukiye
Avanis	60	Ermeni	Sulukiye

Arakil	35	Ermeni	Sulukiye
Kevork	39	Ermeni	Ali Paşa
Avanis	35	Ermeni	Ali Paşa
Istepan	32	Ermeni	Yiğid Ahmed
Makar	60	Keldani	Fatih Mehmed Paşa
Abram	21	Keldani	Fatih Mehmed Paşa
Apo	40	Keldani	Hasırlı
Simon	48	Keldani	Şeyh Matar
İsak	55	Keldani	Şeyh Matar
Cebron	35	Keldani	Kavvâs-ı Sagîr
Mıkırdiç	50	Ermeni	Yiğid Ahmed
Korkis	55	Süryani	Hüsameddin
İşoh	45	Süryani	Hüsameddin
Korkis	60	Süryani	Lala Beğ
Batris	55	Süryani	Çakal
Mirza	30	Süryani Katoliği	Hüsrev Paşa
Akatyos	40	Rum	Hasırlı
Kristo	30	Rum	Hasırlı
Mihayil	58	Rum	Hasırlı
Dimitri	35	Rum Katolik	Hasırlı
Hena	50	Rum Katoliği	Şeyh Sa‘id Küçük

Tablo 20: Nüfus Defterine Göre Papazlar

Adı	Yaşı	Ait olduğu millet	Mahallesi
İkob	33	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa
Anton	34	Süryani Katoliği	Fatih Mehmed Paşa
Korkis	35	Süryani	Ali Paşa Camii
Batris	38	Keldani	Fatih Mehmed Paşa
Anatli	36	Ermeni	Fatih Mehmed Paşa

Tablo 21: Nüfus Defterine Göre Haham Din Adamları

Adı	Yaşı	Mahalle
Mardih	35	Arapşeyh

9.Diyarbakır Gayrimüslim Çocuk ve Gençleri

Defter verilerinde sözlük anlamı ile bıyığı, sakalı henüz yeni çıkmış delikanlı anlamına gelen "*şâbb-ı emred*", genellikle 12 yaş ila 20 yaşları arasındaki gençleri betimlemek için kullanılmıştır. Fakat bazı yerlerde istisnai olarak 5 ila 11yaş arasında olanlar olduğu gibi 20 ila 27 yaşında olanlar dahi şâbb-ı emred olarak yazılmışlardır. Ayrıca bazı yerlerde katip tarafından bu ibarenin bir kısmının unutularak "*orta boylu şâbb Çulha kalfası Tomas veled-i Tomas"* şeklinde eksik yazıldığı da görülmektedir[419].

Şâbb-ı emred ifadesi ile aynı anlama gelen ve defterde sadece bir yerde rastladığımız "*çâr-ebru*[420]*"* ifadesi de yine bu yaş aralığındaki kişiler için kullanılmıştır. Yine genç ve çocuk yaşta olan kişiler için kullanılan bir diğer ifade ise "*tüysüz*[421]*"* ibaresidir. Bu ibare ile kaydedilmiş kişilerin de yaş olarak genellikle 8 ila 25 yaşları arasındaki gençler olduğu anlaşılmaktadır. Defter kayıtlarında yer alan, sayısı 458 kişiyi bulan ve araştırmamız sırasında taradığımız hiçbir nüfus defteri çalışmasında örneğine rastlamadığımız bir ibare de "*Mektebi*"dir[422].

Genellikle 3 ila 17 yaşları arasında olan okul yaşındaki çocuk ve gençler bu ibareyle yazılmışlardır. Ancak istisnai olarak 30 yaşında olan kişiye bir yerde[423], 1 yaşında olana da birkaç yerde rastlanmaktadır. Mektebi olarak yazılan kişilerin günümüzdeki öğrenci tabiri ile karşılık bulduğunu söyleyebiliriz. Zira kayıtlarda mektebi olarak yazılan neferler herhangi bir meslek mensubu veya çırak, kalfa ya da şakirt olarak kaydedildikleri görülmemektedir. Netice olarak mektebi ibaresini

---

[419] BOA, *Nfs.d*. nr. 3731, vr. 10, Hane 34, no:2.
[420] BOA, *Nfs.d*. nr. 3731, vr. 11, Hane 49, no:2.
[421] Burada önemli bir konuya açıklık getirmekte fayda vardır. Şöyle ki, nüfus defterleri çalışmalarında genellikle sakalı-bıyığı çıkmayan kişiler için köse ve tüysüz ibaresi kullanıldığı söylenmektedir. Ancak burada bir ayırım söz konusudur. Defterimizde yer alan "*tüysüz"* ibaresi umumiyetle genç yaştaki çocuk ve gençler için kullanılmış olup bunların henüz sakal veya bıyıklarının çıkmadığı yaşta oldukları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda defterimizde "*köse"* ifadesi ise genellikle 20 yaş üstü olan kişiler için kullanılmış olup, sakalı veya bıyığının olacak yaşta olmasına rağmen tam aksine bıyığı ve sakalı olmayan kişiler için kullanılmıştır. Nitekim defterde çocuk-genç yaşta olanlar için köse ifadesi kullanılmamıştır. Zira 18 yaş altı kişilere köse ibaresinin kullanılması biyolojik olarak da mantıklı görünmemektedir.
[422] İncelemesini yaptığımız nüfus defterindeki "*Mektebi*" ifadesi bu yönüyle nüfus defterlerinde kullanılan ibareler arasında bir ilk olabileceği ihtimali yüksektir.
[423] BOA, *Nfs.d*. nr. 3731, vr. 43, Hane 89, no: 4.

dışarıda bırakacak olursak, şâbb-ı emred, çâr-ebru, tüysüz olarak yazılmış kişilerin umumiyetle çırak, kalfa, şakirt ve hizmetkâr olarak çalıştıkları görülmektedir.

Defter verilerinden anlaşıldığı kadarıyla gayrimüslim milletler çocuklarını erken yaşlarda bir ustanın yanına vererek bir meslek edinmelerini amaçladıkları anlaşılmaktadır. Şâbb-ı emred kişilerin en çok olduğu milletler Ermeniler, Keldaniler ve Süryaniler'dir.

Katolik Süryani, Rum, Katolik Rum ve Yahudilerde ise bunların sayısı oldukça düşük görülmektedir. Tüysüz olanlar ise defterde toplam 25 kişi olup, 24'ü Ermeni, 1'i de Yahudi'dir. Çâr-ebru olarak geçen bir kişi ise Ermeni milleti içinde yer almakta, mektebi olanlar da sayı olarak en çok Ermeni milleti nüfusu içerisinde yer almaktadırlar. Aşağıda bu ibarelerle verilen kişier ait oldukları millet grubuna göre taksim edilerek isim ve yaşlarıyla birlikte verilmiştir.

Ermeni Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred İkob 11

Şâbb-ı emred Kirkor 18

Şâbb-ı emred Çuvaldızcı çırağı Karabet 15

Şâbb-ı emred Çulha şakirdi Manuk 13

Şâbb-ı emred Kazzâz şakirdi Tomas 14

Şâbb-ı emred Tüfenkçi şakirdi Kiyork 15

Şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Avanes 13

Şâbb-ı emred KalcıŞakirdi Mardik 16

Şâbb-ı emred Attar şakirdi Kirakos 14

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Serkis 10

Şâbb-ı emred Çulha kalfası Tomas 15

Şâbb-ı emred Kalancı şakirdi Bedros 15

Şâbb-ı emred İkob emred Mukatebe 10

Şâbb-ı emred Dikici Tomas 18

Şâbb-ı emred Tütüncü şakirdi Tomas 13

Şâbb-ı emred Tütüncü şakirdi Mardiros 10

Çâr ebrû Baklacıkalfası Tomas 17

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Kiryos 10

Şâbb-ı emred Çilingir şakirdi İkob 18

Şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Karabet 15

Şâbb-ı emred Tütüncü şakirdi Haco 15

Şâbb-ı emred Dikici Avanis 14

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Kirakos 13

Şâbb-ı emred Mukatebe Avanis 14

Şâbb-ı emred Çulha Menas 18

Şâbb-ı emred Çulha Karabet 11

Şâbb-ı emred Tomas Mukatebe 13

Şâbb-ı emred Basmacı çırağı Melkon 12

Şâbb-ı emred Eskici şakirdi Tomas 12

Şâbb-ı emred İkob 11

Şâbb-ı emred Debbâğ Tomas 12

Şâbb-ı emred Boyacı Tohman 16

Şâbb-ı emred Tomas 7

Şâbb-ı emred Çulha şakirdi Haçador 12

Şâbb-ı emred Avanis 15

Şâbb-ı emred Basmacı şakirdi Tohman 13

Şâbb-ı emred Berber şakirdi Mıkırdiç 14

Şâbb-ı emred Etmekçi şakirdi Mıkırdiç 17

Şâbb-ı emred Nalçacı şakirdi Kirkor 12

Şâbb-ı emred Kazancı şakirdi Manuk 18

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Karabet 13

Şâbb-ı emred Tüccar Karabet 17

Şâbb-ı emred Berber şakirdi Aruş 16

Şâbb-ı emred Berber şakirdi Karabet 15

Şâbb-ı emred Dökmeci şakirdi Avanis 14

Şâbb-ı emred Çulha Istepan 10

Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kevork 10

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Kaspar 12

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Mardiros 14

Şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Menas 15

Şâbb-ı emred Kazzâz şakirdi Mıkırdiç 10

Şâbb-ı emred Tütüncü çırağı Mardik 14

Şâbb-ı emred Mazucu şakirdi Avanis 14

Şâbb-ı emred ‘Attar şakirdi Karabet 14

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Bogos 15

Şâbb-ı emred Kazzâz çırağı Kirakos 15

Şâbb-ı emred Terzi çırağı Osib 13

Şâbb-ı emred Terzi çırağı Tomas 14

Şâbb-ı emred Nalbant Şakirdi Arutin 14

Şâbb-ı emred Berber şakirdi Avanis 15

Şâbb-ı emred Dökmeci şakirdi Kirkor 16

Şâbb-ı emred Dikici Karabet 18

Şâbb-ı emred Dikici çırağı İkob 13

Şâbb-ı emred Terzi çırağı Ohannes 15

Şâbb-ı emred ‘Attar İkob 10

Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Ohannes 15

Şâbb-ı emred Kalancıçırağı Arutin 10

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Tomas 10

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Kirakos 14

Şâbb-ı emred Kalancı çırağı Arutin 8

Şâbb-ı emred Istepan mukatebe 10

Şâbb-ı emred Demirci şakirdi Sehak 13

Şâbb-ı emred Berber çırağı Tomas 14

Şâbb-ı emred Sazbend çırağı Serkis 12

Şâbb-ı emred Tüccar çırağı Avanis 14

Şâbb-ı emred Istepan BikriMardo 13

Şâbb-ı mred Kalancı Şakirdi Ohannes 6

Şâbb-ı emred Dikici Kirakos 16

Şâbb-ı emred Dikici Kiyork 15

Şâbb-ı emred Basmacı Kiryos15

Şâbb-ı emred Ohannes 11

Şâbb-ı emred Artin Debbâğ 15

Şâbb-ı emred Tomas 20

Şâbb-ı emred Nalbant çırağı Bedros 10

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Ohan15

Şâbb-ı emred Bitikçi Tomas 15

Şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Karabet 14

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Kirakos 14

Şâbb-ı emred Kalancı çırağı Karabet 8

Şâbb-ı emred Kılcı çırağı Tanil 13

Şâbb-ı emred Kalancı çırağı Arutin 10

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Serkis 12

Şâbb-ı emred Dikici İğo 15

Emred Kuyumcu çırağı Mıkırdiç 14

Şâbb-ı emred Tüccar Tomas 10

Şâbb-ı emred Kirkor 20

Şâbb-ı emred Kılcı çırağı Taşil 13

Şâbb-ı emred İkob 13

Şâbb-ı emred Karabet Mukatebe 11

Şâbb-ı emred Kalancı şakirdi Ohannes 10

Şâbb-ı emred Çilingir çırağı Bedros 15

Şâbb-ı emred Kaspar 10

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Bogos 10

Şâbb-ı emred Terzi Mıkırdiç 25

Şâbb-ı emred Basmacı Melkon 15

Şâbb-ı emred Berber çırağı Serkis16

Şâbb-ı emred Bitikçi çırağı Arakil 17

Şâbb-ı emred Kirakos 10

Şâbb-ı emred Kılcı şakirdi Ardos 10

Şâbb-ı emred Taşçı çırağı İkob 16

Şâbb-ı emred Tütüncü çırağı Karabet 9

Şâbb-ı emred Yollu Kuyumcu Artin 19

Şâbb-ı emred Basmacı Istepan 20

Şâbb-ı emred Çilingir çırağı Bogos 11

Şâbb-ı emred Taşçı Ohannis 15

Şâbb-ı emred Kazzâz Karabet 15

Şâbb-ı emred Kiyo 17

Şâbb-ı emred Kasap çırağı Bedros 17

Şâbb-ı emred Berber Istepan 16

Şâbb-ı emred İkob 5

Şâbb-ı emred Kuyumcu Kazar 18

Şâbb-ı emred Fırıncı çırağı Karabet 19

Şâbb-ı emred Mıkırdiç veled-i Sefer 18

Şâbb-ı emred Kazancı İkob 15

Şâbb-ı emred Berber Kirkor 20

Şâbb-ı emred Kalancı çırağı Istepan 12

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Melkon 15

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Kirkor 17

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Avanis 17

Şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Manuk 18

Şâb-ı emred Bogos 10

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Bogos 17

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı İkob 15

Şâbb-ı emred Manuk 14

Şâbb-ı emred Basmacı Karabet 18

Şâbb-ı emred Tomas veled-i Karabet 6

Şâbb-ı emred Eskici çırağı Ohannis 14

Şâbb-ı emred Terzi Odis 18

Şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı İkob 15

Şâbb-ı emred Çulha İkob 17

Şâbb-ı emred Tüccar çırağı İkob 14

Şâbb-ı emred Mıkırdiç veled-i Toros 15

Şâbb-ı emred İğyaveled-i Istepan 15

Şâbb-ı emred Mıkırdiç Bezzâz 16

Şâbb-ı emred Dikenci Tomas 15

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Mıkırdiç 15

Şâbb-ı emred Berber Kirkor 23

Şâbb-ı emred Berber çırağı Avanes 13

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Kevork 16

Şâbb-ı emred Demirci çırağı İkob 15

Şâbb-ı emred Taşçı çırağı Kevork 15

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Tomas 15

Şâbb-ı emred Külhâncı bogos 13

Şâbb-ı emred İkob14

Şâbb-ı emred Etmekçi çırağı Istepan 24

Şâbb-ı emred Taşçı çırağı Bedros 13

Şâbb-ı emred Basmacı Karabet 15

Şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Tomas 14

Şâbb-ı emred Mardo 13

Şâbb-ı emred Çilingir çırağı Bogos 12

Şâbb-ı emred Kuyumcu Çırağı Tomas 13

Şâbb-ı emred Eskici çırağı Osib 15

Şâbb-ı emred Çilingir çırağı Tomas 15

Şâbb-ı emred Kazancı çırağı Karabet 13

Şâbb-ı emred Berber çırağı Mardik 15

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Kiyo 13

Şâbb-ı emred Çulha Kiyo 13

Şâbb-ı emred Kazzâz çırağı Serkis 14

Şâbb-ı emred Basmacı Avanis 14

Şâbb-ı emred Debbâğ çırağı İğya 15

Şâbb-ı emred Kazzâz çırağı İkob 12

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Karabet 16

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Aslan 13

Şâbb-ı emred Demirci çırağı Karabet 15

Şâbb-ı emred Karabet 12

Şâbb-ı emred Taşçı çırağı Melkon 16

Şâbb-ı emred Tüccar Çırağı İkob 15

Şâbb-ı emred Palancı çırağı Istepan 13

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Artin 14

Şâbb-ı emred Tüccar çırağı İkob 14

Şâbb-ı emred Berber Melkon 15

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Aruş 14

Şâbb-ı emred Etmekçi çırağı Bogos 15

Şâbb-ı emred Bakkal çırağı Kevork 14

Şâbb-ı emred Tomas 12

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Avanis 14

Şâbb-ı emred Basmacı çırağı Istepan 15

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Bogos 13

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Şahin 12

Şâbb-ı emred Lüleci kalfası Manuk18

Şâbb-ı emred Dikici çırağı İkob 15

Şâbb-ı emred Kasap çırağı Avanis 16

Şâbb-ı emred Sehak 17

Şâbb-ı emred Bezzâz Tohman 15

Şâbb-ı emred Çulha Melkon 18

Şâbb-ı emred Bardakçı çırağı Şebko 12

Şâbb-ı emred Çulha kalfası Menas 15

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Ovadis 12

Şâbb-ı emred Nalbant çırağı Avanis 13

Şâbb-ı emred Palancı çırağı Aro 14

Şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Astador 13

Şâbb-ı emred Kuyumcu şakirdi İkob 16

Şâbb-ı emred Aşçı Kevork 15

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Bedros 18

Şâbb-ı emred Nalbant çırağı Bogos 12

Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kaspar 15

Şâbb-ı emred Bedros 17

Şâbb-ı emred Irgat Bedros 13

Şâbb-ı emred Sehak 10

Şâbb-ı emred Irgat İkob 10

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Menas 14

Şâbb-ı emred Ekserci çırağı Karabet 15

Şâbb-ı emred Eskici çırağı Avanis 17

Şâbb-ı emred Berber çırağı Mıkırdiç 13

Şâbb-ı emred Taşçı çırağı İkob 17

Şâbb-ı emred Taşçı çırağı Serkis 12

Şâbb-ı emred Kalaycı şakirdi Kirkor 12

Şâbb-ı emred Çuvaldızcı çırağı Kirkor 13

Şâbb-ı emred Kalancı şakirdi Mıkırdiç 13

Şâbb-ı emred Çulha şakirdi İkob 15

Şâbb-ı emred İkob 15

Şâbb-ı emred Tüccar Avanes 15

Şâbb-ı emred Çulha Kalfası Serkis 16

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Avanis 13

Şâbb-ı emred Kalaycı şakirdi Ohanek 13

Şâbb-ı emred Bedros 14

Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kevork 13

Şâbb-ı emred İkob 14

Şâbb-ı emred Berber Çırağı Bogos 15

Şâbb-ı emred Berber çırağı Kaspar 13

Şâbb-ı emred Çulha şakirdi Karabet 16

Şâbb-ı emred Kalancı şakirdi İkob 15

Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Serkis 13

Şâbb-ı emred Çulha kalfası Istepan 18

Şâbb-ı emred Dikici şakirdi Tomas 17

Şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Sehak 27

Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Vartan 12

Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Ohan 12

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Heno 16

Şâbb-ı emred Tüccar şakirdi Haco 18

Şâbb-ı emred Demirci çırağı Asım 16
Şâbb-ı emred Demirci çırağı Tomas 16
Şâbb-ı emred Berber Karabet 15
Şâbb-ı emred Tütüncü çırağı Bedros 14
Şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Avanis 13
Şâbb-ı emred Borucu çırağı Artin 12
Şâbb-ı emred Karabet 14
Şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kirakos 18
Şâbb-ı emred Nalbant şakirdi Kaspar 14
Şâbb-ı emred Nakkaş çırağı Davit 13
Tüysüz İkob 8
Tüysüz Çilingir Istepan 18
Tüysüz Çilingir çırağı Mesrob 12
Tüysüz Eskici Mıkırdiç 15
Tüysüz Çulha Manuk 17
Tüysüz Eskici Manuk 20
Tüysüz Kürekçi şakirdi Ohannes 20
Tüysüz Kuyumcu şakirdi 13
Tüysüz Burğad Istepan 16
Tüysüz Burğad Tomas 17
Tüysüz Tomas 15
Tüysüz Kılcı Çırağı Karabet 15
Tüysüz Dikici Tomas 20
Tüysüz Serkis 15
Tüysüz Mazucu İğya 17
Tüysüz Bogos 12
Tüysüz Çilingir kalfası İkob 13
Tüysüz Kebapçı çırağı Bedros 13
Tüysüz Tütüncü şakirdi İkob 11
Tüysüz Tüccar Istepan 14

Tüysüz Kiyo 17
Tüysüz Çulha Manuk 17
Mektebi İkob 6
Tüysüz Debbâğ çırağı İkob 14
Mektebi Emred İkob 11
Mektebi Tomas 5
Mektebi tüysüz İkob 8
Mektebi Avanes 14
Mektebi Avanes 8
Mektebi Kaspar 10
Mektebi Kirakos 5
Mektebi Odis 5
Mektebi Karabet 9
Mektebi Tohman 5
Mektebi Avanes 7
Mektebi Manuk 7
Mektebi İkob 10
Mektebi Kirakos 7

Mektebi Karabet 5
Mektebi İkob 6
Mektebi İkob 12
Mektebi … 7 ismi yok
Mektebi Kevork 4
Mektebi İkob 4
Mektebi Kirkor 8
Mektebi Avanis 7
Mektebi Avanis 5
Mektebi Kirakos 6
Mektebi Tomas 9
Mektebi Istepan 7
Mektebi Tomas 7
Mektebi Avanis 15
Mektebi İkob 7
Mektebi Mirza 5
Mektebi Manuk 7
Mektebi Karabet 6
Mektebi Istepan 5
Mektebi Manuk 5
Mektebi Ohannes 6
Mektebi Avanis 5

Mektebi Karabet 13
Mektebi Karabet 6
Mektebi Serkis 9
Mektebi Avanis 14
Mektebi İğya 10
Mektebi Tomas 9
Mektebi Avanis 5
Mektebi Kirakos 7
Mektebi tomas 8
Mektebi Kirkor 10
Mektebi Karabet 7
Mektebi Tomas 7
Mektebi Mardiros 5
Mektebi İkob 8
Mektebi İkob 6
Mektebi Istepan 5
Mektebi İkob 11
Mektebi Tomas 6
Mektebi Avanis 10
Mektebi Kirakos 9
Mektebi Kiyork 7
Mektebi Ohannes 8

Mektebi Kevork 9
Mektebi Mıkırdiç 4
Mektebi Armus 8
Mektebi İkob 7
Mektebi Kirik 3
Mektebi Tomas 13
Mektebi Karabet 11
Mektebi Bedros 7
Mektebi İkob 11
Mektebi Bogos 5
Mektebi Ohan 8
Mektebi Avanis 5
Mektebi Avanis 9
Mektebi Davit 11
Mektebi Karabet 5
Mektebi İğya 12
Mektebi Kirkor 13
Mektebi (--) 10
Mektebi Manuk 8
Mektebi Arakil 4
Mektebi Karabet 6
Mektebi Karabet 4

Mektebi Kirkor 4
Mektebi İkob 6
Mektebi Kaspar 9
Mektebi Avanis 5
Mektebi Melkon 9
Mektebi Bogos 5
Mektebi Kaspar 10
Mektebi Tomas 5
Mektebi İkob 6
Mektebi Bedros 6
Mektebi Tomas 5
Mektebi Manuk 14
Mektebi Armos 5
Mektebi Mardiros 5
Mektebi Istepan 11
Mektebi Tomas 7
Mektebi Mardik 8
Mektebi Tohman 8
Mektebi Karabet 4
Mektebi İkob 5
Mektebi İğya 9

Mektebi Istepan 10
Mektebi Ohannes 9
Mektebi Mardiros 7
Mektebi Mardiros 4
Mektebi Kazar 5
Mektebi İkob 10
Mektebi Ohannes 6
Mektebi Karabet 5
Mektebi İkob 6
Mektebi Tomas 7
Mektebi Artin 8
Mektebi Ohannes 4
Mektebi Kirkor 9
Mektebi Tomas 7
Mektebi Beron 7
Mektebi Kirkor 10
Mektebi Manuk 5
Mektebi Bogos 7
Mektebi İkob 7
Mektebi Sehak 5
Mektebi Odis 5

Mektebi Toms 7
Mektebi Artin 17
Mektebi Karabet 6
Mektebi Kirkor 11
Mektebi Kirkor 7
Mektebi Karabet 11
Mektebi Kirakor 5
Mektebi İkob 8
Mektebi Tomas 6
Mektebi İkob 6
Mektebi Aruş 4
Mektebi Bogos 5
Mektebi Ohannes 5
Mektebi Ohannes 10
Mektebi Murad 5
Mektebi Nikogos 30
Mektebi Tomas 6
Mektebi Kiyork 9
Mektebi Tohman 8
Mektebi Avanis 9
Mektebi Kirkor 7

Mektebi Tomas 5	Mektebi Manuk 7	Mektebi İkob 9
Mektebi Kirkor 6	Mektebi Ohannes 8	Mektebi Mako 7
Mektebi Kirakos 12	Mektebi Ohannes 6	Mektebi İğya 15
Mektebi Artin 10	Mektebi Ohannes 5	Mektebi Manuk 5
Mektebi Ohannes 5	Mektebi İkob 5	Mektebi Bedros 6
Mektebi İkob 5	Mektebi Kirkor 9	Mektebi Karabet 10
Mektebi Karabet 9	Mektebi İğya 6	Mektebi İkob 5
Mektebi İkob 5	Mektebi Odis 7	Mektebi Ohannes 6
Mektebi Kiyork 6	Mektebi İkob 5	Mektebi Ohannes 5
Mektebi Serkis 4	Mektebi İkob 8	Mektebi Karabet 8
Mektebi Anatya 8	Mektebi İkob 6	Mektebi İkob 6
Mektebi Bogos 5	Mektebi İkob 10	Mektebi Bedros 5
Mektebi Mardiros 10	Mektebi Karabet 9	Mektebi Avanes 5
Mektebi Sehak 5	Mektebi İkob 6	Mektebi Haco 5
Mektebi Avanes 7	Mektebi Istepan 7	Mektebi Manuk 5
Mektebi Avanis 8	Mektebi Karabet 9	Mektebi İkob 5
Mektebi Avanis 9	Mektebi Avanis 10	Mektebi Karabet 10
Mektebi Margos 5	Mektebi Kirakos 5	Mektebi İğya 10
Mektebi Bogos 5	Mektebi Tomas 7	Mektebi İkob 6
Mektebi Bogos 5	Mektebi Kaspar 8	Mektebi İkob 14
Mektebi Osib 12	Mektebi Bedros 8	Mektebi Tomas 12

Mektebi İkob 9
Mektebi Mardo 13
Mektebi Mıkırdiç 6
Mektebi Arko 7
Mektebi Kirkor 5
Mektebi Arakil 8
Mektebi Kaspar 7
Mektebi Mirza 8
Mektebi Kirkor 8
Mektebi Toros 13
Mektebi Aslan 7
Mektebi Bedros 8
Mektebi Tohman 9
Mektebi İkob 5
Mektebi Serkis 3
Mektebi Kirkor 7
Mektebi İğya 5
Mektebi Bogos 10
Mektebi Manuk 7
Mektebi Menas 3
Mektebi İkob 8
Mektebi İkob 8

Mektebi İrmoş 7
Mektebi Bedros 8
Mektebi İkob 9
Mektebi Osib 7
Mektebi Mardiros 12
Mektebi Mihayil 7
Mektebi Mahas 7
Mektebi Mirza 8
Mektebi Bogos 8
Mektebi Tohman 5
Mektebi Kevork 8
Mektebi İkob 7
Mektebi Mıkırdiç 7
Mektebi Avanes 7
Mektebi Tomas 5
Mektebi Aslan 11
Mektebi Mardo 5
Mektebi Mıkırdiç 15
Mektebi Mıkırdiç 6
Mektebi Bogos 9
Mektebi Kirkor 8
Mektebi Bibo 6

Mektebi İkob 5
Mektebi Bogos 5
Mektebi Kirkor 8
Mektebi Bedros 7
Mektebi Karabet (--)
Mektebi Arakil 5
Mektebi İkob 7
Mektebi Tomas 9
Mektebi Mıkırdiç 1
Mektebi Melkon 6
Mektebi Kirkor 6
Mektebi İkob 12
Mektebi Karabet 12
Mektebi Istepan 5
Mektebi Avanes 8
Mektebi Istepan 8
Mektebi Tohman 8
Mektebi Ohannes 9
Mektebi Karabet 11
Mektebi Bobo 6
Mektebi Mıkırdiç 8
Mektebi Melkon 7

Mektebi Kirkor 7	Mektebi Kaspar 5	Mektebi Kazar 5
Mektebi İkob 9	Mektebi Tomas 7	Mektebi Ohan 10
Mektebi Serkis 6	Mektebi Bogos 7	Mektebi İkob 7
Mektebi Mıkırdiç 4	Mektebi Bedros 7	Mektebi Tomas 6
Mektebi Sehak 10	Mektebi Tomas 7	Mektebi Manuk 5
Mektebi Serkis 9	Mektebi Serkis 10	Mektebi İkob 9
Mektebi Mardik 7	Mektebi Manuk 7	Mektebi Karabet 7
Mektebi İkob 15	Mektebi Serkis 8	Mektebi Bogos 5
Mektebi Karabet 6	Mektebi Kirkor 5	Mektebi Aruş 9
Mektebi Kevork 7	Mektebi İkob 14	Mektebi İkob 5
Mektebi Nikogos 5	Mektebi Ohan 10	Mektebi İğya 1
Mektebi Kirmoş 7	Mektebi Seko 6	Mektebi Bedros 7
Mektebi İkob 7	Mektebi Avanis 7	Mektebi Artin 7
Mektebi İğya 8	Mektebi Kazar 8	Mektebi Bedros 6
Mektebi Nikogos 6	Mektebi Mardik 5	Mektebi Karabet 14
Mektebi Bogos 9	Mektebi Avanis 7	Mektebi Tomas 5

Katolik Ermeni Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred Basmacı çırağı Batris 13	Şâbb-ı emred Dökmeci çırağı Istepan 18
Şâbb-ı emred Dikici çırağı Osef 15	Şâbb-ı emred Basmacı çırağı Istepan 13

Şâbb-ı emred Basmacı çırağı Ohannes 13 Şâbb-ı emred Istepan 12

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Ohannes 17 Şâbb-ı emred Kazzâz Karabet 24

Şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı İkob 18 Şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Makaros 12

Şâbb-ı emred Kazzâz Osib 19 Şâbb-ı emred Abram 20

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Mihayil 15 Şâbb-ı emred Berber çırağı Osib 15

Şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Bogos 13 Şâbb-ı emred Kazzâz çırağı Tomecan 14

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Abram 17 Şâbb-ı emred Karabet 10

Şâbb-ı emred Tüccar çırağı Kiyork 16 Şâbb-ı emred Tomas 11

Şâbb-ı emred Kazzâz Abram 14 Şâbb-ı emred Attar Tomas 15

Şâbb-ı emred Kazzâz Tomas 20 Şâbb-ı emred Çulha Kaspar 18

Şâbb-ı emred Hizmetkar Davit 12 Şâbb-ı emred Terzi Haco 18

Şâbb-ı emred Mıkırdiç 20 Şâbb-ı emred Kahveci çırağı Bogos 18

Şâbb-ı emred Gemci çırağı Batris 21

Mektebi Osef 8 Mektebi Aruş 10 Mektebi Batoş 8

Mektebi Kiyork 8 Mektebi İkob 6 Mektebi Kirkor 10

Mektebi Avanis 11 Mektebi Ohannes 11 Mektebi Istepan 12

Mektebi İkob 8 Mektebi Mıkırdiç 11 Mektebi Ohannes 8

Mektebi Osef 8 Mektebi Melkon 6 Mektebi Manuk 9

Mektebi Kiryos 11 Mektebi Osib 9 Mektebi Avanes 10

Mektebi İrmiya 7 Mektebi İkob 8 Mektebi Avanis 5

Mektebi Avanes 6 Mektebi Bogos 6 Mektebi Ohannes 7

Mektebi Bogos 6
Mektebi Kirkor 7
Mektebi Artin 5
Mektebi Kirkor 7
Mektebi Istepan 5
Mektebi Karabet 10
Mektebi Osef 12
Mektebi Avanis 7
Mektebi Kaspar 5
Mektebi Tomas 11
Mektebi Avanis 11
Mektebi Kaspar 7
Mektebi Melkon 9
Mektebi Bogos 3
Mektebi İkob 9
Mektebi Kirkor 6

Keldani Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred Çorbacı çırağı Faravis 13
Şâbb-ı emred Mazucu Barso 18
Şâbb-ı emred Kazzâz Bakos 16
Şâbb-ı emred Antıon 13
Şâbb-ı emred Kalancı Hator 16
Şâbb-ı emred Borucu çırağı Kiryakis 10
Şâbb-ı emred Dikici Hatuş 13
Şâbb-ı emred Berber Amih 24
Şâbb-ı emred Eskici Mihayil 18
Şâbb-ı emred Eskici çırağı Cahor 14
Şâbb-ı emred Hizmetkâr Kiryakis 11
Şâbb-ı emred Hizmetkâr Hatuş 12
Şâbb-ı emred Basmacı Çırağı Amih 15
Şâbb-ı emred Hizmetkâr Tome 17
Şâbb-ı emred Demirci çırağı Yobar 15
Şâbb-ı emred Çulha Hatuş 12
Şâbb-ı emred Yalos 13
Şâbb-ı emred Bezzâz çırağı 20
Şâbb-ı emred Eskici Hatuş 14
Şâbb-ı emred Anton 16
Şâbb-ı emred Hizmetkâr Batris 11
Şâbb-ı emred Seka 12
Şâbb-ı emred Irgat Yakob 15
Şâbb-ı emred Irgat Asyo 13
Şâbb-ı emred Apome 13
Şâbb-ı emred Osib 14

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Mihayil 15

Şâbb-ı emred Dikici çırağı 15

Şâbb-ı emred Terzi çırağı Kiryakis 14

Şâbb-ı emred Terzi Osib 15

Şâbb-ı emred Amih 13

Şâbb-ı emred Berber çırağı Cebor 13

Şâbb-ı emred Irgat Hatuş 20

Şâbb-ı emred Dikici Osib 14

Şâbb-ı emred Mazucu çırağı Simon 13

Şâbb-ı emred Amih 10

Şâbb-ı emred Sehak 13

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Kiyork 14

Mektebi Tomas 7

Mektebi Korkis 6

Mektebi Kiryakis 9

Mektebi Hena 13

Mektebi Mensor 7

Mektebi Mensor 6

Mektebi Yakob 7

Mektebi Hena 7

Mektebi Hatuş 8

Mektebi Hatuş 8

Mektebi Amih 10

Mektebi Amih 13

Mektebi Osib 13

Mektebi Kiryakis 8

Mektebi Hibo 6

Mektebi Osib 6

Mektebi Anton 12

Mektebi Elyas 8

Mektebi Kiryakis 7

Mektebi Kiryakis 5

Mektebi Saka 12

Mektebi Apome 13

Mektebi Abram 4

Mektebi Osef 8

Mektebi Hatuş 7

Mektebi Istepan 11

Mektebi Hena 6

Mektebi Anton 4

Mektebi Matasod 9

Mektebi Osib 6

Mektebi Petiyo 8

Mektebi Çerçis 6

Mektebi Semid 8

Mektebi Kirmoş 7

Mektebi Yalos 8

Mektebi Korkis 5

Mektebi Bedros 8

Mektebi Kiryakis 6

Mektebi Cebor 6

Mektebi Sehak 13

Mektebi Kiryakis 7

Rum Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred Terzi çırağı İlor 16 Mektebi Abram 11 Mektebi Kızmo 7

Rum Katolik Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred Anton 14 Şâbb-ı emred Terzi Osib 16

Şâbb-ı emred Terzi Osib 16 Şâbb-ı emred Lüleci Aspar 20

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Kazmo 20

Mektebi Katho 6 Mektebi Amih 7 Mektebi Kızmo 11

Mektebi Osef 7 Mektebi Anton 14 Mektebi Abuş 14

Mektebi İlor 10 Mektebi Kiryos 5 Mektebi Yakob 6

Mektebi Elyas 7 Mektebi Çerçis 7 Mektebi Dimitri 10

Süryani Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Tome 18 Şâbb-ı emred Çulha çırağı İlya 22

Şâbb-ı emred Çulha çırağı İlor 16 Şâbb-ı emred Mumcu Tome 20

Şâbb-ı emred Terzi Osef 18 Şâbb-ı emred Terzi Abro 14

Şâbb-ı emred Apuş 12 Şâbb-ı emred Tüccar çırağı İşor 15

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Kiryakis 20 Şâbb-ı emred Boyacı çırağı Hatuş 7

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Simon 20 Şâbb-ı emred Tüccar çırağı Mosi 15

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Hatuş 15

Şâbb-ı emred Dikici çırağı Loso 16

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Helya 18

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Hatuş 16

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Çerço 18

Şâbb-ı emred Batris 8

Şâbb-ı emred Kosto 12

Şâbb-ı emred Çulha çırağı İlor 19

Şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Asım 14

Şâbb-ı emred Debbâğ Amih 25

Şâbb-ı emred Nakkaş çırağı Simon 17

Şâbb-ı emred Berber çırağı İkob 16

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Hatuş 15

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Korkis 18

Şâbb-ı emred Çulha çırağı Haco 13

Şâbb-ı emred Bakkal Helya 18

Şâbb-ı emred Tüccar çırağı Hatuş 14

Şâbb-ı emred Tüccar çırağı Abro 17

Şâbb-ı emred Debbâğ İkob 17

Şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Sahan 14

Şâbb-ı emred Mişara 14

Mektebi Na‘moş 5

Mektebi Anton 9

Mektebi Hena 11

Mektebi İlor 8

Mektebi Kako 5

Mektebi Batris 8

Mektebi Hezerşa 7

Mektebi Yakob 11

Mektebi Yako 8

Mektebi Kiryakis 18

Mektebi Hatuş 10

Mektebi Apo 9

Mektebi Tomas 9

Mektebi Davud 20

Mektebi Kosto 12

Mektebi Korkis 8

Mektebi Hato 6

Mektebi Miho 8

Mektebi Yonan 7

Mektebi Kiryakis 6

Mektebi İrmoş 7

Mektebi Osef 4

Mektebi Hezerşa 13

Katolik Süryani Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred Kazzâz Tomas 20 Şâbb-ı emred Bezzâz Çerçis 18

Şâbb-ı emred Berber Molki 20 Şâbb-ı emred Hena 13

Mektebi Çerçis 10 Mektebi Beron 10 Mektebi Batris 10

Mektebi Çerçis 7 Mektebi Tomas 8 Mektebi Hena 13

Mektebi Abram 9

Yahudi Çocuk ve Gençleri

Şâbb-ı emred Osef 18 Tüysüz Çerçi Hibo 25

Mektebi Moşi 12 Mektebi Moşi 13 Mektebi Osef 15

Mektebi Nesim 9 Mektebi Abram 12 Mektebi Osef 9

Mektebi İsak 12 Mektebi Rasmo 15 Mektebi Haro 4

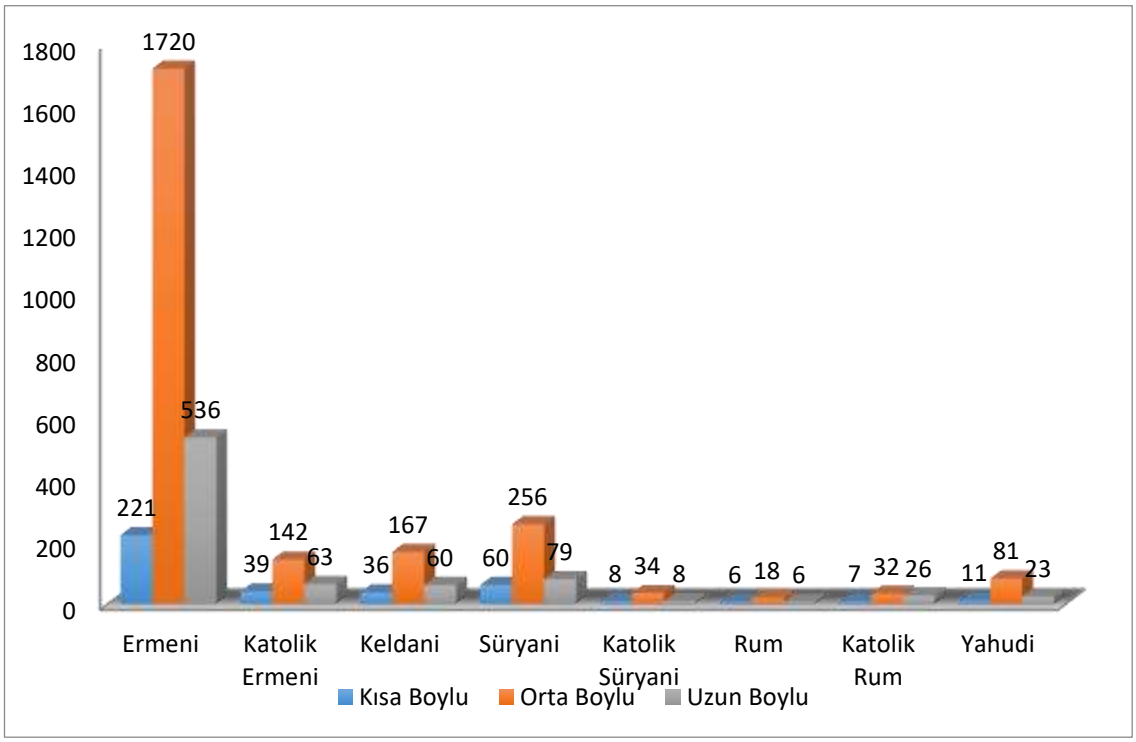
Mektebi Nesim 15

10.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslimlerin Yaş ve Fiziki Özellikleri

Nüfus defteri kayıtlarına bakıldığında gayrimüslim kişilerin boyları için umumiyetle kısa boylu, orta boylu, uzun boylu ve uzunca boylu ifadeleri kullanılmıştır. Bu bağlamda boy tanımlamasında gayrimüslim milletlerin tümünde orta boylu olanlar öne çıkmakla beraber, uzun boylu olanların da azımsanmayacak derecede çok olduğu anlaşılmaktadır.

Boy konusunda kullanılan tanımlama bakımından en az tanımlamayla "*uzunca boylu*[424]" olanlar ifade edilmişse de nüfus geneli içinde gayrimüslimlerin kısa boylu olmadıkları ve nüfusun büyük kısmının orta boylu olduğu, geri kalanların uzun-uzunca boylu oldukları çok azının ise kısa boylu olduğu görülmektedir. Aşağıdaki boy grafiğinde her millet içerisinde yer alan kısa boylu, orta boylu ve uzun boylu olanlar sayılarıyla beraber verilmiştir.

Grafik 1: Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim Milletlerin Boy Durumları

Tablodan da anlaşıldığı üzere defter kayıtlarında tüm milletlerin toplamı olarak kısa boylu olanlar 384, orta boylu olanlar 2441, uzun boylu 797 kişidir. Yine fiziksel özellik

[424] Bu ifadeyle defterin tümünde 18'i Ermeni, 1'i Süryani olmak üzere toplam 19 kişi yazılmıştır.

bakımından kişilerin sakal ve bıyıklarının rengine ve uzun-kısalığına göre de betimlendikleri görülmektedir.

Sakal rengi konusunda kişiler genellikle *kır sakallı*, *ak sakallı*, *kara sakallı* ve çok az da olsa *kumral sakallı* ve *beyaz sakallı* olmak üzere beş şekilde kaydedilmişlerdir. Bıyık renkleri için de *kara bıyıklı*, *kumral bıyıklı*, *kır bıyıklı*, *sarı bıyıklı, boz bıyıklı* ve az da olsa *ak bıyıklı*, deyimleri kullanıldığı görülmektedir. Bunların yanı sıra bıyık durumu yani uzun kısalığı için de genel olarak ter bıyıklı[425], az bıyıklı ve bir defaya mahsus olmak üzere kısa bıyıklı tanımlamaları yapılmıştır.

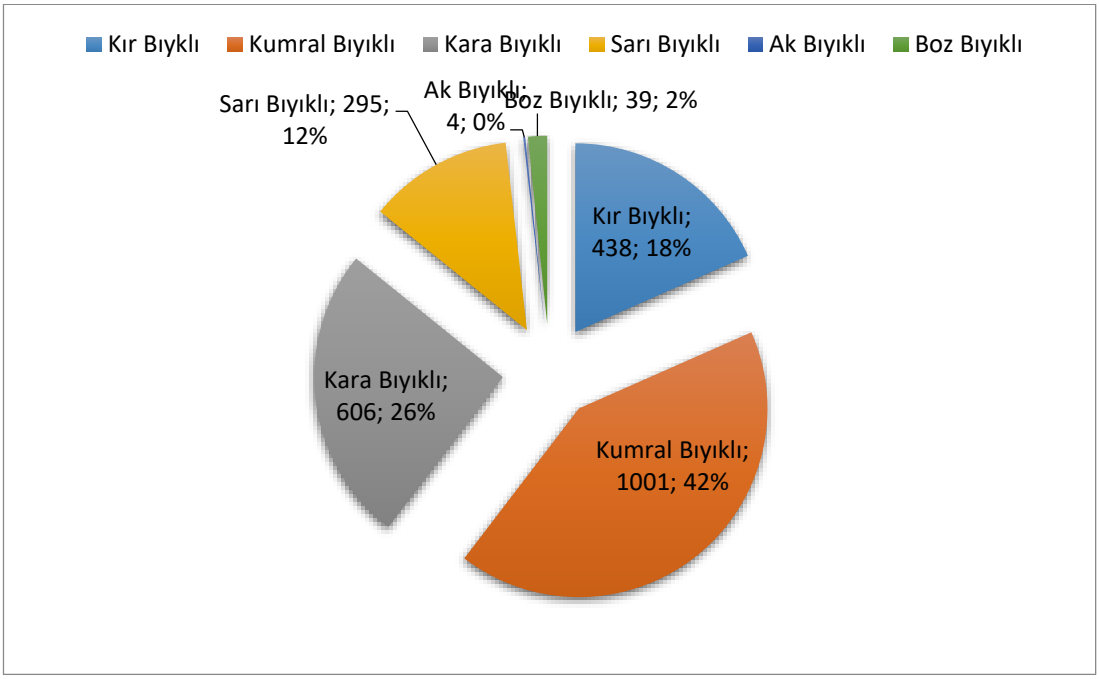
Burada hemen şunu belirtmek gerekir ki defter verilerinden hangi milletin sakal veya bıyık bıraktığı tespit edilebilmektedir. Mesela bu milletler arasında Yahudi erkeklerinin genellikle sakallı oldukları ve bıyık bırakmadıkları söylenebilir. Zira defter verilerinde Yahudi nüfusu içerisinde sadece bir kişinin bıyıklı olduğu anlaşılmaktadır.

Hemen hemen tüm milletlerde sakallı veya bıyıklı olanlar vardır ancak özellikle bu milletlerin Katolik grupları arasında sakallı olanların sayısı oldukça düşüktür. Mesela Katolik Rum nüfusundan sadece 3 kişi, Katolik Süryani nüfusundan 2 kişi, Katolik Ermenilerde ise yoğun nüfusuna rağmen sadece 7 kişi sakallı görünmektedir. Buradan Katolik inancına sahip insanların bıyık uzattıkları ancak pek sakal bırakma adetlerinin olmadığı söylenebilir. Yine Yahudilerin de tam aksine sakal bırakıp bıyık bırakmadıkları anlaşılmaktadır.

Yani Yahudi milletini dışarıda bırakacak olursak genel olarak gayrimüslimlerin sakallı değil bıyıklı oldukları anlaşılmaktadır. Defterde sakalsız olanlar ise köse sakallı olarak tanımlanmışlardır. Bunların defterdeki sayısı tüm milletlerin toplamı olarak 23 kişidir. Tüm bu fiziksel özelliklerle beraber kişilerin yaşlarına da bakıldığında gerçek portrelerine çok yakın bir tahmin yürütülebilecek şekilde tanımlandıkları görülmektedir.

[425] Ter bıyıklı ifadesiyle defterde genellikle 17-25 yaşları arasındaki kişiler kaydedilmiştir. Bıyığı yeni çıkmaya başlamış olan kişiler oldukları söylenebilir.

Soy adlarının olmadığı bir dönemde bu derecede ayrıntılı eşkallerin verilmesi oldukça önemlidir. Netice itibariyle Diyarbakır gayrimüslim erkekleri genel olarak kumral ve kara bıyıklı olarak resmedilmişlerdir.

Grafik 2: Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim Grupların Sakal Bıyık Durumları

Bunlar arasında Ermenilerde boz bıyıklı olanlar 32, ak bıyıklı 1, kara bıyıklı 460, sarı bıyıklı 194, kumral bıyıklı 684, kır bıyıklı olanların sayısı ise 262 kişidir. Katolik Ermenilerde boz bıyıklı 3, kır bıyıklı 27, kumral bıyıklı 56, kara bıyıklı 54 kişidir. Keldani milletine baktığımızda ak bıyıklı 2, kara bıyıklı 23, kır bıyıklı olanlar ise 46 kişidir. Rumlar, kara bıyıklı 5, sarı bıyıklı 3, kumral bıyıklı 7 ve kır bıyıklı olanların sayısı 4 kişidir.

Katolik Rumlar 8 kişi kara bıyıklı, 4 kişi sarı bıyıklı, 17 kişi kumral bıyıklı, 12 kişi de kır bıyıklıdır. Süryani milletinden 4 kişi boz bıyıklı, 1 kişi ak bıyıklı, 52 kişi kara bıyıklı, 38 kişi sarı bıyıklı, 114 kişi kumral bıyıklı ve 58 kişi ise kır bıyıklıdır. Katolik Süryani milletinden 6 kişi kara bıyıklı, 7 kişi sarı bıyıklı, 12 kişi kumral bıyıklı ve son olarak 7 kişi ise kır bıyıklıdır. Yahudi milletinden yukarıda da söylediğimiz gibi sadece bir kişi bıyıklı olup bunun da kumral bıyıklı olduğu görülmektedir.

10.1.Diyarbakır Gayrimüslim Milletlerinin Yaş Özellikleri

Şehirde yaşayan gayrimüslim grupların yaş durumlarına baktığımızda hemen hemen tüm milletlerde genç nüfus oranının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Buna karşın yaşlı nüfus ise oldukça azdır. Şehrin gayrimüslim nüfusu içerisinde genel nüfus bakımından çoğunluğu oluşturan Ermenilerde 1 yaşından 95 yaşına kadar yaşayanların olduğu görülmektedir. Keldanilerde en yaşlısı 80, Katolik Ermenilerde 75, Süryani ve Katolik Süryanilerde 70, Rumlarda 58, Katolik Rumlar ve Yahudilerde ise en yaşlısı 71 yaşında görülmekte ancak bunların sayısı oldukça azdır.

Ermeni milletinde yaş ortalaması 21 iken, Katolik Ermenilerde 24, Keldaniler ve Süryanilerde 22'dir. Yaş ortalaması Katolik Süryanilerde 31, Rumlarda 24, Katolik Rumlarda ise 20 ve diğer bir millet olan Yahudilerde de yaş ortalaması 21'dir. Sonuç olarak en düşük yaş Ortalaması Katolik Rumlarda, en yüksek yaş ortalaması ise Katolik Süryanilerde görülmektedir. Aşağıda her milletin nüfusu içerisinde hangi yaşta kaç kişinin olduğunu gösteren tablolar millet ayırımına göre ayrı tablolar halinde Defterdeki sıraya göre ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 22: Yaş Durumlarına Göre Ermeniler

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	190	17	33	33	45	49	5	65	8	81	--
2	105	18	66	34	16	50	68	66	--	82	--
3	163	19	17	35	168	51	4	67	1	83	--
4	92	20	86	36	31	52	7	68	3	84	1
5	130	21	23	37	16	53	1	69	--	85	--
6	83	22	47	38	30	54	6	70	19	86	--
7	105	23	31	39	24	55	31	71	--	87	--
8	104	24	19	40	84	56	3	72	--	88	--
9	53	25	151	41	24	57	2	73	2	89	--
10	73	26	35	42	12	58	9	74	--	90	2
11	30	27	32	43	6	59	1	75	7	91	--
12	43	28	42	44	12	60	23	76	1	92	--

13	46	29	17	45	78	61	4	77	1	93	--
14	47	30	187	46	11	62	3	78	1	94	--
15	75	31	36	47	10	63	2	79	1	95	3
16	30	32	50	48	10	64	1	80	7		

Tablo 23: Yaş Durumlarına Göre Katolik Ermeniler

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	29	17	3	33	6	49	--	65	--
2	11	18	12	34	1	50	8	66	--
3	19	19	3	35	23	51	2	67	--
4	10	20	11	36	3	52	4	68	--
5	18	21	2	37	3	53	1	69	--
6	9	22	7	38	4	54	--	70	--
7	9	23	7	39	--	55	2	71	--
8	7	24	3	40	14	56	2	72	--
9	8	25	25	41	2	57	--	73	--
10	5	26	4	42	2	58	1	74	--
11	8	27	6	43	1	59	--	75	1
12	7	28	10	44	1	60	4		
13	9	29	--	45	11	61	--		
14	3	30	18	46	1	62	1		
15	8	31	2	47	--	63	--		
16	1	32	8	48	1	64	1		

Tablo 24: Yaş Durumlarına Göre Keldaniler

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	25	17	3	33	7	49	2	65	1
2	16	18	7	34	2	50	16	66	1
3	9	19	4	35	28	51	2	67	--
4	22	20	16	36	1	52	--	68	--
5	9	21	4	37	3	53	1	69	--
6	14	22	8	38	4	54	--	70	2
7	12	23	7	39	2	55	7	71	1
8	16	24	2	40	20	56	--	72	--
9	4	25	24	41	2	57	--	73	--
10	6	26	3	42	--	58	--	74	--
11	5	27	3	43	2	59	--	75	--
12	8	28	4	44	--	60	3	76	--
13	15	29	2	45	9	61	2	77	--
14	7	30	20	46	3	62	--	78	--
15	8	31	12	47	1	63	1	79	--
16	11	32	4	48	3	64	--	80	1

Tablo 25: Yaş Durumlarına Göre Süryaniler

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	33	17	5	33	3	49	1	65	1
2	35	18	12	34	2	50	13	66	1
3	20	19	3	35	39	51	1	67	--
4	16	20	26	36	3	52	4	68	--
5	21	21	7	37	3	53	--	69	--
6	16	22	16	38	10	54	3	70	2
7	13	23	18	39	2	55	8		
8	16	24	3	40	29	56	--		
9	8	25	46	41	--	57	1		
10	16	26	6	42	5	58	1		
11	8	27	8	43	1	59	1		
12	8	28	8	44	--	60	7		
13	20	29	2	45	21	61	1		
14	14	30	40	46	1	62	1		
15	8	31	11	47	1	63	1		
16	11	32	9	48	--	64	--		

Tablo 26: Yaş Durumlarına Göre Katolik Süryaniler

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	7	17	--	33	1	49	1	65	--
2	4	18	1	34	1	50	3	66	--
3	3	19	--	35	3	51	--	67	--
4	9	20	4	36	2	52	--	68	--
5	2	21	3	37	1	53	--	69	--
6	5	22	1	38	1	54	--	70	1
7	5	23	--	39	1	55	2		
8	1	24	--	40	6	56	--		
9	2	25	3	41	1	57	--		
10	3	26	1	42	1	58	--		
11	4	27	--	43	--	59	--		
12	--	28	1	44	--	60	--		
13	3	29	--	45	--	61	--		
14	1	30	7	46	--	62	--		
15	--	31	--	47	--	63	--		
16	1	32	2	48	--	64	--		

Tablo 27: Yaş Durumlarına Göre Rumlar

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	4	17	--	33	2	49	--
2	2	18	--	34	--	50	3
3	2	19	--	35	3	51	1
4	2	20	--	36	--	52	--
5	2	21	--	37	--	53	--
6	--	22	1	38	--	54	--
7	2	23	--	39	1	55	--
8	--	24	--	40	4	56	1
9	--	25	5	41	--	57	--
10	2	26	1	42	--	58	1
11	1	27	1	43	1		
12	1	28	--	44	--		
13	1	29	--	45	--		
14	--	30	7	46	--		
15	--	31	--	47	--		
16	1	32	--	48	--		

Tablo 28: Yaş Durumlarına Göre Katolik Rumlar

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	10	17	--	33	3	49	--	65	--
2	4	18	--	34	1	50	4	66	--
3	9	19	1	35	6	51	--	67	--
4	7	20	4	36	3	52	--	68	--
5	4	21	1	37	1	53	--	69	--
6	7	22	5	38	3	54	--	70	2
7	10	23	1	39	--	55	2	71	1
8	3	24	1	40	6	56	--		
9	--	25	8	41	--	57	1		
10	6	26	--	42	--	58	--		
11	3	27	3	43	--	59	--		
12	3	28	2	44	--	60	1		
13	1	29	1	45	3	61	--		
14	5	30	2	46	1	62	--		
15	--	31	1	47	--	63	--		
16	1	32	1	48	--	64	--		

Tablo 29: Yaş Durumlarına Göre Yahudiler

Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet	Yaş	Adet
1	19	17	2	33	1	49	--	65	2
2	10	18	5	34	--	50	11	66	--
3	10	19	--	35	15	51	--	67	--
4	9	20	9	36	--	52	--	68	--
5	14	21	--	37	--	53	--	69	--
6	2	22	2	38	3	54	--	70	3
7	3	23	--	39	--	55	2	71	1
8	7	24	--	40	9	56	--		
9	4	25	5	41	--	57	--		
10	1	26	2	42	--	58	--		
11	1	27	--	43	--	59	--		
12	7	28	4	44	--	60	7		
13	1	29	--	45	7	61	--		
14	2	30	23	46	--	62	--		
15	7	31	2	47	--	63	--		
16	1	32	2	48	--	64	--		

11.1845 Tarihli Nüfus defterine göre Diyarbakır'da Bulunan Gayrimüslim Nüfusu

Defterimizde bu tarihte Diyarbakır'da bulunan gayrimüslimler, hane ve hane sayısı olmak üzere her milletin toplam nüfusu yazılmıştır. Bu nüfus miktarı verilirken her milletin nüfusu içerisinde bulunan "*gurebâ*" nüfus da mensubu olduğu milletin nüfusuyla beraber verilmiştir. 1845 yılında Diyarbakır'da bulunan gayrimüslim nüfus tablo 40'ta olduğu gibidir.

Tablo 30: 1845 Tarihli Nüfus Defterine Göre Diyarbakır'da Mütemekkin Olan Gayrimüslim Nüfusu

Re'âyâ	Hane	Numara
Ermeniler ve Gurebâsı	1464	3755
Keldaniler ve Gurebâsı	171	417
Katolik Ermeniler ve Gurebâsı	134	403
Süryaniler ve Gurebâsı	280	640
Katolik Süryaniler	35	98
Rumlar	21	47
Katolik Rumlar	47	114
Yahudiler	68	213
Toplam	2220	5687

Tabloda görüldüğü gibi numara sayısı yani hanede bulunan ve sayıma dahil edilen kişi adedi Katolikleri ile beraber Ermeniler 4158, Süryaniler 738, Rumlar 161, Yahudiler ise 213 kişiden oluşmaktadır. Defterin orijinal nüshasında da belirtildiği gibi bir nefer geri kalmadan erkek nüfusu yazıldığından kadın nüfusu hariç olarak yukarıda verilen rakamlar bu tarihte Diyarbakır merkez sancağında bulunan gayrimüslim erkek nüfus oranlarıdır.

Burada her haneye bir kadın eklendiğinde yani toplam hane 2220x1=2220 kadın nüfusu elde edilebilir. Bu sonuç toplam nüfus ile de toplandığında bu tarihteki erkek ve kadın nüfusuna dair 7.907 kişilik tahmini nüfus elde edilebilir.

En küçük yaşından en büyük yaşa kadar kişiler yazıldığından özellikle çocuk nüfusa sahip hanelerde en az bir kadının yaşadığı ihtimalini göz önünde bulundurduk. Ayrıca aynı hanede hane reisi ve oğulları ve bu oğullardan bazılarının çocuklarının olduğu da görüldüğünden bu gibi ailelere çocuğu olan oğullara ek olarak + 1 kadın nüfus daha da eklenebilir.

12.Nüfus Defterine Göre Gayrimüslim İsimleri

Defter verilerinde karşılaştığımız gayrimüslim isimleri arasında sıkça kullanılmış isimlere geçmeden önce bu isimlerin bir kısmının Müslüman isimlerine benzer olduğunu belirtmekte fayda vardır. Yakob(Yakup), Mırad(Murad), Abraham(İbrahim), Osef(Yusuf), Davit(Davut), İskender, İsak, İsa, Aslan, Arslan, Nesim, Saruhan, Numan, Azad, Şahin, Mirza, ve Asım gibi isimleri bunlara örnek olarak vermek mümkündür.

Yine defterde yazıldığı gibi transkribe ettiğimiz isimlerin çoğunun kısaltılarak ve sonuna "o" harfinin getirilmesi ile yazıldığı görülmektedir. Mesela Haçador(Haco), Kirakos(Kiro), Kiryakis(Kiryo), Kiyork(Kiyo), Abraham(Abro), Dimitri(Dimo), Yakob(Yako), Mardik(Mardo) gibi şeklinde sıkça kısaltılmış isimler kullanılmıştır. Öte taraftan gayrimüslimlerin çoğunun kendi isimlerini, kendi babalarının adlarını veya tarihlerinde yer edinmiş önemli kişilerin ve din adamlarının isimlerini kendi çocuklarına da verdikleri anlaşılmaktadır.

Bununla beraber gayrimüslim milletlerin hepsinde sıkça geçen isimler İkob, Karabet, Istepan, Avanes, Bogos, Haco, Ohannes, Mıkırdiç, Osib, Kirkor, Kirakos, Tomas, Abram, Abraham, Yakob, Tanil, Bedros, Patris, Serkis, Kiryakis, Osef, Anton, Davit, İsa, İsak gibi isimler tüm milletlerde sıkça kullanılmıştır.

Defter verilerinde Ermeni ve Katolik Ermenilerin sıkça kullandıkları isimler ise şöyledir; Abram, Abraham, Aleksan, Agob, Amdon, Amih, Anderiyas, Arakil, Arustodil, Aruş, Armus, Aslan, Asım, Astador, Astor, Avak, Avadis, Avanis, Anyuk, Azad, Artin, Arutin, Bağdasar, Barsih, Bedros, Bogos, Davit, Dönebit, Haçador, Haçator, Harabet, Hokas, İğya, İkob, İlyo, İrmiya, İskender, İsrail, Kalosta, Kaspar, Kazar, Kevork, Kirkor, Kirakos, Kirik, Kiril, Kiryos, Kiyork, Kostan, Maksi, Matos, Mardik, Mardiros, Markar, Markof, Manuk, Marsis, Mesrob, Mazkir, Melkon, Meldos, Menas, Mıkırdiç, Mırad, Mirza, Mosecen, Nikos, Nikogos, Odis, Ohan, Ohanek, Ohannes, Osib, Filyos, Sehak(Sahak) Serkis, Rufayil, Mihayil, Hazerşa, Istefan, Kristopur, Salaros, Serkiz, Serob, Simon, Şahin, Tanil, Tohman, Tomecan(Tomecen), Tomecik, Tomas, Toros, Tovit, Vartan, Zakar.

Bu isimlerin hepsi defterde tüm milletlerde ortak olarak kullanılmış olan isimlerdir. Diğer milletlerin sadece kendilerinin kullanmış oldukları isimler de vardır. Mesela Keldani milletinde diğer milletlerden farklı olarak Faravis, Sama, Aspar, Bartol, Menoş, Bakoz, Petyon, Hator, Fransiz, Çerçis, Cahor, Yobar, Semid, Petyot, Hermez, Yonan, Mensor, Yalos, Ohşir, Mesod, Apome, Celba, Yonek, Nemi, Samas ve Na'moş isimleri kullanılırken, Rum ve Katolik Rumlarda kullanılmış olup diğer milletlerde pek kullanılmamış olan isimler Aspar, Tosa, Gorgor, Hristo, Dimitri, Manol, Yorgi, Aleksan, Atanas, Dimyan, Yali, Peristodil, Pavli Yani, Benapord, Kozman, Gamgatos, Akatyos, Por, Vasil, Pordam, Kostantin, Kilyos, Adim ve Fercis isimleridir.

Süryani ve Katolik Süryanilerin de diğer milletlerden farklı olarak kullandıkları isimler ise şöyledir; Mişara, Hazerşa, Amoği, Yoban, Bersum(Barsom), Heralya, Saruhan, Numan, Şahin, Malki, (Molki) Meni, Holi, Asar, 'İdaltor, Ohanek, Asım, İrvaltor, Amoli, Beron isimleridir. Son olarak Defterde yer alan son millet olan Yahudi milletinin de diğer milletlerden farklı olarak kullandıkları isimler İbşir, Şemik, Şalom, Piriş, 'Abrah, Suşa, Nari, Menason, Mardic, Asraşil, Sivom, Yaldoz ve Nesim isimleridir[426].

[426] Bu isimler ve defterde yer alan diğer isimlerin çoğuna kadı sicillerinden okunuş ve yazılışlarına tek tek bakılmış olmakla beraber bu sicillerde rastlanmayan isimler ise yazılış ve okunuş kıstaslarına göre doğruya yakın bir tahminle transkribe edilmiştir. Bundan dolayı bazı isimlerde hata payımızın olabileceği muhtemeldir. İncelememiz sırasında isimler için sıkça başvurduğumuz kaynak için bk. http://www.kadisicilleri.org/ (Erişim tarihi 07 Ocak 2017).

SONUÇ ve BULGULAR

Defteri inceleyerek ortaya koyduğumuz nüfus veri ve tespitlerinden anlaşıldığı gibi 19. Yüzyılda Diyarbakır'da ikamet eden gayrimüslimlerin, önemli işlere mensup oldkları ve rahat bir hayat sürdürdükleri görülmektedir. Osmanlı Devleti Safevilerden kalma kanunları bir süre yürürlükte bıraktıysa da daha sonra bu kanun ve uygulamaları kaldırıp kendi sistem ve uygulamalarını yürürlüğe koyarak Diyarbakır'ı bölgenin en büyük sancağı haline getirerek sancak dairesinde müslim ve gayrimüslimleri bir arada kadimden beri olduğu gibi bir arada yaşamalarına imkan veren bir ortam sağlamıştır.

Nitekim çalışmada ortaya koyduğumuz gibi defterde yer alan hemen hemen tüm mahallelerde gayrimüslimlerin Müslümanlarla bir arada yaşadıkları arşiv belgelerinden de anlaşılmaktadır. Ayrıca bu tarihte Diyarbakır'ın çevre bölge ve şehirlerle önemli bir ticari potansiyele sahip olduğu ve Diyarbakır şehrinde bulunan gayrimüslimlerin hem şehir ticaretinde hem çevre ile olan ticarette önemli bir paya sahip oldukları anlaşılmıştır.

1845 tarihinde Diyarbakır merkez sancağındaki 39 mahallede gayrimüslimler yaşamaktaydı. Defter, sancak merkezindeki bu mahallelere ayrıca dışarıdan gelen ve dışarıya gidenleri de havi olduğundan bu tarihte Diyarbakır'da yaşanan iç ve dış göç ve nakillere de ışık tutmaktadır. Diyarbakır'da yaşamış olan gayrimüslim gruplar klasik dönem Osmanlı Millet Sistemi çerçevesinde düşünüldüğünde defterin bir çok yerinde bu konuyla ilgili verilere rastlamak mümkündür. Ayrıca Diyarbakır gayrimüslimlerinin Müslümanlarla etkileşim içinde olduklarından Müslüman isimlerini kullandıkları görülmekte ve bu sebeple Türkçe konuştukları dahi söylenebilmektedir.

BİBLİYOGRAFYA

BOA. *Nfs.d.* nr. 07432.

BOA. *MŞH.ŞSC.d.* nr. 03693.

BOA. *Nfs.d.* nr. 2709.

BOA. *Nfs.d.* nr. 2613.

BOA. *Nfs.d.* nr. 2615.

BOA. *Nfs.d.* nr. 3735.

BOA. *Nfs.d.* nr. 3730.

BOA. *Nfs.d*. nr. 3732.

BOA. *Nfs.d*. nr. 3733.

BOA. *Nfs.d*. nr. 3799.

BOA. *Nfs.d*. nr. 7430.

BOA, *MVL,* nr. 200009.

BOA. *MVL*. nr. 218001.

BOA, *Cevdet Dahiliye,* nr. 11473.

BOA. *MVL*. nr. 22745.

BOA. *Cevdet Dahiliye,* nr. 10960.

ACAR, Abdurrahman, "*Âmid (Diyarbakır) Şehrinin Fethi (Vakidiye Göre)*'', Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 1, Diyarbakır 1999.

ACUN, Fatma "*Klasik Dönem Eyalet İdare Tarzı olarak Tımar Sistemi ve Uygulaması*'', Türkler, C. 9, YTY., Ankara 2002.

ADIYEKE, Nuri, "*Osmanlı Millet Sistemine Dair Tartışmalar ve Siyasal Bir Uzlaşma Modeli Olarak Osmanlı Millet Sistemi"* , Yeni Türkiye Dergisi, C. 1, S. 60, 2014.

ADIYEKE, Nuri, "*Islahat Fermanı Öncesinde Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi ve Gayrimüslimlerin Yaşantılarına Dair*" , Osmanlı, C. IV, (Edit; Güler Eren), YTY., Ankara 1999.

AFYONCU, Erhan "*Osmanlı Devleti'nde Tahrir Sistemi*'', Osmanlı, (Edit: Güler Eren), C. 6, YTY, Ankara, 1999.

AKBAYAR, Nuri "*Tanzimat'tan Sonra Osmanlı Devleti Nüfusu*", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C. 5, İletişim Yay., İstanbul 1985.

AKÇA, Gürsoy, "*Osmanlı Millet Sisteminin Dönüşümü*", Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi, C. 6, S. 1, Elazığ 2007.

AKDENİZ, Fikri – YILDIRIM, Fetih, "*Türkiye'de- Osmanlı'dan Günümüze- İstatistik Tarihine Bakış",* TÜİK, İstatistik Araştırma Dergisi, C. 8, S. 3, Ankara 2011.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, Bilinmeyen Osmanlı, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul 1999.

AKTEPE, Münir "*XVIII. Asrın İlk Yarısında İstanbul'un Nüfus Meselesine Dair Bazı Vesikalar*", *İstanbul Üniversitesi Tarih Dergisi*, C. 9, S. 13, İstanbul 1958.

AZİMLİ, Mehmet, Diyarbakır ve Çevresinin Müslümanlaşma Süreci, Çizgi Kitabevi Yay., Konya 2010.

ARSLAN, Rıfkı, "*Diyarbakır Kentinin Tarihi ve Bugünkü Konumu*", Diyarbakır Müze Şehir, (Haz; Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY., İstanbul 1999.

AKDAĞ, Mustafa, Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası (Celali İsyanları), Cem Yay., İstanbul 1995.

___, "*Osmanlı Müesseseleri Hakkında Notlar*", Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi, C. 13, S. 1-2, Ankara 1955.

ALPMAN, Adil, "*Hurriler*", Ankara Üniversitesi DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi, C. 14, S. 25, 1981.

ANDREASYAN, Hrand D. (Çev.), Polonyalı Simeon'un Seyahatnamesi 1608-1619, (Sad; Resul Bozyel), Kesit Yay., İstanbul 2007.

AYDIN, Mehmet Akif "*Avarız*", TDVİA, C. IV, İstanbul 1991.

BARKAN, Ömer Lütfi "*Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Nüfus ve Arazi Tahrirleri ve Hakana Mahsus İstatistik Defterleri II*", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 2, S. 1, 1940-1941.

_____, "*Avarız*", MEBİA, C. 2, İstanbul 1979.

_____, "*Tarihi Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi*", Türkiyat Mecmuası, C. 10, Osman Yalçın Matbaası, İstanbul 1953.

_____, "*H. 933-934 (M. 1527-1528) Mali Yılına Ait Bir Bütçe Örneği*", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 15, S. 1-4, 1953.

_____, "*Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Nüfus ve Arazi Tahrirleri*", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, C. 2, S. 1, 1940-1941.

_____, "*Timar*", MEBİA, C. 12, İstanbul 1979.

BAŞAR, Fahameddin, Osmanlı Eyalet Tevcihatı, TTK., Ankara 1997.

BAŞARAN, Mehmet - SARIBEY HAYKIRAN, Aysun, "*H.1261/M.1845 Tarihli Nüfus Defterine Göre Tire'ye Gelen Müslim ve Gayrimüslimlerin Nitelik ve Nicelikleri*", İnternational Periodical For The Languages, Literature and History Of Turkish or Turkic, Vol; 10/1, 2015.

BAYKARA, Tuncer, Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I, (Anadolu'nun İdari Taksimatı), Ankara 2000.

BECKER, C. H., "*Cizye*", MEBİA., C. III. İstanbul 1977.

BEYSANOĞLU, Şevket, *''Kuruluşundan Günümüze Kadar Diyarbakır Tarihi''*, Diyarbakır: Müze Şehir, (Edit; Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY, İstanbul 1999.

BEYSANOĞLU, Şevket, Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi (Akkoyunlular'dan Cumhuriyete Kadar) C. 2, Diyarbakır Belediyesi Diyarbakır'ı Tanıtma Yay., no: 1, Ankara 1990.

BEYSANOĞLU, Şevket, Bütün Cepheleriyle Diyarbakır, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Yay., no: 3, İstanbul 1963.

BİLGİ, Nejdet, "*Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları Hakkında*", Türk Yurdu Dergisi, S. 148-149, TTK. Yay., Ankara 1999-2000.

BİNGÖL, Sedat, "*İstanbul'da 1829 Nüfus Sayımı ve Bazı Mahallelerin Müslüman Nüfusu Üzerine Bir İnceleme*", Ankara Üniversitesi DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi, C. 23, S. 36, Ankara 2004.

BOZKURT, Nebi, "*Nüfus*", TDVİA., C. 3, İstanbul 2007.

BULUNUR, İlker, "*II. Mehmed Tarafından Galatalılara Verilen 1453 Ahidnamesi ve Buna Yapılan Eklemeler Hakkında Yeni Bilgiler*", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, S. 50 (2009/2), İstanbul 2010.

ÇADIRCI, Musa, "*Tanzimat'ın İlanı Sırasında Türkiye'de Yönetim (1826-1839)*", Belleten, LI/201, 1987.

_____, Tanzimat Dönemi'nde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, TTK. Yay., Ankara 2013.

_____, 1830 Sayımı'na Göre Ankara Şehir Merkezi Üzerinde Bir Araştırma, Osmanlı Araştırmaları I, İstanbul 1980.

_____, "*Tanzimat'ın Uygulanması ve Karşılaşılan Güçlükler (1840-1856)*", Tanzimat (Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu), (Edit; Halil İnalcık-Mehmet Seyitdanlıoğlu), Phoenix Yay., Ankara 2006.

ÇAHA, Ömer, *"Osmanlı'da Sivil Toplum"*, Osmanlı Toplum Yapısı Üzerine Derleme, Konya 1996.

ÇELİK, Armağan, Kültür Turizmi Çerçevesinde İnanç Turizmi Diyarbakır İli Örneği, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Uzmanlık Tezi, Ankara, Mart 2008.

ÇEVİK, Adnan, "*Ortaçağ İslam Coğrafyacılarına Göre el-Cezire ve İdari Taksimatı*", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, İSAM, C. 33, Muammer Kemal Özergin Hatıra Sayısı I, İstanbul 2009.

_____, "*Selçuklu Fütuhatı Ardından Diyarbakır ve Yöresinde Kurulan Türkmen Beylikleri*", Uluslararası Oğuzlardan Osmanlı'ya Diyarbakır Sempozyumu Bildirileri I, Diyarbakır Valiliği Yay., (20-22 Mayıs), Diyarbakır 2004.

ÇİÇEK, Kemal, "*Osmanlılardan Önce Akdeniz Dünyasında Yapılan Tahrirler Hakkında Bazı Gözlemler*" Ankara Üniversitesi OTAM Dergisi, S. 6, Ankara 1995.

ÇİMEN, Adnan, "*Sayım Kayıt Düzeni ve Teşkilatlanma açısından Osmanlı'da Nüfus Hizmetleri*", Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Ankara 2012.

DARKOT, Besim, "*Diyarbekir*", MEBİA,C. 3. İstanbul 1977.

DANİŞMEND, İsmail Hami, İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, C. 2, Türkiye Yay., İstanbul 1971.

DEMİRAĞ, Yelda, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Yaşayan Azınlıkların Sosyal ve Ekonomik Durumları*", Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Dergisi, S. 13, 2002.

DEMİRCİ, Süleyman, "*Diyarbakır Vilayetinde Olağanüstü Vergi uygulamalarına Yönelik Gözlemler*", Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Diyarbakır, (Edit; Bahaeddin Yediyıldız-Kerstin Tomenendal), C. 2, Diyarbakır Valiliği Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 2008.

DEVELİOĞLU, Ferit , *Nüfus,* Osmanlıca Türkçe Lügat.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Osmanlı İdaresinde Kıbrıs Nüfusu-Arazi Dağılımı ve Türk Vakıfları, Ankara 2000.

Diyarbakır İl Yıllığı 1967, İş Matbaacılık ve Ticaret, Ankara 1967.

Diyarbekirli Sait Paşa, Diyarbekir Vilayetinin Tarihçesi, Diyarbekir Vilayet matbaası, Mart 1885.

EFE, Ayla "*Tanzimat'ın Eyalet Reformları 1840-1864: Silistre Örneği*", Karadeniz Araştırmaları, C. 6, S. 22, 2009.

EL-BELÂZURÎ, Fütûhu'l-Büldân, (çev:Mustafa Fayda), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., no: 707, Ankara 1987.

EKİNCİ, Ekrem Buğra, "*Osmanlı Devleti'nde Mahkemeler ve Kadılık Müessesi Literatürü*", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. 3, S. 5, 2005.

ELİBOL, Numan, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Nüfus Meselesi ve Demografi Araştırmaları*", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 12, S. 2. Isparta 2007.

ELİBÜYÜK, Mesut, "*Tarihi Coğrafya Bakımından XVI. Yüzyılda Diyarbakır*", Tüm Yönleriyle Diyarbakır Sempozyumu 2, Diyarbakır Tanıtma Kültür ve Yardımlaşma Vakfı Yay., no: 11, (16-17 Aralık) 2010.

ERCAN, Yavuz "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayrimüslimlerin Ödedikleri Vergiler ve Bu Vergilerin Doğurduğu Sosyal Sonuçlar*", Belleten/LV/213, 1991.

_____, Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler, Turhan Kitabevi Yay., Ankara 2001.

ERDEM, Gazi, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Hıristiyanların Sosyal ve Dini Hayatları*" , Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2005.

ERDOST, Müzaffer İlhan, Osmanlı İmparatorluğu'nda Mülkiyet İlişkileri Asya Biçimi ve Feodalizm, Onur Yay., Ankara 1989.

ERLER, Mehmet Yavuz, "*Osmanlı Nüfus Kayıtlarına Dair Alternatif Bir Kaynak: Defter-i Liva-i Canik (1837)*", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 2, S. 8, 2009.

ERKAL Mehmet, "*Cizye*", TDVİA, C. VIII, İstanbul 1993.

ERPOLAT, Mehmet Salih, "*Cizye Defterlerinin Sosyal ve İktisadi Tarih araştırmaları Açısından Önemi: Diyarbakır Örneği*", SBArD, S. 4, 2004.

ERTAŞ, Kasım, Osmanlı İmparatorluğu'nda Diyarbakır Ermenileri, Rağbet Yay., İstanbul 2015.

ÇELEBİ, Evliya, Seyahatname, C. 4, (Haz; Yücel Dağlı-Seyit Ali Kahraman), YKY., İstanbul 2000.

_____, Seyahatname, C. 1, (Haz; Seyit Ali Kahraman-Yücel Dağlı), YKY., İstanbul 2003.

FENDOĞLU, Hasan Tahsin, İslam ve Osmanlı Anayasa Hukukunda Yargı Bağımsızlığı, Beyan Yay., İstanbul 1996.

GENÇ,Mehmet , "*İltizam*", TDVİA, C. 22, İstanbul 2000.

GÖĞEBAKAN, Göknur, "*Doğu Anadolu'nun Osmanlı Hakimiyetine Girişi*", Türkler, C. 9, YTY., Ankara 2002.

GÖK, Ayşe Almıla, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayrimüslimler*", Türkiye ve Siyaset Dergisi, S. 3, Ankara 2001.

GÖYÜNÇ, Nejat, "*Diyarbakır*", TDVİA, C. 9, İstanbul 1994.

_____, "*Hane Deyimi Hakkında*", İstanbul Üniversitesi TD, S. 32, İstanbul 1979.

_____, Mardin Sancağı, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1969.

_____, "*Osmanlı Devleti'nde Taşra Teşkilatı(Tanzimat'a Kadar)*", Osmanlı, (Edit; Güler Eren), C. VI, YTY., Ankara 1999.

_____, "*Diyarbekir Beylerbeyliğinin İlk İdari Taksimatı*" İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi TD., S. 23, Mart 1969.

GÜL , Abdülkadir – GÖKÇEN, Salim, Son Dönem Osmanlı Nüfusu ve Ecnebiler Meselesi, Cedit Neşriyat Yay., Ankara 2010.

GÜLDOĞAN, Vedat, Diyarbakır Tarihi, Kripto Yay., Ankara 2011.

GÜNDÜZ, Ahmet, "*İstanbul'un Osmanlılar Tarafından Fethi, Türk-İslam ve Avrupa Açısından Önemi*", Karadeniz Araştırmaları Dergisi, C. 5, S. 17, 2008.

GÜNEŞ, Mehmet, "*Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili*", Akademik Bakış, C. 8, S. 15, Ankara 2014.

GÜNEŞ YAĞCI, Zübeyde- GENÇ, Serdar, H. 1256/M. 1840-41 Tarihli Balıkesir Nüfus Defteri (Değerlendirme ve Transkripsiyon), Balıkesir Belediyesi Kent Arşivi Yay., no: 9, Bursa 2013.

VON HAMMER, Joseph, Büyük Osmanlı Tarihi, C. 4.

HALAÇOĞLU, Yusuf, XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, TTK. Yay., Ankara 1996.

İBNÜ'L-EZRAK, Meyyafarikin ve Amid Tarihi (Artuklular Kısmı), (Çev; Ahmet Savran), Erzurum Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yay., Erzurum 1992.

BİTLİSİ, İdris-i, Heşt Bihişt, (Haz; Mehmet Karataş-Selim Kaya-Yaşar Baş), C. 1, Betav Yay., no: 4, Ankara.

İLHAN, M. Mehdi, Amid (Diyarbakır), TTK., Ankara 2000.

İNALCIK, Halil, "*Osmanlı Tarihine Toplu Bir Bakış*", Osmanlı, (Edit; Güler Eren), C. 1, YTY., Ankara 1999.

_____, "*Tanzimat'ın Uygulanması ve Sosyal Tepkileri*", Tanzimat: Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorlığu, (Edit; Halil İnalcık-Mehmet Seyitdanlıoğlu), Phoenix Yay., Ankara 2006.

_____, "*Osmanlılar'da Cizye*", TDVİA, C. VIII, İstanbul 1993.

_____, Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600), (Çev; Ruşen Sezer), YKY., İstanbul 2016.

_____, Devlet-i Aliyye, (Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 2015.

_____, Hicri 835 Tarihli Suret-i Defter-i Sancak-i Arvanid, TTK, Ankara 1987.

_____, "*Timar*", TDVİA., C. 41, Ankara 2012.

İNGENÇ, Mustafa, "*Anadolu Valisi Seyyid Ali Paşa Asi Miydi*" Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Kütahya Özel Sayısı, 2014.

İPŞİRLİ, Mehmet, "*Beylerbeyi*" ,TDVİA, C. VI, İstanbul 1992.

İZGÖER, Ahmet Zeki, (Editör), Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri (Amid Mahkemesi), C. 2, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yay., Diyarbakır 2013.

KAFESOĞLU, İbrahim, Büyük Selçuklu İmparatoru Sultan Melikşah, MEB. Yay., İstanbul 1973.

KARAL , Enver Ziya, Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Nüfus Sayımı (1831), Başbakanlık Devlet İstasitik Enstitüsü Yay, Ankara 1995.

_____, Osmanlı Tarihi, Nizam-ı Cedid ve Tanzimat Devirleri (1789-1856), C. 5, TTK. Yay., Ankara 2007.

KARAN, Cuma, Diyâr-ı Bekr ve Müslümanlarca Fethi, Ensar Yay., İstanbul 2014.

KARATAŞ, Ali İhsan, "*Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlere Tanınan Din ve Vicdan Hürriyeti"*, Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 15, S. 2, 2006.

KARPAT, Kemal H., Osmanlı Nüfusu (1830-1914), Timaş Yay., İstanbul 2010.

KAZICI, Ziya, "*Osmanlılarda Örfi vergiler ve Bu Vergilerin Kaynağı Olan Örfi Hukuk*", İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, S. 4, İstanbul 1986.

KHAN, Arshi, "*Osmanlı İmparatorluğu: Çokkültürlülüğün Doğulu Mimarı*" , Osmanlı, C. IV, (Edit; Güler Eren) , YTY, Ankara 1999.

KILIÇ, Dündar Ali, Sürmene Nüfus Defteri (Sürmene-Araklı-Köprübaşı), (1834), Alioğlu Yay., İstanbul, 2013.

KILIÇ, Orhan, "*Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilatı: Beylerbeyilikler/Eyaletler, Kaptanlıklar, Voyvodalıklar, Meliklikler (1362-1799)"*, Türkler, C. 9, Ankara 2002.

_____, "*Ocaklık Sancakların Osmanlı Hukukunda ve İdari Tatbikatta Yeri*", Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, C. 11, S. 1. Elazığ.

KILIÇ, Remzi, "*Diyarbakır ve Güneydoğu Anadolu'nun Osmanlı Devleti'ne Katılması ve Sonuçları*", I. Uluslar arası Oğuzlardan Osmanlı'ya Diyarbakır Sempozyumu, (20-22 Mayıs), Diyarbakır 2004.

KONYAR, Basri, Diyarbekir Tarihi, C. 1, Ulus Basımevi Yay., Ankara 1936.

KORKUSUZ, M. Şefik, Seyahatnamelerde Diyarbekir, Kent Yay., no: 1, İstanbul 2003.

KOYUNCU, Mevlüt, "*İlk İslam Fetihleri Döneminde el-Cezire Bölgesi ve İslamlaşma Süreci*", Sakarya Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi, C. 10, S. 1, 2008.

KÖPRÜLÜ, Fuad, "*Artukoğulları*", MEBİA., C. 1, İstanbul 1978.

KURAT, Yuluğ Tekin, "*Çok Milletli Bir Ulus Olarak Osmanlı İmparatorluğu*" , Osmanlı, C. IV, (Edit: Güler Eren), YTY., Ankara 1999.

KURTARAN, Uğur, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi*", Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 8, 2011.

KÜÇÜK, Cevdet, "*Ceride Nezareti*", TDVİA., C. VII, İstanbul 1993.

_____, "*Osmanlı Devleti'nde Millet Sistemi*", Osmanlı, C. IV, (Edit; Güler Eren), YTY., Ankara 1999.

KÜÇÜK, Levent, "*Osmanlı Vergi Hukukunda Avarız Kavramı ve Avarızın İdaredeki Rolü*", Ankara Üniversitesi Yakın Çağ Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara 2007.

Lütfi Paşa, Tarih-i Lütfi, C. 8, (Neşreden Abdurrahman Şeref), Sabah Matbaası, Dersaadet, 1328.

MELEK, Ali-DEMİR Abdullah, Dini Değerleri ile Diyarbakır: Peygamber Makam ve Kabirleri-Sahabe Türbe ve Kabirleri-Tarihi Cami ve Mescitler-Türbeler-Havralar-Kiliseler, Diyarbakır İl Müftülüğü Yay., Ankara 2009.

Mustafa Nuri Paşa, Netâyicü'l-Vukû'at C. 1-4, (Haz; Yılmaz Kurt), Tıpkıbasım, TTK. Yay., Ankara 2014.

Osmanlı Belgeleri'nde Diyarbakır Tarihi, (Çev; Ahmet Hezarfen), (Haz; Cemal Şener), Etik Yay., İstanbul 2003.

Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi,C. 1, (Edit; Halil İnalcık-Donald Quataert), (Çev; Halil Berktay), Eren Yay., İstanbul 2010.

ORTAYLI, İlber, Osmanlı Devleti'nde Kadı, Turhan Kitabevi Yay., Ankara 1994.

_____, *"Osmanlılarda Millet Sistemi"*, TDVİA, C. 30, İstanbul 2005.

_____, Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi, Cedid Neşriyat Yay., Ankara 2008.

_____, Üç Kıtada Osmanlılar, Timaş Yay., İstanbul 2012.

_____, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi*", Türkler, C. 10, YTY., Ankara 2002.

ÖZ, Mehmet, "*Tahrir*", TDVİA, C. 39, İstanbul 2010.

ÖZCOŞAR, İbrahim – GÜNEŞ, Hüseyin Haşimi, Osmanlı Devleti'nde Cizye ve 19. Yüzyıla Ait Bir Cizye Defteri(Cizre Sancağı'nın Cizye Defteri), Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, C. 5, S. 15, 2006.

ÖZCOŞAR, İbrahim, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Hukuki Durumları ve Millet Sistemi",* Dicle Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 7, 2003.

ÖZDEĞER, Mehtap, "*Osmanlı İmparatorluğu'nda Miri Arazi Rejimi ve Tahrir Geleneği*", Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 3, S. 5, 2003.

ÖZDEMİR, Hikmet, "*Azınlıklar İçin Bir Osmanlı-Türk Klasiği: 1453 İstanbul Sözleşmesi*", Osmanlı, C. IV, (Edit; Güler Eren), YTY., Ankara 1999.

ÖZEL, Oktay, "*Avarız ve Cizye Defterleri*", Osmanlı Devleti'nde Bilgi ve İstatistik, (Edit; Halil İnalcık-Şevket Pamuk), Devlet İstatistik Enstitüsü Yay., no: 2396, Ankara 2000.

ÖZTUNA, Yılmaz, Yavuz Sultan Selim, BKY. Yay., İstanbul.

ÖZTÜRK, Mehmet, "*1616 Tarihli Halep avarız defteri*", Ankara Üniversitesi, OTAM Dergisi, S.8 1997.

ÖZTÜRK, Mustafa, "*1616 Tarihli Halep Avarız-Hane Defteri*", Ankara Üniversitesi, OTAM Dergisi, S. 8, Ankara 1997.

ÖZTÜRK, Necdet, Çadırdan Saraya 14-15. Yüzyıllarda Osmanlı Devlet Düzeni, Yitik Hazine Yay., İzmir 2012.

PAKALIN, Mehmet Zeki, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. 3, MEB. Yay., İstanbul 1983.

PARLA, Canan, "*Surları ve Türk Dönemi Dokusuyla Diyarbakır Kenti*", Tarih ve Medeniyetler Tarihi Dergisi, C. 5, AYK. Yay., Ankara 2012.

PINAR, İlhan, "*Gezginlerin Gözüyle Diyarbakır (1701-1924)*", Diyarbakır Müze Şehir, (Haz; Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY., İstanbul 1999.

POŞ, Abdullah, *"XIX. Yüzyılda Tarsus'ta Müslim-Gayrimüslim İlişkileri"*, Uludağ Üniversitesi Dergisi, C. 17, S. 2, 2008.

SAHİLLİOĞLU, Halil, "*Avarız*", TDVİA, C. IV, İstanbul 1991.

SAMİ, Şemseddin, Kamus-ı Türki, Çağrı Yay., İstanbul 2010.

_____, Kamusu'l-Alâm, C. 3, Mihran Matbaası, İstanbul 1891.

SANDER, Oral, Siyasi Tarih(İlkçağlardan 1918'e), İmge Kitabevi Yay., Ankara 2006.

SARI, İbrahim, Şehrimiz Diyarbakır, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kültür Yay., no: 2, İstanbul 1996.

SARICAOĞLU, Mehmet Esat, Mali Tarih Açısından Osmanlı Devleti'nde Merkez Taşra İlişkileri (II. Mahmut Döneminde Edirne Örneği), Kültür Bakanlığı Yay, Ankara 2001.

SERDAR, M. Törehan, Mevlana Hakimüddin İdris-i Bitlisî, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2008.

SEVİM, Ali – MERÇİL, Erdoğan, Selçuklu Devletleri Tarihi, (Siyaset, Teşkilat ve Kültür), TTK. Yay., Ankara 1995.

SEYFELİ, Canan, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı: Ermeniler Örneği*", Milel ve Nihal, İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi, S. 2, Haziran 2005.

SÜMER, Faruk, Safevi Devleti'nin Kuruluşu ve Gelişmesinde Anadolu Türklerinin Rolü, Selçuklu Tarih ve Medeniyeti Enstitüsü Yay., Ankara 1976.

ŞAHİN, İhan, "*Tımar Sistemi Hakkında Bir Risale*", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, S. 32, İstanbul, 1979.

ŞENTÜRK, Recep, "*Millet*" TDVİA, C. 30, İstanbul 2005.

ŞEREF, Abdurrahman, Osmanlı Tarihi, (Haz; Ahmet Demir-Mehmet Kafkas), C. 1, Kaynak Yay., İzmir 1995.

TANSEL , Selahattin, Yavuz Sultan Selim, MEB., Yay., Ankara 1969.

TANÖR, Bülent, "*Anayasal Gelişmelere Toplu Bir Bakış*", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C. 1, İletişim Yay., İstanbul 1985.

TAŞ, Kenan Ziya, Tarih Işığı'nda Güneydoğu ve Diyarbakır, Berikan Yay., Ankara 2012.

_____, "*Bir İnanç Merkezi Olarak Diyarbakır'da Dini ve Kültürel Çeşitlilik*" Uluslararası Türk Dünyası İnanç Merkezleri Kongresi Bildirileri, (Mersin, 23-27 Eylül 2002), Ankara 2004.

TAVERNİER, Jean Baptiste, Tavernier Seyahatnamesi, (Edit; Stefanos Yerasimos), (Çev; Teoman Tunçdoğan), Kitap Yay., İstanbul 2006.

TEKİN, Adil, Diyarbakır, Diyarbakır'ı Tanıtma ve Turizm Derneği Yay., no: 2, İstanbul 1971.

TEKİNDAĞ, M. C. Şehabeddin, "*Yeni Kaynak ve Vesikaların Işığında Yavuz Sultan Selim'in İran Seferi*", İstanbul Üniversitesi TD, C. XVII, S. 22, 1968.

TİHRANİ, Ebubekr-i, Kitab-ı Diyarbekriyye, (Çev; Mürsel Öztürk, TTK. Yay., Ankara 2014.

TOPAL, Zehra, 1840 Tarihli Akçaabat Nüfus Kayıtları, Akçaabat Belediyesi Yay., no: 5, Trabzon 2010.

TOPRAK, M. Faruk, "*Arap Kaynaklarında Diyarbakır*", Diyarbakır Müze Şehir, (Edit; Şevket Beysanoğlu-M. Sabri Koz-Emin Nedret İşli), YKY., İstanbul 1999.

TURAN, Osman, Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti, Turan Neşriyat, İstanbul 1969.

TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Diyarbakır 2013, TÜİK Yay., no: 4334, Ankara 2014.

TÜRKÖNE, Mümtaz'er, Osmanlı Modernleşmesinin Kökleri, Yeni Şafak Yay., İstanbul 1995.

UBİCİNİ, M. A., Türkiye 1850, (Tanzimat-Ulema-Basın),Türkçeye (Çev; Cemal Karaağaçlı), C. 1, Tercüman 1001 Temel Eser Yay., no: 63.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu-Karakoyunlu Devletleri, TTK. Yay., Ankara 1937.

_____, Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı, TTK, Yay., Ankara 1988.

_____, Osmanlı Tarihi, C. II, TTK. Yay., Ankara 1988.

ÜÇOK, Coşkun, "*Osmanlı Devlet Teşkilatı'nda Tımarlar*" Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 4, Ankara 1943.

ÜNAL, Mehmet Ali, "*Diyarbekir'de Osmanlı Hakimiyetinin ve Diyarbekir Beylerbeyliğinin Kurulması*", Oğuzlardan Osmanlı'ya Diyarbakır Sempozyumu Bildirileri I, (20-22 Mayıs) Diyarbakır 2004.

_____, "*Osmanlı Devleti'nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı*", Osmanlı, C. VI, (Edit; Güler Eren), YTY, Ankara 1999.

_____, Osmanlı Müesseseleri Tarihi, Fakülte Kitabevi Yay., Isparta 2015.

VAN BRUİNESSEN, Martin – BOESCHOTEN, Hendrik, Evliya Çelebi Diyarbekir'de, (Çev; Tansel Güney), İletişim Yay., İstanbul 2003.

YALÇINKAYA, Mehmet Alaaddin, "*Batılı Seyyahlara Göre Diyarbakır'ın Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Durumu (1800-1850)*", Osmanlı'dan Cumhuriyete Diyarbakır (Edit; Bahaeddin Yediyıldız-Kerstin Tomenendal), Diyarbakır Valiliği ve Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 2008.

YAZICI, Tahsin, "*Şah İsmail*", MEBİA, C. XI, İstanbul 1979.

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, "*Osmanlı Öncesi Diyarbakır'ına Genel Bir Bakış*", Osmanlı'dan Cumhuriyete Diyarbakır, C. 1, (Edit; Bahaeddin Yediyıldız-Kerstin Tomenendal), Diyarbakır Valiliği ve Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 2008.

YILDIRIM, Nurgül, "*Yeni Asurca Belgelerde Geçen Amedi Şehri*", Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi, C. 52, S. 2, Ankara 2012.

YILMAZÇELİK, İbrahim, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840), TTK. Yay., Ankara 2014.

YİNANÇ, M. Halil, "*Diyarbekir*", MEBİA, C. III, İstanbul 1977.

YÜKSEL, Hasan, "*Osmanlı'da Modern Anlamda Yapılan İlk Nüfus Sayımına Göre Divriği'nin Demografik Yapısı*", Hacettepe Üniversitesi Nüfus Bilim Dergisi, C. 28-29, Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara 2006-2007.

BEŞİNCİ BÖLÜM

A.1845 TARİHLİ DİYARBAKIR NÜFUS DEFTERİ TRANSKRİPSİYONU

Vr. 4:

Millet-i Ermeniyân Kuraha

Hânehâ: 361 Numara: 996 **Mahalle: Fatih Paşa** **Gurebâsı:** Hânehâ: 25 Numara:58	Hânehâ: 108 Numara: 223 **Mahalle: Arab şeyh** **Gurebâsı:** Hânehâ:11 Numara:21	Hânehâ: 18 Numara:47 **Mahalle: Molla Bahaddin**	Hânehâ: 108 Numara: 295 **Mahalle: Hacı Eşref** **Gurebâsı:** Hânehâ:4 Numara:7
Hânehâ: 42 Numara: 93 **Mahalle: İbrahim Beğ** **Gurebâsı:** Hânehâ:6 Numara:15	Hânehâ: 38 Numara: 101 **Mahalle: Lala Beğ**	Hânehâ: 19 Numara: 54 **Mahalle: Kılbaş**	Hânehâ: 54 Numara: 168 **Mahalle: Şeyh Matar** **Gurebâsı:** Hânehâ:4 Numara:4
Hânehâ:11 Numara: 30 **Mahalle: Mu'allak**	Hânehâ: 3 Numara: 12 **Mahalle: Abdül'aziz**	Hânehâ: 12 Numara:55 **Mahalle: Melik Ahmed**	Hânehâ: 15 Numara: 39 **Mahalle: Kadı Cami'i**
Hânehâ: 13 Numara: 34 **Mahalle: Şeyh Sa'id Küçük**	Hânehâ: 58 Numara: 164 **Mahalle: Hoca Ahmed** **Gurebâsı:** Hânehâ: 5 Numara:13	Hânehâ: 28 Numara: 80 **Mahalle: Hacı Büzürg**	Hânehâ: 20 Numara: 46 **Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr** **Gurebâsı:** Hânehâ: 3 Numara: 5
Hânehâ: 52 Numara: 138 **Mahalle: Sulukiye**	Hânehâ: 16 Numara: 38 **Mahalle: Şerif Çavuş** **Gurebâsı:** Hânehâ:11 Numara:22	Hânehâ: 20 Numara: 55 **Mahalle: Hüsameddin**	Hânehâ: 16 Numara: 41 **Mahalle: Hüseyin Efendi** **Gurebâsı:** Hânehâ:4 Numara:7

Hânehâ: 19 Numara: 41 **Mahalle: İskender Paşa**	Hânehâ: 11 Numara: 41 **Mahalle: Cami'i İzeddin**	Hânehâ: 21 Numara: 43 **Mahalle: Hüsrev Paşa**	Hânehâ: 9 Numara: 18 **Mahalle: Kaşıkbudak** **Gurebâsı:** Hânehâ:5 Numara:11
Hânehâ: 9 Numara: 18 **Mahalle: Cami'ü'n-Nebi**	Hânehâ: 5 Numara:13 **Mahalle: Salos**	Hânehâ: 6 Numara: 13 **Mahalle: Kavvâs-ı Kebîr**	Hânehâ: 7 Numara: 20 **Mahalle: Ali Bin Reşid**
Hânehâ: 20 Numara: 50 **Mahalle: Dabânoğlu** **… gurebâ-i mahalle-i mezbur:** Hânehâ: 6 Numara:20	Hânehâ: 11 Numara: 25 **Mahalle: Alican**	Hânehâ: 7 Numara: 15 **Mahalle: Cami'ü's-Sefâ** **Gurebâ:** Hânehâ:7 Numara:13	Hânehâ: 55 Numara: 147 **Mahalle: Hasırlı** **Gurebâ:** Hânehâ:3 Numara:5
Hânehâ: 79 Numara: 223 **Mahalle: Ali Paşa** **Gurebâ:** Hânehâ:24 Numara:53	Hânehâ: 44 Numara: 108 **Mahalle: Yiğid Ahmed** **Gurebâ:** Hânehâ:6 Numara:10		

Cem'ân Yekûn Millet-i Ermeniyân

	Hânehâ:	**Numara:**
	1339	3491
Gurebâsı:	0125	0264
Toplam:	1464	3755

Vr. 5:

Millet-i Keldani

Hânehâ: 16 Numara: 43 **Mahalle: Fatih Paşa** **Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:1	Hânehâ: 6 Numara: 12 **Mahalle: Arabşeyh**	Hânehâ: 2 Numara: 12 **Mahalle: Hüseyin Efendi** **Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:4	Hânehâ: 55 Numara: 117 **Mahalle: Hasırlı** **Gurebâ:** Hânehâ:12 Numara:32
Hânehâ: 2 Numara: 6 **Mahalle: Ali Bin Reşid**	Hânehâ: 16 Numara: 39 **Mahalle: Hüsrev Paşa** **Gurebâ:** Hânehâ:10 Numara:25	Hânehâ: 3 Numara: 7 **Mahalle: Mu'allak**	Hânehâ: 22 Numara: 54 **Mahalle: Şeyh Matar** **Gurebâ:** Hânehâ: 1 Numara:3
Hânehâ: 3 Numara: 8 **Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr** **Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:3	Hânehâ: 7 Numara: 24 **Mahalle: Şeyh Küçük**	Hânehâ: 4 Numara: 15 **Mahalle: Hacı İzeddin**	Hânehâ: 2 Numara: 6 **Mahalle: Hacı Eşref**
Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Melik Ahmed**	Hânehâ: 3 Numara: 6 **Mahalle: İbrahim Beğ**	Hânehâ: 1 Numara: 2 **Molla Bahaddin**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: Yiğid Ahmed**

Cem'an yekûn millet-i Keldani:

	Hânehâ:	**Numara:**
	144	348
Gurebâsı:	027	069
Toplam:	171	417

Vr. 6:

Millet-i Katolik Ermeniyân

Hânehâ: 28 Numara: 95 **Mahalle: Fatih Paşa**	Hânehâ: 9 Numara: 26 **Mahalle: Arabşeyh**	Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Kılbaş**	Hânehâ: 1 Numara: 3 **Mahalle: Hüseyin Efendi**
Hânehâ: 13 Numara: 39 **Mahalle: Hasırlı** **Gurebâ:** Hânehâ:7 Numara:14	Hânehâ: 2 Numara: 2 **Mahalle: Şeyh Sa'id Küçük** **Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:3	Hânehâ: 2 Numara: 6 **Mahalle: Ali Bin Reşid** **Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:2	Hânehâ: 7 Numara: 23 **Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr** **Gurebâ:** Hânehâ: 1 Numara:6
Hânehâ: 21 Numara: 62 **Mahalle: Şeyh Matar** **Gurebâ:** Hânehâ:5 Numara:10	Hânehâ: 7 Numara: 27 **Mahalle: İzeddin**	Hânehâ: 5 Numara: 17 **Mahalle: İbrahim Beğ**	Hânehâ: 7 Numara: 23 **Mahalle: Yiğid Ahmed**
Hânehâ: 5 Numara: 16 **Mahalle: Hacı Eşref** **Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:5	Hânehâ: 3 Numara: 7 **Mahalle: Molla Bahaddin**	Hânehâ: 3 Numara: 8 **Mahalle: Hacı Büzürg**	Hânehâ: 1 Numara: 3 **Mahalle: Hoca Ahmed**
Hânehâ: 1 Numara: 3 **Mahalle: Lala Beğ** **Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:3			

Cem'an Yekûn Millet-i Katolik Ermeniyân

	Hânehâ:	**Numara:**
	116	360
Gurebâsı:	017	043
Toplam:	133	403

Vr. 6:

Millet-i Süryani

Hânehâ**:**27 Numara**:**73 **Mahalle: Ali Paşa Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:1	Hânehâ:84 Numara**:**198 **Mahalle: Hüsameddin Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:1	Hânehâ: 67 Numara**:** 153 **Mahalle: Lala Beğ Gurebâ:** Hânehâ:17 Numara:28	Hânehâ: 18 Numara**:** 49 **Mahalle: Sulukiye Gurebâ:** Hânehâ:1Numara:3
Hânehâ: 10 Numara:19 **Mahalle: Melik Ahmed**	Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Cami'ü'l-Esved**	Hânehâ: 20 Numara:41 **Mahalle: Şerîf Çavuş Gurebâ:** Hâne: 3 Numara: 3	Hânehâ: 6 Numara**:** 13 **Mahalle: Hoca Ahmed**
Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: Hüsrev Paşa**	Hânehâ: 2 Numara: 5 **Mahalle: Fatih Paşa Gurebâ:** Hânehâ:1 Numara:1	Hânehâ: 1 Numara: 5 **Mahalle: Abdülaziz**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: İbrahim Beğ**
Hânehâ: 2 Numara: 4 **Mahalle: Yiğid Ahmed**	Hânehâ: 2 Numara: 3 **Mahalle: Mu'allak**	Hânehâ: 5 Numara: 11 **Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr**	Hânehâ: 3 Numara: 9 **Mahalle: Ali Bin Reşid**
Hânehâ: 1 Numara: 4 **Mahalle: Molla Bahaddin**	Hânehâ: 2 Numara: 5 **Mahalle: Çakal**	Hânehâ: 1 Numara: 3 **Alican**	Hânehâ: 2 Numara: 5 **Arabşeyh**

Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: Şeyh Matar**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: Salos**	Hânehâ: 0 Numara: 0 **Mahalle: Kaşıkbudak** **Gurebâ:** Hânehâ:2 Numara:5	

Cem'ân yekûn millet-i Süryani

	Hânehâ:	**Numara:**
	255	602
	025	038
	280	640
Gurebâsı:	005	009
Toplam:	285	649

Millet-i Katolik Süryâniyân

Hânehâ: 10 Numara: 31 **Mahalle: Fatih Paşa**	Hânehâ: 11 Numara: 27 **Mahalle: Hasırlı**	Hânehâ: 4 Numara: 14 **Mahalle: Hüsrev Paşa**	Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: İbrahim Beğ**
Hânehâ: 1 Numara: 4 **Mahalle: Hüseyin Efendi**	Hânehâ: 1 Numara: 4 **Mahalle: Kadı Cami'i**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: YiğidAhmed**	Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Ali Bin Reşid**
Hânehâ: 2 Numara: 7 **Mahalle: Şeyh Matar**	Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Mu'allak**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Hüsameddin**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr**

Yekûn millet-i Süryani

Hânehâ:	**Numara:**
35	98

Millet-i Rum

Hânehâ: 13 Numara: 29 **Mahalle: Hasırlı**	Hânehâ: 2 Numara: 4 **Mahalle: Cami'ü's-sefâ**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: Sulukiye**	Hânehâ: 2 Numara: 5 **Mahalle: (--)**
Hânehâ: 1 Numara: 3 **Mahalle: Fatih Paşa**	Hânehâ: 1 Numara: 3 **Mahalle: Mu'allak**	Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Alican**	

Yekûn Rum milleti

Hânehâ:	**Numara:**
21	47

Millet-i Katolik Rum

Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Sulukiye**	Hânehâ: 34 Numara: 95 **Mahalle: Hasırlı**	Hânehâ: 2 Numara: 5 **Mahalle: Ali Paşa**	Hânehâ: 4 Numara: 11 **Mahalle: Fatih Paşa**
Hânehâ: 1 Numara: 2 **Mahalle: Hüsrev Paşa**	Hânehâ: 3 Numara: 13 **Mahalle: Sa'id Küçük**	Hânehâ: 1Numara:6 **Mahalle: Kastal**	Hânehâ: 1 Numara: 1 **Mahalle: Melik Ahmed**

Yekûn cümle millet-i Rum Katoliği

Hânehâ:	**Numara:**
67	134

Diyârbekir'de sâkin ve mütemekkin re'âya ve Yahudi ve gurebâ yekûn cümlesi		
Hânehâ:	**Numara:**	
1464	3755	Millet-i Ermeniyân ve Gurebâ
0171	0417	Millet-i Keldani Me' Gurebâ
134	0403	Millet-i KatolikErmeniyân ve Gurebâ
280	0640	Millet-i Süryaniyân Me' Gurebâ
035	0098	Millet-i Katolik Süryaniyân
021	0047	Millet-i Rum
047	0114	Millet-i Katolik Rum
068	0213	Millet-i Yahudi
2220	5687	

Vr. 9:

Bin iki yüz altmış bir senesi Diyarbekir derûnunda vâki' re'âyâ tâifelerinden Ermeniyân milleti nüfus defteridir. Sâdır olmuştur.

Mahalle: Fatih Paşa

Hânehâ: 360

Numara: 995

Hâne 1: **1).** Orta boylu köse sakallı Papaz İkob veled-i Toros Sinn 33 **Bâ berât Papaz**	**Hâne 1:** **2).** 'Emmisi orta boylu ak sakallı Karabet veled-i Meldos Sinn 80 **Amel-mânde**	**Hâne 2:** **1).** Orta boylu ak sakallı KeşişAvanes veled-i Kevork Sinn 80 **Amel-mânde**	**Hâne 2:** **2).** Torunu Artin veled-i Arakil Sinn 9	**Hâne 2:** **3).** Diğer torunu Mektebi İkob veled-i Kirakos Sinn 6	**Hâne 2:** **4).** Damadı orta boylu sarı bıyıklı Etmekçi Karabet veled-i Toros Sinn 30
Hâne 3: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kapıcı Karabet veled-i Melkon Sinn 42	**Hâne 3:** **2).Tâ**: Oğlu orta boylu Kapıcı şakirdi Melkon Sinn 16	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu kısa boylu emred İkob Sinn 11 **Mektebi**	**Hâne 3:** **4).** Diğer oğlu Tomas Sinn 5 **Mektebi**	**Hâne 3:** **5).Tâ:** Damadı orta boylu kumral bıyıklı DebbâğİlyaveledOhannes Sinn 31	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Oturakçı Tomas veled-i İkob Sinn 46
Hâne 4: **2).** Oğlu orta boylu İkob tüysüz Sinn 8 **Mektebi**	**Hâne 4:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Mektebi Sinn 7	**Hâne 4:** **4).** Diğer oğlu Arutin Sinn 3	**Hâne 4:** **5).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Boyacı Kaspar veled-i İkob Sinn 48	**Hâne 4:** **6).** Oğlu Kirakos veled-i Kaspar Sinn 3	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Demirci Mıkırdiç veled-i Ohannes Sinn 38

Hâne 5: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kirkor Sinn 18 **Demirci çırağı**	**Hâne 5:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 3	**Hâne 5:** **4).M:** Diğer oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 5:** **5).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Demirci Melkon veled-i Ohannes Sinn 28	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha İskender veled-i İkob Sinn 60	**Hâne 6:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Çulha İkob Sinn 28
Hâne 6: **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çuvaldızcı çırağı Karabet Sinn 15	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İkob veled-i Haco Sinn 40	**Hâne 7:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha şakirdi Manuk Sinn 13	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral Terzi Mıkırdiç veled-i Osib Sinn 34	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Avanes Sinn 3	**Hâne 8:** **3).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Terzi Bedros Sinn 36
Hâne 8: **4).Nâ:** Oğlu uzun boylu tüysüz Terzi kalfası Osib veled-i Bedros Sinn 15	**Hâne 8:** **5).** Diğer oğlu Kuyumcu çırağı Karabet veled-i Bedros Sinn 7	**Hâne 8:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Terzi Mardiros Sinn 32	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan veled-i Bogos Sinn 41	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Sazbend İkob veled-i Melkon Sinn 35	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Basmacı Avanes veled-i Karabet Sinn 40
Hâne 11: **2).** Oğlu gözleri ‘alîl Karabet Sinn 5	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Eskici Kirkorveled-i Kazar Sinn 45	**Hâne 12:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu tüysüz Eskici Manuk Sinn 20	**Hâne 12:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu yek çeşm Mektebi Avanes Sinn 14	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kuyumcu çırağı Tomas veled-i CerrahİrmiyaSinn 26	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Mektebi İkob Sinn 9

Hâne 14: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kalcı İğya veled-i Manuk Sinn 33	**Hâne 14:** **2).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı KalcıAvanes Sinn 30	**Hâne 14:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Kalcı Tomas Sinn 24	**Hâne 14:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Kalcı kalfası Kirakos Sinn 21	**Hâne 15:** **1).** Orta boylu gözleri â'mâ kır sakallı İkob veled-i Kaspar Sinn 75 **Amel-mânde**	**Hâne 15:** **2).** Oğlu Avanes Mektebi Sinn 8
Hâne 15: **3).Tâ:** Karındaşı oğlu kısa boylu az kara bıyıklı Kazzâz Kirakos veled-i Ohannes Sinn 23	**Hâne 15:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Mektebi Kaspar veled-i Ohannes Sinn 10	**Hâne 15:** **5).Nâ:** Torunu orta boylu Kazzâz şakirdi şâbb-ı emred Tomas veled-i Osib Sinn 14	**Hâne 15:** **6).Tâ:** Kaynı orta boylu kara bıyıklı Kalcı Karabet veled-i Avanes Sinn 40	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal Bagos veled-i Tomas Sinn 32	**Hâne 16:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 5
Hâne 16: **3).** Diğer oğlu Odis Sinn 3	**Hâne 17:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Manuk veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 17:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 17:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Dikici Melkon veled-i Tomas Sinn 28	**Hâne 18:** **1).'Â:** Uzun boylu kumral bıyıklı Mıhçı Tohman veled-i Avanes Sinn 28	**Hâne 18:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Karabet Sinn 26
Hâne 18: **3).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Bezzâz Tomas veled-i Avanes Sinn 22					

Vr. 10:

Hâne 19: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Bogos veled-i Istepan Sinn 26	**Hâne 20:** **1).Nâ:** Kısa boylu ak sakallı Çilingir Bedros veled-i Kirkor Sinn 70	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha İkob veled-i Kazar Sinn 33	**Hâne 21:** **2).** Oğlu Serkis Sinn 6	**Hâne 21:** **3).** Diğer oğlu Kirakos Mektebi Sinn 5	**Hâne 22:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Itdar Istepan veled-i Kirkor Sinn 46
Hâne 23: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Çulha Dönebit veled-i Melkon Sinn 56	**Hâne 23:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Tanil veled-i Dönebit Sinn 26	**Hâne 23:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Kazar Sinn 21	**Hâne 23:** **4).** Torunu Odis veled-i Tanil Sinn 5 **Mektebi**	**Hâne 23:** **5).** Diğer torunu Melkon veled-i Odis Sinn 3	**Hâne 24:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Doğancı Tanil veled-i Bedros Sinn 22
Hâne 25: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kürekçi İkob veled-i Manuk Sinn 54	**Hâne 25:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu tüysüz Kürekçi şakirdi Ohannes Sinn 20	**Hâne 25:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kürekçi şakirdi Mıkırdiç Sinn 18	**Hâne 25:** **4).** Diğer oğlu Karabet Mektebi Sinn 9	**Hâne 26:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Avanes veled-i Arutin Sinn 55	**Hâne 26:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu Kuyumcu şakirdi Tomas Sinn 15
Hâne 26: **3).M:** Diğer oğlu Kirkor Sinn 2	**Hâne 26:** **4).Tâ:** Yeğeni uzun boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Kirkor veled-i Kirkor Sinn 26	**Hâne 26:** **5).Tâ:** Diğer yeğeni orta boylu ter bıyıklı Kuyumcu şakirdi Tomas veled-i Kirkor Sinn 22	**Hâne 26:** **6).Tâ:** Diğer yeğeni uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu kalfası Mıkırdiç veled-i Kirkor Sinn 20	**Hâne 26:** **7).Nâ:** Diğer yeğeni uzun boylu Kuyumcu şakirdi tüysüz Kirakos veled-i Kirkor Sinn 13	**Hâne 27:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Tüfenkçi şakirdi Kiyork veled-i Bogos Sinn 15

Hâne 27: **2).** KarındaşıMektebi Avanes Sinn 7	**Hâne 27:** **3).** Diğer karındaşı Mektebi Tohman Sinn 5	**Hâne 28:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Mardik veled-i Artin Sinn 28	**Hâne 28:** **2).Nâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu ter bıyıklı Eskici Karabet veled-i Bogos Sinn 20	**Hâne 28:** **3).Nâ:** Yeğeni şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Avanes veled-i Bedros Sinn 13	**Hâne 29:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kazzâz Karabet veled-i Kevork Sinn 18
Hâne 29: **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Kazzâz Avanes Sinn 23	**Hâne 29:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred KalcıŞakirdi Mardik Sinn 16	**Hâne 30:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Dikici İkob veled-i Avanes Sinn 29	**Hâne 31:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı ‘Attar Tomas veled-i Serkis Sinn 55	**Hâne 31:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred ‘Attar şakirdi Kirakos Sinn 14	**Hâne 32:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Tomas veled-i Manuk Sinn 48
Hâne 32: **2).** Oğlu şâbb-ı emred Dikici çırağı Serkis veled-i Manuk Sinn 10	**Hâne 32:** **3).** Diğer oğlu Mektebi Manuk Sinn 7	**Hâne 33:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha kalfası Bedros veled-i Mardiros Sinn 35	**Hâne 34:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Aso veled-i Tomas Sinn 19	**Hâne 34:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb Çulha kalfası Tomas veled-i Tomas Sinn 15	**Hâne 35:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kasap Bogos veled-i Avanes Sinn 57
Hâne 35: **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu kalfası Istepan veled-i Avanes Sinn 23	**Hâne 35:** **3).M:** Torunu İkob veled-i Istepan Sinn 2	**Hâne 35:** **4).Tâ:** Kaynı orta boylu sarı bıyıklı ‘Attar şakirdi Kirakos veled- i Avanes Sinn 30	**Hâne 35:** **5).Tâ:** Diğer kaynı orta boylu kumral bıyıklı Dikici Tomas veled-i Avanes Sinn 22	**Hâne 36:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı DemirciOsib veled-i İkob Sinn 26	**Hâne 36:** **2).** Oğlu İkob Sali Sinn 3

Hâne 36: **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı DemirciAvanes veled-i İkob Sinn 28	**Hâne 36:** **4).** Karındaşı oğlu Demircişakirdi Avanes veled-i Avanes Sinn 8	**Hâne 37:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı bir gözü kör KalancıBogos veled-i Serkis Sinn 23	**Hâne 37:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Kalancı şakirdi Bedros Sinn 15		

Vr. 11:

Hâne 38: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Bedros veled-i Kirkor Sinn 25	**Hâne 39:** **1).'Â:** Uzun boylu kır bıyıklı Tüccar Kirabit veled-i Kaspar Sinn 60	**Hâne 39:** **2).** Oğlu İkob emred Mektebi Sinn 10	**Hâne 39:** **3).** Diğer oğlu Mektebi Kirakos Sinn 7	**Hâne 40:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Kirkor veled-i İsrail Sinn 46	**Hâne 40:** **2).** Oğlu Sali İsrail Sinn 1
Hâne 41: **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Dikici Tomas veled-i Karabet Sinn 18	**Hâne 41:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı İkob veled-i Karabet Sinn 20 **Der sa'adete Firar. Sene 1261.**	**Hâne 41:** **3).** Diğer karındaşı Karabet Mektebi Sinn 5	**Hâne 42:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kassârcı Mardo veled-i Anyuk Sinn 46	**Hâne 42:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kassârcıkalfası Anyuk Sinn 25	**Hâne 42:** **3).Tâ:** Diğer oğlu kısa boylu ter bıyıklı Kalancı şakirdi Kevork Sinn 17
Hâne 42: **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu Kassârcı şakirdi Avanes Sinn 13	**Hâne 43:** **1).Nâ:** Kısa boylu ak sakallı Tütüncü Arakil veled-i Ohan Sinn 61	**Hâne 43:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tütüncü şakirdi Tomas Sinn 13	**Hâne 43:** **3).** Diğer oğlu şâbb-ı emred Tütüncü şakirdi Mardiros Sinn 10	**Hâne 44:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Demirci Kirakosveled-i Avanes Sinn 65	**Hâne 44:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Demircikalfası İkob Sinn 25

Hâne 44: **3).Tâ:** Kaynı uzun boylu sarı bıyıklı Demirci kalfası Aruş veled-i Aruş Sinn 36	**Hâne 45:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Oturakçı Manuk veled-i Kirkor Sinn 48	**Hâne 45:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu Karabet Mektebi Sinn 13	**Hâne 45:** **3).** Diğer oğlu Kevork Mektebi Sinn 9	**Hâne 45:** **4).Tâ:** Ökkesi Oğlu orta boylu kara bıyıklı Kazzâz Melkon veled-i Ohan Sinn 22	**Hâne 45:** **5).Tâ:** Diğeri ökkesi Oğlu orta boylu ter bıyıklı Bezzâz Kaspar veled-i Ohan Sinn 21
Hâne 46: **1).‘Â:** Uzun boylu kır sakallı DemirciTosir Veled-i Mardiros Sinn 55	**Hâne 46:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu DemirciÇırağı Avanes Sinn 15	**Hâne 46:** **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 46:** **4).Tâ:** Karındaşı uzun boylu Demirci Karabet veled-i Mardiros Sinn 42	**Hâne 46:** **5).** Oğlu İkob veled-i Karabet Mektebi Sinn 6	**Hâne 46:** **6).** Diğer oğlu Mıkırdiç Mektebi Sinn 4
Hâne 46: **7).M:** Diğer oğlu Bedros veled-i Karabet Sinn 1	**Hâne 47:** **1).‘Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Kevork veled-i Kirakos Sinn 56	**Hâne 47:** **2).** OğluBogos Sulbî Sinn 2	**Hâne 47:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Kazzâz İkob Sinn 35	**Hâne 47:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Osib veled-i Kirakos Sinn 30	**Hâne 47:** **5).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çulha Karabet Sinn 22
Hâne 47: **6).Tâ:** Damadı orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Asmo Sinn 65	**Hâne 47:** **7).M:** Oğlu Tomas veled-i Sulbî İkob Sinn 2	**Hâne 48:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Kirebit veled-i Avanes Sinn 23	**Hâne 48:** **2).Tâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Aleksan Dikici Sinn 20	**Hâne 48:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı Orta boylu kara bıyklı Dikici Mardiros Sinn 25	**Hâne 48:** **4).** Diğer karındaşı İkob Mektebi Sinn 12
Hâne 49: **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Dellâk Kevork veled-i Melkon Sinn 50	**Hâne 49:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu çâr ebrû Baklacıkalfası Tomas veled-i Kirkor Sinn 17	**Hâne 49:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb Baklacı Şakirdi İğya Sinn 15	**Hâne 50:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Kasap Karabet veled-i Mardik Sinn 70	**Hâne 50:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Mazucu İkob veled-i Mardik Sinn 32	**Hâne 50:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Mardik Sinn 28

Hâne 51: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici İkob veled-i Karabet Sinn 37	**Hâne 51:** **2).** Oğlu orta boylu Dikici şakirdi şâbb-ı emred Kiryos Sinn 10	**Hâne 52:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici İkob veled-i Mardik Sinn 70	**Hâne 52:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Mardiros Sinn 30 **Ticaret hizmetine der sa'adete gitmiş. Sene 1259.**	**Hâne 53:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çilingir Tomas veled-i Mardik Sinn 28	**Hâne 53:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çilingir Istepan veled-i Avanes Sinn 22
Hâne 54: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Bedros veled-i İkob Sinn 32	**Hâne 55:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Kazar veled-i Bogos Sinn 39	**Hâne 55:** **2).** Karındaşı oğlu Kazancı şakirdi Bogos Sin 8			

Vr. 12:

Hâne 56: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı KalancıKarabet veled-i Haçador Sinn 31	**Hâne 56:** **2).** Oğlu Kevork Sulbî Sinn 8	**Hâne 57:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Manuk veled-i Dönebit Sinn 25	**Hâne 57:** **2).M:** Oğlu Kirakos Sulbî Sinn 1	**Hâne 58:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Çilingir Kevork veled-i Tomas Sinn 70	**Hâne 58:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu yek çeşm şâbb-ı emred Çilingir şakirdi İkob Sinn 18
Hâne 58: **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Karabet Sinn 15	**Hâne 58:** **4).Tâ:** **1).** Ökkeoğlu orta boylu kumral bıyıklı Sebzeci Arakil veled-i İrmiya Sinn 35	**Hâne 58:** **5).Nâ:** Diğer oğlu ökke Tütüncü şakirdi şâbb-ı emred Haco Sinn 15	**Hâne 59:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyklı Dikici Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 36	**Hâne 59:** **2).M:** Oğlu Kiryos Sinn 1	**Hâne 60:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Kirkor veled-i Avanis Sinn 39
Hâne 60: **2).** Oğlu İğya Sulbî Sinn 3	**Hâne 61:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Basmacı İkob veled-i Aruş Sinn 50	**Hâne 61:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Berber şakirdi Aruş Sinn 16	**Hâne 62:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kürekçi Ovak veled-i Serkis Sinn 70	**Hâne 62:** **2).** Oğlu Tomas Sulbî Sinn 6	**Hâne 63:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Dikici İkob veled-i Bogos sinn 50
Hâne 63: **2).** Oğlu şâbb-ı emred Serkis Mektebi Sinn 9	**Hâne 64:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Avanis veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 64:** **2).Tâ:** Yeğeni orta boylu şâbb-ı emred Dikici Avanis veled-i Armus Sinn 14	**Hâne 64:** **3).** Diğer yeğeni orta boylu Mıkırdiçveled-i Armus Mektebi Sinn 8	**Hâne 64:** **4).** Diğer yeğeni Sulbî Kirakos Sinn 3	**Hâne 65:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Tohmanveled-i Osif Sinn 54
Hâne 65: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Osib veled-i Tohman Sinn	**Hâne 66:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Ohannes veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 66:** **2).Tâ:** Karındaşı Orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Artin Sinn 25	**Hâne 66:** **3).M:** Oğlu İkob veled-i Aruş Sinn 1	**Hâne 67:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kalancışakirdi Kaspar veled-i Astador Sinn	**Hâne 67:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı KalancıKarabet Sinn 15

24				17	
Hâne 68: **1).** Orta boylu kara sakallı Keşiş Bogos veled-i Sehak Sin 40 **Amel-mande, Sâil**	**Hâne 68:** **2).Tâ:** Kaynı orta boylu ter bıyıklı Dökmeci Tomas veled-i Kirkor Sinn 20	**Hâne 69:** **1).Nâ:** Uzun boylu şâbb-ı emred Berber şakirdi Karabet veled-i Istepan Sinn 15	**Hâne 69:** **2).Nâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Dikici şakirdi Kirakos Sinn 13	**Hâne 69:** **3).** Diğer karındaşı Mektebi Sinn 7	**Hâne 70:** **1).** Orta boylu iki gözden ‘alîl lîlan(?) Bedros veled-i Serkis Sinn 65 **Amel-mânde**
Hâne 70: **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Külhâncı Tomas Sinn 20	**Hâne 71:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Kirkor veled-i Mirza Sinn 33	**Hâne 72:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dökmeci Mardiros veled-i İkob Sinn 46	**Hâne 72:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Dökmeci şakirdi Avanis veled-i Mardiros Sinn 14	**Hâne 72:** **3).** Diğer oğlu İkob Sulbî Sinn 3	**Hâne 72:** **4).M:** Diğer oğlu Kirkor Sulbî 2
Hâne 72: **5).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Dökmeci Istepan veled-i İkob Sinn 38	**Hâne 73:** **1).‘Â:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Melkon veled-i Menas Sinn 46	**Hâne 73:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Mektebi Avanis Sinn 14	**Hâne 73:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kır bıyıklı Çulha Karabet veled-i Menas Sinn 40	**Hâne 73:** **4).** Karındaşı oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha Istepan veled-i Karabet Sinn 10	**Hâne 73:** **5).** Diğer karındaşı oğlu Mıkırdiç Sinn 4
Hâne 73: **6).M:** Diğer karındaşı oğlu Sulbî Tomas Sinn 2	**Hâne 73:** **7).Tâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha Menas Sinn 18				

Vr. 13:

Hâne 74: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Terzi Bedros veled-i Tomecik Sinn 35	**Hâne 74:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kevork Sinn 10	**Hâne 75:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Haçator veled-i Avanis sinn 68	**Hâne 75:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Tohman veled-i Haçator Sinn 30	**Hâne 75:** **3).** Torunu İkob Mektebi Sinn 7	**Hâne 75:** **4).** Diğer torunu Kevork Mektebi Sinn 4
Hâne 75: **5).M:** Diğer torunu Astor Sulbî Sinn 2	**Hâne 75:** **6).M:** Diğer torunu İkob Sulbî 1	**Hâne 75:** **7).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Çulha Karabet veled-i Haco Sinn 20 **Ticaret hizmetine Der ‘aliyeye gitmiş. 1261.**	**Hâne 76:** **1).Nâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Aşcı Aruş veled-i Murad Sinn 22	**Hâne 76:** **2).** Karındaşı şâbb-ı emred Çulha Karabet Sinn 11	**Hâne 77:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Balıkçı Kirkor veled-i Karabet Sinn 35
Hâne 77: **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Huddâm İkob Sinn 33	**Hâne 77:** **3).M:** karındaşı oğlu Avanes Sulbî Sinn 1	**Hâne 78:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı bir gözü sakat HuddâmSerkis veled-i Bogos Sinn 20	**Hâne 79:** **1).‘Â:** Uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Karabet veled-i Istepan Sinn 38	**Hâne 79:** **2).** Oğlu İğya Mektebi Sinn 10	**Hâne 80:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i Kirik Sinn 41
Hâne 80: **2).** Oğlu Kirik Mektebi Sinn 3	**Hâne 81:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Karabet veled-i Melkon Sinn 48	**Hâne 81:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Dikici Bedros veled-i Karabet Sinn 20	**Hâne 81:** **3).** Diğer oğlu şâbb-ı emred Dikici şakirdi Kaspar Sinn 12	**Hâne 81:** **4).M:** Diğer oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 81:** **5).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dikici Avanis veled-i Melkon Sinn 40

Hâne 81: **6).** Karındaşı oğlu İkob Mektebi Sinn 4	**Hâne 81:** **7).** Diğer karındaşı oğlu yek çeşm Mektebi Tomas veled-i Bogos Sinn 9	**Hâne 82:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha David veled-i Mirza Sinn 30	**Hâne 82:** **2).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Çulha Asım Veled-i Mirza Sinn 26	**Hâne 82:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu kara bıyklı Çulha Avanis Sinn 22	**Hâne 83:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kalaycı Mardik veled-i Avanis Sinn 40
Hâne 83: **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu yek çeşm Divane Artin Sinn 30	**Hâne 84:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi İkob veled-i Istepan Sinn 22	**Hâne 85:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Sirad Tomas veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 86:** **1).** Orta boylu kara sakallı KeşişKirkor veled-i Bağdasar Sinn 54 **Amel-mânde ve sâil**	**Hâne 87:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Karabet veled-i Artin Sinn 48	**Hâne 88:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici İkob veled-i Tomecan Sinn 33
Hâne 88: **2).** Karındaşı oğlu Dikici çırağı Istepan veled-i Karabet Sinn 7	**Hâne 89:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Tomas veled-i Istepan Sinn 20	**Hâne 89:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Bogos veled-i Istepan Sinn 18	**Hâne 90:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dikici İkob veled-i Arakil Sinn 33	**Hâne 90:** **2).** Oğlu Tomas Sulbî Sinn 3	**Hâne 91:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çilingir Osib veled-i Tomas Sinn 30
Hâne 91: **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Tomas Mektebi Sinn 13	**Hâne 91:** **3).** Diğer oğlu Mektebi Kirkor Sinn 8	**Hâne 91:** **4).** Diğer oğlu Mektebi Avanis Sinn 5			

Vr. 14:

Hâne 92: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi İğya veled-i Istepan Sinn 35	**Hâne 92:** **2).** Oğlu Istepan Sulbî Sinn 3	**Hâne 92:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Dikici çırağı Mardiros Sinn 14	**Hâne 92:** **4).** Diğer karındaşı Tütüncü çırağı Tomas Sinn 9	**Hâne 93:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Karabet veled-i Menas Sinn 28	**Hâne 94:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Kaspar veled-i Avanis Sinn 49
Hâne 94: **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Bezzâz Bogos Sinn 18	**Hâne 94:** **3).** Diğer oğlu Karabet Mektebi Sinn 11	**Hâne 95:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Manuk veled-i Dönebit Sinn 30	**Hâne 95:** **2).M:** Oğlu İkob Sulbî Sinn 2	**Hâne 95:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Mardikveled-i Dönebit Sinn 25	**Hâne 96:** **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Basmacı Bogos veled-i Melkon Sinn 60
Hâne 96: **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Kazzâz İkob veled-i Bogos Sinn 20	**Hâne 96:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Basmacı çırağı Melkon Sinn 12	**Hâne 96:** **4).** Diğer oğlu Avanis Mektebi Sinn 7	**Hâne 96:** **5).** Diğer oğlu Osib Sinn 5	**Hâne 97:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Menas veled-i Karabet Sinn 15	**Hâne 98:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Terzi Avanis veled-i Kirig(?) Sinn 26
Hâne 99: **2).Nâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu ter bıyıklı Etmekçi Karabet veled-i Krok(?) Sinn 18	**Hâne 100:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Dikici Kirakos veled-i Bedros Sinn 72	**Hâne 100:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Kazzâz Bogos veled-i Kirakos Sinn 27	**Hâne 100:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazzâz İkob Sinn 20	**Hâne 101:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Bezzâz Avanis veled-i Avadik Sinn 52	**Hâne 101:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Bezzâz Avanis Sinn 32

Hâne 101: **3).** Torunu Karabet Sulbî Sinn 3	**Hâne 102:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı yek çeşm Beneci Bedros veled-i Istepan Sinn 25	**Hâne 102:** **2).Nâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı yek çeşm Irgat Kevork Sinn 22	**Hâne 102:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Eskici şakirdi Tanil veled-i Istepan Sinn 18	**Hâne 102:** **4).** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Eskici şakirdi Tomas Sinn 12	**Hâne 103:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Mardiros veled-i İkob Sinn 44
Hâne 103: **2).** Oğlu Tohman Sulbî Sinn 3	**Hâne 103:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Borucu Tovit Sinn 38	**Hâne 103:** **4).** Karındaşı oğlu İkob Sulbî Sinn 4	**Hâne 104:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Aşçı Bedros veled-i Los Sinn 35	**Hâne 104:** **2).** Oğlu Kirkor Sulbî Sinn 4	**Hâne 104:** **3).M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 1
Hâne 105: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı ak sakallı Çulha Karabet veled-i Melkon Sinn 54	**Hâne 105:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Bedros Sinn 35	**Hâne 106:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Karabet veled-i Bogos Sinn 27	**Hâne 107:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Duvarcı Kaspar veled-i Odis Sinn 25	**Hâne 108:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Tüccar İğya veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 108:** **2).** Karındaşı oğlu Tüccar şakirdi Avanis veled-i Tomas Sinn 8
Hâne 108: **3).** Yeğeni Kirakos veled-i Haçator Mektebi Sinn 7	**Hâne 108:** **4).** Diğer yeğeni Bedros Sulbî Sinn 4	**Hâne 109:** **1).** Kısa boylu kır sakallı Davit veled-i İkob Keşiş Sinn 58 **Amel-mânde, Du'acı**	**Hâne 109:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Kazzâz İkob Sinn 25	**Hâne 109:** **3).** Diğer oğlu şâbb-ı emred Kazzâz şakirdi Mıkırdiç Sinn 10	**Hâne 110:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı CezmciKazar veled-i Bogos Sinn 65
Hâne 110: **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Cezmci Bogos Sinn 36	**Hâne 110:** **3).** Torunu Bedros Mektebi Sinn 7	**Hâne 110:** **4).** Diğer torunu Avanis Mektebi Sinn 5	**Hâne 110:** **5).** Diğer torunu İkob Sulbî Sinn 3		

Vr. 15:

Hâne 111: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i Aslan Sinn 23	**Hâne 112:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Avanis veled-i Tohman Sinn 30	**Hâne 113:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sıvacı Karabet veled-i Ovak Sinn 40	**Hâne 113:** **2).** Oğlu Kirkor Sulbî Sinn 4	**Hâne 114:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı KayacıTomas veled-i Manuk Sinn 30	**Hâne 114:** **2).** Oğlu Melkon Sulbî 5
Hâne 115: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Kirakos veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 115:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Artin Sinn 30	**Hâne 116:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz Karabet veled-i İkob Sinn 36	**Hâne 116:** **2).M:** Oğlu Serkis Sulbî Sinn 1	**Hâne 116:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Kazzâz Bedros Sinn 32	**Hâne 117:** **1).‘Â:** Kısa boylu kır bıyıklı Mazucu Bedros veled-i Osib Sinn 58
Hâne 117: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Mazucu İkob Sinn 30	**Hâne 117:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Mazucu Avanis Sinn 27	**Hâne 117:** **4).** Diğer oğlu Tomas Mektebi Sinn 8	**Hâne 118:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal Bogos veled-i Karabet Sinn 50	**Hâne 119:** **1).Tâ:** Kısa boylu ak sakallı Kassârcı Menas veled-i İkob Sinn 55	**Hâne 119:** **2).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Nabis Abraham Sinn 40
Hâne 119: **3).** Karındaşı oğlu Kevork Sulbî Sinn 8	**Hâne 120:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Bezzâz Avanis veled-i Kirkor Sinn 40	**Hâne 120:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred İkob Mektebi Sinn 11	**Hâne 120:** **3).** Diğer oğlu Kirakos Mektebi Sinn 6	**Hâne 120:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Melkon Sinn 35	**Hâne 121:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazzâz Istepan veled-i Avanes Sinn 45

Hâne 121: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Kazzâz Avanis Sinn 27	**Hâne 121:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz İkob Sinn 20	**Hâne 121:** **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tütüncü çırağı Mardik Sinn 14	**Hâne 121:** **5).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 10	**Hâne 121:** **6).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sulbî Sinn 3	**Hâne 122:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Çulha Kirkor veled-i Toros Sinn 51
Hâne 122: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı TütüncüToros Sinn 30	**Hâne 123:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz Istepan veled-i Matos Sinn 23	**Hâne 123:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kazzâz Kevork Sinn 20	**Hâne 123:** **3).** Yeğeni Bogos Mektebi Sinn 5	**Hâne 123:** **4).** Diğer oğlu Bedros Sulbî Sinn 3	**Hâne 124:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Debbâğ Tomas veled-i Mardik Sinn 12
Hâne 124: **2).** Yeğeni yek çeşm Tomas veled-i Melkon Mektebi Sinn 9	**Hâne 125:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Eskici Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 27	**Hâne 126:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Mıkırdiç veled-i Osib Sinn 31	**Hâne 126:** **2).** Oğlu KalancıŞakirdi Osib Sinn 8	**Hâne 126:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 127:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Bedros veled-i Karabet Sinn 40
Hâne 127: **2).** Karındaşı oğlu Karabet Mektebi Sinn 7	**Hâne 128:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Kevork veled-i Bedros Sinn 44	**Hâne 128:** **2).M:** Oğlu Karabet Sulbî Sinn 1			

Vr. 16:

Hâne 129: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Avanis veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 129:** **2).M:** Oğlu Avanis Sulbî Sinn 1	**Hâne 129:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Debbâğ İkob Sinn 28	**Hâne 130:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kuyumcu Kirkor veled-i İğya Sinn 48	**Hâne 130:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu kalfası Mardiros Sinn 25	**Hâne 130:** **3).** Diğer oğlu Ohan Mektebi Sinn 8
Hâne 130: **4).** Diğer oğlu Istepan Sinn 3	**Hâne 130:** **5).'Â:** Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Tüccar Bogos Sinn 38 **Ticarete Bursa'ya gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 130:** **6).** Karındaşı oğlu Istepan Mektebi Sinn 7	**Hâne 130:** **7).** Diğer oğlu İğya Sulbî Sinn 4	**Hâne 130:** **8).'Â:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Kuyumcu İkob Sinn 42	**Hâne 130:** **9).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 7
Hâne 130: **10).** Diğer oğlu Artin Sulbî Sinn 3	**Hâne 130:** **11).Tâ:** Diğer karındaşı kısa boylu sarı bıyıklı Tomas Karabet Sinn 28	**Hâne 131:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz Tomas veled-i Karabet Sinn 28	**Hâne 131:** **2).M:** Oğlu Istepan Sulbî Sinn 1	**Hâne 131:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Bezzâz Manuk Sinn 30	**Hâne 131:** **4).M:** Oğlu Karabet Sulbî Sinn 1
Hâne 132: **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Tüccar Istepan veled-i Osib Sinn 60 **Ticarete Halep'e gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 132:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mazucu Kirkor Sinn 18	**Hâne 132:** **3).Nâ:** Torunu orta boylu şâbb-ı emred Mazucu şakirdi Avanes Sinn 14	**Hâne 132:** **4).** Diğer torunu Avanis Mektebi Sinn 5	**Hâne 132:** **5).M:** Diğer torunu Kevork Sulbî Sinn 2	**Hâne 133:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Huddâm Kirakos veled-i Mardiros Sinn 27 **Hizmet için Der 'aliyeye gitmiş. Sene 1261.**

Hâne 133: 2).Tâ: Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Kasap İrmiya Sinn 25	**Hâne 133: 3).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Etmekçi Mesrob veled-i İkob Sinn 20	**Hâne 133: 4).Nâ:** Diğer yeğeni orta boylu şâbb-ı emred Boyacı Tohman Sinn 16	**Hâne 133: 5).** Diğer yeğeni orta boylu yek çeşm Aşçı Çırağı Avanis Sinn 15	**Hâne 134: 1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Istepan Sinn 45	**Hâne 135: 1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i Tomas Sinn 50
Hâne 135: 2).Nâ: Oğlu orta boylu şâbb-ı emred ‘Attar şakirdi Karabet Sinn 14	**Hâne 135: 3).** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 135: 4).** Diğer oğlu Mardiros Mektebi Sinn 5	**Hâne 136: 1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Kirakor veled-i Artin Sinn 49	**Hâne 136: 2).Nâ:** Oğlu orta boylu Irgat İrmiya Sinn 21	**Hâne 137: 1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Kevork veled-i Mardik Sinn 35

Hâne 137: 2). Oğlu Kirabet Berber şakirdi Sinn 10	**Hâne 137: 3).** Karındaşı oğlu Terzi çırağı İkob veled-i Tomas Sinn 9	**Hâne 137: 4).** Diğer karındaşı oğlu Bedros Sinn 4	**Hâne 138: 1).Tâ:** Orta boylu boz bıyıklı Çulha Melkon veled-i İkob Sinn 30 **Ticarete Balaban canibine gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 138: 2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 138: 3).Tâ:** Hizmetkârı orta boylu Terzi çırağı İkob veled-i Tomas Sinn 18 **Bu dahidir**
Hâne 139: 1). Kısa boylu Kuyumcu çırağı İğya veled-i Serkis Sinn 10	**Hâne 140: 1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Borucu Tomas veled-i Haco Sinn 64	**Hâne 140: 2).Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Bezzâz Avanes Sinn 24	**Hâne 140: 3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Kuyumcu Simo Sinn 22	**Hâne 140: 4).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Avanes Sinn 20	**Hâne 140: 5).** Diğer oğlu Sulbî Sinn 4

Hâne 141: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Camcı Tomas veled-i İğya Sinn 45	**Hâne 141:** **2).** Oğlu Filyos Sulbî Sinn 5	**Hâne 141:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kasap çırağı Osib Sinn 24	**Hâne 142:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha İkob veled-i Dönebit Sinn 35	**Hâne 142:** **2).M:** Oğlu Tomas Sulbî Sinn 2	**Hâne 143:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bedros veled-i Kirkor Sinn 29
Hâne 144: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Kazar veled-i Karabet Sinn 40	**Hâne 145:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bezzâz Tomas veled-i Bogos Sinn 28	**Hâne 145:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz Serkis Sinn 30	**Hâne 145:** **3).Tâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu kara bıyıklı Bezzâz Avanis veled-i Tovit Sinn 17	**Hâne 146:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı ‘Attar Tomas veled-i Mardiros Sinn 32	

Vr. 17:

Hâne 147: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bezzâz Menas veled-i Bogos Sinn 45	**Hâne 147:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kazancı çırağı Bogos Sinn 15	**Hâne 147:** **3).** Diğer oğlu Dikici şakirdi Mosecen Sinn 10	**Hâne 147:** **4).** Diğer oğlu Demirci şakirdi Kirakos Sinn 6	**Hâne 148:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Kazar veled-i Bogos Sinn 50	**Hâne 149:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İkob veled-i Bedros Sinn 26
Hâne 149: **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha şakirdi Haçador Sinn 12	**Hâne 150:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İkob veled-i Avanis Sinn 27	**Hâne 150:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Kirkor Sinn 25	**Hâne 151:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz İkob veled-i Artin Sinn 37	**Hâne 151:** **2).M:** Oğlu Arakil Sinn 1	**Hâne 152:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Aşçı Karabet veled-i Osib Sinn 45

Hâne 153: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Aslan Sinn 35	**Hâne 153:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 3	**Hâne 153:** **3).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 154:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Bedros veled-i Harabit Sinn 30	**Hâne 155:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Amdon veled-i Anderyas Sinn 33	**Hâne 156:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal Arakil veled-i Bogos Sinn 35
Hâne 156: **2).M:** Oğlu Bogos Sinn 2	**Hâne 156:** **3).** Karındaşı oğlu Avanis Mektebi Sinn 9	**Hâne 157:** **1).Nâ:** Orta boylu boz bıyıklı Huddâm Osib veled-i Artin Sinn 33	**Hâne 157:** **2).M:** oğlu Artin Sinn 2	**Hâne 158:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çerçi Temo Karabet veled-i Avanis Sinn 40	**Hâne 158:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı DellâlMardik Sinn 37
Hâne 159: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Tomecan veled-i Mardik Sinn 50	**Hâne 160:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Melkon veled-i İkob Sinn 60	**Hâne 160:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulcı Kirkor Sinn 23	**Hâne 160:** **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 9	**Hâne 160:** **4).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulcı Aruş Sinn 38	**Hâne 161:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Duvarcı Haco veled-i Matlob Sinn 36
Hâne 161: **2).** Oğlu Dikici şakirdi Avanis Sinn 10	**Hâne 162:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Tomas veled-i Nikogos Sinn 55	**Hâne 162:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mazucu çırağı Kevork Sinn 16	**Hâne 162:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Kazzâz çırağı Kirakos Sinn 15	**Hâne 163:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Bedros veled-i Nikogos Sinn 50	**Hâne 164:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber İkob veled-i Avanis Sinn 31
Hâne 164: **2).** Oğlu Avanis Sinn 3					

Vr. 18:

Hâne 165: **1).Tâ:** orta boylu kumral bıyıklı Dikici Karabet veled-i Mıkırdiç Sinn 30	**Hâne 165:** **2).** Oğlu Mıkırdiç Sinn 1	**Hâne 166:** **1).Nâ:** orta boylu kır bıyıklı Çulha Haçadorveled-i Mardiros Sinn 45	**Hâne 167:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Meyhaneci Kevork veled-i Kirkor Sinn 40	**Hâne 167:** **2).** Oğlu Artin Sinn 3	**Hâne 168:** **1).'Â:** Uzun boylu kır bıyıklı Boyacı İkob veled-i Avanis Sinn 41
Hâne 168: **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Mektebi Avanis Sinn 15	**Hâne 169:** **1).** Orta boylu kır sakallı KeşişKarabet veled-i Bedros Sinn 55 **Amel-mânde**	**Hâne 169:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Bezzâz Avanes Sinn 22	**Hâne 169:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Terzi çırağı Bedros Sinn 18	**Hâne 169:** **4).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Terzi çırağı Osib Sinn 13	**Hâne 169:** **5).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 8
Hâne 170: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bezzâz Kirkor veled-i Davit Sinn 50	**Hâne 170:** **2).** Oğlu Davit Mektebi Sinn 11	**Hâne 171:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Arakil veled-i İkob Sinn 60	**Hâne 171:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kır bıyıklı Çulha Melkon Sinn 46	**Hâne 171:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Kaspar Sinn 30	**Hâne 171:** **4).** Karındaşı oğlu İkob Mektebi Sinn 7
Hâne 171: **5).Tâ:** Yeğeni uzun boylu ter bıyıklı Debbâğ Karabet veled-i Tomas Sinn 23	**Hâne 172:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Demirci şakirdi yek çeşm İğya veled-i Karabet Sinn 21	**Hâne 173:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çilingir Bedros veled-i Mardiros Sinn 35	**Hâne 174:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 175:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Basmacı Ovak veled-i Tohman Sinn 55	**Hâne 175:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Basmacı şakirdi Tohman Sinn 13

Hâne 175: 3).Tâ: Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Basmacı şakirdi Mıkırdiç Sinn 25	**Hâne 176: 1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Karabet veled-i Tomas Sinn 40	**Hâne 176: 2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci İkob Sinn 35	**Hâne 176: 3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Kirkor Sinn 26	**Hâne 177: 1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha büken Mardikveled-i İkob Sinn 37 **Bursa'ya ticarete gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 177: 2).M:** Oğlu İkob Sinn 2
Hâne 178: 1).Nâ: Kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Abraham veled-i Karabet Sinn 26	**Hâne 179: 1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı BâzcıMardiros veled-i Tomecan Sinn 32	**Hâne 179: 2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Mazucu İkob veled-i Tomecan Sinn 45 **Cezîre tarafına firâr etmiş. 1257.**	**Hâne 180: 1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i İkob sinn 35	**Hâne 181: 1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı 'Attar Avanis veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 181: 2).M:** oğlu Osib Sinn 1
Hâne 182: 1).Tâ: Uzun boylu kumral bıyıklı Etmekçi Arakil veled-i Markar Sinn 25	**Hâne 182: 2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Terzi kalfası Karabet Sinn 21	**Hâne 182: 3).** Diğer karındaşı Etmekçi çırağı İkob Sinn 10	**Hâne 182: 4).Tâ:** Eniştesi orta boylu sarı bıyıklı kazzâz Kaspar veled-i Bogos Sinn 25	**Hâne 182: 5).** Eniştesi oğlu Istepan Sinn 4	**Hâne 183: 1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Karabet veled-i Sehak Sinn 50
Hâne 183: 2).Nâ: Oğlu orta boylu ter bıyıklı Etmekçi şakirdi Istepan Sinn 18	**Hâne 183: 3).** Diğer oğlu Etmekçi şakirdi Manuk Sinn 10	**Hâne 183: 4).** Diğer oğlu Serkis Sinn 4			

Vr. 19:

Hâne 184: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Bakkal Kevork veled-i Tanil Sinn 30	**Hâne 184:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Berber Kirkor Sinn 21	**Hâne 185:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi Kirkor veled-i Artin Sinn 30	**Hâne 185:** **2).Tâ:** karındaşı orta boylu ter bıyıklı Terzi çırağı Bedros Sinn 21	**Hâne 185:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kır bıyıklı Terzi Karabet Sinn 17	**Hâne 185:** **4).** Yeğeni şâbb-ı emred Terzi çırağı Tomas veled-i Tanil Sinn 14
Hâne 186: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Tomas veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 186:** **2).M:** Oğlu Mardik Sinn 2	**Hâne 187:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sıvacı İkob veled-i Karabet Sinn 50	**Hâne 187:** **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 5	**Hâne 188:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı İvâz Ohan veled-i Istepan Sinn 40	**Hâne 188:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Berber şakirdi şâbb-ı emred Mıkırdiç Sinn 14
Hâne 188: **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 188:** **4).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 189:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Bogos veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 190:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Basmacı Mardik veled-i Melkon Sinn 45	**Hâne 190:** **2).** Oğlu Mirza boz Mektebi Sinn 5	**Hâne 191:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı ‘eyvâz İğya veled-i Sehak Sinn 50
Hâne 192: **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı KalancıKirkor veled-i Melkon Sinn 40	**Hâne 192:** **2).** Oğlu Istepan Mektebi Sinn 5	**Hâne 193:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyklı Çulha Kirkor veled-i Artin Sinn 33	**Hâne 193:** **2).** Oğlu Artin Sinn 4	**Hâne 193:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 194:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çizmeci Karabet veled-i Bedros Sinn 40
Hâne 194: **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan Sinn 30	**Hâne 195:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar İkob veled-i Aslan Sinn 45	**Hâne 195:** **2).** Oğlu İğya Mektebi Sinn 12	**Hâne 196:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kazzâz Tomas veled-i Avanis Sinn 38	**Hâne 196:** **2).** Oğlu Avanis Sinn 4	**Hâne 196:** **3).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Borucu Filyos Sinn 24

Hâne 196: **4).Tâ:** ‘Emmisi oğlu uzun boylu Kazzâz Mardiros veled-i Abraham Sinn 23	**Hâne 197:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Karabet veled-i Mirza Sinn 20	**Hâne 198:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Palancı Bogos veled-i Avanis Sinn 58	**Hâne 198:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Dikici Avanis Sinn 26	**Hâne 198:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kara bıyıklı Palancı Karabet Sinn 24	**Hâne 198:** **4).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu Palancı çırağı Mıkırdiç Sinn 18
Hâne 198: **5).** Diğer oğlu Palancı şakirdi Kirakos Sinn 10	**Hâne 199:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı yek çeşm Kasarcı Ovadis veled-i Avanis Sinn 60	**Hâne 199:** **2).** Oğlu Avanis Sinn 8	**Hâne 200:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Bezzâz İkob veled-i Avanis Sinn 18	**Hâne 200:** **2).** Karındaşı oğlu Avanis veled-i Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 201:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Eskici İğya veled-i Artin Sinn 55
Hâne 201: **2).** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Dikici şakirdi Serkis Sinn 17					

Vr. 20:

Hâne 202: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Etmekçi şakirdi Istepan veled-i İkob Sinn 20	**Hâne 202:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Nalbant Şakirdi Arutin Sinn 14	**Hâne 202:** **3).Tâ:** ‘Emmisi oğlu uzun boylu sarı bıyıklı Etmekçi Bedros veled-i Tomas Sinn 22	**Hâne 202:** **4).Tâ:** Diğer ‘emmisi oğlu orta boylu şâbb-ı emred Etmekçi şakirdi Mıkırdiç Sinn 17	**Hâne 203:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber Karabet veled-i Aslan Sinn 25	**Hâne 204:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çâker Kevork veled-i Bedros Sinn 50
Hâne 204: **2).** Oğlu Manuk Mektebi Sinn 7	**Hâne 205:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Tomas veled-i Serkis Sinn 45	**Hâne 206:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Katırcı Karabet veled-i Toros Sinn 35	**Hâne 206:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 11	**Hâne 207:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Boyacı İkob veled-i Kirkor Sinn 60	**Hâne 207:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu Karabet Sinn 23
Hâne 207: **3).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 13	**Hâne 208:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Nalbant İğya veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 208:** **2).Nâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Boyacı Avanis Sinn 33	**Hâne 208:** **3).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Çilingir şakirdi İğya veled-i Avanis Sinn 18	**Hâne 209:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Sehak veled-i Melkon Çulha Sinn 55	**Hâne 210:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Sehak veled-i Avanis Sinn 56
Hâne 211: **1).** Uzun boylu kumral bıyıklı iki gözden â'mâ Tomas veled-i Sehak Sinn 35 **Amel-mânde**	**Hâne 212:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Tütüncü bir gözü kör Artin veled-i Karabet Sinn 44	**Hâne 213:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Basmacı Istepan veled-i İğya Sinn 28	**Hâne 214:** **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Kasap çırağı Bedros veled-i Babacan Sinn 20	**Hâne 215:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır sakallı Berber Artin veled-i Bogos Sinn 60	**Hâne 215:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Berber şakirdi Avanis Sinn 15

Hâne 215: **3).Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Dönebit Berber Sinn 18	**Hâne 2016:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i Manuk Sinn 35	**Hâne 216:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Avanis Sinn 21	**Hâne 216:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Çulha İkob Sinn 28	**Hâne 217:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Duvarcı İkob veled-i Avanis Sinn 36	**Hâne 217:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Duvarcı Abraham veled-i Avanis Sinn 30
Hâne 218: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı NalçacıTohman veled-i Mardiros Sinn 29	**Hâne 218:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Nalçacı İkob veled-i Abraham Sinn 29	**Hâne 218:** **3).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 6	**Hâne 218:** **4).M:** Diğer oğlu Abraham Sinn 2	**Hâne 218:** **5).Nâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Nalçacı şakirdi Kirkor Sinn 12	**Hâne 219:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Dikici Avanis veled-i Avanis Sinn 20
Hâne 219: **2).** Karındaşı Debbâğ çırağı İkob Sinn 10					

Vr. 21:

Hâne 220: **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Aşçı Bedros veled-i Haçador Sinn 30	**Hâne 220:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 6	**Hâne 220:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Külhâncı Bogos Sinn 25	**Hâne 220:** **4).** Oğlu Kevork veled-i Bogos Sinn 3	**Hâne 220:** **5).M:** Diğer oğlu Haçador Sinn 1	**Hâne 221:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazancı Karabet veled-i Bogos Sinn 40
Hâne 221: **2).M:** Oğlu Osib Sinn 1	**Hâne 222:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Boyacı Kalosta veled-i Kaplan (?) Sinn 49	**Hâne 223:** **1).Tâ:** Uzun boylu ak sakallı Dökmeci Kaspar veled-i Tomas Sinn 59	**Hâne 223:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Dökmeci şakirdi Kirkor Sinn 16	**Hâne 224:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazancı Kaspar veled-i Tomas Sinn 65	**Hâne 224:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Kazancı şakirdi Manuk Sinn 18

Hâne 224: **3).** Diğer oğlu Mektebi Sinn 10	**Hâne 224:** **4).** Diğer oğlu Istepan Mektebi Sinn 5	**Hâne 225:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çilingir İkob veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 225:** **2).** Oğlu Mardik Terzi şakirdi Sinn 9	**Hâne 225:** **3).M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 2	**Hâne 225:** **4).M:** Diğer oğlu Kirkor Sinn 1
Hâne 225: **5).Nâ:** Diğer torunu İkob Sinn (yok)	**Hâne 226:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Mıkırdiç veled- i Vartan Sinn 65	**Hâne 226:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan Sinn 30	**Hâne 226:** **3).** Torunu Avanis Mektebi Sinn 10	**Hâne 226:** **4).** Diğer torunu Manuk Mektebi Sinn 8	**Hâne 226:** **5).M:** Diğer torunu İkob Sinn (yok)
Hâne 227: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Boyacı İkob veled-i Istepan Sinn 39	**Hâne 227:** **2).** Oğlu Manuk Mektebi Sinn 5	**Hâne 227:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 228:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Tomas veled-i Karabet Sinn 20	**Hâne 229:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Taşçı Harabit veled-i Karabet Sinn 39	**Hâne 229:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Dikici Karabet Sinn 18
Hâne 230: **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Nalbant Menas veled- i Kirkor Sinn 22	**Hâne 230:** **2).** Karındaşı İkob Sinn 3	**Hâne 231:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Basmacı Mardik veled-i Manuk Sinn 70	**Hâne 231:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Basmacı Manuk Sinn 30	**Hâne 232:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Nalbant Avanis veled-i Avanis Sinn 28	**Hâne 232:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Nalbant Kevork Sinn 23
Hâne 233: **1). ‘Â:** Uzun boylu kara bıyıklı Boyacı Kirkor veled- i Istepan Sinn 36	**Hâne 233:** **2).Tâ:** karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Bâzcı Bedros Sinn 34	**Hâne 233:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Nalbantçırağı Istepan Sinn 20	**Hâne 233:** **4).** Oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 233:** **5).** Karındaşı oğlu Mıkırdiç veled-i Melkon Sinn 10	**Hâne 234:** **1).Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Menas veled-i İkob Sinn 90 **Amel-mânde,** **mecrûh ve** **du’acı**

Hâne 234: **2).Tâ:** Oğlu kısa boylu kara bıyıklı Debbâğ OHânek Sinn 30	**Hâne 234:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Dikici Karabet Sinn 28	**Hâne 234:** **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı sakat Mıkırdiç Sinn 26	**Hâne 235:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Taşçı Tomas veled-i İğya Sinn 21	**Hâne 235:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Dikici şakirdi Karabet Sinn 13	**Hâne 236:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Avanis veled-i Kirakos Sinn 40
Hâne 236: **2).** OğluKirakos Mektebi Sinn 9	**Hâne 236:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Serkis Sinn 25	**Hâne 237:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici İkob veled-i Karabet Sinn (yok)	**Hâne 237:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Dikici çırağı İkob Sinn 13	**Hâne 237:** **3).** Diğer oğlu Ohan Sinn 4	**Hâne 237:** **4).M:** Diğer oğlu Manuk Sinn 2
Hâne 237: **5).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dikici Tomas Sinn 35	**Hâne 237:** **6).M:** oğlu Karabet Sinn 8	**Hâne 238:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Kasarcı â'mâ Kaspar veled-i Melkon Sinn 55	**Hâne 238:** **2).Tâ:** Oğlu kısa boylu kara bıyıklı Kasarcı Bogos Sinn 26		

Vr. 22:

Hâne 239: **1).Tâ:** uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz İrmiya veled-i Kaspar Sinn 40	**Hâne 239:** **2).** Oğlu İğya Sinn 4	**Hâne 239:** **3).M:** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 2	**Hâne 240:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Kevork veled-i Barsih Sinn 35	**Hâne 240:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 5	**Hâne 240:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 4
Hâne 240: **4).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Avanis Sinn 30	**Hâne 240:** **5).** Oğlu Manuk Sinn 1	**Hâne 240:** **6).Tâ:** 'Emmisi oğlu uzun boylu ter bıyıklı Tüccar Tomas veled-i Mardik Sinn 25	**Hâne 240:** **7).Nâ:** Diğer 'Emmisi oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Tüccar Karabet Sinn 17	**Hâne 241:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Kaspar veled-i Bogos Sinn 53	**Hâne 242:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Değirmenci İkob veled-i Dono Sinn 42

Hâne 242: **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 242:** **3).Nâ:** Kaynı orta boylu ter bıyıklı Değirmenci Bedros veled-i İğya Sinn 22	**Hâne 242:** **4).Tâ:** Güveğisi Orta boylu kara bıyıklı Kazancı Mardiros veled-i İkob Sinn 25	**Hâne 243:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Haçador veled-i Mardik Sinn 45	**Hâne 243:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulcı İkob Sinn 23	**Hâne 243:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Terzi çırağı Ohannes Sinn 15
Hâne 243: **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Manuk veled-i Kirkor Sinn 23	**Hâne 244:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Korko veled-i Aruş Sinn 40 **Ticarete Der’aliyeye gitmiş. Sene 1258.**	**Hâne 244:** **2).** Oğlu orta boylu emred ‘Attar İkob Sinn 10 **Kendu babasıyla gitmiş.**	**Hâne 244:** **3).** Diğer oğlu Arutin Sinn 4	**Hâne 245:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı ‘Attar Bedros veled-i Bogos Sinn 40	**Hâne 245:** **2).** Oğlu Arakil Mektebi Sinn 4
Hâne 245: **3).M:** Diğer oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 246:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çilingir İkob veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 246:** **2).** Oğlu Mardik Terzi şakirdi Sinn 9	**Hâne 246:** **3). M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 2	**Hâne 246:** **4). M:** Diğer oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 246:** **5). Nâ:** Kaynı orta boylu şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Karabet veled-i Avanis Sinn 14
Hâne 247: **1). Tâ:**Uzunca kara bıyıklı Değirmenci Karabet veled-i MardirosSinn 35	**Hâne 248:** **1).** Uzun boylu kır sakallı Keşiş Bedros veled-i Bogos Sinn 53 **Amel-mânde Keşîş**	**Hâne 248:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Dikici Bogos Sinn 25	**Hâne 248:** **3). Tâ:** Diğer oğlu Orta boylu kara bıyklı Borucu İkob Sinn 21	**Hâne 248:** **4).** Diğer oğlu Artin Sinn 5	**Hâne 249:** **1). Nâ:** Orta boylu tüysüz Burğad Istepan veled-i Ohannes Sinn 16
Hâne 249: **2).** Karındaşı Kaspar Sinn 9	**Hâne 250:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Aşçı Ohannes veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 250:** **2). Tâ:** oğlu orta boylu ter bıyıklı Berber çırağı Karabet Sinn 15	**Hâne 250:** **3).** Diğer oğlu Aşçı Çırağı Arutin Sinn 11	**Hâne 250:** **4). M:** Diğer oğlu Avanes Sinn 2	**Hâne 251:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Ohannes oğlu İkob Sinn 40

Hâne 251: **2).** Oğlu Tohman Sinn 3	**Hâne 251:** **3). Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dikici İlyo Sinn 37	**Hâne 251:** **4).** Oğlu Ohannes Dikici çırağı sinn 5	**Hâne 251:** **5). M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 252:** **1). Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Etmekçi Melkon veled-i Harabit Sinn 45	**Hâne 252:** **2).** Oğlu kısa boylu Etmekçi çırağı Amdon Sinn 9
Hâne 252: **3).** Diğer oğlu Karabet Çulha çırağı Sinn 10	**Hâne 253:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Basmacı İğya veled-i Bogos Sinn 55	**Hâne 253:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Basmacı Karabet veled-i İğya Sinn 20	**Hâne 254:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Bogos veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 255:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tâcir Kiyyo veled-i Bogos Sinn 47	**Hâne 255:** **2).** Oğlu Ohannes Sinn 6 **Mektebi**
Hâne 255: **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 4	**Hâne 255:** **4).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2				

Vr. 23:

Hâne 256: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kasap Ohanek veled-i İğya Sinn 35	**Hâne 256:** **2).** Oğlu İğya Sinn 3	**Hâne 257:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Sazbend Ohannes veled-i İlyo Sinn 30	**Hâne 257:** **2). M:** Oğlu Manuk Sinn 2	**Hâne 257:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çilingir Mıkırdiç Sinn 28	**Hâne 258:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Değirmenci Davit veled-i Arutin Sinn 50
Hâne 258: **2).** Oğlu Karabet Sinn 7	**Hâne 258:** **3). Nâ:** karındaşı orta boylu Dikici Tellâlı Otan Sinn 41	**Hâne 258:** **4).** Oğlu Arutin Sinn 3	**Hâne 259:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Taşçı İrmoş veled-i Karabet Sinn (yok)	**Hâne 259:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı BurğadKiryos Sinn 20	**Hâne 259:** **3). Nâ:** Diğer oğlu orta boylu tüysüz BurğadTomas Sinn 17
Hâne 259: **4). Nâ:** Diğer oğlu Ohanek Taşçı çırağı orta boylu Sinn 12	**Hâne 259:** **5). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı İkob veled-i Karabet Taşçı Sinn 45	**Hâne 259:** **6). Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı KalancıMıkırdiç veled-i İkob Sinn 23	**Hâne 260:** **1). Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı ‘eyvâz Rufayilveled-i Kamezer Sinn 30	**Hâne 261:** **1). Tâ:** uzun boylu kumral bıyıklı Nalçacı Mıkırdiç veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 261:** **2). Tâ:** karındaşı orta boylu sarı bıyıklı DemirciIstepan Sinn 27
Hâne 261: **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Demirci Kirakos Sinn 28	**Hâne 261:** **4). M:** karındaşı oğlu Osib veled-i Istepan Sinn 2	**Hâne 262:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dikici Serkis veled-i Ohannes Sinn 24	**Hâne 263:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Bedros veled-i Arutin Sinn 41	**Hâne 264:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Tütüncü Makaro veled-i Kiyork Sinn 30	**Hâne 264:** **2). Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu tüysüz Tomas veled-i Istepan Sinn 15

Hâne 264: **3).** Diğer karındaşı oğlu Kiyork Mektebi Sinn 7	**Hâne 265:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Karabet veled-i Ohannes Sinn 48	**Hâne 265:** **2).** Oğlu Ohan Sinn 5	**Hâne 265:** **3). M:** Diğer oğlu İrmoş Sinn 1	**Hâne 266:** **1). Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Etmekçi Tomas veled-i Melkon Sinn 55	**Hâne 266:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Etmekçi İkob Sinn 25
Hâne 267: **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Kirkor veled-i Arutin Sinn 22	**Hâne 267:** **2). Nâ:** Karındaşı kısa boylu tüysüz Kılcı çırağı Karabet Sinn 15	**Hâne 267:** **3)** Diğer karındaşı Kalancı çırağı Kirakos Sinn 11	**Hâne 268:** **1). Nâ:** Uzun boylu kara sakallı BurğadKarabet veled-i Murad Sinn 51	**Hâne 269:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Haco veled-i Bedros Sinn 45	**Hâne 269:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Dikici Karabet Sinn 17
Hâne 269: **3). Nâ:** Diğer oğlu Kirakos Dikici çırağı Sinn 12	**Hâne 269:** **4). Nâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Çulcı Bogos Sinn 18	**Hâne 269:** **5). Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu kara bıyklı Dikici Ohan Sinn 25	**Hâne 270:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Mardik veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 270:** **2).** Oğlu Dikici çırağı İkob Sinn 11	**Hâne 270:** **3). Nâ:** Karındaşı orta boylu tüysüz Dikici Tomas Sinn 20
Hâne 271: **1). Nâ:** Kısa boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Ohannes veled-i İğya Sinn 15	**Hâne 272:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Karabet veled-i İkob Sinn 45	**Hâne 272:** **2). Tâ:** karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Dikici Filyos Sinn 35	**Hâne 272:** **3).** Oğlu Artin veled-i Filyos Sinn 5	**Hâne 272:** **4).** Diğer oğlu Ohan Sinn 3	**Hâne 273:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Aruş veled-i İkob Sinn 26

Vr. 24:

Hâne 274: **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Çerçi Kirkor veled-i Avak Sinn 68	**Hâne 274:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu sarı bıyıklı Terzi çırağı Ohan Sinn 31	**Hâne 274:** **3). Tâ:** Diğer oğlu Terzi çırağı Hokas Sinn 13	**Hâne 275:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kuyumcu Karabet veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 275:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dikici Kirkor Sinn 25	**Hâne 275:** **3). Nâ:** Diğer karındaşı Tüccar çırağı Ohannes Sinn 13
Hâne 275: **4).** Yetimi Kısa boylu emred Kılcı çırağı Tanil veled-i Tomas Sinn 13	**Hâne 276:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı ‘Allâf Markar veled-i Mardiros Sinn 40	**Hâne 277:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Semerci Mıkırdiç veled-i Kirakos Sinn 28	**Hâne 277:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Çulha Tomas Sinn 45 **Ticarete Amasya’ya gitmiştir. Sene 1261.**	**Hâne 278:** **1).** Kısa boylu kara köçek sakallı KeşişIstepan veled-i Kirakos Sinn 35 **Amel-mânde**	**Hâne 279:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Kirkor veled-i Karabet Sinn 45
Hâne 279: **2). Nâ:** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Kazancı çırağı Kirakos Sinn 14	**Hâne 279:** **3).** Diğer oğlu Karabet Mektebi Sinn 6	**Hâne 279:** **4). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazancı Kiyorkveled-i Davit Sinn 20	**Hâne 280:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Bükreci Ohannes veled-i Istepan Sinn 70	**Hâne 280:** **2).** Oğlu kısa boylu Çilingir çırağı Giregos Sinn 12	**Hâne 280:** **3). Nâ:** Yeğeni kısa boylu kara bıyıklı BükreciBogos veled-i Istepan Sinn 25
Hâne 281: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kalancı İkob veled-i Aruş Sinn 40	**Hâne 281:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kalancıçırağı Arutin Sinn 10	**Hâne 281:** **3).** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kalancı çırağı Karabet Sinn 8	**Hâne 282:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çilingir Artin veled-i İkob Sinn 41	**Hâne 282:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu Çilingir çırağı Kirkor Sinn 14	**Hâne 282:** **3).** Diğer oğlu Avanis Mektebi Sinn 5

Hâne 282: **4). Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Çilingir Karabet Sinn 32	**Hâne 283:** **1). Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı DemirciTovil Sehak veled-i Ohannes Sinn 31	**Hâne 283:** **2).** Oğlu Ohannes Mektebi Sinn 8	**Hâne 283:** **3).** Diğer oğlu İğya Sinn 3	**Hâne 283:** **4). Nâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Sazbend Bedros veled-i Ohannes Sinn 25	**Hâne 284:** **1). Nâ:** Orta boylu ak sakallı Etmekçi Melkon veled-i Karabet Sinn 72
Hâne 284: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Manuk Sinn 36	**Hâne 284:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu sarı bıyıklı Kazancı Kirakos Sinn (yok)	**Hâne 284:** **4).** Torunu İkob veled-i Kirakos Sinn 3	**Hâne 284:** **5). Nâ:** Kaynı oğlu orta boylu tüysüz Serkis veled-i Avanis Sinn 15	**Hâne 285:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Kazancı Tomas veled-i Istepan Sinn 25	**Hâne 285:** **2). M:** karındaşı Kirkor Sinn 2
Hâne 286: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kazancı Karabet veled-i Serkis Sinn 41	**Hâne 286:** **2). Nâ:** Oğlu Kiyork Kazancı çırağı Sinn 12	**Hâne 287:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Bogos Sinn 22	**Hâne 287:** **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 4	**Hâne 288:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Basmacı İğya veled-i Marsis Sinn 35	**Hâne 288:** **2).** Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 4
Hâne 288: **3). ‘Â:** Kaynı uzun boylu kır bıyıklı Tüccar Istepan veled-i Mazkir Sinn 41	**Hâne 288:** **4).** Oğlu Giragoz veled-i Istepan Sinn 4	**Hâne 288:** **5). M:** Diğer oğlu Agob Sinn 2	**Hâne 289:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Melkon veled-i Karabet Sinn 48	**Hâne 289:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kazancı çırağı Tomas Sinn 10	**Hâne 290:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Meyhaneci Korko veled-i Aruş Sinn 35
Hâne 291: **1).** Uzun boylu kır bıyıklı a’mâ İğya veled-i Haco Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 291:** **2).** Oğlu Haco Sinn 3	**Hâne 291:** **3).** Karındaşı oğlu İkob veled-i Bogos Berber çırağı Sinn 8	**Hâne 292:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ İkob veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 292:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 3	**Hâne 292:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Debbâğ Tomas Sinn 27

Vr. 25:

Hâne 293: **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Mardikveled-i İkob Sinn 35	**Hâne 293:** **2).** Oğlu Ohannes Sinn 4	**Hâne 293:** **3). M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 294:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar İkob veled-i Karabet Sinn 56	**Hâne 294:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Terzi Amdon Sinn 25	**Hâne 294:** **3).** Diğer oğlu Tüccar şakirdi Kiryos Sinn 10
Hâne 294: **4). M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 295:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İğya veled-i Bedros Sinn 40	**Hâne 295:** **2). M:** Oğlu Karabet Sinn 2	**Hâne 296:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar yek çeşm Tohman veled-i İkob Sinn 32	**Hâne 296:** **2). Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Tüccar Ohannes Sinn 25	**Hâne 296:** **3). Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Tüccar çırağı Tomas Sinn 18
Hâne 297: **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Terzi Karabet veled-i Ohannes Sinn 45	**Hâne 297:** **2). Nâ:** Oğlu Orta boylu Terzi çırağı İkob Sinn 13	**Hâne 298:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Ohannes veled-i Avanis Sinn 45	**Hâne 298:** **2).** Oğlu Agob Sinn 5	**Hâne 299:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı İkob Nalbant veled-i Bogos Sinn 25	**Hâne 299:** **2). Nâ:** Ökkekarındaşı orta boylu ter bıyıklı Kasap çırağı Kiryos veled-i Ohannes Sinn 15
Hâne 299: **3).** Diğer ökke karındaşı Serkis Nalbant çırağı Sinn 12	**Hâne 299:** **4).** Diğer ökkekarındaşı Kazancı çırağı Mıkırdiç Sinn 10	**Hâne 300:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Dikici Kirakos veled-i Ohannes İsnn 20	**Hâne 300:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu Dikici çırağı Tomas Sinn 15	**Hâne 300:** **3). Tâ:** ‘emmisi oğlu orta boylu boz bıyıklı Dikici Karabet veled-i ökke Sinn 18	**Hâne 300:** **4). Nâ:** Diğer ‘emmisi oğlu orta boylu emred Dikici çırağı Serkis Sinn 12
Hâne 300: **5).** Diğer ‘emmisi oğlu Ohannes Sinn 3	**Hâne 301:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Istepan veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 301:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Karabet Sinn 23	**Hâne 301:** **3).** Oğlu Agob Sinn 4	**Hâne 301:** **4).** Karındaşı oğlu Ohannes veled-i Davit Sinn 10	**Hâne 302:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Terzi Bedros veled-i Avis(?) Sinn 24

Hâne 302: **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Bogos Terzi Sinn 20	**Hâne 303:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Şertbetçi Bedros veled-i Mardik Sinn 45	**Hâne 303:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Istepan Mektebi Sinn 10	**Hâne 304:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Dikici Istepan veled-i Haco Sinn 29	**Hâne 304:** **2). M:** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 304:** **3).** Karındaşı Dikici Tomas Sinn 10
Hâne 305: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kırbacçı Mardikveled-i Bogos Sinn 33	**Hâne 305:** **2). Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Çulha Makaro Sinn 25	**Hâne 305:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Terzi Ohannes Sinn 20	**Hâne 306:** **1). Tâ:** Orta boylu ak sakallı Çıracı Bogos veled-i Murad Sinn 65	**Hâne 306:** **2). Tâ:** Oğlu kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Serkis Sinn 25	**Hâne 306:** **3).** Diğer oğlu Tomas Mektebi Sinn 7
Hâne 307: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Istepan veled-i Toros Sinn 45	**Hâne 307:** **2). M:** Oğlu Toros Sinn 1	**Hâne 307:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dikici Salaros Sinn 35	**Hâne 307:** **4).** ‘Emmisi oğlu kısa boylu Dikici çırağı Kazar veled-i Ohannes Sinn 9	**Hâne 307:** **5).** Diğer ‘emmisi oğlu Kirkor veled-i Ohannes Sinn 7	**Hâne 308:** **1). Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Dikici İğo veled-i Ohannes Sinn 15
Hâne 309: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Duvarcı Karabet veled-i Aslan Sinn 30	**Hâne 309:** **2).** Oğlu Aslan Sinn 3	**Hâne 309:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Abram Sinn 32	**Hâne 309:** **4).** Oğlu Amdon Sinn 6	**Hâne 310:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Bedros veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 310:** **2).** Oğlu orta boylu Kasap çırağı Mıkırdiç Sinn 12
Hâne 310: **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 6					

Vr. 26:

Hâne 311: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı 'Attar Istepan veled-i Mardiros Sinn 45	**Hâne 311:** **2). M:** Oğlu Mardiros Sinn 2	**Hâne 311:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı 'Attar Kiyork Sinn 35	**Hâne 311:** **4).** Oğlu Ohannes Mektebi Sinn 9	**Hâne 312:** **1). Nâ:** Uzun boylu tüysüz Mazucu İğya veled-i Bedros Sinn 17	**Hâne 312:** **2). Nâ:** Karındaşı Demirci şakirdi emred Sehak Sinn 13
Hâne 313: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Amdon veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 313:** **2).** Oğlu İkob Sinn 5	**Hâne 313:** **3). Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Serkis Dikici Sinn 40 **Divane ve Müteferrik olmağla Siverek'e firâr. Sene 1260.**	**Hâne 314:** **1). Tâ:** Uzun boylu boz bıyıklı Çulha Melkon veled-i Kaspar Sinn 35	**Hâne 315:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Dönebit veled-i Bogos Sinn 38	**Hâne 315:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Basmacı Kazar veled-i Bogos Sinn 34
Hâne 315: **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu sarı bıyıklı Basmacı Kiyork Sinn 30	**Hâne 315:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Basmacı Serkis Sinn 28	**Hâne 316:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kalancı Karabet veled-i Mıkırdiç Sinn 30	**Hâne 316:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Kalancı Osib Sinn 20	**Hâne 317:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hamamcı Karabet veled-i Tomas Sinn 45	**Hâne 317:** **2). Tâ:** Oğlu kısa boylu ter bıyıklı Kirkor Sinn 20
Hâne 317: **3). Nâ:** Yeğeni kısa boylu tüysüz Bogos veled-i Avanis Sinn 12	**Hâne 317:** **4).** Diğer oğlu Mardo Sinn 4	**Hâne 318:** **1). 'Â:** Kısa boylu kır bıyıklı SarrafNemik veled-i Melkon Sinn 53	**Hâne 318:** **2). Tâ:** Oğlu kısa boylu Bedros Sinn 20	**Hâne 318:** **3). Tâ:** Diğer oğlu uzunca boylu ter bıyıklı Bezzâz Melkon Sinn 19	**Hâne 318:** **4). Tâ:** Diğer oğlu uzunca boylu Artin Mektebi Sinn 17

Hâne 318: **5).** Diğer oğlu kısa boylu Kaspar Mektebi Sinn 9	**Hâne 318:** **6).** Diğer oğlu kısa boylu Mardiros Mektebi Sinn 7	**Hâne 318:** **7).** Diğer oğlu Haco Sinn 5	**Hâne 318:** **8). Nâ:** Kaynı uzun boylu kara bıyıklı Hizmetkâr Haco veled-i İkob Sinn 50	**Hâne 318:** **9). Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı İkob Sinn 20	**Hâne 318:** **10). Tâ:** Hizmetkârı orta boylu kır sakallı KeşişAvanis oğlu Bogos Sinn 55
Hâne 318: **11). Tâ:** Diğer Hizmetkârı Zebânlı Orta boylu kara bıyklı Mardiros veled-i Mıkırdiç Sinn 21	**Hâne 318:** **12). Nâ:** Diğer Hizmetkârı Orta boylu kara bıyklı Kirkor veled-i İkob Sinn 18	**Hâne 319:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Basmacı Melkon veled-i Davit Sinn 28	**Hâne 319:** **2). Nâ:** Karındaşı oğlu kısa boylu Tomas veled-i Ohannes Sinn 14	**Hâne 319:** **3). M:** Diğer karındaşı oğlu İğya Sinn 2	**Hâne 319:** **4). Nâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu boz bıyıklı Basmacı Kiyor veled-i Mardik Sinn 30
Hâne 320: **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Meyhaneci Bozo veled-i Temo Sinn 50	**Hâne 320:** **2).** Oğlu Kiryos Sinn 12	**Hâne 321:** **1). Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kuyumcu Mardik veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 322:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Haco veled-i Hazerşah Sinn 40	**Hâne 322:** **2).** Oğlu Kiryos Sinn 5	**Hâne 323:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Bakkal Simonveled-i Serahi Sinn 30
Hâne 323: **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Bakkal Kiyork Sinn 23	**Hâne 323:** **3). Nâ:** Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı Bakkal İkob Sinn 20	**Hâne 324:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Istepan Sinn 50	**Hâne 324:** **2). Nâ:** Oğlu kısa boylu Çulha şakirdi Istepan Sinn 14	**Hâne 324:** **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 4	**Hâne 324:** **4). M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 2
Hâne 325: **1). ‘Â:**	**Hâne 326:** **1). Tâ:**	**Hâne 327:** **1). Tâ:**	**Hâne 327:** **2). Nâ:**	**Hâne 328:** **1). Tâ:**	**Hâne 328:** **2). Nâ:**

Orta boylu kara bıyıklı Basmacı Melkon veled-i Serkis Sinn 34	Orta boylu kara bıyıklı Basmacı Melkon veled-i Serkis Sinn 34	Orta boylu kara bıyıklı Çilingir Kirkor veled-i Kazar Sinn 32	Karındaşı orta boylu kara az bıyıklı Kazancı Tomas Sinn 16	Uzun boylu sarı bıyıklı Kalancı Karabet veled-i Avanis Sinn 40	Karındaşı kısa boylu sarı bıyıklı Kalancı Istepan Sinn 20 **Ticarete Şam tarafına gitmiş. Sene 1261.**
Hâne 329: **1). Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Değirmenci Ohannes veled-i Karabet Sinn 35					

Vr. 27:

Hâne 330: **1). Nâ:** Uzunca boylu sarı bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Karabet Sinn 40	**Hâne 331:** **1). Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Debbâğ Tomas veled-i İkob Sinn 41	**Hâne 331:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Debbâğ İgoş Sinn 24	**Hâne 331:** **3). Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Debbâğ çırağı Mekzoveled-i Tomas Sinn 17	**Hâne 331:** **4). Tâ:** Diğer oğlu kısa boylu ter bıyıklı Debbâğ Karabet Sinn 20	**Hâne 332:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Bezzâz Tomas veled-i Arakil Sinn 45
Hâne 332: **2). Nâ:** Oğlu emred İkob Kazzâz Sinn 15	**Hâne 332:** **3). M:** Diğer oğlu Arakil Sinn 1	**Hâne 333:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Yazıcı İrmoş veled-i Avak Sinn 34	**Hâne 334:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çerçi Osib veled-i Bedros Sinn 39	**Hâne 334:** **2). Nâ:** Oğlu emred Kuyumcu çırağı Mıkırdiç Sinn 14	**Hâne 334:** **3).** Diğer oğlu Korko Sinn 9

Hâne 334: **4).** Diğer oğlu Kirakos Sinn 3	**Hâne 335:** **1). Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Çulha İkob veled-i Bogos Sinn 33	**Hâne 335:** **2).** Oğlu Mardik Sinn 6	**Hâne 336:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Arakil veled-i Bedros Çulha Sinn 30	**Hâne 337:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Tüfenkçi İkob veled-i Kirkor Sinn 39	**Hâne 337:** **2).** Oğlu Osib Sinn 6
Hâne 337: **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Tüfenkçi Serkis Sinn 33	**Hâne 338:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber yek çeşm Bogos veled-i Artin Sinn 40	**Hâne 338:** **2). M:** Oğlu Bedros Sinn 2	**Hâne 338:** **3). Nâ:** Kaynı kısa boylu emred Berber çırağı Tomas veled-i İğya Sinn 14	**Hâne 338:** **4). Tâ:** Güveğisi orta boylu kumral bıyıklı Odis Dikici veled-i Bogos Sinn 23	**Hâne 339:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Avanes veled-i Bedros Sinn 35
Hâne 339: **2). Tâ:** ‘Emmisi oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Tüfenkçi Kazar veled-i Melkon Sinn 25	**Hâne 339:** **3).** Diğer ‘Emmisi oğlu Kirakos Sinn 8	**Hâne 340:** **1). Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Etmekçi Ohannes veled-i Tomas Sinn 34	**Hâne 341:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Keçeci Mirza veled-i Murad Sinn 50	**Hâne 341:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kır bıyıklı Çulha Talhas Sinn 48	**Hâne 341:** **3). M:** Oğlu Serkis Sinn 1
Hâne 342: **1).** Uzun boylu kır bıyıklı a’mâ Aruş veled-i Kaspar Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 342:** **2). Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kazancı Tomas veled-i Aruş Sinn 20	**Hâne 342:** **3).** Diğer oğlu Bogos Mıkırd Sinn 8	**Hâne 342:** **4).** Diğer oğlu Abro Sinn 6	**Hâne 342:** **5).** Diğer oğlu İkob Sinn 5	**Hâne 342:** **6). M:** Diğer oğlu Kaspar Sinn 2
Hâne 342: **7). Nâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Kazancı Kirkor Sinn 40	**Hâne 343:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber Ohannes veled-i Karabet Sinn 40	**Hâne 343:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Eskici Istepan Sinn 34	**Hâne 343:** **3).** Ohanek oğlu Karabet Mektebi Sinn 6	**Hâne 344:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı DebbâğKarabet veled-i Agob Sinn 46	**Hâne 345:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Nalbant Istefan veled-i Ohannes Sinn 40

Hâne 345: **2).** Oğlu Nalbant çırağı Tomas Sinn 9	**Hâne 346:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Dülger Davit veled-i Babo Sinn 30	**Hâne 346:** **2). M:** Oğlu Karabet Sinn 2	**Hâne 347:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Yazıcı yek çeşm İkob veled-i Toros Sinn 40	**Hâne 347:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tüccar Tomas Sinn 10	**Hâne 347:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Sinn 5
Hâne 347: **4). M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 2	**Hâne 348:** **1). Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hizmetkâr Kiryos veled-i Haco Aruştodil Sinn 40	**Hâne 348:** **2).** Oğlu Mıkırdiç Sinn 5			

Vr. 28:

Hâne 349: **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çilingir Ohannes veled-i Avanis Sinn 45	**Hâne 349:** **2).** Oğlu Kevork Çilingir çırağı Sinn 10	**Hâne 349:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Çilingir Agob Sinn 40	**Hâne 350:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı KepeciİrmiyaveledAvanis Sinn 31	**Hâne 350:** **2).** Oğlu Avanis Mektebi Sinn 5	**Hâne 350:** **3). Tâ:** Kaynı uzun boylu boz bıyıklı Sazbend Tomas veled-i Ohannes Sinn 28
Hâne 350: **4).** Diğer kaynı uzun boylu sarı bıyıklı Keşiş İkob veled-i Ohannes Sinn 35 **Amel-mânde Keşiş**	**Hâne 350:** **5).** Oğlu Kirakos Sinn 2	**Hâne 350:** **6). Nâ:** Yetimi orta boylu şâbb-ı emred Sazbend çırağı Serkis veled-i Kirkor Sinn 12	**Hâne 351:** **1). Tâ:** Orta boylu kara sakallı Kazancı Bogos veled-i Kaspar Sinn 46	**Hâne 351:** **2). Tâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 31	**Hâne 352:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Osib veled-i Bedros Sinn 60

Hâne 352: **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Kinisa çırağı İğya Sinn 45	**Hâne 352:** **3). Tâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Bogos veled-i Mıkırdiç Sinn 25	**Hâne 352:** **4). Tâ:** Diğer ‘emmisi oğlu uzun boylu kumral bıyıklı ‘Attar Bedros Sinn 30	**Hâne 353:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kalancı Haco veled-i Bogos Sinn 52	**Hâne 353:** **2). Tâ:** Oğlu kısa boylu kumral bıyıklı Kazancı Bogos Sinn 18	**Hâne 353:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 3
Hâne 353: **4). M:** Diğer oğlu Bedros Sinn 1	**Hâne 3541:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Mardik veled-i Ohannes Sinn 50	**Hâne 354:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Dikici Ohannes Sinn 25	**Hâne 355:** **1). Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Kirkor veled-i Artin Sinn 45	**Hâne 355:** **2).** Oğlu Tüccar çırağı Artin Sinn 9	**Hâne 355:** **3).** Diğer oğlu Mardiros Mektebi Sinn 4
Hâne 356: **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Arakir veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 356:** **2). M:** Oğlu Nikogos Sinn 1	**Hâne 356:** **3). Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Asım Sinn 25	**Hâne 357:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Aşçı Istepan veled-i Kirkor Sinn 32	**Hâne 357:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Aşçı Tomas Sinn 17	**Hâne 357:** **3). Nâ:** Diğer oğlu orta boylu tüysüz Çilingir kalfası İkob Sinn 13
Hâne 357: **4).** Diğer oğlu orta boylu Kirkor Mektebi Sinn 11	**Hâne 358:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Kaspar veled-i Bogos Sinn 53	**Hâne 359:** **1). Tâ:** Orta boylu ak sakallı Palancı Aslan veled-i Melkon Sinn 75	**Hâne 359:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Palancı Avanis Sinn 35	**Hâne 359:** **3). Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Palancı Aruş Sinn 28	**Hâne 359:** **4). Tâ:** Torunu orta boylu Melkon veled-i Avanis Mektebi Sinn 9
Hâne 359: **5).** Diğer torunu Kazar Mektebi Sinn 5	**Hâne 359:** **6).** Diğer torunu Kirakos Sinn 3	**Hâne 360:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Kirkor veled-i Istepan Sinn 25	**Hâne 360:** **2). Nâ:** Karındaşı Basmacı çırağı Bedros Sinn 12	**Hâne 361:** **1). Nâ:** Orta boylu Tüccar İkob veled-i İrmiya Sinn 45	**Hâne 361:** **2). Nâ:** Oğlu Tüccar çırağı şâbb-ı emred Kirkor Sinn 20

Hâne 361: **3).** Diğer oğlu Tüccar çırağı İrmoş Sinn 9	**Hâne 361:** **4).** Diğer oğlu Orus Sinn 4	**Hâne 362:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kuyumcu Karabet veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 362:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dikici Kirkor Sinn 25	**Hâne 362:** **3). Nâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Tüccar çırağı Avanis Sinn 14	**Hâne 362:** **4). Nâ:** Yetimi kısa boylu şâbb-ı emred Kılcı çırağı Taşil veled-i Tomas Sinn 13
Hâne 363: **1).** Orta boylu kara bıyklı a'mâ Tanil veled-i Davit Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 363:** **2).** 'Emmisi oğlu kısa boylu kara bıyıklı yek çeşm mecrûh Kirakorveled-i Artin Sinn 25 **Amel-mânde**	**Hâne 364:** **1).** Orta boylu sarı bıyıklı Keşiş Kirakos veled-i Serkis Sinn 36 **Amel-mânde**	**Hâne 364:** **2). M:** Oğlu Kiyork Sinn 1		

Vr. 29:

Diyarberkir Eyaletinin kazâ ve nevâhîlerinden ve ahir kazâdan olub derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Fatih Mehmed Paşa mahallesinde bulunanların defter esâmileridir.

Hâne 1: **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Silvanda Bışka karyeli Burğad Zakar veled-i Dero Sinn 40	**Hâne 2:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hanili Çulha Karabet veled-i Murad Sinn 35	**Hâne 2:** **2). M:** Oğlu Mıkırdiç Sinn 1	**Hâne 3:** **1). Nâ:** Uzunca boylu kara bıyıklı Kulp nâhiyesinden Manuk veled-i Simo Çulha Sinn 35	**Hâne 4:** **1). Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Zebân(?) ahalisinden BurğadBogos veled-i Korko Sinn 45	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Kalo Sinn 11
Hâne 5: **1). Nâ:** Orta boylu kır sakallı Erganili Keşiş Kirakos veled-i Bogos Çulha Sinn 57	**Hâne 5:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Apo Sinn 18	**Hâne 5:** **3). Nâ:** Diğer oğlu Çulha çırağı Haco Sinn 16	**Hâne 6:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Çıskalı Çulha Nazo veled-i Murad Sinn 30	**Hâne 6:** **2). M:** Oğlu Kiryo Sinn 2	**Hâne 7:** **1). Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çıskalı Çulha Arko veled-i Korki Sinn 20
Hâne 7: **2).** Karındaşı Melkon veled-i Korki Sinn 7	**Hâne 8:** **1). Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çıska ahalisinden Çulha Karabet veled-i Tomas Sinn 55	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Kirakos Sinn 3	**Hâne 9:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Ba'adeliBurğadBogos veled-i Kazar Sinn 30	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Kazar Sinn 4	**Hâne 9:** **3). Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı BurğadTomas veled-i Kazar Sinn 25
Hâne 10: **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bahemde	**Hâne 10:** **2). M:** Oğlu Kaspar Sinn 2	**Hâne 10:** **3). M:** Diğer oğlu Artin	**Hâne 11:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bahemde Karyesinden Burğad Muso veled-i Aro	**Hâne 11:** **2). M:** Oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 11:** **3). Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı

karyesinden Burğad Kirakos veled-i Azi Sinn 35		Sinn 1	Sinn 25		BurğadMardo veled-i Aro Sinn 20
Hâne 11: **4). Nâ:** Diğer karındaşı Çulha çırağı Serkis Sinn 15	**Hâne 12:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Ba'adekaryesinden Burğad TiloVeled-i Şero Sinn 35	**Hâne 12:** **2).** Oğlu yek çeşm Haco Sinn 9	**Hâne 12:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 12:** **4). Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı BurğadKirakos veled-i Şero Sinn 29	**Hâne 13:** **1). Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Ba'adeli Burğadİkob veled-i Bozo Sinn 22
Hâne 13: **2). Nâ:** Karındaşı Burğad Dono veled-i Bozo Sinn 15	**Hâne 13:** **3).** Diğer karındaşı Bedros Sinn 3	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Erganili Çulha Serkis veled-i Abokir Sinn 22	**Hâne 15:** **1). Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Liceli Çulha Haco veled-i Kaspar Sinn 30	**Hâne 15:** **2). Nâ:** Karındaşı uzunca boylu ter bıyıklı Çulha Aslan veled-i Kaspar Sinn 20	**Hâne 15:** **3).** Diğer karındaşı Ohannes Sinn 12
Hâne 16: **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Liceli Çulha Kaspar veled-i Asım Sinn 50	**Hâne 16:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Çulha Bonama veled-i Kaspar Sinn 27	**Hâne 16:** **3).** Diğer oğlu Çulha çırağı Asım Sinn 5	**Hâne 16:** **4).** Diğer oğlu Ohannes Sinn 4	**Hâne 16:** **5). M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 17:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Seyfeli Çulha Bogos veled-i Mardar Sinn 21

Hâne 17: **2). M:** Oğlu Kirakos Sinn 1	**Hâne 18:** **1). Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Muşlu Burğad Karabet veled-i Kirkor Sinn 37				

Vr. 30:

Hâne 19: **1). Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Silvan ahalisinden Burğad Dono veled-i Reşo Sinn 20	**Hâne 20:** **1). Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Beşirili Avanis veled-i İkob Burğad Sinn 20	**Hâne 21:** **1). Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Zebân ahalisinden Kapo veled-i Kalo Burğad Sinn 30	**Hâne 21:** **2). M:** Oğlu Kirakos Sinn 1	**Hâne 22:** **1). Nâ:** Orta boylu ak sakallı Erganili Çulha Kazar veled-i Karabet Sinn 55	**Hâne 22:** **2). Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Çulha Karabet Sinn 21
Hâne 22: **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Tomas Sinn 18	**Hâne 23:** **1). Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Bakos karyeli Asimo veled-i Milan Sinn 50	**Hâne 23:** **2). Nâ:** Oğlu Dikici Ohannes Sinn 16	**Hâne 23:** **3).** Diğer oğlu Dikici çırağı Dono Sinn 10	**Hâne 24:** **1). Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Hazrolu BurğadKirkor veled-i Nikogos Sinn 35	**Hâne 24:** **2). Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı BurğadNikogos Sinn 25
Hâne 25: **1). Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kulp ahalisinden Çulha Melkon veled-i Serkis Sinn 30	**Hâne 25:** **2). Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çulha Dono veled-i Serkis Sinn 18	**Hâne 26:** **1).** Orta boylu şâbb-ı emred Istepan BikriMardo Sinn 13 **Sâîl**			

Vr. 31:

Nefs-i Diyarbekir'de vâki' Ermeni milletinden olub Arabşeyh mahallesinde mütemekkin re'âyânın nüfus defteridir ki zikr olunur.

Mahalle: Arap Şeyh

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Kaspar veled-i Melkon Sinn 37	**Hâne 1:** **2).**Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 7	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 1:** **4). Tâ:** Kaynı uzun boylu kara bıyıklı Kuyumcu Makar veled-i Karabet Sinn 24	**Hâne 2:** **1). Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Berber Tohman veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i İrsos Sinn 45
Hâne 4: **1). Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Dökmeci Istepan veled-i Bogos Sinn 25 **Borcu olduğundan firâr. Sene 1261.**	**Hâne:5** **1). Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Değirmenci İkob veled-i Astador Sinn 31	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Hamal Bedros veled-i Melkon Sinn 50	**Hâne 6:** **2).** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Çuvaldızcı çırağı Melkon Sinn 12	**Hâne 6:** **3). M:** Diğer oğlu Mardiros Sinn 1	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Mardik veled-i Ohannes Sinn 27
Hâne 7: **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu az ter bıyıklı Terzi Ohannes veled-i Ohannes Sinn 19	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Haçador veled-i Karabet Sinn 18	**Hâne 8:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred İkob Sinn 13	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral sakallı Çilingir Osib veled-i Bogos Sinn 60	**Hâne 9:** **2). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu boz ince bıyıklı Çilingir Tomas veled-i Avanis Sinn 22	**Hâne 9:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Çilingir Karabet veled-i Ohannes Sinn (Yok)
Hâne 10: **1). Nâ:** Orta boylu az kara bıyıklı İkob veled-i Karabet Dinkçi Sinn 33	**Hâne 11:** **1). Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Kalancı Tomas veled-i Karabet Sinn 20	**Hâne 11:** **2).** Karındaşı Kalancı Şakirdi Emred Ohannes Sinn 6	**Hâne 12:** **1). Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Hamal Sefer veled-i İğya Sinn 50	**Hâne 13:** **1). Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Kirkor veled-i Murad Sinn 30	**Hâne 14:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Karabet veled-i Vanlıoğlu Bogos Sinn 68

Hâne 14: **2).** Oğlu Bogos Sinn 5 **Mektebi**	**Hâne 14:** **3). Nâ:** Yeğeni kısa boylu kara bıyıklı Kebapçı şakirdi Tanil veled-i Mardik Sinn 26	**Hâne 15:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Değirmenci Davit veled-i Istepan Sinn 25	**Hâne 15:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu kara az bıyıklı Hizmetkâr Manuk veled-i Istepan Sinn 21	**Hâne 16:** **1).** Orta boylu ak sakallı Keşiş İkob veled-i Ohannes Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 16:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Sebzevâncı Nikogos Sinn 23
Hâne 17: **1). Tâ:** Uzun boylu kara sakallı Berber Bedros veled-i Osib Sinn 44	**Hâne 17:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Arutin Sinn 22	**Hâne 17:** **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 10 **Mektebi**	**Hâne 18:** **1). M:** Orta boylu kır bıyıklı Kalaycı Tohman veled-i Mardik Sinn 33	**Hâne 18:** **2). M:** Oğlu Mardik Sinn 1	**Hâne 19:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Istepan veled-i İğya Sinn 47
Hâne 19: **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Karabet Mektebi Sinn 11					

Vr. 32:

Hâne 20: **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi İkob veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 20:** **2).Nâ** Karındaşı uzun boylu şâbb-ı emred Dikici Kirakos Sinn 16	**Hâne 20:** **3).** Diğer karındaşı uzun boylu şâbb-ı emred Kalancı şakirdi Ohannes Sinn 10	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Davit veled-i Melkon Sinn 51	**Hâne 21:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 2	**Hâne 21:** **3).** Karındaşı oğlu Kirakos veled-i Tohman Sinn 5
Hâne 21: **4).** Diğer karındaşı oğlu Ohannes veled-i Tohman Sinn 3	**Hâne 22:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Bogos veled-i Serkis Sinn 42	**Hâne 22:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Dikici Kiyork Sinn 15	**Hâne 23:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Kirkor veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 23:** **2). Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Hamamşakirdi Bedros Sinn 28	**Hâne 24:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kazancı Kristopur veled-i Karabet Sinn 31
Hâne 24: **2).** Oğlu Manuk Sinn 5	**Hâne 24:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dikici Kirakos Sinn 28	**Hâne 25:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘eyvâz Karabet veled-i Ohannes Sinn 38	**Hâne 26:** **1).** Orta boylu kumral bıyıklı topal mecruh Hokasveled-i İkob Sinn 23 **Amel-mânde**	**Hâne 26:** **2).** Karındaşı Tomas Sinn 4	**Hâne 27:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Tüccar İkob veled-i Kirkor Sinn 36
Hâne 27: **2). M:** Oğlu Bogos Sinn 2	**Hâne 27:** **3).** Yeğeni orta boylu Tüccar çırağı Arutin veled-i Melkoşmo Sinn 11	**Hâne 28:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Bedros veled-i Kirkor Sinn 24	**Hâne 28:** **2). M:** Oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 28:** **3).** Karındaşı kısa boylu kara sakallı Keşiş Sahak veled-i Kirkor Sinn 60 **Amel-mânde**	**Hâne 29:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Melkon veled-i Karabet Sinn 22

Hâne 30: **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Çilingir çırağı Bedros veled-i Bogos Sinn 15	**Hâne 31:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Eskici Tomas veled-i Dono Sinn 44	**Hâne 31:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu ter bıyıklı Çaputçu Istepan Sinn 18	**Hâne 32:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dikici Melkon veled-i Mardiros Sinn 38	**Hâne 32:** **2). Tâ:** Oğlu Arutin Sinn 4	**Hâne 32:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Dikici İkob Sinn 25
Hâne32: **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu Dikici Bedros Sinn 20	**Hâne 33:** **1).Nâ:** Orta boylu az bıyıklı Çulha kalfası Istepan veled-i Istepan Sinn 25	**Hâne 33:** **2). M:** Oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 34:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Ohannes veled-i Melkon Basmacı Sinn 32	**Hâne 34:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu boz bıyıklı Basmacı Mıkırdiç Sinn 25	**Hâne 34:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Basmacı Kiryos Sinn 15
Hâne 35: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı DinkciİIkob veled-i Bedros Sinn 50	**Hâne 35:** **2).** Oğlu Bedros Sinn 7	**Hâne 35:** **3).** Diğer oğlu Bogos Sinn 5	**Hâne 36:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Tomas veled-i Haco Sinn 30	**Hâne 37:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Karabet veled-i Simo Sinn 18	**Hâne 37:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Eskici İkob Sinn 30
Hâne 37: **3).** Oğlu Arutin Sinn 3					

Vr. 33:

Hâne 38: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tabayit(?) Sehak veled-i Menas Sinn 44	**Hâne 38:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kalaycı Tomas Sinn 15	**Hâne 38:** **3).** Diğer oğlu şâbb-ı emred Kaspar Mektebi Sinn 10	**Hâne 38:** **4).** Diğer oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 39:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Tüccar Kirkor veled-i Dönebit Sinn 30	**Hâne 39:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Bedros Sinn 25
Hâne 39: **3).** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 40:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Taşçı Karabet veled-i Ohannes Sinn 35	**Hâne 40:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Taşçı Tomas Sinn 33	**Hâne 40:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Taşçı Simo Sinn 50	**Hâne 40:** **4).** Oğlu Berber şakirdi emred Ohannes Sinn 11	**Hâne 40:** **5).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1
Hanae 40: **6). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Taşçı Osib Sinn 34	**Hâne 40:** **7).** Oğlu Ohannes Sinn 5	**Hâne 40:** **8).M:** Diğer oğlu Artin Sinn 1	**Hâne 41:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Kirkor veled-i Kalo Sinn 45	**Hâne 41:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 41:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Sucu Istepan Sinn 25
Hâne 42: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi şakirdi Mıkırdiç veled-i Kaspar Sinn 27	**Hâne 42:** **2).** Karındaşı uzunca boylu yek çeşm emred Kazancı çırağı Bogos Sinn 10	**Hâne 43:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Kasap Osib veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 43:** **2).** Oğlu Kirkor Sinn 6	**Hâne 43:** **3).** Diğer oğlu Agob Sinn 3	**Hâne 44:** **1).Nâ:** Uzunca boylu sarı bıyıklı Dellâk Serkis veled-i Karabet Sinn 45
Hâne 44: **2).M:** Oğlu Mıkırdiç Sinn 2	**Hâne 45:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kepekci İkob veled-i Kilan Sinn 50	**Hâne 45:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu Kaspar Sinn 12	**Hâne 45:** **3).** Diğer oğlu Kiryos Sinn 8	**Hâne 45:** **4).M:** Diğer oğlu Mıkırd Sinn 2	**Hâne 46:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı yarım todame Sucu Astador veled-i Ohannes Sinn 35

Hâne 46: **2).Nâ:** Oğlu Sucu Kiyork Sinn 14	**Hâne 47:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Toros veledi-i Haco Sinn 30	**Hâne 47:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kahveci Tomas Sinn 40	**Hâne 47:** **3).Tâ:** Karındaşı oğlu uzun boylu kara bıyıklı DemirciMıkırdiç veled-i Karabet Sinn 28	**Hâne 47:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı oğlu kısa boylu kara bıyıklı Demirci Bedros Sinn 20	**Hâne 48:** **1).** Kısa boylu kır sakallı Keşiş Bedros veled-i Agob Sinn 50 **Amel-mânde**
Hâne 48: **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Terzi İkob Sinn 21	**Hâne 48:** **3).** Diğer oğlu Mardik Sinn 12	**Hâne 49:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Manuk veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 49:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Ekserci Serkis Sinn 28	**Hâne 49:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dikici Mardik Sinn 25	**Hâne 49:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Meyhci Kazar Sinn 33
Hâne 50: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Eskici Tohman veled-i Istepan Sinn 17	**Hâne 51:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sazbend Bogos veled-i Tanil Sinn 35	**Hâne 51:** **2).** Oğlu Tanil Kazancı çırağı Sinn 8	**Hâne 51:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Mektebi Sinn 6	**Hâne 51:** **4).Nâ:** Kaynı kısa boylu emred Artin veled-i Istepan Debbâğ Sinn 15	**Hâne 51:** **1).** Karındaşı Kiyork veled-i Osib Sinn 6
Hâne 52: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Kazar veled-i Dono Sinn 41	**Hâne 52:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu Fırıncı çırağı Kevork Sinn 14	**Hâne 53:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Burğad Serkis veled-i Astador Sinn 25	**Hâne 54:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Bedros veled-i Osib Sinn 29	**Hâne 55:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Etmekçi Tomas veled-i Melkon Sinn 50	**Hâne 55:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Etmekçi İkob Sinn 25 **İşbu iki nefer Fatih mahallesinde kaydolmakla tekrar yazılmıştır.**

Vr. 34

Hâne 57: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı ‘eyvâz İkob veled-i Ohannes Sinn 30	**Hâne 57:** **2).** Oğlu Aruş Sinn 4	**Hâne 58:** **1).** Orta boylu Dikici şakirdi İkob veled-i Aruş Sinn 8	**Hâne 58:** **2).** Karındaşı Kiyork Sinn 5	**Hâne 59:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Eskici Serkis veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 59:** **2).M:** Oğlu Istepan Sinn 2
Hâne 60 **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Burğad Dönebit veled-i Ohannes Sinn 35	**Hâne 60:** **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 61:** **1).Tâ:** Uzun boylu şâbb-ı emred Terzi Mıkırdiç veled-i Ohannes Sinn 25	**Hâne 62:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Istepan veled-i İkob Sinn 26	**Hâne 63:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici İkob veled-i Arutin Sinn 36	**Hâne 63:** **2).** Oğlu Arutin Sinn 5
Hâne 64: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Sazbend Karabet veled-i Melkon Sinn 36	**Hâne 64:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu Şâbb-ı emred Tomas Sinn 20	**Hâne 65:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Kasap Bedros veled-i Avadis Sinn 56	**Hâne 66:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Hizmetkâr Makaro veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 66:** **2). Tâ:** Karıntaşı uzun boylu kara bıyıklı Dikici Ohannes Sinn 30	**Hâne 67:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sebzeci Osib veled-i Bedros Sinn 45
Hâne 68: **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çerçi Kirkor veled-i Makos Sinn 50	**Hâne 69:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tohmo veled-i MiloKarabet Sinn 50	**Hâne 70:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tüccar Ohannes veled-i Kirkor Sinn 37	**Hâne 70:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kalancı Haco Sinn 35	**Hâne 70:** **3).** Oğlu Kirakor Mektebi Sinn 5	**Hâne 70:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Naçar İrmiya veled-i Kirkor Sinn 31

Hâne 70: **5). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Korko veled-i Dönebit Sinn 25	**Hâne 71:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Sıvacı Kirkor veled-i Bogos Sinn 36	**Hâne 71:** **2).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Burğad Kirkor veled-i Haco Sinn 17	**Hâne 72:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Taşçı Serkis veled-i Mardik Sinn 21	**Hâne 72:** **2).** ‘Emmisi torunu Tomas veled-i Ohannes Sinn 7	**Hâne 72:** **3).** Diğer ‘emmisi torunu Karabet veled-i Odis Sinn 3
Hâne 72: **4).M:** Diğer ‘emmisi torunu Odis Sinn 1	**Hâne 73:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı İkob veled-i Vartan Sinn 25	**Hâne 74:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Değirmenci Kirkor veled-i Serkis Sinn 33	**Hâne 74:** **2).** Oğlu Serkis Sinn 4	**Hâne 74:** **3).M:** Diğer oğlu Kirakos Sinn 1	

Vr. 35:

Hâne 75: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Taşçı şakirdi Ohannes veled-i İkob Sinn 25	**Hâne 75:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 76:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i Şahin Sinn 35	**Hâne 76:** **2).** Oğlu Korko Sinn 8	**Hâne 77:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Kasap Hamalı Tomas veled-i Serkis Sinn 51	**Hâne 78:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Kiryos veled-i Bedros Sinn 27
Hâne 78: **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Dikici Bogos Sinn 25	**Hâne 79:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâk Bogos veled-i Bogos Sinn 30	**Hâne 79:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu Berber çırağı Bedros Sinn 15	**Hâne 80:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı DellâkBedros veled-i Murad Sinn 40	**Hâne 81:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Değirmenci Kiyork veled-i Kapril Sinn 35	**Hâne 81:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1

Hâne 82: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Burğad Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 19	**Hâne 83:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulcı Tomas veled-i Karabet Sinn 38	**Hâne 83:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 83:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulcı İrmiya Sinn 35	**Hâne 83:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Istepan Sinn 30	**Hâne 83:** **5).Nâ:** Diğer karındaşı Etmekçi Osib Sinn 18
Hâne 84: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı KileciIstepan veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 84:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Dikici Mardo Sinn 15	**Hâne 84:** **3). Tâ:** Kaynı orta boylu ter bıyıklı İkob veled-i Kirakor Sinn 25	**Hâne 84:** **4).Nâ:** Diğer kaynı Dikici çırağı Ohannes Sinn 13	**Hâne 85:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çerçi Karabet veled-i İkob Sinn 45	**Hâne 86:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Basmacı Melkon veled-i İkob Sinn 15
Hâne 86: **2).** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Nalbant çırağı Bedros Sinn 10	**Hâne 86:** **3).** Diğer karındaşı Basmacı çırağı Bobo Sinn 6	**Hâne 87:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Melkon veled-i Kaspar Sinn 46	**Hâne 87:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 5	**Hâne 88:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Hamal Kirkor veled-i Avanis Sinn 40	**Hâne 88:** **2).** Oğlu Avanis Sinn 3
Hâne 88: **3).M:** Diğer oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 88:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dülger İğya Sinn 30	**Hâne 88:** **5).** Oğlu Tomas Sinn 4	**Hâne 89:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Eskici Mihayilveled-i Ohannes Sinn 30	**Hâne 89:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Berber çırağı Serkis Sinn 16	**Hâne 89:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Duvarcı İkob Sinn 20

Hâne 90: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dellâk Ohannes veled-i Artin Sinn 31	**Hâne 90:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu Kassârcı Çırağı Bobo Sinn 15	**Hâne 91:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kalaycı çırağı Bedros veled-i Karabet Sinn 17	**Hâne 91:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu Pabuccu Ohannes veled-i Karabet Sinn 14	**Hâne 92:** **1).Nâ:** Kısa boylu ak sakallı Nakkaş Bogos veled-i Karabet Sinn 75	**Hâne 92:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Bezzâz Ohannes Sinn 35
Hâne 92: **3).M:** Torunu Kirakos Sinn 2	**Hâne 93:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı KalaycıTomas veled-i Bogos Sinn 39				

Vr. 36:

Hâne 94: **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Fes boyacı Bogos veled-i İkob Sinn 40	**Hâne 95:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Hokas Sinn 35	**Hâne 95:** **2).** **Tâ:**Karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Hokas veled-i Kirakos Sinn 20	**Hâne 96:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Bedros Sinn 30	**Hâne 97:** **1).** Orta boylu kara bıyıklı mecruh İrmoş veled-i Kirkor Sinn 35 **Amel-mânde**	**Hâne 98:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Sazbend İğya veled-i Karabet Sinn 35

Hâne 98: **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 5	**Hâne 99:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Serkis veled-i Markar Sinn 30	**Hâne 99:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 7	**Hâne 99:** **3).** Yeğeni Etmekçi çırağı Istepan veled-i Ohannes Sinn 10		

Diyarbekir eyâletinin kazâ ve nevâhilerdinden ve kazâ-i sâireden olub derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebbâ tâifesinden Arabşeyh mahallesinde bulunanların defter esâmileridir.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Silvanlı Dökmeziyekaryesinden Irgat Arko veled-i Haco Sinn 70	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Ma'denli Çulha Serob veled-i Mardiros Sinn 23	**Hâne 2:** **2).** Karındaşı İkob Mektebi Sinn 8	**Hâne 2:** **3).** Diğer karındaşı Mardiros Sinn 5	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Kısa boylu boz bıyıklı Buhtanlı Irgat Bozo veled-i Kolan Sinn 25	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Becce karyesinden Çulha İkob veled-i Davit Sinn 36
Hâne 5: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Silvanlı 'Ataş karyesinden Irgat Kaspar veled-i Kirakos Sinn 30	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Beşiri kazasından Bleyder karyesinden Irgat Ohan veled-i Kolos Sinn 30				

Vr. 37:

Hâne 7: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Silvan kazasından Ba'ade karyesinden Irgat Avanis veled-i Ari Sinn 30	**Hâne 7:** **2).** Karındaşı Temo Sinn 8	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Silvanlı Irgat Arakil veled-i Dono Sinn 31	**Hâne 8:** **2).** Karındaşı Mardik Sinn 9	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Silvan kazasından Ba'adekaryesinden Irgat Aşurveled-i İlyo Sinn 35	**Hâne 9:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu boz bıyıklı Irgat Kirkor veled-i İlyo Sinn 29
Hâne 9: **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Irgat Dono veled-i İlyo Sinn 25	**Hâne 10:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hani kazasından Tüccar Kazar veled-i Kirkor Sinn 25	**Hâne 10:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Tüccar kalfası Aro veled-i Kirkor Sinn 22	**Hâne 10:** **3). Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Ohanveled-i Kirkor Sinn 15	**Hâne 11:** **1). Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Zebânlı Ba'adekaryesinden Irgat Artin veled-i Bedros Sinn 50	**Hâne 11:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Irgat Serkis Sinn 22
Hâne 11: **3).** **Nâ:**Damadı uzun boylu kumral bıyıklı Ba'adeli Irgat Hoşoveled-i Ohan Sinn 30					

Mahalle: Molla Bahaddin

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Hamal	**Hâne 1:** **2).**Oğlu orta boylu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 1:** **3).**Kaynı orta boylu boz bıyıklı Eskici İkob veled-i Mardik	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kasap Bedros veled-i Bogos	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Bogos Sinn 1

Ohannes veled-i İkob Sinn 30		Sinn 60	Karabet veled-i Tomas Sinn 38	Sinn 35	
Hâne 3: **3).Nâ:** Kaynı kısa boylu emred Nikogosveled-i Tomas Sinn 13	**Hâne 3:** **4).** Diğer kaynı Kirakos Sinn 5	**Hâne 3:** **5).M:** Diğer kaynı Osib Sinn 2	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı TerziMardikveled-i Tomas Sinn 25	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu emred Bitikçi çırağı Arakil Sinn 17	**Hâne 4:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı kısa boylu şâbb-ı emred Bitikçi Tomas Sinn 15
Hâne 5: **1). Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Eskici İkob veled-i Osib Sinn 30	**Hâne 5:** **2).** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Kirakos Sinn 10	**Hâne 5:** **3).** Yetimi Kısa boylu sakatOhannes veled-i Sırri Manuk Sinn 8	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Karabet veled-i Mardiros Sinn 31	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Kısa boylu tüysüz Kebapçı çırağı Bedros veled-i Tomas Sinn 13	**Hâne 7:** **2).** Karındaşı kısa boylu Kebapçı çırağı Tohman Sinn 9
Haen 8: **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Bedros veled-i Dönebit Sinn 30	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Dönebit Sinn 5	**Hâne 9:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Meyhaneci Bedros veled-i Mardik Sinn 31	**Hâne 9:** **2). Nâ:** Karındaşı kısa boylu Mıkırdiç Sinn 15	**Hâne 9:** **3).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	

Vr. 38:

Hâne 10: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kazancı Istepan veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 10:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 3	**Hâne 11:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Bedros veled-i Mıkırdiç Sinn 31	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı HuddâmSerkis veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Korkoveled-i Kirakos Sinn 30
Hâne 13: **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Hizmetkâr Bogos Sinn 27	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kasap Ohannes veled-i Aruş Sinn 54	**Hâne 14:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kılcı şakirdi Ardos Sinn 10	**Hâne 14:** **3).** Diğer oğlu orta boylu Kılcı şakirdi İğya Sinn 7	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bedros veled-i Arakil Sinn 41	**Hâne 15:** **2).Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan Sinn 35
Hâne 15: **3).Tâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu kumral bıyıklı Eskici Mardik Sinn 25	**Hâne 15:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Eskici Dönebit Sinn 20	**Hâne 16:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Manuk veled-i Arakil Sinn 30	**Hâne 16:** **2).** Oğlu emred Bogos Sinn 10	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çuvaldızcı Istepan veled-i Tomas Sinn 28	**Hâne 17:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 12
Hâne 17: **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 10	**Hâne 17:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kalaycı şakirdi Tomas Sinn 20	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Aşçı İkob veled-i Haco Sinn 40	**Hâne 18:** **2).** Oğlu Kiyork Sinn 12	**Hâne 18:** **3).** Diğer oğlu Bogos Sinn 10	**Hâne 18:** **4).Nâ:** Yeğeni orta boylu kara bıyıklı Demirci çırağı Tomas veled-i Bogos Sinn 18

Vr. 39:

Mahalle: Hacı Eşref

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Dönebit veled-i İkob Sinn 45	**Hâne 1:** **2).** Oğlu kısa boylu Çilingir çırağı İkob Sinn 8	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Tomas Mektebi Sinn 6	**Hâne 1:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bogos Sinn 40	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Karabet veled-i Melkon Sinn 45	**Hâne 2:** **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 2
Hâne 3: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Karabet veled-i Tomas Sinn 36	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Tomas Divane Sinn 11	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Bedros Mektebi Sinn 6	**Hâne 3:** **4).** Diğer oğlu Bogos Sinn 2	**Hâne 3:** **5).** Diğer oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Gemci çırağı İkob veled-i Istepan Sinn 20
Hâne 5: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kuyumcu İkob veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Derğirmenci Tomas veled-i İkob Sinn 36	**Hâne 6:** **2). Tâ:**Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Ohannes Sinn 39	**Hâne 6:** **3).Nâ:** Ökke oğlu orta boylu şâbb-ı emred Taşçı çırağı İkob veled-i Ahannes Sinn 16	**Hâne 6:** **4).** Kaynı sakat ve mecruh İrmoş veled-i Odis Sinn 10	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazancı Haco veled-i Bogos Sinn 45
Hâne 7: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şab-ı emred Kazancı çırağı Bogos Sinn 17	**Hâne 7:** **3).** Diğer oğlu Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 7:** **4).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dikmenci Bedros veled-i Ma'denli oğlu Sinn	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Serkis Sinn 3	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Melkon veled-i Artin Sinn 43

			30		
Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çuvaldızcı İğyaveled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kazancı İkob veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 11:** **2).** Oğlu Ohannes Sinn 3	**Hâne 11:** **3). Tâ:**Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kasap şakirdi Tomas Sinn 16	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Bogos veled-i Artin Sinn 24	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Artin Sinn 6
Hâne 13: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha İkob veled-i Kazar Sinn 35	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 13:** **3).M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 13:** **4). Tâ:**Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Nalbant Mıkırdiç Sinn 33	**Hâne 13:** **5).M:** Oğlu Avanis Sinn 2	**Hâne 13:** **6).M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 1
Hâne 13: **7).** Karındaşı oğlu Kazancı çırağı Harakil veled-i Tomas Sinn 9	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Doğancı Tohman veled-i Karabet Sinn 32	**Hâne 14:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tütüncü çırağı Karabet Sinn 9	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Ohannes veled-i Hatuş Sinn 50	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kazancı çırağı İkob Sinn 15	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dellâl Osib veled-i Kirakos Sinn 40
Hâne 16: **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Duvarcı Kaspar Sinn 30	**Hâne 16:** **3).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 5	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu İkob veled-i Istepan Sinn 38	**Hâne 17:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu Dinkçi Kumral bıyıklı Manuk Sinn 32	**Hâne 17:** **3).M:** Oğlu Bogos Sinn 2	**Hâne 17:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Berber Bedros Sinn 19 **Rençberlik hizmetinde Asitane'ye gitmiştir. Sene 1261.**

Hâne 18: **1). Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Etmekçi Tomas veled-i Kaspar Sinn 32	**Hâne 18:** **2). Tâ:** Enişte**s**i kısa boylu sarı bıyıklı Sabuncu Aruş veled-i Mardiros Sinn 35	**Hâne 18:** **3).** Oğlu Mardiros Sinn 4			

Vr. 40:

Hâne 19: **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Dikici Karabet veled-i Odis Sinn 50	**Hâne 19:** **2).** Oğlu Odis Sinn 12	**Hâne 19:** **3).** Diğer oğlu Bobo Terzi şakirdi Sinn 10	**Hâne 19:** **4).** Diğer oğlu Mardik Sinn 3	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bezzâz Aruş**v**eled-i Bogos Sinn 38	**Hâne 20:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 2
Hâne 20: **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha İkob Sinn 41	**Hâne 20:** **4).** Oğlu Bogos Sinn 4	**Hâne 21:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Manuk veled-i Rufayil Sinn 32	**Hâne 21:** **2).** Oğlu Rufayil Sinn 8	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Uzun boylu kr sakallı Tütüncü Boboveled-i Simo Sinn 80	**Hâne 22:** **2).** Oğlu kısa boylu tüysüz Tütüncü şakirdi İkob Sinn 11
Hâne 23: **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Irgat Mıkırdiç veled-i Bedros Sinn 40	**Hâne 23:** **2).M:** Oğlu Manuk Sinn 1	**Hâne 24:** **1). Tâ:** Orta boylu kır sakallı Kuyumcu Zakar veled-i Artin Sinn 78	**Hâne 24:** **2).'Â:** Oğlu kısa boylu kara bıyıklı Kuyumcu Tomas Sinn 35	**Hâne 24:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Kasap kalfası İkob Sinn 25	**Hâne 24:** **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Kuyumcu Ohannes Sinn 21
Hâne 24: **5). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Yollu Kuyumcu Artin Sinn 19	**Hâne 24:** **6).** Diğer oğlu Kuyumcu şakirdi Tohman Sinn 12	**Hâne 24:** **7).** Torunu Artin veled-i Bogos Mektebi Sinn 8	**Hâne 24:** **8).** Diğer torunu Aruş Mektebi Sinn 4	**Hâne 25:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Basmacı Karabet veled-i Artin Sinn 31	**Hâne 26:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sebzevâncı Karabet veled-i Odis Sinn 27
Hâne 26: **2). Tâ:** Karındaşı orta	**Hâne 26:** **3). Tâ:**	**Hâne 26:** **4). Tâ:**	**Hâne 26:** **5).Nâ:**	**Hâne 26:** **6).M:**	**Hâne 27:** **1). Tâ:**

boylu kumral bıyıklı Sebzevâncı Serkis Sinn 25	Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dinkçi Kirkor Sinn 22	Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Dikici Toros Sinn 20 **Ziyaret için Halep'e gitmiş. Sene 1261.**	Diğer karındaşı şâbb-ı emred Manuk Mektebi Sinn 14	Karındaşı oğlu Kirakos veled-i Serkis Sinn 1	Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Sehak Sinn 27
Hâne 27: 2). Tâ: Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Mıkırdiç Sinn 26	**Hâne 27: 3).Nâ:** Diğer karındaşı Tüccar yek çeşm Kirakos Sinn 20	**Hâne 28: 1).** Orta boylu ak sakallı Mardo veled-i Nikogos Sinn 80 **Amel-mânde**	**Hâne 28: 2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Ohannes Sinn 41	**Hâne 28: 3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Karabet Sinn 39	**Hâne 28: 4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu sarı bıyıklı Berber Korko Sinn 30
Hâne 28: 5). Tâ: Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Tütüncü İkob Sinn 28	**Hâne 28: 6).** Torunu Mıkırdiç veled-i Ohannis Sinn 6	**Hâne 28: 7).** Diğer torunu Mektebi Ohannes Sinn 4	**Hâne 28: 8).M:** Diğer torunu Tomas Sinn 1	**Hâne 29: 1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Basmacı Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 61	**Hâne 29: 2). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Basmacı Karabet Sinn 25
Hâne 29: 3). Tâ: Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Basmacı Istepan Sinn 20	**Hâne 29: 4).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Basmacı Karabet Sinn 18	**Hâne 30: 1). Tâ:** Orta boylu kır sakallı Dellâk Arutin veled-i Ohannes Sinn 46	**Hâne 30: 2).** Oğlu İkob Sinn 8	**Hâne 30: 3).** Diğer oğlu Bogos Mektebi Sinn 5	**Hâne 31: 1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz Karabet veled-i Odis Sinn 31
Hâne 31: 2).Nâ: Oğlu Berber çırağı Mıkırdiç Sinn 13	**Hâne 31: 3).** Diğer oğlu Bezzâz çırağı Avadis Sinn 9	**Hâne 31: 4).M:** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 1	**Hâne 32: 1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Dikici Ohannes veled-i Abram Sinn 35	**Hâne 32: 2).** Oğlu Kirkor Sinn 3	**Hâne 33: 1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çilingir yek çeşm Bogos veled-i Karabet Sinn 55

Hâne 33: **2). Tâ:** Oğlu uzunca sarı bıyıklı Çilingir kalfası Serkis Sinn 20	**Hâne 33:** **3).** Diğer oğlu Armos Mektebi Sinn 5	**Hâne 34:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dikenci İkob veled-i Kirkor Sinn 36	**Hâne 34:** **2).** Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 9	**Hâne 34:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Mektebi Sinn 5	**Hâne 34:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Dikici Istepan Sinn 31
Hâne 35: **1).Nâ:** Orta boylu ince bıyıklı kumral NalbantTohman veled-i Arakil Sinn 25	**Hâne 36:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 36:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Terzi Mıkırdiç Sinn 16	**Hâne 36:** **3).M:** Diğer oğlu İğya Sinn 1	**Hâne 37:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici İkob veled-i Bogos Sinn 30	

Vr. 41:

Hâne 38: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal Bedros veled-i Tomas Sinn 35	**Hâne 38:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çilingir çırağı Bogos Sinn 11	**Hâne 38:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Meyveci Karabet veled-i Tomas Sinn 34	**Hâne 38:** **4).** Oğlu şâbb-ı emred Tomas veled-i Karabet Sinn 6	**Hâne 38:** **5).** Diğer oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 39:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazancı Istepan veled-i İkob Sinn 55
Hâne 39: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazancı İkob Sinn 20	**Hâne 40:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Nalbant Karabet veled-i İkob Sinn 25	**Hâne 40:** **2).Nâ:** Yeğeni orta boylu Kalancı Şakirdi Sehak veled-i Mıkırdiç Sinn 13	**Hâne 41:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Karabet veled-i Serkis Sinn 35	**Hâne 41:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Istepan Sinn 25	**Hâne 42:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dellâl Kirkor veled-i Artin Sinn 40
Hâne 42: **2).** Oğlu Dikici şakirdi Artin Sinn 11	**Hâne 43:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sabuncu Mardik veled-i Istepan Sinn 45	**Hâne 43:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kır bıyıklı Sabuncu Ohannes Sinn 35	**Hâne 43:** **3).** Oğlu İkob veled-i Ohannes Sinn 3	**Hâne 43:** **4).M:** Diğer oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 44:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Kirkor veled-i Tomas Sinn 31
Hâne 44: **2).** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 45:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Taşçı Serkis veled-i Manuk Sinn 36	**Hâne 45:** **2).M:** Oğlu Odis Sinn 2	**Hâne 45:** **3).Nâ:** Yeğeni orta boylu kumral bıyıklı Irgat Ohannes veled-i Bogos Sinn 26	**Hâne 46:** **1). ‘Â:** Orta boylu beyaz sakallı Tüccar Liceli Ohan veled-i Kando Sinn 60	**Hâne 46:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Tüccar İskender Sinn 31
Hâne 47: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sucu Bogos veled-i Melkon Sinn 28	**Hâne 48:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Kassârcı Odis veled-i Melkon Sinn 38	**Hâne 48:** **2).** Oğlu Melkon Sinn 7	**Hâne 48:** **3).M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 2	**Hâne 48:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Kiyork Sinn 35	**Hâne 49:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Değirmenci Serkis veled-i Mardik Sinn 45

Hâne 49: **2).** Oğlu Tüccar çırağı Kirakos Sinn 11	**Hâne 49:** **3).** Diğer oğlu Mardiros Mektebi Sinn 5	**Hâne 50:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Nikogos veled-i Tohman Sinn 39	**Hâne 50:** **2).** Oğlu orta boylu Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 50:** **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 51:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kazancı Bogos veled-i Ohannis Sinn 31
Hâne 51: **2). Tâ:** Enişte si orta boylu kara bıyıklı Eskici Odis veled-i Toros Sinn 35	**Hâne 51:** **3).** Oğlu Ohannes Mektebi Sinn 10	**Hâne 52:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Bedros veled-i İkob Sinn 25	**Hâne 52:** **2).** Oğlu Haco Sinn 3	**Hâne 52:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dikici Karabet Sinn 23	**Hâne 53:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terekeci İkob veled-i Mıkırdiç Sinn 32
Hâne 54: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Taşçı Ohannes veled-i Avanis Sinn 40	**Hâne 54:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Taşçı Bedros Sinn 23	**Hâne 54:** **3). Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Taşçı Ohannis Sinn 15	**Hâne 54:** **4).Nâ:** Diğer oğlu Istepan Mektebi Sinn 11	**Hâne 54:** **5). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Taşçı Kirkor Sinn 38	**Hâne 54:** **6). Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Taşçı İğya Sinn 28
Hâne 54: **7). Tâ:** Diğer karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Dellâl Kirakos Sinn 25	**Hâne 55:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Tütüncü Tomas veled-i Avanis Sinn 30	**Hâne 55:** **2).** Oğlu Ohannes Sinn 4	**Hâne 55:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Kirkor Sinn 30		

Vr. 42:

Hâne 56: **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i Kirkor Sinn 30	**Hâne 56:** **2).Tâ:** ‘Emmisi uzun boylu kumral bıyıklı Dellâl Odis veled-i Serkis Sinn 35	**Hâne 57:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı DellâlAruş veled-i Haco Sinn 30	**Hâne 57:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Külhâncı Kirkor Sinn 25	**Hâne 57:** **3).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Irgat İkob veled-i Ohannis Sinn 20	**Hâne 58:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Dellâk Karabet veled-i İkob Sinn 30
Hâne 58: **2). Nâ:** Ökke oğlu orta boylu şâbb-ı emred Eskici çırağı Ohannis veled-i Abram Sinn 14	**Hâne 59:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Etmekçi yek çeşm Kaspar veled-i Bogos Sinn 55	**Hâne 59:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu Etmekçi çırağı Kirakos Sinn 13	**Hâne 60:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kahveci Aruş veled-i Kirkor Sinn 38	**Hâne 61:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dikenci Odis veled-i Kirkor Sinn 40	**Hâne 62:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Taşçı Kazar veled-i Şahin Sinn 40
Hâne 63: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kılcı Karabet veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 63:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Nalbant Istepan Sinn 25	**Hâne 64:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Dikici Tüccar oğlu Karabet veled-i İğya Sinn 70	**Hâne 64:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Dikici Mardiros Sinn 33	**Hâne 64:** **3).** Torunu kısa boylu Kirakos Sinn 4	**Hâne 65:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Etmekçi Avanis veled-i Bedros Sinn 40
Hâne 65: **2).** Oğlu Tomas Sinn 4	**Hâne 66:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kuyumcu Kirkor veled-i Manuk Sinn 35	**Hâne 67:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hizmetkâr Tomas veled-i Kirakos 40	**Hâne 68:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tütüncü Kirkor veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 68:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Bedros Sinn 30	**Hâne 68:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Bogos veled-i İkob Sinn 23
Hâne 69: **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Semerci Melkon veled-i Bedros Sinn 33	**Hâne 70:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Irgat Manuk veled-i Serkis Sinn 39	**Hâne 71:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Kirakos veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 71:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan Sinn 31	**Hâne 71:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha İkob Sinn 16	**Hâne 72:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Serkis veled-i Simo Sinn 55

Hâne 72: **2).** Oğlu Simo Sinn 3	**Hâne 72:** **3).** Diğer oğlu Kirakos Sinn 2	**Hâne 73:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Dikici Osib veled-i Tomas Sinn 20			

Vr. 43:

Hâne 73: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Kiyork veled-i Marsis Sinn 34	**Hâne 73:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Ohannes Sinn 31	**Hâne 73:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Istepan Sinn 21	**Hâne 73:** **4).** Karındaşı oğlu Marsis veled-i Ohannes Sinn 30	**Hâne 74:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü İkob veled-i Istepan Sinn 26	**Hâne 75:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Mıkırdiç veled-i Bedros Sinn 34
Hâne 76: **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Kirakos veled-i Dönebit Sinn 19	**Hâne 77:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Basmacı Bogos veled-i Bogos Sinn 25	**Hâne 77:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Tüccar Manuk veled-i İkob Sinn 18	**Hâne 78:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Berber İğya veled-i Sehak Sinn 25	**Hâne 78:** **2).** Yetimi Aruş veled-i Karabet Berber çırağı Sinn 11	**Hâne 79:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz Mardik veled-i Karabet Sinn 40
Hâne 79: **2). Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kazzâz Karabet Sinn 15	**Hâne 79:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Ohannes Sinn 32	**Hâne 79:** **4). Tâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Kuyumcu Ohannes veled-i Bedros Sinn 20	**Hâne 79:** **5). Tâ:** Diğer yeğeni orta boylu ter bıyıklı Yüncü Osib veled-i Bedros Sinn 17	**Hâne 80:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 80:** **2). Nâ:** Oğlu Mıkırdiç Sinn 16

Hâne 81: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar topal Hakimü'l-Mülk veled-i Serkis Sinn 52	**Hâne 81:** **2).** Oğlu İkob Sinn 10	**Hâne 81:** **3).** Diğer oğlu Artin Sinn 8	**Hâne 81:** **4).M:** Diğer oğlu İğya Sinn 2	**Hâne 82:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Haffâf Toros veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 82:** **2).** Oğlu Beron Mektebi Sinn 7
Hâne 82: **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Istepan Sinn 45	**Hâne 82:** **4).** Oğlu Karabet Sinn 5	**Hâne 83:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Demirci İkob veled-i Bogos Sinn 36	**Hâne 83:** **2).** Oğlu Kiyork Sinn 4	**Hâne 83:** **3). Tâ:** Yeğeni orta boylu sarı bıyıklı Çilingir Mıkırdiç veled-i Ohannes Sinn 23	**Hâne 84:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı NalçacıIstepan veled-i Bogos Sinn 33
Hâne 85: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Kiyork veled-i Murad Sinn 45	**Hâne 85:** **2).** Oğlu Murad Mektebi Sinn 5	**Hâne 85:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 3	**Hâne 86:** **1). Tâ:** Kısa boylu ak sakallı Terzi İkob veled-i Mıkırdiç Sinn 67	**Hâne 86:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Terzi Avanis Sinn 45	**Hâne 86:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Kazzâz Bedros Sinn 33
Hâne 86: **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Bakkal Bogos Sinn 33	**Hâne 86:** **5). Tâ:** Torunu uzun boylu şâbb-ı emred Terzi Odis veled-i Istepan Sinn 18	**Hâne 86:** **6).** Diğer torunu Artin veled-i Odis Sinn 4	**Hâne 86:** **7).Nâ:** Diğer torunu orta boylu ter bıyıklı Eskici Kaspar veled-i Bedros Sinn 17	**Hâne 86:** **8).Nâ:** Diğer torunu Kalaycı çırağı Ohannes veled-i Bogos Sinn 13	**Hâne 86:** **9).** Diğer torunu Tomas Mektebi Sinn 7

Hâne 86: **10). Tâ:** Diğer torunu orta boylu ter bıyıklı Mardiros veled-isarı Karabet Sinn 25	**Hâne 87:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kapancı Bedros veled- i Karabet Sinn 25	**Hâne 87:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 2	**Hâne 87:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kapancı Mıkırdiç Sinn 22	**Hâne 87:** **4).Nâ:** Karındaşı Kapancı çırağı Bogos Sinn 15	**Hâne 87:** **5).** Diğer karındaşı oğlu Kirkor Mektebi Sinn 10
Hâne 88: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi Tomas veled-i İkob Sinn 36	**Hâne 88:** **2).** Oğlu Terzi çırağı İkob Sinn 6	**Hâne 89:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Duvarcı Mıkırdiç veled- i Haco Sinn 30	**Hâne 89:** **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 89:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 89:** **4).Nâ:** Yeğeni Nikogos veled-i Ohannes Mektebi Sinn 30
Hâne 90: **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Nalbant Ohannes veled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 90:** **2). Tâ:** Dayısı orta boylu kara bıyıklı Nalbant Karabet veled-i Melkon Sinn 25				

Vr. 44:

Hâne 91: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kazancı İkob veled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 91:** **2).** Oğlu Mardik Mektebi Sinn 8	**Hâne 91:** **3).** Diğer oğlu Manuk Mektebi Sinn 5	**Hâne 92:** **1).Nâ:** Orta boylu tüysüz Tüccar Istepan veled-i Tomas Sinn 14	**Hâne 94:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Haco Sinn 40	**Hâne 94:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi 6
Hâne 94: **3).M:** Diğer oğlu Haco Sinn 1	**Hâne 95:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Bakkal Osib veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 95:** **2).** Oğlu Tohman Mektebi Sinn 8	**Hâne 96:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Davit veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 96:** **2).** Oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 97:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çerçi İkob veled-i Bogos Sinn 35
Hâne 97: **2).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 7	**Hâne 98:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dikici Tomas veled-i Karabet Sinn 23	**Hâne 98:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu tüysüz Emred Kiyo Sinn 17 **Ticaret için Şam tarafına gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 99:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Korkanveled-i İkob Sinn 26	**Hâne 99:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Istepan Sinn 22	**Hâne 100:** **1).Nâ:** Orta boylu boz bıyıklı Berber İkob veled-i Bedros Sinn 38
Hâne 100: **2).M:** Oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 101:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Krikor veled-i Ohannes Sinn 30	**Hâne 102:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı ‘Attar Karabet veled-i Mıkırdiç Sinn 27	**Hâne 103:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha İrmoş veled-i Ohannis Sinn 40	**Hâne 103:** **2).** Oğlu Kiyork Mektebi Sinn 9	**Hâne 103:** **3).** Diğer oğlu Bogos Sinn 5
Hâne 103: **4).M:** Diğer oğlu Heno Sinn 1	**Hâne 104:** **1). Tâ:** Orta boylu boz bıyıklı Taşçı Kevork veled-i Kiryo Sinn 41	**Hâne 104:** **2).** Oğlu Serko Taşçı çırağı Sinn 11	**Hâne 105:** **1). Tâ:** Uzunca boylu sarı bıyıklı Bezzâz İkob veled-i Astador Sinn 28	**Hâne 105:** **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 4	**Hâne 106:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Boyacı Bedros veled-i Kirakos Sinn 30

Hâne 106: **2). Tâ:** Karındaşı emred Kuyumcu çırağı İkob Sinn 15	**Hâne 106:** **3).M:** Oğlu Kirakos Sinn 2	**Hâne 106:** **4).** ‘Emmisi oğlu Berber Tomas veled-i Bedros Sinn 15	**Hâne 107:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Kaspar Sinn 35	**Hâne 107:** **2).** Oğlu Bedros Sinn 5	**Hâne 108:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hamal Ohannes veled-i Abraham Sinn 45
Hâne 108: **2).** Oğlu mecruh Abram Sinn 10	**Hâne 109:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kahveci Artin veled-i Kaspar Sinn 18				

Vr. 45:

Diyarbekir kazâ ve nevâhilerinden olub derûn-ı Diyarbekir’de sâkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinin Hacı Osman mahallesinde sâkin olanların

esâmilerini mübeyyin.

Hâne 1: **1). Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Heyande Semendonkaryesinden Irgat Ohan veled-i Makos Sinn 35	**Hâne 2:** **1). Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Vanlı Çulha Haco veled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 3:** **1). Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Hayende Salta karyesinde Irgat Hibo veled-i Mardiros Sinn 29	**Hâne 3:** **2).** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Hino veled-i Mardo Sinn 22 **Amel-mânde, Belden sakat**	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Arabkirli Semerci Serkis veled-i Serkor Sinn 35	**Hâne 4:** **2).** **Tâ:**Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Semerci Sehak veled-i Kirkor Sinn 30

Hâne 4: **3).Nâ:** Oğlu Karabet Semerci çırağı Sinn 13					

Mahalle: İbrahim Beğ Mescidi

Hânehâ: 42

Numara: 93

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazancı Kazar veled-i Serkis Sinn 54	**Hâne 1:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Tohman Sinn 25	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Kazancı çırağı Sinn 9	**Hâne 1:** **4).** Diğer oğlu Istepan Sinn 4	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Istepan Sinn 35	**Hâne 2:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu boz bıyıklı Çulha Mardik Sinn 25
Hâne 2: **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Tohman Sinn 22	**Hâne 2:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu boz bıyıklı Çulha Kirkor Sinn 21	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sebzevâncı Bedros veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 3:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 7	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 3:** **4). Tâ:** Kaynı orta boylu ter bıyıklı Kuyumcu Tomecan veled-i Dönebit Sinn 22
Hâne 4: **1). Tâ:** Orta boylu ince bıyıklı Çulha Istepan veled-i Haco Sinn 32	**Hâne 4:** **2).M:** Oğlu Haco Sinn 1	**Hâne 4:** **3).** Karındaşı Çilingir çırağı Karabet Sinn 8	**Hâne5:** **1).Nâ:** Orta boylu emred Kasap çırağı Bedros veled-i Ohannes Sinn 17	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan veled-i İkob Sinn 48	**Hâne 6:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu emred Çulha İkob veled-i Istepan Sinn 17

Hâne 6: **3). Nâ:** Diğer oğlu Kalancı Çırağı Ohannes Sinn 14	**Hâne 7:** **1).** Uzun boylu kara bıyıklı Kuyumcu Bogos veled-i Bedros Sinn 32 **Ticaret için Asitâne'ye Gitmiştir. Sene 1260.**	**Hâne 7:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu Kuyumcu Mıkırdiç Sinn 20	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dellâl Bogos veled-i Istepan Sinn 45	**Hâne 9:** **1). Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Hamal Kiyork veled-i Istepan Sinn 45	**Hâne 9:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu emred Berber Istepan Sinn 16
Hâne 9: **3).** Diğer oğlu Tohman Tüccar çırağı Sinn 10					

Vr. 46:

Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu ak sakallı Tütüncü Karabet veled-i Odis Sinn 61	**Hâne 10:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Dikici Avanis Sinn 20	**Hâne 10:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu emred Tüccar çırağı İkob Sinn 14	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Uzunca boylu kumral bıyıklı yek çeşm Sucu Tomas veled-i Asım Sinn 25	**Hâne 11:** **2).** Kaynı orta boylu Kalaycı çırağı Osib veled-i Menas Sinn 8	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Istepan veled-i Odis Sinn 26
Hâne 13: **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi kalfası Tohman veled-i İğya Sinn 41	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 5	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Uzunca boylu ak sakallı yek çeşm Hizmetkâr Apo veled-i Nikogos Sinn 55	**Hâne 15:** **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat İkob veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 16:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Kiyork veled-i Artin Sinn 33	**Hâne 16:** **2). Tâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Etmekçi İkob Sinn 22

Hâne 17: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Ohannes veled-i Bebos Sinn 30	**Hâne 17:** **2).** Oğlu Tohman Mektebi Sinn 8	**Hâne 17:** **3). M:** Diğer oğlu Kiyork Sinn 2	**Hâne 18:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Nalçacı Yonan veled-i Bogos Sinn 32	**Hâne 19:** **1). Tâ:** Uzun boylu boz bıyıklı Nalbant İkob veled-i Bogos Sinn 30	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Melkon veled-i Asyo Sinn 61
Hâne 21: **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çerçi Tomas veled-i Dönebit Sinn 26	**Hâne 22:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Pabuççu Hokas veled-i Tanil Sinn 32	**Hâne 22:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Pabuççu Karabet Sinn 40	**Hâne 23:** **1). Tâ:** Orta boylu ak sakallı Taşçı İkob veled-i Serkis Sinn 60	**Hâne 23:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı ‘Attar Tomas Sinn 20	**Hâne 24:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Bedros veled-i Botan Sinn 61
Hâne 24: **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 25:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Tacir Istepan veled-i Kazar Sinn 22	**Hâne 25:** **2).** Yeğeni Dikici çırağı İkob veled-i Mardik Sinn 8	**Hâne 26:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dikenci Kirakosveled-i Kiyork Sinn 30	**Hâne 26:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu Dökmeci Kazar veled-i Kiyork Sinn 18	**Hâne 26:** **3). Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı DögerciOhannes Sinn 15
Hâne 27: **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Tüccar Bedros veled-i Kirkor Sinn 17	**Hâne 27:** **2).** Karındaşı Tüccar çırağı Tomas Sinn 10	**Hâne 27:** **3).** Diğer karındaşı Bogos Tüccar çırağı Sinn 8	**Hâne 28:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hizmetkâr Bedros veled-i Istepan Sinn 42	**Hâne 28:** **2).** Oğlu Eskici çırağı Ohannes Sinn 8	**Hâne 28:** **3).** Diğer oğlu Kiryos Sinn 6
Hâne 28: **4).** Diğer oğlu İkob Sinn 3					

Vr. 47:

Hâne 29: **1). Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Çulha İkob veled-i Serkis Sinn 60	**Hâne 29:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Kazancı Davit Sinn 30	**Hâne 29:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazancı Karabet Sinn 20	**Hâne 29:** **4). M:** Torunu Serkis veled-i Davit Sinn 1	**Hâne 30:** **1). Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Irgat Tomas veled-i Bedros Sinn 31	**Hâne 31:** **1) Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Berber Mıkırdiç veled-i İğya Sinn 30
Hâne 31: **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 32:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Basmacı Karabet veled-i Asto Sinn 48	**Hâne 33:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı DinkçiOhannes veled-i Kirkor Sinn 35	**Hâne 33:** **2).** Oğlu Dikici şakirdi Kirkor Sinn 10	**Hâne 33:** **3).** Diğer oğlu İkob Dikici şakirdi Sinn 8	**Hâne 34:** **1). Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı ÇengûşAğcan veled-i Serkis Sinn 45
Hâne 34: **2). M:** Oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 35:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çadırcı Tomas veled-i Karabet Sinn 50	**Hâne 35:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 6	**Hâne 35:** **3).M:** Diğer oğlu Kiyork Sinn 2	**Hâne 36:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çermikli Çulha Mardoveled-i Simo Sinn 35	**Hâne 36:** **2).** Oğlu Ohannes Çulha çırağı Sinn 10
Hâne 37: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Osib veled-i Kirakos Sinn 30	**Hâne 38:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Terzi Arutin veled-i Markof Sinn 19	**Hâne 38:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Mardik Terzi Sinn 17	**Hâne 38:** **3).** Diğer karındaşı Terzi çırağı Mıkırdiç Sinn 8	**Hâne 39:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber Karabet veled-i Mardik Sinn 40	**Hâne 39:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred İkob Mektebi Sinn 5
Hâne 39: **3).** Diğer oğlu Ohannes Sinn 4	**Hâne 40:** **1).** Dikici çırağı Karabet veled-i Kiyork Sinn 10	**Hâne 41:** **1).Nâ:** Orta boylu Eskici çırağı İkob veled-i Serkis Sinn 12	**Hâne 41:** **2).** Karındaşı Sehak Mektebi Sinn 5	**Hâne 41:** **3).** Diğer karındaşı Mıkırdiç Sinn 4	**Hâne 42:** **1).** FakirBogos veled-i Bogos Sinn 10

Hâne 42: **2). M:** Karındaşı Tohman Sinn 2					

Vr. 48:

Diyarbekir Eyaletinin kazâ ve nevâhilerinden ve kazâ-yı ahirden olub derûn-ı Diyarberkir'de sâkin ve mütemekkin etmiş olan Ermeni milletinin İbrahim Beğ mahallesinde bulunan gurebâ tâifesinin defter-i esâmileridir.

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Liceli Irgat Tomas veled-i Kevork Sinn 24	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Beşiri kazasından Giresiran karyesinden Irgat Haco veled-i Abraham Sinn 70	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu yek çeşm Çulha Aruş Sinn 32	**Hâne 2:** **3).M:** Torunu Ohan veled-i Aruş Sinn 2	**Hâne 2:** **4).M:** Diğer torunu Bedros Sinn 1
Hâne 2: **5).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu Irgat Kirkor veled-i Haco Sinn 25	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Liceli Çulha Dolto veled-i İrmo Sinn 22	**Hâne 4:** **1). Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kulplu Melkon veled-i Tanil Sinn 26	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Irgat İkob veled-i Tanil Sinn 24	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı 'Arabkir kazasından Maşkir karyesinden	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Avanis Mektebi Sinn 9

				Terzi İkob veled-i Bedros Sinn 35	
Hâne 6: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Beycar'da Keski karyesiden Çulha Serkis veled-i Nikos Sinn 50	**Hâne 6:** **2).** Oğlu Kirkor Sinn 6	**Hâne 6:** **3).** Diğer oğlu Nabus Sinn 3			

Mahalle: Lala Beğ Cami'i

Hânehâ:38

Numara:104

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Cenân Karabet veled-i Kostan Sinn 35	**Hâne 1:** **2). Nâ:** Karındaşı oğlu Tüccar çırağı Melkon veled-i Haco Sinn 14	**Hâne 1:** **3).** Karındaşı Serkis Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Artin veled-i Kirakos Sinn 29	**Hâne 2:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ince bıyıklı Debbâğ Mardik Sinn 25	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Tomas veled-i İğya Sinn 35
Hâne 3: **2).** Oğlu İğya Mektebi Sinn 9	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 4	**Hâne 3:** **4).M:** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 1	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Duvarcı İkob veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Debbâğ Tomas veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha çırağı Karabet veled-i Maros Sinn 21

Hâne 7: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı PalancıKarabet veled-i Serkis Sinn 31	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Serkis Sinn 3	**Hâne 7:** **3).** Karındaşı oğlu Tüfenkçi çırağı Osib veled-i Bogos Sinn 10	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Kirakos veled-i Ohannes Sinn 35	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kirkor veled-i Vartan Sinn 25	

Vr. 49:

Hâne 10: **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Hamal Odis veled-i Kazar Sinn 40	**Hâne 10:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Sinn 12	**Hâne 10:** **4).** Karındaşı oğlu Tüccar çırağı şâbb-ı emred Mıkırdiç veled-i Toros Sinn 15	**Hâne 10:** **5).** Diğer karındaşı oğlu İkob Sinn 7	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Arakil veled-i Ohannis Sinn 37
Hâne 11: **2).M:** Oğlu Kazar Sinn 1	**Hâne 11:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Mardik Sinn 40	**Hâne 11:** **4).M:** Oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 11:** **5).** Diğer oğlu Karabet Sinn 8	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Karabet veled-i Ohannes Sinn 38	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 10
Hâne 12: **3).M:** Diğer oğlu Aruş Sinn 1	**Hâne 12:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Tomas Sinn 45	**Hâne 12:** **5).** Oğlu Tomas Dikici çırağı Sinn 11	**Hâne 12:** **6).** Diğer oğlu Kiyork Sinn 9	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Debbâğ Ohannes veled-i Melkon Sinn 62	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kasap Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 33

Hâne 14: **2). Tâ:** Karındaşı kısa boylu kır bıyıklı Çulha Karabet Sinn 25	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal Bedros veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 15:** **2).** Karındaşı Karabet Bakkal çırağı Sinn 9	**Hâne 15:** **3).** Diğer karındaşı Tomas Sinn 6	**Hâne 16:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hamal Mardik veled-i Kazar Sinn 50	**Hâne 16:** **2).** Oğlu Odis Mektebi Sinn 5
Hâne 17: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Haco veled-i İğya Sinn 23	**Hâne 17:** **2).** Karındaşı oğlu Mıkırdiç veled-i Karabet Çulha çırağı Sinn 8	**Hâne 17:** **3).** Diğer karındaşı oğlu Ohannes Sinn 6	**Hâne 18:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Kassârcı Ohannes veled-i Bogos Sinn 49	**Hâne 18:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Eskici Bogos Sinn 22	**Hâne 18:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 7
Hâne 18: **4).** Diğer oğlu Tomas Mektebi Sinn 5	**Hâne 18:** **5).** Diğer oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 19:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı DinkçiKordo veled-i Sehak Sinn 40	**Hâne 19:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kuyumcu Kazar Sinn 18	**Hâne 19:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kır bıyıklı Pirinççi çırağı Mıkırdiç Sinn 30	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Kısa boylu bozkır bıyıklı Şirikçi Serkis veled-i Hokas Sinn 50
Hâne 20: **2).** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 20:** **3).Nâ:** Karındaşı oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çulha İğya veled-i Ohannes Sinn 18	**Hâne 20:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Hokas Sinn 20	**Hâne 20:** **5).Nâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu tüysüz Çulha Manuk Sinn 17	**Hâne 21:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Değirmenci Kazar veled-i Murad Sinn 30	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Serkis Sinn 39
Hâne 22: **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 23:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan veled-i Mardik Sinn 29	**Hâne 23:** **2).M:** Oğlu Mardik Sinn 2	**Hâne 24:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Arakil veled-i Markar Sinn 30	**Hâne 25:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Tohmanveled-i Karabet Sinn 41	**Hâne 26:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kalancı Ohannes veled-i Mıkırdiç Sinn 32
Hâne 26: **2).M:** Oğlu Mıkırdiç	**Hâne 26:** **3). Tâ:** Karındaşı kısa	**Hâne 26:** **4). Tâ:**	**Hâne 27:** **1).Nâ:**	**Hâne 27:** **2).Nâ:**	**Hâne 27:** **3).** Diğer oğlu Manuk

Sinn 1	boylu kara bıyıklı Kalancı Bedros Sinn 26	Diğer karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Kazancı Osib Sinn 18	Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Mardik veled-i Karabet Sinn 36	Oğlu Hamal Karabet Sinn 13	Mektebi Sinn 7
Hâne 27: **4).** Diğer oğlu İkob Sinn 2					

Vr. 50:

Hâne 28: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Eskici Ohan veled-i İğya Sinn 45	**Hâne 28:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 9	**Hâne 28:** **3).** Karındaşı Sinn (Yok)	**Hâne 28:** **4). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Demirci Tomas Sinn 35	**Hâne 28:** **5). Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Eskici İkob Sinn 30	**Hâne 28:** **6).M:** Oğlu Artin Sinn 1
Hâne 29: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Karabet veled-i Bogos Sinn 39	**Hâne 29:** **2).** Oğlu Osib Sinn 3	**Hâne 29: 3). M:** Diğer oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 29:** **3). Tâ:** Yeğeni orta boylu boz bıyıklı Değirmenci Tomas veled-i Serkis Sinn 20	**Hâne 30:** **1). Tâ:** Uzun boylu ak bıyıklı Bakkal İkob veled-i Melkon Sinn 68	**Hâne 30:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Bakkal Mardiros Sinn 34

Hâne 31: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Mardiros veled-i Simon Sinn 25	**Hâne 31:** **2).Nâ:** Karındaşı uzunca boylu ter bıyıklı Mihayil Sinn 18	**Hâne 32:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Debbâğ Maksi Karabet veled-i Artin Sinn 29	**Hâne 33:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Kirkor veled-i Odis Sinn 35	**Hâne 33:** **2).M:** Oğlu Odis Sinn 2	**Hâne 33:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Istepan Sinn 34
Hâne 33: **4).** Oğlu Kaspar veled-i Istepan Sinn 5	**Hâne 34:** **1).Nâ:** Kısa boylu tüysüz yek çeşm Eskici Mıkırdiç veled-i Arkir Sinn 15	**Hâne 35:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Manuk veled-i Mirza Sinn 65	**Hâne 35:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Kazancı Mirza Sinn 25	**Hâne 35:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Palancı Haco Sinn 21	**Hâne 35:** **4).** Diğer oğlu Kalancı çırağı Tomas Sinn 10
Hâne 35: **5).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 6	**Hâne 35:** **6). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Ohannes Sinn 35	**Hâne 36:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Ohannes veled-i Melkon Sinn 35	**Hâne 37:** **1). Tâ:** Uzunca boylu sarı bıyıklı Pirinççi Avak veled-i Haco Sinn 35	**Hâne 38:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Irgat Setor veled-i Kaspar Sinn 35	**Hâne 38:** **2).** Oğlu Ohan Sinn 4

Vr. 51:

Mahalle: Kılbaş Mescidi

Hânehâ:19

Numara:54

Hâne 1: **1).** Orta boylu kır sakallı KeşişMesrob veled-i Nasuh Sinn 55 **Amel-mânde**	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Terzi Menas Sinn 20	**Hâne 1:** **3).** Torunu Serkis Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzunca boylu kumral bıyıklı Çulha Manuk veled-i Karabet Sinn 26	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 2:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kısa bıyıklı Kasap çırağı Odis Sinn 24
Hâne 3: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı	**Hâne 3:** **2). Tâ:**Karındaşı orta boylu kara	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı	**Hâne 4:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Dikici	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter

Çulha Bedros veled-i Osib Sinn 40	bıyıklı Çulcı Kirkor Sinn 30	Etmekçi Karabet veled-i Tomas Sinn 32	kara bıyıklı Çilingir Kirakos Sinn 30	Serkis veled-i İkob Sinn 24	bıyıklı Değirmenci Kirkor Sinn 19
Hâne 6: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber kalfası Kirkor veled-i Osib Sinn 45	**Hâne 6:** **2) Tâ:** Oğlu orta boylu sarı az bıyıklı Kazancı Tomas Sinn 22	**Hâne 7:** **1).** Orta boylu tüysüz Çilingir çırağı Mesrob veled-i Aslan Sinn 12	**Hâne 7:** **2).** Karındaşı Dibekçi çırağı Aruş Sinn 5	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Meyhaneci Tomas veled-i Asım Sinn 30	**Hâne 8:** **2).M:** Oğlu Asım Sinn 1
Hâne 8: **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Meyhaneci İkob Sinn 18	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Mıkırdiç veled-i Ohannes Sinn 35	**Hâne 9:** **2). Tâ:** Yeğeni orta boylu kumral bıyıklı Demirci İkob veled-i Davit Sinn 30	**Hâne 10:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Ohannes veled-i Istepan Sinn 22	**Hâne 10:** **2).** Kaynı Çilingir çırağı Kiryosveled-i Lus Sinn 9	**Hâne 10:** **3).Nâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu ter bıyıklı Borucu Manuk veled-i Mardiros Sinn 20
Hâne 10: **4).Nâ:** Diğer ‘Emmisi oğlu Karabet Borucu çırağı Sinn 16	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Bobos veled-i Ohannes Sinn 41	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Karabet veled-i Tomas Sinn 24	**Hâne 12:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Irgat Mıkırdiç Sinn 22	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Osib veled-i Ohannes Sinn 30	**Hâne 13:** **2).M:** Oğlu Kiyork Sinn 1
Hâne 13: **3).Nâ:** ÖkkeOğlu Kuyumcu çırağı İkob veled-i Saros Sinn 14	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 14:** **2).** Oğlu Ohannes Mektebi Sinn 8	**Hâne 14:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 14:** **4).** **Tâ:**Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bogos Sinn 30	**Hâne 14:** **5).M:** Oğlu Mardik Sinn 2
Hâne 15: **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Değirmenci Karabet veled-i Melkon Sinn	**Hâne 15:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 15:** **3).** **Tâ:**Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çilingir Serkis Sinn 28	**Hâne 16:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Bedros veled-i Melkon Sinn	**Hâne 16:** **2).** Oğlu Değirmenci çırağı Korko Sinn 11	**Hâne 16:** **3).** Diğer oğlu Mako Mektebi Sinn 7

30			30		
Hâne 16: **4).M:** Diğer oğlu Kaspar Sinn 1	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Karabet veled-i Istepan Sinn 25	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı ‘Attar Kirakos veled-i Odis Sinn 25	**Hâne 18:** **2).Nâ:** Karındaşı şâbb-ı emred ‘Attar çırağı Mıkırdiç Sinn 12	**Hâne 18:** **3).** Diğer karındaşı Ohannes Sinn 30	

Vr. 52:

Hâne 19: **1). ‘Â:** Uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz Tohman veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 19:** **2).** Oğlu Kirakos Mektebi Sinn 12	**Hâne 19:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Mektebi Sinn 6	**Hâne 19:** **4).** Diğer oğlu Mardiros Sinn 3	**Hâne 19:** **5).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan Sinn 43	**Hâne 19:** **6).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred İğyaveled-i Istepan Mektebi Sinn 15
Hâne 19: **7).M:** Diğer oğlu Ohannes Sinn 1					

Mahalle: Şeyh Matar Cami‘i şerif

Hânehâ: 54

Numara:118

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi Bedros veled-i Manuk Sinn 35	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Ökke oğlu uzun boylu ter bıyıklı Terzi Ohannes veled-i Tohman Sinn 18	**Hâne 1:** **3). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu emred Fırıncı çırağı Karabet veled-i Kaspar Sinn 19	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çilingir Haco veled-i Kirkor Sinn 45	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Kirkor Sinn 3	**Hâne 3:** **1). ‘Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar yek çeşm Tomas veled-i Ohannes Sinn 32
Hâne 3: **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Bezzâz İkob Sinn 23	**Hâne 3:** **3).Nâ:** Diğer oğlu emred Mıkırdiç Bezzâz Sim 16	**Hâne 3:** **4).** Diğer oğlu Artin Mektebi Sinn 10	**Hâne 3:** **5). Tâ:**Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Bezzâz Davit Sinn 30	**Hâne 3:** **6).** Oğlu Ohannes Mektebi Sinn 5	**Hâne 3:** **7).Nâ:** Hizmetkârı uzun boylu köse Murad veled-i Kendo Sinn 30
Hâne4: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kılcı Karabet veled-i Zakar Sinn 30	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Kiyork Sinn 4	**Hâne 4:** **3). Tâ:** Çırağı şâbb-ı emred Mıkırdiç veled-i Sefer Sinn 18	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Basmacı Tomas veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Serkis Basmacı(?) Sinn 5	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazzâz İrmo veled-i Marsis Sinn 45
Hâne 6: **2).** Oğlu Marsis Terzi çırağı Sinn 10	**Hâne 6:** **3).M:** Diğer oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 6:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kazzâz Azad Sinn 30	**Hâne 6:** **5).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Kazancı Mıkırdiç veled-i Tomas Sinn 24	**Hâne 6:** **6).Nâ:** Diğer yeğeni Kazancı çırağı Bedros Sinn 12	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Eskici İkob veled-i Bogos Sinn 33

Hâne 7: **2).** Oğlu Kuyumcu çırağı Mıkırdiç Sinn 8	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kürek Hamalı Kostan veled-i Şahin Sinn 59	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Kiyork Dikici çırağı Sinn 12	**Hâne 8:** **3).** Diğer oğlu Berber çırağı İkob Sinn 7	**Hâne 8:** **4).** Diğer oğlu Manuk Mektebi Sinn 5	**Hâne 8:** **5).M:** Diğer oğlu Serkis Sinn 1
Hâne 9: **1).** Uzun boylu kumral bıyıklı a'mâ Aruş veled-i Ohannes Sinn 35 **Amel-mânde**					

Vr. 53:

Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Tomas veled-i İrmiya Sinn 47	**Hâne 10:** **2).M:** Oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 10:** **3).** **Tâ:**Karındaşı oğlu uzun boylu kara bıyıklı İrmiya veled-i İkob Sinn 29	**Hâne 10:** **4).** Oğlu İkob veled-i İrmiya Sinn 3	**Hâne 10:** **5).M:** Diğer oğlu Artin Sinn 2	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Basmacı Meldos veled- i İğya Sinn 30
Hâne 11: **2).** Oğlu İğya Basmacı çırağı Sinn 6	**Hâne 11:** **3).** Diğer oğlu Karabet Basmacı çırağı Sinn 4	**Hâne 11:** **4).** **Tâ:**Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Dikenci Artin Sinn	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kazzâz Istepan veled-i Ohannes	**Hâne 12:** **2).** Oğlu yek çeşm Mıkırdiç Sinn 8	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Meyhaneci Ohannes veled-i İkob

		35	Sinn 32		Sinn 45
Hâne 13: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı sa'i(?) Kasap çırağı İkob Sinn 18	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Kirakos Sinn 3	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Taşçı Ohannes veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Kirkor veled-i Ohannes Sinn 30	**Hâne 15:** **2).** Oğlu Ohannes Sinn 4	**Hâne 16:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kazzâz Tomas veled-i Zakar Sinn 30
Hâne 17: **1).** Terzi Bedros oğlu Kalancı çırağı Mıkırdiç Sinn 8	**Hâne 17:** **2).** Karındaşı Ohannes Mektebi Sinn 5	**Hâne 18:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Melkon veled-i Arakil Sinn 30	**Hâne 18:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 5	**Hâne 18:** **3). Tâ:**Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Kirakos Sinn 28	**Hâne 18:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Tomas Sinn 25
Hâne 19: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kebapçı Istepan veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 19:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 19:** **3). Tâ:** Yeğeni orta boylu sarı bıyıklı Bedros veled-i AstadorKebapçı Sinn 26	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Karabet veled-i Ohannes Sinn 60	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Bedros Mektebi Sinn 6	**Hâne 20:** **3).M:** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 1
Hâne 20: **4). Tâ:**Karındaşı uzun boylu az bıyıklı Tüccar İkob Sinn 25	**Hâne 21:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Taşçı Karabet veled-i Odis Sinn 50	**Hâne 22:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Taşçı Bedros veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 23:** **1). Tâ:** Orta boylu kır sakallı Taşçı Ohannes veled-i Amih Sinn 65	**Hâne 23:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Çulha Mardik Sinn 39	**Hâne 23:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Taşçı İkob Sinn 33
Hâne 23: **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Istepan Sinn 25	**Hâne 24:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Nalbant Resnekis veled-i Kiril Sinn 35	**Hâne 24:** **2).** Oğlu Kiril Sinn 3	**Hâne 24:** **3). Tâ:**Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Nalbant Istepan Sinn 30	**Hâne 24:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kısa karabıyıklı Nalbant Karabet Sinn 28	**Hâne 24:** **5).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 5
Hâne 24:	**Hâne 25:**	**Hâne 25:**	**Hâne 26:**	**Hâne 26:**	**Hâne 26:**

6).M: Diğer oğlu Ohannes Sinn 1	**1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kazancı İkob veled-i Ohannes Sinn 23	**2).Nâ:** Karındaşı Kazancı çırağı Tohman Sinn 17	**1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Tütüncü Artin veled-i Manuk Sinn 58	**2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Manuk Sinn 26	**3).Nâ:** Diğer oğlu yek çeşm Tütüncü Tomas Sinn 18
Hâne 26: **4).** Torunu Kirakos Sinn 4	**Hâne 26:** **5). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Osib veled-i Bedros Sinn 22	**Hâne 26:** **6). Tâ:** Kaynı orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Melkon veled-i Karabet Sinn 26	**Hâne 26:** **7). Tâ:** Diğer kaynı orta boylu ter bıyıklı Kiyork Dikici Sinn 18	**Hâne 26:** **8).Nâ:** Diğer kaynı Kirkor Mektebi Sinn 9	**Hâne 27:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i Bedros Sinn 44
Hâne 27: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Kalancı çırağı Bedros Sinn 19	**Hâne 27:** **3).** Diğer oğlu Aruş Sinn 6	**Hâne 27:** **4).Nâ:** Ökke oğlu kısa boylu tüysüz Istepan veled-i Odis Çilingir Sinn 18			

Vr. 54:

Hâne 28: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Istepan veled-i Ohannes Sinn 65	**Hâne 28:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Dikici Istepan Sinn 27	**Hâne 28:** **3). Tâ:** Diğer oğlu emred Dikenci Tomas Sinn 15	**Hâne 28:** **4).** Diğer oğlu Karabet Mektebi Sinn 10	**Hâne 28:** **5).** Diğer oğlu İkob Sinn 5	**Hâne 28:** **6). Tâ:**Karındaşı oğluorta boylu kara bıyıklı Dikici Ohannes veled-i İkob Sinn 30

Hâne 29: **1). Tâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Kazancı İkob veled-i Kalost Sinn 15	**Hâne 29:** **2).** Karındaşı İrmiya Sinn 5	**Hâne 30:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Manuk veled-i Tomas Sinn 20	**Hâne 30:** **2).Nâ:** Karındaşı Berber Kirakos Sinn 13	**Hâne 30:** **3).Nâ:** Dayısı orta boylu kara bıyıklı Çulha Artin veled-i Murad Sinn 26	**Hâne 31:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Bezzâz İğya veled-i Tomas Sinn 27
Hâne 31: **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 9	**Hâne 31:** **3).** **Tâ:**Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Kirkor Bezzâz Sinn 25	**Hâne 31:** **4).** **Nâ:**Güveğisi Orta boylu kumral bıyıklı Berber Kirkor veled-i Manuk Sinn 20	**Hâne 32:** **1). Tâ:** Uzun boylu boylu kara bıyıklı Taşçı Bogos veled-i Nikogos Sinn 40	**Hâne 33:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Ohannes veled-i Kalos Sinn 23	**Hâne 33:** **2).Nâ:** Bibisi Oğlu orta boylu ter bıyıklı Haco veled-i Parsih Berber Sinn 16
Hâne 34: **1).Nâ:** Kısa boylu ak sakallı Taşçı Mardiros veled-i Arakir Sinn 70	**Hâne 34:** **2). Tâ:** Oğlu Taşçı orta boylu kara bıyıklı Arakir Sinn 38	**Hâne 34:** **3).** Diğer oğlu İğya Mektebi Sinn 6	**Hâne 34:** **4).Nâ:** Torunu Çilingir çırağı Serkis Sinn 15	**Hâne 35:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sayis Serkis veled-i Ohannes Sinn 45	**Hâne 35:** **2).M:** Oğlu Ohannes Sinn 1
Hâne 36: **1).Nâ:** Berber çırağı Aruş veled-i İkob Sinn 12	**Hâne 36:** **2).** Karındaşı Mıhçı çırağı Tohman Sinn 10	**Hâne 37:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Demirci Ohannes veled-i Kazar Sinn 39	**Hâne 37:** **2).M:** Oğlu Mardiros Sinn 2	**Hâne 37:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu boylu kara bıyıklı Demirci İkob Sinn 35	**Hâne 37:** **4).M:** Oğlu Bedros Sinn 1
Hâne 37: **5). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Demirci Mıkırdiç Sinn 20	**Hâne 38:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Pirinççi Manuk veled-i Marsis Sinn 45	**Hâne 38:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 5	**Hâne 38:** **3).** Diğer oğlu Marsis Sinn 3	**Hâne 39:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tabip Karabet veled-i İkob Sinn 32	**Hâne 39:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 5

Hâne 39: **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 39:** **4).Nâ:** Hizmetkârı orta boylu kumral bıyıklı Kirkor veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 40:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Kirakos veled-i Melkon Sinn 60	**Hâne 41:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Ohannes veled-i Istepan Sinn 48	**Hâne 41:** **2).** Oğlu Odis Mektebi Sinn 7	**Hâne 41:** **3).M:** Diğer oğlu Bedros Sinn 1
Hâne 42: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Murad veled-i Kirkor Sinn 25	**Hâne 42:** **2).** Karındaşı Karabet Sinn 4	**Hâne43:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sazbend Bogos veled-i Tanil Sinn 35	**Hâne 43:** **2).**Oğlu TanilKazancı çırağı Sinn 8	**Hâne 43:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Mektebi Sinn 6	**Hâne 43:** **4).Nâ:** Kaynı Debbâğ çırağı Artin veled-i Osib Sinn 15
Hâne 43: **5).** Karındaşı Kiyork Mektebi Sinn 6	**Hâne 44:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Duvarcı Manuk veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 44:** **2).** Oğlu Odis Sinn 4	**Hâne 44:** **3).M:** Diğer oğlu yek çeşm Manuk Sinn 1		

Vr. 55:

Hâne 45: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Aruş veled-i Melkon Sinn 52	**Hâne 46:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı TaşçıİkobŞ veled-i Ohannes Sinn 28	**Hâne 46:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 47:** **1). Tâ:** Orta boylu ak sakallı Bezzâz Karabet veled-i Kazar Sinn 55	**Hâne 47:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz Kazar Sinn 34	**Hâne 47:** **3). Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz İkob Sinn 25
Hâne 47: **4).Nâ:** Diğer oğlu oğlu emred Kazancı çırağı Mıkırdiç Sinn 15	**Hâne 48:** **1). Tâ:** Uzun boylu boz bıyıklı Nalbant Tanil veled-i Melkon Sinn 35	**Hâne 48:** **2).Nâ:** Ökke oğlu Berber Tomas veled-i Artin Sinn 18	**Hâne 49:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Eşenci Istepan veled-i İkob Sinn 37	**Hâne 49:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Berber Karabet Sinn 20	**Hâne 49:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 4
Hâne 49: **4).** Diğer oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 50:** **1). Tâ:** Uzunca boylu az bıyıklı Kazzâz Tomas veled-i Emroş Sinn 39	**Hâne 50:** **2). Tâ:**Karındaşı uzun boylu az bıyıklı Kazzâz Davit veled-i (Yok) Sinn 36	**Hâne 50:** **3).** Tomasın oğlu İkob Mektebi Sinn 5	**Hâne 51:** **1). Tâ:** Uzunca boylu kara bıyıklı Mazucu Istepan veled-i Melkon Sinn 35	**Hâne 51:** **2).M:** Oğlu Melkon Sinn 1
Hâne 51: **3). Tâ:** Karındaşı uzunca boylu kara bıyıklı Mazucu Karabet veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 52:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Tütüncü Bogos veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 52:** **2).** Oğlu Ohannes Mektebi Sinn 5	**Hâne 52:** **3).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 52:** **4). Tâ:**Karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Dikenci Sehak Sinn 32	**Hâne 52:** **5).** Oğlu Bedros Sinn 3
Hâne 53: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kahveci Ohannes veled-i Haco Sinn 36	**Hâne 53:** **2).** Oğlu Kiyork Sinn 5	**Hâne 53:** **3). Tâ:** Kaynı orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Ohannes veled-i Simo Sinn 25	**Hâne 54:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Tohman veled-i Karabet Sinn 31		

Vr. 56:

Diyarbekir kazâ ve nevâhilerinden gelub derûn-ı şehirde sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Şeyh Matar mahallesinde bulunanların esâmilerini mübeyyin defteridir.

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Erganili Çulha Serkis veled-i Korko Sinn 30	**Hâne 2:** **1). Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Silvan'da Bışkakaryesinde Külhâncı Haco veled-i Mirza Sinn 20	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Silvan'da Bışka karyeli Hizmetkâr Serkis veled-i Mirza Sinn 25	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Erganili Sıvacı Haco veled-i Markar Sinn 26		

Mahalle: Mu'allak Mescid-i Şerif

Hânehâ: 11

Numara: 30

Hâne 1: **1). Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Tüccar İkob veled-i Davit Sinn 50	**Hâne 1:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Sabuncu Tohman veled-i Davit Sinn 25	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Tüccar çırağı Karabet Sinn 6	**Hâne 1:** **4).** Diğer oğlu Serkis Mektebi Sinn 4	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha Kalosveled-i İğya Sinn 36	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Manuk Sinn 5

Hâne 3: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Şirikçi Simo veled-i Vartan Sinn 40	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Tüccar Istepan Sinn 16	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Tüccar çırağı Ohannes Sinn 12	**Hâne 3:** **4).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 8	**Hâne 3:** **5).** Diğer oğlu oğlu Kirkor Sinn 3	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber Kirkor veled-i Bedros Sinn 46
Hâne 4: **2).Nâ:** Oğlu Terzi çırağı Ohannes Sinn 14	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hamal Bobo veled-i Ohannes Sinn 33	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Dellâl Tomas veled-i Artin Sinn 30	**Hâne 6:** **2).M:** Oğlu Manuk Sinn 1	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Istepan veled-i Mardik Sinn 26	**Hâne 7:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1
Hâne 8: **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Etmekçi Melkon veled-i Karabet Sinn 44	**Hâne 8:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu ince bıyıklı Kuyumcu çırağı Tomas Sinn 17	**Hâne 8:** **3).** Diğer oğlu Karabet Mektebi Sinn 8	**Hâne 8:** **4).** Diğer oğlu Istepan Sinn 5	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Orta boylu boylu kumral bıyıklı Tütüncü İkob veled-i Karabet Sinn 28	

Vr. 57:

Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü uzun Amdon veled-i Anatya Sinn 35	**Hâne 10:** **2). Tâ:** Oğlu Tütüncü çırağı Odis Sinn 15	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu Anatya Mektebi Sinn 8	**Hâne 10:** **4).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Berber Ohannes veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 11:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu emred Berber Kirkor Sinn 20
Hâne 11: **3).Nâ:** Diğer karındaşı emred Berber Mıkırdiç Sinn 23	**Hâne 11:** **4).Nâ:** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 6				

Mahalle: Abdülaziz Cami'-i Şerif

Hânehâ: 3

Numara: 12

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikenci Asım veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çilingir Kiyo Sinn 15	**Hâne 1:** **3).** 'Emmisi oğlu kısa boylu ince bıyıklı Kirkor veled-i İkob Hizmetkâr Sinn 23	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Tomas veled-i Bedros Sinn 27	**Hâne 2:** **2).M:** Oğlu Bedros Sinn 1	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 40
Hâne 3: **2).** Oğlu Ohannes Berber çırağı Sinn 10	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Kirakos Berber çırağı Sinn 7	**Hâne 3:** **4).** Diğer oğlu Davit Sinn 3	**Hâne 3:** **5).** Diğer oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 3:** **6).** **Tâ:**Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Berber Tohman Sinn 31	**Hâne 3:** **7).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 5

Vr. 58:

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Değirmenci Melkon veled-i Murad Sinn 27	**Hâne 1:** **2). Tâ:**Karındaşı uzun boylu Değirmenci Mıkırdiç Sinn 25	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Karabet veled-i Serkis Sinn 35	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Debbâğ çırağı Osib Sinn 9	**Hâne 2:** **3).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 2:** **4). Tâ:** Ökke Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Serkis Sinn 29
Hâne 3: **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dinkçi Mardik veled-i Serkis Sinn 33	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Dinkçi çırağı İğya Sinn 18	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Külhâncı Tomas veled-i Avanes Sinn 33	**Hâne 4:** **2).** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı divane Osib Sinn 35 **Divane**	**Hâne 4:** **3).** Oğlu Melkon veled-i Tomas Sinn 3	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi Tomas veled-i İkob Sinn 34
Hâne 5: **2). Tâ:** Yeğeni orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Mıkırdiç veled-i Abram Sinn 24	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 45	**Hâne 6:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 10	**Hâne 6:** **3). Tâ:**Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Osib Sinn 40	**Hâne 6:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Değirmenci İrmoş Sinn 35	**Hâne 6:** **5).** Oğlu Kazancı Kiryoveled-i İrmoş Sinn 10
Hâne 6: **6).** Diğer oğlu Bedros Mektebi Sinn 5	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Harbende Kaspar veled-i Ato Sinn 45	**Hâne 7:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Irgat Erko Sinn 35	**Hâne 8:** **1).** Orta boylu kır bıyıklı Karabet veled-i Bedros Sinn 80 **Amel-mânde**	**Hâne 8:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Sıvacı Bedros Sinn 40	**Hâne 8:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kara bıyıklı Hamal Ohannes Sinn 35

Hâne 8: **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Hamal Mardik Sinn 32	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Basmacı Osib veled-i Ohannes Sinn 39	**Hâne 9:** **2).** Karındaşı oğlu Basmacı çırağı Ohannes veled-i Tomas Sinn 9	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Kasap çırağı İğya veled-i Osib Sinn 15	**Hâne 10:** **2).** Karındaşı Kasap çırağı Ohannes Sinn 7	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Tomas veled-i Arakir Sinn 40
Hâne 12: **1). Tâ:** Orta boylu kır sakallı Kalaycı Tomas veled-i İkob Sinn 55	**Hâne 12:** **2).Nâ:** Oğlu Berber çırağı Arakir Sinn 14	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Etmekçi çırağı Karabet veled-i Avanes Sinn 40	**Hâne 13:** **2). Tâ:**Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Duvarcı İğya Sinn 32	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi İkob veled-i Osin Sinn 45	**Hâne 14:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Bedros Sinn 38
Hâne 15: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap hamalı Melkon veled-i Dilo Sinn 27	**Hâne 15:** **2).M:** Oğlu Kiyork Sinn 1	**Hâne 16:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Astador veled-i Kirakos Sinn 60	**Hâne 16:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Tütüncü İkob Sinn 33	**Hâne 16:** **3).** Torunu Kirakos veled-i İkob Sinn 4	**Hâne 16:** **4).M:** Diğer torunu Serkis Sinn 1
Hâne 17: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Astador Sinn 35	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Değirmenci Avanes veled-i Arakir Sinn 45				

Vr. 59:

Hâne 19: **1).Nâ:** Uzun boylu kır sakallı Etmekçi Kiyork veled-i Serkis Sinn 55	**Hâne 19:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu sarı bıyıklı Etmekçi Ohannes Sinn 30 **Rençberlik için Harran'a gitmiştir. Sene 1256.**	**Hâne 19:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Etmekçi Sehak Sinn 23	**Hâne 19:** **4).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Etmekçi çırağı Kirkor Sinn 20	**Hâne 19:** **5).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Etmekçi çırağı Karabet Sinn 18	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Aruş veled-i Osib Sinn 27
Hâne 20: **2).** **Tâ:**Karındaşı yek çeşm Debbâğ çırağı İkob Sinn 15	**Hâne 21:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi Rufayil veled-i Serkis Sinn 45	**Hâne 21:** **2).M:** Oğlu İğya Sinn 1	**Hâne 22:** **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Nalbant Vartan veled-i Mardik Sinn 40	**Hâne 22:** **2).M:** Oğlu Manuk Sinn 1	

Mahalle: Kadı Cami'i

Hânehâ: 15

Numara: 39

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Avanes veled-i Marsis Sinn 36	**Hâne 1:** **2).** **Tâ:**Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kabzacı İkob Sinn 30	**Hâne 1:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Kuyumcu Mardik Sinn 22	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Melkon veled-i Dönebit Sinn 35	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Mardik Sinn 4	**Hâne 2:** **3).M:** Diğer oğlu İrmoş Sinn 1

Hâne 2: **4).** **Tâ:**Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Eskici Bogos Sinn 25	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Basmacı Tomas veled-i Anderyas Sinn 47	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu Basmacı çırağı Karabet Sinn 13	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Kahve hamalı Kaspar veled-i Dönebit Sinn 15	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İğya veled-i Tomas Sinn 50	**Hâne 5:** **2). Tâ:** Oğlu orta kumral bıyıklı Çulha Tomas Sinn 26
Hâne 5: **3).** Diğer oğlu Karabet Çulha çırağı Sinn 8	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Çulha Tomas veled-i Arakil Sinn 39	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı yek çeşm Tüccar Ohannes Sinn 35	**Hâne 6:** **3).** Oğlu Arakil veled-i Ohannes Sinn 4		

Vr. 60:

Hâne 7: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Karabet veled-i Odis Sinn 30	**Hâne 7:** **2).M:** Oğlu Kirakor Sinn 1	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Boyacı Bogos veled-i Murad Sinn 55	**Hâne 8:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kazar veled-i Istepan Sinn 20	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi Artin veled-i Ohannes Sinn 35	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Mardiros Mektebi Sinn 10
Hâne 9: **3).M:** Diğer oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 9:** **4). Tâ:** Yeğeni uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi Kirkor veled-i Abram Sinn 35	**Hâne 10:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal İkob veled-i Odis Sinn 47	**Hâne 10:** **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 9	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu Avanes Mektebi Sinn 5	**Hâne 10:** **4).** Karındaşı oğlu Tomas Sinn 3
Hâne 10: **5). Tâ:** Kaynı orta boylu kara bıyıklı Bakkal Karabet veled-i İkob Sinn 25	**Hâne 10:** **6).Nâ:** Diğer yeğeni Melkon Çulha Sinn 17	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i Serkis Sinn 40	**Hâne 12:** **1).‘Â:** Orta boylu kara bıyıklı ‘Attar Kirkor veled-i Markon Sinn 28	**Hâne 12:** **2). Tâ:** Kayın babası orta boylu kara sakallı Katırcı Bedros veled-i Osib Sinn 56	**Hâne 12:** **3).Nâ:** Oğlu Katırcı Osib veled-i Bedros Sinn 18
Hâne 13: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha İkob veled-i Manuk Sinn 58	**Hâne 13:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Istepan veled-i Manuk Sinn 22	**Hâne 13:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Terzi çırağı Serkis Sinn 14	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Manuk Sinn 37	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kazzâz Bedros veled-i Karabet Sinn 33	

Mahalle: Şeyh Sa‘id Küçük

Hânehâ: 13

Numara: 34

Hâne 1: **1).** Orta boylu ak sakallı yek çeşm Bakkal Bedros veled-i Ohannes Sinn 68 **Amel-mânde**	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ince bıyıklı Çulha Istepan Sinn 23	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Basmacı Avanis veled-i Karabet Sinn 40	**Hâne 2:** **2).** Oğlu ‘alil Karabet Sinn 5	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Bakkal Karabet veled-i Ohannis Sinn 70	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı ‘Attar Tomas veled-i Sehak Sinn 35
Hâne 4: **2).** Oğlu Karabet Sinn 4	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Tanilveled-i Mirza Sinn 45	**Hâne 5:** **2).** **Tâ:**Karındaşı uzun boylu kır bıyıklı Kazzâz İkob Sinn 40	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i Bedros Sinn 34	**Hâne 6:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Kirakos Sinn 25	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Uzun boylu beyaz sakallı Nalbant Vartanveled-i Toros Sinn 54
Hâne 8: **1). Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı BikriIstepan veled-i Melkon Sinn 25	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Melkon Sinn 7	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kazzâz Melkon veled-i Kaspar Sinn 40	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Oğlu Kazzâz çırağı İkob Sinn 14	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Sebzevâncı Melkon veled-i İğya Sinn 28	**Hâne 10:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Artin Sinn 25
Hâne 10: **3).Nâ:** Diğer karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Sebzevâncı Kirkor Sinn 22					

Vr. 61:

Hâne 11: **1).Nâ:** Orta boylu boz bıyıklı Etmekçi yek çeşm Manuk veled-i Bedros Sinn 25	**Hâne 11:** **2).** Karındaşı Eskici çırağı Karabet Sinn 10	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Hamal İkob veled-i Sehak Sinn 45	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Sehak Mektebi Sinn 5	**Hâne 12:** **3).M:** Diğer oğlu Korko Sinn 3	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Besteci Artin veled-i Melkon Sinn 46
Hâne 13: **2).Nâ:** Oğlu Kazancı çırağı Ohannes Sinn 17	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Kazancı çırağı Kirakos Sinn 11	**Hâne 13:** **4).** Diğer oğlu Çulha çırağı Mıkırdiç Sinn 10	**Hâne 13:** **5). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Bakkal Bedros Sinn 45	**Hâne 13:** **6).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 13:** **7).** Diğer oğlu Ohannes Sinn 5
Hâne 13: **8).M:** Diğer oğlu Kirakos Sinn 1	**Hâne 13:** **9).Nâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Dinkçi Mardiros Sinn 26	**Hâne 13:** **10).** Oğlu Haco Mektebi Sinn 5	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Şâbb-ı emred Terzi çırağı Tomas veled-i Mıkırdiç Sinn 12		

Vr. 62:

Mahalle: Hoca Ahmed

Hânehâ: 59

Numara: 165

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Toros veled-i Artin Sinn 38	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi İkob veled-i Tomas Sinn 39	**Hâne 2:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kalancı çırağı Istepan Sinn 12	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber İğya veled-i Bogos Sinn 30	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Yeğeni orta boylu şâbb-ı emred Berber çırağı Avanes veled-i Bedros Sinn 13
Hâne 4: **1). Tâ:** Uzun boylu az bıyıklı KalancıAvanis veled-i Tanil Sinn 30	**Hâne 4:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Boyacı Bogos Sinn 25	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Mazucu Bedros veled-i Davit Sinn 31	**Hâne 5:** **2).** Karındaşı Avanes Mektebi Sinn 7	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Avanes veled-i Anton Sinn 41	**Hâne 6:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Debbâğ Mardik Sinn 29
Hâne 7: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sazbend Sukyas veled-i Manuk Sinn 45	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Istepan Mektebi Sinn 7	**Hâne 7:** **3).** Diğer oğlu oğlu Manuk Mektebi Sinn 5	**Hâne 7:** **4).** Karındaşı orta boylu Sazbend ‘alil İkob Sinn 30 **Amel-mânde**	**Hâne 7:** **5).** Oğlu Avanes Sinn 3	**Hâne 7:** **6). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Tüccar İğya Sinn 23
Hâne 8: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Dönebit veled-i İğya Sinn 30	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Avanis Mektebi Sinn 8	**Hâne 8:** **3).Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Melkon veled-i Ovak Sinn 15	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İkob veled-i Kaspar Sinn 42	**Hâne 9:** **2).M:** Oğlu Kaspar Sinn 1	**Hâne 9:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı bıyıklı Çerçi Tomas Sinn 37

Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Katırcı Abramveled-i Osib Sinn 55	**Hâne 10:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Terzi çırağı Tomas Sinn 20	**Hâne 10:** **3). Tâ:** Kaynı orta boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Bedros veled-i Kirakil Sinn 25	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kasap Osib veled-i Kazar Sinn 47	**Hâne 11:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Debbâğ Tanil Sinn 25	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Avanis veled-i İkob Sinn 45
Hâne 12: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Kevork Sinn 16	**Hâne 12:** **3).** Diğer oğlu Karabet Mektebi Sinn 9	**Hâne 12:** **4).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 5	**Hâne 12:** **5). Tâ:** Kaynı orta boylu ter bıyıklı Çulha Tomecan veled-i Kirkor Sinn 25	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Çulha Karabet veled-i Avanis Sinn 65	**Hâne 13:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Çulha Avanis Sinn 35
Hâne 13: **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Mardik Sinn 26	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Nakkaş Avanis veled-i Artin Sinn 50	**Hâne 14:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Nakkaş Karabet Sinn 35	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Mıkırdiç veled-i Bogos Sinn 47	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Çulha Kalfası Kirkor Sinn 17	**Hâne 15:** **3).** Diğeroğlu Avanis Mektebi Sinn 9
Hâne 15: **4).M:** Diğer oğlu Osib Sinn 2	**Hâne 16:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Manuk Sinn 52	**Hâne 16:** **2).** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Çulha Astador Sinn 47	**Hâne 16:** **3). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu boylu kara bıyıklı Çulha Artin veled-i Karabet Sinn 29	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bakkal İkob veled-i Menas Sinn 41	**Hâne 17:** **2).** Oğlu İğya Mukatabe Sinn 6
Hâne 17: **3).** Diğer oğlu Menas Sinn 4	**Hâne 17:** **4).M:** Diğer oğlu Manuk Sinn 2	**Hâne 17:** **5).M:** Diğer oğlu Kevork Sinn 1	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Avanis veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 18:** **2).** Oğlu Çilingir çırağı Tomas Sinn 6	**Hâne 18:** **3).Nâ:** Kaynı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Karabet veled-i Kirkor Sinn 30

Hâne 19: **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Demirci çırağı Bedros veled-i İkob Sinn 15					

Vr. 63:

Hâne 20: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Kalo veled-i Şakir Sinn 25 **Derik Tarafına gitmiştir. Sene 1260**	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Avanis Sinn 4	**Hâne 21:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Palancı Amdon veled-i Karabet Sinn 38	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dellâl Avak veled-i Bogos Sinn 30	**Hâne 23:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Mıkırdiç veled-i Armos Sinn 36	**Hâne 24:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bezzâz Karabet veled-i Avanis Sinn 50
Hâne 24: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kazancı çırağı Avanis Sinn 17	**Hâne 25:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Karabet veled-i Kaspar Sinn 35	**Hâne 25:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Kasap Kaspar Sinn 32	**Hâne 26:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Kiryos veled-i Avanis Sinn 33	**Hâne 26:** **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 26:** **3).Nâ:** Yeğeni kısa boylu şâbb-ı emred Taşçı çırağı Kevork veled-i Haco Sinn 15
Hâne 26: **4).** Diğer yeğeni Dikici çırağı Istepan veled-i Kirebit Sinn 8	**Hâne 27:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Kılcı İkob veled-i Davit Sinn 55	**Hâne 27:** **2).** Oğlu Avanis Mektebi Sinn 10	**Hâne 28:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Debbâğ Osib veled-i Manuk Sinn 47	**Hâne 28:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Manuk Sinn 18	**Hâne 28:** **3).** Diğer oğlu Karabet Mektebi Sinn 10
Hâne 28: **4). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Anton Sinn 37	**Hâne 28:** **5).**Oğlu Margos Mektebi Sinn 5	**Hâne 29:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi veled-i Serkis Sinn 49	**Hâne 29:** **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 30:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Avanis veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 30:** **2).** Oğlu Kirakos Mektebi Sinn 5

Hâne 30: **3).M:** Diğer oğlu Avadis Sinn 3	**Hâne 30:** **4).M:** Diğer oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 31:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Avanis veled-i Karabet Sinn 21	**Hâne 31:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Tomas Sinn 15	**Hâne 31:** **3).** Diğer oğlu karındaşı İğya Mektebi Sinn 10	**Hâne 32:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı eyvâzAvadis veled-i Manuk Sinn 40
Hâne 32: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Manuk Sinn 21	**Hâne 33:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Taşçı Haçador veled-i Istepan Sinn 51	**Hâne 33:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Taşçı çırağı Istepan Sinn 18	**Hâne 33:** **3).M:** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 1	**Hâne 34:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Nalbant Kevork veled-i Marsis Sinn 42	**Hâne 34:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu şabb-ı emred Nalband çırağı Marsis Sinn 15
Hâne 34: **3).** Diğer oğlu Bogos Mektebi Sinn 5	**Hâne 34:** **4).M:** Diğer oğlu Tohman Sinn 1	**Hâne 35:** **1).** Orta boylu kara sakallı Keşiş Karasil veled-i Kirkor Sinn 35 **Amel-mânde**	**Hâne 35:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 36:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan veled-i Kirabit Sinn 35	**Hâne 36:** **2).M:** Oğlu Agos Sinn 1
Hâne 36: **3).Nâ:** Karındaşı İkob Çulha orta boylu kumral bıyıklı Sinn 25	**Hâne 37:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 37:** **2).M:** Oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 37:** **3).‘Â:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Çulha Avanis Sinn 30	**Hâne 37:** **4).** Karındaşı oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 37:** **5).** Diğer karındaşı oğlu Istepan Sinn 3

Vr. 64:

Hâne 38: **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Debbâğ İkob veled-i Artin Sinn 30	**Hâne 38:** **2)** oğlu Karabet Sinn 4	**Hâne 39:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Palancı Tanil veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 39:** **2).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 5	**Hâne 40:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Avanis veled-i Tohman Sinn 13	**Hâne 41:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı TüccarMelkon veled-i Davit Sinn 47
Hâne 41: **2).** Oğlu Serkis Sinn 4	**Hâne 42:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Taşçı Avanis veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 43:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Çulha Serkis veled-i Karabet Sinn 28	**Hâne 43:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çilingir Mıkırdiç Sinn 22	**Hâne 43:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Etmekçi Arakil Sinn 20	**Hâne 44:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Mıkırdiç veled-i Kaspar Sinn 21
Hâne 45: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Külhâncı Bedros veled-i Kaspar Sinn 30	**Hâne 45:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Külhâncı Bogos Sinn 13	**Hâne 45:** **3).** Diğer oğlu karındaşı Kaspar Mektebi Sinn 8	**Hâne 46:** **1).'Â:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Karabet veled-i Haco Sinn 62	**Hâne 46:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Haçador Sinn 28	**Hâne 46:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Debbâğ çırağı Kazar Sinn 20
Hâne 46: **4). Tâ:** Diğer oğlu kısa boylu şâbb-ı emred İkob Mektebi Sinn 14	**Hâne 46:** **5).Nâ:** Diğer oğlu kısa boylu Osib Mektebi Sinn 12	**Hâne 46:** **6).** Torunu Istepan veled-i Bedros Mektebi Sinn 8	**Hâne 47:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Nalbant Karabet veled-i Davit Sinn 36	**Hâne 47:** **2).** Oğlu Davit Sinn 3	**Hâne 48:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sıvacı İğya veled-i Ohan Sinn 50

Hâne 48: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Taşçı Avanis Sinn 25	**Hâne 49:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kasap İkob veled-i Avanis Sinn 30	**Hâne 50:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Bezzâz Mıkırdiç veled-i Avanis Sinn 42	**Hâne 50:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu Tomas Mektebi Sinn 12	**Hâne 50:** **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 9	**Hâne 50:** **4). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu boz bıyıklı Tüccar Ohan veled-i Istepan Sinn 30
Hâne 51: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bakkal İkob veled-i Hokas Sinn 40	**Hâne 51:** **2). Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Melkon Sinn 25	**Hâne 51:** **3).M:** Karındaşı orta boylu Hokas Sinn 2	**Hâne 51:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Etmekçi Kirkor Sinn 30	**Hâne 51:** **5).Nâ:** ‘Emmisi oğlu kısa boylu ter bıyıklı Etmekçi Avanis veled-i Bogos Sinn 13	**Hâne 51:** **6).Nâ:** Diğer ‘Emmisi oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Etmekçi çırağı Istepan Sinn 24
Hâne 51: **7).** Yeğeni İrmoş Mektebi Sinn 7	**Hâne 52:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Taşçı Tomas veled-i İkob Sinn 32	**Hâne 52:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Taşçı çırağı Bedros Sinn 13	**Hâne 52:** **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 5	**Hâne 52:** **4).M:** Diğer oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 52:** **5).** Karındaşı oğlu İkob veled-i Karabet Sinn 4
Hâne 53: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Manuk veled-i Abro Sinn 65	**Hâne 53:** **2).** Oğlu Abro Sinn 5	**Hâne 53:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Nalbant İkob Sinn 25	**Hâne 54:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Tomas veled-i Avanis Sinn 25	**Hâne 54:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Basmacı Karabet Sinn 15	**Hâne 55:** **1). Tâ:** Orta boylu az bıyıklı Debbâğ Kevork veled-i Menas Sinn 22
Hâne 55: **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Tomas Sinn 14	**Hâne 55:** **3). Tâ:** ‘Emmisi orta boylu kır bıyıklı Debbâğ Karabet veled-i Aleksan Sinn 55	**Hâne 55:** **4).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Debbâğ çırağı Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 21	**Hâne 55:** **5).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Tüfenkçi çırağı Avanis Sinn 16	**Hâne 55:** **6).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Mardo Mektebi Sinn 13	**Hâne 55:** **7).** Diğer oğlu Bedros Mektebi Sinn 8

Vr. 65:

Hâne 56: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Avanis veled-i Kirsih Sinn 20	**Hâne 57:** **1).** Orta boylu kara bıyıklı iki gözden ‘alil İkob veled-i Karabet Sinn 33 **Amel-mânde**	**Hâne 57:** **2).M:** Oğlu Tohman Sinn 1	**Hâne 57:** **3).** Yeğeni Çulha çırağı Kirkor veled-i Bogos Sinn 7	**Hâne 57:** **4).** Diğer yeğeni Berber çırağı İkob veled-i Haçador Sinn 6	**Hâne 58:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi çırağı Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 27
Hâne 59: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Eskici Mardiros veled-i Karabet Sinn 30					

Diyarbekir eyâletinin kazâ ve nevâhilerinden ve kazâ-yı ahirden olub derûn-ı şehirde sâkin ve mütemekkin Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Hoca Ahmed mahallesinde bulunanların defter esâmileridir.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Garzanlı Irgat Bedros veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Rahvanlı Çulha Ohannes veled-i Artin Sinn 25	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Artin Sinn 4	**Hâne 2:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çulha Avanis veled-i Artin Sinn 20	**Hâne 2:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu Çulha kalfası Bogos veled-i Artin Sinn 18	**Hâne 2:** **5).Nâ:** ‘Emmisi oğlu kısa boylu sarı bıyıklı Çulha Kirasil veled-i Simon Sinn 25
Hâne 2: **6).M:** Oğlu Simon veled-i Kirasil Sinn 2	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Garzanlı Çulha Mardiros veled-i İkob Sinn 17	**Hâne 3:** **2).** Karındaşı Çulha çırağı Murad Sinn 7	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Kısa boylu boz bıyıklı Buhtanlı Irgat Murad veled-i Ohan Sinn 30	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu boz bıyıklı Osib veled-i Ohan Sinn 28	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Buhtanlı Irgat Kirkor veled-i Bogos Sinn 35

Hâne 5: **2).** Karındaşı Tomas veled-i Bogos Sinn 25					

Vr. 66:

Mahalle: Hacı Büzürg

Hânehâ: 28

Numara: 80

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çilingir Karabet veled-i Bogos Sinn 40	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Çilingir çırağı Bogos Sinn 12	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Bedros Sinn 1	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Eskici Tomas veled-i Kaspar Sinn 35	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Eskici çırağı İkob Sinn 9	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Bogos Mektebi Sinn 5
Hâne 2: **4).M:** Diğer oğlu Kirakos Sinn 1	**Hâne 2:** **5). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Eskici Istepan Sinn 30	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Bogos veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Melkon Sinn 1	**Hâne 3:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Mazucu Avanis Sinn 28	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Bedros veled-i Melkon Sinn 60
Hâne 4: **2).** Oğlu şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Tomas Sinn 3	**Hâne 4:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Mektebi Sinn 6	**Hâne 4:** **4).M:** Diğer oğlu Kiryos Sinn 2	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Eskici Kaspar veled-i Avanis Sinn 40	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Eskici çırağı Osib Sinn 15	**Hâne 5:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Sinn 3
Hâne 6: **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Etmekçi Kirakos veled-i Kirkor Sinn 20	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Kaspar veled-i Melkon Sinn 45	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Taşçı İkob veled-i Bogos Sinn 38	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Kirakos Sinn 3		

Vr. 67:

Hâne 9: **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Eskici Kaspar veled-i İkob Sinn 46	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hamal Haco veled-i Istepan Sinn 40	**Hâne 10:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 10:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu boylu kır bıyıklı Çulha Kiryos Sinn 38	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı NalbantManuk veled-i Artin Sinn 50	**Hâne 11:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1
Hâne 12: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Manuk veled-i Avanis Sinn 41	**Hâne 12:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çilingir çırağı Tomas Sinn 15	**Hâne 12:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Sinn 3	**Hâne 12:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı yek çeşm Çulha İkob Sinn 36	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi Bogos veled-i Osib Sinn 27 **Sivas'a(?) gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Terzi çırağı Artin Sinn 20
Hâne 14: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Arakil veled-i Tohman Sinn 39	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Kazancı çırağı Karabet Sinn 13	**Hâne 14:** **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 6	**Hâne 14:** **4).** Diğer oğlu Avanis Sinn 4	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Kısa boylu Dikici Kirakos veled-i Karabet Sinn 27	**Hâne 15:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çilingir İkob Sinn 25
Hâne 16: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Kazar veled-i Ataşyan Sinn 35	**Hâne 16:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 5	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Serkis veled-i İğya Sinn 35	**Hâne 17:** **2).** Oğlu Berber çırağı İğya Sinn 10	**Hâne 17:** **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 9	**Hâne 18:** **1). Tâ:** Orta boylu Terzi Mıkırdiç veled-i Hokas Sinn 21
Hâne 19: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha İkob	**Hâne 20:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 21:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Hancı	**Hâne 21:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara	**Hâne 21:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu sarı

veled-i Karabet Sinn 20	Tüccar Manuk veled-i Tomas Sinn 37		Avanis veled-i Mıkırdiç Sinn 79	bıyıklı Eskici Kirakos Sinn 44	bıyıklı Eskici Kirkor Sinn 27
Hâne 21: **4).** Torunu Kirkor Mektebi Sinn 8	**Hâne 21:** **5).** Diğer torunu Arko Mektebi Sinn 7	**Hâne 21:** **6).** Diğer torunu Abro Sinn 4	**Hâne 21:** **7).M:** Diğer torunu Mardik Sinn 2	**Hâne 21:** **8).M:** Diğer torunu Karabet Sinn 1	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çilingir Istepan veled-i Avanis Sinn 35
Hâne 23: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kasap Bali veled-i Bogos Sinn 48	**Hâne 23:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kasap çırağı Tomas Sinn 20	**Hâne 23:** **3).** Diğer oğlu Kasap çırağı Mardo Sinn 8	**Hâne 24:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kasap İğya veled-i Tohman Sinn 45	**Hâne 24:** **2).** Oğlu İkob Sinn 7	**Hâne 25:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hamal Markar veled-i Istepan Sinn 54
Hâne 26: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Basmacı kalfası Avanis veled-i Astador Sinn 33	**Hâne 26:** **2).Nâ:** Kaynı şâbb-ı emred Berber çırağı Mardik Sinn 15	**Hâne 26:** **3).** ‘Emmisi oğlu İkob veled-i Nekos Sinn 3			

Vr. 68:

Hâne 27: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i Kiyo Sinn 36	**Hâne 27:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Kiyo Sinn 13	**Hâne 27:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Kevork Sinn 33	**Hâne 27:** **4).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha Kiyo Sinn 13	**Hâne 27:** **5). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Berber Bogos Sinn 30	**Hâne 27:** **6).** Oğlu Osib Mektebi Sinn 7
Hâne 28: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i Bedros Sinn 45	**Hâne 28:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Tütüncü Bogos Sinn 26	**Hâne 28:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu sarı bıyıklı Tütüncü Azar Sinn 24	**Hâne 28:** **4). Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Tütüncü Istepan Sinn 20	**Hâne 28:** **5).** Diğer oğlu Bedros Mektebi Sinn 7	**Hâne 28:** **6).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 5
Hâne 28: **7).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 2					

Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr

Hânehâ : 20

Numara : 66

Hâne 1: **1).** Uzun boylu kır bıyıklı a'mâ İğya veled-i Tohman Sinn 45 **Amel-mânde**	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Mardiros Mektebi Sinn 12	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Terzi Melkon veled-i Tomas Sinn 45	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Avanes Terzi çırağı Sinn 11	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn Mektebi Sinn (yok)	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bekçi Bedros veled-i Haçador Sinn 26

Hâne 3: **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Bogos Sinn 24	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı ‘Attar İkob veled-i Avanis Sinn 55	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Arakil Mektebi Sinn 8	**Hâne 4:** **3).** Diğer oğlu oğlu Mihayil Mektebi Sinn 7	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu ak sakallı Kazzâz Çerço veled-i Serkis Sinn 56	**Hâne 5:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazzâz çırağı Karabet Sinn 18
Hâne 5: **3).Nâ:** Diğer oğlu oğlu şâbb-ı emred Kazzâz çırağı Serkis Sinn 14	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Hancı Istepan veled-i Bedros Sinn 49				

Vr. 69:

Hâne 7: **1). Tâ:** Uzun boylu boylu kumral bıyıklı ‘Attar Avanis veled-i Arakil Sinn 39	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Arakil Mektebi Sinn 5	**Hâne 7:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dikici Dellâlı Avanis veled-i İkob Sinn 50	**Hâne 8:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazzâz Çırağı Tomas Sinn 20	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kazancı Mıkırdiç veled-i Serkis Sinn 35
Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Basmacı Artin veled-i Haco Sinn 54	**Hâne 10:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Basmacı çırağı Haco Sinn 22	**Hâne 10:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Basmacı çırağı Avanis Sinn 14	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sabuncu Avanis veled-i İkob Sinn 45	**Hâne 11:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Sabuncu Mıkırdiç Sinn 25	**Hâne 11:** **3).** Diğer oğlu Kevork Sinn 4
Hâne 12: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Tomas veled-i İkob Sinn 32	**Hâne 12:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Bıçakçı Avanis Sinn 28	**Hâne 12:** **3).** Oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çerçi Karabet veled-i Kaspar Sinn 36	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Kaspar Mektebi Sinn 7	**Hâne 13:** **3).M:** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 2
Hâne 13: **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çerçi İğya Sinn 34	**Hâne 14:** **1).** Artin veled-i İkob Sinn 8	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Berber İkob veled-i İğya Sinn 41	**Hâne 15:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Berber çırağı Mıkırdiç Sinn 22	**Hâne 16:** **1).** Uzun boylu ak sakallı Kirkor veled-i Artin Sinn 95 **Amel-mânde**	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kalancı Karabet veled-i Tomas Sinn 26
Hâne 18: **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı KileciKirakos veled-i Artin Sinn 40	**Hâne 18:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Berber İrmiya Sinn 20	**Hâne 18:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Sinn 5	**Hâne 18:** **4).M:** Diğer oğlu Istepan Sinn 2	**Hâne 19:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Hancı Avanis veled-i Kirkor Sinn 45	**Hâne 19:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu Çerçi Mardik Sinn 35

Hâne 20: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı HakimİkobveledMardikSinn 38	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Mardik Sinn 1				

Vr. 70:

Diyarbekir kazâ ve nevâhilerinden gelub derûn-ı şehirde sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Kavvâs-ı Sagîr mahallesinde bulunanların zikr-i beyân olunur.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Vanlı Ardamerd karyesinden Hamal Murad veledMahasSinn 35	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Mahas Mektebi Sinn 7	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Haco Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Buhtan karyesinden Irgat Murad veledBedrosSinn 35	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Palulu Tütüncü İkobveledHaçikSinn 39	

Vr. 71:

Mahalle: Sulukiye:

Hânehâ: 53

Numara:138

Hâne 1: **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Avanis veled-i Markos Sinn 80	**Hâne 1:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Mıkırdiç Sinn 45	**Hâne 1:** **3). A'lâ:** Diğer oğlu orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob Sinn 40	**Hâne 1:** **4).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Bedros Sinn 36 **Bursa'ya gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 1:** **5).** Oğlu Karabet Sinn 4	**Hâne 1:** **6).M:** Diğer oğlu Mardiros Sinn 1
Hâne 1: **7).** Kaynı Artin veled-i Tomas Sinn 10	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Astadorveled-i Manuk Sinn 50	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Melkon veled-i Avanis Sinn 45	**Hâne 3:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Dikici İrmiya Sinn 25	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Ohan Sinn 3	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Serkis veled-i Kazar Sinn 30
Hâne 4: **2).M:** Oğlu Tohman Sinn 1	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı yek çeşm Terzi Abraham veled-i Avanis Sinn 30	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 3	**Hâne 5:** **3).M:** Diğer oğlu Kevork Sinn 1	**Hâne 5:** **4). Tâ:** Yetimi orta boylu ter bıyıklı Taşçı Mardiros veled-i Haco Sinn 23	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Debbâğ Tohman veled-i Tohman Sinn 45

Hâne 6: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Debbâğ çırağı İğya Sinn 15	**Hâne 6:** **3).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Debbâğ Tohmanveled-i Kirakos Sinn 20	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bezzâz İkob veled-i Avanis Sinn 50 **Ticaret Hizmetine Balaban? canibine gitmiştir. Sene 1260.**	**Hâne 8:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazar veled-i Avanis Sinn 22 **Asitane'ye gitmiştir. Sene 1261.**	**Hâne 8:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3
Hâne 9: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Kirkor veled-i Tomas Sinn 22	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Bardakçı çırağı Mıkırdiç Sinn 18	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Külhâncı Tomas veled-i Manuk Sinn 36	**Hâne 10:** **2).** Yeğeni Mardiros veled-i İkob Mektebi Sinn 7	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Debbâğ Manuk veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 11:** **2).** Yeğeni Basmacı çırağı Avadis veled-i Aslan Sinn 9
Hâne 12: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Külhâncı Serkis veled-i Mardik Sinn 30	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Mirza Mektebi Sinn 8	**Hâne 12:** **3).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Külhâncı Tomas Sinn 27	**Hâne 12:** **4).M:** Oğlu İğya Sinn 2	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Külhâncı Serkis veled-i Mardik Sinn 30	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Mirza Mektebi Sinn 8
Hâne 13: **3).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Külhâncı Tomas Sinn 27	**Hâne 13:** **4).M:** Oğlu İğya Sinn 2	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hizmetkâr Tomas veled-i Bedros Sinn 30	**Hâne 14:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1		

Vr. 72:

Hâne 15: **1).** Orta boylu ak sakallı Keşiş Karabet veled-i İkob Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 15:** **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 16:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Karabet veled-i İğya Sinn 35	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kalancı Avanis veled-i Sukyas Sinn 30	**Hâne 17:** **2).**Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 18:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kasap Avanis veled-i İkob Sinn 30
Hâne 18: **2).Nâ:** Kaynı orta boylu şâbb-ı emred Kasap çırağı İkob veled-i Sehak Sinn 12	**Hâne 19:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Tomas veled-i Kirakos Sinn 37	**Hâne 19:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 9	**Hâne 19:** **3).** Diğer oğlu Kirakos Sinn 7	**Hâne 20:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Bogos veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 20:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 2
Hâne 21: **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Terzi çırağı Kevork veled-i Tanil Sinn 18	**Hâne 22:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Tohmanveled-i Bedros Sinn 30	**Hâne 23:** **1).** Uzun boylu kır bıyıklı çolak Tomas veled-i Artin Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 23:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Dikici çırağı Karabet Sinn 16	**Hâne 23:** **3).** Diğer oğlu Kalancı çırağı İkob Sinn 10	**Hâne 24:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Palancı Bedros veled-i Kolo Sinn 35
Hâne 24: **2).** Oğlu Kiryos Sinn 3	**Hâne 24:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Palancı Mardiros Sinn 30	**Hâne 24:** **4).** Oğlu Palancı çırağı Ohan Sinn 8	**Hâne 24:** **5).** Diğer oğlu Serkis Sinn 3	**Hâne 25:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Mimar Melkon veled-i Melkon Sinn 45	**Hâne 25:** **2).** Oğlu Mimar çırağı İkob Sinn 11

Hâne 25: **3).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 8	**Hâne 25:** **4).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 26:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal Karabet veled-i Bedros Sinn 39	**Hâne 26:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Hamal Avanis veled-i Bedros Sinn 29	**Hâne 27:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Mıkırdiç veled-i Simo Sinn 36	**Hâne 28:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Toros veled-i Şahin Sinn 25
Hâne 29: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Sehak veled-i Aslan Sinn 35	**Hâne 29:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Çulha çırağı Aslan Sinn 13	**Hâne 29:** **3).** Diğer oğlu Bogos Mektebi Sinn 8	**Hâne 29:** **4).** Diğer oğlu Mıkırdiç Mektebi Sinn 1	**Hâne 30:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Karabet veled-i Bogos Sinn 46	**Hâne 30:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Demirci çırağı Karabet Sinn 15
Hâne 30: **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Toros Mektebi Sinn 13	**Hâne 30:** **4).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 4	**Hâne 31:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Tohman veled-i Artin Sinn 33	**Hâne 31:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Debbâğ Kirkor Sinn 31	**Hâne 31:** **3).** Karındaşı oğlu Kiyork veled-i Ohannes Sinn 10	**Hâne 31:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Tohman veled-i Aruş Mektebi Sinn 5
Hâne 32: **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Karabet veled-i Mardik Sinn 26	**Hâne 32:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1				

Vr. 73:

Hâne 33: **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Terzi İkob veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 33:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Terzi çırağı Mardik Sinn 18	**Hâne 34:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Mestuni Mardiros veled-i İkob Sinn 55	**Hâne 34:** **2).** Oğlu Kiyork Sinn 4	**Hâne 35:** **1). Tâ:** Orta boylu boz bıyıklı Çulha İkob veled-i Melkon Sinn 38	**Hâne 35:** **2).** Oğlu Melkon Mektebi Sinn 6
Hâne 35: **3).M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 35:** **4). Tâ:** Karındaşı uzun boylu boz bıyıklı Çulha Avanis Sinn 33	**Hâne 35:** **5). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu boz bıyıklı Arsos Sinn 30	**Hâne 36:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı ‘Attar Mardik veled-i Karabet Sinn 28	**Hâne 36:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 36:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Bedros Sinn 25
Hâne 36: **4). ‘Â:** ‘Emmisi orta boylu ak sakallı Tüccar Istepan veled-i İkob Sinn 62	**Hâne 36:** **5). Tâ:** Oğlu uzun boylu sarı bıyıklı Bezzâz Tomas Sinn 28	**Hâne 36:** **6). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu sarı bıyıklı Kuyumcu Kevork Sinn 23	**Hâne 36:** **7). Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı ‘Attar Kirkor Sinn 19	**Hâne 36:** **8).M:** Torunu Osib veled-i Tomas Sinn 1	**Hâne 37:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Taşçı Mardiros veled-i Astador Sinn 60
Hâne 37: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu boz bıyıklı Taşçı çırağı Karabet Sinn 23	**Hâne 37:** **3).** Diğer oğlu Aslan Mektebi Sinn 7	**Hâne 38:** **1).Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Bezzâz Avanis veled-i İkob Sinn 70	**Hâne 38:** **2).Nâ:** Oğlu Serkis Kazancı çırağı Sinn 12	**Hâne 38:** **3).** Diğer oğlu Kevork Mektebi Sinn 8	**Hâne 38:** **4).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 6

Hâne 39: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Taşçı Tomas veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 40:** **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Çulha Serkis veled-i Tomas Sinn 25	**Hâne 40:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Palancı çırağı Karabet Sinn 17	**Hâne 41:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kazzâz Karabet veled-i Aslan Sinn 19	**Hâne 41:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu Kazzâz çırağı Kiyork Sinn 14	**Hâne 41:** **3).** Diğer karındaşı Kazzâz çırağı Bedros Sinn 11
Hâne 42: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çörekçi Mardik veled-i Bedros Sinn 60	**Hâne 42:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çörekçi çırağı İkob Sinn 18	**Hâne 42:** **3).** Diğer oğlu Bedros Mektebi Sinn 8	**Hâne 42:** **4).M:** Diğer oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 43:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Hamal Menas veled-i Serkis Sinn 63	**Hâne 44:** **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Boyacı İkob veled-i Kazar Sinn 50
Hâne 44: **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 7	**Hâne 45:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi İkob veled-i Bogos Sinn 41	**Hâne 45:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı yek çeşm Çulha Avanis Sinn 39	**Hâne 45:** **3).M:** Oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 46:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Hancı Artin veled-i İtirmekil(?) Sinn 70	**Hâne 46:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Serkis Sinn 15
Hâne 46: **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 12	**Hâne 47:** **1).** Kısa boylu kır sakallı Keşiş Avanis veled-i Dönebit Sinn 60 **Amel-mânde**	**Hâne 48:** **1). Tâ:** Orta boylu ak sakallı Dülger Karabet veled-i Abraham Sinn 70	**Hâne 48:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Dülger kalfası Tanil Sinn 20	**Hâne 48:** **3).** Yeğeni oğlu Tohman veled-i ‘Adem Mektebi Sinn 9	**Hâne 49:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Nakkaş İkob veled-i Osib Sinn 26
Hâne 50: **1).** Orta boylu kara sakallı Keşiş Arakil veled-i Tomas Sinn 35	**Hâne 50:** **2).M:** Oğlu Mardiros Sinn 1				

Vr. 74:

Hâne 51: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Taşçı İkob veled-i Bedros Sinn 70	**Hâne 51:** **2).** Oğlu Mıkırdiç Mektebi Sinn 7	**Hâne 51:** **3).M:** Diğer oğlu Aruş Sinn 2	**Hâne 51:** **4). Nâ:** Ökke karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Kepekçi Bedros veled-i Hokas Sinn 45	**Hâne 52:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Sabuncu Tohman veled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 52:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Karabet Mektebi Sinn 12
Hâne 53: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Değirmenci Dorsiz(?)veled-i Abraham Sinn 55	**Hâne 53:** **2).** Oğlu Mıkırdiç Sinn 5				

Mahalle: Şerif Çavuş

Hânehâ: 16

Numara: 38

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Çulha Karabet veled-i Anderyas Sinn 75	**Hâne 1:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Mıkırdiç Sinn 30	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Yeğeni orta boylu kumral bıyıklı Hamal Aruş veled-i Bozo Sinn 37	**Hâne 1:** **4).** Yeğeni oğlu İkob Mektebi Sinn 5	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Debbâğ Kaspar veled-i Melkon Sinn 34	**Hâne 2:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Tomas Sinn 29

Hâne 3: **1). Tâ:** Orta boylu boz bıyıklı Taşçı İkob veled-i Istepan Sinn 25	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu Taşçı çırağı Mıkırdiç Sinn 20	**Hâne 3:** **3).** Diğer karındaşı Bakkal çırağı Bibo Sinn 9	**Hâne 3:** **4).** Diğer karındaşı Aro Sinn 3	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüfenkçi Mıkırdiç veled-i Avanis Sinn 20	**Hâne 4:** **2).** Karındaşı Kirkor Sinn 3
Hâne 5: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Mardik veled-i İlyo Sinn 29	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Hokas veled-i Mardik Sinn 40	**Hâne 6:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha İrmoş Sinn 35	**Hâne 6:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çulha çırağı Kirkor Sinn 18	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Bakkal Mıkırdiç veled-i Istepan Sinn 30	**Hâne 7:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kasap çırağı Sinn 17
Hâne 8: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ çırağı Tanil veled-i Avanis Sinn 26	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Külhâncı Kevork veled-i Karabet Sinn 48	**Hâne 9:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1			

Vr. 75:

Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Kaspar veled-i Serkis Sinn 35	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Avanis veled-i Mardiros Sinn 45	**Hâne 11:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Taşçı çırağı Melkon Sinn 16	**Hâne 11:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tüccar çırağı İkob Sinn 15	**Hâne 11:** **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Palancı çırağı Sinn 13	**Hâne 11:** **5).**Diğer oğlu Avanes Mektebi Sinn 7
Hâne 11: **6).** Diğer oğlu Istepan Mektebi Sinn 5	**Hâne 11:** **7).** Diğer oğlu Serkis Mektebi Sinn 3	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 12:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 13:** **1).** Orta boylu ak sakallı iki gözden ‘alil Karabet veled-i Bogos Sinn 75	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Debbâğ Bogos Sinn 20
Hâne 14: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Hamal Reşo veled-i Reşo Sinn 35	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kalaycı çırağı Kevork veled-i Osib Sinn 17	**Hâne 16:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Kalo veled-i Haco Sinn 40	**Hâne 16:** **2).M:** Oğlu Bedros Sinn 1		

Vr. 76:

Diyarberkir eyâletinin kazâ ve nevâhilerinden ve kazâ-yı ahirden olub derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin etmiş olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Şerif Çavuş mahallesinde bulunanların defter esâmileridir.

Hâneha: 11

Numara: 38

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı BuhtanlıIrgat Kirko veled-i Osib Sinn 62	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ak sakallı Irgat Azad veled-i Osib Sinn 55	**Hâne 1:** **3).** Oğlu Haco veled-i Azad Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Silvan kazasından Merge karyesinden Irgat Kiryo veled-i Mirzo Sinn 28	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral sakallı Silvan kazasından Irgat Ari veled-i Sehak Sinn 40	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Irgat Sehak Sinn 20
Hâne 3: **3).** Diğer oğlu Irgat Daro Sinn 10	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kara sakallı Silvan kazasından Irgat Kirakos veled-i Mirzo Sinn 30	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Irgat Avanis veled-i Mirzo Sinn 25	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hazrolu Irgat Sehak veled-i Mahas Sinn 45	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu boz bıyıklı Tomas veled-i Mahas Sinn 25	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Uzun boylu Silvan kazasından Irgat Istepan veled-i Dolto Sinn 18
Hâne 7: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Garzanlı Astor veled-i Odis Eskici Sinn 30	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Kasam karyeli Çulha Salko veled-i Aro Sinn 35	**Hâne 8:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Kopo veled-i Aro Sinn 20	**Hâne 8:** **3).** Diğer oğlu karındaşı Çulha çırağı Azad veled-i Aro Sinn 10	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Garzanlı Irgat Kirakos veled-i Murad Sinn 25	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hazrolu Çulha Dolto veled-i Kirakos Sinn 35

Hâne 10: **2).M:** Oğlu Kirakos Sinn 2	**Hâne 10:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Makoveled-i Kirakos Sinn 25	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hazrolu Çulha İrmo veled-i Bogos Sinn 50	**Hâne 11:** **2).** Oğlu Kiyork Sinn 5		

Vr. 77:

Mahalle: Hüsameddin

Hânehâ:20

Numara: 55

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Boyacı Avanis veled-i İkob Sinn 29	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Mardiros Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı İğya veled-i İğya Sinn 30	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Kirakos Sinn 3	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Kasap Avanis veled-i Artin Sinn 52	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Artin Sinn 14
Hâne 3: **3).** Diğer oğlu Tomas Mektebi Sinn 5	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Bogos veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 4	**Hâne 5:** **1).** Kısa boylu ak sakallı iki gözden ‘alil Avanis veled-i Astor Sinn 80 **Amel-mânde**	**Hâne 5:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çerçi Kirakos Sinn 25	**Hâne 6:** **1).** Orta boylu kır bıyıklı iki gözden ‘alil Avanis veled-i Astor Sinn 50 **Amel-mânde**
Hâne 7: **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha ‘Aba veled-i Bedros Sinn 65	**Hâne 7:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Tüccar çırağı İkob Sinn 14	**Hâne 7:** **3).** Diğer oğlu Avanes Mektebi Sinn 8	**Hâne 7:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Hamal Kirkor Sinn 60	**Hâne 7:** **5).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bogos Sinn 52	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bardakçı Karabet veled-i Manuk Sinn 25
Hâne 8: **2).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Berber Melkon Sinn 15	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Manuk veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Menas Sinn 28	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tanil veled-i Tohman Hamal Sinn 48	**Hâne 10:** **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 11:** **1).** Orta boylu iki gözden ‘alil Serkis veled-i Aruş Sinn 80 **Amel-mânde**

Hâne 11: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha çırağı İkob Sinn 18	**Hâne 11:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Aruş Sinn 14	**Hâne 11:** **4).** Diğer oğlu Berber çırağı Avanis Sinn 10	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Avanis veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 12:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Osib Sinn 28
Hâne 12: **4). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı BaloncuTomas Sinn 22	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Kirakos Sinn 58	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 7	**Hâne 13:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Aro Sinn 30	**Hâne 13:** **4).M:** Oğlu Kirakos Sinn 2	**Hâne 13:** **5).M:** Diğer oğlu Asım Sinn 1
Hâne 14: **1). Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Berber Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Berber çırağı İğya Sinn 18	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan veled-i Osib Sinn 35 **Ticarete Mekke'ye gitmiştir . Sene 1256.**	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu Çulha Çırağı Tomas Sinn 15	**Hâne 15:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha İkob Sinn 38	**Hâne 16:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Kirakos veled-i Dönebit Sinn 30
Hâne 17: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 32	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Balıkçı Karabet veled-i Tomas Sinn 30 **Siverek'e gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 18:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Etmekçi çırağı Bedros Sinn 28 **Der'aliye tarafına gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 18:** **3).** Karındaşı oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 18:** **4).M:** Diğer karındaşı oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 18:** **5).Nâ:** Diğer karındaşı kısa boylu şâbb-ı emred Etmekçi çırağı Bogos Sinn 15

Vr. 78:

Hâne 19: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İkob veled-i Aslan Sinn 40	**Hâne 19:** **2). Tâ:** Karındaşı oğlu uzun boylu kara bıyıklı Huddam Karabet veled-i Avanis Sinn 26 **Musul tarafına gitmiş. Sene 1260.**	**Hâne 19:** **3).** Diğer karındaşı oğlu Aslan Mektebi Sinn 11	**Hâne 19:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Istepan Mektebi Sinn 8	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bakkal Karabet veled-i Avanis Sinn 25	**Hâne 20:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Bakkal çırağı Kevork Sinn 14	**Hâne 20:** **3).** Yeğeni kısa boylu şâbb-ı emred Tomas veled-i Bogos Sinn 12

Mahalle: Hüseyin Efendi

Hânehâ : 16

Numara: 41

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kasap Mıkırdiç veled-i Istepan Sinn 25 **Kars tarafına gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 1:** **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çulha kalfası yek çeşm Ohan Sinn 23	**Hâne 1:** **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu Kasap Karabet Sinn 22	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Kirkor veled-i Aruş Sinn 30	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici İkob veled-i Karabet Sinn (Yok)	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1
Hâne 3: **3).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Terzi Mıkırdiç Sinn 25	**Hâne 3:** **4).** ‘Emmisi orta boylu kır sakallı mecruh Serkis veled-i Artin Sinn 73 **Amel-mânde**	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Avanis veled-i Kalos Sinn 45	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Serkis Dikici çırağı Sinn 8	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bobo veled-i İkob Sinn 24	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Karınadaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Bedros Sinn 21

Hâne 6: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Demirci Mıkırdiç veled-i Istepan Sinn 50	**Hâne 6:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 4	**Hâne 6:** **3).M:** Diğer oğlu Manuk Sinn 1	**Hâne 6:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Demirci Osib Sinn 58	**Hâne 6:** **5).** Oğlu Osib Demirci çırağı Sinn 10	**Hâne 6:** **6).** Diğer oğlu Karabet Sinn 5
Hâne 6: **7).M:** Diğer oğlu Istepan Sinn 2	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha İkob veled-i Avanis Sinn 30	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Meyhaneci Istepan veled-i Haçador Sinn 52	**Hâne 8:** **2). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu Kasap Haçador veled-i İkob Sinn 18	**Hâne 8:** **3).** Yeğeni Meyaneci çırağı Tomas veled-i Karabet Sinn 11	**Hâne 9:** **1).** Orta boylu kara bıyıklı iki gözden ‘alil Avanes veled-i Artin Sinn 25 **Amel-mânde**
Hâne 9: **2).Nâ:** Yeğeni kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Avanis veled-i Serkis Sinn 23 **Çermik’e gitmiş. Sene 1261.**					

Vr. 78 M:

Hâne 10: **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Aşçı Mıkırdiç veled-i Avanis Sinn 55	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu boz bıyıklı Nakkaş Avanis veled-i İkob Sinn 39	**Hâne 11:** **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 11:** **3).M:** Diğer oğlu Manuk Sinn 1	**Hâne 11:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Nakkaş Kirkor veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Dikici Karabet veled-i Anetya Sinn 25
Hâne 12: **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Dikici şakirdi Avanis Sinn 14	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Melkon veled-i Avanis Sinn 60	**Hâne 13:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Çulha Tomas Sinn 25	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Kirakos Sinn 3	**Hâne 13:** **4).M:** Torunu Mardiros veled-i Tomas Sinn 1	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Bakkal Serkis veled-i Avanis Sinn 2
Hâne 15: **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Bedros veled-i Tomas Sinn 25	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Basmacı çırağı Istepan Sinn 15	**Hâne 15:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Dikici çırağı Bogos Sinn 13	**Hâne 16:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Bogos veled-i İğya Sinn 38	**Hâne 16:** **2).** Oğlu İğya Mektebi Sinn 5	**Hâne 16:** **3).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet Sinn 35

Vr. 79:

Diyarbekir Eyâletinin kazâ ve nevâhilerinden derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin Ermeni milletinin Hüseyin Efendi mahallesinde bulunan gurebâ tâifesinin defteridir.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Beşirili Irgat İkob veled-i Aro Sinn 33	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Bogos Sinn 3	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Beşiri kazasından Irgat Tercil karyesinden Mirza veled-i Salba(?) Sinn 35	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Liceli Çulha Artin veled-i Serkis Sinn 40	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Silvanlı Irgat Haco veled-i Malo Sinn 36	**Hâne 4:** **2).M:** Oğlu Kirakos Sinn 1

Mahalle: İskender Paşa

Hânehâ: 19

Numara: 41

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Irgat Mardik veled-i Hokas Sinn 45	**Hâne 1:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Hokas Sinn 32	**Hâne 1:** **3). Tâ:** Diğer oğlu kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Kirkor Sinn 25	**Hâne 1:** **4).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Dikici kalfası İkob Sinn 22	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Avanis Sinn 46	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu boylu ak sakallı Berber Mardiros veled-i Arakil Sinn 65
Hâne 3: **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Berber kalfası Tohman Sinn 22	**Hâne 3:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Berber kalfası Serkis Sinn 18	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Meto(?) Abraham veled-i Serkis Sinn 33	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Kaspar Sinn 35	**Hâne 5:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Karabet veled-i İkob Sinn 25	**Hâne 5:** **3).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Avanis Sinn 18

Hâne 5: **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Şahin Sinn 12	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Karabet veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 6:** **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 6:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu yek çeşm Bedros Sinn 15	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Demirci Aruş veled-i Melkon Sinn 28	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Melkon Sinn 3
Hâne 8: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Lüleci Bedros veled-i Manuk Sinn 41	**Hâne 8:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Lüleci kalfası Manuk Sinn 18	**Hâne 8:** **3).** Diğer oğlu Mardo Mektebi Sinn 5			

Vr. 80:

Hâne 9: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Kevork veled-i Haçador Sinn 20	**Hâne 10:** **1).** Kısa boylu ak sakallı mecruh İkob veled-i Istepan Sinn 70 **‘Amel-mânde**	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Eskici Artin veled-i Kirkor Sinn 58	**Hâne 12:** **1)Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz Serkis veled-i Tanil Sinn 42	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Kevork veled-i Artin 45	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Dikici çırağı İkob Sinn 15
Hâne 14: **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Debbâğ Kirakos veled-i Tohman Sinn 35	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Istepan veled-i Kevork Sinn 33	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Yeğeni uzun boylu ter bıyıklı Dikici Istepan veled-i Mardiros Sinn 25	**Hâne 15:** **3).Nâ:** Diğer yeğeni uzun boylu ter bıyıklı Etmekçi çırağı Karabet Sinn 17	**Hâne 15:** **4).Nâ:** Diğer yeğeni orta boylu şâbb-ı emred Kasap çırağı Avanis Sinn 16	**Hâne 15:** **5).** Diğer yeğeni Kasap çırağı Aruş Sinn 8
Hâne 16: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kasap hamalı Tanilveled-i Istepan Sinn 38	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı NalbantKarabet veled-i Avanis Sinn 47	**Hâne 17:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Nalbant kalfası Osib Sinn 25	**Hâne 18:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bedros veled-i Mardik Sinn 35	**Hâne 19:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Kalaycı Haco veled-i Bogos Sinn 55	**Hâne 19:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Bogos Sinn 27
Hâne 19: **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Kalaycı kalfası Menas Sinn 25	**Hâne 19:** **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çilingir çırağı İkob Sinn 22				

Vr. 81:

Mahalle: Hacı İzeddin

Hânehâ: 15

Numara: 41

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Nakkaş Istepan veled-i Kirkor Sinn 30	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Bobo Sinn 5	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kapancı Ohanveled-i Kirkor Sinn 35	**Hâne 1:** **4). Tâ:** Kayın babası kısa boylu ak sakallı Borucu Serkis veled-i Kaspar Sinn 70	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazancı Kiyork veled-i Davit Sinn 25	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Uzun boylu boz bıyıklı Taşçı Arakil veled-i Osib Sinn 50
Hâne 4: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi Tomas veled-i Manuk Sinn 40	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Manuk Sinn 2	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dellâl Tomas veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 5:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kalancı çırağı Bedros Sinn 19	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Istepan veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 6:** **2).** Oğlu Melkon Sinn 1
Hâne 6: **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Etmekçi Henbersos(?) Sinn 25	**Hâne 6:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Sehak veled-i Etmekçi Sinn 17	**Hâne 6:** **5).** Diğer karındaşı Etmekçi Markar Sinn 10	**Hâne 7:** **1).** Orta boylu kır bıyıklı mecruh Kopo veled-i Bedros Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 7:** **2).** Oğlu orta boylu a'mâ Mıkırdiç Sinn 30 **Bu dahi**	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Kirkor veled-i İkob Sinn 45
Hâne 8: **2).M:** Oğlu Mıkırdiç Sinn 2	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Basmacı Artin veled-i İkob Sinn 44	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Basmacı İkob Sinn 18	**Hâne 9:** **3).** Diğer oğlu Tohman Mektebi Sinn 8	**Hâne 9:** **4).** Diğer oğlu Basmacı çırağı yek çeşm Tomas Sinn 10	**Hâne 10:** **1). Tâ:** Orta boylu kır sakallı Kasap Ohannes veled-i Istepan Sinn 54

Hâne 10: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Kasap Tomas veled-i Ohannes Sinn 24	**Hâne 10:** **3). Tâ:** Güveğisi orta boylu kumral bıyıklı Kasap Kaspar veled-i Ohannes Sinn 36	**Hâne 10:** **4).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kasap İkob Sinn 20	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Şirikçi Nikogos veled-i Kirkor Sinn 28	**Hâne 11:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Mardik Sinn 25	**Hâne 11:** **3). Tâ:** Eniştesi orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Bogos Sinn 45
Hâne 11: **4).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 10	**Hâne 11:** **5).M:** Diğer oğlu Bedros Sinn 1	**Hâne 12:** **1). Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha İkob veled-i Karabet Sinn 38	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 11	**Hâne 12:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Sinn 7	**Hâne 13:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Karabet veled-i Melkon Sinn 30
Hâne 13: **2).M:** Oğlu Melkon Sinn 1	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Nakkaş Ohannes veled-i Bedros Sinn 45	**Hâne 14:** **2). Nâ:** Oğlu Tomas Nakkaş çırağı Sinn 19	**Hâne 14:** **3).Nâ:** Yeğeni Serkis veled-i Yonan Nakkaş çırağı 15	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Haffâf İkob veled-i Ohannis Sinn 40	**Hâne 15:** **2). Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Haffâf Bogos veled-i Bogos Sinn 20

Vr. 82:

Mahalle: Hüsrev Paşa Cami‘i

Hânehâ: 21

Numara: 43

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Kassârcı İrmo veled-i Mıkırdiç Sinn 55	**Hâne 1:** **2). Tâ:** Kaynı uzun boylu sarı bıyıklı Kassârcı İkob Sinn 21	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Güveğisi orta boylu sarı bıyıklı Çulha Kirkor Sinn 25	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bezzâz İkob veled-i Osib Sinn 32	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Osib Sinn 3	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Berber Kirakos veled-i Ohannes Sinn 26
Hâne 3: **2). Tâ:** Karındaşı Berber kalfası İkob Sinn 18	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tütüncü Karabet veled-i İkob Sinn 32	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Karabet veled-i Haco Sinn 26	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Bezzâz Tohmanveled-i Kirakos Sinn 15	**Hâne 6:** **2). Nâ:** ‘Emmisi oğlu Kiyork veled-i Mıkırdiç Mektebi Sinn 15	**Hâne 6:** **3).** Diğer ‘emmisi oğlu Ohannes veled-i (Yok) Mektebi Sinn 9
Hâne 7: **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Kazar veled-i Odis Sinn 46	**Hâne 7:** **2).M:** Oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Eskici İkob veled-i Manuk Sinn 34	**Hâne 8:** **2). Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çilingir Karabet Sinn 19	**Hâne 8:** **3).** Diğer oğlu Tüccar çırağı Bogos Sinn 9	**Hâne 8:** **4).** Diğer oğlu Manuk Mektebi Sinn 7
Hâne 9: **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Nalbant çırağı Ohannis veled-i Bedros Sinn 26					

Vr. 83:

Hâne 10: **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Dikici Karabet veled-i Ohannis Sinn 18	**Hâne 10:** **2).Nâ:** Karındaşı Dikici Odis Sinn 14	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu boylu kara bıyıklı Bardakçı Karabet veled-i Melkon Sinn 25	**Hâne 11:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Ohannis Bakkal Sinn 22	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Debbâğ Aslan veled-i Tomas Sinn 43	**Hâne 12:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Karabet Sinn 1
Hâne 12: **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu tüysüz Debbâğ çırağı İkob 14	**Hâne 13:** **1).** Orta boylu kara bıyıklı Artin veled-i Mıkırdiç Sinn 40 **Divane müteferrik olmağla firar etmiş. Sene 1261.**	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Oğlu Berber çırağı Kiyork Sinn 14	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Mektebi Sinn 6	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Berber Nikogos veled-i Avanis Sinn 32	**Hâne 14:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Berber Karabet Sinn 26
Hâne 15: **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Dikici Mardik veled-i Karabet Sinn 45	**Hâne 15:** **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 11	**Hâne 16:** **1).** Kısa boylu ak sakallı a'mâ Arko veled-i Mirza Sinn 60 **Amel-mânde**	**Hâne 17:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Karabet Sinn 35	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Terzi çırağı Mardik veled-i Mardik Sinn 15	**Hâne 18:** **2).** Ökkekarındaşı İkob veled-i Serkis Sinn 10
Hâne 19: **1).Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Çulha Serkis veled-i Asto Sinn 55	**Hâne 19:** **2).Nâ:** Karındaşı oğlu Dikenci çırağı Karabet veled-i Artin Sinn 18	**Hâne 19:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı oğlu Dikici çırağı Haco Sinn 12	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Çulha Mıkırdiç veled-i Osib Sinn 25	**Hâne 20:** **2).Nâ:** Karındaşı Çulha çırağı Mardik Sinn 13	**Hâne 21:** **1).** Kısa boylu kır bıyıklı mecruh Tomecan veled-i Avanis Sinn 75 **Amel-mânde**

Vr. 84:

Mahalle: Kastal Nam-ı diğer Paşa Cami‘i

Hânehâ: 10

Numara: 18

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi Menas veled-i Ohannes Sinn 33	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Eskici Tomas veled-i Ohto Sinn 40	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Eskici çırağı Serkis Sinn 10	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Haco veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 3:** **2).** Oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Karabet veled-i Kirakos Sinn 21
Hâne 4: **2).Nâ:** Karındaşı Çulcı çırağı Bogos Sinn 13	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi İdal veled-i Aruş Sinn 50	**Hâne 5:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi Karabet Sinn 20	**Hâne 5:** **3).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Etmekçi Mardiros veled-i İkob Sinn 16	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulcı Istepan veled-i Odis Sinn 44	**Hâne 6:** **2).M:** Oğlu Odis Sinn 1
Hâne 7: **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Berber Bedros veled-i Bedros Sinn 50	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Tomas veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Orta boylu kır sakallı Çerçi Odis veled-i Davud Sinn 70	**Hâne 10:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulcı Serkis veled-i Manuk Sinn 41	**Hâne 10:** **2).M:** Oğlu Mardik Sinn 2	**Hâne 10:** **3).Nâ:** Kaynı orta boylu kumral bıyıklı Basmacı Karabet veled-i Dönebit Sinn 45

Vr. 85:

Mahalle: Kaşıkbudak Mescidi

Hânehâ: 9

Numara: 18

Hâne 1: **1). Tâ:** Orta boylu kır sakallı Berber Ohannes veled-i Osib Sinn 60	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Irgat Karabet veled-i Bogos Sinn 39	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sucu Serkis veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Külhâncı İkob veled-i Istepan Sinn 30	**Hâne 4:** **2).M:** Oğlu Korko Sinn 1	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Sucu Kiryos veled-i İkob Sinn 35
Hâne 5: **2).Nâ:** Oğlu Tüccar kalfası Manuk Sinn 15	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Taşçı Kaspar veled-i Simo Sinn 31	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikenci Bedros veled-i Saruhan Sinn 31	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Kirakos Sinn 3	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Berber Ohannis veled-i Karabet Sinn 40	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Karabet Sinn 1
Hâne 9: **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Irgat Atoveled-i Kilyo Sinn 52	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Aşçı Çırağı Bobo Sinn 22	**Hâne 9:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Bogos Sinn 18 **Rençberlik ile Şam tarafına gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 9:** **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Irgat Korko Sinn 20	**Hâne 9:** **5).** Diğer oğlu Mardo Mecruh Sinn 5 **Amel-mânde**	**Hâne 9:** **6).** Diğer oğlu Menas Mektebi Sinn 3

Diyarbekir eyâletinin kazâ ve nevâhilerinden kazâ-yı ahirden olub derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin etmiş olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Kaşıkbudak mahallesinde bulunanlar.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Liceli Irgat Serkis veled-i Asım Sinn 40	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Irgat Kirkor veled-i Asım Sinn 35	**Hâne 1:** **3).** Oğlu yek çeşm Apo veled-i Kirkor Sinn 5	**Hâne 1:** **4).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Irgat Mardo veled-i Dolto Sinn 18	**Hâne 1:** **5).** Diğer yeğeni Sâil Serko veled-i Dolto Sinn 10	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu az bıyıklı Lice kazasından Gîrkaryesinden Irgat Serkis veled-i Arko Sinn 28
Hâne 2: **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bicarkazasından Irgat Miloveled-i Avanes Sinn 25	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Gaslonlu Kazar veled-i Kirdo(?) Sinn 30	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Liceli Çulha Haco veled-i Ohannes Sinn 31	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Yeğeni orta boylu şâbb-ı emred Çulha Melkon veled-i Ohannes Sinn 18	

Vr. 86:

Mahalle: Cami‘ü’n-Nebi

Hânehâ: 9

Numara: 18

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Berber Bedros veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 2	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Berber Artin veled-i Patoş Sinn 35	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 5	**Hâne 2:** **3).Nâ:** Kaynı orta boylu kara bıyıklı bıyıklı Çulha Istepan veled-i Osib Sinn 28	**Hâne 2:** **4).Nâ:** Diğer kaynı Çulha kalfası İkob veled-i Osib Sinn 16
Hâne 3: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Mardiros veled-i İkob Sinn 26	**Hâne 3:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bedros Sinn 24	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha Kazar veled-i Arakil Sinn 31	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Kirkor Sinn 15	**Hâne 4:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha çırağı Arakil veled-i Dönebit Sinn 30	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Külhâncı İkob veled-i Bedros Sinn 30
Hâne 6: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hamal İğya veled-i İkob Sinn 46	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Irgat Mano veled-i Asım Sinn 50	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Eskici çırağı Istepan Sinn 10	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Haco veled-i İğya Sinn 32	**Hâne 8:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü çırağı Kiryo Sinn 20	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Karabet veled-i Nikogos Sinn 30

Vr. 87:

Mahalle: Salos Mescidi

Hânehâ: 5

Numara: 13

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Eskici Haco veled-i Istepan Sinn 30	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 2	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Eskici Karabet veled-i Mıkırdiç Sinn 30	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Mıkırdiç Sinn 6	**Hâne 2:** **3).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 2:** **4). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Dellâl Kirkor veled-i Mıkırdiç Sinn 20
Hâne 2: **5).** Diğer karındaşı Berber çırağı Mıkırdiç veled-i Mıkırdiç Sinn 9	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Eskici Tomas veled-i Abram Sinn 73	**Hâne 3:** **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Külhâncı Osib veled-i Serkis Sinn 27	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Karındaşı Kılcı çırağı Ohannes veled-i Serkis Sinn 14	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Külhâncı Kirakos veled-i Nikogos Sinn 35
Hâne 5: **2).M:** Oğlu Osib Sinn 1					

Mahalle: Kavvâs-ı Kebir

Hânehâ: 6

Numara: 13

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dinkçi Sehak veled-i Armoş Sinn 20	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Armoş Sinn 4	**Hâne 1:** **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Palancı Bedros Sinn 27	**Hâne 1:** **4). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu Palancı çırağı Avanis Sinn 22	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Ekserci Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Ekserci çırağı Karabet Sinn 18
Hâne 3: **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Mardik veled-i Pedros Sinn 55	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Kirkor veled-i Haçator Sinn 39	**Hâne 4:** **2). Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Berber Pedros Sinn 25	**Hâne 4:** **3).M:** Oğlu Avanis Sinn 2	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar İkob veled-i Istepan Sinn 28	**Hâne 5:** **2).** Karındaşı Bogos Mektebi Sinn 9
Hâne 6: **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı yek çeşm Etmekçi Davit veled-i Artin Sinn 45					

Vr. 88:

Mahalle: Ali bin Reşid

Hânehâ:7

Numara: 20

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kalaycı İkob veled-i Kirakos Sinn 39	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Sıvacı Tomas Sinn 27	**Hâne 1:** **3).** Diğer karındaşı Dikici çırağı Karabet Sinn 9	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Sıvacı İğya veled-i Tomas Sinn 35	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İkob veled-i Manuk Sinn 30	**Hâne 4:** **1).** Orta boylu ak sakallı Arakil veled-i Haco Sinn 95 **Amel-mânde**
Hâne 4: **2).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Dikici Haçador Sinn 36	**Hâne 4:** **3).M:** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 1	**Hâne 4:** **4). Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Dikici İkob veled-i Arakil Sinn 3	**Hâne 4:** **5).M:** Oğlu Mardik Sinn 1	**Hâne 4:** **6).Nâ:** Eniştesi orta boylu kumral bıyıklı Bogos veled-i Serkis Sinn 31	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Bardakçı Bogos veled-i Abraham Sinn 40
Hâne 5: **2).** Oğlu Abraham Sinn 3	**Hâne 5:** **3).Nâ:** Yeğeni kısa boylu şâbb-ı emred Bardakçı çırağı Şebko Sinn 12	**Hâne 5:** **4).** Diğer yeğeni Basmacı çırağı Kirkor Sinn 9	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Avanis veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Tomas veled-i İğya Sinn 50	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Berber çırağı Kirakos Sinn 6
Hâne 7: **3). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Berber Bedros Sinn 41	**Hâne 7:** **4).** Oğlu Eskici çırağı Avanis Sinn 10	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Debbâğ İkob veled-i Avanis Sinn 50	**Hâne 8:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Palancı Karabet Sinn 35	**Hâne 8:** **3).** Oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 8:** **4).** Yetimi Bobo Tomas Mektebi Sinn 6
		Bu derûn-ı nefer meğer tahrîr olduğundan ma'lûmu olmak içûn şerh verilub Alican mahallesinde on birinci hânede muhârrer olduğu.			

Vr. 89:

Mahalle: Dabânoğlu

Hânehâ: 20

Numara: 50

Hâne 1: **1).** Orta boylu kır sakallı Dikici Kiyork veled-i Taltos Sinn 60 **Amel-mânde**	**Hâne 1:** **2).Bu Dahi:** Yeğeni kısa boylu kara bıyıklı sakat mecruh Karabet veled-i Arakil Sinn 35	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Menas veled-i Haçador Sinn 50	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kasap İkob veled-i Haçador Sinn 35	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Osib veled-i Manuk Sinn 25	**Hâne 3:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Semerci Rufayil Sinn 22
Hâne 3: **3). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Terzi çırağı Kilyos Sinn 17	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Çulha Davit veled-i Menas Sinn 48	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha kalfası Menas Sinn 15	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Avanis veled-i Odis Sinn 31	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Odis Sinn 3	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Bogos veled-i Kirakos Sinn 70
Hâne 6: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Avanes Sinn 30	**Hâne 6:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Etmekçi kalfası Kaspar Sinn 25	**Hâne 6:** **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Terzi Mardik Sinn 23	**Hâne 6:** **5).Nâ:** Yeğeni orta boylu kır bıyıklı Irgat Mardo veled-i Mardo Sinn 40	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Tomas veled-i Avanis Sinn 33	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Haco veled-i Istepan Sinn 45

Hâne 8: **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dikici Mardiros Sinn 30	**Hâne 8:** **3).** Oğlu Melkon Sinn 3	**Hâne 8:** **4).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 9:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Kirakos veled-i Avadis Sinn 51	**Hâne 9:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Dikici çırağı Avadis Sinn 12	**Hâne 9:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Dikici Tomas Sinn 45
Hâne 9: **4).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 8	**Hâne 9:** **5).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı KalaycıArtin Sinn 35	**Hâne 9:** **6).** Oğlu Karabet Sinn 3			

Vr. 90:

Hâne 10: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Artin veled-i Toros Sinn 45	**Hâne 10:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Tütüncü kalfası Toros Sinn 20	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 8	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Avanis veled-i Tohman Sinn 18	**Hâne 11:** **2).** Karındaşı Mıkırdiç Mektebi Sinn 8	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Bogos veled-i Avanis Sinn 25
Hâne 13: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Dikici çırağı Kirkor veled-i Tomas Sinn 18	**Hâne 13:** **2).** Karınadaşı İkob Mektebi Sinn 8	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kazzâz İkob veled-i Osib Sinn 40	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Nalbantçırağı Avanis Sinn 13	**Hâne 15:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Kaspar veled-i Melkon Sinn 45	**Hâne 16:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çerçi Karabet veled-i Avanis Sinn 45
Hâne 16: **2).** Oğlu Avanis Sinn 3	**Hâne 16:** **3).M:** Diğer oğlu Kevork Sinn 1	**Hâne 16:** **4). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Bezzâz İkob veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 16:** **5).Nâ:** Yetimi orta boylu şâbb-ı emred Palancı çırağı Aro veled-i Azar Sinn 14	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Demirci Odis veled-i Kirkor Sinn 45	**Hâne 17:** **2).Nâ:** Ökke oğlu orta boylu Kuyumcu çırağı Karabet veled-i Kevork Sinn 16
Hâne 18: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Dikici Kirkor veled-i Bogos Sinn 60	**Hâne 18:** **2). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Karabet Sinn 26	**Hâne 19:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Serkis veled-i Odis Sinn 44	**Hâne 19:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 20:** **1). Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı İkob veled-i Haçador Sinn 49 **Dellâl**	

Vr. 91:

Mahalle: Alican

Hânehâ: 11

Numara: 25

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Çulha Kirakos veled-i Avanis Sinn 70	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı eyvâz Simo veled-i İlyo Sinn 35	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı eyvâz Menoş Sinn 25	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Mardoveled-i Arakil Sinn 55	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Artin Sinn 4	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Osib veled-i Bedros Sinn 40
Hâne 4: **2).** Oğlu Bedros Sinn 3	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Duvarcı Tomas veled-i Zakar Sinn 50	**Hâne 5:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Dikici Zakar Sinn 25	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici İkob veled-i Baba Sinn 31	**Hâne 6:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 6:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu Eskici çırağı Mıkırdiç Sinn 18
Hâne 7: **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Çulha Anderyas veled-i Kirakos Sinn 45	**Hâne 7:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu Çulha çırağı İkob Sinn 15	**Hâne 8:** **1). Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Boyacı Menas veled-i Avanis Sinn 55	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Ohan Sinn 4	**Hâne 8:** **3). Tâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu ter bıyıklı Boyacı Karabet veled-i İkob Sinn 25 **Çermik’e gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Irgat Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 30
Hâne 9: **2).** Yeğeni gözden ‘alil Istepan veled-i Karabet Sinn 11	**Hâne 10:** **1). Tâ:** Uzun boylu boylu kara bıyıklı Nalbant Karabet veled-i Serkis Sinn 35	**Hâne 11:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Debbâğ İkob veled-i Avanis Sinn 50	**Hâne 11:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Palancı Karabet Sinn 35	**Hâne 11:** **3).M:** Oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 11:** **4).** Yetimi Bibo veled-i Tomas Mektebi Sinn 6

Vr. 92:

Mahalle: Cami‘ü’s-Sefâ

Hânehâ:7

Numara: 15

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dellâl İğya veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Abraham Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Hamal Kazar veled-i Bogos Sinn 53	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Bogos Sinn 3	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Avanis veled-i Karabet Sinn 31	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Kassârcı Hokas veled-i Astador Sinn 40
Hâne 4: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kassârcı Çırağı Aruş Sinn 18	**Hâne 4:** **3).** Diğer oğlu Kassârcı çırağı Serkis Sinn 9	**Hâne 4:** **4).** Diğer oğlu Melkon Mektebi Sinn 7	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Kirkor veled-i Astador Sinn 44	**Hâne 5:** **2). Nâ:** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Astador Sinn 13	**Hâne 5:** **3).** Diğer oğlu Mardo Sinn 4
Hâne 5: **4).** Diğer oğlu Kiyo Sinn 3	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Irgat İğya veled-i Tomas Sinn 29	**Hâne 7:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha İğya veled-i Markar Sinn 44			

Diyarbekir eyâletinin kazâ ve nevâhilerinden olub derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Cami'ü's-Sefa mahallesinde bulunanların defter esâmileridir.

Hânehâ: 8

Numara: 13

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Silvanlı Irgat Dolo veled-i Mardo Sinn 21	**Hâne 1:** **2).** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Silvan'da Remvankan karyesinden Irgat Bero veled-i Dolto Sinn 32	**Hâne 2:** **2).M:** Oğlu Kirakos Sinn 2	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Silvanlı Irgat Malo veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Silvan'da 'Artaş karyesinden Irgat Odis veled-i Bedros Sinn 25
Hâne 5: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kulp ahalisinnden Irgat Kotoveled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Irgat Kollo veled-i Bogos Sinn 25	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Silvanlı Asım veled-i Dolto Irgat Sinn 25	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Silvanlı Irgat Toros veled-i Kopo Sinn 25	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çerçi Zakar veled-i Tomas Zebân ahalisinden Sinn 40	**Hâne 8:** **2).Nâ:** Oğlu Kazar Çulha çırağı Sinn 14
Hâne 8: **3).M:** Diğer oğlu Karabet Sinn 1					

Vr. 94:

Diyarbekir kazâ ve nevâhilerinden ve kazâ-yı ahirden gelub derûn-ı şehirde sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Dabânoğlu mahallesinde bulunanların defter esâmileridir.

Hânehâ: 6

Numara:20

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Liceli Dinkçi Ato veled-i Amih Sinn 25	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı emred Çulha Karabet Sinn 13	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Palulu Çulha Vartanveled-i Tomas Sinn 35	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Çulha çırağı Astor Sinn 6	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Liceli Çulha kalfası Bogos veled-i Aro Sinn 45	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu uzunca boylu kumral bıyıklı Çulha Aruş Sinn 22
Hâne 3: **3).Nâ:** Karındaşı oğlu uzunca boylu ter bıyıklı Çulha Mako veled-i Bero Sinn 17	**Hâne 3:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Tomas veled-i Bero Sinn 11	**Hâne 3:** **5).** Diğer karındaşı oğlu Hono veled-i Bero Sinn 8	**Hâne 3:** **6).** Diğer karındaşı oğlu Makaro veled-i Bero Sinn 6	**Hâne 3:** **7).** Diğer karındaşı oğlu Haco veled-i Bero Sinn 4	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Liceli Irgat Murad veled-i Serkis Sinn 30
Hâne 5: **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hanili Çulha Kirkor veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Odis Sinn 14	**Hâne 5:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Artin Sinn 13	**Hâne 5:** **4).** Diğer oğlu Çulha çırağı Tomas Sinn 4	**Hâne 5:** **5).** Diğer oğlu Ohan Sinn 4	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu yek çeşm Palulu Aşçı Karabet veled-i Makar Sinn 15
Hâne 6: **2).Nâ:** Karındaşı Kahveci çırağı Avanis veled-i Makar Sinn 12	**Hâne 6:** **3).** Diğer karındaşı Dikici çırağı Kiyork veled-i Makaro Sinn 6				

Vr. 95:

Ermeni milletinin Hasırlı mahallesinde.

Hânehâ: 55

Numara: 147

Hâne 1: **1). ‘Â:** Uzun boylu kır bıyıklı Bezzâz Osib veled-i Aslan Sinn 45	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 7	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Kirkor Sinn 5	**Hâne 1:** **4).** Diğer oğlu İkob Sinn 2	**Hâne 2:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Mıkırdiç veled-i Bedros Sinn 55	**Hâne 2:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu Bedros Sinn 20
Hâne 2: **3).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu kalfası Kirakos Sinn 17	**Hâne 2:** **4).** Diğer oğlu Kuyumcu şakirdi Bogos Sinn 7	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Ekserci Bedros veled-i Kaspar Sinn 29	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Kaspar Mektebi Sinn 5	**Hâne 3:** **3).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 3:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Ekserci İrmoş Sinn 20
Hâne 4: **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Şirikçi Tanil veled-i Karabet Sinn 42	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Kazar Mektebi Sinn 5	**Hâne 4:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 4:** **4).M:** Diğer oğlu Bedros Sinn 1	**Hâne 5:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dikici Astador veled-i İrmiya Sinn 33	**Hâne 5:** **2).** Oğlu İkob Sinn 5
Hâne 5: **3).M:** Diğer oğlu İrmiya Sinn 2	**Hâne 5:** **4). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dikici Tomas Sinn 24	**Hâne 6:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tütüncü İkob veled-i Mıkırdiç Sinn 60	**Hâne 6:** **2). Tâ:** Oğlu uzun boylu sarı bıyıklı Kuyumcu Mıkırdiç Sinn 37	**Hâne 6:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Terzi Avanis veled-i (yok) Sinn 20	**Hâne 6:** **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kuyumcu şakirdi İkob Sinn 16

Hâne 6: **5). Tâ:** Ökke oğlu orta boylu kara bıyıklı Saatçı İkob veled-i Istepan Sinn 32	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Eskici Avanis veled-i Kirakos Sinn 20	**Hâne 8:** **1).'Â:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Mardiros veled-i Avanis Sinn 55	**Hâne 8:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu boz bıyıklı Çulha Bedros Sinn 21	**Hâne 8:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Tomas Sinn 18	**Hâne 8:** **4).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 9
Hâne 8: **4).Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu sarı bıyıklı Çulha Avanis veled-i Astador Sinn 28	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Nakkaş Mıkırdiç veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Karabet Sinn 20 **Gayipte**	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Istepan veled-i Kirkor Sinn 20	**Hâne 10:** **2).** Karındaşı Kalancı şakirdi Avanis Sinn 9	**Hâne 10:** **3).** Diğer karındaşı Kalancı şakirdi Kirkor Sinn 8
Hâne 11: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Aşçı Avanis veled-i Kirkor Sinn 37	**Hâne 11:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred AşçıÇırağı Kirakos Sinn 11	**Hâne 11:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 4	**Hâne 11:** **4).Nâ:** Yeğeni şâbb-ı emred Aşçı Kevork veled-i Vartan Sinn 15	**Hâne 12:** **1). Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha İğya veled-i Karabet Sinn 48	**Hâne 12:** **2). 'Â:** Karındaşı orta boylu Tüccar Mardiros veled-i Karabet Sinn 38
Hâne 12: **3).** Karındaşı oğlu Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 12:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Serkis Sinn 3	**Hâne 13:** **1).** Orta boylu kır bıyıklı iki gözden 'alil İğya veled-i İkob Sinn 75 **Amel-mânde**	**Hâne 13:** **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Osib Sinn 25	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Kazancı şakirdi Tomas Sinn 10	**Hâne 13:** **4).** Diğer oğlu Kevork Sinn 3
Hâne 13: **5). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Kazancı İğya Sinn 25	**Hâne 13:** **6). Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Tüccar Karabet Sinn 23	**Hâne 14:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Kirakos veled-i Artin Sinn 39	**Hâne 14:** **2).M:** Oğlu Artin Sinn 1	**Hâne 14:** **3).Nâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Dikici şakirdi Bedros Sinn 18	**Hâne 14:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Nalbant çırağı Bogos Sinn 12

Hâne 14: **5).** Diğer karındaşı Ohan Mektebi Sinn 10	**Hâne 15:** **1). 'Â:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Tanilveled-i Haçador Sinn 45	**Hâne 15:** **2).** Oğlu Serkis Sinn 7	**Hâne 15:** **3).** Diğer oğlu Bedros Sinn 6	**Hâne 15:** **4).** Diğer oğlu Anton Sinn 3	**Hâne 15:** **5). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Mıkırdiç Sinn 43
Hâne 16: **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Sazbend Avanis veled-i Marsis Sinn 38	**Hâne 16:** **2).** Oğlu Serkis Mektebi Sinn 6	**Hâne 17:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Derğirmenci İkob veled-i Avak Sinn 58	**Hâne 17:** **2).Nâ:** Yeğeni kısa boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kaspar veled-i Bedros Sinn 15	**Hâne 18:** **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Bakkal İkob veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 18:** **2).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 7

Vr. 96:

Hâne 19: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Sıvacı Tomas veled-i Serkis Sinn 35	**Hâne 19:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Sıvacı Melkon Sinn 27	**Hâne 19:** **3).** Karındaşı oğlu Kirkor Sinn 7	**Hâne 20:** **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kasap Kirkor veled-i Çerçis Sinn 28	**Hâne 21:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Aşçı Manuk veled-i Menas Sinn 30	**Hâne 22:** **1). Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çilingir Avadis veled-i Avanis Sinn 70
Hâne 22: **2). Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Çilingir Ohan Sinn 30	**Hâne 22:** **3). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Çilingir İkob Sinn 28	**Hâne 22:** **4). Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çilingir şakirdi Artin Sinn 25	**Hâne 23:** **1). Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Borucu Avanis veled-i Bedros Sinn 29	**Hâne 23:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz İkob veled-i Bedros Sinn 26	**Hâne 24:** **1). ‘Â:** Uzun boylu kumral bıyıklı Bezzâz Artin veled-i Bedros Sinn 45
Hâne 24: **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 7	**Hâne 24:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Mektebi Sinn 4	**Hâne 25:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Nâtır İkob veled-i Artin Sinn 40	**Hâne 25:** **2).** Oğlu Demircişakirdi Artin Sinn 10	**Hâne 26:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Terzi Mıkırdiç veled-i Osib Sinn 30	**Hâne 27:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Şirikçi Tomas veled-i Bedros Sinn 38
Hâne 27: **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Bedros Mektebi Sinn 7	**Hâne 28:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Değirmenci Bogos veled-i Bogos Sinn 33	**Hâne 28:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 6	**Hâne 28:** **3).M:** Diğer oğlu Henbersum Sinn 1	**Hâne 29:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı yek çeşm Tütüncü İğya veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 30:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı gözleri sakat Hamal Magak(?) veled-i Kirkor Sinn 30

Hâne 31: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Murad veled-i Bedros Sinn 28	**Hâne 31:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu şâbb-ı emred Irgat Bedros Sinn 13	**Hâne 32:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Manuk veled-i Sehak Sinn 23	**Hâne 32:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Sehak Mektebi Sinn 10	**Hâne 32:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Eskici Kirakos Sinn 25	**Hâne 33:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Borucu Osib veled-i Avanis Sinn 45
Hâne 33: **2).** Oğlu Borucu şakirdi yek çeşm Kirakos Sinn 6	**Hâne 34:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çerçi Artin veled-i Tanil Sinn 60	**Hâne 34:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Irgat Kazar Sinn 41	**Hâne 35:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Tohman Mazucu İkob veled-i İkob Sinn 23	**Hâne 35:** **2).Tâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazancı Karabet veled-i Murad Sinn 32	

Vr. 97:

Hâne 36: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Sefer veled-i Artin Sinn 27	**Hâne 36:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Irgat İkob Sinn 10	**Hâne 37:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Aleksan veled-i Anderyas Sinn 55	**Hâne 37:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Kirakos Sinn 25	**Hâne 37:** **3).Nâ:** Diğer oğlu ter bıyıklı Çerçi Anderyas Sinn 15	**Hâne 37:** **4).M:** Karındaşı oğlu İkob veled-i Haco Sinn 1
Hâne 38: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Taşçı Melkon veled-i İkob Sinn 38	**Hâne 38:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 38:** **3).M:** Diğer oğlu Marsis Sinn 1	**Hâne 39:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Dikici şakirdi Menas veled-i Kaspar Sinn 14	**Hâne 39:** **2).** Karındaşı Dikici şakirdi İkob Sinn 9	**Hâne 39:** **3).** Diğer karındaşı Dikici şakirdi Kirakos Sinn 6
Hâne 40: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Basmacı Kirkor veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 40:** **2).** Oğlu Abraham Sinn 4	**Hâne 41:** **1). Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Ekserci İkob veled-i Karabet Sinn 32	**Hâne 41:** **2).Nâ:** Karındaşı oğlu şâbb-ı emred Ekserci çırağı Karabet veled-i Manuk Sinn 15	**Hâne 42:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Tüccar Tomas veled-i Melkon Sinn 32	**Hâne 42:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Tüccar Karabet Sinn 25
Hâne 43: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Değirmenci Osib veled-i Murad Sinn 32	**Hâne 43:** **2).** Oğlu Manuk Mektebi Sinn 5	**Hâne 44:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Aşçı Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 27	**Hâne 44:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 44:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Dökmeci Avanis Sinn 25	**Hâne 44:** **4).** Karındaşı oğlu Dökmeci şakirdi Kirakos Sinn 9

Hâne 45: **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Tütüncü Bedros veled-i Mişara Sinn 58	**Hâne 45:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu yek çeşm Keçeci Mişara Sinn 25	**Hâne 46:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Etmekçi Astador veled-i Arakil Sinn 40	**Hâne 46:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 47:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Eskici Avanis veled-i Melkon Sinn 40	**Hâne 48:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Eskici Bogos veled-i Murad Sinn 40
Hâne 48: **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Eskici çırağı Avanis Sinn 17	**Hâne 48:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Eskici çırağı Kirakos Sinn 15	**Hâne 49:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Hamal Zakar veled-i Artin Sinn 30	**Hâne 49:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Taşçı Abraham Sinn 25	**Hâne 49:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Taşçı Murad Sinn 19	**Hâne 50:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Karabet veled-i İkob Sinn 40
Hâne 50: **2).** Oğlu Eskici şakirdi Tomas Sinn 9	**Hâne 50:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Eskici Avanis Sinn 30	**Hâne 51:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Mardik veled-i Bedros Sinn 30	**Hâne 51:** **2).Nâ:** Kayın babası uzun boylu kara bıyıklı Çengûşveled-i Bedros Sinn 50	**Hâne 52:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Dikici Davit veled-i Avanis Sinn 33	**Hâne 53:** **1).Tâ:** Orta boylu boz bıyıklı Kazzâz Karabet veled-i Astador Sinn 32
Hâne 53: **2).** Oğlu İkob Sinn 4					

Vr. 98:

Hâne 54: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı İkob veled-i Avanis Oturakçı Sinn 35	**Hâne 54:** **2).M:** Oğlu Bedros Sinn 1	**Hâne 55:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Basmacı Karabet veled-i Anderyas Sinn 30			

Diyarbekir kazâ ve nevâhilerinden olub derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Hasırlı mahallesinde bulunanların defter esâmileridir.

Hâne 1: **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Silvanlı Irgat Abram veled-i Bedros Sinn 25	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bışka karyesinden Irgat Melkon veled-i Sali Sinn 30	**Hâne 2:** **2).M:** Ökke oğlu İkob veled-i Serko Sinn 2	**Hâne 2:** **3).** Kaynı Manuk veled-i Serkis Mektebi Sinn 9	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Silvanlı Irgat Bobo veled-i Mardo Sinn 30	

Vr. 99:

Mahalle: Ali Paşa

Hânehâ: 79

Numara: 223

Hâne 1: **1).Tâ:** Kısa boylu Çulha Karabet veled-i Artin Sinn 49	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Berber çırağı Mıkırdiç Sinn 13	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Berber şakirdi Bobo Sinn 7	**Hâne 1:** **4).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Artin veled-i Manuk Sinn 20	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu Çulha kalfası Kirkor Sinn 12
Hâne 2: **3).** Diğer karındaşı Çulha şakirdi İğya Sinn 9	**Hâne 2:** **4).Nâ:** Dayısı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Karabet veled-i Haçador Sinn 30	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Karabet veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 3:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Taşçı çırağı İkob Sinn 17	**Hâne 3:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Taşçı çırağı Serkis Sinn 12	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Değirmenci Kazar veled-i Bogos Sinn 40
Hâne 4: **2).** Oğlu Kuyumcu şakirdi İskender Sinn 7	**Hâne 4:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Debbâğ Karabet veled-i Melkon Sinn 44	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Serkis Mektebi Sinn 10	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Değirmenci Bedros veled-i İkob Sinn 64	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kalaycı şakirdi Kirkor Sinn 12
Hâne 6: **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 9	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Sazbend Istepan veled-i Karabet Sinn 46	**Hâne 7:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Çuvaldızcı şakirdi Kirkor Sinn 13	**Hâne 7:** **3).** Diğer oğlu Kalancı şakirdi İkob 8	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Avanis veled-i Andoş Sinn 32	**Hâne 8:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 2

Hâne 9: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Berber Tomas veled-i Arakil Sinn 38	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Mardik Mektebi Sinn 7	**Hâne 9:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Berber Serkis Sinn 34	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Sabuncu Serkis veled-i Bedros Sinn 50	**Hâne 10:** **2).** Oğlu Demirci çırağı Aslan Sinn 11	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Taşçı Istepan veled-i Bedros Sinn 34
Hâne 11: **2).** Oğlu Çulha şakirdi Serkis Sinn 7	**Hâne 11:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 11:** **4).M:** Diğer oğlu Odis Sinn 1	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bedros veled-i Osib Sinn 31	**Hâne 12:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Çulha Istepan Sinn 27	**Hâne 12:** **3).Nâ:** Babaları orta boylu boylu ak sakallı Hamal Osib veled-i Murad Sinn 70
Hâne 13: **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Dinkçi Karabet veled-i Simo Sinn 35	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Dülger çırağı Simo Sinn 10	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 13:** **4).Nâ:** Yeğeni şâbb-ı emred Kalancı şakirdi Mıkırdiç veled-i Okan Sinn 13	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dinkçi Avadis veled-i Sehak Sinn 48	**Hâne 14:** **2).** Oğlu Manuk Mektebi Sinn 7
Hâne 14: **3).** Diğer oğlu Istepan Sinn 3	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Eskici Karabet veled-i İkob Sinn 15	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tüccar Bogos veled-i Sehak Sinn 40	**Hâne 16:** **2).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 7	**Hâne 16:** **3).Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Tüccar Sehak veled-i Avanis Sinn 20	**Hâne 16:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı oğlu şâbb-ı emred Çulha şakirdi İkob Sinn 15
Hâne 17: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kassârcı Anton veled-i Avanis Sinn 40	**Hâne 17:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred İkob Mektebi Sinn 15	**Hâne 17:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 17:** **4).** Karındaşı oğlu Berber şakirdi Tomas veled-i Arakil Sinn 9	**Hâne 18:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 18:** **2).Nâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tüccar Avanes veled-i Kirkor Sinn 15

Hâne 18: **3).** Diğer ‘emmisi oğlu Kasap şakirdi Bedros Sinn 18	**Hâne 19:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Bogos veled-i Artin Sinn 45	**Hâne 19:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Borucu Artin Sinn 20	**Hâne 19:** **3).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Borucu Mıkırdiç Sinn 18		

Vr. 100:

Hâne 20: **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Hamal Istepan veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Serkis Mektebi Sinn 8	**Hâne 20:** **3).** Diğer oğlu Bogos Mektebi Sinn 5	**Hâne 21:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Irgat Avanis veled-i İkob Sinn 32	**Hâne 21:** **2).M:** Oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Manuk veled-i İkob Sinn 55
Hâne 22: **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 22:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Bedros Sinn 40	**Hâne 22:** **4).** Oğlu Karabet Mektebi Sinn 6	**Hâne 23:** **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Etmekçi Osib veled-i Yosef Sinn 35	**Hâne 24:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hamal Haco veled-i Mirza Sinn 30	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Bedros veled-i Serkis Sinn 50
Hâne 25: **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Arakil Sinn 15	**Hâne 25:** **3).** Diğer karındaşı Çulha şakirdi Haçador Sinn 10	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Bedros veled-i Serkis Sinn 50	**Hâne 25:** **2).Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Arakil Sinn 15	**Hâne 25:** **3).** Diğer karındaşı oğlu Çulha şakirdi Haçador Sinn 10	**Hâne 26:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Mardiros veled-i Arakil Sinn 40
Hâne 26: **2).** Oğlu Istepan Sinn 3	**Hâne 26:** **3).Nâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Çulha kalfası Serkis Sinn 16	**Hâne 27:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır sakallı Çengûş Serkis veled-i İkob Sinn 58	**Hâne 28:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan veled-i Bedros Sinn 31	**Hâne 28:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Tomas Sinn 15	**Hâne 28:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Çulha çırağı Avanis Sinn 13

Hâne 28: **4).Tâ:** ‘Emmisi orta boylu kır sakallı Çulha Aleksan veled-i Bogos Sinn 45	**Hâne 29:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Sıvacı Kazar veled-i Osib Sinn 31	**Hâne 30:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Borucu Kirkor veled-i Menas Sinn 50	**Hâne 31:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Dikici Mardiros veled-i Bedros Sinn 30	**Hâne 32:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Nalbant Avanis veled-i Kirkor Sinn 41	**Hâne 32:** **2).** Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 5
Hâne 32: **3).** Diğer oğlu Bedros Sinn 3	**Hâne 32:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı NalbantMenas Sinn 35	**Hâne 32:** **5).M:** Oğlu Avadis Sinn 2	**Hâne 32:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı NalbantKarabet Sinn 27	**Hâne 33:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kalaycı Mıkırdiç veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 33:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kalaycı şakirdi Ohanik Sinn 13
Hâne 33: **3).** Diğer oğlu Kalaycı şakirdi Bobo Sinn 10	**Hâne 33:** **4).** Diğer oğlu Kirkor Sinn 4	**Hâne 33:** **5).M:** Diğer oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 33:** **6).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kalaycı Aro Sinn 33	**Hâne 33:** **7).Nâ:** Oğlu Kalaycı şakirdi şâbb-ı emred Bedros Sinn 14	**Hâne 33:** **8).** Diğer oğlu Kalaycı şakirdi İkob Sinn 10
Hâne 34: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Kevork veled-i Haçador Sinn 40	**Hâne 34:** **2).Tâ:** Ökkeoğlu uzun boylu kara bıyıklı Berber Karabet veled-i Avanis Sinn 33	**Hâne 34:** **3).Tâ:** Diğer ökke oğlu orta boylu kara bıyıklı Berber İkob Sinn 33	**Hâne 35:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Terzi İkob veled-i İkob Sinn 29	**Hâne 35:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Çulha Torho Sinn 25	**Hâne 35:** **3).Nâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kevork veled-i Bogos Sinn 13
Hâne 35: **4).** Karındaşı Karabet Sinn 1	**Hâne 36:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Nâtır Tomas veled-i Serkis Sinn 55	**Hâne 36:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Nalbant Karabet Sinn 20	**Hâne 37:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Duvarcı Bedros veled-i Mardik Sinn 32	**Hâne 37:** **2).** Oğlu Aruş Mektebi Sinn 9	**Hâne 37:** **3).** Diğer oğlu Kevork Mektebi Sinn 7
Hâne 37: **4).M:**					

Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 1					

Vr. 101:

Hâne 38: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çörekçi çırağı Kevork veled-i Kirkor Sinn 45	**Hâne 38:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Nalbant Istepan Sinn 42	**Hâne 38:** **3).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Nalbant kalfası Kirkor Sinn 25	**Hâne 38:** **4).** Diğer oğlu şâbb-ı emred İkob Mektebi Sinn 14	**Hâne 38:** **5).** Diğer oğlu Avanis Sinn 3	**Hâne 39:** **1).Tâ:** Orta boylu boylu kara bıyıklı Boyacı Abraham veled-i Bedros Sinn 27
Hâne 39: **2).M:** Oğlu Bedros Sinn 2	**Hâne 40:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Berber çırağı Bogos veled-i Karabet Sinn 15	**Hâne 40:** **2).** Karındaşı Avadis Sinn 6	**Hâne 41:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Nikogos veled-i Mardik Sinn 25	**Hâne 42:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Etmekçi şakirdi Melkon veled-i Karabet Sinn 20	**Hâne 43:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan veled-i Dönebit Sinn 50
Hâne 43: **1).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Kazar Sinn 33	**Hâne 44:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kebapçı Kirkor veled-i Sehak Sinn 32	**Hâne 44:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Kebapçı Avadis Sinn 23	**Hâne 44:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu ter bıyıklı Kebapçı Apo Sinn 20	**Hâne 44:** **4).M:** Karındaşı oğlu Bogos Sinn 2	**Hâne 45:** **1).** Kısa boylu ak sakallı Bedros veled-i Davit Sinn 77 **Amel-mânde**
Hâne 45: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Davit Sinn 33	**Hâne 45:** **3).M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 46:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Avanis veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 46:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 5	**Hâne 46:** **3).** Diğer oğlu Mardik Sinn 3	**Hâne 47:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Etmekçi İkob veled-i Avanis Sinn 30
Hâne 47:	**Hâne 48:** **1).Nâ:**	**Hâne 48:** **2).** Oğlu Karabet	**Hâne 48:** **3).Tâ:**	**Hâne 48:** **4).Nâ:**	**Hâne 49:** **1).Tâ:**

2). Yeğeni Avadis veled-i Istepan Sinn 5	Uzun boylu kara bıyıklı Etmekçi Manuk veled-i Karabet Sinn 32	Sinn 4	Oğlu orta boylu ter bıyıklı Boyacı Artin veled-i Tomas Sinn 22	Karındaşı şâbb-ı emred Berber çırağı Kaspar Sinn 13	Orta boylu kumral bıyıklı Dukak Tomas veled-i Osib Sinn 39
Hâne 49: **2).M:** Oğlu Mardik Sinn 1	**Hâne 49:** **3).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Dercit Sinn 31	**Hâne 49:** **4).Nâ:** ‘Emmisi oğlu şâbb-ı emred Çulha şakirdi Karabet veled-i Mardik Sinn 16	**Hâne 50:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Değirmenci Karabet veled-i İkob Sinn 50	**Hâne 50:** **2).Nâ:** Oğlu Orta boylu şâbb-ı emred Kalancı Şakirdi İkob Sinn 15	**Hâne 50:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Dellâl Bogos Sinn 35
Hâne 51: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Debbâğ Mardiros veled-i Mıkırdiç Sinn 30	**Hâne 51:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Serkis Sinn 13	**Hâne 52:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Karabet veled-i Mardik Sinn 33	**Hâne 52:** **2).M:** Oğlu Mardik Sinn 1	**Hâne 52:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Çulha kalfası Istepan Sinn 18	**Hâne 52:** **4).** Diğer karındaşı Kevork Sinn 3
Hâne 53: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral sakallı Keşiş Kevork veled-i Bogos Sinn 39	**Hâne 53:** **2).** Oğlu Mardik Sinn 8	**Hâne 53:** **3).** Diğer oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 54:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı NalbantToros veled-i İğya Sinn 43	**Hâne 55:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Tüccar Abgoş(?) veled-i Bedros Sinn 41	**Hâne 55:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Dikici şakirdi Tomas Sinn 17
Hâne 55: **3).** Diğer oğlu Avanis Sinn 4					

Vr. 102:

Hâne 56: **1).** Fukara taifesinden mecruh Osib veled-i Mardik Sinn 9	**Hâne 57:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Boyacı Kirkor veled-i Toros Sinn 50	**Hâne 58:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Hamal Tomas veled-i Sehak Sinn 45	**Hâne 58:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çilingir şakirdi Sehak Sinn 27	**Hâne 58:** **3).** Diğer oğlu Serkis Sinn 7	**Hâne 59:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Dönebit veled-i Mirza Sinn 36
Hâne 59: **2).** Kaynı Çulha şakirdi Mardiros Sinn 11	**Hâne 59:** **3).** Diğer kaynı Çulha çırağı Kirkor Sinn 8	**Hâne 60:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Taşçı Karabet veled-i Nikogos Sinn 36	**Hâne 60:** **2).** Oğlu Nikogos Mektebi Sinn 5	**Hâne 60:** **3).** Diğer oğlu Kevork Sinn 3	**Hâne 61:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı mecruh Amel-mânde Kilyos veled-i Tohman Sinn 70
Hâne 61: **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Karabet Sinn 43	**Hâne 61:** **3).** Karındaşı oğlu Ohan Mektebi 10	**Hâne 61:** **4).M:** Diğer karındaşı oğlu İğya Mektebi Sinn 1	**Hâne 62:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Bedros veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 62:** **2).M:** Oğlu Osib Sinn 2	**Hâne 63:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Taşçı kalfası Karabet veled-i Kirakos Sinn 36
Hâne 64: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Avanis veled-i Mardiros Sinn 42	**Hâne 64:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Eskici Mardiros Sinn 18	**Hâne 65:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dellâl Kirkor veled-i Istepan Sinn 30	**Hâne 65:** **2).** Oğlu Kirmoş Mektebi Sinn 7	**Hâne 65:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 65:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Eskici Artin Sinn 19

Hâne 65: **5).** Diğer karındaşı Eskici şakirdi Avanis Sinn 7	**Hâne 66:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Asım veled-i Avanis Sinn 34	**Hâne 66:** **2).** Oğlu Çulha şakirdi Avanis Sinn 8	**Hâne 66:** **3).** Diğer oğlu Seko Mektebi Sinn 6	**Hâne 66:** **4).M:** Diğer oğlu İğya Sinn 1	**Hâne 66:** **5).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepan Sinn 32
Hâne 67: **1). Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Hamal Murat veled-i Sehak Sinn 84	**Hâne 67:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Çulha İkob Sinn 25	**Hâne 68:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci İkob veled-i Avanis Sinn 32	**Hâne 68:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Değirmenci Artin Sinn 25	**Hâne 69:** **1).Nâ:** Uzun boylu yek çeşm Çulha Mıkırdiç veled-i Bedros Sinn 30	**Hâne 69:** **2).** Oğlu Bedros Mektebi Sinn 7
Hâne 69: **3).M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 70:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Avanis veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 71:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Nalbant Serkis veled-i İkob Sinn 23	**Hâne 71:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çuvaldızcı Istepan Sinn 19	**Hâne 72:** **1).** Uzun boylu kara sakallı Keşiş Avanis veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 72:** **2).** Oğlu Avanis Sinn 5
Hâne 72: **3).** Diğer oğlu Avanis Sinn 2	**Hâne 72:** **4).M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 72:** **5).Tâ:** ‘Emmisi oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kazar veled-i Arakil 20	**Hâne 73:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Dinkçi Arakil veled-i Kevork Sinn 60	**Hâne 73:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu sarı bıyıklı Tüccar Bedros Sinn 38	

Vr. 103:

Hâne 74: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Kevork veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 75:** **1).** Uzun boylu ak sakallı Kaspar veled-i İkob Sinn 60 **Amel-mânde**	**Hâne 75:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Kevork veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 75:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Terzi Istepan Sinn 20	**Hâne 75:** **4).Nâ:** Diğer oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Vartan Sinn 12	**Hâne 76:** **1).Tâ:** Orta boylu boz bıyıklı Çulha Mardik veled-i Serkis Sinn 21
Hâne 76: **2).Tâ:** Enişte si uzun boylu kır bıyıklı Çerçi Vartan veled-i Sehak Sinn 50	**Hâne 76:** **3).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Ohan Sinn 12	**Hâne 77:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Artin veled-i İkob Sinn 40	**Hâne 77:** **2).** Oğlu İkob Mektebi Sinn 7	**Hâne 78:** **1).** Orta boylu ak sakallı Avak veled-i Marsis Sinn 95 **Amel-mânde**	**Hâne 78:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet Sinn 38
Hâne 78: **3).** Torunu Çulha şakirdi Mıkırdiç veled-i Karabet Sinn 9	**Hâne 78:** **4).** Diğer torunu Avanis Mektebi Sinn 7	**Hâne 78:** **5). M:** Diğer torunu Haco Sinn 2	**Hâne 79:** **1).** İkob veled-i Melkon Çilingir çırağı Sinn 7	**Hâne 79:** **2).M:** Karındaşı Melkon Sinn 1	

Vr. 104:

Diyarbekir eyâletnin kazâ ve nevâhilerinden olub kazâ-yı ahirden derûn-ı Diyarberkir'de sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Ali Paşa mahallesinde bulunanların defter-i esâmileridir.

Hânehâ: 24

Numara: 53

Hâne 1: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Silvanlı Irgat Avanis veled-i Kirakos Sinn 35	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Irgat Kiryo veled-i Kirakos Sinn 32	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Şirvanlı Irgat Vartan veled-i Haco Sinn 30	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Kirakos Sinn 3	**Hâne 2:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Irgat Melkon veled-i Haco Sinn 26	**Hâne 2:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı kısa boylu ter bıyıklı yek çeşm Irgat Kirkor veled-i Haco Sinn 20
Hâne 3: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Garzanlı Avanis veled-i Reşo Sinn 45	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Buhtanlı Kırho(?) veled-i Toros Irgat Sinn 31	**Hâne 4:** **2).M:** Oğlu Toros Sinn 1	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Hazrolu Irgat Ohan veled-i Mardo Sinn 30	**Hâne 6:** **1).** Orta boylu ak sakallı mergi Peyker Kirkor veled-i Bedros Sinn 90 **Amel-mânde**	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Oğlu Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Kaspar Sinn 30
Hâne 6: **3).Nâ:** Torunu orta boylu Dökmeci çırağı Haco veled-i Kaspar Sinn 12	**Hâne 6:** **4).** Diğer torunu Artin veled-i Kaspar Mektebi Sinn 7	**Hâne 6:** **5).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Nalbant çırağı Bedros veled-i Kirkor Sinn 22	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Irgat Muşlu Vartan veled-i Simon Sinn 55	**Hâne 7:** **2).** Oğlu İğya Mektebi Sinn 8	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Irgat BuhtanlıBogos veled-i ‘İydo Sinn 39

Hâne 8: **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara Şirvanlı Kizer karyesinden Irgat Kato(?) veled-i İsmo Sinn 30	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Taşçı çırağı Murad Sinn 10	**Hâne 9:** **3).** Diğer oğlu Kazar Mektebi Sinn 8	**Hâne 9:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Hamal Ato veled-i İsmo Sinn 28	**Hâne 9:** **5).M:** Oğlu Bedros veled-i Ako Sinn (Yok)
Hâne 10: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Irgat Buhtanlı Kolan veled-i Mardo Sinn 30	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı BuhtanlıIrgat Kazar veled-i Bedros Sinn 25	**Hâne 11:** **2).** Oğlu Bedros Mektebi Sinn 6	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Beşirili Irgat Vesaro veled-i Serkis Sinn 25	**Hâne 12:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu Irgat Haco veled-i Serkis Sinn 18	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Irgat Beşiri kazasından Elmedîn karyesinden Kiryo veled-i İlyo Sinn 35
Hâne 13: **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Hano veled-i İlyo Sinn 16	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Garzanlı Zivik karyesinden Irgat Bedros veled-i Serkis Sinn 30	**Hâne 14:** **2).** Oğlu Çulha çırağı Serkis Sinn 9	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Şirvanlı Demirci Ohan veled-i Manuk Sinn 40	**Hâne 15:** **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 15:** **3).Tâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Taşçı çırağı Simo veled-i Manuk Sinn 26
Hâne 16: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hazrolu Handof karyesinden Irgat Bogos veled-i Hibo Sinn 37	**Hâne 16:** **2).** Babası Orta boylu ak sakallı Hibo veled-i Bogos Sinn 65 **Amel-mânde**	**Hâne 17:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hazrolu Irgat Aro veled-i Vartan Sinn 42	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Bezirto(?) Irgat Murad veled-i Kirakos Sinn 45	**Hâne 18:** **2).M:** Oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 19:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Liceli Serkis veled-i Tanil Sinn 30

Hâne 19: **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu Çulha Arakil veled-i Tanil Sinn 27					

Vr. 105:

Hâne 20: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Liceli İkob veled-i Abraham Sinn 35	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Liceli Çulha İkob veled-i Bogos Sinn 22	**Hâne 22:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Cüngüşlü Eskici Avadis veled-i Niko Sinn 40	**Hâne 22:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Mardiros Sinn 25	**Hâne 22:** **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 25	**Hâne 22:** **4).** Ökke Oğlu Bedros veled-i Nikogos Mektebi Sinn 6
Hâne 23: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hirerotlu(?) Irgat İkob veled-i Ohan Sinn 37	**Hâne 24:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Urfalı Saatçı Torsoz veled-i Kiyork Sinn 40	**Hâne 25:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Muşlu Irgat Serkis veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 25:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Irgat Haçador veled-i İkob Sinn 20		

Vr. 106:

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Tüccar Haco veled-i Mardik Sinn 36	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu Orta boylu şâbb-ı emred Tüccar şakirdi Haco Sinn 18	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Tüccar şakirdi Bogos Sinn 10	**Hâne 1:** **4).** Diğer oğlu Ohanek Sinn 5	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Demirci Karabet veled-i Avanis Sinn 35	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Demirci çırağı Asım Sinn 16
Hâne 2: **3).** Diğer oğlu Demirci çırağı Kirakos Sinn 10	**Hâne 2:** **4).Nâ:** Karındaşı Oğlu şâbb-ı emred Demirci çırağı Tomas veled-i Karabet Sinn 16	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı bir gözü sakat Çilingir Avadis veled-i Karabet Sinn 70	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çilingir Karabet Sinn 32	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Tütüncü Istepan veled-i Haco Sinn 35 **Firâr Sene 1260.**	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Berber Karabet Sinn 15

Hâne 4: **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tütüncü çırağı Bedros Sinn 14	**Hâne 4:** **4).** Diğer oğlu Eskici şakirdi Aruş Sinn 8	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı şirikçi Karabet veled-i Davit Sinn 41	**Hâne 5:** **2).M:** Oğlu Davit Sinn 1	**Hâne 5:** **3).M:** Diğer oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kuyumcu Simon veled-i Avanis Sinn 46
Hâne 6: **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Avanis Sinn 13	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dikici Abraham veled-i İkob Sinn 30 **Tokat tarafına gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Debbâğ İkob veled-i Avanis Sinn 45	**Hâne 8:** **2).M:** Oğlu Serkis Sinn 1	**Hâne 8:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Tohman Sinn 30	**Hâne 8:** **4).M:** Karındaşı oğlu Avadis Sinn 2
Hâne 8: **5).Nâ:** Yeğeni Orta boylu Dikici şakirdi Tomas veled-i Artin Sinn 14	**Hâne 8:** **6).** Enişte sı orta boylu iki gözden a'mâ Artin veled-i Bogos Sinn 40 **Amel-mânde**	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Dellâl Tomas veled-i Murad Sinn 33	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Avanis Sinn 3	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kuyumcu Avanis veled-i Mıkırdiç Sinn 23	**Hâne 10:** **2).** Karındaşı Dikici şakirdi Kevork Sinn 10
Hâne 10: **3).Tâ:** Enişte sı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Karabet veled- i İkob Sinn 30	**Hâne 10:** **4).M:** Enişte sı oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Mazucu Karabet veled- i İkob Sinn 20	**Hâne 11:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Bezzâz Kirakos Sinn 18	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Eskici Manuk veled-i Mardiros Sinn 27	**Hâne 12:** **2).Tâ:** 'Emmisi Orta boylu kara bıyklı Tütüncü Avanes veled-i Avanis Sinn 33
Hâne 13: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu İkob veled-i Serkis Sinn 33	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Kaynı oğlu Orta boylu şâbb-ı emred Borucu çırağı Artin veled-i Avanis Sinn 12	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Eskici İğya veled-i Karabet Sinn 37	**Hâne 15:** **1). 'Â:** Orta boylu kumral bıyıklıTüccar İrmoş veled-i Mardiros Sinn 45	**Hâne 15:** **2). Tâ:** Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Çulha Osib Sinn 16	**Hâne 15:** **3).** Diğer oğlu Mardik Mektebi Sinn 5

Hâne 15: **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kevork Çulha Sinn 23	**Hâne 15:** **5).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Dülger Avanis veled-i Haçador Sinn 20	**Hâne 17:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber İkob veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 18:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Tomas veled-i İkob Sinn 34	**Hâne 18:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Dikici Karabet Sinn 28
Hâne 18: **3).M:** Oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 18:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu ter bıyıklı Dikici Bogos Sinn 20				

Vr. 107:

Hâne 19: **1).** Orta boylu ak sakallı Amel-mânde Kirakos veled-i Arakil Sinn 90 **Amel-mânde**	**Hâne 19:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Terzi Serkis Sinn 21	**Hâne 20:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kebapçı Bedros veled-i Avak Sinn 42	**Hâne 20:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 2	**Hâne 20:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dikici Istepan Sinn 40	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dikici Avanis veled-i Karabet Sinn 30
Hâne 21: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Karabet Mektebi Sinn 14	**Hâne 21:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 21:** **4).M:** Diğer oğlu Mardiros Sinn 1	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Irgat Osib veled-i Melkon Sinn 23	**Hâne 23:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Bedros veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 24:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Haffâf Karabet veled-i Tohman Sinn 32
Hâne 24: **2).M:** Oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kasap Bogos veled-i Melkon Sinn 42	**Hâne 25:** **2).** Oğlu Kazar Sinn 4	**Hâne 25:** **3).M:** Diğer oğlu Mardiros Sinn 2	**Hâne 26:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Mazucu Osib veled-i Mehak Sinn 48	**Hâne 26:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Terzi şakirdi Kirakos Sinn 18
Hâne 27: **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha kalfası Bedros veled-i Tomas Sinn 33	**Hâne 28:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Palancı Tohman veled-i Kaspar Sinn 35	**Hâne 28:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Nalbant şakirdi Kaspar Sinn 14	**Hâne 28:** **3).** Diğer oğlu Kalancı Şakirdi Tomas Sinn 10	**Hâne 29:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tütüncü Arus veled-i Melkon Sinn 45	**Hâne 29:** **2).** Oğlu Tütüncü çırağı Melkon Sinn 11

Hâne 30: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Berber Tomas veled-i Karabet Sinn 32	**Hâne 31:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Basmacı Karabet veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 31:** **2).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 9	**Hâne 31:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Basmacı Avanis Sinn 35	**Hâne 31:** **4).** Oğlu Bedros veled-i Avanis Mektebi Sinn 7	**Hâne 31:** **5).** Diğer oğlu İkob Sinn 4
Hâne 32: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Bedros veled-i Davit Sinn 35	**Hâne 32:** **2).M:** Oğlu Davit Sinn 1	**Hâne 32:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha İkob Sinn 30	**Hâne 33:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kassârcı Kirakos veled-i Osib Sinn 76	**Hâne 34:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz İkob veled-i Menas Sinn 30	**Hâne 34:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kazzâz Mıkırdiç Sinn 25
Hâne 35: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kazzâz Kirakos veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 35:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 5	**Hâne 36:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi Anton veled-i Avadis Sinn 28	**Hâne 36:** **2).** Oğlu Tohman Sinn 3		

Vr. 108:

Hâne 37: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz İkob veled-i Avanis Sinn 22	**Hâne 37:** **2).** Karındaşı Berber çırağı Osib Sinn 11	**Hâne 38:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kuyumcu Mardik veled-i Avanis Sinn 25	**Hâne 39:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Osib veled-i Avanis Sinn 45	**Hâne 39:** **2).Nâ:** Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Dikici kalfası Tomas Sinn 20	**Hâne 39:** **3).** Diğer oğlu Dikici çırağı Mıkırdiç Sinn 10
Hâne 40: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Taşçı Avanis veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 40:** **2).Nâ:** Damadı uzun boylu kumral bıyıklı Irgat Avanis veled-i Kirkor Sinn 28	**Hâne 40:** **3).** Oğlu Çilingir çırağı Kirakos veled-i Avanis Sinn 10	**Hâne 40:** **4).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 2	**Hâne 40:** **5).Nâ:** Enişteси kısa boylu kumral bıyıklı Taşçı Avanis veled-i Kirakos Sinn 50	**Hâne 41:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Taşçı Avanis veled-i Artin Sinn 50
Hâne 42: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Hamal Halo veled-i Davit Sinn 70	**Hâne 42:** **2).Nâ:** Oğlu Orta boylu Nakkaş Bogos Sinn 22	**Hâne 42:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Orta boylu şâbb-ı emred Nakkaş çırağı Davit Sinn 13	**Hâne 43:** **1).** Orta boylu kır bıyıklı mecruh Ohannes veled-i Avadis Sinn 45 **Amel-mânde**	**Hâne 43:** **2).** Karındaşı orta boylu KöçekKara sakallı Keşiş Istepan veled-i Avadis Sinn 32 **Keşiş**	**Hâne 44:** **1).Nâ:** Kısa boylu şâbb-ı emred Kazancı çırağı Karabet veled-i Şerir(?) Sinn 17

Vr. 109:

Ahir kazâlardan olub derûn-ı Diyarberkir'de sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin gurebâ tâifesinden Yiğid Ahmed mahallesinde bulunanların defter-i esâmileridir

Hânehâ: 6

Numara: 10

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Silvanlı Irgat Azar veled-i Kirakos Sinn 20	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Silvanlı Irgat Bogos veled-i Astor Sinn 26	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Astor Sinn 3	**Hâne 2:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Çermikli Külhâncı Istepan veled-i Mardiros Sinn 21	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Liceli Irgat Karabet veled-i Kazar Sinn 18
Hâne 5: **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Muşlu Boğazköy karyesinden Irgat Murad veled-i Apo Sinn 21	**Hâne 5:** **2).M:** Oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Muşlu Kızılağaç karyesinden Irgat Kirakos veled-i Reşo Sinn 40	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Vartan veled-i Irgat Reşo Sinn 24		

Bâd-ı tahrir oldur ki, bâ irâde-i seniyye nüfus tahririne me'mur ta'yin buyurulmuş olan atûfetlû Alişan Beğ işbu defterde muharrer Ermeni milletinin kâffesini tahrir edub bir ferd ve ahd ketm ve ihfâ olmadığını cümlemizin imzalayacak olduğunı mübeyyin işbu mahal-i şerh verildi ve cümlemiz ma'rifetiyle tahrir kılındı.

Vr. 110:

Derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan millet-i Keldaniyenin Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle nüfus zükûrının defteridir.

Mahalle: Fatih Mehmed Paşa

Hânehâ: 16

Numara: 43

Orta boylu kır sakallı Papaz Batris veled-i Yosef Sinn 38 **Bâ berât-ı ali millet-i mezkûrun Papazı.**	**Hâne 1:** **1).** Orta boylu ak sakallı Keşiş Makar veled-i Fransiz Sinn 60 **Amel-mânde**	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Şâbb-ı emred Çorbacı çırağı Faravis veled-i Sama Sinn 13	**Hâne 2:** **2).** Karındaşı Mihayilveled-i Sama Sinn 5	**Hâne 2:** **3).M:** Diğer karındaşı Osib veled-i Sama	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüfenkçi Tome veled-i 'Asbar Sinn 50
Hâne 3: **2).** Oğlu Çilingir çırağı Batris Sinn 10	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Simat veled-i Keşiş Abram Sinn 21	**Hâne 4:** **2).M:** Oğlu Abram Sinn 1	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Bogos veled-i Sehak Sinn 45	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tabip Menas veled-i Osib Sinn 48
Hâne 6: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Mumcu Osib Sinn 23	**Hâne 6:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Orta boylu Kazzâz çırağı Bogos Sinn 13	**Hâne 6:** **4).M:** Diğer oğlu Istepan Sinn 2	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Tabip Bedros veled-i Osib Sinn 61	**Hâne 7:** **2). 'Â:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı 'Attar Bogos Sinn 31	**Hâne 7:** **3).Tâ:** Diğer oğlu Orta boylu kara bıyklı 'Attar veled-i Osib Sinn 29
Hâne 7: **4).** Torunu Bartol veled-i Osib Sinn 3	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Mazucu Barso veled-i Kiryakis Sinn 18	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Berber Batris veled-i Menoş Sinn 31	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Menoş Sinn 5	**Hâne 9:** **3).M:** Diğer oğlu Yosef Sinn 1	**Hâne 9:** **4).Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı 'Apir Miho veled-i Menoş Sinn 18

Hâne 10: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Dikici Menoş veled-i Osib Sinn 55	**Hâne 10:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Dikici Batris veled-i (yok) Sinn 20	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Uzun boylu şâbb-ı emred Kazzâz Bakoz veled-i Kiryakis Sinn 16	**Hâne 11:** **2).Nâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Anton veled-i Kiryakis Sinn 13	**Hâne 11:** **3).** ‘Emmisi oğlu Osib veled-i Petyon Sinn 8	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Katırcı Kiryakis veled-i Tome Sinn 46
Hâne 12: **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Basmacı Hatuş veled-i Kiryakis Sinn 25	**Hâne 12:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kalancı Hator Sinn 16	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Bali Sinn 35	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Anton Sinn 5	**Hâne 13:** **3).M:** Diğer oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 14:** **1). ‘Â:** Kısa boylu kumral bıyıklı ‘Attar Batris veled-i Osib Sinn 35
Hâne 14: **2).** Oğlu Matasod Mektebi Sinn 9	**Hâne 14:** **3).** Diğer oğlu Hibo Mektebi Sinn 6	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Borucu boz Yako veled-i Korkis Sinn 20	**Hâne 15:** **2).** Karındaşı kısa boylu şâbb-ı emred Borucu çırağı Kiryakis Sinn 10	**Hâne 15:** **3).** Diğer karındaşı Eskici çırağı Mihayil veled-i Korkis Sinn 9	**Hâne 15:** **4).** Diğer karındaşı Elyas veled-i Korkis Sinn 4
Hâne 16: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hamal Yakub veled-i Osib Sinn 45	**Hâne 16:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Osib Sinn 20				

Vr. 111:

Millet-i Keldani gurebâsından olarak Fatih mahallesinde bulunanların nüfus mevcudları beyân.

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Simon veled-i Davit Sinn 20					

Mahalle: Arapşeyh Cami'i

Hânehâ:6

Numara: 12

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Osib veled-i Çerçis Sinn 35	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Fransiz Sinn 35	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Yeğeni kısa boylu şâbb-ı emred Dikici Hatuş veled-i Elyas Sinn 13	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Mumcu Osib veled-i Hatuş Sinn 23	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Berber Yako veled-i Korkis Sinn 50	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Berber Anton veled-i (yok) Sinn 25
Hâne 4: **3).Nâ:** Diğer oğlu Orta boylu şâbb-ı emred Amih Berber Sinn 24	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çerçi Osib veled-i Tome Sinn 40	**Hâne 5:** **2).** Oğlu orta Tome Sinn 7	**Hâne 5:** **3).** Diğer oğlu İkob Sinn 5	**Hâne 5:** **4).M:** Diğer oğlu İlor Sinn 1	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Boyacı İlor veled-i Hena Sinn 35

Mahalle: Hüseyin Efendi Mescidi

Hânehâ: 2

Numara: 6

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çerçi Yako veled-i Korkis Sinn 50	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Eskici Mihayil Sinn 18	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Diğer oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Eskici çırağı Cahor Sinn 14	**Hâne 1:** **4).** Diğer oğlu Berber çırağı Hena Sinn 10	**Hâne 1:** **5).** Diğer oğlu Rufayil Sinn 3	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır sakallı Dellâl Osib veled-i Fransiz Sinn 55

Hüseyin Efendi mahallesinde Keldani milletinden olan

nüfus-ı gurebâ beyân olunur.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ırgat Yakob veled-i Korkis Sinn 50	**Hâne 1:** **2).** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Hizmetkâr Kiryakis Sinn 11	**3).** Diğer oğlu Korkis Mektebi Sinn 6	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Karındaşı oğlu şâbb-ı emred Hizmetkâr Hatuş veled-i Geyratba(?) Sinn 12		

Vr. 112:

Mahalle: Hasırlı Mescidi

Hânehâ: 55

Numara: 117

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Davud veled-i Osib Sinn 45	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu Dikici çırağı Hatuş Sinn 22	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Osib Mektebi Sinn 6	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dellâl Yosef veled-i Osib Sinn 50	**Hâne 2:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu Berber Osib Sinn 25	**Hâne 2:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Orta boylu şâbb-ı emred Basmacı çırağı Amih Sinn 15
Hâne 3: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Batris veled-i İlor Sinn 35	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Tersor Sinn 1	**Hâne 3:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Hizmetkâr Tome veled-i İlor Sinn 17	**Hâne 4:** **1). ‘Â:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Cebor veled-i Anton Sinn 33	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Oturakçı Osef veled-i Korkis Sinn 30	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu şab-ı emred Demirci çırağı Yobar veled-i Osib Sinn 15
Hâne 7: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Çulha İlor veled-i Osib Sinn 70	**Hâne 7:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Osef veled-i Borucu Sinn 30	**Hâne 7:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı Dikici Hatuş Sin 16	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dikici Anton veled-i Osef Sinn 33	**Hâne 8:** **2).M:** Oğlu Osef Sinn 1	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Kalancı Osef veled-i Behnan Sin 63
Hâne 10: **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çerçi Fransizveled-i İlor Sinn 50	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Hizmetkâr Hatuş veled-i Osib Sinn 30	**Hâne 11:** **2).M:** Oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Tüfenkçi Osib veled-i İrmoş Sinn 24	**Hâne 12:** **2).** Karındaşı Semid veled-i İrmoş Sinn 3	**Hâne 12:** **3).Nâ:** ‘Emmisi orta boylu ter bıyıklı Tüfenkçi Hatuş veled-i İydo Sinn 20

Hâne 13: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Irgat İdal veled-i İşo Sinn 30	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Hatuş veled-i İşo Sinn 22	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Dikici Fransiz veled-i Osib Sinn 33	**Hâne 14:** **2).** Oğlu Osib Mektebi Sinn 6	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Uzun boylu ak sakallı Çerçi Bali veled-i Petyot Sinn 50	**Hâne 15:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Osib veled-i Petyot Sinn 38
Hâne 16: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Korkis veled-i Hermez Sinn 37	**Hâne 17:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Sazbend Boneveled-i Anton Sinn 35	**Hâne 17:** **2).** Oğlu Osib Sinn 4	**Hâne 17:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kassârcı Kiryakis veled-i Anton Sinn 31	**Hâne 18:** **1). ‘Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Anton veled-i Mihayil Sin 40	**Hâne 18:** **2).** Oğlu Cebor Sinn 4
Hâne 18: **3).M:** Diğer oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 18:** **4).Nâ:** Hizmetkârı Orta boylu kır bıyıklı Batris veled-i Yonan Sinn 51				

Vr. 113:

Hâne 19: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çilingir Tomas veled-i Osef Sinn 35	**Hâne 20:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tüfenkçi Hatuş veled-i Kiryakis Sinn 35	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Kilyos Sinn 11	**Hâne 20:** **3).M:** Diğer oğlu Osef Sinn 1	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kasap Kiryakis veled-i Sana(?) Sinn 40	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Hamal Batris veled-i Yako Sinn 26
Hâne 23: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Nalbant Tome veled-i Hatuş Sinn 47	**Hâne 23:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Berber Hatuş veled-i Tome Sinn 16	**Hâne 23:** **3).** Diğer oğlu Osib Basmacı çırağı Sinn 9	**Hâne 23:** **4).** Diğer oğlu Batris Sinn 3	**Hâne 24:** **1).** Korkis veled-i Osib Sinn 70 **Amel-mânde**	**Hâne 24:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Dellâl Anton Sinn 35
Hâne 24: **3).** Torunu Kiryakis Mektebi Sinn 9	**Hâne 24:** **4).** Diğer torunu Mihayil veled-i Anton Sinn 6	**Hâne 24:** **5).** Diğer torunu Cebro veled-i Anton Sinn 4	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Abraham veled-i Istepan 28	**Hâne 26:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Hamal Osef veled-i Tome Sinn 53	**Hâne 27:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kassârcı Yakob veled-i Anton Sinn 31
Hâne 27: **2).** Oğlu Anton Mektebi Sinn 12	**Hâne 27:** **3).** Diğer oğlu Petyo Mektebi Sinn 8	**Hâne 28:** **1). ‘Â:** Kısa boylu sarı bıyıklı Tüccar Petyon veled-i Temris Sinn 40	**Hâne 28:** **2).Nâ:** Oğlu Hena Mektebi Sinn 13	**Hâne 28:** **3).** Diğer oğlu Elyas Mektebi Sin 8	**Hâne 28:** **4).** Diğer oğlu Çerçis Mektebi Sinn 6
Hâne 28: **5).** Diğer oğlu Mihayil Sinn 4	**Hâne 28:** **6).M:** Diğer oğlu Mensor Sinn 2	**Hâne 29:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hizmetkâr Yosef veled-i Anton Sinn 45	**Hâne 29:** **2).** Oğlu Berber çırağı Anton Sinn 12	**Hâne 29:** **3).** Diğer oğlu Mensor Mektebi Sinn 7	**Hâne 30:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Balıkçı Anton veled-i Petyon Sinn 35

Hâne 30: 2).Tâ: Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha Osef veled-i Petyon Sinn 18	**Hâne 30: 3).Nâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Çulha Hatuş veled-i Petyon Sinn 12	**Hâne 31: 1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Boyacı Yako veled-i İlor Sinn 40	**Hâne 31: 2).Nâ:** Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Keçeci çırağı Anton Sinn 16	**Hâne 32: 1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Borucu Yako veled-i Hatuş Sinn 23	**Hâne 33: 1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kuyumcu Kaşmoveled-i Apo Sinn 25
Hâne 33: 2).Nâ: Karındaşı şâbb-ı emred Yalosveled-i Apo Sinn 13	**Hâne 34: 1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Balıkçı Yako veled-i Amih Sinn 39	**Hâne 34: 2).Tâ:** Yeğeni orta boylu kumral bıyıklı Dikici Anton veled-i Simon Sinn 25	**Hâne 34: 3).Tâ:** Diğer yeğeni orta boylu kumral bıyıklı Çulha Amihveled-i Simon Sinn 19	**Hâne 34: 4).Nâ:** Diğer yeğeni kısa boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Osib veled-i Simon Sinn 16	**Hâne 35: 1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Terzi Mensor veled-i Kostan Sinn 21
Hâne 36: 1).Nâ: Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Anton veled-i Ohşir Sinn 40					

Vr. 114:

Hâne 37: **1). ‘Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Tome veled-i Amih Sinn 43	**Hâne 37:** **2).Tâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu şâbb-ı emred Bezzâz çırağı Batris veled-i Anton Sinn 20	**Hâne 38:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Mazucu Osib veled-i İlya Sinn 25	**Hâne 39:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Berber Anton veled-i Keşiş Apo Sinn 40	**Hâne 39:** **2).** Oğlu Osib Sinn 3	**Hâne 40:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Kosto veled-i Osib Sinn 30
Hâne 40: **2).Nâ:** Kaynı Orta boylu kara bıyklı Osib veled-i Kiryakis Sinn 25	**Hâne 41:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Irgat Hatuş veled-i Kiryakis Sinn 37	**Hâne 41:** **2).** Oğlu Kiryakis Mektebi Sinn 7	**Hâne 42:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bezzâz Osef veled-i Anton Sinn 45	**Hâne 42:** **2).M:** Oğlu Mensor Sinn 2	**Hâne 43:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Balıkçı Kırhoveled-i Osib Sinn 26
Hâne 43: **2).M:** Oğlu Osib Sinn 1	**Hâne 44:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kürekçi Kiryakis veled-i Yalos Sinn 22	**Hâne 45:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Balıkçı Tome veled-i İlor Sinn 38	**Hâne 46:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Kassârcı Hatuş veled-i Yakob Sinn 27	**Hâne 47:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Terzi Mihayil veled-i Kiryakis Sinn 25	**Hâne 48:** **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Eskici Hatuş veled-i Simon Sinn 14
Hâne 49: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çerçi Davud veled-i Batris Sinn 34	**Hâne 49:** **2).** Oğlu Hatuş Sinn 4	**Hâne 49:** **3).M:** Diğer oğlu Tome Sinn 2	**Hâne 50:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çerçi Petyon veled-i Tome Sinn 50	**Hâne 50:** **2).Nâ:** Oğlu Orta boylu şâbb-ı emred Anton Sinn 16	**Hâne 51:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Anton veled-i Osef Sinn 40

Hâne 51: **2).** Oğlu Semid Mektebi Sinn 8	**Hâne 51:** **3).** Diğer oğlu Mensor Mektebi Sinn 6	**Hâne 52:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çerçi İlorveled-i Cebor Sinn 50	**Hâne 52:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Mazucu Osib veled-i İlor Sinn 27	**52:** **3).** Diğer oğlu Kiryakis Mektebi Sinn 5	**Hâne 52:** **4).M:** Diğer oğlu Cebor Sinn 2
Hâne 53: **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çerçi Osef veled-i İdal Sinn	**Hâne 54:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Oturakçı Osib veled-i Kirmoş Sinn 30	**Hâne 54:** **2).** Oğlu Kirmoş Mektebi Sinn 7			

Vr. 115:

Hâne 55: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çerçi Hatuş veled-i Yalos Sinn 40	**Hâne 55:** **2).** Oğlu Osib Sinn 4	**Hâne 55:** **3).M:** Diğer oğlu Anton Sinn 1			

Derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan millet-i Keldani re'âyânın gurebâsından olub Hasırlı Mahallesinde olanların

nüfus ve eşkâllerinin defteridir.

Hânehâ: 12

Numara: 32

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hizmetkâr Yako veled-i İlya Sinn 31	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Mosali Fransiz veled-i Yaso Sinn 50	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Çulha çırağı İlor Sinn 10	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Çulha çırağı Çerçis Sinn 8	**Hâne 2:** **4).** Diğer oğlu Mihayil Sinn 3	**Hâne 2:** **5).Nâ:** Karındaşı oğlu Mazucu Çırağı Osib Sinn 13
Hâne 2: **6).** Diğer karındaşı oğlu Yakob veled-i Mektebi Sin 7	**Hâne 3:** **1).** Uzun boylu kumral bıyıklı Hizmetkâr Lal veled-i Lal Sinn 30 **Amel-mânde**	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Simon Sinn 1	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Irgat Osib veled-i Mirza Sinn 41	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Karındaşı Orta boylu Irgat Davud veled-i Mirza Sinn 50	**Hâne 4:** **3).Nâ:** Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Apak veled-i Davit Sinn 25

Hâne 4: **4).Nâ:** Karındaşı oğlu kısa boylu kara bıyıklı Hizmetkâr Mosiveled-i Şemo Sinn 25	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Irgat Heno veled-i Korkis Sinn 35	**Hâne 5:** **2).Nâ:** ‘ümmüzadesi Orta boylu kır sakallı Şemo veled-i Osib Sinn 23	**Hâne 5:** **3).** Ökke oğlu Çerçis veled-i Yosef Sinn 4	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Elyas veled-i İlor Sinn 30	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Irgat Mosi veled-i Kiryo Sinn 45
Hâne 7: **2).** Oğlu şâbb- ı emred Hizmetkâr Patris Sinn 11	**Hâne 7:** **3).** Diğer oğlu Heno Sinn 3	**Hâne 7:** **4).M:** Diğer oğlu Osef Sinn 1	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Irgat Hena veled-i Abram Sinn 25	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Irgat Tomeveled-i Denbomo(?) Sinn 35	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Saka Mektebi Sinn 12
Hâne 9: **3).** Diğer oğlu Batris Sinn 1	**Hâne 9:** **4).M:** Diğer oğlu Hena Sinn 1				

Vr. 116:

Hâne 10: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Irgat Heno veled-i Davud Sinn 17	**Hâne 10:** **2).Nâ:** Karındaşı Orta boylu şâbb-ı emred Irgat Yakobveled-i Davud Sinn 15	**Hâne 10:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı Orta boylu şâbb-ı emred Irgat Aşyo veled-i Davud Sinn 13	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Garibo veled-i Mesod Sinn 55	**Hâne 11:** **2).Nâ:** Oğlu Orta boylu Çulha kalfası Mihayil Sinn 20	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta kara bıyıklı Çerçi Mosali ‘Ato veled-i Korkis Sin 35

Mahalle: Ali Bin Reşid Mescidi

Hânehâ: 2

Numara: 6

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tabip Batris veled-i Fransiz Sinn 40	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Fırıncı İlor veled-i Bali Sinn 40	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Petyon Sinn 4	**Hâne 3:** **3).Tâ:** Karındaşı oğlu orta boylu kumral bıyıklı Kassârcı Bali veled-i Hena Sinn 25	**Hâne 3:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı oğlu orta boylu kumral bıyıklı Eskici Kiryakis veled-i Osib Sinn 22	**Hâne 3:** **5).**Diğer karındaşı oğlu Basmacı çırağı Batris veled-i Osib Sinn 7

Vr. 117:

Mahalle: Hüsrev Paşa Cami‘i

Hânehâ: 16

Numara: 39

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Bedros veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta sarı bıyıklı Çerçi Korkis veled-i Nemi Sinn 32	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Osef Çilingir çırağı Sinn 8	**Hâne 2:** **3).** Yeğeni Bobo veled-i Abram Sinn 6	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Terzi Semid veled-i Istepan Sinn 20	**Hâne 3:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Terzi Osef veled-i Istepan Sinn 14
Hâne 3: **3).** Diğer karındaşı Yalos veled-i Istepan Mektebi Sinn 8	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Kassârcı Osib veled-i Anton Sinn 30	**Hâne 4:** **2).M:** Oğlu Anton Sinn 1	**Hâne 5:** **1). ‘Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar İsak**v**eled-i Mihayil Sinn 31	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Hena Mektebi 7	**Hâne 5:** **3).M:** Diğer oğlu Mihayil Sinn 1
Hâne 5: **4). ‘Â:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Nemtome(?) veled-i Mihayil Sinn 28	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Hena veled-i Mihayil Sinn 40	**Hâne 6:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Apome Mektebi Sinn 13	**Hâne 6:** **3).** Diğer oğlu Amih Sinn 5	**Hâne 6:** **4).** Diğer oğlu Çerçis Sinn 3	**Hâne 6:** **5).M:** Diğer oğlu Mensor Sinn 1
Hâne 6: **6).Nâ:** Yetimi orta boylu şâbb-ı emred Osib veled-i Anton Sinn 14	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta kara bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Simon Sinn 31	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Simon Sinn 5	**Hâne 7:** **3).M:** Diğer oğlu Amih Sinn 2	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta kumral bıyıklı KassârcıOsib veled-i Simon Sinn 28	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Amih veled-i Kiryakis Sinn 30

Hâne 10: **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Batris veled-i Osib Sinn 46	**Hâne 10:** **2).** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Osib Sinn 22 **Kısmet tarikiyle Bağdat'a gitmiş. Sene 1260.**	**Hâne 10:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Mihayil Çulha çırağı Sinn 15	**Hâne 10:** **4).** Diğer oğlu Çulha çırağı Cebo Sinn 10	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hizmetkâr Osib veled-i Amih Sinn 49	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Fransiz veled-i Onan Sinn 50
Hâne 13: **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Duvarcı İlor veled-i Hatuş Sinn 23	**Hâne 13:** **2).M:** Oğlu Hatuş Sinn 1	**Hâne 13:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Korkis Duvarcı veled-i Hatuş Sinn 20	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Eskici Tome veled-i Korkis Sinn 35	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Eskici Yakob veled-i Korkis Sinn 21	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Hatuş veled-i Hermez Sinn 30
Hâne 16: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İlor veled-i Yako Sinn 35	**Hâne 16:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Bali veled-i Yako Sinn 25	**Hâne 16:** **3).Nâ:** 'Ümmüzadesi uzun boylu kara bıyıklı Çulha Amih veled-i Hermez Sinn 25			

Vr. 118:

Keldani milletinin gurebâsının Hüsrev Paşa mahallesinde bulunanların

nüfus defteridir.

Hânehâ: 10

Numara: 25

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Irgat Meros veled-i Osef Sinn 25	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Korkis Mektebi Sinn 5	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu Irgat kumral bıyıklı Yone veled-i Hiyo Sinn 55	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Irgat Osef veled-i Simon Sinn 31	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 3:** **3).Tâ:** Karındaşı kısa boylu sarı bıyıklı Irgat Simon veled-i Simon Sinn 30
Hâne 3: **4).** Oğlu Hatuş veled-i Simon Sinn 4	**Hâne 3:** **5).Nâ:** ‘Emmisi oğlu kısa boylu kara bıyıklı Irgat Korkis veled-i Murad Sinn 30	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Denmo veled-i ‘İsa Sinn 51	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Irgat ‘İsa Sinn 25	**Hâne 4:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Irgat Hatuş Sinn 20	**Hâne 4:** **4).M:** Torunu Osef veled-i ‘İsa Sinn 2
Hâne 4: **5).Nâ:** Karındaşı oğlu kısa boylu Hizmetkâr Korkis veled-i Moso Sinn 16	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Irgat Aşyo veled-i Batris Sinn 25	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Yonekveled-i Celba Sinn 66	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Batris veled-i (yok) Sinn 16	**Hâne 6:** **3).** Diğer oğlu Hena Sinn 2	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Irgat İdal veled-i Korkis Sinn 30
Hâne 7: **2).** Oğlu Yako Sinn 5	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Irgat Yako veled-i Deho Sinn 25	**Hâne 8:** **2).M:** Oğlu Simon Sinn 2	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Irgat Davud veled-i Nemi Sinn 50	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Eskici Hena Sinn 16	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha kalfası Batris veled-i Simon Sinn 40

Hâne 10: **2).** Oğlu Osib Sinn 4					

Vr. 119:

Mahalle: Mu‘allak Cami’i

Hânehâ:3

Numara: 7

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu ak sakallı Korkis veled-i Bedros Sinn 80	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kileci Korkis veled-i Frensa Sinn 35	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Dikici çırağı Batris Sinn 15	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Hatuş Mektebi Sinn 8	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dikici Yako veled-i Hatuş Sinn 31	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Dikici çırağı Hatuş Sinn 8
Hâne 3: **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Dikici Amih veled-i Hatoş Sinn 19					

Mahalle: Şeyh Matar Cami‘i Şerif

Hânehâ: 22

Numara: 54

Hâne 1: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Hamal Anton veled-i Istepan Sinn 45	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Dikici Osib Sinn 14	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Kiryos Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Kiryakis veled-i Osib Sinn 60	**Hâne 2:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Samas Tome Sinn 32	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Abram Mektebi Sinn 4
Hâne 3: **1).** Orta boylu boylu kır sakallı Keşiş Simon veled-i Siyan Sinn 48 **Amel-mânde**	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Bezzâz Abram veled-i Anton Sinn 35	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Berber Hatoş veled-i Elyas Sinn 35	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Bedros Mektebi Sinn 8	**Hâne 5:** **3).M:** Diğer oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Kiryakis Sinn 28
Hâne 6: **2).Nâ:** ‘Emmisi oğlu orta boylu şâbb-ı emred Terzi çırağı Kiryakis veled-i Korkis Sinn 14	**Hâne 7:** **1). ‘Â:** Uzun boylu kumral bıyıklı Tabip Kiyo veled-i Tanil Sinn 40	**Hâne 7:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı ‘Attar Cebro Sinn 20	**Hâne 7:** **3).M:** Diğer oğlu Mihayil Sinn 2	**Hâne 7:** **4).Tâ:** Kaynı orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Osib veled-i İsak Sinn 23	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Osib veled-i İlor Sinn 40 **Ticarete Amasya’ya gitmiş. Sene 1261.**
Hâne 8: **2).M:** Oğlu İlor Sinn 2	**Hâne 8:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Istepan veled-i İlor Sinn 31	**Hâne 8:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Tütüncü Kilyos veled-i İlor Sinn 25	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Mazucu Sem’an veled-i Hena Sinn 31	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Hatuş Mektebi Sinn 8	

Vr. 120:

Hâne 10: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Yako veled-i Abram Sinn 35	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Mazucu Istepan veled-i Amih Sinn 38	**Hâne 11:** **2).M:** Karındaşı oğlu Amih veled-i Hatoş Sinn 2	**Hâne 11:** **3).Tâ:** Yeğeni uzun boylu ter bıyıklı Mazucu Yakob veled-i Abram Sinn 15	**Hâne 11:** **4).Nâ:** Diğer yeğeni şâbb-ı emred Mazucu çırağı Simon veled-i Abram Sinn 13	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dellâl Yakoveled-i Batris Sinn 65
Hâne 12: **2).** Oğlu Osef Mektebi Sinn 8	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Tabip Mihayil veled-i Batris Sinn 55	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı ‘Attar Mensor Sinn 20	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Kiryakis Mektebi Sinn 6	**Hâne 14:** **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Haffâf Kalmed(?) veled-i Osib Sinn 40	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Terzi Osib Sinn 15
Hâne 14: **3).** Diğer oğlu Hena Sinn 4	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Haffâf Tomeveled-i Kostan Sinn 35	**Hâne 15:** **2).** Oğlu Semid Sinn 4	**Hâne 15:** **3).M:** Diğer oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Yonan Sinn 25	**Hâne 16:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Bezzâz Yalos veled-i Yonan Sinn 49
Hâne 17: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı ‘Attar Osef veled-i Amih Sinn 40	**Hâne 17:** **2).** Oğlu şâbb-ı emred Amih Mektebi Sinn 10	**Hâne 17:** **3).** Diğer oğlu Hatoş Mektebi Sinn 7	**Hâne 17:** **4).** Diğer oğlu Alkon Simos Sinn 4	**Hâne 18:** **1).Tâ:** Kısa boylu ter bıyıklı ‘Attar İlor veled-i Hena Sinn 19	**Hâne 19:** **1).** Uzun boylu ak sakallı Keşiş İsak veled-i İlor Sinn 55 **Amel-mânde**

Hâne 19: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Terzi Kilyos Sinn 20	**Hâne 19:** **3).Nâ:** Güveğisi Uzun boylu kumral bıyıklı Çerçi Tomeveled-i Mosi Sinn 30	**Hâne 20:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı ‘Attar İlor veled-i Hena Sinn 19	**Hâne 21:** **1).** Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Petyon veled-i Anton Sinn 25	**Hâne 22:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Mihayil veled-i Osef Sinn 36	**Hâne 22:** **2).** Oğlu Cebor Mektebi Sinn 6
Hâne 22: **3).** Diğer oğlu Rufayil Sinn 3					

Millet-i merkûmenin gurebâsından Şeyh Matar mahallesinde

bulunanların nüfus defteridir.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Zenguc Abram veled-i İlor Sinn 30	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Osef Sinn 5	**Hâne 1:** **3).M:** Diğer oğlu Kiryakis Sinn 1			

Vr. 121:

Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr Mescidi

Hânehâ:3

Numara:8

Hâne 1: **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Yakoş veled-i Osef Sinn 26	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Tüccar Hena veled-i Korkis Sinn 55	**Hâne 2:** **2).** Oğlu uzun boylu kara sakallı Keşiş Cebron veled-i Mosi Sinn 35	**Hâne 2:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Haffâf Amrusin Sinn 34	**Hâne 2:** **4).** Torunu Osib veled-i Amrusin Sinn 4	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu ak bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Tome Sinn 55
Hâne 3: **2).** Oğlu Bedros Sinn 7	**Hâne 3:** **3).M:** Diğer oğlu Tome Sinn 2				

Keldani milletinin Sagîr-i Kavvâs mahallesinde bulunan

gurebâlarının nüfus defteridir.

Hâne: 1

Numara: 3

1). Tâ: Uzun boylu kır bıyıklı Bezzâz Mihayil veled-i Batris Sinn 45	**2). Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Bezzâz Batris Sinn 20	**3). Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Amih Mektebi Sinn 13			

Mahalle: Şeyh Sa‘id Küçük

Hânehâ: 7

Numara: 24

Hâne 1: **1). ‘Â:** Orta boylu ak bıyıklı Tüccar Havace Bedros veled-i İsak Sinn 61	**Hâne 1:** **2).** Yetimi Hatuş veled-i Batris Sinn 12	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kassârcı Istepan veled-i Tome Sinn 40	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Tome veled-i Istepan Mektebi Sinn 11	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu İlor Sinn 4	**Hâne 2:** **4).M:** Diğer oğlu Amih Sinn 2
Hâne 3: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Haffâf Osef veled-i Kostan Sinn 33	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Cebro Sinn 2	**Hâne 4:** **1). ‘Â:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar İlor veled-i Mihayil Sinn 50	**Hâne 4:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çulha Elyas Sinn 18	**Hâne 4:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Tüccar Mihayil Sinn 22	**Hâne 4:** **4).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Sehak Mektebi Sinn 13
Hâne 4: **5).** Diğer oğlu Tomas Sinn 6	**Hâne 4:** **6).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha Osef veled-i Yakob Sinn 25	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Elyas veled-i Osib Sinn 46	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Osib Mektebi Sinn 13	**Hâne 5:** **3).** Diğer oğlu Dikici çırağı Batris Sinn 11	**Hâne 5:** **4).** Diğer oğlu Basmacı çırağı Amih Sinn 8
Hâne 5: **5).** Diğer oğlu Hena Mektebi Sinn 6	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Çulha Tome veled-i Kiryakis Sinn 35	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dellâl Hatuş veled-i Hermez Sinn 35	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Kiryakis Mektebi Sinn 7	**Hâne 7:** **3).** Diğer oğlu Osef Sinn 4	**Hâne 7:** **4).Nâ:** ‘Emmisi oğlu kısa boylu kumral bıyıklı Hamal Osib veled-i Tome Sinn 33

Vr. 122:

Mahalle: Hacı İzeddin Mescidi

Hânehâ: 4

Numara: 15

Hâne 1: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Hizmetkâr Hatuş veled-i Anton Sinn 60	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Çulha Istepan veled-i Anton Sinn 48	**Hâne 1:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Yako veled-i Anton Sinn 37	**Hâne 1:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Bezzâz Amih veled-i Anton Sinn 32	**Hâne 1:** **5).** Karındaşı oğlu Rufayil veled-i Yako Sinn 6	**Hâne 1:** **6).** Diğer karındaşı oğlu Cebro veled-i Yako Sinn 4
Hâne 1: **7).** Diğer karındaşı oğlu Semid veled-i Amih Sinn 1	**Hâne 1:** **8).Tâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Şirikçi Çırağı Anton veled-i Osef Sinn 20	**Hâne 1:** **9).Tâ:** Diğer yeğeni orta boylu ter bıyıklı Bezzâz Korkisveled-i Osef Sinn 18	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Terzi Semid veled-i Osib Sinn 22	**Hâne 2:** **2).** Karındaşı Kiryakis Mektebi Sinn 8	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Tome veled-i Davud Sinn 33
Hâne 3: **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Berber çırağı Cebor Sinn 13	**Hâne 3:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Davud Sinn 32	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Batris Sinn 30			

Mahalle: Hacı Osman Mescidi

Hânehâ: 2

Numara: 6

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Cergoz(?) veled-i ‘Abid Sinn 32	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Boyacı Anton veled-i ‘Abid Sinn 30	**Hâne 1:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Taşçı Yako veled-i ‘Abid Sinn 27	**Hâne 1:** **4).** Karındaşı oğlu Mihayilveled-i Anton Mektebi Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Hamal Amih veled-i Yakob Sinn 39	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Hamal Rimyad veled-i Yakob Sinn 50

Vr. 123:

Mahalle: Melik Ahmed Paşa

Hânehâ: 1

Numara: 2

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha kalfası Anton veled-i Na'moş Sinn 22	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Cebroveled-i Na'moş Sinn 15				

Mahalle: İbrahim Beğ Mescidi

Hânehâ: 3

Numara: 6

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hamal Petyon veled-i İlor Sinn 31	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Hatuş veled-i Melkon Sinn 30	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bezzâz Osef veled-i Kırca(?) Sinn 71	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Bedo veled-i Tome Sinn 21	**Hâne 3:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha İrmo veled-i Tome Sinn 17	**Hâne 3:** **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Kiyork Sinn 14

Mahalle: Molla Bahaddin

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kahveci Çerçis veled-i Osib Sinn 35	**2).M:** Oğlu Osib Sinn 1				

Vr. 124:

Mahalle:

Yiğid Ahmed Mescid-i Şerif

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha İlor veled-i Petyon Sinn 35					

Millet-i Keldani gurebâsından Hoca Ahmed mahallesi

sâkinlerinin nüfus icâbıdır.

Hâne 1: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Amih veled-i Melkon Sinn 40					

Bâd-ı tahrir olur ki,

Bâ irâde-i senniyye nüfus tahririne me‘mur buyurulmuş olan atûfetlû Alişan Beğ işbu defterde muharrer Keldani milletinin kâffesini tahrir idub bir ferd ve ahd ketm ve ihfâ olmadığnı cümlemizin imzalayacak oldığını mübeyyin işbu mahal-i şerh virilub tahrir kılındı.

29 Zilhicce 1261

Derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Ermeni milletinin mahalle i'tibariyle ve Esnâf-ı Selâse ile nüfûs zükûrunun defter icâbıdır.

Hânehâ: 28

Numara: 95

Hâne 1: **1).** Orta boylu kara sakallı Ankaralı Papaz Anatli veled-i Artin Sinn 36 **Bâ berât-ı ali Millet Papazı. Sene 1255.**	**Hâne 1:** **2).** Uzun boylu kara sakal Ekneviyos veled-i İkob Ankaradan gelmiş Sinn 30 **Amel-mânde**	**Hâne 1:** **3).** Uzun boylu kır sakallı Keşiş Mıkırdiç veled-i Kirkor Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Basmacı Istepan veled-i Osib Sinn 36	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Osef Sinn 5	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Bezzâz Kiyork veled-i Hatuş Sinn 32
Hâne 3: **2).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Bezzâz Bedros veled-i Hatuş Sinn 25	**Hâne 3:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Kazzâz Osib veled-i Hatuş Sinn 18	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Kirkor veled-i Mıkırdiç Sinn 28	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kuyumcu Istepan veled-i Osib Sinn 56	**Hâne 5:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Batris Sinn 23	**Hâne 5:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Bogos Sinn 13
Hâne 5: **4).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Kuyumcu Avaneis veled-i Osef Sinn 35	**Hâne 5:** **5).Tâ:** Karındaşı oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu İkob veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Basmacı Mıkırdiç veled-i Avanis Sinn 21	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu şâbb-ı emred Basmacı çırağı Batris veled-i Avanis Sinn 13	**Hâne 6:** **3).** Diğer karındaşı Osef veled-i Avanis Mektebi Sinn 8	**Hâne 6:** **4).** Diğer karındaşı İkob veled-i Avanis Sinn 5

Hâne 7: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha kalfası Kilyos veled-i Ohannes Sinn 23	**Hâne 7:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Berber Bogos veled-i Ohannes Sinn 20 **Kısmet arzusuyla Şam tarafına gitmiş.** **Sene 1259.**	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber Bogos veled-i Osef Sinn 25	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Osef Sinn 5	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Basmacı Tomas veled-i İkob Sinn 40	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Dikici Kirkor Sinn 20
Hâne 10: **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Kürekçi İkob veled-i Kirkor Sinn 30	**Hâne 10:** **2).Nâ:** Yeğeni uzun boylu kara bıyıklı Çulha kalfası Bogos veled-i Kaspar Sinn 30				

Vr. 125:

Hâne 11: **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha kalfası Kirkor veled-i Ohannes Sinn 32	**Hâne 11:** **2).Tâ:** Yeğeni orta boylu boz bıyıklı Kazzâz Tomas veled-i İkob Sinn 18	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dinkçi Tomas veled-i Ohannes Sinn 40	**Hâne 12:** **2).M:** Oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 12:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu boz bıyıklı Nakkaş Osib veled-i Ohannes Sinn 35	**Hâne 12:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Istepan veled-i Ohannes Sinn 25
Hâne 12: **5).** Karındaşı oğlu Ohannes veled-i Osib Sinn 5	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Borucu Bedros veled-i İkob Sinn 40	**Hâne 13:** **2). O**ğlu Aruş Mektebi Sinn 10	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Batoş Mektebi Sinn 8	**Hâne 13:** **4).** Diğer oğlu Melkon Sinn 3	**Hâne 13:** **5).** Karındaşı oğlu İkob veled-i Bogos Sinn 10
Hâne 13: **6).** Diğer karındaşı oğlu Ohannes veled-i Bogos Sinn 4	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Borucu Bedros veled-i Bogos Sinn 48	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Oğlu Bogos Tabip çırağı Sinn 13	**Hâne 14:** **3).** Diğer oğlu Kiyork Mektebi Sinn 8	**Hâne 14:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Nakkaş Apoş veled-i Bogos Sinn 32	**Hâne 14:** **5).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Nakkaş Melkon veled-i Bogos Sinn 35
Hâne 14: **6).** Karındaşı oğlu Armos veled-i Apoş Sinn 4	**Hâne 14:** **7).M:** Diğer karındaşı oğlu Ohannes veled-i Apoş Sinn 1	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Basmacı çırağı Karabet veled-i Mirza Sinn 40	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Basmacı çırağı Istepan Sinn 13	**Hâne 15:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 3	**Hâne 15:** **4).M:** Diğer oğlu Kirkor Sinn 1

Hâne 15: **5).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Basmacı İkob veled-i Mirza Sinn 37	**Hâne 15:** **6).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Ohannes veled-i Tomas Basmacı Sinn 20	**Hâne 15:** **7).** Diğer karındaşı oğlu Bedros veled-i İkob Sinn 6	**Hâne 15:** **8).** Diğer karındaşı oğlu Bedros veled-i İkob Sinn 6	**Hâne 15:** **9).** Diğer oğlu Amdonveled-i İkob Sinn 3	**Hâne 15:** **10).Nâ:** Yeğeni kısa boylu şâbb-ı emred Basmacı çırağı Ohannes veled-i Kevork Sinn 13
Hâne 16: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Samancı Amdon veled-i Odis Sinn 35	**Hâne 17:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha kalfası Tomas veled-i Mıkırdiç Sinn 28	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Sıvacı Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 18:** **2).Nâ:** Eniştesi orta boylu kır bıyıklı Batok veled-i İkob Borucu Sinn 45	**Hâne 19:** **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Çulha Bali veled-i Batris Sinn 35	**Hâne 19:** **2).** Oğlu Avanes Sinn 5
Hâne 19: **3).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı ‘Attar Amdon veled-i Batris Sinn 30	**Hâne 19:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası İkob veled-i Batris Sinn 28	**5).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kara bıyıklı ‘Attar Karabet veled-i Batris Sinn 25	**Hâne 20:** **1). ‘Â:** Orta boylu kır sakallı Tüccar Osef veled-i Bogos Sinn 60	**Hâne 20:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Çulha Bogos Sinn 30	**Hâne 20:** **3).Tâ:** Diğer oğlu Orta boylu kara bıyklı Çulha kalfası Tomas Sinn 26
Hâne 21: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Karabet veled-i Tohman Sinn 40	**Hâne 21:** **2).** Oğlu Ohannes Sinn 7	**Hâne 21:** **3). ‘Â:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Tüccar Mıkırdiç veled-i Tohman Sinn 28	**Hâne 21:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha Davit veled-i Tohman Sinn 25	**Hâne 22:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Dikici Anya veled-i Astador Sinn 56	**Hâne 22:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Sehak veled-i Amdon Sinn 32
Hâne 22: **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 6	**Hâne 22:** **4).** Diğer oğlu Bedros Sinn 3	**Hâne 22:** **5).M:** Torunu Kirkor veled-i Amdon Sinn 1	**Hâne 23:** **1). ‘Â:** Uzun boylu ak sakallı Bezzâz Kirkor veled-i Bogos Sinn 55	**Hâne 24:** **1). ‘Â:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha Osef veled-i Kaspar Sinn 52	**Hâne 24:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Batris Sinn 18

Hâne 24: **3).** Diğer oğlu Kirkor Mektebi Sinn 10	**Hâne 24:** **4).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 1	**Hâne 24:** **5).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Avanes veled-i Kaspar Sinn 40	**Hâne 24:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Çulha Tome veled-i Kaspar Sinn 33	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Tomas veled-i Avanis Sinn 33	**Hâne 25:** **2).** Oğlu Avanis Mektebi Sinn 11
Hâne 26: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Bakkal Tomas veled-i Bogos Sinn 33	**Hâne 26:** **2).** Oğlu Bogos Sinn 4	**Hâne 26:** **3).M:** Diğer oğlu Avanis Sinn 1	**Hâne 26:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Berber İrmiya veled-i Bogos Sinn 22	**Hâne 27:** **1).** Uzun boylu kır bıyıklı Mardik veled-i Istepan Sinn 52 **Amel-mânde**	**Hâne 27:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Dökmeci çırağı Istepan Sinn 18
Hâne 27: **3).M:** Diğer oğlu Bogos Sinn 2	**Hâne 27:** **4).Tâ:** Güveğisi kısa boylu kara bıyıklı Dökmeci Mıkırdiç veled-i Hena Sinn 25	**Hâne 28:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Müteveli-i Kinisa Kiryos veled-i Ohannes Sinn 45	**Hâne 28:** **2).** Oğlu Ohannes Mektebi Sinn 11	**Hâne 28:** **3).** Diğer oğlu Kaspar Sinn 8	**Hâne 28:** **4).** Diğer oğlu Melkon Sinn 4
Hâne 29: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Kiyork veled-i Dönebit Sinn 25					

Vr. 126:

Mahalle: Arabşeyh

Hânehâ: 9

Numara: 26

Hane 1: **1). Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Dellâl Odis veled-i Pirik Sinn 60	**Hane 2:** **1). Tâ**: Kısa Boylu kır bıyıklı Mıkırdiç veled-i Bogos Sinn 45	**Hane 2:** **2).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 9	**Hane 2:** **3).** Diğer oğlu İkob Mektebi Sinn 4	**Hane 2:** **4). Tâ:** Kaynı uzun boylu kumral bıyıklı Osib veled-i Ohannes Sinn 24	**Hane3:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha İkob veled-i Ohannes Sinn 45
Hane 3: **2). Nâ:** Oğlu kısa boylu şabb-ı emred Kirakos veled-i Ohannes Çulha çırağı Sinn 13	**Hane 4:** **1). Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Kazzâz Karabet veled-i Bogos Sinn 35	**Hane 4:** **2).** Oğlu Avanis Mektebi Sinn 5	**Hane 4:** **3). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Demirci Osib veled-i Boğos Sinn 32	**Hane 4:** **4).** Oğlu Bogos veled-i Osef Sinn 4	**Hane 4:** **5).** Diğer oğlu Kirkor veled-i Osef Sinn 2
Hane 4: **6). M:** Diğer oğlu İkob veled-i Osef Sinn 1	**Hane 4:** **7). Tâ:** Yeğeni uzun boylu ter bıyıklı Kazzâz Odis veled-i Bedros Sinn 20	**Hane 5:** **1). Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Avanis veled-i Artin Sinn 32	**Hane 6:** **1). Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Demirci Ohannes veled-i İkob Sinn 43	**Hane 6:** **2).** Oğlu İkob Sinn 8	**Hane 6:** **3).** Dier oğlu Bedros Sinn 3 Mecruh
Hane 7: **1). Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kazancı Ohannes veled-i Osib Sinn 29	**Hane 7:** **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Bedros veled-i Osib Sinn 23	**Hane 8:** **1). Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Esteban veled-i Osef Sinn 50	**Hane 8:** **2). Nâ:** Oğlu orta ter bıyıklı Dikici Tomas veled-i Istepan Sinn 15	**Hane 9:** **1). Nâ:** Orta Boylu kır bıyıklı Boyacı Boğos veled-i İkob Sinn 50	**Hane 9:** **2).** Oğlu Amdon Sinn 3

Hane 9: **3). Nâ:** Kaynı orta boylu kumral bıyıklı Bakkal çırağı Bedros Veled-i Bogos Sinn 28	**Hane 9:** **4). Nâ:** Diğer kaynı kısa boylu kumral bıyıklı ırgat Osib veled-i Kiyork Sinn 22				

Vr. 127:

Mahalle: Kılbaş Mescidi

Hânehâ: 1

Numara:2

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Istepanveled-i İkob Sinn 35	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1				

Mahalle: Hüseyin Efendi Mescidi

Hânehâ: 1

Numara: 3

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Sabuncu Melkon veled-i Mardiros Sinn 35	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Dikici çırağı Osef Sinn 15	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Dikici çırağı İkob Sinn 12			

Vr. 128:

Mahalle: Hasırlı Mescidi

Hânehâ: 13

Numara: 39

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu şâbb-ı emred Istepan veled-i Bogos Mektebi Sinn 12	**Hâne 1:** **2).** Karındaşı İkob veled-i Bogos Mektebi Sinn 8	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Odis veled-i Avanis Sinn 19	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Arslan veled-i Çirço Sinn 52	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu boz bıyıklı Çulha çırağı Çirço Sinn 26	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Beron Sinn 3
Hâne 4: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Ohannis veled-i Osib Sinn 42	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Tütüncü Bedros veled-i Ohannes Sinn 52	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Dikici çırağı Ohannes Sinn 17	**Hâne 5:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Mektebi Sinn 11	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Osib veled-i Batris Sinn 26	**Hâne 6:** **2).M:** Oğlu Batris Sinn 1

Hâne 7: **1). ‘Â:** Orta boylu kara sakallı Kalaycı İkob veled-i Tomas Sinn 60	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Terzi Karabet veled-i Batris Sinn 43	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Artin Sinn 5	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Ekserci Kaspar veled-i Ohannis Sinn 30	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Uzun boylu az sarı bıyıklı Borucu Aruş veled-i İkob Sinn 28	**Hâne 10:** **2).** Teyzesi Oğlu Ohannes veled-i Osib Sinn 6
Hâne 10: **3).** Diğer teyzesi oğlu Ohannes veled-i Osib Sinn 3	**Hâne 10:** **4).Nâ:** ‘Emmisi oğlu Orta boylu kara bıyklı Hizmetkâr Kiyo veled-i Dönebit Sinn 40	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tabip Ohannes veled-i Amdon Sinn 45	**Hâne 11:** **2).** Oğlu Çulha çırağı Korko Sinn 20	**Hâne 11:** **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 4	**Hâne 11:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Tohmanveled-i Amdon Sinn 41
Hâne 11: **5).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Tabip Osib veled-i Amdon Sinn 37	**Hâne 11:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha çırağı Bogos veled-i Amdon Sinn 25	**Hâne 11:** **7).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Kazzâz Karabet veled-i Amdon Sinn 24	**Hâne 11:** **8).** Karındaşı oğlu Bedros veled-i Tohman Sinn 3	**Hâne 11:** **9).M:** Diğer karındaşı oğlu Amdonveled-i Tohman Sinn 1	**Hâne 11:** **10).M:** Diğer karındaşı oğlu Amdon veled-i Osib Sinn 1
Hâne 11: **11).** Bacısı oğlu Bogos veled-i Osib Sinn 4	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Batris Sinn 35	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Batris Sinn 4	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Kuyumcu Kaspar veled-i İkob Sinn 50	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı İkob Sinn 18	**Hâne 13:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Makaros Sinn 12

Hâne 13: **4).** Diğer oğlu Ohannes Mektebi Sinn 8	**Hâne 13:** **5).** Diğer oğlu Tomas Sinn 5	**Hâne 13:** **6).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kuyumcu Osib veled-i İkob Sinn 30			

Vr. 129:

Ermeni Katoliği gurebâsından olub Hasırlı mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i'tibariyle tahrir-i nüfus zükurunun defteridir.

Hânehâ:7

Numara:14

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Çerçis veled-i Haco Sinn 20	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Etmekçi Yakob veled-i Istepan Sinn 28	**Hâne 2:** **2).Nâ:** 'Emmisi ğlu orta boylu kumral bıyıklı Eskici Çirço veled-i Mihayil Sinn 23	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Asım veled-i Simo Sinn 40	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Avanis Sinn 2	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Bezzâz Mihayilveled-i Osef Sinn 40
Hâne 4: **2).** Oğlu Osef Mektebi Sinn 8	**Hâne 4:** **3).** Diğer oğlu Melkon Mektebi Sinn 6	**Hâne 4:** **4).M:** Diğer oğlu Amih Sinn 1	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Bezzâz Amih veled-i Mihayil Sinn 28	**Hâne 5:** **2). M:** Oğlu Hena Sinn 1	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Bezzâz Elyas veled-i Osef Sinn 27

Hâne 7: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Hena veled-i Osef Sinn 35	**Hâne 7:** **2).M:** Oğlu Osef Sinn 1				

Mahalle: Şeyh Sa‘id Küçük Mescidi

Hânehâ: 2

Numara: 2

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Tüccar Elyasveled-i Osef Sinn 40	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Bezzâz Bedros veled-i Avanis Sinn 33				

Vr. 130:

Ermeni Katoliği gurebâsından olarak Şeyh Sa‘id Küçük mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i‘tibâriyle tahrir-i nüfus defteridir.

Hânehâ: 1

Numara:3

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hizmetkâr Çerçis veled-i Osef Sinn 45	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Hatuş Sinn 5	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Yeğeni orta boylu ter bıyıklı Eskici Çerçis veled-i Hatuş Sinn 25			

Mahalle: Ali Bin Reşid Mescidi

Hânehâ: 2

Numara: 4

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Osef veled-i Karabet Sinn 25	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Dikici Batris veled-i Karabet Sinn 20	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Tomas veled-i Bedros Sinn (okunmuyor)	**Hâne 2:** **2).M:** Oğlu Bedros Sinn 2		

Ermeni Katoliği milletinin gurebâsından olub Ali Bin Reşid mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle nüfus defteridir.

Hâne 1: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Etmekçi Osef veled-i Hena Sinn 50	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu kısa boylu kara bıyıklı Etmekçi Hatuş veled-i Osef Sinn 25				

Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr Mescidi

Hânehâ: 7

Numara: 23

Hâne 1: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Bakkal Amdon veled-i Osef Sinn 50	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Bakkal çırağı Tomas Sinn 26	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Manuk Mektebi Sinn 9	**Hâne 1:** **4).Nâ:** Karındaşı oğlu Osib veled-i Karabet Sinn 12	**Hâne 1:** **5).** Diğer karındaşı oğlu Kiyork veled-i Karabet Sinn 9	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Sebzevâncı Kirkor veled-i Avanis Sinn 44
Hâne 2: **2).** Oğlu Kiryos Mektebi Sinn 11	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Osib Mektebi Sinn 9	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Hizmetkâr Artin veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Bogos Sinn 3	**Hâne 3:** **3).** Yeğeni Dikici çırağı Melkon veled-i Tomas Sinn 9	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Cebro veled-i Zakar Sinn 53

Hâne 4: **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Çulha kalfası Anton veled-i Zakar Sinn 45	**Hâne 4:** **3).Nâ:** Karındaşı oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kuyumcu Zakar veled-i Anton Sinn 18				

Vr. 131:

Hâne 5: **1). ‘Â:** Orta boylu kır bıyıklı Haffâf Melkon veled-i Anton Sinn 62	**Hâne 5:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Haffâf Bedros Sinn 28	**Hâne 5:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Kazzâz Tomas veled-i (yok) Sinn 22	**Hâne 5:** **4).Tâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Kazzâz Osib Sinn 19	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kazzâz Istepan veled-i Avanis Sinn 25	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Mazucu Ohannes veled-i Istepan Sinn 36
Hâne 7: **2).M:** Oğlu Istepan Sinn 1	**Hâne 7:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu Mazucu Osib veled-i Istepan Sinn 35	**Hâne 7:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu az kara bıyıklı Mazucu Karabet veled-i Istepan Sinn 32			

Ermeni Katoliği milletinin gurebâsından Kavvâs-ı Sagîr mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle tahrir-i nüfus defteridir.

Hânehâ: 1

Numara: 6

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Mardinli Simo veled-i Osib Sinn 30	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Osib Sinn 3	**Hâne 1:** **3).M:** Diğer oğlu Hatuş Sinn 1	**Hâne 1:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Rufayil**v**eled-i Osib Sinn 23	**Hâne 1:** **5).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Abram veled-i Osib Sinn 20	**Hâne 1:** **6).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Mihayilveled-i Osib Sinn 15

Vr. 132:

Mahalle: Şeyh Matar Cami'i Şerif

Hânehâ: 21

Numara: 62

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Çengûş Avanis veled-i Haco Sinn 58	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu Kazzâz çırağı Mıkırdiç Sinn 13	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral sakallı Hizmetkâr Mardik veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Borucu Ohannes veled-i İkob Sinn 18	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Dikici Karabet veled-i Mıkırdiç Sinn 30	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Avanes Mektebi Sinn 10
Hâne 3: **3).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 2	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Kirkor veled-i İrmiya Sinn 33	**Hâne 4:** **2).** Oğlu İrmiya Mektebi Sinn 7	**Hâne 4:** **3).M:** Diğer oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Kuyumcu Arnak(?) veled-i İkob Sinn 42	**Hâne 5:** **2).M:** Oğlu Ohannis Sinn 2

Hâne 5: **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Kuyumcu Bedros veled-i İkob Sinn 37	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Boyacı Ohannes veled-i İkob Sinn 40	**Hâne 6:** **2).** Oğlu Kopo veled-i Kazar Sinn 11	**Hâne 6:** **3).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Boyacı Karabet veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Çulha Avanis veled-i Marsis Sinn 22	**Hâne 7:** **2).Tâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Berber çırağı Osib veled-i Menas Sinn 15
Hâne 8: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Borucu Osef veled-i Bogos Sinn 45	**Hâne 8:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 2	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Mıkırdiç veled-i Bogos Sinn 25	**Hâne 9:** **2).Tâ:** Yeğeni orta boylu kara bıyıklı Borucu Batris veled-i Avanis Sinn 25	**Hâne 9:** **3).Nâ:** Diğer yeğeni orta boylu boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Bogos veled-i Avanis Sinn 18	**Hâne 9:** **4).** Diğer yeğeni İkob veled-i Kirkor Mektebi Sinn 8
Hâne 9: **5).** Diğer yeğeni Avanis veled-i Kirkor Mektebi 5	**Hâne 9:** **6).** Diğer yeğeni Osef veled-i Kirkor Sinn 3	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Borucu Karabet veled-i Bogos Sinn 46	**Hâne 10:** **2).Tâ:** Oğlu şâbb-ı emred Kuyumcu çırağı Bogos Sinn 13	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Nakkaş İkob veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 11:** **2).** Oğlu Ohannes Sinn 7
Hâne 12: **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Kalcı Karabet veled-i Manuk Sinn 35	**Hâne 12:** **2).** Oğlu Avanes Mektebi Sinn 6	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Amdonveled-i Asım Sinn 30	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Kalancı Çırağı Asım Sinn 9	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Avanis Sinn 5	**Hâne 14:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tohman veled-i Kaspar Sinn 60

Hâne 14: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası İkob Sinn 19	**Hâne 14:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Irgat Avanis Sinn 15	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı ‘Attar Kirkor veled-i Artin Sinn 45	**Hâne 15:** **2).M:** Oğlu İlgansiz Sinn 2	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Bogos Sinn 38	**Hâne 16:** **2).** Oğlu Bogos Sinn 5
Hâne 16: **3).** Diğer oğlu Osib Sinn 3	**Hâne 17:** **1). ‘Â:** Orta boylu kara bıyıklı Tüccar Melkon veled-i İkob Sinn 22	**Hâne 17:** **2).M:** Oğlu Bogos Sinn 1	**Hâne 18:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Karabet veled-i Tomecan Sinn 64	**Hâne 18:** **2).Tâ:** Oğlu kısa boylu kumral bıyıklı Şirikçi İkob veled-i Karabet Sinn 30	**Hâne 18:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Kazar veled-i Kirkor Sinn 27
Hâne 18: **4).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha kalfası Mıkırdiç Sinn 24	**Hâne 18:** **5).** Torunu Ohannes veled-i İkob Sinn 3	**Hâne 18:** **6).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kır bıyıklı Kazzâz Osib veled-i Tomecan Sinn 50	**Hâne 18:** **7).Tâ:** Karındaşı oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Kazzâz çırağı Tomecan veled-i Osib Sinn 14	**Hâne 18:** **8).** Diğer karındaşı oğlu Bedros veled-i Osib Sinn 1	

Vr. 133:

Hâne 19: **1).** Orta boylu kır bıyıklı Kazzâz Avanes veled-i İrmiya Sinn 55	**Hâne 19:** **2).** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Kazzâz İkob Sinn 27	**Hâne 19:** **3).** Diğer oğlu uzun boylu ter bıyıklı Kazzâz İlyon Sinn 25	**Hâne 19:** **4).** Torunu Osef veled-i İkob Sinn 1	**Hâne 20:** **1).** Orta boylu kara bıyklı Demirci kalfası Ohannes veled-i Aboş Sinn 30	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Bogos Mektebi Sinn 6
Hâne 20: **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 21:** **1).** Uzun boylu ak sakallı Bogos veled-i Bedros Sinn 60	**Hâne 21:** **2).** Torunu Ohannes veled-i Tomas Mektebi Sinn 7			

Ermeni Katoliği milletinin gurebâsından olub Şeyh Matar mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle tahrir-i nüfus defteridir.

Hânehâ:5

Numara:10

Hâne 1: **1).** Orta boylu sarı bıyıklı Çerçi Cebro veled-i Osef Sinn 31	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Kiyork Sinn 1	**Hâne 2:** **1).** Orta boylu kara bıyıklı Dikici Osef veled-i Elyas Sinn 22	**Hâne 2:** **2).** Karındaşı Berber çırağı Çerçis veled-i Elyas Sinn 14	**Hâne 3:** **1).** Kısa boylu kumral bıyıklı Etmekçi Davud veled-i Atşon Sinn 35	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Berber çırağı Anton Sinn 11

Hâne 3: **4).** Diğer oğlu Bogos Anmo Mektebi Sinn 6	**Hâne 4:** **1).** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha çırağı Elyas veled-i Amih Sinn 25	**Hâne 4:** **2).** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha çırağı Çerçis veled-i Amih Sinn 23	**Hâne 5:** **1).** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Çerçis veled-i Osef Sinn 23		

Vr. 134:

Mahalle: Hacı İzeddin Mescid-i Şerif

Hânehâ: 7

Numara: 27

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Bali veled-i Kaspar Sinn 51	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu Kuyumcu çırağı Kaspar Sinn 13	**Hâne 1:** **3).M:** Diğer oğlu Davud Sinn 1	**Hâne 1:** **4).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Çulha Tomas veled-i Kaspar Sinn 40	**Hâne 1:** **5).** Oğlu Kirkor veled-i Tomas Mektebi Sinn 7	**Hâne 1:** **6).** Diğer oğlu Artin Mektebi Sinn 5
Hâne 1: **7).** Diğer oğlu Istepan Sinn 3	**Hâne 1:** **8).M:** Diğer oğlu Amdon Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi Kiyork veled-i Anton Sinn 32	**Hâne 2:** **3).M:** Oğlu İkob Sinn 2	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Kazancı Bogos veled-i Tomas Sinn 50	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 3
Hâne 4: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dellâl Mıkırdiç veled-i İrmiya Sinn 41	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Abram Sinn 17	**Hâne 4:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Çulha çırağı Anton Sinn 15	**Hâne 4:** **4).** Diğer oğlu İkob Sinn 4	**Hâne 5:** **1). ‘Â:** Kısa boylu kara bıyıklı Kazzâz İkob veled-i Osef 35	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 7
Hâne 5: **3).** Diğer oğlu Istepan Mektebi 5	**Hâne 5:** **4).** Diğer oğlu Bedros 3	**Hâne 5:** **5).M:** Diğer oğlu Melkon Sinn 1	**Hâne 5:** **6).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı kazzâz Karabet veled-i Osef Sinn 25	**Hâne 5:** **7).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı kazzâz Kiyork veled-i Osib Sinn 15	**Hâne 5:** **8).** Karındaşı oğlu Osef veled-i Karabet Sinn 1

Hâne 6: **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı ‘Attar Mıkırdiç veled-i Artin Sinn 34	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kapancı Ohannes veled-i Karabet Sinn 38	**Hâne 7:** **2).** Oğlu kısa boylu şâbb-ı emred Karabet Mektebi Sinn 10			

Mahalle: İbrahim Beğ Mescid-i Şerif

Hânehâ: 5

Numara: 17

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Boyacı Istepan veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Yeğeni kısa boylu şâbb-ı emred Tüccar çırağı Kiyork veled-i Karabet Sinn 16	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Karabet veled-i Avanis Sinn 45	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Osef Mektebi Sinn 12	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Avanis Mektebi Sinn 7	**Hâne 2:** **4).** Diğer oğlu Kaspar Mektebi Sinn 5
Hâne 2: **5).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Boyacı İkob veled-i Avanis Sinn 33	**Hâne 2:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu kara bıyklı Tütüncü Tomas veled-i Avanis Sinn 31	**Hâne 2:** **7).Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu kara bıyklı Kuyumcu Istepan veled-i Avanis Sinn 30	**Hâne 2:** **8).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Tütüncü Batris veled-i Avanis Sinn 28	**Hâne 2:** **9).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Bogos veled-i Avanis Sinn 25	**Hâne 2:** **10).** Karındaşı oğlu Avanis veled-i İkob Sinn 3

Hâne 2: **11).M:** Diğer oğlu Kirkor veled-i Istepan Sinn 1	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Anton veled-i Bedros Sinn 32	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Demirci çırağı Osib veled-i Osib Sinn 25	**Hâne 5:** **1).** Kısa boylu kumral bıyıklı Apo veled-i Avanis Sinn 50 **A'mâ**	**Hâne 5:** **2).Tâ:** Kaynı orta boylu ter bıyıklı Dikici Melkon veled-i Bogos Sinn 18	

Vr. 135:

Mahalle: Yiğid Ahmed Mescidi

Hânehâ: 7

Numara:23

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Boyacı Avanes veled-i Bedros Sinn 35	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Karabet Sinn 1	**Hâne 1:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Boyacı İrmoş veled-i Bedros Sinn 24	**Hâne 1:** **4).M:** Karındaşı oğlu Osef veled-i İrmoş Sinn 1	**Hâne 1:** **5).** Yeğeni şâbb-ı emred Tomas veled-i Bogos Mektebi Sinn 11	**Hâne 2:** **1). 'Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Tomas veled-i Abram Sinn 40
Hâne 2: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred kazzâz Abram Sinn 14	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Karabet Sinn 3	**Hâne 2:** **4).M:** Diğer oğlu Kirkor Sinn 1	**Hâne 2:** **5).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Ohannes veled-i Apo Sinn 30	**Hâne 2:** **6).M:** Karındaşı oğlu İkob veled-i Ohannes Sinn 2	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu Karabet veled-i İkob Sinn 27

Hâne 3: **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred ‘Attar Tomas veled-i İkob Sinn 15	**Hâne 3:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı Kazzâz çırağı Avanis veled-i İkob Sinn 12	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Tomas veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 5:** **1). ‘Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Karabet veled-i İrmiya Sinn 45	**Hâne 5:** **2).Tâ:** Yetimi uzun boylu şâbb-ı emred Kazzâz Tomas veled-i Karabet Sinn 20	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Haffâf Ohannes veled-i Anton Sinn 35
Hâne 7: **1). ‘Â:** Orta boylu kara bıyklı Tüccar Artin veled-i İkob Sinn 30	**Hâne 7:** **2).M:** Oğlu Osib Sinn 1	**Hâne 7:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha İrmiya veled-i İkob Sinn 20	**Hâne 7:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Çulha Kaspar veled-i İkob Sinn 18	**Hâne 7:** **5).** Diğer karındaşı Avanis veled-i İkob Mektebi Sinn 11	

Mahalle: Hacı Osman Mescidi

Hânehâ:5

Numara:16

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Boyacı İkob veled-i Bedros Sinn 30	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Borucu İkob veled-i Bogos Sinn 38	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Bogos Sinn 5	**Hâne 2:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Kuyumcu Bedros veled-i Bogos Sinn 35	**Hâne 2:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü Kirkor veled-i Bogos Sinn 32	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Bedros veled-i Kaspar Sinn 45
Hâne 3: **2).** Oğlu Kaspar Mektebi Sinn 7	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Ohannes Sinn 3	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha kalfası İkob veled-i Bedros Sinn 25	**Hâne 4:** **2).** Yetimi Bedros veled-i Bogos Sinn 5	**Hâne 5:** **1). ‘Â:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Batris veled-i Melkon Sinn 17	**Hâne 5:** **2).** Oğlu Melkon Mektebi Sinn 9

Hâne 5: **3).** Diğer oğlu Bogos Mektebi Sinn 5	**Hâne 5:** **4).Tâ:** Yeğeni uzun boylu kumral bıyıklı Demirci İkob veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 5:** **5).** Yeğeni oğlu Avanis veled-i İkob Sinn 4	**Hâne 5:** **6).M:** Diğer yeğeni oğlu Karabet veled-i İkob Sinn 2		

Vr. 136:

Ermeni milletinin gurebâsından Hacı Osman mahallesinde sâkin olanların Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle tahrir-i nüfuslarıdır.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Irgat Bogos veled-i Mosi Sinn 25	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Amih veled-i Bogos Sinn 50	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Zize Bogos Sinn 20	**Hâne 2:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Hizmetkâr Davit Sinn 12	**Hâne 2:** **4).** Diğer oğlu Karabet Sinn 5	

Mahalle: Molla Bahaddin Mescidi

Hânehâ: 3

Numara: 7

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Kahveci Tomas veled-i Istepan Sinn 45	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Kaynı orta boylu kumral bıyıklı Terzi Tomas veled-i Karabet Sinn 27	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Yeğeni orta boylu şâbb-ı emred Terzi Haco veled-i Kazar Sinn 18	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Basmacı Markar veled-i İkob Sinn 75	**Hâne 2:** **2).** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Mıkırdiç veled-i İkob Sinn 20 **Keşiş olmak için Manastır tarafına gitmiş. Sene 1255.**	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Kısa boylu şâbb-ı emred Kahveci çırağı İkob veled-i Ohannes Sinn 18

Hâne 3: **2).** Yeğeni Dikici çırağı Melkon veled-i Ohannes Sinn 7					

Vr. 137:

Mahalle: Hacı Büzürk Mescidi

Hânehâ: 3

Numara:8

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Kaspar veled-i İkob Sinn 35	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Gemci Avanis veled-i Nikogos Sinn 40	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Gemci Çırağı Batris Sinn 21	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Nikogos Sinn 3	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Mardik veled-i Tomas Sinn 25	**Hâne 3:** **2).** Karındaşı İkob veled-i Tomas Mektebi Sinn 9
Hâne 3: **3).Nâ:** Bibisi oğlu orta boylu ter bıyıklı Mardik veled-i Kiryos Sinn 27	**Hâne 3:** **4).Nâ:** Diğer bibisi oğlu Boyacı çırağı Kirkor veled-i Kiryos Sinn 15				

Mahalle: Hoca Ahmed Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Katırcı Arkir veled-i Osib Sinn 35	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Kirkor Mektebi Sinn 6	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Mıkırdiç Sinn 4			

Mahalle: Lala Beğ Cami‘i

Hânehâ:1

Numara:3

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha kalfası Mıkırdiç veled-i Nemi Sinn 51 **Gözleri ‘Alil**	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Çulha Melkon veled-i Mıkırdiç Sinn 25	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Çulha çırağı Na’moş Sinn 13			

Ermeni Katoliği milletinin gurebâsından Lala Beğ mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle tahrir-i nüfus zükurlarıdır.

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Sucu 'Aşir veled-i (yok) Sinn 30	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Sucu Mosi veled-i (yok) Sinn 28	**Hâne 1:** **3).Nâ:** 'Aşir oğlu Orta boylu ter bıyıklı Bogos Sin 25			

Bâd-ı tahririne me'mur buyurulmuş olan atûfetlû Alişan Beğ işbu defterde muharrer Ermeni Katoliği milletinin kâffesini tahrir idub bir ferd ve ahd ketm ve ihfâ olunmayub cümlemizin imzalayacak olduğunı mübeyyin işbu mahal-i şerh virilub tahrir kılındı.

29 Zilhicce 1261

Muharrir, Kocabaş, Kocabaş, Keşiş, Keşiş, Rahib.

Vr. 138:

Derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Süryâni milletinin Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle nüfûs zükurunun tahrir defteridir ki zikr olunur.

Mahalle: Ali Paşa Câmi'i

Hânehâ: 27

Numara: 75

Hâne 1: **1).** Orta boylu kara sakallı Papaz Korkis veled-i Se'ya Sinn 35 **Bâ berat millet Papazı**	**Hâne 1:** **2).** Sıdkısı orta boylu ter bıyıklı veled-i 'Azo Sinn 22	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Baho veled-i İlor Sinn 45	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Kızmo(?) veled-i Kiryakis Sinn 25	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Karındaşı oğlu Orta boylu kara bıyklı Çulha çırağı Tome veled-i İşo Sinn 20	**Hâne 3:** **3).** Diğer karındaşı oğlu Çulha çırağı veled-i İşo Sinn 8
Hâne 3: **4).** Diğer karındaşı oğlu İlor veled-i İşo Sinn 5	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Timoş veled-i Mişara Sinn 35	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Hatuş Sinn 5	**Hâne 4:** **3).** Diğer oğlu Mişara Sinn 3	**Hâne 4:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Abram veled-i Mişara Sinn 30	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu Çulha kır bıyıklı İlya veled-i Tomas Sinn 25
Hâne 6: **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Dikici çırağı Tome veled-i Tome Sinn 18	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dinkçi Bato veled-i İlyo Sinn 16	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha İlor veled-i Tome Sinn 25	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Tome Sinn 3	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Çulha Abram veled-i Kiryakis Sinn 35	**Hâne 9:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha çırağı Kiryakis Sinn 30
Hâne 9: **3).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Hato veled-i Kiryakis Sinn 30	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Tome veled-i Mişara Sinn 35	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Çerçis veled-i İlya Sinn 54	**Hâne 11:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı İlya Sinn 22	**Hâne 11:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Berber Kiryakis Sinn 20	**Hâne 11:** **4).Nâ:** Diğer oğlu Çulha kalfası Tome Sinn 13

Hâne 11: **5).** Diğer oğlu Çulha çırağı Hato Sinn 10	**Hâne 11:** **6).** Diğer oğlu Yakob Sinn 6	**Hâne 11:** **7).M:** Diğer oğlu Osib Sinn 1	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Tütüncü Hatuş veled-i Tome Sinn 55	**Hâne 12:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Bezzâz Tome Sinn 30	**Hâne 12:** **3).Tâ:** Diğer oğlu kısa boylu kara bıyıklı Çulha İlor Sinn 25
Hâne 12: **4).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Çulha İrmo Sinn 25	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Uzun boylu Çerçi Korkis veled-i Yako Sinn 50	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Yakob Sinn 13	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Tome Mazucu Çırağı Sinn 8	**Hâne 13:** **4).** Diğer oğlu Na’moş Mektebi Sinn 5	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çerçi İşoh veled-i İlor Sinn 50
Hâne 14: **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı İlor Sinn 16	**Hâne 14:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Çulha çırağı Yako Sinn 14	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Uzun boylu boz şâbb-ı emred Mumcu Tomeveled-i Mişara Sinn 20	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sazbend Yako veled-i Bali Sinn 47	**Hâne 16:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Debbâğ kalfası Korkis Sinn 27	**Hâne 16:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Debbâğ çırağı Buhtan Sinn 20
Hâne 16: **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Terzi Osef Sinn 18	**Hâne 16:** **5).** Diğer oğlu Anton Mektebi Sinn 9	**Hâne 17:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Debbâğ Hatoş veled-i Tome Sinn 52	**Hâne 17:** **2).M:** Oğlu Kiryakis Sinn 1	**Hâne 18:** **1).Tâ:** Uzun boylu az bıyıklı Çulha İlor veled-i Tome Sinn 21	**Hâne 18:** **2).** Karındaşı uzun boylu Fakir Yako veled-i Tome Sinn 20 **Mecruh**

Vr. 139:

Hâne 19: **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Tabip Tome veled-i Yako Sinn 38	**Hâne 19:** **2).** Oğlu Çulha çırağı Yako Sinn 9	**Hâne 19:** **3).** Diğer oğlu Hatuş Sinn 5	**Hâne 19:** **4).M:** Diğer oğlu İlya Sinn 1	**Hâne 20:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Yako veled-i Tome Sinn 23	**Hâne 20:** **2).Nâ:** Karındaşı Çulha çırağı Kiryakis Sinn 14
Hâne 21: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Debbâğ İsak veled-i İrmiya Sinn 50	**Hâne 21:** **2).M:** Oğlu Nikogos Sinn 1	**Hâne 21:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kır bıyıklı Debbâğ Yakob veled-i İrmo Sinn 38	**Hâne 21:** **4).** Karındaşı oğlu İrmoveled-i Yako Sinn 4	**Hâne 21:** **5).** Diğer karındaşı oğlu Mihayil veled-i Yako Sinn 2	**Hâne 22:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Mumcu Yako veled-i Tome Sinn 45
Hâne 22: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu Kasap Buhtan Sinn 24	**Hâne 23:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Aylo veled-i Hazerşah Sinn 40	**Hâne 24:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Hatuş veled-i İrmo Sinn 46	**Hâne 24:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha Yako veled-i İrmo Sinn 49	**Hâne 24:** **3).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Terzi Abro veled-i Yako Sinn 14	**Hâne 24:** **4).** Diğer oğlu Anton veled-i Yako Mektebi Sinn 8
Hâne 24: **5).M:** Diğer oğlu Mişara Sinn 1	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Kiryakis veled-i Amih Sinn 31	**Hâne 26:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Hizmetkâr Yonan veled-i İlor Sinn 30	**Hâne 26:** **2).** Oğlu Kiryo Sinn 8	**Hâne 27:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâl İlor veled-i Hato Sinn 40	**Hâne 27:** **2).** Karındaşı oğlu Hatuş veled-i Hato Sinn 5
Hâne 28: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Pirinççi Yakob veled-i Kiryakis Sinn 50	**Hâne 28:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Dinkçi Kiryakis Sinn 25	**Hâne 28:** **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 3			

Vr. 140:

Süryâni milletinin gurebâsından Ali Paşa mahallesinde bulunanların tahrir-i nüfusu Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle beyân olunur.

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Buhtanlı Hamal Murad veled-i Kolo Sinn 40					

Mahalle: Hüsameddin Mescidi

Hânehâ: 82

Numara: 195

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulcu İlor veled-i Tome Sinn 25 **Bir gözü 'alîl**	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Osef Sinn 55	**Hâne 2:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Çulha Tome Sinn 32	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu 'Aruş Sinn 12	**Hâne 2:** **4).** Diğer oğlu Yakob Sinn 10	**Hâne 2:** **5). D**iğer oğlu Kiryo Sinn 3
Hâne 3: **1).** Orta boylu kır bıyıklı Keşiş Korkis veled-i Kiryakis Sinn 55 **Keşiş**	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Kiryakis Mektebi Sinn 18	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Tüccar Tomeveled-i Yakob Sinn 25	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır sakallı Çulha İlor veled-i Abro Sinn 75	**Hâne 5:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Karabet Sinn 22	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Tüccar Bedros veled-i Yakob Sinn 22

Hâne 7: **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Hamal Yonan veled-i Tome Sinn 45	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Hato veled-i Yako Sinn 31	**Hâne 8:** **2).** Oğlu orta boylu Nalbant çırağı Yakob Sinn 10	**Hâne 8:** **3).M:** Diğer oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İsak veled-i Korkis Sinn 33	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha İsak veled-i İlor Sinn 30
Hâne 10: **2).** Oğlu İlya Sinn 3	**Hâne 10:** **3).Tâ:** Yeğeni orta boylu sarı bıyıklı Çulha İlor veled-i Kiryakis Sinn 22	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha ‘Aruş veled-i Yakob Sinn 45	**Hâne 11:** **2).Tâ:** Oğlu Tüccar çırağı İsya Sinn 14	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Mişara veled-i Tome Sinn 45	**Hâne 12:** **2).** Oğlu İydal Sinn 12
Hâne 12: **3).** Diğer oğlu ‘Amoği Sinn 4	**Hâne 12:** **4).M:** Diğer oğlu Mişara Sinn 2	**Hâne 12:** **5).** Ökke oğlu Hatuş veled-i Abro Sinn 5	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Yakob veled-i Tome Sinn 40	**Hâne 13:** **2).** ÖkkeOğlu Hato veled-i Yakob Sinn 8	**Hâne 13:** **3).** Diğer ökke oğlu Yako veled-i Yako Sinn 5
Hâne 14: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Osib veled-i Aslan Sinn 55	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çulha çırağı Tome Sinn 25				

Vr. 141:

Hâne 15: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Kiryakis veled-i Mesod Sinn 27	**Hâne 15:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Na'moş veled-i Mesod Sinn 23	**Hâne 15:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha çırağı İlya veled-i Mesod Sinn 20	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Yakob veled-i Abro Sinn 25	**Hâne 16:** **2).M:** Oğlu Yako Sinn 1	**Hâne 16:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Tome veled-i Abro Sinn 24
Hâne 17: **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha İşoh veled-i İlor Sinn 45	**Hâne 17:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 18:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Hamal İlor veled-i Yakob Sinn 50	**Hâne 18:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Yako Sinn 13	**Hâne 18:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu kır bıyıklı Hamal Tome veled-i Yakob Sinn 45	**Hâne 18:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha İsya veled-i Yakob Sinn 30
Hâne 18: **5).** Karındaşı oğlu Çulha çırağı Yakob veled-i Zakar Sinn 10	**Hâne 18:** **6).** Diğer karındaşı oğlu Zakar veled-i Tome Sinn 3	**Hâne 19:** **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Çulcu İsak veled-i Hilyo Sinn 50	**Hâne 20:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulcu Yakob veled-i Osef Sinn 35	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Hato Sinn 4	**Hâne 20:** **3).M:** Diğer oğlu Osef Sinn 2
Hâne 21: **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Borucu İsya veled-i Kiryakis Sinn 20	**Hâne 21:** **2).** Yeğeni şâbb-ı emred Apoş veled-i Aruş Sinn 12	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Dellâl Amih veled-i Hato Sinn 30	**Hâne 23:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Etmekçi Tomas veled-i Bali Sinn 28	**Hâne 23:** **2).** Oğlu Hatuş Mektebi Sinn 10	**Hâne 23:** **3).** Diğer oğlu Yonan Mektebi Sinn 7
Hâne 24: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Hazerşa veled-i İlyo Sinn 35	**Hâne 24:** **2).** Oğlu İlor yek çeşm Mektebi Sinn 8	**Hâne 24:** **3).** Diğer oğlu Kiryos Sinn 4	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Nalbant Tome veled-i Abro Sinn 37	**Hâne 26:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Boyacı Osef veled-i Yakob Sinn 32	**Hâne 26:** **2).** Oğlu Na'moş Sinn 7

Hâne 27: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Şemdun veled-i Yonan Sinn 37	**Hâne 27:** **2).** Oğlu Çulha çırağı Yoban Sinn 13	**Hâne 27:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Tomeveled-i Yonan Sinn 30	**Hâne 28:** **1). ‘Â:** Orta boylu kara bıyıklı Tüccar İlor veled-i Tome Sinn 35	**Hâne 28:** **2).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Çulha İsak veled-i Tome Sinn 30	**Hâne 28:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Çulha Hazerşa veled-i Tome Sinn 25
Hâne 29: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Yakob veled-i Tome Sinn 35	**Hâne 29:** **2).** Oğlu Boyacı çırağı Hazerşa Sinn 10	**Hâne 30:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Kiryakis veled-i Mesod Sinn 24	**Hâne 31:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Boyacı Hatuş veled-i İlor Sinn 21	**Hâne 32:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha İlor veled-i Adih Sinn 25	**Hâne 32:** **2).** Oğlu Toma Sinn 4
Hâne 32: **3).M:** Diğer oğlu Atimi Sinn 2	**Hâne 32:** **4).M:** Diğer oğlu İlya Sinn 2				

Vr. 142:

Hâne 33: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Yakob veled-i İlyo Sinn 40	**Hâne 33:** **2).** Oğlu Kiryo Sinn 10	**Hâne 34:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Irgat İlyo veled-i Yakob Sinn 22	**Hâne 34:** **2).Nâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Tüccar çırağı İşor veled-i Yako Sinn 15	**Hâne 35:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Palancı Tome veled-i Simo Sinn 60	**Hâne 36:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Mişara veled-i Abram Sinn 30
Hâne 36: **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Çulha Tome veled-i Abram Sinn 25	**Hâne 37:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Tome Sinn 25	**Hâne 38:** **1). ‘Â:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha ‘Abuş veled-i Hena Sinn 42	**Hâne 39:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Boyacı Batris veled-i Yako Sinn 40	**Hâne 40:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çerçi Amih veled-i Simon Sinn 45	**Hâne 40:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kır bıyıklı Çulha çırağı Simon Sinn 18
Hâne 41: **1).Tâ:** Uzun boylu ince bıyıklı Çulha Tomas veled-i Korkis Sinn 25	**Hâne 41:** **2).M:** Oğlu Bişar Sinn 2	**Hâne 42:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Boyacı Heralya(?) veled-i İsak Sinn 40	**Hâne 42:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Boyacı Abro veled-i İsak Sinn 30	**Hâne 42:** **3).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Boyacı İlya veled-i İsak Sinn 27	**Hâne 42:** **4).** Diğer karındaşı oğlu İsak veled-i Abro Sinn 7
Hâne 42: **5).** Diğer karındaşı oğlu Tome veled-i Abro Sinn 3	**Hâne 43:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Melkon veled-i Osib Sinn 31	**Hâne 43:** **2).** Oğlu Osib Sinn 6	**Hâne 44:** **1).Nâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Debbâğ çırağı Tome veled-i Yakob Sinn 17	**Hâne 45:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Tütüncü veled-i Yakob Sinn 35	**Hâne 45:** **2).** Oğlu Yakob Sinn 6

Hâne 45: **3).** Diğer oğlu İsya Sinn 4	**Hâne 46:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Henâ veled-i Bersum Sinn 37	**Hâne 47:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Tome veled-i ‘Aynel Sinn 35	**Hâne 48:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Bersum veled-i Korkis Sinn 60	**Hâne 48:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Kiryakis Sinn 28	**Hâne 48:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha çırağı Heralya Sinn 22
Hâne 48: **4).Nâ:** Diğer oğlu Kalaycı çırağı İşoh Sinn 13	**Hâne 48:** **5).** Diğer oğlu Yakob Sinn 3	**Hâne 49:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha şakirdi İlor veled-i İlor Sinn 25	**Hâne 49:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Çulha Osib veled-i Batris Sinn 22	**Hâne 50:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Mazucu İrmo veled-i ‘İdal Sinn 31	**Hâne 50:** **2).** Oğlu Apo Mektebi Sinn 9
Hâne 50: **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2					

Vr. 143:

Hâne 51: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İrmo veled-i Mişara Sinn 43	**Hâne 51:** **2).M:** Oğlu Tome Sinn 1	**Hâne 52:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Tome veled-i İlyo Sinn 35	**Hâne 52:** **2).Nâ:** Oğlu Boyacı çırağı İlyo Sinn 13	**Hâne 52:** **3).** Diğer oğlu Kiryakis Mektebi Sinn 6	**Hâne 52:** **4).** Diğer oğlu İrmo Sinn 4
Hâne 53: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Kiryakis veled-i Yako Sinn 32	**Hâne 53:** **2).M:** Oğlu Tome Sinn 1	**Hâne 53:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha kalfası Baho veled-i Yakob Sinn 26	**Hâne 54:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Dellâl Karabet veled-i İsak Sinn 45	**Hâne 55:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Na'moş veled-i İrmo Sinn 30	**Hâne 55:** **2).** Oğlu İrmo Sinn 5
Hâne 55: **3).M:** Diğer oğlu Hato Sinn 1	**Hâne 56:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha İsak veled-i İlor Sinn 61	**Hâne 56:** **2).** Oğlu Tüccar çırağı Karabet Sinn 11	**Hâne 56:** **3).** Diğer oğlu İlor Sinn 8	**Hâne 57:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Bezzâz Yako veled-i Hatuş Sinn 55	**Hâne 57:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Bezzâz Hatuş Sinn 30
Hâne 57: **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Çulha çırağı Kiryakis Sinn 20	**Hâne 58:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Mumcu Yako veled-i Hena Sinn 42	**Hâne 58:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Kiryakis Sinn 20	**Hâne 58:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Çulha çırağı Tome Sinn 16	**Hâne 58:** **4).** Diğer oğlu İlor Sinn 6	**Hâne 58:** **5).** Diğer oğlu Hena Sinn 3

Hâne 59: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Tüccar İlor veled-i Hena Sinn 62	**Hâne 59:** **2).Tâ:** Oğlu kısa boylu kara bıyıklı Çulha Apo Sinn 35	**Hâne 59:** **3).M:** Torunu Hato veled-i Apo Sinn 1	**Hâne 60:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Yako veled-i Abro Sinn 45	**Hâne 61:** **1).Nâ:** Kısa boylu boz bıyıklı Çulha Hena veled-i Bogos Sinn 23	**Hâne 61:** **2).Nâ:** Karındaşı uzun boylu Çulha İkob veled-i Bogos Sinn 20
Hâne 62: **1). 'Â:** Orta boylu kara bıyıklı Tüccar Saruhan veled-i Mişara Sinn 42	**Hâne 62:** **2).** Oğlu yek çeşm Elyas Sinn 3	**Hâne 62:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Etmekçi Hatuş veled-i Mişara Sinn 38	**Hâne 62:** **4).** Karındaşı oğlu şâbb-ı emred veled-i Hatuş Boyacı çırağı Sinn 7	**Hâne 62:** **5).** Diğer karınaşı oğlu Kako Mektebi Sinn 5	**Hâne 63:** **1). 'Â:** Orta boylu kara bıyklı Aleksan Çulha veled-i Karabet Sinn 40
Hâne 63: **2).** Oğlu Tomas Mektebi Sinn 9	**Hâne 64:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Abro veled-i Yakob Sinn 30	**Hâne 64:** **2).Nâ:** Oğlu Boyacı çırağı Tome Sinn 13	**Hâne 64:** **3).** Diğer oğlu Boyacı çırağı Yakob Sinn 8	**Hâne 64:** **4).** Diğer oğlu Amih Sinn 4	**Hâne 65:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Kiryakis veled-i Arslan Sinn 45
Hâne 65: **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Simon Sinn 20	**Hâne 65:** **3).** Diğer oğlu Aruş Sinn 6	**Hâne 66:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Kadayıfçı Çerçis veled-i Mişara Sinn 33	**Hâne 66:** **2).M:** Oğlu İlor Sinn 2	**Hâne 67:** **1).Nâ:** Orta boylu ak bıyıklı Çulha İlor veled-i Tanil Sinn 7	**Hâne 67:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Hatuş Sinn 15

Vr. 144:

Hâne 68: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Çerço Sinn 26	**Hâne 69:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Barsum veled-i İşoh Sinn 40	**Hâne 69:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tüccar çırağı Mosi Sinn 15	**Hâne 69:** **3).M:** Diğer oğlu Hatuş Sinn 2	**Hâne 70:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Simon veled-i Hatuş Sinn 38	**Hâne 70:** **2).** Oğlu İrmoş Mektebi Sinn 7
Hâne 70: **3).** Kaynı orta boylu ter bıyıklı Osib veled-i Mişara Sinn 22 **Ticarete Der ‘aliyeye gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 71:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İlya veled-i Hena Sinn 31	**Hâne 71:** **2).** Oğlu Osef Sinn 6	**Hâne 72:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Anton veled-i Zakar Sinn 35	**Hâne 72:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Çulha ‘Amoş veled-i Zakar Sinn 31	**Hâne 72:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Çulha çırağı Hatuş Sinn 15
Hâne 73: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Simo veled-i Çeloh Sinn 45	**Hâne 74:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Berber Amih veled-i Artin Sinn 39	**Hâne 74:** **2).Nâ:** Oğlu Berber çırağı Artin Sinn 13	**Hâne 75:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Heralyo veled-i Hazerşa Sinn 26	**Hâne 75:** **2).M:** Oğlu Hazerşa Sinn 1	**Hâne 75:** **3).** Karındaşı Çulha çırağı Tome Sinn 9
Hâne 76: **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Boyacı Hatuş veled-i Yako Sinn 55	**Hâne 77:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Heralyo veled-i İlor Sinn 21	**Hâne 78:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Yako veled-i Kızmo Sinn 50	**Hâne 78:** **2).** Oğlu Kiryakis Sinn 18	**Hâne 78:** **3).** Diğer oğlu Tome Sinn 11	**Hâne 78:** **4).** Diğer oğlu İsak Sinn 7

Hâne 78: **5).** Diğer oğlu Tome Sinn 3	**Hâne 79:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kazzâz İlor veled-i Hatuş Sinn 25	**Hâne 80:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Yako veled-i Osib Sinn 40	**Hâne 80:** **2).M:** Oğlu Kiryakis Sinn 1	**Hâne 81:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bardakçı Yako veled-i Kızmo Sinn 45	**Hâne 81:** **2).** Oğlu Heralyo Sinn 6
Hâne 81: **3).M:** Diğer oğlu Tome Sinn 1	**Hâne 82:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Tomas veled-i Tanil Sinn 45	**Hâne 82:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Çulha çırağı Hatuş Sinn 15	**Hâne 82:** **3).** Diğer oğlu Anton Sinn 7	**Hâne 82:** **4).M:** Diğer oğlu Davi Sinn 2	**Hâne 83:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı MenolikenaBarsum veled-i Amih Sinn 52
Hâne 83: **2).M:** Oğlu Tome Sinn 1	**Hâne 84:** **1).** Orta boylu kır sakallı Keşiş İşoh veled-i İrmiya Sinn 45 **Amel-mânde**				

Vr. 145:

Süryâni milletinin gurebâsından Hüsameddin mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle nüfus defteridir.

Hâne 1: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Midyatlı Çulha Apo veled-i İlya Sinn 34					

Mahalle: Lala Beğ Cami

Hânehâ: 66

Numara: 102

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Osib veled-i Yako Sinn 40	**Hâne 1:** **2).** Oğlu İrmoş Sinn 5	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Duvarcı Tomas veled-i Osib Sinn 29	**Hâne 2:** **2).** Oğlu İkob Sinn 5	**Hâne 2:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Taşçı Ohannes Sinn 20	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Dinkçi Abram veled-i Tomas Sinn 38
Hâne 3: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Tomas Sinn 18	**Hâne 3:** **3).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Berber çırağı İkob Sinn 16	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha İrmo veled-i Tome Sinn 25	**Hâne 4:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha İlya veled-i Tome Sinn 22	**Hâne 4:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Dikici çırağı Loso veled-i Tome Sinn 16	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Boyacı Yakob veled-i Kiryâkis Sinn 55

Hâne 6: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İşo veled-i İlyo Sinn 32	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu sarı bıyıklı Kalancı İlya Sinn 25	**Hâne 6:** **3).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu sarı bıyıklı Çulha çırağı Zakar Sinn 25	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Berber Makos veled-i İlor Sinn 25	**Hâne 7:** **2).M:** Oğlu Mişar Sinn 2	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Yonan veled-i Mişara Sinn 25
Hâne 8: **2).Nâ:** Yeğeni şâbb-ı emred Çulha çırağı Helya veled-i İlor Sinn 18	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Amih veled-i Yakob Sinn 40	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Yakob Sinn 5			

Vr. 146:

Hâne 10: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kassârcı Kiryo veled-i İrmoş Sinn 35	**Hâne 10:** **2).** Oğlu Kassârcı çırağı Aboş Sinn 10	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu İrmoş Sinn 3	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu az kara bıyıklı Çulha Mirza veled-i Mişara Sinn 23	**Hâne 11:** **2).Tâ:** Karındaşı şâbb-ı emred Çulha çırağı Korkis Sinn 18 **Erzurum tarafına gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bakkal Apo veled-i İkob Sinn 40 **Yek Çeşm**
Hâne 13: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Kasap Na'moş veled-i İşoh Sinn 36	**Hâne 13:** **2).** Oğlu İşoh Sinn 1	**Hâne 14:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Bakkal Melkon veled-i Yakob Sinn 35	**Hâne 14:** **2).** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Bali veled-i Yakob Sinn 40 **Amel-mânde**	**Hâne 14:** **3).** Karındaşı oğlu Bedros veled-i Kaspar Sinn 8	**Hâne 14:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Yakob veled-i Kaspar Sinn 6

Hâne 15: **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Debbâğ Yakob veled-i İlya Sinn 58	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Debbâğ çırağı Mişar Sinn 20	**Hâne 15:** **3).** Diğer oğlu Tomas Sinn 6	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Hatuş veled-i Toma Sinn 16	**Hâne 17:** **1).** Kısa boylu ak sakallı İlor veled-i Tomas Sinn 90 **Amel-mânde**	**Hâne 17:** **2).** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Baho Sinn 20 **Mecruh, Amel-mânde**
Hâne 18: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal İrmoş veled-i Kiryakis Sinn 26	**Hâne 18:** **2).** Oğlu Kiryakis Sinn 3	**Hâne 19:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Çulha İsaveled-i Na'moş Sinn 66	**Hâne 19:** **2). 'Â:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Na'mo Sinn 30	**Hâne 19:** **3).** Diğer oğlu Çulha çırağı Tome Sinn 13	**Hâne 19:** **4).** Diğer oğlu Osef Sinn 13
Hâne 20: **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Kiryakis veled-i Yakob Sinn 16	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha Bogos veled-i Abram Sinn 30	**Hâne 21:** **2).Nâ:** Oğlu şâbb-ı emred Çulha çırağı Haco Sinn 13	**Hâne 21:** **3).Nâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Osef veled-i Abram Sinn 25	**Hâne 21:** **4).M:** Oğlu Tome veled-i Osef Sinn 2	**Hâne 22:** **1).Nâ:** Kısa boylu Dikici çırağı İkob veled-i Hatuş Sinn 17
Hâne 23: **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Çulha Çerço veled-i Karabet Sinn 18	**Hâne 23:** **2).Nâ:** Karındaşı Çulha çırağı İsye Sinn 14	**Hâne 24:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Kiryakis veled-i Hatuş Sinn 25	**Hâne 24:** **2).** Oğlu Tome Sinn 2	**Hâne 25:** **1).** Orta boylu ter bıyıklı Kiryakis veled-i Hazero Sinn 23 **Kısmet arzusuyla Halep'e gitmiş. Sene 1257.**	**Hâne 25:** **2).** Karındaşı oğlu Hazero veled-i Davit Sinn 9 **Çulha çırağı**
Hâne 26: **1).Nâ:** Kısa boylu şâbb-ı emred Baklacı Helya veled-i İlor Sinn 16	**Hâne 27:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Kiryakis veled-i Yakob Sinn 31	**Hâne 27:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 1			

Vr. 147:

Hâne 28: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İsak veled-i Osef Sinn 31	**Hâne 29:** **1).** Şâbb-ı emred Batris veled-i Osef Mektebi Sinn 8	**Hâne 30:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Mazucu Hatuş veled-i Davud Sinn 52	**Hâne 30:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Davud veled-i Davud Mektebi Sinn 20	**Hâne 30:** **3).** Diğer oğlu Osef Sinn 7	**Hâne 31:** **1).** Yako veled-i Katmo Çulha çırağı Sinn 10
Hâne 32: **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Irgat İlor veled-i Sahan Sinn 51	**Hâne 32:** **2).M:** Oğlu Yakob Sinn 1	**Hâne 33:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Debbâğ Abro veled-i Yakob Sinn 35	**Hâne 33:** **2).** Oğlu Siho Sinn 10	**Hâne 34:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Bakkal Sahan veled-i Helyas Sinn 27	**Hâne 34:** **2).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Çilingir İlor veled-i Helya Sinn 23
Hâne 35: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha İşoh veled-i Yakob Sinn 40	**Hâne 35:** **2).** Oğlu Yako Sinn 4	**Hâne 35:** **3).M:** Diğer oğlu Yalos Sinn 1	**Hâne 36:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulcu Anton veled-i Hato Sinn 50	**Hâne 36:** **2).Nâ:** Oğlu Çulcu çırağı Hena Sinn 14	**Hâne 36:** **3).** Diğer oğlu Osef Mektebi Sinn 4
Hâne 36: **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kazancı İlya veled-i Hena Sinn 57	**Hâne 37:** **1). ‘Â:** Kısa boylu kır bıyıklı Boyacı Yakob veled-i İrmiya Sinn 40	**Hâne 37:** **2).Tâ:** Oğlu kısa boylu İlikçi Osib Sinn 14	**Hâne 37:** **3).** Diğer oğlu Boyacı çırağı İlyo Sinn 8	**Hâne 38:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Boyacı İsya veled-i İlya Sinn 20	**Hâne 38:** **2).** Karındaşı İlikçi çırağı Davud veled-i İlya Sinn 10
Hâne 38: **3).** Diğer karındaşı Hazerşa Mektebi Sinn 7	**Hâne 39:** **1). ‘Â:** Orta boylu kara bıyklı Tüccar Yakob veled-i Hazerşa Sinn 38	**Hâne 39:** **2).** Oğlu Hatuş Sinn 11	**Hâne 39:** **3).** Diğer oğlu Korkis Sinn 8	**Hâne 39:** **4).** Diğer oğlu Elyas Sinn 6	**Hâne 39:** **5).** Diğer oğlu Yalos Sinn 3

Hâne 40: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kazancı Tomeveled-i Hena Sinn 35	**Hâne 41:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Tome veled-i Yakob Sinn 54	**Hâne 41:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Hatuş Sinn 30	**Hâne 41:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara bıyıklı Boyacı Abram veled-i Yakob Sinn 35	**Hâne 42:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Boyacı İsak veled-i Kaspar Sinn 50	**Hâne 43:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Yako veled-i Marsis Sinn 35
Hâne 43: **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha Hazerşa veled-i Marsis Sinn 20	**Hâne 43:** **3).M:** Oğlu Marsis veled-i Hazerşa Sinn 1	**Hâne 44:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Yakob veled-i Mihayil Sinn 35	**Hâne 44:** **2).** Oğlu Mihayil Sinn 12	**Hâne 44:** **3).** Diğer oğlu Elyas Sinn 6	**Hâne 45:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Hükkam Yako veled-i Miho Sinn 32
Hâne 45: **2).** Oğlu Mihayil Sinn 5	**Hâne 45:** **3).M:** Diğer oğlu Yakob Sinn 1				

Vr. 148:

Hâne 46: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Külhâncı İlor veled-i Anton Sinn 45	**Hâne 47:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Na'moş veled-i İsa Sinn 35	**Hâne 47:** **2).M:** Oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 47:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı İlor veled-i İsak Sinn 30	**Hâne 47:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara bıyıklı Çulha Hatuş veled-i İsak Sinn 25	**Hâne 47:** **5).Tâ:** Diğer karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Çulha Osib veled-i İsak Sinn 23
Hâne 47: **6).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu ince bıyıklı Çulha Tome veled-i İsak Sinn 20	**Hâne 47:** **7).** Karındaşı oğlu Yako veled-i İlor Sinn 1	**Hâne 48:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Mumcu Abro veled-i Kiryo Sinn 35	**Hâne 48:** **2).** Oğlu Kiryo Sinn 6	**Hâne 49:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Debbâğ Tomeveled-i Yako Sinn 15	**Hâne 50:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Bali veled-i Yakob Sinn 30
Hâne 50: **2).M:** Oğlu Yakob Sinn 1	**Hâne 51:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Yakob veled-i Amih Sinn 28	**Hâne 52:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha İlor veled-i Yakob Sinn 22	**Hâne 52:** **2).Nâ:** Karındaşı Çulha çırağı Simon Sinn 13	**Hâne 53:** **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Borucu Tome veled-i Yako Sinn 40	**Hâne 54:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çulha Batris veled-i Yakob Sinn 42
Hâne 54: **2).** Oğlu Yako Sinn 4	**Hâne 54:** **3).M:** Diğer oğlu Hatuş Sinn 2	**Hâne 55:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Tome veled-i Tanil Sinn 45	**Hâne 55:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Tüccar çırağı Hatuş Sinn 14	**Hâne 55:** **3).** Diğer oğlu Çulha çırağı Davud Sinn 6	**Hâne 55:** **4).M:** Diğer oğlu Anton Sinn 2
Hâne 56: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Boyacı Mihayil veled-i Hena Sinn 35	**Hâne 56:** **2).** Oğlu Boyacı çırağı Hena Sinn 11	**Hâne 56:** **3).M:** Diğer oğlu Yakob Sinn 2	**Hâne 57:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bakkal Tome veled-i İsak Sinn 65	**Hâne 57:** **2).Nâ:** Oğlu Kazancı çırağı İsak Sinn 15	**Hâne 57:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Bakkal çırağı Hatuş Sinn 13

Hâne 58: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Tome Sinn 40	**Hâne 58:** **2).** Oğlu Borucu çırağı Abro Sinn 10	**Hâne 58:** **3).M:** Diğer oğlu İlya Sinn 1	**Hâne 59:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çörekçi Hatoveled-i Meni Sinn 25	**Hâne 59:** **2).M:** Oğlu Kiryakis Sinn 1	**Hâne 60:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Korkisveled-i Yako Sinn 38
Hâne 60: **2).M:** Oğlu Yako Sinn 2	**Hâne 60:** **3).Nâ:** Kaynı şâbb-ı emred Kosto veled-i Simon Mektebi Sinn 12	**Hâne 61:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Tüccar Tohman veled-i İşo Sinn 28	**Hâne 61:** **2).M:** Oğlu Yako Sinn 2	**Hâne 62:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İlor veled-i İşoh Sinn 45	**Hâne 62:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Tome Sinn 12
Hâne 63: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İlya veled-i İlor Sinn 30	**Hâne 63:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Kostantin veled-i İlor Sinn 25	**Hâne 63:** **3).** Diğer karındaşı Borucu çırağı Osib veled-i İlor Sinn 10			

Vr. 149:

Hâne 64: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha Tomeveled-i İlor Sinn 45	**Hâne 65:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Kiryakis veled-i Yako Sinn 35	**Hâne 65:** **2).Nâ:** Oğlu Tüccar çırağı Yakob Sinn 16	**Hâne 66:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Boyacı Batris veled-i Yakob Sinn 35	**Hâne 67:** **1).** Orta boylu ak sakallı Keşiş Korkis veled-i Yalos Sinn 60 **Amel-mânde**	**Hâne 68:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Kalancı Kiryakis veled-i İlya Sinn 23

Millet-i Süryâni gurebâsından olub Lala Beğ mahallesinde bulunanların Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle nüfus zükurunun defteridir.

Hânehâ:17

Numara:28

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Liceli Irgat Azad veled-i Reşo Sinn 50	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Holi Sinn 25	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Liceli Simonveled-i Reşo Sinn 35	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Hatuş veled-i Karabet Sinn 35	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat İsak veled-i Mirza Sinn 29	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Mirza Sinn 6

Vr. 150:

Hâne 5: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Irgat Na'moş veled-i İsa Sinn 28	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Korkis veled-i Çohi Sinn 30	**Hâne 6:** **2).** Oğlu Abram Sinn 5	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Garzanlı Irgat Şero veled-i Çohi Sinn 28	**Hâne 8:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Garzanlı Moso veled-i İlo Sinn 27	**Hâne 9:** **1).Nâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Beşirili Irgat Halya veled-i Asar Sinn 21
Hâne 10: **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Garzanlı Irgat Yako veled-i Barsum Sinn 42	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Midyatlı Şero veled-i Malko Sinn 32	**Hâne 12:** **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı 'Arabkirli Irgat Mihayil veled-i Hatuş Sinn 30	**Hâne 12:** **2).** Karındaşı oğlu orta boylu ter bıyıklı Katırcı Osef veled-i Hatuş Sinn 20 **Hizmetkârıyla Rumeli tarafına gitmiş. Sene 1259.**	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Şirvanlı Saho veled-i Simon Sinn 23	**Hâne 13:** **2).Nâ:** Babası kısa boylu kara sakallı Irgat Simon veled-i Murad Sinn 60
Hâne 14: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Irgat Milo veled-i Simon Silvanlı Sinn 30	**Hâne 14:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Irgat Serkis veled-i Simon Sinn 21	**Hâne 14:** **3).** Oğlu Avanis veled-i Milo Sinn 3	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Beşirili Irgat Korsiş veled-i Hoko Sinn 35	**Hâne 15:** **2).M:** Oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 16:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Hamal Simon veled-i Osef Sinn 35
Hâne 16: **2).** Oğlu Osef Sinn 5	**Hâne 16:** **3). M:** Diğer oğlu Hatuş Sinn 2	**Hâne 17:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Aslan veled-i Osef Sinn 54	**Hâne 17:** **2).M:** Oğlu Osef Sinn 2		

Vr. 151:

Mahalle: Sulukiye Mescidi

Hânehâ:18

Numara:49

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Tüccar çırağı Abro veled-i Bedros Sinn 17	**Hâne 1:** **2).** Karındaşı Bobo Sinn 7	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Mihayilveled-i Elyas Sinn 25	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Elyas Sinn 14	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Tome Sinn 5	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Yako veled-i Hena Sinn 35
Hâne 3: **2).** Oğlu Hatuş Sinn 7	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Abram Sinn 5	**Hâne 3:** **4).** Diğer oğlu Istepan Sinn 3	**Hâne 3:** **5).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Dikici ‘İdaltor veled-i Hato Sinn 16	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Osef Çulha veled-i Hatuş Sinn 35	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Cebo Sinn 9
Hâne 4: **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha Yako Sinn 26	**Hâne 4:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Çulha çırağı İlor veled-i Cebor Sinn 19	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha İlor veled-i Hazerşa Sinn 38	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Oğlu Hazerşa Mektebi Sinn 13	**Hâne 5:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 2	**Hâne 5:** **4).Tâ:** Ökke oğlu orta boylu ter bıyıklı Mazucu ‘İdaltor veled-i Tome Sinn 25

Hâne 6: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Osib veled-i Yako Sinn 30	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Karındaşı Çulha çırağı Batoş veled-i Yako Sinn 13	**Hâne 7:** **1).** Orta boylu kumral bıyıklı Kahveci Numan veled-i Tomas Sinn 35 **Kısmet arzusuyla Der ‘aliye’ye gitmiş. Sene 1258.**	**Hâne 7:** **2).** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Hizmetkâr Fetho veled-i Tomas Sinn 21	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Çulha kalfası İşoh veled-i Hena Sinn 25	**Hâne 8:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu boz bıyıklı Çulha kalfası İlor veled-i Hena Sinn 20
Hâne 9: **1). ‘Â:** Kısa boylu ak sakallı Tüccar Mişara veled-i Hatuş Sinn 50	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Yakob Mektebi Sinn 11	**Hâne 9:** **3).** Diğer oğlu Hatuş Sinn 9	**Hâne 9:** **4).M:** Diğer oğlu Osef Sinn 2	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Boyacı Kiryakis veled-i Mihayil Sinn 50	**Hâne 10:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Çulha Hatuş Sinn 30
Hâne 11: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bahçıvan İlor veled-i Safar Sinn 35	**Hâne 11:** **2).M:** Oğlu Safar Sinn 1	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Mişara veled-i Yakob Sinn 32	**Hâne 12:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Kiril veled-i Yakob Sinn 18		

Vr. 152:

Hâne 13: **1). ‘Â:** Orta boylu kara bıyıklı Tüccar Hatuş veled-i ‘İdaltor Sinn 40	**Hâne 14:** **1).** YetimMiho veled-i Korkis Mektebi Sinn 8	**Hâne 14:** **2).** Karındaşı Hato Mektebi Sinn 6	**Hâne 14:** **3).M:** Diğer karındaşı Halyo Sinn 2	**Hâne 15:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Taşçı Osib veled-i Hena Sinn 30	**Hâne 15:** **2).** Oğlu Hena Sinn 4
Hâne 15: **3).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Taşçı Yako veled-i Hena Sinn 27	**Hâne 16:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Berber Karabet veled-i Tomas Sinn 23	**Hâne 16:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Debbâğ İkob veled-i Tomas Sinn 17	**Hâne 17:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Tome veled-i Malko Sinn 30	**Hâne 17:** **2).** Oğlu Melkon Sinn 4	**Hâne 17:** **3).M:** Diğer oğlu Şabro Sinn 2
Hâne 18: **1). ‘Â:** Orta boylu ak sakallı Tüccar İlor veled-i Nemi Sinn 60	**Hâne 18:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Buhtan veled-i İlor Sinn 26				

Süryani milletinin gurebâsından Sulukiye mahallesinde bulunan re‘âyânın nüfus zükuru beyân.

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Rahvanlı Irgat Ado veled-i ‘İdal Sinn 40	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Osib Sinn 3	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Karındaşı oğlu ‘İdal veled-i Temo Sinn 13			

Vr. 153:

Mahalle: Melik Ahmed Paşa Cami'i

Hânehâ:10

Numara:19

Hâne 1: **1.Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Keçeci Karabet veled-i Menas Sinn 31	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Palancı Karabet veled-i Abro Sinn 31	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Debbâğ Simon veled-i Temo Sinn 63	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Buhtan veled-i Yakob Sinn 28	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Yakob Mektebi Sinn 8	**Hâne 4:** **3).M:** Diğer oğlu Hatuş Sinn 1
Hâne 4: **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Hamal Cebro veled-i Yakob Sinn 20	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Debbâğ Kiryakis veled-i Simo Sinn 35	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çörekçi Yakob veled-i Simo Sinn 20	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Halya veled-i Hatuş Sinn 23	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu ter bıyıklı Çulha Kiryakis veled-i Hatuş Sinn 25	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Tome veled-i Yakob Sinn 22
Hâne 8: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Hena veled-i Simon Sinn 38	**Hâne 8:** **2).M:** Oğlu Simon Sinn 2	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Batris veled-i Abram Sinn 35	**Hâne 9:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Tome veled-i Abram Sinn 31	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Debbâğ Tomas veled-i Hatuş Sinn 22	**Hâne 10:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Asım veled-i Hatuş Sinn 14
Hâne 10: **3).Nâ:** Yeğeni şâbb-ı emred Debbâğ çırağı Sahan veled-i İşoh Sinn 14					

Cami‘ü’l-Esved mahallesi

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Hatuşveled-i Bali Sinn 50	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Çulha Tomas Sinn 20				

Vr. 154:

Mahalle: Şerif Çavuş Mescidi

Hânehâ:20

Numara:41

Hâne 1: **1).** Orta boylu kara bıyıklı Amih veled-i Tome sinn 30 **Amel-mânde**	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Külhâncı İlor veled-i Tome Sinn 18	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Taşçı Ohanek veled-i Osef Sinn 19	**Hâne 3:** **1).** Orta boylu ak sakallı Abram veled-i Kiryakis sinn 90 **Amel-mânde**	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Torunu Debbâğ çırağı Simon veled-i Tome Sinn 19	**Hâne 3:** **3).** Diğer torunu İrvaltor veled-i İlor Sinn 10
Hâne 4: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Osef veled-i ‘İdaltor Sinn 35	**Hâne 4:** **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı İrvaltor Sinn 12	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Mumcu Halyo veled-i İrmiya Sinn 25	**Hâne 5:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Çulha Hatuş veled-i İrmiya Sinn 22	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâk Korkis veled-i İsak Sinn 36	**Hâne 6:** **2).** Oğlu İsak Sinn 5
Hâne 6: **3).** Diğer oğlu Safar Sinn 4	**Hâne 7:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Hatuş veled-i Tome Sinn 25	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha Yonan veled-i İsya Sinn 30	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Çulha Tome veled-i Halya Sinn 30	**Hâne 9:** **2).M:** Oğlu Halya Sinn 1	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Kısa boylu şâbb-ı emred Debbâğ Amih veled-i Hena Sinn 25
Hâne 10: **2).** Oğlu Heno Sinn 3	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çerçi Abro veled-i Osef Sinn 38	**Hâne 11:** **2).Nâ:** Kaynı şâbb-ı emred Mişaraveled-i İlya Sinn 14	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Çulha Mirza veled-i Batris Sinn 22	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Cenân Yakob veled-i Abro Sinn 70	**Hâne 14:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Borucu İlor veled-i ‘Amo Sinn 25

Hâne 14: **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Yalos Sinn 14	**Hâne 14:** **3).** Diğer oğlu Abro Sinn 5	**Hâne 14:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Borucu Hatuş veled-i ‘Amo Sinn 25	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Çulha sehası Tome veled-i İsak Sinn 60	**Hâne 15:** **2).** Oğlu Elyas Sinn 5	**Hâne 15:** **3).M:** Diğer oğlu Mişara Sinn 2
Hâne 16: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha İlya veled-i Halya Sinn 35	**Hâne 17:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Debbâğ Tome veled-i Davit Sinn 39	**Hâne 17:** **2).Nâ:** Karındaşı Debbâğ çırağı Batris veled-i Davit Sinn 14	**Hâne 18:** **1).Tâ:** Kısa boylu ter bıyıklı Çulha Markos veled-i Mişara Sinn 20		

Vr. 155:

Hâne 19: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Sazbend Yakob veled-i Tomas Sinn 30	**Hâne 19:** **2).** Oğlu Tomas Sinn 3	**Hâne 19:** **3).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Çulha şakirdi veled-i Tomas Sinn 28	**Hâne 19:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu ter bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Tomas Sinn 25	**Hâne 19:** **5).** Yeğeni Çulha çırağı İşoh veled-i Kiryo Sinn 10	**Hâne 20:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Osib veled-i İlor Sinn 23
Hâne 20: **2).Nâ:** Karındaşı Çulha çırağı İlya veled-i İlor Sinn 16					

Süryâni milletinin gurebâsından Şerif Çavuş mahallesinde bulunanların nüfus defteridir.

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Liceli Yakob veled-i Serkis Sinn 30	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu ter bıyıklı Liceli Dolto veled-i Davud Sinn 25	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı ‘Abacı Tome veled-i İsâ Mardinli Sinn 32			

Vr. 156:

Mahalle: Hoca Ahmed Cami‘i

Hânehâ:6

Numara:13

Hâne 1: **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Hamal Tome veled-i Yakob Sinn 34	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Osef Sinn 2	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Çerço veled-i Osib Sinn 40	**Hâne 3:** **1). ‘Â:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Aslan veled-i Yakob Sinn 33	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Mumcu Yako veled-i İrmiya Sinn 32	**Hâne 4:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Çulha Sehas Halya veled-i İrmiya Sinn 40
Hâne 4: **3).** Oğlu Markos veled-i Halya Sinn 4	**Hâne 4:** **4).M:** Diğer oğlu İrmo veled-i Halya Sinn 2	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Duvarcı Halyo veled-i Tome Sinn 25	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Tüccar Tomas veled-i Osya Sinn 40	**Hâne 6:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Tüccar Osib Sinn 20	**Hâne 6:** **3).** Diğer oğlu Çulcu çırağı Yakob Sinn 7
Hâne 6: **4).Tâ:** Karındaşı uzun boylu sarı bıyıklı Tüccar Apo veled-i Osib Sinn 37					

Mahalle: Hüsrev Paşa Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Borucu Nemi veled-i Tome Sinn 45					

Mahalle:

Fatih Mehmed Paşa Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Mazucu Karabet veled-i Asım Sinn 32	**Hâne 1:** **2).** Oğlu İkob Sinn 3	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Kısa boylu ak sakallı ‘Abacı İlor veled-i Korkis Sinn 70	**Hâne 2:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Sucu Osib Sinn 25	**Hâne 2:** **3).Nâ:** Diğer oğlu kısa boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Amoli Sinn 20	

Vr. 157:

Süryâni milleti gurebâsından Fatih Mehmed Paşa mahallesinde bulunanların nüfusu beyân.

Hâne 1: **1).Nâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Çulha Liceli Kiyo veled-i Safar Sinn 30					

Mahalle: Abdülaziz Cami'i

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu ak sakallı Tüccar Tomeveled-i Yakob Sinn 60	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kara bıyıklı Tüccar İlor Sinn 30	**Hâne 1:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Tohmanveled-i Yakob Sinn 25	**Hâne 1:** **4).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Yakob veled-i Yakob Sinn 25	**Hâne 1:** **5).M:** Torunu Hatuş veled-i İlor Sinn 2	

Mahalle: İbrahim Beğ Mescidi

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Hatuş veled-i Yakob Sinn 25					

Mahalle: Yiğid Ahmed Mescidi

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Hizmetkâr Yakob veled-i Hena Sinn 30	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Karındaşı kısa boylu kumral bıyıklı Terzi Tomas veled-i Hena Sinn 22	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı şâbb-ı emred Nakkaş çırağı Simon veled-i Hena Sinn 17	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Çilingir çırağı Tomas veled-i Osib Sinn 12		

Vr. 158:

Mahalle: Mu‘allak Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çilingir Batris veled-i Karabet Sinn 40	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzunca az kumral bıyıklı Keçeci Apo veled-i Simon Sinn 23	**Hâne 2:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Keçeci Hatuş veled-i Simon Sinn 25			

Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr Mescidi

Hânehâ:5

Numara:11

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Külhâncı Tomas veled-i Osef Sinn 25	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Yako Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Kısa boylu boz bıyıklı Kuyumcu Hatuş veled-i İlor Sinn 25	**Hâne 2:** **2).Nâ:** Karındaşı Kuyumcu çırağı Tomas Sinn 13	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Bakkal Hatuş veled-i Yako Sinn 35	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 2

Hâne 3: **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Kuyumcu İlyos veled-i Yakob Sinn 30	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Değirmenci Makso veled-i Tomo Sinn 40	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Değirmen işçisi Nesto Sinn 10	**Hâne 4:** **3).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Değirmenci Apo veled-i Tomo Sinn 23	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Demirci İsak veled-i Safar Sinn 59	

Mahalle: Ali Bin Reşid Mescidi

Hânehâ:3

Numara:9

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzunca boylu Kuyumcu Tohman veled-i Haco Sinn 40	**Hâne 1:** **2).** Torunu İkob veled-i İlor Sinn 2	**Hâne 1:** **3).M:** Diğer torunu İkob veled-i İlor Sinn 2	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Kalcı Hazerşaveled-i İlor Sinn 35	**Hâne 3:** **1).** Orta boylu kır bıyıklı İlor veled-i Tome Sinn 40 **Amel-mânde**	**Hâne 3:** **2).Nâ:** Oğlu Kuyumcu çırağı Tome Sinn 13
Hâne 3: **3). ‘Â:** Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Tüccar Abram veled-i Tome Sinn 36	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Keçeci Simo veled-i Kapo Sinn 40	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Hena Mektebi Sinn 11			

Vr. 159:

Mahalle: Molla Bahaddin Mescidi

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı eyvaz Osib veled-i Yakob Sinn 21	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu İkob Sinn 2	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu Hizmetkâr Kiryakis veled-i Yako Sinn 18	**Hâne 1:** **4).** Diğer karındaşı Onco veled-i Yako Sinn 10		

Mahalle: Çakal Mescidi

Hânehâ:2

Numara:5

Hâne 1: **1).** Orta boylu kır sakallı Keşiş Batris veled-i Yakob Sinn 55 **Amel-mânde**	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hamal Yakob Sinn 23	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Kalaycı çırağı Buhtan Sinn 11	**Hâne 1:** **4).** Diğer oğlu Kalaycı çırağı Korkis Sinn 8	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Çulha Şemdun veled-i Hena Sinn 35	

Mahalle: Alican Mescidi

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Debbâğ Osib veled-i Şemdun Sinn 30	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Şemdun Sinn 1	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Karındaşı Çulha çırağı İlor Sinn 13			

Mahalle: Arabşeyh Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dellâk Şemdun veled-i Mirza Sinn 40	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Eskici Mirza Sinn 23	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Eskici çırağı İkob Sinn 13	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Dellâk İkob veled-i Menas Sinn 30	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Berber çırağı Kiryos Sinn 11	

Mahalle: Şeyh Matar Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Demirci Yakob veled-i Haco Sinn 52					

Vr. 160:

Mahalle: Salos Mescidi

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Eskici Tomas veled-i Menas Sinn 23					

Mahalle: Kaşıkbudak

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Keçeci Hato veled-i İdal Sinn 45	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Tomas a'mâ Sinn 8	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Ohan Sinn 4	**Hâne 1:** **4).M:** Diğer oğlu İkob Sinn 2		

Süryâni milletinin gurebâsından Kaşıkbudak mahallesinde

bulunanların nüfusu.

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Buhtanlı Hamal Seva veled-i Osib Sinn 27					

Bâd-ı tahrir olur ki bâ irâde-i seniyye nüfus tahririne me'mur ta'yin buyurulmuş olan 'atûfetlû Alişan Beğ defterde muharrer Süryâni milletinin kâffesini tahrîr idub bir ferd ve ahd ketm ve ihfâ olunmadığını cümlemizin imzalayacak olduğunu mübeyyin işbu mahal-i şerh virilub tahrir kılındı.

Vr. 161:

Derûn-ı Diyarbekir'de sâkîn ve mütemekkin olan Süryani Katoliği milletinin nüfus zükurı Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle beyân.

Mahalle: Fatih Mehmet Paşa Cami'i

Hânehâ:10

Numara:31

Uzun boylu kara sakallı Papaz Anton veled-i Sevam Ziri(?) Sinn 34 **Bâ berât millet Papazı**	**Hâne 1:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Zer Doğancı Anton veled-i Elyas Sinn 35	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Çerçis Mektebi Sinn 10	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Elyas Sinn 7	**Hâne 1:** **4).M:** Diğer oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Çulha Elyas veled-i Amih Sinn 40
Hâne 2: **2).Nâ:** Oğlu Çulha çırağı Amih Sinn 13	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Beron Mektebi Sinn 10	**Hâne 2:** **4).** Diğer oğlu Osib Sinn 4	**Hâne 2:** **5).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Bali veled-i Amih Sinn 38	**Hâne 2:** **6).** Oğlu Mansor veled-i Bali Sinn 4	**Hâne 2:** **7).M:** Diğer oğlu Yakob Sinn 2
Hâne 2: **8).M:** Diğer oğlu Anton Sinn 1	**Hâne 3:** **1). 'Â:** Orta boylu kır bıyıklı Tüccar Fetho veled-i Mihayil Sinn 50	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Çulha Kazar veled-i Mişara Sinn 55	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Korkis Sinn 4	**Hâne 4:** **3).** Karındaşı oğlu Osib veled-i Bogos Sinn 11	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Dikici Amihveled-i Şahin Sinn 36
Hâne 5: **2).** Oğlu Fetho Sinn 4	**Hâne 6:** **1). 'Â:** Orta boylu kumral bıyıklı Tüccar İkob veled-i Mihayil Sinn 40	**Hâne 6:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu şâbb-ı emred Kazzâz Tomas Sinn 20	**Hâne 6:** **3).M:** Diğer oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 6:** **4). 'Â:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Tüccar Cebor veled-i Mihayil Sinn 35	**Hâne 6:** **5).** Oğlu Hatuş veled-i Cebor Sinn 4

Hâne 7: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Osib veled-i Simon Sinn 21	**Hâne 7:** **2).** Karındaşı ‘Attar çırağı Kiryakis Sinn 11	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Orta boylu şâbb-ı emred Bezzâz Çerçis veled-i Anderya Sinn 18			

Vr. 162:

Hâne 9: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Çiçekçi Kaspar veled-i İsak Sinn 21	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Tabip Tomas veled-i Osib Sinn 33	**Hâne 10:** **2).** Oğlu Osib Sinn 4	**Hâne 10:** **3).M:** Diğer oğlu Kiryos Sinn 1		

Mahalle: Hasırlı Mescidi

Hânehâ:11

Numara:27

Hâne 1: **1).Nâ:** Kazzâz çırağı Yalos veled-i Mihayil Sinn 13	**Hâne 1:** **2).** Karındaşı Batris veled-i Mihayil Mektebi Sinn 10	**Hâne 1:** **3).** Diğer karındaşı Çerçis veled-i Mihayil Mektebi Sinn 7	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Hizmetkâr Bedros veled-i felek oğlu Yakob Sinn 27	**Hâne 2:** **2).** ‘Emmisi oğlu Tomas veled-i Hatuş Sinn 6	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Hizmetkâr Makoş veled-i Yakob Sinn 21
Hâne 3: **2).** ‘Emmisi oğlu Tomas veled-i Hatuş Mektebi Sinn 8	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Osib veled-i Abram Sinn 30	**Hâne 4:** **2).Nâ:** ‘Emmisi oğlu Hatuş veled-i Şemdun Sinn 14	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Terzi Osib veled-i İşoh Sinn 20	**Hâne 6:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Bezzâz Hatuş veled-i Anton Sinn 32	**Hâne 6:** **2).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Çulha Istepan veled-i Anton Sinn 26
Hâne 6: **3).Tâ:** Diğer karındaşı kısa boylu kara bıyıklı Çulha Rufayil veled-i Anton Sinn 22	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Balıkçı Hatuş veled-i Batris Sinn 40	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Batris Sinn 3	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Boyacı Elyas veled-i Batris Sinn 25	**Hâne 8:** **2).** Oğlu Kiryakis Sinn 6	**Hâne 8:** **3).M:** Diğer oğlu Cebor Sinn 2
Hâne 9: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Balıkçı Anton veled-i Mişara Sinn 40	**Hâne 9:** **2).Nâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyklı Balıkçı Simir İlor veled-i Mişara Sinn 30				

Vr. 163:

Hâne 10: **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çerçi Abram veled-i Miho Sinn 40	**Hâne 10:** **2).** Oğlu Semdid Sinn 5	**Hâne 10:** **3).M:** Diğer oğlu Tomas Sinn 1	**Hâne 10:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu şâbb-ı emred Berber Malki veled-i Miho Sinn 20	**Hâne 10:** **5).Nâ:** Babaları kısa boylu ak sakallı Çerçi Mihayil veled-i Abram Sinn 70	**Hâne 11:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çerçi Kiryakis veled-i Osib Sinn 42
Hâne 11: **2).** Oğlu Osib Sinn 7					

Mahalle: Hüsrev Paşa Cami‘i

Hânehâ:4

Numara:14

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı ‘Attar Çerço veled-i Anton Sinn 40	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Kiryakis Sinn 6	**Hâne 1:** **2).** Diğer oğlu Petyon Sinn 3	**Hâne 1:** **3).M:** Diğer oğlu Elyas Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Nalçacı Anton veled-i Yakob Sinn 35	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Sabuncu Yako veled-i Yako Sinn 50
Hâne 3: **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyklı Sabuncu Mihayil Sinn 30	**Hâne 3:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kara bıyıklı Sabuncu Cebor Sinn 25	**Hâne 3:** **4).Tâ:** Diğer oğlu Orta boylu kara bıyklı Sabuncu Rufayil Sinn 20	**Hâne 3:** **5).** Diğer oğlu Hatuş Sinn 7	**Hâne 3:** **6).** Diğer oğlu Melkon Sinn 4	**Hâne 3:** **7).Tâ:** Hizmetkârı Orta boylu kara bıyklı Hatuş veled-i Keşiş Mirza Sinn 30

Hâne 4: **1).Nâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Dellâl Tome veled-i Hena Sinn 32	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Hena Sinn 9				

Vr. 164:

Mahalle: İbrahim Beğ Mescidi

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı ‘Attar Hatuş veled-i Anton Sinn 37	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Osib Sinn 4				

Mahalle: Hüseyin Efendi Mescidi

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Eskici Hatuş veled-i Amih Sinn 35	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Amih Sinn 7	**Hâne 1:** **3).Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu Dikici Tomas veled-i Apo Sinn 16	**Hâne 1:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Kazzâz çırağı Kilyos Sinn 11		

Mahalle: Kadı Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Mazucu Bogos veled-i Tomecan Sinn 55	**Hâne 1:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Mazucu Hatuş veled-i Bogos Sinn 30	**Hâne 1:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu kumral bıyıklı Mazucu Tomas Sinn 25	**Hâne 1:** **4).** Torunu Çerçisveled-i Hatuş Sinn 3		

Mahalle: Yiğid Ahmed Mescidi

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kazzâz Semdid veled-i Mihayil Sinn 30					

Mahalle: Ali Bin Reşid

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Keçeci Osib veled-i Çerçis Sinn 28	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Çerçis Sinn 3				

Mahalle: Şeyh Matar Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Çulha İlor veled-i Batris Sinn 49	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Batris Sinn 5	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Yalos Sinn	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Tüccar Tome veled-i Çerçis Sinn 40	**Hâne 2:** **2).M:** Oğlu Çerçis Sinn 2	**Hâne 2:** **3).M:** Diğer oğlu Elyas Sinn

Hâne 2: **4).Nâ:** Kaynı şâbb-ı emred Hena veled-i İşoh Mektebi Sinn 13					

Vr. 165:

Mahalle: Mu‘allak Cami‘i

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kepekçi Osef veled-i Batris Sinn 30	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Batris Sinn 6				

Mahalle: Kavvâs-ı Sagîr Mescidi

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha Yakob veled-i Şemdun Sinn 39	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Abram Mektebi Sinn 9	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Osib Sinn 6			

Mahalle: Hüsameddin

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyklı Sıvacı İlya veled-i Osib Sinn 41					

Bâd-ı tahrir olur ki, bâ irâde-i seniyye nüfus tahririne memur buyurulmuş olan ‘atûfetlû Alişan Beğ işbu defterde muharrer Süryani katoliği nüfusun kâffesini tahrir idub bir ferd ve ahd ketm ve ihfâ olmadığını cümlemizin imzalayacak olduğunu mübeyyin İşbu mahal-i şerh virilub tahrir kılındı.

Kocabaş, Kocabaş , Rahib.

Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Rum milletinin nüfus zükurı Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle tahrir ve beyân.

Mahalle: Hasırlı Mescidi

Hânehâ: 16

Numara:29

Hâne 1: **1).** Uzun boylu kara sakallı Keşiş Akatyos veled-i Krisyo Sinn 40 **Ma'denli olub Keşişliğe Gelmiştir. Sene 1261.**	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Keşiş Kristo veled-i İlor Sinn 30	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Lüleci Yorgi veled-i Yali Sinn 25	**Hâne 4:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Irgat Aspar veled-i Tosa Sinn 40	**Hâne 4:** **2).** Yetimi Meyhci çırağı Kırzo veled-i Gorgor Sinn 10	**Hâne 5:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Ma'denli Irgat Yorgi veled-i Hristo Sinn 40
Hâne 6: **1).** Orta boylu kır bıyıklı Kinisa Mütevellisi Hristo veled-i Simon Sinn 56 **Amel-mânde**	**Hâne 6:** **2).Tâ:** Damadı uzun boylu kara bıyıklı Enfiye MiricisiManol veled-i Dimitri Sinn 30	**Hâne 6:** **3).** Torunu Dimitri veled-i Manol Sinn 4	**Hâne 7:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Irgat Aleksan veled-i Tome Sinn 50	**Hâne 7:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Çulha Tomas veled-i Aleksan Sinn 27	**Hâne 7:** **3).Nâ:** Diğer oğlu Çulha çırağı Atanas Sinn 12
Hâne 8: **1).** Orta boylu ak sakallı Keşiş Mihayil veled-i Batris Sinn 58 **Amel-mânde**	**Hâne 8:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı KileciYalos veled-i Mihayil Sinn 25	**Hâne 8:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Lüleci Dimyan Sinn 22	**Hâne 8:** **4).Nâ:** Diğer oğlu şâbb-ı emred Terzi çırağı İlor Sinn 16	**Hâne 8:** **5).** Diğer oğlu Abram Mektebi Sinn 11	

Vr. 166:

Hâne 9: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Eskici Hena veled-i İlor Sinn 39	**Hâne 9:** **2).** Oğlu Kürekçi çırağı İlor Sinn 7	**Hâne 10:** **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Eskici Cebroveled-i Istepan Sinn 35	**Hâne 10:** **2).** Oğlu Çuvaldızcı çırağı Istepan Sinn 10	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu Yali Sinn 3	**Hâne 10:** **4).M:** Diğer oğlu Kızmo Sinn 1
Hâne 11: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Irgat Ma'denli Yakob veled-i İlya Sinn 26	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Kısa boylu sarı bıyıklı Çulha Dimyan veled-i Toso Sinn 35	**Hâne 12:** **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu kumral bıyıklı Dellâl Kızmo Sinn 25	**Hâne 12:** **3).** Karındaşı oğlu Tome veled-i Kızmo Sinn 5	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Hezit(?) veled-i Hareli Sinn 40	**Hâne 14:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Hamal Yali veled-i (yok) Sinn 50
Hâne 15: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Katmo veled-i Mihayil Sinn 25					

Mahalle: Cami‘ü’s-Sefâ

Hânehâ: 2

Numara: 4

Hâne 1: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Lüleci İsak veled-i Aboş Sinn 43	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu Lüleci çırağı Mihayil Sinn 13	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Yako Sinn 3	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Mosi veled-i Yani Ma'denli Sinn 30		

Mahalle: Sulukiye

Hâne 1: **1).Nâ:** Kısa boylu Irgat Ma'denli Yani veled-i Peristodil Sinn 30					

Mahalle: Lala Beğ Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Dellâl Tomas veled-i Bedros Sinn 33	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Bero Sinn 5	**Hâne 1:** **3).M:** Diğer oğlu Batris Sinn 1	**Hâne 1:** **4).** Karındaşı orta boylu kara bıyıklı Kızmo Sinn 30 **Amel-mânde**	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Balıkçı Atanas veled-i Dimitri Sinn 30	

Vr. 167:

Mahalle: Fatih Mehmed Paşa

Hâne 1: **1). Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Irgat Ma'denli Yorgi veled-i Yani Sinn 50	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Kızmo Mektebi Sinn 7	**Hâne 1:** **3). Nâ:** Güveğisi kısa boylu kara bıyıklı Ma'denli Irgat Pavli veled-i Benapord Sinn 30			

Mahalle: Mu‘allak Cami‘i

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dellâk Velko veled-i Marko Sinn 33	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Gamgatos Sinn 1	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Kozman Sinn 1			

Mahalle: Alican Mescidi

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu sarı bıyıklı Çulha Korkis veled-i Batris Sinn 25	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Batris sinn 4				

Bâd-ı tahrir olur ki, bâ irâde-i seniyye nüfûs tahrîrine me‘mur ve ta‘yin buyurulmuş olan ‘atûfetlû Alişan Beğ Rum milletinin işbu defterde muharrer nüfusun kâffesini tahrir idub bir ferd ve ahd ketm ve ihfâ olunmadığını cümlemizin imzalayacak olduğını mübeyyin işbu mahal-i şerh virilub tahrir kılındı. Muharrir ve Keşiş.

1261 Zilhicce 29.

Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olarak Rum Katoliği milletinin nüfus zükurı Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle tahrir ve beyân olunur.

Mahalle: Sulukiye Mescidi

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Boyacı Çerço veled-i Kostantin Sinn 40	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Osib Sinn 3				

Mahalle: Hasırlı Mescidi

Hânehâ: 23

Numara: 95

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Irgat Hatuş veled-i Por Sinn 36	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Cebor Sinn 8	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Kızmo Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Kılıççı Kostan veled-i Aspar Sinn 33	**Hâne 2:** **2). M:** Oğlu Çerço Sinn 1	**Hâne 3:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Lüleci Yako veled-i Avak Sinn 25
Hâne 3: **2). Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı bıyıklı Lüleci Henaveled-i Avak Sinn 22	**Hâne 4:** **1). Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Baklacı Vasil veled-i Yani Sinn 23	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Mıhçı Hatuş veled-i Mihayil Sinn 45	**Hâne 5:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Hizmetkâr Mihayil veled-i Hatuş Sinn 20	**Hâne 5:** **3). Nâ:** Diğer oğlu Mıhçı çırağı Osib Sinn 14	**Hâne 5:** **4).** Diğer oğlu Pordam Sinn 6
Hâne 5: **5).** Bacısı oğlu Mihayil veled-i Por Mıhçı çırağı Sinn 10					

Vr. 168:

Hâne 6: **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Saka ‘Aboş veled-i Por Sinn 40	**Hâne 6:** **2).** Oğlu Dimo Sinn 10	**Hâne 6:** **3).** Diğer oğlu Kızmo Sinn 6	**Hâne 6:** **4). M:** Diğer oğlu Çirço Sinn 2	**Hâne 7:** **1). Nâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Balıkçı Hatuş veled-i Kostantin Sinn 70	**Hâne 7:** **2).** Oğlu Katho Mektebi Sinn 6
Hâne 8: **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Tütüncü Semdo veled-i Dimyan Sinn 20	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Boyacı Hatuş veled-i Mihayil Sinn 31	**Hâne 10:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Balıkçı Tome veled-i Hatuş Sinn 35	**Hâne 10:** **2).** Oğlu Abram Sinn 6	**Hâne 10:** **3). M:** Diğer oğlu Mihayil Sinn 1	**Hâne 11:** **1).** Kısa boylu kara sakallı Keşiş Dimitri veled-i Mihayil Sinn 35 **Amel-mânde**
Hâne 11: **2).M:** Oğlu Mihayil Sinn 2	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Oturakçı Batris veled-i İlor Sinn 27	**Hâne 13:** **1).Tâ:** Uzun boylu sarı bıyıklı Kazzâz Bali veled-i Batris Sinn 40	**Hâne 13:** **2).** Oğlu Batris Sinn 7	**Hâne 13:** **3).** Diğer oğlu Hena Sinn 1	**Hâne 14:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Oturakçı Kilyos veled-i Adim Sinn 32
Hâne 14: **2). Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral bıyıklı Çuvaldızcı Anton veled-i Adim Sinn 28	**Hâne 14:** **3).** Karındaşı oğlu Kostantin veled-i Anton Sinn 5	**Hâne 14:** **4).** Diğer karındaşı oğlu Osef Sinn 3	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyklı Tüfenkçi Osef veled-i Hatuş Sinn 25	**Hâne 15:** **2).M:** Oğlu Abram Sinn 2	**Hâne 15:** **3).** Ökkeoğlu Abram veled-i Hena Sinn 4
Hâne 16: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Balıkçı İlor veled-i Mihayil Sinn 35	**Hâne 17:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Hamal Tome veled-i İlor Sinn 40	**Hâne 17:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Irgat İlor Sinn 25	**Hâne 17:** **3).** Diğer oğlu Tüfenkçi çırağı Kızmo Sinn 10	**Hâne 17:** **4).** Diğer oğlu Amih Mektebi Sinn 7	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kürekçi Hatuş veled-i Yakob Sinn 57

Hâne 18: **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyıklı Lüleci Kızmo veled-i Hatuş Sinn 28	**Hâne 18:** **3).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Lüleci Osef Sinn 21	**Hâne 18:** **4).Tâ:** Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı Lüleci Dimyan Sinn 19	**Hâne 18:** **5).** Diğer oğlu Sinn 6	**Hâne 18:** **6).** Diğer oğlu Sinn 4	**Hâne 18:** **7).** Torunu İlor veled-i Kızmo Sinn 3
Hâne 18: **8).** Karındaşı oğlu Lüleci çırağı Batris veled-i Mihayil Sinn 8	**Hâne 19:** **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Bezzâz Yalos veled-i İlor Sinn 46	**Hâne 19:** **2).Nâ:** Oğlu Lüleci çırağı Anton Sinn 14	**Hâne 19:** **3).** Diğer oğlu Kızmo Mektebi Sinn 11	**Hâne 19:** **4).** Diğer oğlu Osef Mektebi Sinn 7	**Hâne 19:** **5).** Diğer oğlu Dimyan Sinn 4
Hâne 20: **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Kürekçi Dimo veled-i Fercis Sinn 60	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Çulha Batris veled-i İlor Sinn 37	**Hâne 21:** **2).Tâ:** Oğlu Orta boylu kara bıyıklı Çulha İlor Sinn 24	**Hâne 21:** **3).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Kürekçi Yalos veled-i İlor Sinn 34	**Hâne 22:** **1).Tâ:** Orta boylu kara bıyıklı Lüleci Yalosveled-i Osef Sinn 25	**Hâne 22:** **2).Tâ:** Karındaşı uzun boylu ter bıyıklı Lüleci Batris veled-i Osef Sinn 22
Hâne 23: **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Boyacı Rafoveled-i Nemi Sinn 71	**Hâne 23:** **2).Nâ:** Oğlu uzun boylu şâbb-ı emred Anton Mektebi Sinn 14	**Hâne 23:** **3).** Diğer oğlu Dimyan Sinn 10	**Hâne 23:** **4).** Diğer oğlu Hena Sinn 3	**Hâne 23:** **5).Tâ:** Karındaşı oğlu uzun boylu ter bıyıklı Çulha Batris veled-i Mihayil Sinn 25	

Vr. 169:

Hâne 24: **1).Nâ:** Kısa boylu kumral bıyıklı Çulha Korki veled-i Dimitri Sinn 27	**Hâne 24:** **2).Tâ:** Bibisi oğlu uzun boylu kumral bıyıklı Lüleci Batris veled-i Osef Sinn 38	**Hâne 25:** **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Bezzâz Batris veled-i Abram Sinn 50	**Hâne 25:** **2).** Oğlu Orta boylu kara bıyıklı Hizmetkâr Bali veled-i Abram Sinn 25 **Hizmetkârlıkla Musul'a gitmiş. Sene 1261.**	**Hâne 25:** **3).Tâ:** Diğer oğlu uzun boylu kara bıyıklı Terzi Hena Sinn 22	**Hâne 25:** **4).Nâ:** Diğer oğlu orta boylu şâbb-ı emred Terzi Osib Sinn 16
Hâne 25: **5).M:** Torunu Vasilveled-i Bali Abram Sinn 1	**Hâne 25:** **6).Nâ:** Karındaşı oğlu orta boylu şâbb-ı emred Lüleci Asparveled-i Miho Sinn 20	**Hâne 26:** **1).Tâ:** Uzun boylu ter bıyıklı Lüleci 'Aboş veled-i Refo Sinn 22	**Hâne 27:** **1).Nâ:** Uzun boylu şâbb-ı emred Çulha çırağı Kızmo veled-i Korkis Sinn 20	**Hâne 27:** **2).Nâ:** Karındaşı Lüleci çırağı Osib Sinn 13	**Hâne 28:** **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Balıkçı İlyo veled-i Abro Sinn 33
Hâne 29: **1).Nâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Lüleci İlor veled-i Mihayil Sinn 22	**Hâne 29:** **2).Nâ:** Karındaşı Lüleci çırağı Kızmo veled-i Mihayil Sinn 12	**Hâne 29:** **3).** Diğer karındaşı Dimyanveled-i Mihayil Sinn 7	**Hâne 30:** **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Dellâl Osib veled-i Mihayil Sinn 30	**Hâne 30:** **2).** Oğlu Miho Sinn 4	**Hâne 31:** **1).Tâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Bakkal Batris veled-i Osib Sinn 35
Hâne 32: **1).Tâ:** Uzun boylu kır bıyıklı Terzi Anton veled-i Kostantin Sinn 45	**Hâne 32:** **2).** Oğlu Aboş Mektebi Sinn 14	**Hâne 32:** **3).** Diğer oğlu İlor Mektebi Sinn 10	**Hâne 32:** **4).** Karındaşı oğlu Kılıççı çırağı Çerço veled-i Batris Sinn 11	**Hâne 32:** **5).** Diğer karındaşı oğlu Kılıççı çırağı İsak veled-i Batris Sinn 7	**Hâne 32:** **6).** Yetimi Terzi çırağı Dimitri veled-i Hena Sinn 11
Hâne 33: **1).Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Balıkçı İlyo veled-i İdal Sinn 33	**Hâne 33:** **2).** Oğlu Çerço Sinn 4	**Hâne 33:** **3). M:** Diğer oğlu Kilyos Sinn 1	**Hâne 34:** **1).** Orta boylu kır bıyıklı Batris veled-i İsa Sinn 70 **Amel-mânde**	**Hâne 34:** **2).** Oğlu İsa Sinn 7	

Vr. 170:

Mahalle: Ali Paşa

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kara bıyıklı Hizmetkâr ‘Aboş veled-i Çerço Sinn 40	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Kiryos Mektebi Sinn 5	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu kır bıyıklı Kılıççı İkob veled-i Kondoz Sinn 45	**Hâne 2:** **2).** Oğlu yek çeşm çeşm Kiryo Sinn 7	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Çerço Sinn 5	

Mahalle: Fatih Mehmed Paşa Cami‘i

Hânehâ: 4

Numara: 9

Hâne 1: **1). Tâ:** Uzun boylu kumral bıyıklı Kürekçi Hatuş veled-i İsak Sinn 38	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Yako Kürekçi çırağı Sinn 12	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu İsa Sinn 4	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Uzun boylu kara bıyıklı Eskici Kızmo veled-i Çerço Sinn 35	**Hâne 2:** **2).** Oğlu Haco Sinn 6	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Avanis Sinn 3
Hâne 2: **4).M:** Diğer oğlu Hena Sinn 1	**Hâne 3:** **1).Tâ:** Kısa boylu kara bıyıklı Terzi Mihayil veled-i İlor Sinn 36	**Hâne 3:** **2).M:** Oğlu Ohannes Sinn 1	**Hâne 4:** **1).Nâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Mihayil veled-i Yalos Sinn 50 **Patrik tercümanı Oldu.**	**Hâne 4:** **2).** Oğlu Yalos Sinn 3	

Vr. 171:

Mahalle: Hüsrev Paşa Cami‘i

Hâne 1: **1).Nâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Çulha İsaveled-i Tome Sinn 30	**Hâne 1:** **2).** Oğlu Yakob Mektebi Sinn 6				

Mahalle: Şeyh Sa‘id Küçük

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kır bıyıklı Çulha İlor veled-i Kızmo Sinn 36	**Hâne 1:** **2).Nâ:** Oğlu Kürekçi çırağı Kızmo Sinn 14	**Hâne 1:** **3).** Diğer oğlu Elyas Mektebi Sinn 7	**Hâne 1:** **4).** Diğer oğlu Yalos Sinn 3	**Hâne 1:** **5).M:** Diğer oğlu Osef Sinn 1	**Hâne 2:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır bıyıklı Mazucu Bali veled-i Hristo Sinn 50
Hâne 2: **2).** Oğlu Dimitri Mektebi Sinn 10	**Hâne 2:** **3).** Diğer oğlu Çerçis Mektebi Sinn 7	**Hâne 2:** **4).** Diğer oğlu Hristo Sinn 5	**Hâne 2:** **5).** Diğer oğlu Osef Sinn 3	**Hâne 3:** **1).** Orta boylu kır sakallı Keşiş Henaveled-i Anton Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 3:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Tüccar Anton Sinn 29
Hâne 3: **3).** Diğer oğlu Mihayil Sinn 7					

Mahalle: Kastal Mescidi

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Meyancı Çerço veled-i Hatuş Sinn 25	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Hatuş Sinn 2	**Hâne 1:** **3).M:** Diğer oğlu Apuş Sinn 1	**Hâne 1:** **4).** Karındaşı Cebor Sinn 3	**Hâne 1:** **5).M:** Diğer karındaşı Hatuş veled-i Hatuş Sinn 1	**Hâne 1:** **6).** Kaynı Meyancı çırağı Hatuş veled-i Bali Sinn 8

Mahalle: Melik Ahmed Paşa Cami‘i

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu ter bıyıklı Çulha Istepan veled-i Batris Sinn 25					

Bâd-ı tahrir olur ki, bâ irâde-i seniyye nüfus tahririne me‘mur buyurulmuş olan ‘atûfetlû Alişan Beğ işbu defterde muharrer Rum katoliği milletinin nüfûsun kâffesini tahrir idub bir ferd ve ahd ketm ve ihfâ olmadığını cümlemizin imzalayacak olduğunı mübeyyin işbu mahal-i şerh virilub tahrir kılındı. 1261 Zilhicce 29.

Muharrir, muharrir, kocabaş, kocabaş, kocabaş, keşiş.

Vr. 173:

Derûn-ı Diyarbekir'de sâkin ve mütemekkin olan Yahudi tâifesinin Esnâf-ı Selâse i'tibâriyle nüfus zükuru defter icâbıdır.

Mahalle: Arabşeyh Cami'i

Hânehâ: 68

Numara: 213

Hâne 1: **1).Tâ:** Orta boylu kumral bıyıklı Kalcı Osef veled-i Yaldoz Sinn 30	**Hâne 1:** **2).M:** Oğlu Yako Sinn 1	**Hâne 1:** **3).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kumral sakallı Kalcı Şalo veled-i Yaldoz Sinn 28	**Hâne 1:** **4).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kır sakallı Kalcı Abram veled-i Yaldoz Sinn 20	**Hâne 1:** **5).Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu köse Çerçi Mosi veled-i Yaldoz Sinn 18	**Hâne 1:** **6).M:** Karındaşı oğlu Nesim veled-i Şalo Sinn 1
Hâne 1: **7).** Yetimi Abram veled-i Moşi Sinn 8	**Hâne 1:** **8).M:** Diğer yetimi 'İdalveled-i Nesim Sinn 3	**Hâne 2:** **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Çerçi İsak veled-i Osef Sinn 30	**Hâne 2:** **2).M:** Oğlu Mosi Sinn 2	**Hâne 2:** **3).M:** Diğer oğlu Osef Sinn 1	**Hâne 2:** **4).Nâ:** Karındaşı kısa boylu kumral sakallı Çerçi İbşir veled-i Osef Sinn 25
Hâne 2: **5).M:** Oğlu İşoh veled-i İbşir Sinn 1	**Hâne 2:** **6).Nâ:** Güveğisi Orta boylu sarı sakallı Çerçi Mardih veled-i Şemik Sinn 30	**Hâne 2:** **7).** Torunu Şemik Veled-i Mardih Sinn 4	**Hâne 3:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Çerçi Osef veled-i Çengûş Aslan Sinn 50	**Hâne 3:** **2).** Oğlu Moşi Mektebi Sinn 12	**Hâne 3:** **3).** Diğer oğlu Nesim Sinn 4
Hâne 4: **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Çerçi Yako veled-i Şalo Sinn 45	**Hâne 4:** **2).** Oğlu yek çeşm çeşm Şalom Sinn 5	**Hâne 4:** **3).** Ökke oğlu Moşi veled-i Şalo Sinn 12 **Yek Çeşm**	**Hâne 4:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara sakallı Çerçi Yemi veled-i Şalo Sinn 38	**Hâne 4:** **5).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kır sakallı Çerçi Panas veled-i Şalo Sinn 35	**Hâne 4:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kara sakallı Çerçi Rasmo veled-i Şalo Sinn 30

Hâne 4: **7).** Karındaşı oğlu Şalomveled-i Piriş Sinn 5	**Hâne 4:** **8).** Diğer karındaşı Abram veled-i Rasmo Sinn 2	**Hâne 5:** **1).Tâ:** Orta boylu sarı sakallı ‘Attar Osef veled-i Mardik Sinn 45	**Hâne 5:** **2).** Oğlu ‘Abrah Sinn 8	**Hâne 6:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi Moşi veled-i ‘Abrah Sinn 60	**Hâne 6:** **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu köse Çerçi İsak Sinn 20
Hâne 7: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Çerçi Ferih veled-i İsak Sinn 70	**Hâne 7:** **2).Tâ:** Oğlu orta boylu sarı sakallı Hizmetkâr Yako Sinn 25	**Hâne 7:** **3).Nâ:** Diğer oğlu uzun boylu köse sakallı Çerçi Osef Sinn 20	**Hâne 7:** **4).** Yetimi Suşa veled-i Aslan Sinn 8 **Yek Çeşm**	**Hâne 7:** **5).** Diğer yetimi İsak veled-i Hodo Sinn 3	**Hâne 8:** **1).Tâ:** Kısa boylu kır sakallı Çerçi Davud veled-i Rak’a Sinn 35
Hâne 8: **2).** Oğlu Menah Sinn 5	**Hâne 8:** **3).M:** Diğer oğlu Rasmo Sinn 2	**Hâne 9:** **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Bezzâz Vaho veled-i Zaho Sinn 35	**Hâne 9:** **2).Tâ:** ‘Emmisi oğlu Orta boylu kara sakallı ‘Attar Nesim veled-i Moşi Sinn 30	**Hâne 9:** **3).Nâ:** Yetimi Orta boylu kumral sakallı Çerçi Sahan veled-i Nari Sinn 26	**Hâne 9:** **4).** Diğer yetimiMoşi veled-i Nari Sinn 11
Hâne 10: **1).Nâ:** Orta boylu ak sakallı Çerçi İlyo veled-i Mardik Sinn 60	**Hâne 10:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu sarı sakallı Çerçi Mardik Sinn 20	**Hâne 10:** **3).** Diğer oğlu Moşi Sinn 8	**Hâne 10:** **4).** Diğer oğlu Osef Sinn 5	**Hâne 10:** **5).Nâ:** Ökke Oğlu orta boylu Şemo veled-i Zaho Sinn 15	**Hâne 11:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı sakallı Çerçi Abram veled-i Harun Sinn 45
Hâne 11: **2).** Oğlu Harun Sinn 8	**Hâne 12:** **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Bezzâz Yemi veled-i Şalo Sinn 50	**Hâne 12:** **2).Tâ:** Oğlu kısa boylu sarı sakallı Bezzâz Şalom Sinn 22	**Hâne 12:** **3).** Diğer oğlu Moşi Mektebi Sinn 13	**Hâne 13:** **1).Nâ:** Orta boylu kara sakallı Çerçi Rasmo veled-i Mardik Sinn 35	**Hâne 13:** **2).M:** Oğlu Mardic Sinn 1

Hâne 13: **3).Nâ:** Karındaşı orta boylu yek çeşm kara sakallı Çerçi Sorka veled-i Mardic Sinn 30	**Hâne 14:** **1).** Orta boylu ak sakallı Osef veled-i ‘Abo Sinn 50 **Amel-mânde**	**Hâne 14:** **2).M:** Oğlu Arslan Sinn 2	**Hâne 15:** **1).Tâ:** Orta boylu köse sakallı Çerçi Moşi veled-i Menason Sinn 30	**Hâne 15:** **2).Nâ:** Karındaşı Çerçi Abram veled-i Menason Sinn 18	**Hâne 15:** **3).** Yetimi Salmon veled-i Rasmo Sinn 5
Hâne 16: **1).Tâ:** Orta boylu ak sakallı Çerçi Nesim veled-i Mardik Sinn 60	**Hâne 16:** **2).Nâ:** Ökke oğlu İlyo veled-i Asraşil Sinn 12	**Hâne 16:** **3).** Diğer oğlu İsak veled-i Asraşil Sinn 5			

Vr. 174:

Hâne 17: **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Çerçi İsak veled-i Mezoli Sinn 50	**Hâne 17:** **2).** Oğlu Sason Sinn 4	**Hâne 18:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi Yako veled-i Sivom Sinn 65	**Hâne 19:** **1).Nâ:** Orta boylu kara sakallı Çerçi Yako veled-i Osef Sinn 35	**Hâne 19:** **2).Nâ:** Yetimi orta boylu şâbb-ı emred Osef veled-i Yako Sinn 18	**Ha 19:** **3).** Diğer yetimi İsak veled-i Yako Sinn 9
Hâne 20: **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Bezzâz İsak veled-i Rasmo Sinn 50	**Hâne 20:** **2).** Oğlu Roli Sinn 5	**Hâne 20:** **3).Tâ:** Karındaşı Orta boylu kara sakallı Bezzâz Rasmo veled-i Abram Sinn 30	**Hâne 21:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Bezzâz Davud veled-i Panas Sinn 30	**Hâne 21:** **2).M:** Oğlu Moşi Sinn 3	**Hâne 21:** **3).M:** Diğer oğlu Panas Sinn 1

Hâne 22: **1).Tâ:** Orta boylu kumral sakallı Çerçi İlyo veled-i Rasmo Sinn 40	**Hâne 23:** **1).** Orta boylu ak sakallı İsak veled-i Moşi Sinn 65 **Amel-mânde**	**Hâne 23:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu köse sakallı Çerçi Moşi Sinn 22	**Hâne 23:** **3).** Diğer oğlu Menah Sinn 12	**Hâne 23:** **4).Nâ:** Karındaşı orta boylu kır sakallı Çerçi Abram veled-i Moşi Sinn 50	**Hâne 23:** **5).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara sakallı Nesim veled-i Moşi Sinn 35
Hâne 23: **6).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara sakallı Çerçi Yako veled-i Moşi Sinn 30	**Hâne 23:** **7).Nâ:** Karındaşı oğlu Osef veled-i Abram Mektebi Sinn 15	**Hâne 23:** **8).** Diğer karındaşı oğlu Menah veled-i Nesim Sinn 5	**Hâne 23:** **9).M:** Diğer karındaşı oğlu ‘Azir veled-i Nesim Sinn 1	**Hâne 24:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Bezzâz Şemdun veled-i Mihayil Sinn 35	**Hâne 25:** **1).Nâ:** Uzun boylu sarı sakallı Eskici Abram veled-i Davud Sinn 40
Hâne 25: **2).Tâ:** Karındaşı orta boylu sarı sakallı Nesimveled-i Davud Sinn 30	**Hâne 26:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral sakallı Çerçi Mardih veled-i Rasmo Sinn 55	**Hâne 27:** **1).Nâ:** Orta boylu kara sakallı Çerçi ‘Azir veled-i İlyo Sinn 40	**Hâne 27:** **2).** Oğlu İlyo Sinn 3	**Hâne 27:** **3).Nâ:** ‘Emmisi oğlu Orta boylu köse sakallı Çerçi Şemdun veled-i Yako Sinn 31	**Hâne 28:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı sakallı Eskici Moşi veled-i Şemil Sinn 26
Hâne 29: **1).Nâ:** Orta boylu köse sakallı Rasmoveled-i Abram Sinn 35	**Hâne 29:** **2).M:** Oğlu Abram Sinn 2	**Hâne 30:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Eskici Mardik veled-i Moşi Sinn 40	**Hâne 30:** **2).** Oğlu Arslan Sinn 3	**Hâne 30:** **3).M:** Diğer oğlu Mosi Sinn 2	**Hâne 30:** **4).M:** Diğer oğlu Şemil Sinn 1

Hâne 30: **5).Nâ:** Karındaşı orta boylu köse sakallı Eskici Osef veled-i Mosi Sinn 30	**Hâne 30:** **6).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu köse sakallı Eskici Abram veled-i Mosi Sinn 25	**Hâne 30:** **7).Tâ:** Bacısı oğlu orta boylu kara sakallı Eskici İsakveled-i Sıdka Sinn 30	**Hâne 30:** **8).M:** Oğlu Sıdka veled-i İsak Sinn 1	**Hâne 30:** **9).Nâ:** Diğer bacısı oğlu Hiyo veled-i Osef Sinn 14	**Hâne 30:** **10).** Diğer bacısı oğlu Mosi veled-i Osef Sinn 9
Hâne 30: **11).** Diğer bacısı oğlu ‘Abo veled-i Osef Sinn 6	**Hâne 31:** **1).Tâ:** Kısa boylu sarı sakallı ‘Attar Nesim veled-i Menah Sinn 33	**Hâne 32:** **1).Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi Menah veled-i ‘Azro Sinn 40	**Hâne 32:** **2).Nâ:** Ökke oğlu Çerçi İsak veled-i Arslan Sinn 20	**Hâne 32:** **3).** Diğer ökke oğlu Arslan veled-i Abram Sinn 10	**Hâne 33:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı sakallı Eskici ‘İdal veled-i Mardih Sinn 50
Hâne 34: **1).Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi ‘Abo veled-i Abram Sinn 50	**Hâne 34:** **2).Nâ:** Oğlu Şalom Sinn 15	**Hâne 34:** **3).** Diğer oğlu Nesim Mektebi Sinn 9	**Hâne 34:** **4).Tâ:** Karındaşı orta boylu kır sakallı Bezzâz Moşi veled-i Abram Sinn 40	**Hâne 34:** **5).Tâ:** Diğer karındaşı kısa boylu kara sakallı Çerçi İsak veled-i Abram Sinn 38	**Hâne 34:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı Orta boylu kara sakallı Bezzâz Yako veled-i Abram Sinn 28
Hâne 34: **7).Nâ:** Diğer karındaşı Çerçi İşmah veled-i Abram Sinn 15	**Hâne 34:** **8).** Karındaşı oğlu Şemilveled-i Mosi Sinn 5	**Hâne 34:** **9). M:** Diğer karındaşı oğlu Abram veled-i İsak Sinn 3	**Hâne 34:** **10).M:** Diğer karındaşı oğlu Menahveled-i İsak Sinn 1		

Vr. 175:

Hâne 35: **1).Tâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi Abram veled-i İlyo Sinn 60	**Hâne 36:** **1).Nâ:** Orta boylu köse sakallı Çerçi Sahar veled-i Şemdun Sinn 35	**Hâne 36:** **2).Nâ:** Karındaşı Osef veled-i Şemdun Sinn 15	**Hâne 36:** **3).** Diğer karındaşı Sıdka veled-i Şemdun Sinn 5	**Hâne 37:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Çerçi Şilyo veled-i Galo Sinn 30	**Hâne 37:** **2).** Karındaşı Abram veled-i Galo Sinn 25
Hâne 38: **1).Tâ:** Kısa boylu kır sakallı Çerçi Nesim veled-i ‘Abo Sinn 55	**Hâne 38:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu kara sakallı Çerçi ‘Abo Sinn 20	**Hâne 38:** **3).** Diğer oğlu Osef Sinn 6	**Hâne 38:** **4).Tâ:** Karındaşı uzun boylu kara sakallı Çerçi Şemdun veled-i ‘Abo Sinn 30	**Hâne 38:** **5).Nâ:** Ökke oğlu orta boylu köse sakallı Pahas veled-i İsak Sinn 28	**Hâne 38:** **6).Nâ:** Diğer ökke oğlu Nesim veled-i İsak Sinn 14
Hâne 39: **1).Tâ:** Uzun boylu kara sakallı Çerçi Şalo veled-i Mardih Sinn 45	**Hâne 39:** **2).** Oğlu Mardih Sinn 12	**Hâne 39:** **3).** Diğer oğlu ‘Azir Sinn 4	**Hâne 39:** **4).M:** Diğer oğlu İşoh Sinn 1	**Hâne 40:** **1).Tâ:** Orta boylu köse sakallı Çerçi Yako veled-i Mosi Sinn 35	**Hâne 40:** **2).M:** Oğlu Mosi Sinn 1
Hâne 40: **3).Nâ:** Karındaşı Orta boylu kumral sakallı Çerçi Rasmo veled-i Moşi Sinn 30	**Hâne 40:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı Orta boylu köse sakallı Çerçi İsak veled-i Moşi Sinn 20	**Hâne 41:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi Abram veled-i Nesim Sinn 38	**Hâne 41:** **2).Nâ:** Oğlu Çerçi Nesim Sinn 16	**Hâne 41:** **3).** Diğer oğlu Panas Sinn 4	**Hâne 41:** **4).M:** Diğer oğlu Şemo Sinn 2
Hâne 41: **5).Tâ:** Karındaşı orta boylu kara sakallı Aslo veled-i Nesim Sinn 35	**Hâne 41:** **6).Tâ:** Diğer karındaşı orta boylu sarı sakallı Bezzâz Rasmoveled-i Nesim Sinn 32	**Hâne 41:** **7).Nâ:** Diğer karındaşı uzun boylu kara sakallı Çerçi Hibo tüysüz veled-i Nesim Sinn 25	**Hâne 41:** **8).** Karındaşı oğlu Hodo veled-i Rasmo Sinn 1	**Hâne 42:** **1).Nâ:** Orta boylu kara sakallı Çerçi Hodo veled-i İsak Sinn 70	**Hâne 42:** **2).** Yetimi Osef veled-i İşoh Sinn 7

Hâne 43: **1).Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Çerçi Rasmo veled-i Şerik Sinn 75	**Hâne 43:** **2).Nâ:** Oğlu orta boylu kara sakallı Çerçi Menah Sinn 30 **Topal**	**Hâne 43:** **3).** Diğer oğlu Mardih Sinn 3	**Hâne 44:** **1).Nâ:** Orta boylu sarı sakallı fakir İsak veled-i Abram Sinn 45	**Hâne 44:** **2).** Oğlu Abram Mektebi Sinn 12	**Hâne 44:** **3).M:** Diğer oğlu Temo Sinn 2
Hâne 44: **4).Nâ:** Yetimi Orta boylu kara sakallı Çerçi Yako veled-i Şebo Sinn 30	**Hâne 45:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi Aslan veled-i İsak Sinn 50	**Hâne 45:** **2).Tâ:** Oğlu uzun boylu kumral sakallı Çerçi Simo Sinn 31	**Hâne 45:** **3).** Yetimi Panas veled-i Abram Sinn 8	**Hâne 46:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Çerçi Vaho veled-i Yako Sinn 30	**Hâne 46:** **2).M:** Oğlu Yakobin Sinn 1
Hâne 46: **3).Nâ:** Karındaşı kısa boylu kara sakallı Eskici Murad veled-i Yako Sinn 28	**Hâne 46:** **4).** Karındaşı oğlu Osef veled-i Murad Mektebi Sinn 9	**Hâne 47:** **1).Nâ:** Uzun boylu kır sakallı Çerçi Moşi veled-i Şalo Sinn 55	**Hâne 47:** **2).** Oğlu Şalo Sinn 17	**Hâne 47:** **3).Nâ:** Karındaşı uzun boylu köse sakallı Çerçi Hiyo veled-i Şalo Sinn 40	**Hâne 47:** **4).** Karındaşı oğlu Nesim veled-i Hiyo Sinn 4
Hâne 47: **5).** Diğer karındaşı oğlu ‘Azirveled-i Osef Sinn 5	**Hâne 47:** **6).** Diğer karındaşı oğlu Moşi veled-i Osef Sinn 3	**Hâne 47:** **7).** Yetimi Davudveled-i Mardih Sinn 7	**Hâne 48:** **1).Tâ:** Orta boylu kır sakallı Çerçi Kasali Abram veled-i İsak Sinn 45	**Hâne 48:** **2).** Oğu Nesim Sinn 4	**Hâne 49:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Çerçi Hiyo veled-i Hodo Sinn 40
Hâne 49: **2).** Oğlu Hodo Sinn 5	**Hâne 49:** **3).M:** Diğer oğlu Moşi Sinn 2	**Hâne 49:** **4).M:** Diğer oğlu Aslan Sinn 1	**Hâne 49:** **5).Nâ:** Karındaşı orta boylu kara sakallı Çerçi Şalo veled-i Hodo Sinn 30	**Hâne 49:** **6).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu köse sakallı ‘İdal veled-i Hodo Sinn 20	**Hâne 50:** **1).Nâ:** Uzun boylu ak sakallı Çerçi İsak veled-i Panas Sinn 60

Hâne 50: **2).Nâ:** Karındaşı kısa boylu kır sakallı Çerçi Abram veled-i Panas Sinn 50	**Hâne 50:** **3).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara sakallı Haham Mardihveled-i Panas Sinn 35	**Hâne 50:** **4).Nâ:** Diğer karındaşı orta boylu kara sakallı Çerçi Rasmoveled-i Panas Sinn 30	**Hâne 50:** **5).Nâ:** Karındaşı oğlu uzun boylu köse sakallı Çerçi Moşi veled-i Abram Sinn 17	**Hâne 50:** **6).**Diğer karındaşı oğlu Osef veled-i Abram Sinn 3	**Hâne 50:** **7).M:** Diğer karındaşı oğlu İlyo veled-i Abram Sinn 1
Hâne 50: **8).**Diğer karındaşı oğlu Daho veled-i Mardih Sinn 5	**Hâne 50:** **9).M:** Diğer karındaşı oğlu Menah veled-i Mardih Sinn 1	**Hâne 50:** **10).M:** Diğer karındaşı oğlu Panas veled-i Rasmo Sinn 1	**Hâne 51:** **1).Tâ:** Orta boylu kara sakallı Bezzâz Osef veled-i Rasmo Sinn 35	**Hâne 51:** **2).Nâ:** Güveğisi orta boylu kara sakallı Çerçi İsak veled-i Moşi Sinn 40	**Hâne 51:** **3).Nâ:** Diğer Güveğisi kısa boylu kara sakallı Çerçi İsak veled-i Kori Sinn 30
Hâne 51: **4).** Torunu Moşi veled-i İsak Sinn 7					

Vr. 176:

Hâne 52: **1).Nâ:** Uzun boylu sarı sakallı Eskici İlyo veled-i Rasmo Sinn 45	**Hâne 53:** **1).Nâ:** Orta boylu köse sakallı Hizmetkâr ‘Azir veled-i İlyo Sinn 32	**Hâne 53:** **2).M:** Karındaşı İşoh veled-i İlyo Sinn 1	**Hâne 54:** **1).Nâ:** Orta boylu kır sakallı Çerçi Abram veled-i Nesim Sinn 70	**Hâne 54:** **2).Nâ:** Oğlu İsak Mektebi Sin 12	**Hâne 55:** **1).Nâ:** Orta boylu kumral sakallı Çerçi Abram veled-i Moşi Sinn 50
Hâne 55: **2).Tâ:** Oğlu orta boylu köse sakallı Çerçi ‘Abo Sinn 20	**Hâne 55:** **3).Nâ** Diğer oğlu orta boylu köse sakallı Çerçi Menah Sinn 18	**Hâne 55:** **4).Nâ:** Diğer oğlu Rasmo Mektebi Sinn 15	**Hâne 55:** **5).** Diğer oğlu Haro Mektebi Sinn 4	**Hâne 55:** **6).** Yetimi Zaho veled-i Osef Sinn 4	**Hâne 56:** **1).Nâ**: Orta boylu kır sakallı Bezzâz Osef veled-i Şalom Sinn 60
Hâne 56: **2).Nâ:** Oğlu kısa boylu sarı sakallı Çerçi Yako Sinn 25	**Hâne 56:** **3).** Diğer oğlu Abram Sinn 3	**Hâne 57:** **1).Tâ:** Orta boylu köse sakallı Çerçi Davud veled-i Menah Sinn 35	**Hâne 57:** **2).Nâ:** Karındaşı orta boylu köse sakallı Çerçi Moşi veled-i Menah Sinn 18	**Hâne 58:** **1).Nâ:** Uzun boylu ak sakallı ÇengûşAbram veled-i Nesim Sinn 60	**Hâne 58:** **2).Nâ:** Oğlu Nesim Mektebi Sinn 15
Hâne 59: **1).Nâ:** Uzun boylu kara sakallı Çerçi Simo veled-i Yakob Sinn 30					

Bâd-ı tahrîr olur ki,

Bâ irâde-i seniyye nüfus tahrîrine me‘mur buyurulmuş olan ‘atûfetlû Alişan Beğ işbu defterde muharrer Yahudi tâifesinin kâffesini tahrir idub bir ferd ve ahd ketm ve ahz olunmadığını cümlemizin imzalayacak oldığını mübeyyin işbu mahal-i şerh virilub tahrir kılındı. 1261 senesi v 29. Muharrir, Muharrir, Kocabaş, Kocabaş.

Vr. 177:

Nefs-i Diyarbekir nahiyesinde mutavattın ve mütemekkin re‘âyânın her sınıf milletin babası/papazı ve kocabaşı ve ruşehri hazır oldukları halde ‘asâkir-i nizâmiye-i cenâb-ı şâhâne ‘atîk alây amilerinden sa‘âdetlû Alişan Beğ ve nüfus nazırı fazîletlû Mesud Efendi beraber bulundığı halde sagîr diğer dükkan dükkan mu‘âyene ve yerlerinde cizye evrâkı olub olmadığı tahkîk birle ber mûcîb-i ta‘limât-ı seniyye sebt ve tahrir kılınmış oldığını ve her bir milletin babası/papazı ve kocabaşı ve rûesâları taraflarından re‘âyâ-yı mersûmdan bir nüfus geruye kalmamış olduğına dâir zeyl-i defterde bi’t-tahrir başka başka tahrir etmiş olduklarına ve meclisin dahi ma'lûmâtı olduğuna mübeyyin işbu mahal-i şerh virilerek temim kılınmıştır. 1261 senesi 5.

Nefs-i sahhiyye–i? Diyarbekir’in hâvi oldığı mahalatda kaîn nüfus zükur-ı re‘âyâ ta‘limât-ı seniyye tadbîken me‘mur ‘atûfetlû Alişan Beğ cânibinden tahrir etdirildiği işbu mahal-i şerh verilmiştir. 1261 senesi.

Sadaret Nazırı.

RESİMLER

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	**:**	İkram Ertaş
Uyruğu	**:**	T.C.
Doğum Yeri ve Tarihi	**:**	Beşiri-1989
Telefon	**:**	05415765524
Faks	**:**	-
e-mail	**:**	İkrmerts72@gmail.com

EĞİTİM

Derece		**Adı, İlçe, İl**	**Bitirme Yılı**
Lise	:	**Gazi Lisesi-Merkez, Batman.**	**2006**
Üniversite	:	**Akdeniz Üniversitesi- Merkez, Antalya.**	**2014**
Yüksek Lisans	:	**Batman Üniversitesi – Batı Raman, Batman.**	**2017**
Doktora	:	-	

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	**Kurum**	**Görevi**

UZMANLIK ALANI
Yeniçağ Tarihi

YABANCI DİLLER
İngilizce
BELİRTMEK İSTEĞİNİZ DİĞER ÖZELLİKLER

YAYINLAR*